Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

ខុទ្ទកនិកាយេ

ជាតកបាឡិ

(ទុតិយោ ភាគោ)

១៧. ចត្តាលីសនិបាតោ

៥២១. តេសកុណជាតកំ (១)

១.

“វេស្សន្តរំ តំ បុច្ឆាមិ, សកុណ ភទ្ទមត្ថុ តេ;

រជ្ជំ ការេតុកាមេន, កិំ សុ កិច្ចំ កតំ វរំ”.

២.

“ចិរស្សំ វត មំ តាតោ, កំសោ ពារាណសិគ្គហោ;

បមត្តោ អប្បមត្តំ មំ, បិតា បុត្តំ អចោទយិ.

៣.

“បឋមេនេវ វិតថំ, កោធំ ហាសំ និវារយេ;

ຕເຕາ ກິຈ຺ຈານິ ກາເຣຍ຺ຍ, ຕໍ ວຕໍ ອາຫຸ ຂຕ຺ຕິຍ.

໓.

“ຍໍ ຕ຺ວໍ ຕາຕ ຕເປາກມ຺ມໍ [ຕເປາ ກມ຺ມໍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)], ປຸເພ຺ພ ກຕມສໍສຍໍ;

ຣເຕ຺ຕາ ທຸເຏ຺ຐາ ຈ ຍໍ ກຍິຣາ, ນ ຕໍ ກຍິຣາ ຕເຕາ ປຸນ [ປຸນໍ (ປີ.)].

໔.

“ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ປມຕ຺ຕສ຺ສ, ຣຏ຺ຐສ຺ມິໍ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒນ;

ສເພ຺ພ ເຠາຄາ ວິນສ຺ສນ຺ຕິ, ຣເຎ຺ຎາ ຕໍ ວຸຈ຺ຈເຕ ອຆໍ.

໕.

“ສິຣີ ຕາຕ ອລກ຺ຂີ ຈ [ສິຣີ ຈ ຕາຕ ລກ຺ຂີ ຈ (ສ຺ຍາ. ປີ.)], ປຸຈ຺ຉິຕາ ເອຕທພ຺ຣວຸໍ;

ອຸຏ຺ຐານ [ອຸຏ຺ຐາເນ (ສ຺ຍາ.)] ວີຣິເຍ ເປາເສ, ຣມາຫໍ ອນຸສູເຍເກ.

໖.

“ອຸສູເຍເກ ທຸຫທເຍ, ປຸຣິເສ ກມ຺ມທຸສ຺ສເກ;

ກາລກຓ຺ຓີ ມຫາຣາຊ, ຣມຕິ [ຣມາຕິ (ກ.)] ຈກ຺ກຠຎ຺ຊນີ.

໗.

“ເສາ ຕ຺ວໍ ສເພ຺ພສຸ ສຸຫທເຍາ [ເສາ ຕ຺ວໍ ສເພ຺ພສໍ ສຸຫທເຍາ (ສ຺ຍາ. ປີ.), ເສາ ຕ຺ວໍ ສເພ຺ພ ສຸຫທເຍາ (ກ.)], ສເພ຺ພສໍ ຣກ຺ຂິເຕາ ມມ;

ອລກ຺ຂີ ນຸທ ມຫາຣາຊ, ລກ຺ຂ຺ຍາ ຠວ ນິເວສນ໌

໙໌

“ສ ລກ຺ຂີຘິຕິສມ຺ປນ຺ໂນ, ປຸຣິໂສ ຫິ ມຫຄ຺ຄໂຕ;

ອມິຕ຺ຕານໍ ກາສິປຕິ, ມູລໍ ອຄ຺ຄຎ຺ຈ ຉິນ຺ທຕິ໌

໑໐໌

“ສກ຺ໂກປິ ຫິ ຠູຕປຕິ, ອຸຏ຺ຐາເນ ນປ຺ປມຊ຺ຊຕິ;

ສ ກລ຺ຍາເຓ ຘິຕິໍ ກຕ຺ວາ, ອຸຏ຺ຐາເນ ກຸຣຸເຕ ມໂນ໌

໑໑໌

“ຄນ຺ຘພ຺ພາ ປິຕໂຣ ເທວາ, ສາຊີວາ [ສຎ຺ຊີວາ (ປີ໌)] ໂຫນ຺ຕິ ຕາທິໂນ;

ອຸຏ຺ຐາຫໂຕ [ອຸຏ຺ຐຫໂຕ (ສ຺ຍາ໌ ປີ໌)] ອປ຺ປມຊ຺ຊໂຕ [ມປ຺ປມຊ຺ຊໂຕ (ກ໌)], ອນຸຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ ເທວຕາ໌

໑໒໌

“ໂຍ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອກ຺ກຸທ຺ໂຘ [ອກ຺ໂກໂຘ (ປີ໌)], ຕາຕ ກິຈ຺ຈານິ ກາຣຍ;

ວາຍມສ຺ສຸ ຈ ກິຈ຺ເຈສຸ, ນາລໂສ ວິນ຺ທເຕ ສຸຂໍ໌

໑໓໌

“តត្ថេវ តេ វត្តបទា, ឯសាវ [ឯសា ច (បី។)] អនុសាសនី;

អលំ មិត្តេ សុខាបេតុំ, អមិត្តានំ ទុខាយ [ទុក្ខាយ (បី។)] ច”។

១៣។

“សក្ខិសិ ត្វំ [សក្ខី តុវំ (សី។ ស្យា។ បី។)] កុណ្ឌលិនិ, មញ្ញសិ ខត្តពន្ធុនិ [ខត្តិយពន្ធុនី (បី។)];

រជ្ជំ ការេតុកាមេន, កិំ សុ កិច្ចំ កតំ វរំ”។

១៤។

“ទ្វេវ តាត បទកានិ, យត្ថ [យេសុ (បី។)] សព្ពំ បតិដ្ឋិតំ;

អលទ្ធស្ស ច យោ លាភោ, លទ្ធស្ស ចានុរក្ខណា។

១៥។

“អមច្ចេ តាត ជានាហិ, ធីរេ អត្ថស្ស កោវិទេ;

អនក្ខា កិតវេ តាត, អសោណ្ឌេ អវិនាសកេ។

១៦។

“យោ ច តំ តាត រក្ខេយ្យ, ធនំ យញ្ចេវ តេ សិយា;

សូតោវ រថំ សង្គណ្ហេ, សោ តេ កិច្ចានិ ការយេ។

១៧។

“ສຸສງ຺ຄຫິຕນ຺ຕຊໂນ, ສຍໍ ວິຕ຺ຕໍ ອເວກ຺ຂິຍ;

ນິທິຎ຺ຈ ອິຓທານຎ຺ຈ, ນ ກເຣ ປຣປຕ຺ຕິຍາ.

໑໙.

“ສຍໍ ອາຍໍ ວຍໍ [ອາຍວຍໍ (ປີ.)] ຊຎ຺ຎາ, ສຍໍ ຊຎ຺ຎາ ກຕາກຕໍ;

ນິຄ຺ຄເຓ຺ຫ ນິຄ຺ຄຫາຣຫໍ, ປຄ຺ຄເຓ຺ຫ ປຄ຺ຄຫາຣຫໍ.

໒໐.

“ສຍໍ ຊານປທໍ ອຕ຺ຖໍ, ອນຸສາສ ຣເຖສພ;

ມາ ເຕ ອທມ຺ມິກາ ຍຸຕ຺ຕາ, ທນໍ ຣຏ຺ຐຎ຺ຈ ນາສຍຸໍ.

໒໑.

“ມາ ຈ ເວເຄນ ກິຈ຺ຈານິ, ກໂຣສິ [ກາເຣສິ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ກາເຣເຍສິ ວາ;

ເວຄສາ ຫິ ກຕໍ ກມ຺ມໍ, ມນ຺ໂທ ປຈ຺ຉານຸຕປ຺ປຕິ.

໒໒.

“ມາ ເຕ ອທິສເຣ ມຸຎ຺ຈ, ສຸພາຬ຺ຫມທິໂກປິຕໍ [ໂກປິຕໍ (ສີ. ສ຺ຍາ.)];

ໂກປສາ ຫິ ພຫູ ຜີຕາ, ກຸລາ ອກຸລຕໍ ຄຕາ.

១១។

“មា តាត ឥស្សរោម្ហីតិ, អនត្ថាយ បតារយិ;

ឥត្ថីនំ បុរិសានញ្ច, មា តេ អាសិ ទុក្ខុទ្រយោ។

១២។

“អបេតលោមហំសស្ស, រញ្ញោ កាមានុសារិនោ;

សព្វេ ភោគា វិនស្សន្តិ, រញ្ញោ តំ វុច្ចតេ អឃំ។

១៣។

“តត្ថេវ តេ វត្តបទា, ឯសាវ អនុសាសនី;

ទក្ខស្សុទានិ បុញ្ញករោ, អសោណ្ឌោ អវិនាសកោ;

សីលវាស្សុ [សីលវាស្ស (ដីកា)] មហារាជ, ទុស្សីលោ វិនិបាតិកោ” [វិនិបាតកោ (បី។)]។

១៤។

“អបុច្ឆិម្ហ កោសិយគោត្តំ [អបុច្ឆិម្ហា កោសិយគោត្តំ (ស្យា។), អបុច្ឆិម្ហាបិ កោសិកំ (បី។)], កុណ្ឌលិនិំ តថេវ ច;

ត្វំ ទានិ វទេហិ ជម្ពុក [ជម្ពុក ត្វំ ទានិ វទេហិ (ស្យា។ បី។)], ពលានំ ពលមុត្តមំ”។

១៥។

“ពលំ បញ្ចវិធំ លោកេ, បុរិសស្មិំ មហគ្គតេ;

តត្ថ ពាហុពលំ នាម, ចរិមំ វុច្ចតេ ពលំ។

១៥។

“ភោគពលញ្ច ទីឃាវុ, ទុតិយំ វុច្ចតេ ពលំ;

អមច្ចពលញ្ច ទីឃាវុ, តតិយំ វុច្ចតេ ពលំ។

១៦។

“អភិជច្ចពលំ ចេវ, តំ ចតុត្ថំ អសំសយំ;

យានិ ចេតានិ សព្ពានិ, អធិគណ្ហាតិ បណ្ឌិតោ។

១៧។

“តំ ពលានំ ពលំ សេដ្ឋំ, អគ្គំ បញ្ញាពលំ ពលំ [វរំ (សី។)];

បញ្ញាពលេនុបត្ថទ្ធោ, អត្ថំ វិន្ទតិ បណ្ឌិតោ។

១៨។

“អបិ ចេ លភតិ មន្ទោ, ផីតំ ធរណិមុត្តមំ;

អកាមស្ស បសយ្ហាវា, អញ្ញោ តំ បដិបជ្ជតិ។

១៩។

“ᩋᨽᩥᨩᩣᨶᨲᩣᨸᩥ ᨧᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩁᨭ᩠ᨮᩮ ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ;

ᨴᩩᨸ᩠ᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩉᩥ ᨠᩣᩈᩥᨸᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶᨸᩥ ᨶ ᨩᩦᩅᨲᩥ᪨

᪑᪑᪨

“ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨧ ᩈᩩᨲᩴ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶᩦ [ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩩᨲᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶᩦ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)], ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩥᩃᩮᩣᨠᩅᨯ᩠ᨰᨶᩦ [ᩅᨯ᩠ᨰᨶᩦ (ᨸᩦ᪨)];

ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᩉᩥᨲᩮᩣ ᨶᩁᩮᩣ ᩍᨵ, ᩋᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᩈᩩᨡᩣᨶᩥ ᩅᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ᪨

᪑᪒᪨

“ᨸᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ ᩋᩈᩩᩔᩪᩈᩴ, ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩋᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ;

ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩴ ᩋᨶᩣᨣᨾ᩠ᨾ, ᨵᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᩅᩥᨶᩥᨻ᩠ᨽᩩᨩᩴ᪨

᪑᪓᪨

“ᨿᩮᩣ ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᨬ᩠ᨬᩪ [ᨿᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨽᩣᨣᨬ᩠ᨬᩪ (ᨸᩦ᪨)], ᨠᩣᩃᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿᩦ ᨾᨲᨶ᩠ᨴᩥᨲᩮᩣ;

ᩋᨶᩩᨭ᩠ᨮᩉᨲᩥ ᨠᩣᩃᩮᨶ, ᨠᨾ᩠ᨾᨹᩃᩴ ᨲᩔ ᩍᨩ᩠ᨫᨲᩥ [ᨠᨾ᩠ᨾᨹᩃᩴ ᨲᩔᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ, ᨹᩃᩴ ᨲᩔ ᩈᨾᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ (ᨠ᪨)]᪨

᪑᪔᪨

“ᩋᨶᩣᨿᨲᨶ [ᨶᩣ’ᨶᩣᨿᨲᨶ (ᨸᩦ᪨)] ᩈᩦᩃᩔ, ᩋᨶᩣᨿᨲᨶ [ᨶᩣ’ᨶᩣᨿᨲᨶ (ᨸᩦ᪨)] ᩈᩮᩅᩥᨶᩮᩣ;

ᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩥᨿᨠᩣᩁᩥᩔ, ᩈᨾ᩠ᨾᨴᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩥᨸᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

᪑᪕᪨

“អញ្ញត្តញ្ចា បយុត្តស្ស, តទាយតនសេវិនោ;

អតិត្តិត្ថិយការិស្ស, សមុដេត្វា វិបច្ចតិ។

២៨។

“យោគប្បយោគសង្ខាតំ, សម្ភតស្សានុកន្តតិ;

តានិ ត្វំ តាត សេចស្សុ, យា អកម្មាយ រន្ធយិ;

អកម្មុនា ហិ ទុម្មេធោ, នឡាគារំវ សីទតិ”។

២៩។

“ធម្មំ ចរ មហារាជ, មាតាបិតូសុ ខត្តិយ;

ឥធ ធម្មំ ចរិត្វាន, រាជ សគ្គំ គមិស្សសិ។

៣០។

“ធម្មំ ចរ មហារាជ, បុត្តទារេសុ ខត្តិយ;

ឥធ ធម្មំ ចរិត្វាន, រាជ សគ្គំ គមិស្សសិ។

៣១។

“ធម្មំ ចរ មហារាជ, មិត្តាមច្ចេសុ ខត្តិយ;

ຕຼຂ ຂຍຸ໌ ຮຣິຕ໌ວາຄ, ຣາຊ ສກ໌ກ ກຍິສ໌ສມິ

໓໑

“ຂຍຸ໌ ຮຣ ມຫາຣາຊ, ຮາທເຕສຸ ຄເລສຸ ຮ;

ຕຼຂ ຂຍຸ໌ ຮຣິຕ໌ວາຄ, ຣາຊ ສກ໌ກ ກຍິສ໌ສມິ

໓໒

“ຂຍຸ໌ ຮຣ ມຫາຣາຊ, ກາເຍສຸ ສິກເຍສຸ ຮ…ເປ…

໓໓

“ຂຍຸ໌ ຮຣ ມຫາຣາຊ, ຣເຕ຺ຊສຸ [ຣເຕ຺ຊ (ປີ)] ຊສປເຕສຸ ຮ…ເປ…

໓໔

“ຂຍຸ໌ ຮຣ ມຫາຣາຊ, ສມຕ [ສມເຕ (ສ຺ຍາ ໓)] ໂຄທຸເຕສຸ ຮ…ເປ…

໓໕

“ຂຍຸ໌ ຮຣ ມຫາຣາຊ, ມິກປກ໌ຂິສຸ ຕຕ໌ຕິຍ;

ຕຼຂ ຂຍຸ໌ ຮຣິຕ໌ວາຄ, ຣາຊ ສກ໌ກ ກຍິສ໌ສມິ

໓໖

“ຂຍຸ໌ ຮຣ ມຫາຣາຊ, ຂເຍຸາ ຂິເຕ຺ຕາ ສຸຕາຮເທາ [ຂເຍຸາ ສຸຂິເຕ຺ຕາ ສຸຕມາຮທຕິ (໓)];

ឯវំ ធម្មំ ចរិត្វាន, រាជ សគ្គំ គមិស្សសិ.

៤៨.

“ធម្មំ ចរ មហារាជ, ឥន្ទា [ឯន្ទា (បី.), សិន្ទា (ក.)] ទេវា សព្រហ្មកា;

សុចិណ្ណេន ទិវំ បត្តា, មា ធម្មំ រាជ បាមទោ [បមាទោ (បី. ក.)].

៤៩.

“ឯត្ថេវ តេ [វេតេ (បី.)] វត្តបទា, ឯសាវ [ឯសា វ (បី.)] អនុសាសនី;

សប្បញ្ញសេវី កល្យាណី, សមត្តំ សាម [សាមំ (ក.)] តំ វិទូ”តិ.

តេសកុណជាតកំ បឋមំ.

៥២២. សរភង្គជាតកំ (២)

៥០.

“អលង្កតា កុណ្ឌលិនោ សុវត្ថា, វេឡុរិយមុត្តាថរុខគ្គពន្ធា [ពទ្ធា (បី.)];

រថេសភា តិដ្ឋថ កេ នុ តុម្ហេ, កថំ វោ ជានន្តិ មនុស្សលោកេ”.

៥១.

“អហមដ្ឋកោ ភីមរថោ បនាយំ, កាលិង្គរាជា បន ឧគ្គតោយំ [ឧគ្គតោ អយំ (បី.), ឧគ្គតាយំ (ក.)];

សុព្វតានំ ឥសីនំ [សុព្វតានិសីនំ (បី.)] ទស្សនាយ, ឥធាគតា បុច្ឆិតាវេយ្យបញ្ញោ”។

៣០។

“វេហាយសំ តិដ្ឋសិ [តិដ្ឋតិ (បី.)] អន្តលិក្ខេ, បថទ្ធុនោ បន្នរសេវ ចន្ទោ;

បុច្ឆាមិ តំ យក្ខ មហានុភាវ, កថំ តំ ជានន្តិ មនុស្សលោកេ”។

៣១។

“យមាហុ ទេវេសុ សុជម្បតីតិ, មឃវាតិ តំ អាហុ មនុស្សលោកេ;

ស ទេវរាជា ឥទមជ្ជ បត្តោ, សុព្វតានំ ឥសីនំ ទស្សនាយ”។

៣២។

“ទូរេ សុតា នោ ឥសយោ សមាគតា, មហិទ្ធិកា ឥទ្ធិគុណូបបន្នា;

វន្ទាមិ តេ អយិរេ បសន្នចិត្តោ, យេ ជីវលោកេត្ថ មនុស្សសេដ្ឋា”។

៣៣។

គន្ធោ ឥសីនំ ចិរទិក្ខិតានំ [ទក្ខិតានំ (ស្យា. បី.)], កាយា ចុតោ គច្ឆតិ មាលុតេន;

ឥតោ បដិក្កម្ម សហស្សនេត្ត, គន្ធោ ឥសីនំ អសុចិ ទេវរាជ”។

៣៤។

“គន្ធោ ឥសីនំ ចិរទិក្ខិតានំ, កាយា ចុតោ គច្ឆតុ មាលុតេន;

វិចិត្របុប្ផំ សុរភិំវ មាលំ, គន្ធញ្ច ឯតំ បដិគណ្ហាយ ភទ្ទេ;

ន ហេត្ថ ទេវា បដិក្កូលសញ្ញិនោ”។

៨៧។

“បុរិន្ទទោ ភូតបតី យសស្សី, ទេវានមិន្ទោ សក្កោ [ឥទំ បទំ នត្ថិ (សី. ស្យា. បី. បោត្ថកេសុ)] មឃវា សុជម្បតិ;

ស ទេវរាជា អសុរគណប្បមទ្ទនោ, ឱកាសមាកង្ខតិ បញ្ហាបុច្ឆិតុំ។

៨៨។

“កោ នេវិមំ ឥធ បណ្ឌិតានំ, បញ្ហេ បុដ្ឋោ និបុណេ ព្យាករិស្សតិ;

តិណ្ណញ្ច រញ្ញំ មហេសីនំ, ទេវានមិន្ទស្ស ច វាសវស្ស”។

៨៩។

“អយំ ឥសិ [ឥសី (សី. បី.)] សរភង្គោ តបស្សី [យសស្សី (សី.)], យតោ ជាតោ វិរតោ មេថុនស្មា;

អាចេរបុត្តោ [អាចរិយបុត្តោ (បី. ក.)] សុវិនីតរូបោ, សោ នេសំ បញ្ហានិ វិយាករិស្សតិ”។

៩០។

“កោណ្ឌញ្ញ បញ្ហានិ វិយាករោហិ, យាចន្តិ តំ ឥសយោ សាធុរូបា;

កោណ្ឌញ្ញ ឯសោ មនុជេសុ ធម្មោ, យំ វុទ្ធ [វទ្ធ (បី.), ពុទ្ធ (ក.)] មាគច្ឆតិ ឯស ភារោ”។

᪆᪁᪨

“ᨠᨲᩣᩅᨠᩣᩈᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩩ ᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᨾᨶᩈᩣᨽᩥᨷᨲ᩠ᨳᩥᨲᩴ;

ᩋᩉᨬ᩠ᩉᩥ ᨲᩴ ᨲᩴ ᩅᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣᨠᩁᩥᩔᩴ, ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᨾᩥᨾᩴ ᨷᩁᨬ᩠ᨧ”᪨

᪆᪂᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᨾᨥᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᨴᩔᩦ ᨷᩩᩁᩥᨶ᩠ᨴᨴᩮᩣ;

ᩋᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥ ᨷᨮᨾᩴ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ, ᨿᨬ᩠ᨧᩣᩈᩥ ᩋᨽᩥᨷᨲ᩠ᨳᩥᨲᩴ”᪨

᪆᪃᪨

“ᨠᩥᩴ ᩈᩪ ᩅᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᩈᩮᩣᨧᨲᩥ, ᨠᩥᩔᨷ᩠ᨸᩉᩣᨶᩴ ᩍᩈᨿᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᨿᨶ᩠ᨲᩥ;

ᨠᩔᩦᨵ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨹᩁᩩᩈᩴ ᨡᨾᩮᨳ, ᩋᨠ᩠ᨡᩣᩉᩥ ᨾᩮ ᨠᩮᩣᨱ᩠ᨯᨬ᩠ᨬ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ”᪨

᪆᪄᪨

“ᨠᩮᩣᨵᩴ ᩅᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᩈᩮᩣᨧᨲᩥ, ᨾᨠ᩠ᨡᨷ᩠ᨸᩉᩣᨶᩴ ᩍᩈᨿᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᨿᨶ᩠ᨲᩥ;

ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨹᩁᩩᩈᩴ ᨡᨾᩮᨳ, ᩑᨲᩴ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨾᩣᩉᩩ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ”᪨

᪆᪅᪨

“ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ [ᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ (ᨷᩦ᪨)] ᩅᨧᨶᩴ ᨲᩥᨲᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᩩᩴ, ᩈᨴᩥᩈᩔ ᩅᩣ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᨲᩁᩔ [ᩈᩮᨭ᩠ᨮᨶᩁᩔ (ᨷᩦ᪨)] ᩅᩣᨷᩥ;

ᨠᨳᩴ ᨶᩩ ᩉᩦᨶᩔ ᩅᨧᩮᩣ ᨡᨾᩮᨳ, ᩋᨠ᩠ᨡᩣᩉᩥ ᨾᩮ ᨠᩮᩣᨱ᩠ᨯᨬ᩠ᨬ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ”᪨

៦៦.

“ភយា ហិ សេដ្ឋស្ស វចោ ពយេឆ, សារប្ពហេត្វ បត សាឌិសស្ស;

យោ ឌីឆ ហិតស្ស វចោ ពយេឆ, ឧតំ ពត្តិ ក្តូតបយាហុ សត្តោ”.

៦៧.

“កធំ ចិឌញ្ញា វត្វបត្តុន្ទុបំ [វត្វបទ្ធុន្ទុបំ (ស្យា. បី.)], សេដ្ឋំ សទិក្ខ អឆចាបិ ហីតំ;

ចិន្ទុបន្ទុបេត វេន្តិ សត្តោ, តម្ហា ហិ សេដ្ឋំ វចោ ពយេឆ”.

៦៨.

“ត ហេតពត្តំ បហតីបិ សេតា, សទាឌិកា យុត្តព្រាគា លកេឆ;

យំ ពត្តិយា សប្បុរិសោ លកេឆ, ពត្តី ឌាលស្សុបសេត្តិ ចេទា”.

៦៩.

“សុភាសិតំ តេ អនុមោទិយាន, អញ្ញំ តំ បុច្ឆាមិ តទិង្ឃ ព្រូហិ;

យថា អហុំ [អហុ (សី. ស្យា. បី.)] វក្កលី ភាញ្ញពុកេកោ [ភាញ្ញពុកិទោ (សី. ស្យា. បី.)], អឆន្នោតា កាលិកោ ចាបិ រាជា;

តេហំ គតិ ព្រហិ សុបាបកម្មិតំ, កត្វូបបន្នា ពុសិតំ ចិទេហកា”.

៧០.

“កិសញ្ញា[កិំសុបិ (ពី។)] ចន្ទំ អច្ឆរិយ ចណ្ឌាកិ, ស្សិត្ថយុលេ សង្កេភា សទេដ្ឋា;

ក្យក្កូញអភាសេ តិទេឃយិប្បន្តិ, តស្ស ឝុលិក្កាតិ បតត្តិ កាលេយ។

៦១។

“យោ សណ្ណាតេ បដ្ឋាជិតេ អនេហេឈយិ [អចឡាសិ (ពី។)], ឆយុំ កលាតេត្ត សយនោ អក្ខសកោ;

តំ គាញព្ពកោទ សុគតា បទត្ត, សក្កយុ តាឝត្តិ ជិឋត្ថយាគំ។

៦២។

“អច្ឆន្ទតោ តិទនេយ សត្តិស្សលេ, អជំសិទេទា បតិតោ ស្ត្វុដ្ឋិបិទេធា [ស្តូដ្ឋបិទេធា (ស្យា។), អដ្ឋបិទេធា (ពី។)];

អក្កីទសំ កោតយំ ហេឈយិត្វា, ឝត្តិ តបស្សិ ដិទព្រាហ្មុចាទិ។

៦៣។

“យោ ឝណ្ឌសោ បដ្ឋាជិតំ អនេឈយិ, ឝត្តិ ចឝត្តិ សយលំ អក្ខសកំ;

កលិខ្យចិចិ ស្ទបបដ្ឋ បន្តិ, យហាបតាបំ [យហាកិតាបំ (ពី។)] កាដ្យំ គឃាភកំ។

៦៤។

“ឯតានិ សុត្វា តិទឃាតិ បណ្ឌិតោ, អញ្ញាតិ បាបិដ្ឋតទាតិ ចេត្ថ;

ឆយុំ ជនេទ សយលព្រាហ្មលោសុ, ឯចក្កទោ សក្កយុបេតិ ឈាតំ”។

៦៥។

“ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᨴᩮᩅ ᩋᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩥᨿᩣᨶ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨲᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨲᨴᩥᨦ᩠ᨥ ᨻᩕᩪᩉᩥ;

ᨠᨳᩴᩅᩥᨵᩴ ᩈᩦᩃᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᨳᩴᩅᩥᨵᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ;

ᨠᨳᩴᩅᩥᨵᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᨳᩴᩅᩥᨵᩴ ᨶᩮᩣ ᩈᩥᩁᩥ ᨶᩮᩣ ᨩᩉᩣᨲᩥ”᪨

᪔᪓᪨

“ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨧ ᨿᩮᩣ’ᨵ [ᨿᩮᩣ ᨧ (ᨷᩦ᪨)] ᩈᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ, ᨾᨶᩈᩣ ᨧ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨷᩣᨷᩴ;

ᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩮᨲᩩ ᩋᩃᩥᨠᩴ ᨽᨱᩮᨲᩥ [ᨽᨱᩣᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨)], ᨲᨳᩣᩅᩥᨵᩴ ᩈᩦᩃᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪔᪔᪨

“ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᨾᨶᩈᩣᨽᩥᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᩴ [ᨾᨶᩈᩣ ᩅᩥᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᩴ (ᩈᩦ᪨)], ᨶᩣᨧ᩠ᨧᩣᩉᩥᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩃᩩᨴ᩠ᨴᩴ;

ᨠᩣᩃᩣᨣᨲᩴ [ᨠᩣᩃᩣᨽᨲᩴ (ᨷᩦ᪨)] ᩋᨲ᩠ᨳᨷᨴᩴ ᨶ ᩁᩥᨬ᩠ᨧᨲᩥ, ᨲᨳᩣᩅᩥᨵᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪔᪕᪨

“ᨿᩮᩣ ᩅᩮ ᨠᨲᨬ᩠ᨬᩪ ᨠᨲᩅᩮᨴᩥ ᨵᩦᩁᩮᩣ, ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩊ᩠ᩉᨽᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ;

ᨴᩩᨡᩥᨲᩔ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨲᨳᩣᩅᩥᨵᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪔᪖᪨

“ᩑᨲᩮᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩉᩥ ᨣᩩᨱᩮᩉᩩᨷᩮᨲᩮᩣ, ᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨾᩩᨴᩪ ᩈᩴᩅᩥᨽᩣᨣᩦ ᩅᨴᨬ᩠ᨬᩪ;

សង្គាហកំ សខិលំ សណ្ហវាចំ, តថាវិធំ នោ សិរិ នោ ជហាតិ”។

៩០។

“សុភាសិតំ តេ អនុមោទិយាន, អញ្ញំ តំ បុច្ឆាមិ តទិង្ឃ ព្រូហិ;

សីលំ សិរិញ្ចាបិ សតញ្ច ធម្មំ, បញ្ញញ្ច តំ សេដ្ឋតរំ វទន្តិ”។

៩១។

“បញ្ញា ហិ សេដ្ឋា កុសលា វទន្តិ, នក្ខត្តរាជារិវ តារកានំ;

សីលំ សិរី ចាបិ សតញ្ច ធម្មោ [ធម្មា (បី។)], អន្វាយិកា បញ្ញវតោ ភវន្តិ”។

៩២។

“សុភាសិតំ តេ អនុមោទិយាន, អញ្ញំ តំ បុច្ឆាមិ តទិង្ឃ ព្រូហិ;

កថំករោ កិន្តិករោ កិមាចរំ, កិំ សេវមានោ លភតីធ បញ្ញំ;

បញ្ញាយ ទានិប្បដិបទំ [ទានិ បដិបទំ (សី។ ស្យា។ បី។)] វទេហិ, កថំករោ បញ្ញវា ហោតិ មច្ចោ”។

៩៣។

“សេវេថ វុទ្ធេ និបុណេ ពហុស្សុតេ, ឧគ្គាហកោ ច បរិបុច្ឆកោ សិយា;

សុណេយ្យ សក្កច្ច សុភាសិតានិ, ឯវង្ករោ បញ្ញវា ហោតិ មច្ចោ។

៩៤។

“ បញ្ញាចា កាយព្យហេ អចេក្លតិ, អតិច្ឆតោ ទ្យក្លតោ ទោកតោ ច;

ឧចំ ចិបឃ្សឹ បឌហាតិ លត្ថិ, ទ្យក្លេស្យ កាយេស្យ យហគ្គឈេស្យ៍

៥៣៍

“ឋ ចឹតទាកោ បចិតេឃ្យ ឆោនំ, យេត្តុំ [យេត្តុ (ឃ្យា៍ ក៍)] ឌិត្តុំ កាចយេ [កាចេឃ្យ (ឃិ៍ ឃ្យា៍ ក៍)] អប្យយាលំ;

ឋេន្តាស្យ ក្ធតេស្យ តិឆាឃ ចល្ហំ, អតិក្តិតោ ព្រាហ្ម្យុបេតិ ធាតិ”៍

៥២៍

“យហត្តិឃំ [យហិឌ្ឌឹឃំ (ឃិ៍ ឃ្យា៍ ឋិ៍)] អាកយតំ អហោឋិ, តចយដ្ឋកា [យដ្ឋក (ឃិ៍ ឃ្យា៍ ក៍)] គិយទឆេឃ្យ ធាឋិ;

កាលិក្កទាឌេឃ្យ ច ក្កុតេឃ្យ, ឋេន្តាឋ ចោ កាយទាកោ បហឹតោ”៍

៥៤៍

“ឧចយេតំ បទិត្តចេឌិ, ឋេន្តាឋ តោ កាយទាកោ បហឹតោ;

កទាហិ ឌួកាឋយត្យក្កហាឃ, ឃឆា កតិ តេ អកិឋយ្គចេយ”៍

៥៥៍

“កទាយិ ឌួកាឋយត្យក្កហាឃ, តឆា ហិ ចោ កាយទាកោ បហឹតោ;

ឋទាឆ កាឃំ ចិប្យលិឃ ឋឹតិឃា, ឃឆា កតិ យេ អកិឋយ្គចេឆ”៍

᪗᪙᪨

“ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾ ᨲᩅᩣᨶᩩᩈᩣᩈᨶᩥᩴ, ᨿᩴ ᨿᩴ ᨲᩩᩅᩴ ᩅᨠ᩠ᨡᩈᩥ ᨽᩪᩁᩥᨷᨬ᩠ᨬ;

ᨩᩁᩣᨿ ᨠᩣᨿᩴ ᩅᩥᨷᩩᩃᩣᨿ ᨸᩦᨲᩥᨿᩣ, ᨿᨳᩣ ᨣᨲᩦ ᨲᩮ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩮ”᪨

᪘᪐᪨

“ᨠᨲᩣᨿ [ᨠᨲᩣᨿᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩅᨯ᩠ᨰᩔ ᨠᩥᩈᩔ ᨷᩪᨩᩣ, ᨣᨱ᩠ᨯᩪ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩣ ᨴᩩᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩈᩣᨡᩩᩁᩩᨷᩥ;

ᨶᩣᩈᩮᨶ ᨶᨲᩣ ᨶᩮᩣᨾ ᩈᨴᩣ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩣ, ᨾᩩᩈᩣ ᨶᨲᩦ ᨷᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ”᪨

᪘᪑᪨

“ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨣᩣᨳᩣ ᨷᩁᨾᨲ᩠ᨳᩈᩴᩉᩥᨲᩣ, ᩈᩩᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᨻᩩᩈᩥᨲᩣ ᨷᩃ᩠ᩃᩥᨲᩮᨶ;

ᨲᩮ ᨧᩮᨲᨶᩣᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨸᩮᨲᩣ, ᨷᨠ᩠ᨠᩣᨿᩩ [ᨷᨠ᩠ᨠᨿᩩ (ᨠ᪨)] ᨧᩮᨲᩣ ᨧᩮᨲᨷᩩᩁᩥ ᨿᩈᩔᩥᨶᩮᩣ᪨

᪘᪒᪨

“ᨣᩣᨳᩣ ᨴᩪᨾᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᨲᩦ ᩈᩩᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩣ, ᩈᩩᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᨴᩪᩈᩥᨲᩣ ᨷᩃ᩠ᩃᩥᨲᩮᨶ;

ᨿᩮᩣ ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ [ᩋᨯ᩠ᨰᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ (ᨠ᪨)] ᩈᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿ, ᩃᨽᩮᨳ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨷᩁᩥᨿᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩴ;

ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨶ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨷᩁᩥᨿᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩴ, ᩋᨴᩔᨶᩴ ᨾᨧ᩠ᨧᩩᩁᩣᨩᩔ ᨣᨧ᩠ᨨᩮ”᪨

᪘᪓᪨

“ᩈᩣᩃᩥᩔᩁᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨾᩮᨱ᩠ᨯᩥᩔᩁᩮᩣ ᨧ ᨠᩔᨷᩮᩣ;

បព្វតោ អនុរុទ្ធោ ច, កច្ចាយនោ ច ទេវលោ [ទេវិលោ (ស្យា។ ក។)]។

៨៣។

“អនុសិស្សោ ច អានន្ទោ, កិសវច្ឆោ ច កោលិតោ;

នារទោ ឧទាយី ថេរោ [នារទោ បុណ្ណោ មន្តានិបុត្តោ (សី។)], បរិសា ពុទ្ធបរិសា;

សរភង្គោ លោកនាថោ, ឯវំ ធារេថ ជាតក”ន្តិ។

សរភង្គជាតកំ ទុតិយំ។

៥២៣។ អលម្ពុសាជាតកំ (៣)

៨៤។

“អថ ព្រវិ ព្រហា ឥន្ទោ, វត្រភូ ជយតំ បិតា;

ទេវកញ្ញំ បរាភេត្វា, សុធម្មាយំ អលម្ពុសំ។

៨៥។

“មិស្សេ ទេវា តំ យាចន្តិ, តាវតិំសា សឥន្ទកា;

ឥសិប្បលោភនេ [ឥសិបលោភិកេ (សី។ ស្យា។), ឥសិំ បលោភិកេ (បី។)] គច្ឆ, ឥសិសិង្គ អលម្ពុសេ។

៨៦។

“ປຸຣາຓໍ ອເຍ຺ຍ ອເຊ຺ຈຕິ [ກາເຊ຺ຈຕິ (ສ຺ຍາ. ກ.)], ຈຕ຺ຕຈາ [ຈຕຈາ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ເທວທິນ຺ນຍຈາ;

ກິຕ຺ຕາກາຄິຣເຕາ ຈຸເລ຺ລາ [ຈເລ຺ລາ (ປີ.), ຕຸເລ຺ລາ (ສ຺ຍາ. ກ.)], ຕສ຺ສ ຍກ຺ກາຕິ ອາຈຣ”.

໙໘.

“ເຊຈຣາຊ ກິເມຈ ຕ຺ວໍ, ມເມຈ ຕຸຈໍ ສິກ຺ລສິ;

ຕ຺ລສິປ຺ປເລາກເຕ [ຕ຺ລສິປເລາກິເກ (ສີ. ສ຺ຍາ.), ຕ຺ລສິໍ ປເລາກິເກ (ປີ.)] ກນ຺ຊ, ສນ຺ຕິ ອຕ຺ຕາປິ ອນ຺ຊຣາ.

໙໙.

“ຍາຊິສິເຍາ ປຈຣາ ເຣຈ, ອເສາເກ ນນ຺ຄເນ ຈເນ;

ຕາສມ຺ປິ ເຫາຕຸ ປຣິຍາເຍາ, ຕາປິ ຍກ຺ຂ ປເລາກຕາ” [ປເລາກິກາ (ສ຺ຍາ. ປີ.)].

໑໐໐.

“ອທ຺ທາ ຫິ ສຈ຺ຈໍ ກຓສິ, ສນ຺ຕິ ອຕ຺ຕາປິ ອນ຺ຊຣາ;

ຕາຊິສິເຍາ ປຈຣາ ເຣຈ, ອເສາເກ ນນ຺ຄເນ ຈເນ.

໑໐໑.

“ກ ຕາ ເອຈໍ ປຊາກນ຺ຕິ, ປາຣິຈຣິຍໍ ປຸຍໍ ຄຕາ;

ຍາຊິສໍ ຕ຺ວໍ ປຊາກາສິ, ກາຣິ ສຕ຺ຕຸເຍາກເກ.

໑໐໒.

“តុយេវ គច្ឆ កល្យាណិ, ឥត្ថីនំ បវរា ចសិ;

តវេវ វណ្ណរូបេន, សវសមានយិស្សសិ” [វសមានាបយិស្សសិ (ស្យា.), វសមានាមយិស្សសិ (បី.), តំ វសមានយិស្សសិ (ក.)]។

១០២។

“ន ចាហំ ន ករិស្សាមិ, ទេវរាជេន បេសិតា;

ពិភេមិ ចេតំ អាសាទុំ, ឧគ្គតេជោ ហិ ព្រាហ្មណោ។

១០៣។

“អនេកេ និរយំ បត្តា, ឥសិមាសាទិយា ជនា;

អាបន្នា មោហសំសារំ, តស្មា លោមានិ ហំសយេ”។

១០៤។

“ឥទំ វត្វាន បក្កាមិ, អច្ឆរា កាមវណ្ណិនី;

មិស្សា មិស្សិតុ [មិស្សេតុ (សី. ស្យា. បី.)] មិច្ឆន្តី, ឥសិសិង្គំ អលម្ពុសា។

១០៥។

“សា ច តំ វនមោគយ្ហ, ឥសិសិង្គេន រក្ខិតំ;

ពិម្ពជាលកសញ្ឆន្នំ, សមន្តា អឌ្ឍយោជនំ។

១០៧.

“បាតោ ច បាតរាសម្បិ,ខុរសមយំ [ខុរមសមយំ (ស្យា.), ខុរត្តសមយំ (ក.)] បតិំ;

អគ្គិំ បរិចរិត្វា, ពុសិសិក្ខំ ខុបាកមិ”.

១០៨.

“កា នុ វិជ្ជុរិវាភាសិ, ឱសធី វិយ តារកា;

វិចិត្តហត្ថាភរណា [វិចិត្តវត្ថាភរណា (សី.)], អាមុត្តមណិកុណ្ឌលា [អាមុក្កមណិកុណ្ឌលា (?)].

១០៩.

“អាទិច្ចវណ្ណសង្កាសា, ហេមចន្ទនគន្ធិនី;

សញ្ញតូរូ មហាមាយា, កុមារី ចារុទស្សនា.

១១០.

“វិលគ្គា [វិលាកា (សី. ស្យា. បី.)] មុទុកា សុទ្ធា, បាទា តេ សុប្បតិដ្ឋិតា;

គមនា កាមនីយា [គមនា កមនីយា (សី. បី.)] តេ, ហរន្តិយេវ មេ មនោ.

១១១.

“អនុបុព្ពា ច តេ ឩរូ, នាគនាសសមូបមា;

វិមដ្ឋា តុយ្ហំ សុស្សោណី, អក្ខស្ស ផលកំ យថា.

១១៥។

“ឧប្បលស្សេវ កិញ្ជក្ខា, នាភិ តេ សាធុ សណ្ឋិតា;

បុរា កណ្ហញ្ជនស្សេវ, ទូរតោ បដិទិស្សតិ។

១១៦។

“ទ្វិធា ជាតា ឧរជា, អវណ្ដា សាធុ បច្ចុទា;

បយោធរា អបតិតា [អប្បតីតា (សី. ស្យា. បី.)], អឌ្ឍលាពុសមា ថនា។

១១៧។

“ទីឃា កម្ពុតលាភាសា, គីវា ឯណេយ្យកា យថា;

បណ្ឌរាវរណា វគ្គុ, ចតុត្ថមនសន្និភា។

១១៨។

“ឧទ្ធគ្គា ច អធគ្គា ច, ទុមគ្គបរិមជ្ជិតា;

ទ្វិជា នេលសមុគ្គតា, ទន្តា តវ សុទស្សនា។

១១៩។

“អបណ្ឌរា លោហិតន្តា, ជិញ្ជុក [ជិញ្ជូក (សី. ស្យា. បី.)] ផលសន្និភា;

អាយតា ច វិសាលា ច, នេត្តា តវ សុទស្សនា.

១១៧.

“នាតិទីឃា សុសណ្ឋា, ពេកពញ្ញា [ពេកពក្កា (បី.)] សមោចិតា;

វត្តបក្កុមហា តុយ្ហំ ពេកសា ចក្ខុកណ្ឌិកា.

១១៨.

“យាចតា កម្ពុកោទណ្ឌា, ចាលិខាតំ [ចលិខាតំ (បី.)] ច យា កតិ;

ឆ្លើនញ្ញា បរក្កន្តិ, សញ្ញាតានំ តបស្សិនំ.

១១៩.

“ន តេ សមសមំ បស្ស, អស្មិំ បថពិ [បុថុវិ (បី.)] មណ្ឌលេ;

កោ វា ត្វំ កស្ស វា បុត្តោ, កថំ ជានេមុ តំ មយំ”.

១២០.

“ន បញ្ញាកាលោ ភទ្ទន្តេ, កស្សបេវំ គតេ សតិ;

ឯហិ សម្ម គមិស្សាម, ឧភោ អស្មាកមស្សមេ;

ឯហិ តំ ឧបគូហិស្សំ [ឧបគុយ្ហិស្សំ (ស្យា.)], រតីនំ កុសលោ ភវ”.

១២១.

“ញាណំ ចត្វារ បក្កាមិ, អដ្ឋទា កាមចល្លិតិ;

មិស្សា មិស្សិតុមិច្ឆត្តិ, ញាសិសិក្ខំ អលព្ភសា”។

១២២។

“នេសា ច នេវនេការ តិក្ខមុ, នេលត្វា ឧគ្គបទក្កមំ [ឧគ្គបឧក្កមំ (ក។)];

ពមុត្តមាសុ ចេហិសុ, អញ្ញប្បវត្តា [អញ្ញាបវត្តា (បី។)] បទាមសិ;

១២៣។

“ពមុគ្គាចត្ត កល្យាហិ, បលិស្សដិ សុនេសាកគា [សុនេសាកហិ (ស្យា។ ក។)];

ចបិពមិក្រចបិ ពមក្រា(ស្យា។ ក។)] ព្រាហ្មចទិយា, ឃឆា ពំ អឆ នេពាសិពា។

១២៤។

“មភសា អកមា ញាត្តំ, ចសត្តំ ភត្តនេភ ចនេភ;

ពស្សា សក្កប្បមញ្ញាឃ, មឈចា នេឆចក្សញ្ញានេទា។

១២៥។

“បល្លង្កំ បហិណិ តិប្បំ, សោវណ្ណំ សោបវាហនំ;

ទិសាត្តទដ្ឋឆបញ្ញាសំ, សហស្សបដិឃត្ថតំ [បដិកត្ថតំ (សី។)]។

១២៤។

“តេយតិ តត្ថ ឆារេទសិ, វ្ហេទ កត្វាត សោកតា;

យថា ឧកយុហុត្តិច, ជីហិ ចឃ្យាតិ ឆារេយិ។

១២៥។

“ចិយេខា ជីហិ ចឃ្យហិ, បញ្ញ្ញាត ច្រាហូណោ;

អដ្ឋសារិ ហទិត [ហទី (បី។)] នុកេន្ល, សេយត្តា អក្កិឃាឃតិ។

១២៦។

“តចបត្តចតិ ឋុល្លិ, កោកិលក្កលោឈាសិតំ;

សេយត្តា បចិលោកត្វា, នុជំ អឃ្សុតិ ចត្តយិ។

១២៧។

“ត ឌុហេ ត ឌេប [ឌេប្យ (ក។)] យេត្ត, អក្កិហុត្ត បហាបិតំ;

កោ ត្ទ យេ បរិទិចរិយាឃ, បុទ្ធោ ជិត្ត បលោកយិ។

១២៨។

“អទទេញ្ញា យេ ចិហទេតា, ឃោ យេ តេឌា ហ សយ្ត្ចំ [សយ្ត្កំ (បី។)];

តាតារត្ថបរិប្ចុទំ, តាចិច កល្ហ្យាអណ្ណេច”។

໑໒໑.

“ອຫໍ ເຕ ປຣິຈຣິຍາຍ, ເທວຣາເຊນ ເປສິຕາ;

ອວຘິໍ [ອວຘີ (ສ຺ຍາ. ປີ. ກ.)] ຈິຕ຺ຕໍ ຈິເຕ຺ຕນ, ປມາໂທ [ປມາທາ (ສ຺ຍາ. ປີ.)] ຕ຺ວໍ ນ ພຸຊ຺ຌສິ”.

໑໒໒.

“ອິມານິ ກິຣ ມໍ ຕາໂຕ, ກສ຺ສໂປ ອນຸສາສຕິ;

ກມລາສທິສິຕ຺ຖິໂຍ [ສຣິສິຕ຺ຖິໂຍ (ສ຺ຍາ. ປີ.)], ຕາໂຍ ພຸເຊ຺ຌສິ ມາຓວ.

໑໒໓.

“ອຸເຣ ຄຓ຺ຑາໂຍ ພຸເຊ຺ຌສິ, ຕາໂຍ ພຸເຊ຺ຌສິ ມາຓວ;

ອິຕ຺ຖານຸສາສິ ຍໍ ຕາໂຕ, ຍຖາ ມໍ ອນຸກມ຺ປໂກ.

໑໒໔.

“ຕສ຺ສາຫໍ ວຈນໍ ນາກໍ, ປິຕຸ ວຸທ຺ຘສ຺ສ ສາສນໍ;

ອຣເຎ຺ຎ ນິມ຺ມນຸສ຺ສມ຺ຫິ, ສ຺ວາຊ຺ຊ ຌາຍາມິ [ສ຺ວາຊ຺ຊຊ຺ຌາຍາມິ (ສີ. ປີ.)] ເອກໂກ.

໑໒໕.

“ໂສຫໍ ຕຖາ ກຣິສ຺ສາມິ, ຘິຣຕ຺ຖຸ ຊີວິເຕນ ເມ;

បុភ ចា តាទិសោ ហេស្សំ, យនហំ យេ ករិស្សតិ”។

១២៧។

“តស្ស តេជំ [តេជគ្គា (សី. បី.)] ចិទិឃគ្គា, ឆិតិ [ឆិតិគ្គា (បី.)] ញាត្វា អចង្គិតំ [អុចង្គិតំ (សី.)];

សិរសា អគ្គហី បាទេ, ញាសិសិន្តុំ អលត្តយា។

១២៨។

“យា មេ កញ្ញា [កញ្ញិ (បី.)] យថាចិរ, យា មេ កញ្ញា [កញ្ញិ (បី.)] យថាឋរេស;

យថា អតេត្វា យថា ចិណ្ណា, ពិភសាភំ ឃសស្សិភំ;

តថា និកយ្យិតំ អាសិ, សត្ថុំ ទេចបុរំ តទា”។

១២៩។

“តាវតិំសា ច យេ ទេវា, តិទសាគណា វាសវោ;

ត្វញ្ញា កណ្ហេ សុខី ហោហិ, គច្ឆ ភទ្ទេ យថាសុខំ”។

១៣០។

“តស្ស បាទេ គហេត្វាន, កត្វា ច នំ បទក្ខិណំ;

អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វាន, តម្ហា ឋានា អបក្កមិំ។

១៣១។

“យោ ច តស្សាសិ បល្លង្កោ, សោចណ្ណោ សោបចាហនោ;

ទិសាត្តរច្ឆទបញ្ញាសោ, សហស្សបដិយត្ថតោ;

តយេច បល្លង្កមារុយ្ហ អកា ទេចាត សត្តិកោ។

១៤១។

“តយោក្កយិច អាឃត្តិំ, ឌលត្តិ ចិន្ទុតំ ឃថា;

បតីតោ សុយតោ ចិត្តោ, ទេចិត្កោ អទោ ចទំ”។

១៤២។

“ចរទ្ទោ យេ អទោ សក្ក, សព្ទាក្ខតាតយិស្សរ;

តិសិប្បេលិកិកា [ត ព្ពសិបេលិកិកា (ស្យា), ត ព្ពសិបេលិកិឃំ (បី)] កទេ្ឆ, ឡុតំ សក្ក ចទំ ចទេទ”តិ។

អលម្ពុសាជាតកំ តតិយំ។

៥២៤។ សង្ខបាលជាតកំ (៤)

១៤៣។

“អទិឃាចកាសោសិ បសត្ថតេត្តោ, យញ្ញោ កចំ បព្ពជិតោ កុលយ្យា;

កចំ ត្ចុ ចិត្តាតិ បហាឃ ភោគេ, បព្ពជិ តិក្ខម្ម ឃទា សបញ្ញោ” [សបញ្ញោ (ស្យា), សបញ្ញា (បី)]។

໑໓໓.

“ສຍໍ ວິມານໍ ນຣເທວ ທິສ຺ວາ, ມຫານຸຠາວສ຺ສ ມໂຫຣຄສ຺ສ;

ທິສ຺ວານ ປຸຎ຺ຎານ ມຫາວິປາກໍ, ສທ຺ຘາຍຫໍ ປພ຺ພຊິໂຕມ຺ຫິ ຣາຊ”.

໑໓໔.

“ນ ກາມກາມາ ນ ຠຍາ ນ ໂທສາ, ວາຈໍ ມຸສາ ປພ຺ພຊິຕາ ຠຓນ຺ຕິ;

ອຎ຺ຎາຫິ ເຕ ປຸຉ຺ຉິໂຕ ເອຕມຕ຺ຖໍ, ສຸຕ຺ວານ ເຕ ຊາຍິຫິຕິປ຺ປສາໂທ”.

໑໓໕.

“ວາຫິຂ຺ຂ [ວຫິຂ຺ຂ (ປີ.)] ຣຏ຺ຐາທິປ ຄນ຺ຘມາໂນ, ປເຈ ອຏ຺ຐາສິມ຺ຫິ ໂຠຊປຸຕ຺ຕ [ມິລິຕປຸຕ຺ຕ (ສີ. ປີ.)];

ປວນ຺ທກາມໍ ຄ຺ຣເກ ມຫນ຺ຕິ, ອາໂຍຍ ຄນ຺ຘເຕ຺ຕ ປເມາໂຍມາເນ”.

໑໖໖.

“ໂສຫໍ ສມາຄມ຺ມ ທຕ຺ຕ ເຕປິ, ປຫຏ຺ຐເລີເຍາ ອວວມິ຺ປຣິເຕາ;

ກຸຫິ ອຍໍ ນີຍຕິ [ນີຍ຺ຍຕິ (ກ.)] ຠີມກາໂຍ, ນາໂກນ ກິ ກາຫສິ ໂຠຊປຸຕ຺ຕາ.

໑໓໗.

“ນາໂກ ອຍໍ ນີຍຕິ ໂຠຊນຕ຺ຖາ [ໂຠຊນຕ຺ຖໍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)], ປວນ຺ທກາໂຍ ຄ຺ຣໂກ ມຫນ຺ຕາ;

ສາທຸຍ຺ຍ ຖູລຍ຺ຍ ມຸທຸຍ຺ຍ ຍສໍ, ນ ຕ຺ວໍ ຣສຎ຺ຎາສິ ວິເທຫປຸຕ຺ຕາ.

១៣៩។

“ញាតោ មយំ គន្ត្វា សកំ និកេតំ [និកេតនំ (បី)], អាកាស សន្ធាតិ ចិរកាបយិត្វា;

មំសានិ កោក្លាយ [កក្លាយ (ស្យា)] បរេយាឆយាតា, មយញ្ញាចេ សត្តចោ បត្តកាតំ។

១៤០។

“សចេ អយំ ភិយតិ កោរកត្វា, បចន្ទការេយា ក្ខរេកា មហរន្តា;

ឆកាមិ ចោ ពាលិពក្ខានិ [ពាលិចក្ខានិ (បី)] សោព្យអស, ភាកំ ញ្ញមំ មុញ្ចាឆ ពាន្ធភន្តា។

១៤១។

“អទ្ធា ហិ សោ ភក្ខោ អយំ មភាបេរិ, ពាហុ ច សោ ក្ខរកា ក្សន្តមុន្តា [ពាហុំ ច សោ ក្ខរេកា ក្សន្តមុន្តា (ក)];

កាវាយ ទេ តំ ចចតំ អញ្ញអារ [អាញ្ញអារ (ក) ឧចម្បរិបិ], មិន្តញ្ញា សោ ហោហិ ចិរេឆហុន្តា។

១៤២។

“តឆស្ស ទេ ពាន្ធភា មេវាចយិស្ស, យំ ភន្ទុទោ បដិមោក្កស្ស បិរេស;

មុទ្ធា ច សោ ពាន្ធភា ភាកវាឌា, បក្កាមិ បិឌិតមុរោ មុហុន្តា។

១៤៣។

“គន្ត្វាន បិឌិតមុរោ មុហុន្តំ, បុណ្ណោហិ សេតេហិ បលោកឃឺ មំ;

ᨲᨴᩣᩔᩉᩴ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᩅᨣᨧ᩠ᨨᩥᩴ, ᨴᩈᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥ ᨸᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪑᪓᪒᪨

“ᨠᨧ᩠ᨨᩮᨧ ᨡᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨲᨴᨾᩣᨽᨶ᩠ᨴᩮᨸᩥ, ᨾᩣ ᨲᩴ ᩋᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩩᨳᩁᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩩᩴ;

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩉᩥ ᩃᩩᨴ᩠ᨴᩮᩉᩥ ᨸᩩᨳᩪ ᩈᨾᩣᨣᨾᩣ, ᩋᨴᩔᩴ ᨠᩮᩣᨭᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶ ᨣᨧ᩠ᨨ᪨

᪑᪓᪓᪨

“ᩋᨣᨾᩣᩈᩥ ᩈᩮᩣ ᩁᩉᨴᩴ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᩦᩁᩮᩃᩥᨠᩣᨿᩴ ᩁᨾᨱᩦᨿᩴ ᩈᩩᨲᩥᨲ᩠ᨳᩴ;

ᩈᨾᩮᩣᨲᨲᩴ [ᩈᨾᩮᩣᨲ᩠ᨳᨲᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᨩᨾ᩠ᨻᩪᩉᩥ ᩅᩮᨲᩈᩣᩉᩥ, ᨸᩣᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥ ᨶᩥᨲ᩠ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨽᨿᩮᩣ ᨸᨲᩦᨲᩮᩣ᪨

᪑᪓᪔᪨

“ᩈᩮᩣ ᨲᩴ ᨸᩅᩥᩔ ᨶ ᨧᩥᩁᩔ ᨶᩣᨣᩮᩣ, ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨾᩮ ᨸᩣᨲᩩᩁᩉᩩ ᨩᨶᩥᨶ᩠ᨴ;

ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩉᩦ ᨾᩴ ᨸᩥᨲᩁᩴᩅ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩉᨴᨿᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᨠᨱ᩠ᨱᩈᩩᨡᩴ ᨽᨱᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨

᪑᪓᪕᪨

“ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᩮᩈᩥ ᨾᩣᨲᩣ ᨧ ᨸᩥᨲᩣ [ᨸᩥᨲᩣ ᨧ (ᨸᩦ᪨)] ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲ, ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩣᨾᩮᩣ ᨸᩥᩃᩣᨴᩮᩣ ᩈᩉᩣᨿᩮᩣ;

ᩈᨡᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨸᨭᩥᩃᩣᨽᨠᩮᩣᩈ᩠ᨾᩥ [ᨸᨭᩥᩃᩣᨽᨠᩮᩣᩈ᩠ᨾᩥ (ᨸᩦ᪨)], ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲ ᨸᩔ ᨾᩮ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩣᨶᩥ;

ᨸᩉᩪᨲᨽᨠ᩠ᨡᩴ ᨻᩉᩩᩋᨶ᩠ᨶᨸᩣᨶᩴ, ᨾᩈᨠ᩠ᨠᩈᩣᩁᩴ ᩅᩥᨿ ᩅᩣᩈᩅᩔ”᪨

᪑᪓᪖᪨

“តំ កុមិការេកហិ ក្ឌេបតទុបំ, អមរក្លូទា ឥទេច ឫក្ក ប៉ុកា ច;

តិចត្តិលា [តិចា តិលា (ស្យា។ បី។)] អប្យរេខា ច កុមិ, ប៉ាសាឌិកា ឃត្ថ ជហត្តិ សោកំ។

១៨៩។

“អភាចក្យលិ ចេញ្ញុទិឃុបតិលិ, ចញ្ញុំនំ អឡ្តចតំ ប៉ុរឲ្យំ;

បក្កា ច បេឃឹ ច ផលិ ប៉ុប៉ុល្លា, តិច្ឆ្វាញ្ញកា ឆាធឃត្តិ ផលិតិ។

១៩០។

“ពោយំ ចភាតំ ភរចេច យឡ្ឡេ តិចេយតំ កឃ្យរឃត្តិកាឃំ;

រឌតក្កុញ្ញអំ សោចណ្ណយឃំ ក្ខញអាទំ, ញ្ញកាឃតិ ចិឌ្ឌ្វិចត្តលិក្លេ។

១៩១។

“យលិយឃា សោណ្ណយឃា [សោចណ្ណយឃា (ឃឹ។ ស្យា។ បី។)] ក្ខញអារា, អភេកាឆិត្តា ឃតតំ ប៉ុតិឡ្ឡិតា;

បរិបុរា កញ្ញាហិ អលក្កតាកិ, ប៉ុចណ្ណកាឃុរឆរាហិ រាឌ។

១៩២។

“សោ ឃឌ្លបិលិ តរោតុប៉េបិ, បាឃាធយាទុឃ្យាអភាយចណ្ណា;

ឃហឃ្យច្ចំ អញ្ញលិតុកាចំ, ឃត្ថឃ្យ កទិឃា យហេឃឹ អហោឃិ។

១៩៦

“ឯកា ច នារី តរមានរូបា, អាទាយ វេឡុរិយមយំ មហគ្ឃំ;

សុភំ មណិំ ជាតិមន្តូបបន្នំ, អចោទិតា អាសនមភិហាសិ

១៩៧

“តតោ មំ ឧរោកា ហត្ថេ គហេត្វា, និសីទយិ បីឋមាសនស្មិំ;

ឆន្ទមានសំ អថ កចំ និសីទត្យ, កចធ្យាមេ អញ្ញាតរោ គន្ធំ

១៩៨

“អញ្ញា ច នារី តរមានរូបា, អាទាយ ចារុំ ឧបសង្កមិត្វា;

បាទានិ បក្ខាលយិ មេ ជនិន្ទ, កិរិយាច [កិរិយា ច (បី.)] កត្វា បតិនោ បិយស្ស

១៩៩

“អបរា ច នារី តរមានរូបា, បក្ខ្យាសនាចល្លមយាយ [សនាចល្លមយា (បី.)] បីតិយា;

អនេករូបំ ចិចិឆំ ចិមញ្ញាតំ, ឧបនាមយិ កត្វា មនុញ្ញរូបំ

២០០

“ទ្វិទេមហិ [ទ្វិទេមហិ (ក.)] មំ ភារត ក្សត្តចត្តំ, ឧបដ្ឋហំ កត្វា មនោ ចិទិត្វា;

តត្យត្តទិ [តត្យត្តទិ (ក.)] មំ និបតី មហត្តំ, ជិនេន្តហិ គាមេហិ អនប្បកេហិ

១៤៧.

“ភរិយា មមេតា តិសតា អាឡារ, សព្ពត្តមជ្ឈា បទុមុត្តរាភា;

អាឡារ ឯតាស្សុ តេ កាមការា, ទទាមិ តេ តា បរិចារយស្សុ.

១៤៨.

“សំវច្ឆរំ ទិព្ពរសានុភុត្វា, តទាស្សហំ [តទស្សហំ (បី.)] ឧត្តរិមញ្ញកានិ [ឧត្តរិ បញ្ចកានិ (សី. ស្យា.), ឧត្តរឹ បញ្ចកានិ (បី.)];

នាគស្សិទំ កិន្តិ កថញ្ច លទ្ធំ, កថញ្ញាមាសិ វិមានសេដ្ឋំ”.

១៥០.

“អធិច្ច លទ្ធំ បរិណាមជំ តេ, សយំកតំ ឧទាហុ ទេវេហិ ទិន្នំ;

បុច្ឆាមិ តំ [តេ (បី.)] នាគរាជេតមត្ថំ, កថញ្ញាមាសិ វិមានសេដ្ឋំ”.

១៥១.

“នាធិច្ច លទ្ធំ ន បរិណាមជំ មេ, ន សយំកតំ នាបិ ទេវេហិ ទិន្នំ;

សកេហិ កម្មេហិ អបាបកេហិ, បុញ្ញេហិ មេ លទ្ធមិទំ វិមានំ”.

១៥២.

“កិំ តេ វតំ កិំ បន ព្រហ្មចរិយំ, កិស្ស សុចិណ្ណស្ស អយំ វិបាកោ;

អក្ខាហិ មេ នាគរាជេតមត្ថំ, កថំ នុ តេ លទ្ធមិទំ វិមានំ”។

១៦២។

“រាជា អហោសិំ មគធានមិស្សរោ, ទុយ្យោធនោ នាម មហានុភាវោ;

សោ ឥត្តរំ ជីវិតំ សំវិទិត្វា, អសស្សតំ វិបរិណាមធម្មំ។

១៦៣។

“អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តោ, សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសិំ [អទាសិ (បី។)];

ឱបានភូតំ មេ ឃរំ តទាសិ, សន្តប្បិតា សមណព្រាហ្មណា ច។

១៦៤។

[អយំ គាថា បី។ បោត្ថកេ នត្ថិ] “មាលញ្ច គន្ធញ្ច វិលេបនញ្ច, បទីបិយំ [បទីបយំ (ស្យា។ ក។)] យានមុបស្សយញ្ច;

អច្ឆាទនំ សេយ្យមថន្នបានំ, សក្កច្ច ទានានិ អទម្ហ តត្ថ [អយំ គាថា បី។ បោត្ថកេ នត្ថិ]។

១៦៥។

“តំ មេ វតំ តំ បន ព្រហ្មចរិយំ, តស្ស សុចិណ្ណស្ស អយំ វិបាកោ;

តេនេវ មេ លទ្ធមិទំ វិមានំ, បហូតភក្ខំ ពហុអន្នបានំ”;

“នច្ចេហិ គីតេហិ ចុបេតរូបំ, ចិរដ្ឋិតិកំ ន ច សស្សតាយំ។

១៦៦។

“អប្បាតុកាចា ត្វំ មហាតុកាចំ, តេជស្សិតំ ហត្ថិ អតេជចន្តា;

កិមេវ ទាឋាវុធ កិំ បដិច្ច, ហត្ថត្ត [ហត្ថត្ត (សី។ ស្យា។ បី។)] មាគច្ឆិ ចតិទ្ធកាតំ [ចលិទ្ធកាតំ (សី។)]។

១៧៨។

“កឃំ ត្វំ តេ អត្តគាតំ មហត្តំ, តេខោ ត្វំ តេ ភាត្តគាំ ឥត្តម្ពុលំ;

កិមេវ ទាឋាវុធ កិំ បដិច្ច, កិលេសមាបន្នំ ចតិទ្ធកាតំ”។

១៧៩។

“ភ មេ កឃំ អត្តគាតំ មហត្តំ, តេខោ ភ សក្កា មម តេហិ ហត្ថុំ [តេកិហត្ថុំ (ស្យា។ ក។)];

សតញ្ញា ឆម្មាតិ សុកិត្តិតាតិ, សមុទ្ទេចលិច ត្វទុច្ចយាតិ។

១៨០។

“ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិំ អញ្ញអារ, ឧបោសថំ និច្ចុបវសាមិ;

អឆាគមុំ សោញ្ញអស កោដ្ឋប្បត្តា, ទន្តំ គតេហគ្គាភ ឥញ្ញហញ្ញា បិសំ។

១៨១។

“កេគ្គាភ ភាសំ អតិកស្ស [អត្តកស្ស (ក។)] ទន្តំ, ភឃំសុ មំ សម្បទិកយ្យាលុទ្ទា;

ឲតាតិសំ ត្វគ្គមហំ តិតិក្ខ [តិតិក្ខិ (បី។)], ឧបោសថំ អប្បដិកោបយន្តោ”។

១២៧។

“ឲកាយតេ តំ បទេ អទ្ទសំសុ, ទលេន ចណ្ណេន ធុបេតន្ទុំ;

សិរិយា បញ្ញាយ ច ភាវិតោសិ, កិំ បត្ថយំ [កិំបត្ថិយំ (សី។ ស្យា។ បី។)] តាត តបោ ករោសិ។

១២៨។

“ន បុត្តហេតុ ន ធនស្ស ហេតុ, ន អាយុនោ ចាបិ អមរាន ហេតុ;

មនុស្សយោនិំ អភិបត្ថយានោ, តស្មា បរក្កម្ម តបោ ករោមិ”។

១២៩។

“ត្វំ លោហិតក្ខោ វិហតន្តរំសោ, អលង្កតោ កប្បិតកេសមស្សុ;

សុរោសិតោ លោហិតចន្ទនេន, គន្ធព្ពរាជាវ ទិសា បភាសសិ [បភាសិ (ក។)]។

១៣០។

“ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ, សព្ពេហិ កាមេហិ សមង្គិភូតោ;

បុច្ឆាមិ តំ នាគរាជេតមត្ថំ, សេយ្យោ ឥតោ កេន មនុស្សលោកោ”។

១៣១។

“អមរាន តាណត្ថ មនុស្សលោកោ, សុទ្ធី ច សំវិជ្ជតិ សំយមោ ច;

អហញ្ច លទ្ធាន មនុស្សយោនិំ, កាហាមិ ជាតិមរណស្ស អន្តំ”។

໑໕໗໌

“ນິຈ຺ຉຸເຣາ ເຍ ຈສເຕາ [ຈຸສິເຕາ (ປີ໌)] ຕຈກ຺ກິເຣ, ອເຕ຺ຕຕ ປາເຕຕ ຼປຊ຺ຊີເຕາສ຺ມິ;

ອາຍຕ຺ຕຍິຕ຺ວາຕ ປເລຍິ ຕາກ, ຌິຣປ຺ປຸເຊ຺ຊາສ຺ມິ [ຌິຣປ຺ປຸເຕ຺ວາ ອສ຺ມິ (ປີ໌)] ອຫໍ ຊຕິຕ຺ວ”໌

໑໕໘໌

“ປຸຕ຺ຕາ ຈ ທາຣາ ອຕຸຊີວິເຕາ ຈ [ຈ’ຕຸຊີວິເຕາ (ສ຺ຍາ໌ ປີ໌)], ຕິຎ຺ຓາຕຸສິຊ຺ຊາ ຼປຕິຊ຺ຊເຕ ຕໍ;

ກຎ຺ຕິຕ຺ວ ຕໍ ຕາກິສປິຕ຺ວ [ຕາກິສິສິຕ຺ວ (ສ຺ຍາ໌ ປີ໌)] ເກາຌິ, ປິຍເຕິ຺ຍາເຍ ຮສ຺ສຕໍ ຕຸຍ຺ຫ຺ຍາ[ຕຸຍ຺ຫ຺ຍາ(ປີ໌)] ອຍຸອາຣ”໌

໑໕໙໌

“ຍຉາປິ ຍາຕຸ ຈ ປິຕຸ ອກາເຣ, ປຸເຕ຺ຕາ ປິເຍາ ປຕິຈິຫິເຕາ ຈເສຍ຺ຍ [ເສຍ຺ຍາ (ປີ໌)];

ຕເຕາປິ ຍຫ຺ຍາຕ຺ຕຉເຍຈ ເສເຍ຺ຍາ, ຌິຕ຺ຕເຕິ຺ຍາເຕ ຕາກ ຍຍ຺ ປສຕ຺ຕ”໌

໑໖໐໌

“ຍຫ຺ ຍຍໍ ຈິຊ຺ຊຕິ ເລາຫິຕເຕ຺ຕາ [ເລາຫິຕເຕ຺ກາ (ກ໌)], ຉຕາທເຣາ ຍຫ຺ຣຕຕໍ ຼຍຸອາເຣ;

ອາຮາຍ ຕ຺ວໍ [ຕໍ (ປີ໌)] ກຌ຺ຉ ສກໍ ຕິເກຕໍ, ລຕ຺ຘາ ຉຕໍ ຕໍ ຍຫິເຍາສ຺ສຊສ຺ສຸ”໌

໑໖໑໌

“ຊີຊ຺ຊາ ຍຍາ ຍາຕຸສກາປິ ກາຍາ, ອສສ຺ສຕາ ຈິປຣິຓາຍຉຍາ;

អាទីនវំ កាមគុណេសុ ទិស្វា, សទ្ធាយហំ បព្ពជិតោម្ហិ រាជ។

១៩២។

“ទុមប្ផលានីវ បតន្តិ មាណវា, ទហរា ច វុឌ្ឍា ច សរីរភេទា;

ឯតម្បិ ទិស្វា បព្ពជិតោម្ហិ រាជ, អបណ្ណកំ សាមញ្ញមេវ សេយ្យោ”។

១៩៣។

“អទ្ធា ហវេ សេវិតព្ពា សបញ្ញា, ពហុស្សុតា យេ ពហុឋានចិន្តិនោ;

នាគញ្ច សុត្វាន តវញ្ចាឡារ, កាហាមិ បុញ្ញានិ អនប្បកានិ”។

១៩៤។

“អទ្ធា ហវេ សេវិតព្ពា សបញ្ញា, ពហុស្សុតា យេ ពហុឋានចិន្តិនោ;

នាគញ្ច សុត្វាន មមញ្ច រាជ, ករោហិ បុញ្ញានិ អនប្បកានី”តិ។

សង្ខបាលជាតកំ ចតុត្ថំ។

៥២៥។ ចូឡសុតសោមជាតកំ (៥)

១៩៥។

“អាមន្តយាមិ និគមំ, មិត្តាមច្ចេ បរិស្សជេ [បារិសជ្ជេ (សី។ ស្យា។)];

សិរស្មិំ បលិតំ ជាតំ, បព្ពជ្ជំ ទានិ រោចហំ”។

១៩៦។

“អក្ខេយ្យុ គច្ឆំ តុ កលសិ, សល្លំ វេ ទេច ក្ខសិ គេព្យសិ [គេយ្យសិ (បី។)];

សត្តសតា តេ កទិយា, គច្ឆំ តុ តេ តា កចិស្សន្តិ”។

១៩៧។

“បញ្ញាយិហិន្តិ ឯតា, ទហរា អញ្ញាបិ តា គមិស្សន្តិ;

សគ្គស្ស បត្ថយានោ, តេន អហំ បព្ពជិស្សាមិ”។

១៩៨។

“ទុល្លភំ វេ អាសិ សុតនោយ, យស្ស តេ ហោមហំ យាតា;

យំ វេ ចិរបត្ថិយា, អថបេច្ឆា បត្តោសិ ទេវ។

១៩៩។

“ទុល្លភំ វេ អាសិ សុតនោយ, យំ តំ អហំ ចិដាយិស្សំ;

យំ វេ ចិរបត្ថិយា, អថបេច្ឆា បត្តោសិ ទេវ”។

២០០។

“កោ ភារេយេសោ ឆេយ្យា, សុតនោយ កោ ច ភាយ បត្តញ្ញា;

ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩣ ᩋᨿ᩠ᨿᩮᩣᨡᩮᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨲᩮᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩁᩈᩥ ᨵᨶᩴ᪊

᪑᪐᪑᪊

“ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᨾᩉ᩠ᨿᩣᨷᩉᨵᩣ, ᨴᩣᩁᩣ ᩋᨸ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᨥᩣᨭ᩠ᨭᨲᩣ;

ᨿᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᩮᨷᩥ [ᨾᩮ (ᩈᩦ᪊ ᨷᩦ᪊)] ᨲᩴ ᩋᨷᩔᨲ᩠ᨲᩣ, ᨿᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨲᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᨲᩥ”᪊

᪑᪐᪒᪊

“ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨧ ᨾᩮ ᩑᨲᩮᩉᩥ, ᨴᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨸ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᨥᩣᨭ᩠ᨭᨠᩮᩉᩥ;

ᨿᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩈᨭ᩠ᨮᩥᩉᩥᨷᩥ ᨾᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩁᨿᩥ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨲᩣᩈᨠᩣᩁᩮᩣ” [ᨧᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩮᩣ (ᩈᩦ᪊ ᩈ᩠ᨿᩣ᪊ ᨷᩦ᪊)]᪊

᪑᪐᪓᪊

“ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩩ ᨾᩉ᩠ᨿᩣᩉᨴᨿᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᩩ ᨾᩮ [ᩋᩣᨲ᩠ᨳᩩ (ᩈᩦ᪊ ᨷᩦ᪊), ᩋᩣᨲ᩠ᨳᩩ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪊)] ᨠᩁᩩᨱᩣ ᨧ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨿᩮᨿ᩠ᨿᩩ;

ᨿᩴ ᨾᩮᩣ ᨧᩥᨠᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮᩣ [ᨧᩥᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮᩣ (ᩈᩦ᪊)], ᩋᨲᩮᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩁᩈᩥ ᨵᨶᩴ”᪊

᪑᪐᪔᪊

“ᨲ ᨧ ᨿᨾ᩠ᩉᩣᩃᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᨴᨿᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩁᩩᨱᩣᨷᩥ ᨿᨾ᩠ᩉᩣᨾᩮᨿ᩠ᨿᩩ;

ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨷᨲ᩠ᨳᨿᩣᨲᩮᩣ, ᨾᩮᨲ ᩋᩉᩴ [ᨾᩮᨲᩣᩉᩴ (ᩈᩦ᪊ ᩈ᩠ᨿᩣ᪊), ᨾᩮᨲᨿᩉᩴ (ᨷᩦ᪊)] ᨷᨭ᩠ᨮᩢᩔ᩠ᨿᩣᨿᩥ”᪊

᪑᪐᪕᪊

“ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨽᩴ ᨾᩮ ᩋᩣᩈᩥ, ᩈᩩᨲᩮᩣᨶᩣᨿ ᨿᩔ ᨾᩮ ᩋᩉᩴ ᨠᩁᩥᨿᩣ;

ຍໍ ເຍ ຈິລປຕ຺ຕິຍາ, ອກເປກ຺ລາ ປຕ຺າຌສິ ເຕຈ.

໑໐໙.

“ຖຸລ຺ລິ ເຍ ອາສິ, ປຸຕເສາຍ ຍສ຺ສ ເຕ ອຫໍ ກຣິຍາ;

ຍໍ ເຍ ກຸຎ຺ຊິປຊີສຕ຺ລິ [ຍໍ ກຸຎ຺ຊິຍຕີ ສຕ຺ຕິ (ປີ.)], ອກເປກ຺ລາ ປຕ຺າຌສິ ເຕຈ.

໑໐ສິ.

“ປຣິປເຖ຺ລາ ເຍ ກຕ຺ຖາ, ກຸຎ຺ຊິກເຕາ ຍາຈ ຕໍ ຈີຌາຍາຍິ;

ຍາທໍ ຊຸກາ ຈີຌຈາ, ປຕ຺ຖາ ຖຸກ຺ລາຕິ ອຕ຺ຖຸລິ”.

໑໐ປັ.

“ປຣິປເຖ຺ລາ ເຕ ກຕ຺ຖາ, ກຸຎ຺ຊິກເຕາ ຍຸຌ຺ຊຸ ຕໍ [ຕຸ (ສີ.), ຕໍ (ປີ.)] ຈີຌາຍສ຺ສ;

ປຸຕ຺ຕິ ອເຕາຍຈຕ຺ລຸ, ຕໍ ທິຕ຺ຕາ ປຕ຺າຌີສ຺ສາຍິ”.

໑໐ຝ.

“ຍາ ຕຸ ຈເຕ຺ຖ ຣຸຊີ, ຍາ ເສາຊິ ຈຕຕິຍິເຣຍຕ຺ຕກ຺ລິ;

ອາເຣາຫ ຈຣປິສາຈໍ [ຈ ປິສາຈໍ (ປີ.)], ອກເປກ຺ລາ ອຫໍ ກຍິສ຺ສາຍິ”.

໑໑໐.

“កោ តំ អជ្ជ កោបេសិ, កិំ រោទសិ បេក្ខសិ ច មំ ពាឡ្ហំ;

កំ អវជ្ឈំ ឃាតេមិ [ឃាតេមិ កំ អវជ្ឈំ (បី។), តំ អវជ្ឈំ ឃាតេមិ (ក។)], ញាតីនំ ឧទិក្ខមានានំ”។

១០០។

“ន ហិ សោ សក្កា ហន្តុំ, វិហេឋិតាបិ [វិហេសិតាបិ (បី។)] យោ មំ តាត កោបេសិ;

បិតា តេ មំ តាត អវច, អតបេក្ខា អហំ កយិស្សាមិ”។

១០១។

“យោហំ បុត្តោ ភិយ្យាមិ, ខ្យ្យាតិ ឃត្តកុត្ថោទេ ច យោរេឆមិ;

សុតសោទេ បន្តុខិតេ, កតំ តុ ទាតិ កទិស្សាមិ”។

១០២។

“យាតុច្ច [យាតុ ច (សី។ ស្យា។)] ទេ ទុទត្តា [ទុទត្យា (បី។)], ខេដ្ឋស្ស ច កាតុទោភា អកាយស្ស;

ហទេត្វបិ តេ កទេហស្សំ, ភ ហិ កច្ឆិសិ [កច្ឆិសិ (បី។)] ទោភា អកាយាតិ”។

១០៣។

“ន្ទេដ្ឋហិ តុំ ឆាតិ, ខ្លមំ កុយាទិ ទេយេហិ អញ្ញាតុ;

យា ទេ បរិបន្ធយកាសិ [យកា (សី។ បី។)], សក្កំ យម បត្វយាតស្ស”។

១០៤។

“ឃំ ទុតិយំ ចជេយ្យ [ជហេយ្យ (បី.)] បក្កន្តំ, កោ នុ មេ ព្ទយិភាត្ថោ [កោ នុ មេ ព្ទយិភា អត្ថោ (សី. ស្យា.), កោ នុ មេ ភត្ថោ (បី.)];

សុតសោមេ បព្ពជិតេ, កិំ នុ មេតំ ករិស្សាមិ”.

១៤៦.

“កោសោ ច តុយ្ហាវិបុលោ, កោដ្ឋាគារញ្ច តុយ្ហាបរិបូរំ;

បថវី ច តុយ្ហាវិជិតា, រមស្សុ មា បព្ពជិ [បព្ពជស្សុ (សី.), បព្ពជ (បី.)] ទេវ”.

១៤៧.

“កោសោ ច មយ្ហាវិបុលោ, កោដ្ឋាគារញ្ច មយ្ហាបរិបូរំ;

បថវី ច មយ្ហាវិជិតា, តំ ហិត្វា បព្ពជិស្សាមិ”.

១៤៨.

“មយ្ហម្បិ ធនំ បហូតំ, សង្ខាតុំ [សង្ខ្យាតុំ (សី.)] នោបិ ទេវ សក្កោមិ;

តំ តេ ទទាមិ សព្ពម្បិ [តំ ទេវ តេ ទទាមិ សព្ពម្បិ (សី.), តំ តេ ទទាមិ សព្ពំ (បី.)], រមស្សុ មា បព្ពជិ ទេវ”.

១៤៩.

“ជានាមិ [ជានាមិ តេ (សី. ស្យា.)] ធនំ បហូតំ, កុលវទ្ធន បូជិតោ តយា ចស្មិ;

សគ្គញ្ច បត្ថយានោ, តេន អហំ បព្ពជិស្សាមិ”.

១១០។

“ឧក្កណ្ឋិតោស្មិ ពាឡ្ហំ, អរតិ មំ សោមទត្ត អាវិសតិ [អាវីសតិ (ក។)];

ពហុកាបិ [ពហុកា ហិ (សី។ ស្យា។)] មេ អន្តរាយា, អជ្ជេវាហំ បព្ពជិស្សាមិ”។

១១១។

“ព្ពញ្ញា តុម្យារុចិតំ, សោមទត្ត អជ្ជេវ រត្តិំ ត្វំ បព្ពជ;

អហម្បិ បព្ពជិស្សាមិ, ន ឧស្សហេ តយា វិនា អហំ ឋាតុំ”។

១១២។

“ន ហិ សក្កា បព្ពជិតុំ, នគរេ ន ហិ បច្ចតិ ជនបទេ ច”;

“សោមទត្តេ បព្ពជិតេ, គច្ឆំ ត្វ រត្តិ គមិស្សាម”។

១១៣។

“ឧបនីយតិទំ មញ្ញេ, បរិត្តំ ឧទកំវ ចង្កវារម្ហិ;

ឯវំ សុបរិត្តកេ ជីវិតេ, ន ច បមជ្ជិតុំ កាលោ។

១១៤។

“ឧបនីយតិទំ មញ្ញេ, បរិត្តំ ឧទកំវ ចង្កវារម្ហិ;

ឯវំ សុបរិត្តកេ ជីវិតេ, អន្ធពាលា [អន្ធ ពាលា (សី។ ស្យា។ បី។)] បមជ្ជន្តិ។

໑໑໓.

“ເຕ ຈນ຺ທຍນ຺ຕິ ຕິເຣຍັງ, ທິຣນ຺ຄາຕເຍາຕິທ຺ທາ ເປຕ຺ຕິຈິສຍທ຺ທາ;

ທລ຺ຍາຍ ນາທ຺ທຕນາທ຺ທາ, ຈເນ຺ທຕິ ອສຸຣກາຍັງ”.

໑໑໔.

“ນາຫຍ຺ຍເຕ ຣຊຄຸ, ອຈິຄ຺ຄເຣ ບຸຍ຺ຍກາຍິກາ [ບຸບ຺ພກາຍິກາ (ສີ. ປີ.)] ປລິວາເຣ;

ຍເຍ຺ຍ ເຕາ ເກສາ ລິຕ຺ຕາ, ຍສສ຺ສິເຕາ ຂຍູຣາຊສ຺ສ”.

໑໑໕.

“ອພຍສ຺ສ ປລິວາເຣກາ, ເສາຈນ຺ນ [ເສາຈເນ຺ນາ (ປີ.)] ບຸບຍາລ຺ຍຊິຕິກິເນ຺ນາ;

ພຫິ [ພຍິບ (ປີ.)] ຍຕຸຈິຈຣິ ຣາຊາ, ປຣິກິເນ຺ນາ ນາຄທ຺ຕາກາເຣຫິ.

໑໑໖.

“ອພຍສ຺ສ ປລິວາເຣກາ, ເສາຈນ຺ນບຸບຍາລ຺ຍຊິຕິກິເນ຺ນາ;

ພຫິຍຕຸຈິຈຣິ ຣາຊາ, ປຣິກິເນ຺ນາ ນາຕິສເຍ຺ຍຕາ.

໑໑໗.

“ນາຄຍສ຺ສ ກ຺ງຊືກາຣັ, ເສາຈນ຺ນບຸບຍາລ຺ຍຊິຕິກິນ຺ນາ;

យហិយត្ថិចនិ រាជា, បរិកិណ្ណោ ព្ទត្ថាការេហិ។

១១០។

“ព្ទឧយន្ស្ស ក្សួពីកាទិ, នោសាចណ្ណោ [នោសាចណ្ណុំ (បី។)] បុប្បុយាល្បចិតិកិណ្ណុំ;

យហិយត្ថិចនិ រាជា, បរិកិណ្ណោ ញាតិបន្ធុ។

១១១។

“អឃយន្ស្ស អនោសាពចតិកា, បុប្បុបិ្ធតា បន្ទកាលិកា នេឲ្យា;

យហិយត្ថិចនិ រាជា, បរិកិណ្ណោ ព្ទត្ថាការេហិ។

១១២។

“អឃយន្ស្ស អនោសាពចតិកា, បុប្បុបិ្ធតា បន្ទកាលិកា នេឲ្យា;

យហិយត្ថិចនិ រាជា, បរិកិណ្ណោ ញាតិបន្ធុ។

១១៣។

“ព្ទឧយន្ស្ស ក្ដឃ្យាតិ, បុប្បុបិ្ធតំ បន្ទកាលិកំ នេឲ្យំ;

យហិយត្ថិចនិ រាជា, បរិកិណ្ណោ ព្ទត្ថាការេហិ។

១១៤។

“ព្ទឧយន្ស្ស ក្ដឃ្យាតិ, បុប្បុបិ្ធតំ បន្ទកាលិកំ នេឲ្យំ;

ឃហិយភ្យចិឆរិ រាជា, បរិកិណ្ណា ញាតិសង្ឃេភ៍

១១៣៍

“ព្ពាឥយស្ស កណិការញ្ច, សុបុប្ផិតំ សព្ពកាលិកំ ទុមំ;

ឃហិយភ្យចិឆរិ រាជា, បរិកិណ្ណា ឥត្ថាគារេហិ៍

១១៤៍

“ព្ពាឥយស្ស កណិការញ្ច, សុបុប្ផិតំ សព្ពកាលិកំ ទុមំ;

ឃហិយភ្យចិឆរិ រាជា, បរិកិណ្ណា ញាតិសង្ឃេភ៍

១១៥៍

“ព្ពាឥយស្ស បាដលិញ្ច [បាដលីញ្ច (សី៍)], សុបុប្ផិតំ សព្ពកាលិកំ ទុមំ;

ឃហិយភ្យចិឆរិ រាជា, បរិកិណ្ណា ឥត្ថាគារេហិ៍

១១៦៍

“ព្ពាឥយស្ស បាដលិញ្ច, សុបុប្ផិតំ សព្ពកាលិកំ ទុមំ;

ឃហិយភ្យចិឆរិ រាជា, បរិកិណ្ណា ញាតិសង្ឃេភ៍

១១៧៍

“ឥទមស្ស អម្ពវនំ, សុបុប្ផិតំ សព្ពកាលិកំ រម្មំ;

យហិមនុវិចរិ រាជា, បរិកិណ្ណា ឥត្ថាគារេហិ។

១៣០។

“ឥទមស្ស អម្ពវនំ, សុបុប្ផិតំ សព្ពកាលិកំ រម្មំ;

យហិមនុវិចរិ រាជា, បរិកិណ្ណា ញាតិសង្ឃេន។

១៣៨។

“អយមស្ស បោក្ខរណី, សញ្ឆន្នា អណ្ឌជេហិ វីតិកិណ្ណា;

យហិមនុវិចរិ រាជា, បរិកិណ្ណា ឥត្ថាគារេហិ។

១៣១។

“អយមស្ស បោក្ខរណី, សញ្ឆន្នា អណ្ឌជេហិ វីតិកិណ្ណា;

យហិមនុវិចរិ រាជា, បរិកិណ្ណា ញាតិសង្ឃេន”។

១៣២។

“រាជា វោ ភោ [រាជា ភោ (សី។ ស្យា។ បី។)] បព្ពជិតោ, សុតសោមោ រជ្ជំ ឥមំ បហត្វាន [បហត្វាន (ស្យា។ ក។)];

កាសាយវត្ថវសនោ, នាគោវ ឯកកោ [ឯកកោវ (សី។)] ចរតិ”។

១៣៣។

“យាស្សុ បុរេ្ហ រតិកីឡិតានិ, ហសិតានិ ច អត្ថយ្យរិត្ត [អត្ថយ្យរិត្តា (បិ៑)];

យា រេចា កាយា ហតិរុ, រយុំ ហិ [សុរយុញ្ញា(ស្យា៑ ក៑)] សុគស្សតំ [សុគស្សតំ តាយ (សី៑)] តកទិ៑

ឲ្យ៣៣៑

“រេយត្តឌិត្តញ្ញា [រេយត្តញ្ញា (បិ៑)] កាវេចឆ, អប្បយាហំ ឌិចា ច ររេត្តា ច;

អកន្ទិត្ត [អឆ កន្ទិត្ត (សី៑ ស្យា៑ បិ៑)] រេឆចបុរ, អាចាសំ បុញ្ញាកយ្ទិត”ត្តិ [បុញ្ញាកយ្ទាតត្តិ (បិ៑)]៑

ក្នុញអសុតរេសាយឌាតកំ បញ្ញាយិ៑

ចត្តាលិសតិបាតំ តិដ្ឋិតំ៑

តស្សុទ្ធានំ –

សុចបល្លិតឌយ្ញកក្យល្លិរេតា , ចរកញ្ញាយលយ្ញសឌាតកញ្ញា;

បចរុត្តយសក្តួសិរិច្យរេកា, សុតរេសាយអរិត្តួយទាឌចរេទា៑

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪑ᨷᩢ᪨ ᨷᨱ᩠ᨱᩣᩈᨲᩥᨷᩣᨲᩮᩣ

᪃᪒᪙᪨ ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᩁᨩᩣᨲᨠᩴ (᪑)

᪑᪨

“ᩈᩩᨡᨩᩦᩅᩥᨲ [ᩈᩩᨡᨩᩦᩅᩥᨲ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᩃᨽᩣᨾᩥ, ᨶ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᨧᩥᨲᩥᨲᩥ;

ᨷᩉᩥ ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᩁᩮᨠ [ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᩁᨠ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨), ᨷᨧᨿᨷᩁᩥᨷᩥ] ᨠᨶ᩠ᨲ, ᨲᩴ ᨾᩮ ᨻᩕᩣᩉᩩᨴᩣᨿᩣᨲᨿ”᪨

᪒᪨

“ᨶᩣᩉᩴ ᨯᨠ᩠ᨠᨿᩣ ᨶᩣᨩ, ᨶᩣᩉᩴ ᩋᨯ᩠ᨯᩣᨲᩮᨠᩣᨧᩥᨲᩣ;

ᨠᨾᩮ ᩋᩉᩴ ᨠᨿᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨧᨲᩴ ᨠᩕᨳᩣᨶᩮᩈᨧᩥᨲᩴ”᪨

᪒᪨

“ᨩᩦᩅᩴ ᨯᨲᨷᨧᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨲᩣ ᨧ ᨶᩮᨨᨲ ᨧ;

ᨶᩣᨷᩈ᩠ᩃᩣᨯᩣᨿᩣᨲᩮᨲ, ᨷᨧᩮ ᨠᨶ᩠ᨲ ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᩁᩮᨠ᪨

᪃᪨

“ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᩁᨳᩮ ᨷᨲ᩠ᨲᩦ, ᨠᨶ᩠ᨲᨧᩣᨯᩣᨿ ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮ;

ᨲᨧᩮᨧ ᨧᨱ᩠ᨱᩣᨶᩮᨷᨲ, ᨧᨶᩴ ᨲᨿᩣᨲᨿᩥᩔᩈᩥ”᪨

៣។

“កទលីធជបញ្ញាណោ, អាភុជីបរិវារិតោ;

ឯសោ បទិស្សតិ រម្មោ, ឥសិសិង្គស្ស អស្សមោ។

៤។

“ឯសោ អគ្គិស្ស សង្ខាតោ, ឯសោ ធូមោ បទិស្សតិ;

មញ្ញេ នោ អគ្គឹ ហាបេតិ, ឥសិសិង្គោ មហិទ្ធិកោ”។

៥។

“តញ្ច ទិស្វាន អាយន្តឹ, អាមុត្តមណិកុណ្ឌលំ;

ឥសិសិង្គោ បាវិសិ ភីតោ, អស្សមំ បណ្ណឆាទនំ។

៦។

“អស្សមស្ស ច សា ទ្វារេ, គេណ្ឌុកេនស្ស [ភេណ្ឌុកេនស្ស (សី។ បី។)] កីឡតិ;

វិទំសយន្តី អង្គានិ, គុយ្ហបកាសិតានិ ច។

៧។

“តញ្ច ទិស្វាន កីឡន្តឹ, បណ្ណសាលគតោ ជដី;

អស្សមា និក្ខមិត្វាន, ឥទំ វចនមព្រវិ។

១០។

“អព្ភុទា ពោ ភាយ សោ ទ្វេក្លា, យស្ស តេចិកាតំ ចលំ;

ឧភេរបិ ចិត្តំ បច្ចេតិ, ន តំ ជហាយ គច្ឆតិ”។

១១។

“អស្សមស្ស យម [យំ (សី។)] ព្រាហ្ម, សមីបេ កន្ទមាគតេ;

ពាហចោ [បព្ពតេ (សី។)] តាគិសា ទ្វក្លា, យស្ស តេចិកាតំ ចលំ;

ឧភេរបិ ចិត្តំ បច្ចេតិ, ន យំ ជហាយ គច្ឆតិ”។

១២។

“ឧត្វា [ឧត្វា (សី។ ស្យា។ ក។)] កចំ អស្សមិមំ អគេត្វា, បញ្ញា កល្លញ្ញា បដិច្ឆ គមិ;

ញ្ញាគយាសតំ អព្ភ កចំ តិសីគត្វា, ញ្ញាតោ កចំ មូលផលានិ ក្រុញ្ញាត្វា” [លាគត្វា (សី។)]។

១៣។

“កិំ តេ ញ្ញាតំ ឧារ្ទតយត្តរស្មិំ, សុបិដ្ឋិតំ កណ្ហមិចប្បកាសតិ;

អក្ខាហិ មេ បុដ្ឋោតា ឧតយត្វំ, កោសេ ត្វ តេ ឧត្តយក្កំ បចិដ្ឋិ”។

១៣។

“អហំ ចនេត ឫលផលេសតិ ចទិ, អាសាឌឃិ [អស្សាឌឃិ (ក.)] អន្ធិ ស្វេឈាទទ្វិ;

េសា យំ បតិត្វា សហសាឍ្ឈប្បេត្វា, បត្ឋុ យំ អដ្ឋូហិ [អដ្ឋូហិ (ស្យា. ក.)] ស្វេតួយក្ក.

១៣.

“ស្វាឃំ ចេណា ឧដ្ឋុតិ កណ្ហចាយតិ, សដ្ឋុណ្ណា កាលំ ត លការយិ សាតំ;

បេហា កចំ កណ្ហយិយំ ចិេតតំ, ក្យុទ្ធំ កចំ ឃាធិេតា ព្រាហ្មណត្តំ”.

១៤.

“កម្ពិទ្ធេរបិ េព ចេណា សេលាហិេតា, អប្បុតិេកា ចណាកេត្ថា [បក្កកេត្ថា (សី.), បត្ថកេត្ថា (ស្យា. បី.)] យហា ច;

កេទាយិ េព កិត្តិ កសាឃេយាកំ, ឃធា កចំ បរេយស្សុលិ កេចយ្យ”.

១៥.

“ត យត្តូេយាកា ត កសាឃេយាកា, ត ខ្លួសធា ព្រាហ្មចារិ [ព្រាហ្មចារី (សី. ស្យា. បី.)] កយត្តិ;

ឈេដ្ឋ យុក្ខេកត [ឃំ េព យុក្ខ េពត (សី.), ឃំ េព យុក្ខ េពត (បី.)] ចិេតហិ កណ្ហំ [កណ្ហកំ (បី.)], ឃធា អហំ បរេយស្សុលិ កេចយ្យំ”.

១៦.

“ថ្លេពា ត្យ េកាេពា កពេយត អស្សេយា, កទ្ធិ កចំ អកិរយសិ [អកិរយសី (បី.)] អរេញ្ញា;

កទ្ធិ ត្យ េព [កទ្ធិ េព (បី.)] ឫលផលំ បហ្វតំ, កទ្ធិ កចត្តំ ត ចិហិំសត្តិ ចាឡអា”.

១៧.

“ញតោ ឧច្ចំ ឧព្ពិទាយំ ជិឃាយំ, វេមាភជី ហិមវតា បកាសិ [បកាតិ (សី។ បី។)];

តស្សា តីរេ អស្សមោ មណ្ឌោរេម្មោ, អហោ កថំ អស្សមំ មណ្ឌាបទេស្ស។

១០។

“អម្ពា ច សាលា តិលកា ច ជម្ពុយោ, ឧទ្ទាលកា បាដលិយោ ច ផុល្លា;

សមន្តតោ កិម្បុរិសាភិគីតំ, អហោ កថំ អស្សមំ មណ្ឌាបទេស្ស។

១១។

“តាលា ច មូលា ច ផលា ច មេត្ត, ចណ្ណាភ គន្ធភ ឧបេតរូបំ;

តំ ភូមិភាគេហិ ឧបេតរូបំ, អហោ កថំ អស្សមំ មណ្ឌាបទេស្ស។

១២។

“ផលា ច មូលា ច បហូតមេត្ត, ចណ្ណាភ គន្ធភ រសេហុបេតា;

អាយន្តិ ច លុទ្ទកា តំ បទេសំ, មា មេ តតោ មូលផលំ អហាសុំ”។

១៣។

“បិតា មមំ មូលផលេសនំ គតោ, ញាជាតិ អាគច្ឆតិ សាយកាលេ;

ឧភោច គច្ឆាមសេ អស្សមំ តំ, យាវ បិតា មូលផលតោ ឯតុ”។

᪁᪃᪨

“ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨻᩣᩉᩩ ᨻᩖᩈᩮᨿᩣ ᩈᩣᨡ᩠ᨿᩩᨴ᩠ᨴᨸᩥ, ᩁᩣᨩᩦᩈᩮᨿᩣ ᩋᨲᩩᨿᨣ᩠ᨣᩮ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ;

ᨲᩮ ᨿᩮᩅ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩮᩈᩥ ᨾᨾᩔᨾᩴ ᨲᩴ, ᨲᩮ ᨲᩴ ᨶᨿᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨾᩴ ᩈᨠᩣᩈᩮ”᪨

᪁᪄᪨

“ᨶ ᨲᩮ ᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ, ᨶ ᨲᩮ ᩏᨴᨠᨾᩣᩉᨲᩴ;

ᩋᨣ᩠ᨣᩦᨸᩥ ᨲᩮ ᨶ ᩉᩣᨸᩥᨲᩮᩣ [ᩉᩣᩈᩥᨲᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)], ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨾᨶ᩠ᨴᩮᩣᩅ ᨫᩣᨿᩈᩥ᪨

᪁᪅᪨

“ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᩉᩩᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨣ᩠ᨣᩥ, ᨲᨸᨶᩦᨸᩥ ᨲᩮ ᩈᨾᩥᨲᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦ [ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥ (?)];

ᨸᩦᨮᨬ᩠ᨧ ᨾᨿ᩠ᩉᩩᨴᨠᨬ᩠ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩁᨾᩈᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ [ᨲᩩᩅᩴ (ᩈᩦ᪨)] ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨽᩪᨲᩮᩣ ᨸᩩᩁᨲ᩠ᨳ᪨

᪁᪆᪨

“ᩋᨽᩥᨶ᩠ᨶᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣᩈᩥ ᩋᨶᩣᨽᨲᩮᩣᨴᨠᩮᩣ, ᩋᩉᩣᨸᩥᨲᨣ᩠ᨣᩦᩈᩥ [ᩋᩉᩣᨸᩥᨲᨣ᩠ᨣᩦᨸᩥ (ᨠ᪨)] ᩋᩈᩥᨴ᩠ᨵᨽᩮᩣᨩᨶᩮᩣ [ᩋᩈᩥᨴ᩠ᨴᨽᩮᩣᨩᨶᩮᩣ (ᨠ᪨)];

ᨶ ᨾᩮ ᨲᩩᩅᩴ ᩋᩣᩃᨸᩈᩦ ᨾᨾᨩ᩠ᨩ, ᨶᨭ᩠ᨮᩴ ᨶᩩ ᨠᩥᩴ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᨬ᩠ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ”᪨

᪁᪇᪨

“ᩍᨵᩣᨣᨾᩣ ᨩᨭᩥᩃᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦ, ᩈᩩᨴᩔᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩈᩩᨲᨶᩪ ᩅᩥᨶᩮᨲᩥ;

ᨶᩮᩅᩣᨲᩥᨴᩦᨥᩮᩣ ᨶ ᨸᨶᩣᨲᩥᩁᩔᩮᩣ, ᩈᩩᨠᨱ᩠ᩉᨠᨱ᩠ᩉᨧ᩠ᨨᨴᨶᩮᩉᩥ ᨽᩮᩣᨲᩮᩣ᪨

១៩.

“អយស្សូខាតេតា អបុទ្រាលចណ្ណិ, អាឆាទ្រទ្វបញ្ចា បតស្ស ពណ្ណេ;

ឆ្វេ ឃមា [ឆ្វេ បស្ស (សី.), ខ្វាស្ស (បី.)] ពណ្ឌា ខ្ពទ្រសុ ខាតា, សុចណ្ណតិន្ទុកតិកា [សុចណ្ណបិន្ទុបតិកា (សី.), សុចណ្ណតិណ្ឌុសត្ថិកា (ស្យា.), សោចត្ថបិណ្ឌុបតិកា (បី.)] បកស្សិរា.

២០.

“យុពញ្ចា តស្ស កុសេសស្សតេយ្យ, ពណ្ណេសុ លម្ពន្តិ ច ក្ឋិតក្កា;

តេ ខោតវេ ចវេតា យាលចស្ស, សុត្តញ្ចា ឃំ សំឃមតំ ខជាតំ.

២១.

“អញ្ញា ច តស្ស សំឃមាតិ [សំឃមតី (សី. បី.)] ចតស្សា, តិលា បីតា [តិលាបិ តា (បី.)] លោហិតិកា [លោហិតកា (ស្យា. បី. ក.)] ច សេតា;

តា បិសវេ [សំសវេ (សី. ស្យា.)] ចវេតា យាលចស្ស, តិទិជិ [ទិទិជិ (សី. បី.)] សស្សទិច បាតុសមិ្យា.

២២.

“ត យិពលំ យុញ្ញមយំ ឆាវេតិ, ត សត្តវេ [សត្តវេច (សី.), សត្តចំ (បី.), សត្តវេ (ក.)] តោ បត បន្ទុខស្ស;

តា ខោតវេ ខឈតត្តវេ [ខឈតចវេ (សី. បី.)] ចិលក្កា, សវេតវតា ចិន្ទុទិចត្តលិពេត្លា.

២៣.

“ᩋᨡᩦᩃᨠᩣᨶᩥ ᨧ ᩋᩅᨱ᩠ᨭᨠᩣᨶᩥ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨶᨽ᩠ᨿᩣ ᨠᨭᩥᩈᨾᩮᩣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ;

ᩋᨥᨭ᩠ᨭᩥᨲᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨠᩦᩊᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩉᩴ ᨲᩣᨲ ᨠᩥᩴᩁᩩᨠ᩠ᨡᨹᩃᩣᨶᩥ ᨲᩣᨶᩥ᪨

᪑᪓᪨

“ᨩᨭᩣ ᨧ ᨲᩔ ᨽᩩᩈᨴᩔᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣ, ᨸᩁᩮᩣᩈᨲᩴ ᩅᩮᩃ᩠ᩃᩥᨲᨣ᩠ᨣᩣ ᩈᩩᨣᨶ᩠ᨵᩣ;

ᨴ᩠ᩅᩮᨵᩣ ᩈᩥᩁᩮᩣ ᩈᩣᨵᩩ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩁᩪᨸᩮᩣ, ᩋᩉᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨾᨿ᩠ᩉ ᨲᨳᩣ ᨩᨭᩣᩔᩩ᪨

᪑᪔᪨

“ᨿᨴᩣ ᨧ ᩈᩮᩣ ᨸᨠᩥᩁᨲᩥ ᨲᩣ ᨩᨭᩣᨿᩮᩣ, ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨵᩮᨶ ᩏᨸᩮᨲᩁᩪᨸᩮᩣ;

ᨶᩦᩃᩩᨸ᩠ᨸᩃᩴ ᩅᩣᨲᩈᨾᩮᩁᩥᨲᩴᩅ, ᨲᨳᩮᩅ ᩈᩴᩅᩣᨲᩥ ᨸᨶᩔᨾᩮᩣ ᩋᨿᩴ᪨

᪑᪕᪨

“ᨸᨦ᩠ᨠᩮᩣ ᨧ ᨲᩔ ᨽᩩᩈᨴᩔᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ, ᨶᩮᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩣ ᨿᩣᨴᩥᩈᩮᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨠᩣᨿᩮ [ᨠᩣᨿᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)];

ᩈᩮᩣ ᩅᩣᨿᨲᩦ ᩑᩁᩥᨲᩣ ᨾᩣᩃᩩᨲᩮᨶ, ᩅᨶᩴ ᨿᨳᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨣᩥᨾ᩠ᩉᩮ ᩈᩩᨹᩩᩃ᩠ᩃᩴ᪨

᪑᪖᪨

“ᨶᩥᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨹᩃᩴ ᨸᨳᨻ᩠ᨿᩣ, ᩈᩩᨧᩥᨲ᩠ᨲᩁᩪᨸᩴ ᩁᩩᨧᩥᩁᩴ ᨴᩔᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ;

ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨲᩔ ᨸᩩᨶᩁᩮᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ, ᩉᩴ ᨲᩣᨲ ᨠᩥᩴᩁᩩᨠ᩠ᨡᨹᩃᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨲᩴ᪨

᪑᪗᪨

“តត្ថា ច តស្ស កុសលស្សតេឃ្យា, សុទ្ធា សយា សព្ពចន្ទបបត្តា;

យតោ បសារេន្តិ ចិចទិឃយាតា, ន ហិ [ន ហ (សី. បី.)] តត្ថ សោ សាកយហានិ តេហិ.

២៩.

“អកក្កសំ អក្កុឡាឡាតំ យុហុំ យុតុំ, ឃុក្កំ អតុន្ធតំ អចបលយស្ស កាសិតំ;

ទុគំ យត្ថញ្ញា កទចិកសុស្សទេ, ហតឃក្កុយំ ទឡ្ហាឃតេពច តេយ យតោ.

៣០.

“ជាតិស្សទោ តាពិចិសង្ឃចាតេញ្ញា [តាពិចិស្សង្ឃចាតេញ្ញា (សី. ស្យា. បី.)], ត តុត សញ្ញាឃយពិបុឃុតេត្តា;

ព្រហ្មាយិ តេកា [តោ (សី. ស្យា. បី.)] តំ បុតេតច តង្គុំ, យិតេត្តា ហិ [យិត្តា ហិ (សី. ស្យា. បី.)] តេយ យាលាតេចាហុ [យាលាចាហុ (សី. ស្យា.), យាលាចាហុ (បី.)] បុតេត្តា.

៣១.

“សុសទ្ធិ សត្តត្វ ចិយដ្ឋិយំ ចលំ, បុត្ម [បុត្មុ (បី.), បុត្ម (ក.)] សុដាតំ លទបត្តសត្តិកំ;

តេពតេច យំ ដ្ឋត្តទិឃាត យាលាតេចា, ចិចទិតំ ដ្ឋាទុ ឌឈតេត បិតូអឃិ.

៣២.

“ពបត្តិ អាកត្តិ ចិតេទាចតេទ ច, សតេពទពា ចិទ្ទុទិចត្តលិតេល្ល;

ធាហោ យត្មុ អត្ថាតតេលាយសាឌិសា, ចិចិព្រចដ្ឋក្លិកាស្ស តេសាកតេទ.

᪃᪂᪨

“ᩋᨠᨠ᩠ᨠᩈᨦ᩠ᨣᩣ ᨶ ᨧ ᨴᩦᨥᩃᩮᩣᨾᩥᨠᩣ, ᨶᨡᩣᩔ ᨴᩦᨥᩣ ᩋᨸᩥ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨣ᩠ᨣᩣ;

ᨾᩩᨴᩪᩉᩥ ᨻᩣᩉᩣᩉᩥ ᨸᩃᩥᩔᨩᨶ᩠ᨲᩦ, ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩁᩪᨸᩮᩣ ᩁᨾᨿᩴ [ᩁᨾᨿ᩠ᨿᩣ (ᨠ᪨)] ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩉᩥ᪨

᪃᪃᪨

“ᨡᩮᩣᨾᩔ ᨲᩪᩃᩪᨸᨶᩥᨠᩣ ᨸᨽᩔᩁᩣ, ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨠᨾ᩠ᨻᩩᨲᩃᩅᨭ᩠ᨭᩈᩩᨧ᩠ᨨᩅᩦ;

ᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨾᩩᨴᩪ ᨲᩮᩉᩥ ᨾᩴ ᩈᩴᨹᩩᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩍᨲᩮᩣ ᨣᨲᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᨾᩴ ᨴᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩣᨲ᪨

᪃᪄᪨

“ᨶ ᨶᩪᨶ [ᨶ ᩉ ᨶᩪᨶ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩈᩮᩣ ᨡᩣᩁᩥᩅᩥᨵᩴ ᩋᩉᩣᩈᩥ, ᨶ ᨶᩪᨶ ᩈᩮᩣ ᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᨬ᩠ᨩᩥ;

ᨶ ᨶᩪᨶ ᩈᩮᩣ ᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨾᩮ ᨠᩩᨮᩣᩁᩥᨿᩣ [ᨠᩩᨵᩣᩁᩥᨿᩣ (ᨠ᪨)], ᨶ ᩉᩥᩔ [ᨶ ᨸᩥᩔ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩ ᨡᩥᩃᩣᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ᪨

᪃᪅᪨

“ᩋᨧ᩠ᨨᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ ᨲᩔ ᩅᨱᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥ, ᩈᩮᩣ ᨾᨻ᩠ᩁᩅᩥ ᩈᩩᨡᩥᨲᩴ ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩥ;

ᨲᩣᩉᩴ ᨠᩁᩥᩴ ᨲᩮᨶ ᨾᨾᩣᩈᩥ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨳᩥ, ᩈᩮᩣ ᨧᨻ᩠ᩁᩅᩥ ᩈᩩᨡᩥᨲᩮᩣᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩮ᪨

᪃᪆᪨

“ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᨲᩮ ᨾᩣᩃᩩᩅᨸᨱ᩠ᨱᩈᨶ᩠ᨳᨲᩣ, ᩅᩥᨠᩥᨱ᩠ᨱᩁᩪᨸᩣᩅ ᨾᨿᩣ ᨧ ᨲᩮᨶ ᨧ;

ᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩁᩪᨷᩥ ᩏᨴᨠᩮ ᩁᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨷᩩᨶᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨱ᩠ᨱᨠᩩᨭᩥᩴ ᨩᩉᩣᨿ᪨

᪓᪘᪨

“ᨶ ᨾᨩ᩠ᨩ ᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᨭᩥᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩣᨲ, ᨶ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᨷᩥ ᨿᨬ᩠ᨬᨲᨶ᩠ᨲᩴ [ᨿᨬ᩠ᨬᨲᨶ᩠ᨲᩕᩴ (ᩈᩦ᪨), ᨿᨬ᩠ᨬ ᨲᨶ᩠ᨲᩕ (ᨷᩦ᪨ ᨠ᪨), ᨿᨬ᩠ᨬᨲᨶ᩠ᨲᩕ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)];

ᨶ ᩅᩣᨷᩥ ᨲᩮ ᨾᩪᩃᨹᩃᩣᨶᩥ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮ, ᨿᩣᩅ ᨶ ᨷᩔᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᩴ᪨

᪓᪙᪨

“ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᨷᨩᩣᨶᩣᩈᩥ ᨲᩩᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩣᨲ, ᨿᩔᩴ ᨴᩥᩈᩴ [ᨴᩥᩈᩣᨿᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᩅᩈᨲᩮ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦ;

ᨲᩴ ᨾᩴ ᨴᩥᩈᩴ ᨷᩣᨷᨿ ᨲᩣᨲ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩴ, ᨾᩣ ᨲᩮ ᩋᩉᩴ ᩋᨾᩁᩥᨾᩔᨾᨾ᩠ᩉᩥ

᪔᪐᪨

“ᩅᩥᨧᩥᨲᩕᨹᩩᩃ᩠ᩃᩴ [ᩅᩥᨧᩥᨲᩕᨷᩩᨷ᩠ᨹᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᩉᩥ ᩅᨶᩴ ᩈᩩᨲᩴ ᨾᨿᩣ, ᨴᩥᨩᩣᨽᩥᨥᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᨴᩥᨩᩈᩘ᩠ᨥᩈᩮᩅᩥᨲᩴ;

ᨲᩴ ᨾᩴ ᩅᨶᩴ ᨷᩣᨷᨿ ᨲᩣᨲ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩴ, ᨷᩩᩁᩣ ᨲᩮ ᨷᩣᨱᩴ ᩅᩥᨩᩉᩣᨾᩥ ᩋᩔᨾᩮ”᪨

᪔᪑᪨

“ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩣᩉᩴ ᨩᩮᩣᨲᩥᩁᩈᩮ ᩅᨶᨾ᩠ᩉᩥ,ᨣᨶ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᨴᩮᩅᨧ᩠ᨨᩁᩈᩘ᩠ᨥᩈᩮᩅᩥᨲᩮ;

ᩍᩈᩦᨶᨾᩣᩅᩣᩈᩮ ᩈᨶᨶ᩠ᨲᨶᨾ᩠ᩉᩥ,ᨶᩮᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᩋᩁᨲᩥᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩮᨳ᪨

᪔᪒᪨

“ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩋᨳᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨬᩣᨲᩦᩈᩩ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩮᨾᩴ;

អយញ្ញា ទេយ្យា កិស្ស វា និវិដ្ឋោ, សេយា នេវ ជានាតិ កុតោយមាគតោ។

៣១។

“និវាសេន ហិ យិត្តានិ, សត្ថិយត្តិ [សត្ថិយត្តិ (សី។ បី។)] បុតប្បតំ;

ស្វេវ យិវេត្វា [សា វ វេយត្តិ (បី។)] អនិកត្វា, អនិវាសេន ជីរតិ។

៣២។

“សចេ តុវំ ទក្ខសិ ព្រហ្មចារិ, សចេ តុវំ សល្លបេ [សល្លបិ (សី។)] ព្រហ្មចារិនា;

សម្បន្នសស្សំវ មហោទកេន, តបោរក្ខំ ខិប្បមិមំ បហិស្សសិ [បហស្សសិ (សី។ ស្យា។ បី។)]។

៣៣។

“បុនបិ [បុនប្បិ (បី។)] ចេ ទក្ខសិ ព្រហ្មចារិ, បុនបិ [បុនប្បិ (បី។)] ចេ សល្លបេ ព្រហ្មចារិនា;

សម្បន្នសស្សំវ មហោទកេន, ឧស្មាគតំ ខិប្បមិមំ បហិស្សសិ។

៣៤។

“ភូតានិ ហេតានិ [ឯតានិ (បី។)] ចរន្តិ តាត, វិរូបរូបេន មនុស្សលោកេ;

ន តានិ សេវេថ នរោ សបញ្ញោ, អាសជ្ជ នំ នស្សតិ ព្រហ្មចារី”តិ។

នឡិនិកាជាតកំ [នឡិនីជាតកំ (សី។), នឡិនីជាតកំ (បី។)] បឋមំ។

៥២៧។ ឧម្មាទន្តីជាតកំ (២)

៥៧។

“និវេសនំ កស្ស នុទំ សុនន្ទ, បាការេន បណ្ឌុមយេន គុត្តំ;

កា ទិស្សតិ អគ្គិសិខាវ ទូរេ, វេហាយសំ [វេហាសយំ (សី។ បី។)] បព្ពតគ្គេវ អច្ចិ។

៥៨។

“ធីតា ន្វយំ [នយំ (សី។ បី។), ន្វាយំ (ស្យា។)] កស្ស សុនន្ទ ហោតិ, សុណិសា ន្វយំ [នយំ (សី។ បី។), ន្វាយំ (ស្យា។)] កស្ស អថោបិ ភរិយា;

អក្ខាហិ មេ ខិប្បមិធេវ បុដ្ឋោ, អវាវដា យទិ វា អត្ថិ ភត្តា”។

៥៩។

“អហញ្ហិ ជានាមិ ជនិន្ទ ឯតំ, មត្យា ច បេត្យា ច អថោបិ អស្សា;

តវេវ សោ បុរិសោ ភូមិបាល, រត្តិន្ទិវំ អប្បមត្តោ តវត្ថេ។

៦០។

“ឥទ្ធោ ច ផីតោ ច សុវឌ្ឍិតោ [សុវាឡ្ហិកោ (បី។)] ច, អមច្ចោ ច តេ អញ្ញតរោ ជនិន្ទ;

តស្សេសា ភរិយាភិបារកស្ស [អហិបារកស្ស (សី។ បី។), អភិបាទកស្ស (ក។)], ឧម្មាទន្តី [ឧម្មាទន្តីតិ (ក។)] នាមធេយ្យេន រាជ”។

៦១។

“អព្ភុហា អព្ភុហា នាមមិទំ ឥមិស្សា, មត្យា ច បេត្យា ច កតំ សុសាធុ;

តទា [តថា (សី។ ស្យា។ បី។)] ហិ មយ្ហំ អវលោកយន្តី, ឧម្មត្តកំ ឧម្មទន្តី អកាសិ”។

៤១។

“យា បុណ្ណមាសេ [បុណ្ណមាយេ (ក។)] មិគមន្ទលោចនា, ឧបាវិសិ បុណ្ឌរីកត្តចង្គី;

ទ្វេ បុណ្ណមាយោ តទហូ អមញ្ញហំ, ទិស្វាន បារាវតរត្តវាសិនិំ។

៤២។

“អឡារបម្ហេហិ សុភេហិ វគ្គុភិ, បលោកយន្តី មំ យទា និរិក្ខតិ;

វិជម្ភមានា ហរតេវ មេ មនោ, ជាតា វនេ កិម្បុរិសីវ បព្ពតេ។

៤៣។

“តទា ហិ ព្រហតី សាមា, អាមុត្តមណិកុណ្ឌលា;

ឯកច្ចវសនា នារី, មិគី ភន្តាវុទិក្ខតិ។

៤៥។

“កទាស្សុ មំ តម្ពនខា សុលោមា, ពាហាមុទូ ចន្ទនសារលិត្តា;

វដ្ដង្គុលី សន្នតធីរកុត្តិយា, នារី ឧបញ្ញិស្សតិ សីសតោ សុភា។

៤៤។

“ᨠᨴᩣᨶᩩ ᨿᩴ ᨠᨭ᩠ᨮᨽᩣᨩᩣᩃᩩᩁᨧ᩠ᨨᨶᩣ, ᨹᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩥᩁᩦᨭᩥᩔ ᨧᩥᩃᨠ᩠ᨠᨿᨬ᩠ᨬᩣ;

ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩉᩥ ᨻᩤᩉᩣᩉᩥ ᨸᩃᩥᩔᨩᩥᩔᨲᩥ, ᩅᩥᩉᩣᨿᨾᩮᨽ ᨩᩣᨲᩁᩪᨸᩴᨿ ᨿᩣᩃᩩᨿᩣ᪨

᪙᪗᪨

“ᨠᨴᩣᨶᩩ [ᨠᨴᩣᨶᩩ ᨿᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᩃᩥᩅᩤᩁᩈᩁᨲ᩠ᨲᩈᩩᨧ᩠ᨨᩥ, ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩪᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᨱ᩠ᨯᩁᩥᨠᨲ᩠ᨲᨧᩘ;

ᨿᩩᨻᩴ ᨿᩩᩅᨽ ᨦ᩠ᨣᨸᨽᩣᨿᨡᩥᩔᨲᩥ, ᩅᩈᩣᩅᩯᩣᨧ ᩅᩈᩣᩃᩯᩔ ᩈᩩᨴᩣᨿ ᨧᩣᩃᩥ᪨

᪙᪘᪨

“ᨿᨧᩣᨦ᩠ᨣᩈᩴ [ᨿᨨᩣᨦ᩠ᨣᩈᩴ (ᨸᩦ᪨)] ᨲᩴ ᨲᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨠᨦ᩠ᨣ [ᩈᨻ᩠ᨻᨣᨲ᩠ᨲᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨿᩅᨽᩣᩁᨿᩴ;

ᨲᩅᨲᩣ ᩈᨠᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ, ᨽᩣᨧᩅᨻᩣᨪᩣᨿᩥ ᨠᨭ᩠ᨭᩣᨽᩴ [ᨠᩥᨭ᩠ᨭᩣᨽᩴ (ᨠ᪨), ᨠᩥᨭ᩠ᨭᩣᨽᩴ (ᨸᩦ᪨)]᪨

᪙᪙᪨

“ᨦ᩠ᨿᩣᨦᨲ᩠ᨲᩥᨿᩉᩴ ᨦᨬ᩠ᨬᩣ [ᨦᩥᨬ᩠ᨬᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)], ᩋᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᨿᩉᩥᨠᩢᩃᩥ᪨;

ᨽ ᩈᩩᨸᩥᨿᩥ ᨪᩥᨧᩣᩁᨲ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᩔᩮᨧ ᨸᩁᩣᨪᩥᩅᨲᩣ᪨

᪑᪐᪐᪨

“ᩈᩮᨠ᩠ᨠᩣ ᩅᨧ [ᨧ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩅᨿ ᨧᩁᩴ ᨦᨬ᩠ᨬᩣ, ᩅᩈᩣ ᨧ ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨨ ᩅᨿ ᨧᩅᩁᩣ;

ᩁᨠᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨡ᩠ᨿᩥᩁᨲ᩠ᨲᩴ [ᨪᩥᩁᨲ᩠ᨲᩴ (ᨸᩦ᪨)] ᨧᩣ, ᨠᩅᨧᨿ᩠ᨿᩴ ᩋᨠᩥᨸᩣᩁᩅᨠᩣ;

ᨦ᩠ᨿᩣᨦᨲ᩠ᨲ᩠ᨿᩣ ᩁᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨽ, ᩈᩥᨧᩥᩁᩣᨪᩣ ᨲᩅᨲᩣ ᩈᩥᨿᩴ” [ᩈᩥᨿᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)]᪨

៧១។

“ភូតានិ មេ ភូតបតី នមស្សតោ, អាគម្ម យក្ខា ពុងមេតងព្រាចិ;

ទេណ្ណា មតោ ស្មូងត្វា តិចិដ្ឋេ, ងងាមិ តេ តំ បរិចារយស្សុ”។

៧២។

“បុណ្ណា ចិន្តេស អមទេរា ត ចមិញ្ញាតោ ច មេ បាបមិងញ្ញា [បាបមិងត្តិ (សី॰ បី॰)] ជណ្ណា;

កុសោ ច ញ្ញស្ស មតសោ ចិឈាតោ, ងត្វា បិឃំ ស្មូងត្តិ អង្ឋោ”។

៧៣។

“ជតិន្ត្ត តាណ្ណាព្រ តយា មយា ចា, សណ្ណាបិ កម្មស្ស កតស្ស ជណ្ណា;

ឃំ តេ មយា ស្មូងត្តី បជិត្វា, កុសេហិ ទាជា ចតឆំ សជាហិ”។

៧៤។

“មយា បាបកំ កម្ម កទំ មតុស្សា, សោ មណ្ណាតិ មាឃិង [មាឃិឆ (ក॰)] មញ្ញាំសុ អណ្ណោ;

បស្សន្តិ ភូតានិ កទោត្តមេតំ, យុត្តា ច មេ ហោត្តិ តទា បឆញ្ញា។

៧៥។

“អណ្ណោ តុ តេ កោឆិ [កោឆ (បី॰)] តទោ បឆញ្ញា, សម្ពេឃ្យ [សម្ពហេឃ្យ (សី॰)] លោកស្មិំ ត មេ បិយាតិ;

ກຸເສາ ຈ ທຸຍ໌ສ໌ ຍຄເສາ ຈິຌາເຕາ, ຣຕ໌ວາ ບິຍໍ ຣຸຍຣຕ໌ຕິ ອຣ໌ຣາ”ˋ

໔໓ˋ

“ອຏ໌ຒາ ບິຍາ ຍຍາຂຄິຕ໌ຕ ໑ສາ, ຄ ສາ ຍຍໍ ອບຸຍາ ກຸຍິບິລ;

ກເນ໌ຫຈ ຕໍ ຣຸຍຣຕ໌ຕິ ກຣເຕ໌ຕ, ນີເຫາຈ ເສລສ໌ສ ຄຸທໍ ຣເບຕິ”ˋ

໔໔ˋ

“ຄ ບີຍາຕາ ອຕ໌ຕກຸເລຄ ຌີຣາ, ສຸລບຸລໍ ກຍຸ ບຣິຈ໌ຈຂຕ໌ຕິ;

ສເຍຸາຫິຕາ ຈາບິ ສຸເລຄ ຍຕ໌ວາ, ຄ ບິບກຍຸຈ໌ຈາ [ບິບກໍ ກຍຸ (ບີˋ)] ສຍາຣຣຕ໌ຕິ”ˋ

໔໕ˋ

“ທຸຈຌີຍາຕາ ຈ ບິຕາ ຈ ຍຍໍຸ ກຕ໌ວາ ບຕີ ເບິສເກາ ເຣຈຕາ ຈ;

ຣາເສາ ອທໍ ທຸຍາສບຸຕ໌ຕຣາເຣາ, ຍຈາສຸຣໍ ສາຍິ [ສິຕ໌ຕ (ສີˋ), ສີຈິ (ສຸຍາˋ)] ກເຣາທິ ກາຍໍ”ˋ

໔໖ˋ

“ເຍາ ຕຸສ໌ເຣາຍີທິ ກເຣາຕິ ບິບໍ, ກຕ໌ວາ ຈ ເສາ ຄຸຕ໌ຕສເຕ [ຄຸຕ໌ຕບເຕ (ບີˋ)] ບເຣສໍ;

ຄ ເຕຄ ເສາ ຂີຈຕິ ຂີຍຍາຍຸ [ຂີຍຍາຍໍຸ (ສີˋ ສຸຍາˋ)], ເຣຈາບິ ບິເບຄ ສເຍກຕ໌ເຣ ຄໍˋ

໕໐ˋ

“ອຕ໌ຕາຕກໍ ສາຍິເກທີ ບຂິຕ໌ຕ, ຆເຍຸ ຌິຕາ ເຍ ບຂິຈ໌ຈຕ໌ຕິ ຣາຄໍ;

ປຏິຈ຺ຉກາ ຆາຍກາ ຈາປິ ຕຕ຺ຖ, ສຸຂປ຺ປເລາຕ ກເຣາສ຺ສິ ກຍໍ”ໍ

ປັ໑ໍ

“ອເຎ຺ຎາ ນຸ ເຕ ເກາຈິ ນເຣາ ປຈ຺ຈ຺ຍາ, ສເທ຺ທ຺ຸຍ ເລາກສ຺ມິໍ ນ ເມ ປິຍາຕິ;

ກຸເຕາ ຈ ຕ຺ຸຍ຺ຍ ຍເນເຕາ ປິຍາເຕາ, ຊຕ຺ວາ ປິຍໍ ຖຸຍ຺ຊສ຺ສິ ອຊ຺ຊາ”ໍ

ປັ໒ໍ

“ອຊ຺ຊາ ປິຍາ ຍຍ຺ຫາຊນິຖ຺ຖ ລ຺ຍນາ, ນ ນາ ຍຍໍ ອປ຺ປິຍາ ກຸມິປິລ;

ຍໍ ເຕ ຍຍາ ຖຸຍ຺ຊສ຺ສິ ປຊິສ຺ສາ, ກຸເຍຫິ ຣາຊາ ຈນຈໍ ຍຊາຫິ”ໍ

ປັ໓ໍ

“ເຍາ ອຕ຺ຕທຸເກ຺ລນ ປເຣສ຺ສ ທຸກ຺ຂໍ, ສຸເຂນ ວາ ອຕ຺ຕສຸຂໍ ຊຫາຕິ;

ຍເຈຈິຊໍ ຍຍ຺ຫາຕຈາ ປເຣຍໍ, ເຍາ [ເຍາ (ປີໍ)] ລ຺ຍຊໍ ຊາຕາຕິ [ປຊາຕາຕິ (ກໍ)] ນ ເຈຊິ ຊຍໍ”ໍ

ປັ໔ໍ

“ອເຎ຺ຎາ ນຸ ເຕ ເກາຈິ ນເຣາ ປຈ຺ຈ຺ຍາ, ສເທ຺ທ຺ຸຍ ເລາກສ຺ມິໍ ນ ເມ ປິຍາຕິ;

ກຸເຕາ ຈ ຕ຺ຸຍ຺ຍ ຍເນເຕາ ປິຍາເຕາ, ຊຕ຺ວາ ປິຍໍ ຖຸຍ຺ຊສ຺ສິ ອຊ຺ຊາ”ໍ

ປັ໕ໍ

“ជនិន្ទ ជានាសិ បិយា មមេសា, ន សា មមំ អប្បិយា ភូមិបាល;

បិយេន តេ ទម្មិ បិយំ ជនិន្ទ, បិយទាយិនោ ទេវ បិយំ លភន្តិ”.

៤៦.

“សោ នូនាហំ វធិស្សាមិ, អត្តានំ កាមហេតុកំ;

ន ហិ ធម្មំ អធម្មេន, អហំ វធិតុមុស្សហេ”.

៤៧.

“សចេ តុវំ មយ្ហសតិំ [សត្តិ (ក.)] ជនិន្ទ, ន កាមយាសិ នរវីរ សេដ្ឋ;

ចជាមិ នំ សព្ពជនស្ស សិព្យា [សិព្ពា (សី. បី.), សេយ្យា(ស្យា.)], មយា បមុត្តំ តតោ អវ្ហាយសិ [អវ្ហាយាសិ (ក.)] នំ”.

៤៨.

“អម្ភសិយំ ចេ អភិបារក ត្វំ, ចជាសិ កត្តេ អហិតាយ ត្យស្ស;

មហា ច តេ ឧបវាទោបិ អស្ស, ន ចាបិ ត្យស្ស នគរស្មិ បក្ខោ”.

៤៩.

“អហំ សហិស្សំ ឧបវាទមេតំ, និន្ទំ បសំសំ គរហញ្ច សព្ពំ;

មមេតមាគច្ឆតុ ភូមិបាល, យថាសុខំ សិវិ [សិព្ព (សី. បី.)] ករោហិ កាមំ”.

៥០.

“ឃោ តេច តិត្ថិ ត បតប្យំសំ, អាគិយតិ ករទំ តោបិ ប្នុំ;

សិទិ ច លក្លិ ច អបេតិ ពយ្យា, អាបេ ស្ចុឌ្ឌិច ឃឆា ឆលយ្យា”។

៥១។

“ឃំ កិញ្ចិ ទ្រុញ្ញា ស្រញ្ញា ខុត្តា, ឆយ្ហាតិសារញ្ញា យតោឋិឈាតំ;

ក្តូរសា អហំ បត្តូរិស្សាយិ [បឋិត្តិស្សាយិ (សី។ ស្យា។), បត្តូបតិស្សាយិ (បី។)] សគ្គុំ, បឆឋិ ឃឆា ឆាចរាតំ ពសាតំ”។

៥២។

“ឆយ្ហាតិសារញ្ញា យតោឋិឈាតំ, ទ្រុញ្ញា តិត្ថាយិ អហំ បតេរសំ;

ខុកោឋិយំ ហារឃិស្សាយិ ការំ, ឆយ្ហេ ជិតោ កិញ្ចិ អហាបឃត្តា”។

៥៣។

“សក្កូបក់ បុញ្ញាកយ្ហុំ ឌតិត្ត, យា យេ ញុចំ អត្តូរាឃំ អកាសិ;

ភភាយិ តេ ក្លុភត្តិ បសត្តា, រាឌាច ឃញ្ញា ឆតំ ព្រាហ្ហុណាតំ”។

៥៤។

“អគ្គា ញុចំ កត្តា ហិតេសិ យឃ្យា, សោ យយំ ក្លុភត្តិ ញុចញ្ញា;

តិត្ថឃ្យុ ភេចា បិពតរា ច សត្តា, បិបញ្ញា បស្សំ អភិសយ្យរាឃំ”។

᪅᪁᪨

“ᨶ ᩉᩮᨲᨴᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩥᩅᩥᩁᩣᨩ ᩅᨯ᩠ᨰᩩᩴ, ᩈᩮᨶᨠᩣᨿᩣ ᨩᩣᨶᨷᨴᩣ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ;

ᩑᩴ ᨴᩮᩅ ᨿᨳᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨴᩮᩉᩥ, ᨠᩩᩈᩮᩉᩥ ᩁᩣᨩᩣ ᩅᨶᩮ ᩈᨩᩣᩉᩥ”᪨

᪅᪂᪨

“ᩋᨯ᩠ᨰᩣ ᩉᩩᩅᩴ ᨠᩮᨲ᩠ᨲ ᩉᩥᨲᩮᩈᩥ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᨾᨾᩴ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩩᩅᨻ᩠ᨻᩣ;

ᩈᨲᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨶᩩᨠᩥᨲ᩠ᨲᨿᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨻᨯ᩠ᨰᩮᩅᩃᩥᩅ ᨴᩩᩁᨻ᩠ᨻᨾᩣᨲᩥ”᪨

᪅᪃᪨

“ᩋᩣᩉᩩᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨾᩮᩈᩥ ᩉᩥᨲᩣᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᩦ, ᨴᩣᨲᩣ ᩅᩥᨵᩣᨲᩣ ᨧᩈᩥ ᨠᩣᨾᨷᩣᩃᩮᩣ;

ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩉᩩᨲᩣ ᩁᩣᨩ ᨿᩈᩔᩥ ᩉᩥ [ᨿᩈᩔᩥ ᩉᩥ ᨾᩮ (ᨷᩦ᪨)], ᨠᩣᨾᩮᨶ ᨾᩮ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᩮᩉᩥ”᪨

᪅᪄᪨

“ᩋᨯ᩠ᨰᩣ ᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨽᩥᨷᩣᩃᨠ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨴᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨧᩣᩁᩦ ᨾᨾ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᨷᩩᨲ᩠ᨲ;

ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩩ ᨲᩮ ᨠᩮᩣ ᨷᩃᨴ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨳᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᨷᩮᨴᩣ ᨶᩮᩁᩣ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾ ᨩᩦᩅᩃᩮᨠᩮ”᪨

᪅᪅᪨

“ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩩ ᩈᩮᩅᩮᨯ᩠ᨰᩣ ᨲᩴᨿᨲ᩠ᨲᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣᩈᩥ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᨴᨾ᩠ᨾᨣᩩ [ᨴᨾ᩠ᨾᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ (ᩈᩦ᪨)] ᨴᨾ᩠ᨾᩅᩥᨴᩪ ᩈᩩᨾᩮᨵᩮᩣ;

ᩈᩮᩣ ᨴᨾ᩠ᨾᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩁᨾᩮᩅ ᨩᩦᩅ, ᨴᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨬᩣ ᨾᩮ ᨴᩮᩈᨿ ᨴᨾ᩠ᨾᨷᩣᩃ”᪨

១០០។

“តិដ្ឋ អភិបារក, សុណោហិ វចនំ មម;

ធម្មំ តេ ទេសយិស្សាមិ, សតំ អាសេវិតំ អហំ។

១០១។

“សាធុ ធម្មរុចិ រាជា, សាធុ បញ្ញាណវា នរោ;

សាធុ មិត្តានមទ្ទុព្ភោ, បាបស្សាករណំ សុខំ។

១០២។

“អក្កោធនស្ស វិជិតេ, ឋិតធម្មស្ស រាជិនោ;

សុខំ មនុស្សា អាសេថ, សីតច្ឆាយាយ សង្ឃរេ។

១០៣។

“ន ចាហមេតំ អភិរោចយាមិ, កម្មំ អសមេក្ខកតំ អសាធុ;

យេ ចាបិ ញត្វាន សយំ ករោន្តិ, ឧបមា ឥមា មយ្ហំ តុវំ សុណោហិ។

១០៤។

“គវំ ចេ តរមានានំ, ជិម្ហំ គច្ឆតិ បុង្គវោ;

សព្ពា តា ជិម្ហំ គច្ឆន្តិ, នេត្តេ ជិម្ហំ គតេ សតិ.

១០៦.

“ឯវមេវ [ឯវមេវំ (បី.)] មនុស្សេសុ, យោ ហោតិ សេដ្ឋសម្មតោ;

សោ ចេ អធម្មំ ចរតិ, បគេវ ឥតរា បជា;

សព្ពំ រដ្ឋំ ទុខំ សេតិ, រាជា ចេ ហោតិ អធម្មិកោ.

១០៧.

“គវំ ចេ តរមានានំ, ឧជុំ គច្ឆតិ បុង្គវោ;

សព្ពា តា ឧជុំ យន្តិ, នេត្តេ ឧជុំ គតេ សតិ.

១០៨.

“ឯវមេវ មនុស្សេសុ, យោ ហោតិ សេដ្ឋសម្មតោ;

សោ សចេ ធម្មំ ចរតិ, បគេវ ឥតរា បជា;

សព្ពំ រដ្ឋំ សុខំ សេតិ, រាជា ចេ ហោតិ ធម្មិកោ.

១០៩.

“ន ចាបាហំ អធម្មេន, អមរត្តមភិបត្ថយេ;

ឥមំ វា បថវឹ សព្ពំ, វិជេតុំ អភិបារក.

១០៩។

“ឃតិ្យាកិច្ចំ មនុស្សេសុ, ទេវតំ ព្កឆ ចិន្ទតិ;

ការេចា ឆារេរា ហិរញ្ញញ្ចា, ចត្តិ្ឃំ ហរិចត្ថុតំ។

១១០។

“អស្សិត្តិ្តយោ [អស្សិត្តិ្តយោ ច (សី។)] ទេវតំ មហិកញ្ញា, ឃញ្ញាបិ រេម ចក្ខុន្ទិយា អកិបិលឃត្តិ;

ត ពស្ស ទេហព្ ចិនយំ ចទេទឃ្ញំ, មទេ្ឋាសិចិតំ ក្កុសទេកាយិ្ឋរាទេពា។

១១១។

“ទេតពា ហិពា [ទេតពាកិ ពា (សី។)] ក្កុទេពា ទេ្ឋបិទេលិ, ឆមុំ សិចិតំ អបចាឃមាទេតា;

ទេសា ឆមុទេមចាត្ុចិចិត្តឃទេត្តា, ពស្មា សទេកា ចិត្តចទេស ត ចទេត្តា”។

១១២។

“អន្ធា ព្ុចំ មហារាជ, តិច្ចំ អញ្ញសតំ សិចំ;

កាទិស្សសិ ចិទំ ទេន្ថំ, បញ្ញា ហិ ពច ពាឌិសិ។

១១៣។

“ឧពំ ទេព អត្ុទេមាកាម, ឃំ ឆមុំ តប្បមន្ថសិ;

ឆយ្ខំ បយ្ឌ ឈត្តិរឃា, ទដ្ឋា [ផាតា (ឃិ៍)] ឆចតិ ឰឃ្ឃរទា៍

១១៣៍

“ឆយ្ខំ ឆទ យហារាឌ, យាតាបិត្យ្ស ឈត្តិឃ;

ឰឆ ឆយ្ខំ ឆទិត្វាត, រាឌ ឃក្កំ កយិឃ្ឃសិ៍

១១៤៍

“ឆយ្ខំ ឆទ យហារាឌ, ប្ត្តទារេទស្ ឈត្តិឃ…ទេប…៍

១១៥៍

“ឆយ្ខំ ឆទ យហារាឌ, យិត្តាយច្ចេស្ ឈត្តិឃ…ទេប…៍

១១៦៍

“ឆយ្ខំ ឆទ យហារាឌ, ចាហទេតស្ ឆាទេលស្ ឆ…ទេប…៍

១១៧៍

“ឆយ្ខំ ឆទ យហារាឌ, កាទេយស្ គិកទេយស្ ឆ…ទេប…៍

១១៨៍

“ឆយ្ខំ ឆទ យហារាឌ, ទដ្ឋេស្ ឌតបទេស្ ឆ…ទេប…៍

១១៩៍

“ឆយ៉ុ ចទ យហារាឌ, ឞយណព្រាហ្មណោឞុ ច…េប…៍

១៦៧៍

“ឆយ៉ុ ចទ យហារាឌ, យិកបក្លឹឞុ ឧត្តិឃ…េប…៍

១៦៨៍

“ឆយ៉ុ ចទ យហារាឌ, ឆេយ៉ា ឱេណ្ហា ឞុឍាចេហា;

ឰដឆ ឆយ៉ុ ចទិត្វាត, រាឌ ឞក្កុំ កយិឞ្សុឞិ៍

១៦៩៍

“ឆយ៉ុ ចទ យហារាឌ, ទិឞត្ថា េឌចា ឞព្រាហ្មកា;

ឞុចិេណ្ហត ឌិចំ បត្តា, យា ឆយ៉ុ រាឌ បិយេឌា”តិ៍

ក្ខុយ្ហាគត្តិឌាតក់ ត្យតិយំ៍

៦ុប៍ យហាេពាធិឌាតក់ (១)

១៦៣៍

“កិ៎ ត្យ ឧល្ហំ កិយឌិត់, កិ៎ ឧត្តំ កិយ្យបិហត់;

កិយក្ខ្យឞង្គា បត្តង្គា, ឞង្ឈាឌិង្គាបិ ព្រាហ្មណ;

តរយាគន្ទេបិហាសិ [កញ្ញាសិ (សី។ ស្យា។ បី។)], កិំ ត្វំ បច្ឆយសេ ទិសំ”។

១៦៣។

“ខ្វាគេសតាតិ ចស្សាតិ, ចុសិតាតិ តចត្តិកោ;

តាកិដាតាយិ សោរេណត, បិដ្ឋុលេតាកិក្ខុដិតំ។

១៦៤។

“ស្វាយំ ដិតេព្វាច តគតិ, ស្វក្កគាធំ ចិធិសយំ;

តច ស្វត្វា សកទិយស្ស, ឌិតសគ្គស្ស យំ បតិ”។

១៦៥។

“អហុ ឯស កតោ ទោសោ, យថា ភាសសិ ព្រាហ្មណ;

ឯស ភិយ្យោ បសីទាមិ, ចស ព្រាហ្មណ យាចយា”។

១៦៦។

“សព្ទេសេតោ បុរេ អាសិ, តេតាបិ សទេលិ អហុ;

សព្ទេលិហិតេកា ជាតិ, កាលេលិ បក្កុយិតុំ យយ។

១៦៧។

“អត្តគ្គទំ បុរេ អាសិ, តេតា យទ្ឋ្យតេតា ទាហិ;

បុទា តិទ្ធយតា ហោតិ, ឋឃយេច ចឌាយហំ៓

១១០៓

“ចឹតឋទ្ធិ ត ឋេចេឃ្យ, ក្ខបិតិតចេតាងកំ;

ឋេចបិ តិ អត្យលេហ, ចាទិ ពក្ខយកទ្ធិកំ៓

១១១៓

“បឋត្កេយច ឋេចេឃ្យ, អប្យឋត្កិ ចិចឌ្ឍេឃ;

បឋត្កិ បឃិទ្យបិឋេឃ្យ, ទហធិ ច្យងកត្តិកោ៓

១១២៓

“កេឌ កឌត្តិ បុទិឋំ, អកឌត្តិ ត កឌ្ឍេឃ [កាឌេឃ (បី៓)];

អឋប្យទិឋឆេយ្ញា ឋោ, ឃោ កឌត្តិ ត កឌ្ឍតិ [កាឌតិ (បី៓)]៓

១១៣៓

“ឃោ កឌត្តិ ត កឌតិ, ឋេចយាតិ ត ឋេចតិ;

ឋ ចេ យត្យឃ្យបិបិដ្ឋោ, យិកោ ឋាលឃ្យិតោ ឃធា៓

១១៤៓

“អច្ចាភិក្ខណសំសគ្គា, អសមោសរណេន ច;

ឯតេន មិត្តា ជីរន្តិ, អកាលេ យាចនាយ ច។

១២៣។

“តស្មា នាភិក្ខណំ គច្ឆេ, ន ច គច្ឆេ ចិរាចិរំ;

កាលេន យាចំ យាចេយ្យ, ឯវំ មិត្តា ន ជីយរេ [ជីររេ (ស្យា។ បី។)]។

១២៤។

“អតិចិរំ និវាសេន, បិយោ ភវតិ អប្បិយោ;

អាមន្ត ខោ តំ គច្ឆាម, បុរា តេ ហោម អប្បិយា”។

១២៥។

“ឯវំ ចេ យាចមានានំ, អញ្ជលិំ នាវពុជ្ឈសិ;

បរិចារកានំ សតំ [បរិចារិកានំ សត្តានំ (សី។ ស្យា។ បី។)], វចនំ ន ករោសិ នោ;

ឯវំ តំ អភិយាចាម, បុន កយិរាសិ បរិយាយំ”។

១២៦។

“ឯវំ ចេ នោ វិហរតំ, អន្តរាយោ ន ហេស្សតិ;

តុយ្ហំចាបិ [តុម្ហញ្ចាបិ (សី។), តុយ្ហញ្ចាបិ (បី។)] មហារាជ, មយ្ហំច [អម្ហញ្ច (សី។), មយ្ហញ្ច (បី។)] រដ្ឋវឌ្ឍន;

ອເປ຺ປວ ນາມ ປເສ຺ສມ, ອເຫາຣຕ຺ຕານມຈ຺ຈເຍ”.

໑໒໙.

“ໂຊີຣຓາ ເຈ ນິຄ຺ຄຍ຺ຍາ, ຠາວາຍ ມຸວຕ຺ຕຕິ;

ອກາມາ ອກຣຓີຍໍ ວາ, ກຣຓີຍໍ ວາປິ ກຸພ຺ພຕິ;

ອາກາມາກຣຓີຍສ຺ມິໍ, ກ຺ວິຘ ປາເປນ ລິປ຺ປຕິ [ລິມ຺ປຕິ (ສ຺ຍາ. ກ.)].

໑໓໐.

“ເຍາ ເຈ ອເຕ຺ຖາ ຈ ຘເມ຺ມາ ຈ, ກລ຺ຍາເຓາ ນ ຈ ປາປເກາ;

ເຠາເຕາ ເຈ ວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ, ສຸຫເຕາ ວານເຣາ ມຍາ.

໑໓໑.

“ອຕ຺ຕເນາ ເຈ ຫິ ວາທສ຺ສ, ອປຣາຘໍ ວິຊານິຍາ [ວິຊານິຍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)];

ນ ມໍ ຕ຺ວໍ ຄຣເຫຍ຺ຍາສິ, ເຠາເຕາ ວາເທາ ຫິ ຕາທິເສາ”.

໑໓໒.

“ອິສ຺ສເຣາ ສພ຺ພເລາກສ຺ສ, ສເຈ ກເປ຺ປຕິ ຊີວິຕໍ;

ອິທ຺ຘິໍ [ອິທ຺ຘິ (ປີ. ກ.)] ພ຺ຍສນຠາວຎ຺ຈ, ກມ຺ມໍ ກລ຺ຍາຓປາປກໍ;

និទ្ទេសការី បុរិសោ, ឥស្សរោ តេន លិប្បតិ។

១៣២។

“សោ ចេ អត្ថោ ច ធម្មោ ច, កល្យាណោ ន ច បាបកោ;

ភោតោ ចេ វចនំ សច្ចំ, សុហតោ វានរោ មយា។

១៣៣។

“អត្តនោ ចេ ហិ វាទស្ស, អបរាធំ វិជានិយា;

ន មំ ត្វំ គរហេយ្យាសិ, ភោតោ វាទា ហិ នានិយោ”។

១៣៤។

“សចេ បុព្វេកតហេតុ, សុខទុក្ខំ និគច្ឆតិ;

បោរាណកំ កតំ បាបំ, តមេសោ មុច្ចតេ [មុញ្ចតេ (សី។ ស្យា។)] ឥណំ;

បោរាណកិណមោក្ខោ, ក្វិធ បាបេន លិប្បតិ។

១៣៥។

“សោ ចេ អត្ថោ ច ធម្មោ ច, កល្យាណោ ន ច បាបកោ;

ភោតោ ចេ វចនំ សច្ចំ, សុហតោ វានរោ មយា។

១៣៦។

“អត្តនោ ចេ ហិ វាទស្ស, អបរាធំ វិជានិយា;

ន មំ ត្វំ គរហេយ្យាសិ, ភោតោ វាទោ ហិ តាទិសោ”។

១៣៨។

“ចតុន្នំយេវុបាទាយ, រូបំ សម្ភោតិ បាណិនំ;

យតោ ច រូបំ សម្ភោតិ, តត្ថេវានុបគច្ឆតិ;

ឥធេវ ជីវតិ ជីវោ, បេច្ច បេច្ច វិនស្សតិ។

១៣៩។

ឧច្ឆិជ្ជតិ អយំ លោកោ, យេ ពាលា យេ ច បណ្ឌិតា;

ឧច្ឆិជ្ជមានេ លោកស្មិំ, កិញ្ចិ បាបេន លិប្បតិ។

១៤០។

“សោ ចេ អត្ថោ ច ធម្មោ ច, កល្យាណោ ន ច បាបកោ;

ភោតោ ចេ វចនំ សច្ចំ, សុហតោ វានរោ មយា។

១៤១។

“អត្តនោ ចេ ហិ វាទស្ស, អបរាធំ វិជានិយា;

ນ ຍໍ ຕ຺ວໍ ກຣເຫຍ຺ຍາສິ, ເຄາເຕາ ວາເທາ ຫິ ຕາທິເສາ”໌

໑໕໒໌

“ອາຫຸ ຂຕ຺ຕວິທາ [ຂຕ຺ຕວິຘາ (ສີ໌ ສ຺ຍາ໌ ປີ໌)] ເລາເກ, ພາລາ ປຓ຺ຑິຕມານິເນາ໌

ມາຕຣໍ ປິຕຣໍ ຫເຎ຺ຎ, ອຖ ເຊຏ຺ຐມ຺ປິ ຠາຕຣໍ;

ຫເນຍ຺ຍ ປຸຕ຺ຕ [ປຸເຕ຺ຕ ຈ (ປີ໌)] ທາເຣ ຈ, ອເຕ຺ຖາ ເຈ ຕາທິເສາ ສິຍາ໌

໑໕໓໌

“ຍສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຉາຍາຍ, ນິສີເທຍ຺ຍ ສເຍຍ຺ຍ ວາ;

ນ ຕສ຺ສ ສາຂໍ ຠເຎ຺ຊຍ຺ຍ, ມິຕ຺ຕທຸເພ຺ພາ [ມິຕ຺ຕທູຠີ (ປີ໌)] ຫິ ປາປເກາ໌

໑໕໔໌

“ອຖ ອເຕ຺ຖ ສມຸປ຺ປເນ຺ນ, ສມູລມປິ ອພ຺ພເຫ [ອພ຺ພຸເຫ (ສ຺ຍາ໌ ກ໌)];

ອເຕ຺ຖາ ເມ ສມ຺ພເລນາປິ, ສຸຫເຕາ ວານເຣາ ມຍາ໌

໑໕໕໌

[ອຍໍ ຄາຖາ ສີຫຬເປາຕ຺ຖເກ ນຕ຺ຖິ] “ເສາ ເຈ ອເຕ຺ຖາ ຈ ຘເມ຺ມາ ຈ, ກລ຺ຍາເຓາ ນ ຈ ປາປເກາ;

ເຠາເຕາ ເຈ ວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ, ສຸຫເຕາ ວານເຣາ ມຍາ [ອຍໍ ຄາຖາ ສີຫຬເປາຕ຺ຖເກ ນຕ຺ຖິ]໌

໑໕໖໌

“អត្តនោ ចេ ហិ ចាគស្ស, អបរាធំ វិជានិយា;

ន មំ ត្វំ គរហេយ្យាសិ, ភោតោ ចាគោ ហិ តាទិសោ។

១៨៧។

“អហេតុចាគោ បុរិសោ, យោ ច ពល្ហស្សរក្យត្តិកោ;

បុត្តេកតិ ច ហេណ្ឌិ, យោ ច ឧត្តចិគោ ភទោ។

១៨៨។

“ឯតេ អសប្បុរិសា លោកេ, ជាលិ បណ្ឌិតយាតិតោ;

ករេយ្យ តាទិសោ បាបំ, អថោ អញ្ញម្បិ ការយេ;

អសប្បុរិសសំសគ្គា, ទុក្ខន្តា [ទុក្ខេជី (សី·)] កដុកុទ្រយោ។

១៨៩។

“ហរក្ខុទ្ធបេត ចកស្សុ [ពាកាសុ (សី· ស្យា·), ចកាសុ (បី·)] បុត្តេ, អសំកិតោ អដយ្ហុំ ហោបតិ;

ហត្ថា ហរលិំ អជិកំ [អជិឃំ (សី· ស្យា· បី·)] អដក្ខា, ហព្រាសឃិត្វា [ជិព្រាសឃិត្វា (សី· បី·)] យេភ កាយំ បលេតិ។

១៩០។

“តតោ ចិតេឆកេ សយណព្រាហុណាតស, ឈេតំ គត្វា ចក្ខាឃត្តិ យតុស្សេ;

អនាសកា ថណ្ឌិលសេយ្យកា ច, រជោជល្លំ ឧក្កុដិកប្បធានំ;

បរិយាយភត្តញ្ច អបានកត្តា, បាបាចារា អរហន្តោ វទានា។

១៩១។

“ឯតេ អសប្បុរិសា លោកេ, ពាលា បណ្ឌិតមានិនោ;

ករេយ្យ តាទិសោ បាបំ, អថោ អញ្ញម្បិ ការយេ;

អសប្បុរិសសំសគ្គោ, ទុក្ខន្តោ កដុកុទ្រយោ។

១៩២។

“យមាហុ នត្ថិ វីរិយន្តិ, អហេតុញ្ច បវទន្តិ [ហេតុញ្ច អបវទន្តិ (សី។ ស្យា។ បី។)] យេ;

បរការំ អត្តការញ្ច, យេ តុច្ឆំ សមវណ្ណយុំ។

១៩៣។

“ឯតេ អសប្បុរិសា លោកេ, ពាលា បណ្ឌិតមានិនោ;

ករេយ្យ តាទិសោ បាបំ, អថោ អញ្ញម្បិ ការយេ;

អសប្បុរិសសំសគ្គោ, ទុក្ខន្តោ កដុកុទ្រយោ។

១៩៤។

“សចេ ហិ វីរិយំ នាស្ស, កម្មំ កល្យាណបាបកំ;

ន ភវេ វឌ្ឍកី រាជា, នបិ យន្តានិ ការយេ។

១៩៣។

“យស្មា ច ជីវិយំ អត្ថិ, កម្មំ កល្យាណបាបកំ;

តស្មា យន្តានិ ការេតិ, រាជា ភវតិ វឌ្ឍកី។

១៩៤។

“យទិ វស្សសតំ ទេវោ, ន វស្សេ ន ហិមំ បតេ;

ឧច្ឆិជ្ជេយ្យ អយំ លោកោ, វិនស្សេយ្យ អយំ បជា។

១៩៥។

“យស្មា ច វស្សតី ទេវោ, ហិមញ្ចាតុប្ផុសាយតិ;

តស្មា សស្សានិ បច្ចន្តិ, រដ្ឋញ្ច បាលិតេ [បល្លតេ (សី។ បី។), បាលយតេ (ស្យា។)] ចិរំ។

១៩៦។

“គវំ ចេ តរមានានំ, ជិម្ហំ គច្ឆតិ បុង្គវោ;

សព្វា តា ជិម្ហំ គច្ឆន្តិ, នេត្តេ ជិម្ហំ [ជិម្ហ (បី។)] គតេ សតិ។

១៩៧។

“ឯវមេវ [ឯវមេវំ (បី។)] មនុស្សេសុ, យោ ហោតិ សេដ្ឋសម្មតោ;

សោ ចេ អធម្មំ ចរតិ, បគេវ ឥតរា បជា;

សព្ពំ រដ្ឋំ ទុខំ សេតិ, រាជា ចេ ហោតិ អធម្មិកោ។

១៤០។

“គវំ ចេ តរមានានំ, ជិម្ហំ គច្ឆតិ បុង្គវោ;

សព្ពា តា ជិម្ហំ យន្តិ, នេត្តេ ជិម្ហំ [ជិម្ហ (បី។)] គតេ សតិ។

១៤១។

“ឯវមេវ មនុស្សេសុ, យោ ហោតិ សេដ្ឋសម្មតោ;

សោ សចេ [ចេវ (សី។), ចេបិ (ក។)] ធម្មំ ចរតិ, បគេវ ឥតរា បជា;

សព្ពំ រដ្ឋំ សុខំ សេតិ, រាជា ចេ ហោតិ ធម្មិកោ។

១៤២។

“មហារុក្ខស្ស ផលិនោ, អាមំ ឆិន្ទតិ យោ ផលំ;

រសញ្ចស្ស ន ជានាតិ, ពីជញ្ចស្ស វិនស្សតិ។

១៤៣។

“មហារុក្ខូបមំ រដ្ឋំ, អធម្មេន បសាសតិ;

រសញ្ចស្ស ន ជានាតិ, រដ្ឋញ្ចស្ស វិនស្សតិ។

១៦៣។

“យថារុក្ខស្ស ផលិនោ, បក្កំ ឆិន្ទតិ យោ ផលំ;

រសញ្ចស្ស វិជានាតិ, ពីជញ្ចស្ស ន នស្សតិ។

១៦៤។

“យថារុក្ខូបមំ រដ្ឋំ, ធម្មេន យោ បសាសតិ;

រសញ្ចស្ស វិជានាតិ, រដ្ឋញ្ចស្ស ន នស្សតិ។

១៦៥។

“យោ ច រាជា ជនបទំ, អធម្មេន បសាសតិ;

សព្ពោសធីហិ សោ រាជា, វិរុទ្ធោ ហោតិ ខត្តិយោ។

១៦៦។

“តថេវ នេគមេ ហិំសំ, យេ យុត្តា កយវិក្កយេ;

ឱជទានពលីការេ, ស កោសេន វិរុជ្ឈតិ។

១៦៧។

“ᨷᩉᩣᩁᩅᩁᨡᩮᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩪ, ᩈᩘᨣᩣᨾᩮ ᨠᨲᨶᩥᩔᨾᩮ [ᨠᨲᨶᩥᨿᨾᩮ (ᨠ.)];

ᩏᩔᩥᨲᩮ ᩉᩥᩴᩈᩴ ᩁᩣᨩᩣ, ᩈ ᨷᩅᩮᨲ ᩅᩥᨶᩔᨲᩥ᪨

᪑᪕᪙᪨

“ᨲᩮᨩᨧ ᨴᩩᩃᨿᩮᩣ ᩉᩥᨲᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᨲᩮ [ᩈᩴᨿᨾᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)] ᨻᩉᩩᨧᩣᩁᩥᨿᩮᩣ [ᨻᩉᩩᨧᩣᩁᩥᨠᩮᩣ (ᩈᩦ.)];

ᩋᨵᨾ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᨲ ᩅᩥᨶᩔᨲᩥ᪨

᪑᪖᪐᪨

“ᨿᩮᩣ ᨧ ᩁᩣᨩᩣ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨽᩁᩥᨿᩴ ᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᩁᨩᩴ;

ᩃᩩᨴ᩠ᨴᩴ ᨷᩈᩅᨲᩮ ᨮᩣᨶᩴ [ᨷᩣᨷᩴ (ᩈᩦ.)], ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨧ ᩅᩥᨶᩔᨲᩥ᪨

᪑᪖᪑᪨

“ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨧᩁᩮ ᨩᩣᨶᨷᨴᩮ, ᨶᩮᨣᨾᩮᩈᩩ [ᨶᩥᨣᨾᩮᩈᩩ (ᩈᩦ.)] ᨻᩃᩮᩈᩩ ᨧ;

ᩍᩈᨿᩮᩣ ᨧ ᨶ ᩉᩥᩴᩈᩮᨿ᩠ᨿ, ᨷᩩᨲ᩠ᨲᨴᩣᩁᩮ ᩈᨾᩴ ᨧᩁᩮ᪨

᪑᪖᪒᪨

“ᩈ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩣ ᨽᩪᨾᩥᨷᨲᩥ, ᩁᨭ᩠ᨮᨷᩣᩃᩮᩣ ᩋᨠᩮᩣᨵᨶᩮᩣ;

ᩈᨷᨲ᩠ᨲᩮ [ᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮ (ᩈᩦ. ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨷᩦ.)] ᩈᨾ᩠ᨷᨠᨾ᩠ᨷᩮᨲᩥ, ᩍᨶ᩠ᨴᩮᩣᩅ ᩋᩈᩩᩁᩣᨵᩥᨷᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨾᩉᩣᨻᩮᩣᨵᩥᨩᩣᨲᨠᩴ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

បណ្ណាសតិបាតំ និដ្ឋិតំ

តស្សុទ្ទានំ –

សតិញ្ច្រាតិកាយច្ឆ្ឃតោ បចយោ, ក្យតិយោ បភ ទិសាយឲ្យត្តិចទោ;

ពតិយោ បភ ទោធិសិរិច្ឆ្ឃតោ, កធិតា បភ តិលិ ឌិភេភ ស្ភាតិ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៩. សដ្ឋិនិបាតោ

៥២៩. សោណកជាតកំ (១)

១។

“តស្ស សុត្វា សតំ ទម្មិ, សហស្សំ ទិដ្ឋ [ទដ្ឋុ (សី. បី.)] សោណកំ;

កោ មេ សោណកមក្ខាតិ, សហាយំ បំសុកីឡិតំ”។

២។

“អថព្រវី មាណវកោ, ទហរោ បញ្ចចូឡកោ;

មយ្ហំ សុត្វា សតំ ទេហិ, សហស្សំ ទិដ្ឋ [ទដ្ឋុ (សី. បី.)] សោណកំ;

អហំ តេ សោណកក្ខិស្សំ [អហំ សោណកមក្ខិស្សំ (សី. បី.), អហំ តេ សោណកមក្ខិស្សំ (ស្យា.)], សហាយំ បំសុកីឡិតំ”។

៣។

“កតមស្មិំ [កតរស្មិំ (សី. ស្យា. បី.)] សោ ជនបទេ, រដ្ឋេសុ និគមេសុ ច;

កត្ថ សោណកមទ្ទក្ខិ [កត្ថ តេ សោណកោ ទិដ្ឋោ (សី. បី.)], តំ មេ អក្ខាហិ បុច្ឆិតោ”។

៤។

“តវេវ ទេវ វិជិតេ, តវេវុយ្យានភូមិយា;

ឧទុវិសា មហាសាលា, នីលោភាសា មនោរមា។

៥។

“តិដ្ឋន្តិ មេឃសមាភា, រម្មា អញ្ញោញ្ញនិស្សិតា;

តេសំ មូលម្ហិ [មូលស្មិំ (សី. បី.), មូលស្មិ (ស្យា.)] សោណកោ, ឈាយតិ អនុបាទនោ [អនុបាទិនោ (ស្យា.), អនុបាទានោ (បី.)];

ឧបាទានេសុ លោកេសុ, ឌយ្ហមានេសុ និព្ពុតោ។

៦។

“តតោ ច រាជា បាយាសិ, សេនាយ ចតុរង្គិយា;

ការាបេត្វា សមំ មគ្គំ, អគមា យេន សោណកោ។

៧។

“ឧយ្យានភូមិំ គន្ត្វាន, វិចរន្តោ ព្រហាវនេ;

អាសីនំ សោណកំ ទិស្វា, ឌយ្ហមានេសុ និព្ពុតំ”។

៨។

“កបណោ វតយំ ភិក្ខុ, មុណ្ឌោ សង្ឃាដិបារុតោ;

អមាតិកោ អបិតិកោ, រុក្ខមូលស្មិំ ឈាយតិ”។

៩។

“ព្ទុយំ ចាក្យ តិសារេយត្វា, សោហោកា ឲតភព្រាចិ;

‘ន រាជ កបណោ ហោតិ, ធម្មំ កាយេន ផស្សយំ [ផុសយំ (ក។)]។

១០។

‘យោ ច [យោវ (សី។ ស្យា។)] ធម្មំ និរង្កត្វា [និរាកត្វា (?)], អធម្មមនុវត្តតិ;

ស រាជ កបណោ ហោតិ, បាបោ បាបបរាយណោ’”។

១១។

“‘អរិន្ទមោតិ មេ នាមំ, កាសិរាជាតិ មំ វិទូ;

កច្ចិ ភោតោ សុខសេយ្យា [សុខា សេយ្យា (បី។), សុខសេសេយ្យា (ក។)], ឥធ បត្តស្ស សោណក’”។

១២។

“សទាបិ ភទ្រមធនស្ស, អនាគារស្ស ភិក្ខុនោ;

ន តេសំ កោដ្ឋេ ឱបេន្តិ, ន កុម្ភិ ន កឡោបិយំ [ន កុម្ភេ ន កឡោបិយា (ស្យា។ បី។)];

បរនិដ្ឋិតមេសានា, តេន យាបេន្តិ សុព្វតា។

១៣។

“ទុតិយម្បិ ភទ្រមធនស្ស, អនាគារស្ស ភិក្ខុនោ;

ອນຈ຺ຉປິເຓ຺ຑາ [ອນຈເ຺ຉາ ປິເຓ຺ຑາ (ປີ.)] ເກາຕ຺ຕເຐ຺ຐາ, ນ ຈ ເກາຈ຺ຉປເທາຘຕິ.

໑໓.

“ຕຕິຍມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ, ອນາຄາຣສ຺ສ ກິຈ຺ຈໂຕ;

ນິຊ຺ຊເທາ ປິເຓ຺ຑາ ເກາຕ຺ຕເຐ຺ຐາ, ນ ຈ ເກາຈ຺ຉປເທາຘຕິ.

໑໔.

“ຈຕຸຕ຺ຖມ຺ປິ [ຈຕຸຕ຺ຖໍ (ປີ.)] ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ, ອນາຄາຣສ຺ສ ກິຈ຺ຈໂຕ;

ຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣເກ຺ຂ ຈຣເຓາ, ສເກ຺ກາ ຍສ຺ສ ນ ຈິເນ຺ຕຕິ.

໑໕.

“ປຎ຺ຈມມ຺ປິ [ປຎ຺ຈມໍ (ປີ.)] ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ, ອນາຄາຣສ຺ສ ກິຈ຺ຈໂຕ;

ນກາຣຍິ຺ຍາຍ຺ຍາຕຍິ຺ຍາຕາຍ຺ສ ກິຈ຺ຈິ ອຘຍ຺ຍາຈ.

໑໖.

“ຉເຏ຺ຐມ຺ປິ [ຉເຏ຺ຐໍ (ປີ.)] ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ, ອນາຄາຣສ຺ສ ກິຈ຺ຈໂຕ;

ຣເຏ຺ຐ ຈິລຸຍ຺ຍາຍຕຍິ຺ຍ [ຈິລຸປ຺ຍາຍຕຍິ຺ຍ (ກ.)], ນາຍ຺ສ ກິຈ຺ຈິ ອຫິຣຈ [ອຫາຣຈ (ສີ. ຍ຺ຍາ.)].

໑໗.

“ສຕ຺ຕມມ຺ປິ [ສຕ຺ຕມໍ (ປີ.)] ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ, ອນາຄາຣສ຺ສ ກິຈ຺ຈໂຕ;

ឆោទេហិ រក្ខិតំ យក្កំ, ទេយ ចេក្ខា បរិបន្ថិកា;

បត្តធិចរយាឌាឃ, ឃោត្តិ គច្ឆតិ យុទ្ធតោ។

១៩។

“អដ្ឋយដ្ឋិ [អដ្ឋយំ (បី។)] ក្រដយឆតស្ស, អតាការស្ស កិច្ចតោ;

ឃំ ឃំ ជិនំ បក្កយតិ, អតបេទេក្ខាច គច្ឆតិ”។

២០។

“ពាហុបិ ក្រដា [ពាហុតិ សយណក្រដាតិ (សី។), ពាហុបិ ក្រដកា ឲតេ (បី។)] ឲតេតនំ, ឃោ ឆ្ង កិច្ច បសំសសិ;

អហង្កា គិទ្ធា ការេយស្ស, កឆំ កាហាយិ ឃោណក។

២១។

“បិឃា ទេយ យាត្យសា កាយា, អទេឆា ជិញ្ញាបិ ទេយ បិឃា;

អឆ ពេកត ត្យ ចទេណ្ហត, ក្នុកា ឡោទេក លកាយទេឃ”។

២២។

“ការេយ គិទ្ធា [ការេយស្ស គិទ្ធា (សី។ បី។)] កាយទតា, ការេយស្ស អឆិយ្ឆ្និតា;

តទា បិបិតិ កច្ចាត, ក្នុបបដ្ឋត្តិ ទ្យក្កតិ។

១២។

“យេ ច កាមេ បហន្ត្វាន [បហត្វាន (សី។ បី។)], និក្ខន្តា អកុតោភយា;

ឯកោទិភាវាធិគតា, ន តេ គច្ឆន្តិ ទុគ្គតិំ។

១៣។

“ឧបមំ តេ ករិស្សាមិ, តំ សុណោហិ អរិន្ទម;

ឧបមាយ មិធេកច្ចេ [បិធេកច្ចេ (សី។ បី។)], អត្ថំ ជានន្តិ បណ្ឌិតា។

១៤។

“គង្គាយ កុណបំ ទិស្វា, វុយ្ហមានំ មហណ្ណវេ;

វាយសោ សមចិន្តេសិ, អប្បបញ្ញោ អចេតសោ។

១៥។

“‘យានញ្ច វតិទំ លទ្ធំ, ភក្ខោ ចាយំ អនប្បកោ’;

តត្ថ រត្តិំ តត្ថ ទិវា, តត្ថេវ និរតោ មនោ។

១៦។

“ខាទំ នាគស្ស មំសានិ, បិវំ ភាគីរថោទកំ [ភាគីរសោទកំ (សី។ ស្យា។ បី។ ក។)];

សម្បស្សំ វនចេត្យានិ, ន បលេត្ថ [បលេត្ថោ (ក។)] វិហង្គមោ។

១៥.

“តត្ថា [តំច (បី.)] ទុតិយស្មិំ កន្តា, បយត្តំ កុលាលេប នតំ;

សយុទ្ធំ អញ្ញាហារសិ [អញ្ញាហយិ (បី.)], អគតិ ឃត្វ បក្ខិតំ.

១៦.

“សោ ច កណ្ណបរិក្ខិតោ, ខ្លួបត្វា [ខ្លុប្បតិត្វា (សី. ស្យា.), ខ្លាបត្វា (បី.)] ចិតក្កេយា.

ត បច្ឆតោ ត បុរតោ, ត្យុត្តំ តោបិ ចក្ខិលំ.

១៧.

“ជីបំ សោ តញ្ញាកស្សិ [ត អញ្ញាស្សិ (សី.), ត អញ្ញាស្ឋិ (បី.)], អគតិ ឃត្វ បក្ខិតំ;

សោ ច តតោច បិបត្វ, ឃថា ក្យុញ្ញលកោ តថា.

១៨.

“តត្ថា សាមុទ្ទិកា យច្ឆា, កុម្ភីលា យករា សុសុ;

បសយ្ហការា ហាជិសុ, ចត្តុយាតំ ចិបក្ខិកំ [ចិបក្ខិតំ (សី. បី.), ចិបក្ខិកំ (ស្យា.)].

១៩.

“ឯវមេវ តុវំ រាជ, យេ ចញ្ញេ កាមភោគិនោ;

គិទ្ធា ចេ ន វមិស្សន្តិ, កាកបញ្ញាវ [កាកបញ្ញាយ (សី។ ស្យា។ បី។)] តេ ទិជា។

១១។

“ឯសា តេ ឧបមា រាជ, អត្ថសន្ទស្សនី កតា;

ត្វញ្ច បញ្ញាយសេ តេន, យទិ កាហសិ វា ន វា។

១២។

“ឯកវាចម្បិ ទ្វិវាចំ, ភណេយ្យ អនុកម្បកោ;

តតុត្តរិំ ន ភាសេយ្យ, ទាសោវយ្យស្ស [ទាសោ អយ្យស្ស (សី។), ទាសោ អយិរស្ស (បី។)] សន្តិកេ”។

១៣។

“ឥទំ វត្វាន បក្កាមិ, សោណកោ អមិតពុទ្ធិមា [សោណកោ’មិតពុទ្ធិមា (?)];

វេហាសេ អន្តលិក្ខស្មិំ, អនុសាសិត្វាន ខត្តិយំ”។

១៤។

“កោ នុ មេ រាជកត្តារោ, សុទ្ទា វេយ្យត្តមាគតា [សុតា វេយ្យត្តិមាគតា (សី។ ស្យា។ បី។)];

រជ្ជំ និយ្យាទយិស្សាមិ, នាហំ រជ្ជេន មត្ថិកោ។

១៥។

“អជ្ជេវ បព្វជិស្សាមិ, កោ ជញ្ញា មរណំ សុវេ;

យាហំ ការកោច ក្សុរប្ដូរេឆា, កាយាត់ ចរយត្ថក៌” [ចរយត្ថកា (បី៍)]។

២៨។

“អត្ថិ មេ ឯហតោ បុត្តោ, ឌីឈាចុ រដ្ឋចន្ទតោ;

តំ រនេជ្ជ អកិសិញ្ចាស្ស, នោរា នេតា រាឌា កចិស្សតិ”។

២៩។

“លិប្បំ ក្យារយារគេឆ, ឌីឈាចុំ រដ្ឋចន្ទតំ;

តំ រនេជ្ជ អកិសិញ្ចិស្សំ, នោរា នេចា រាឌា កចិស្សតិ”។

៣០។

“តនេតា ក្យារយារគេរុំ, ឌីឈាចុំ រដ្ឋចន្ទតំ;

តំ ឌិស្វា អាលបី រាឌា, ឲកបុត្តំ យនេតារយំ។

៣១។

“រដ្ឋិ កាយរហស្សាតិ, បរិបុណ្ណាតិ រដ្ឋានោរា;

នេត បុត្ត បដិបជ្ជស្ស, រជ្ជំ តិឃ្យាឌឃាយិ នេត។

៣២។

“ᩋᨩ᩠ᨩᩮᩅ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨠᩮᩣ ᨩᨬ᩠ᨬᩣ ᨾᩁᨱᩴ ᩈᩩᩅᩮ;

ᨾᩣᩉᩴ ᨠᩣᨠᩮᩣᩅ ᨴᩩᨾ᩠ᨾᩮᨵᩮᩣ, ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩅᩈᨾᨶ᩠ᩅᨣᩪ [ᩅᩈᨾᨶ᩠ᩅᨣᩣ (ᨸᩦ.)]᪉

᪓᪒᪉

“ᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨶᩣᨣᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᨽᩪᩈᩥᨲᩣ;

ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨠᨧ᩠ᨨᩣ ᨾᩣᨲᨦ᩠ᨣᩣ, ᩉᩮᨾᨠᨸ᩠ᨸᨶᩅᩣᩈᩈᩣ᪉

᪓᪓᪉

“ᩋᩣᩁᩪᩊ᩠ᩉᩣ ᨣᩣᨾᨱᩦᨿᩮᩉᩥ, ᨲᩮᩣᨾᩁᨦ᩠ᨠᩩᩈᨸᩣᨱᩥᨽᩥ;

ᨲᩮ ᨸᩩᨲ᩠ᨲ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᩔᩩ, ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨴᨿᩣᨾᩥ ᨲᩮ᪉

᪓᪔᪉

“ᩋᨩ᩠ᨩᩮᩅ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨠᩮᩣ ᨩᨬ᩠ᨬᩣ ᨾᩁᨱᩴ ᩈᩩᩅᩮ;

ᨾᩣᩉᩴ ᨠᩣᨠᩮᩣᩅ ᨴᩩᨾ᩠ᨾᩮᨵᩮᩣ, ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩅᩈᨾᨶ᩠ᩅᨣᩪ᪉

᪓᪕᪉

“ᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᩋᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᨽᩪᩈᩥᨲᩣ;

ᩋᩣᨩᩣᨶᩦᨿᩣᩅ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ, ᩈᩥᨶ᩠ᨵᩅᩣ ᩈᩦᨥᩅᩣᩉᩥᨶᩮᩣ᪉

᪓᪖᪉

“ອາຣູຬ຺ຫາ ກາມຓີເຍຫິ, ອິລ຺ລິຍາຈາປຘາຣິພິ [ອິນ຺ທິຍາຈາປຘາຣິພິ (ກ.)];

ເຕ ປຸຕ຺ຕ ປຏິປຊ຺ຊສ຺ສຸ, ຣຊ຺ຊໍ ນິຍ຺ຍາຕຍາມິ ເຕ.

໓໘.

“ອເຊ຺ຊວ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ເກາ ຊຎ຺ຎາ ມຣຓໍ ສຸເວ;

ມາຫໍ ກາເກາວ ທຸເມ຺ມເຘາ, ກາມານໍ ວສມນ຺ວຄໍ.

໓໙.

“ສຏ຺ຐິ ຣຖສຫສ຺ສານິ, ສນ຺ນທ຺ຘາ ອຸສ຺ສິຕທ຺ຘຊາ;

ທີປາ ອເຖາປິ ເວຍ຺ຍຄ຺ຆາ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣພູສິຕາ.

໔໐.

“ອາຣູຬ຺ຫາ ກາມຓີເຍຫິ, ຈາປຫເຕ຺ຖຫິ ວມ຺ມິພິ;

ເຕ ປຸຕ຺ຕ ປຏິປຊ຺ຊສ຺ສຸ, ຣຊ຺ຊໍ ນິຍ຺ຍາຕຍາມິ ເຕ.

໔໑.

“ອເຊ຺ຊວ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ເກາ ຊຎ຺ຎາ ມຣຓໍ ສຸເວ;

ມາຫໍ ກາເກາວ ທຸເມ຺ມເຘາ, ກາມານໍ ວສມນ຺ວຄໍ.

២៧។

“សដ្ឋិ ធេនុសហស្សានិ, ទោហញ្ញា បុង្គវូសភា;

តា បុត្ត បដិបជ្ជស្សុ, រជ្ជំ និយ្យាតយាមិ តេ។

២៨។

“អជ្ជេវ បព្ពជិស្សាមិ, កោ ជញ្ញា មរណំ សុវេ;

មាហំ កាកោវ ទុម្មេធោ, កាមានំ វសមន្វគំ។

២៩។

“សោឡសិត្ថិសហស្សានិ , សព្វាលង្ការភូសិតា;

វិចិត្រវត្ថាភរណា, អាមុត្តមណិកុណ្ឌលា;

តា បុត្ត បដិបជ្ជស្សុ, រជ្ជំ និយ្យាតយាមិ តេ។

៣៩។

“អជ្ជេវ បព្ពជិស្សាមិ, កោ ជញ្ញា មរណំ សុវេ;

មាហំ កាកោវ ទុម្មេធោ, កាមានំ វសមន្វគំ”។

២១។

“ទហរស្សេវ មេ តាត, មាតា មតាតិ មេ សុតំ;

ᨲᨳᩣ ᨸᩥᨲᩣ ᩋᩉᩴ ᨲᩣᨲ, ᨩᩦᩅᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩍᨧ᩠ᨨᩉᩮ᪨

᪘᪗᪨

“ᨿᨳᩣ ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᩴ ᨶᩣᨣᩴ, ᨸᩮᩣᨲᩣ ᩋᨶ᩠ᩅᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ;

ᨩᩮᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨣᩥᩁᩥᨴᩩᨣ᩠ᨣᩮᩈᩩ, ᩈᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᩈᨾᩮᩈᩩ ᨧ᪨

᪘᪘᪨

“ᩑᩅᩴ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ, ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨾᩣᨴᩣᨿ [ᨸᨲ᩠ᨲᨾᩣᨴᩣᨿ (ᨸᩦ᪨)] ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ;

ᩈᩩᨽᩁᩣ ᨲᩮ ᨽᩅᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨶ ᨲᩮ ᩉᩮᩔᩣᨾᩥ ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩁᩣ”᪨

᪘᪙᪨

“ᨿᨳᩣ ᩈᩣᨾᩩᨴ᩠ᨴᩥᨠᩴ ᨶᩣᩅᩴ, ᩅᩣᨱᩥᨩᩣᨶᩴ ᨵᨶᩮᩈᩥᨶᩴ;

ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿ, ᩅᩣᨱᩥᨩᩣ ᨻ᩠ᨿᩈᨶᩦ [ᨻ᩠ᨿᩈᨶᩴ (ᨠ᪨)] ᩈᩥᨿᩣ᪨

᪙᪐᪨

“ᩑᩅᨾᩮᩅᩣᨿᩴ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᨠᩃᩥ [ᨸᩩᨸ᩠ᨹᨠ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)], ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᨠᩁᩮᩣ ᨾᨾ [ᨾᨾᩴ (ᨸᩦ᪨)];

ᩍᨾᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮ ᨸᩣᨸᩮᨳ, ᨸᩥᨿᩣᨶᩴ ᩁᨲᩥᩅᨯ᩠ᨰᨶᩴ᪨

᪙᪑᪨

“តត្ថ កម្ពុសហត្ថាយោ, យថា សក្កំវ អច្ឆរា;

តា តំ តត្ថ រមេស្សន្តិ [រមិស្សន្តិ (ស្យា។ ក។)], តាហិ ចេសោ [មេសោ (បី។)] រមិស្សតិ។

៤១។

“តតោ កុមារំ បាបេសុំ, បាសាទំ រតិវឌ្ឍនំ;

តំ ទិស្វា អវចុំ កញ្ញា, ទីឃាវុំ រដ្ឋវឌ្ឍនំ។

៤២។

“ទេវតា នុសិ គន្ធព្វោ, អទុ [អាទុ (សី។ បី។)] សក្កោ បុរិន្ទទោ;

កោ វា ត្វំ កស្ស វា បុត្តោ, កថំ ជានេមុ តំ មយំ”។

៤៣។

“នម្ហិ ទេវោ ន គន្ធព្វោ, នាបិ [នម្ហិ (ក។)] សក្កោ បុរិន្ទទោ;

កាសិរញ្ញោ អហំ បុត្តោ, ទីឃាវុ រដ្ឋវឌ្ឍនោ;

មមំ [មម (បី។)] ភរថ ភទ្ទំ វោ [ភទ្ទន្តេ (ក។)], អហំ ភត្តា ភវាមិ វោ”។

៤៥។

“តំ តត្ថ អវចុំ កញ្ញា, ទីឃាវុំ រដ្ឋវឌ្ឍនំ;

‘កុហិំ រាជា អនុប្បត្តោ, កុតោ រាជា កុហិំ គតោ’”។

៦៦។

“បង្កំ រាជា អតិក្កន្តោ, ថលេ រាជា បតិដ្ឋិតោ;

អកណ្ដកំ អគហនំ, បដិបន្នោ មហាបថំ។

៦៧។

“អហញ្ច បដិបន្នោស្មិ, មគ្គំ ទុគ្គតិគាមិនំ;

សកណ្ដកំ សគហនំ, យេន គច្ឆន្តិ ទុគ្គតឹ”។

៦៨។

“តស្ស តេ ស្វាគតំ រាជ, សីហស្សេវ គិរិព្ពជំ;

អនុសាស មហារាជ, ត្វំ នោ សព្ពាសមិស្សរោ”តិ។

សោណកជាតកំ បឋមំ។

៥៣០។ សំកិច្ចជាតកំ (២)

៦៩។

“ទិស្វា និសិន្នំ រាជានំ, ព្រហ្មទត្តំ រថេសភំ;

អថស្ស បដិវេទេសិ, យស្សាសិ អនុកម្បកោ។

໒໐.

“ນິກິຏ຺ຓາຍໍ ອນຸປຸເຕ຺ຕາ, ຒາສີນໍ ສາຄຸສມຸເທາ;

ຕຣມານຣູເປາ ນິຍ຺ຍາຫິ, ຂິປ຺ປໍ ປສ຺ສ ຍເທຫິຕິ.

໒໑.

“ຕເຕາ ຈ ຣາຊາ ຕຣມາເນາ, ຍຸຕ຺ຕມາຣຸຍ຺ຫສນ຺ທນໍ;

ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈປຣິພ຺ຍູຬ຺ເຫາ [ປຣິພ຺ພູຬ຺ເຫາ (ສີ. ປີ.)], ອຄມາສິ ຣເຖສເພາ.

໒໒.

“ນິກ຺ຂິປ຺ປ ປຏ຺ຈ ກກຸທານິ, ກາສີນໍ ຣຊ຺ຊວຑ຺ຒເນາ;

ວາລພີຊນີ [ວາລ ພີຊນີ (ສີ. ປີ.)] ມຸຫ຺ຫີສໍ, ຂຄ຺ຄໍ ຉຕ຺ຕຏ຺ຈຸປາຫນໍ;

໒໓.

“ໂອຣຸຍ຺ຫຣາຊາ ຍານມ຺ຫາ, ຖປຍິຕ຺ວາ ປຏິຈ຺ຉທໍ;

ອາສີນໍ ທາຍປສ຺ສສ຺ມິໍ, ນິກິຏ຺ຓມຸປສງ຺ກມິ.

໒໔.

“ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ໂສ ຣາຊາ, ສເມ຺ມາທິ ອິສິນາ ສຫ;

ຕໍ ກຖໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ, ເອກມນ຺ຕໍ ອຸປາວິສິ.

᪅᪃᪨

“ᩏᨠᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᩈᩥᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧ, ᩋᨩ ᨠᩣᩃ ᩋᨿᨬ᩠ᨬᩣᨩ;

ᨲᩮᨲᩣ ᨸᩥᨸᩥᨲᩥ ᨠᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨲᩴ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᨳ᪨

᪅᪄᪨

“ᨬᩣᩈᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨿ [ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨿᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩈᩥᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨬᩣᩈᩦᨲᩴ ᩈᩣᨯᩩᩈᨿ᩠ᨿᨲᩴ;

ᩋᩣᩈᩦᨶᩴ ᨽᩣᨥᨸᨻ᩠ᨻᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨬᩣᩈᩥᩈᩘ᩠ᨥᨸᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲᩴ [ᨸᩩᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ (ᨠ᪨)]᪨

᪅᪅᪨

“ᨠᩣ ᨣᨲᩥ ᨸᩮᨧ᩠ᨧ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩁᩣ ᨻᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥᨧᩣᩁᩥᨶᩮᩣ;

ᩋᨲᩥᨧᩥᨱ᩠ᨱᩣ ᨿᨳᩣ ᨻᩮᨿ᩠ᨿᩣ, ᨲᩴ ᨾᩮ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᩉᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ᪨

᪅᪆᪨

“ᨬᩣᩈᩥ ᩋᨧᨧ ᨶᩥᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ, ᨠᩣᩈᩦᨲᩴ ᩁᨭ᩠ᨮᨧᨯ᩠ᨯᨲᩴ;

ᩋᩣᩈᩦᨶᩴ ᨽᩣᨥᨸᨻ᩠ᨻᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨿᨳᩣᩁᩣᨩ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩣᩉᩥ ᨾᩮ᪨

᪅᪇᪨

“ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲ ᨧᨩᨲ᩠ᨲᩔ, ᨾᩮ ᨿᨣ᩠ᨣᨿᨲ᩠ᨲᩈᩣᩈᨲᩥ;

ᨲᩔ ᨧᩮ ᩅᨧᨶᩴ ᨠᨿᩥᩁᩣ, ᨶᩣᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᨱ᩠ᨭᨠᩮᩣ᪨

᪂᪀᪨

“ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩔ, ᨿᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᨶᩩᩈᩣᩈᨲᩥ;

ᨲᩔ ᨧᩮ ᩅᨧᨶᩴ ᨠᨿᩥᩁᩣ, ᨶ ᩈᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ᪨

᪂᪁᪨

“ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨸᨳᩮᩣ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨸᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨳᩮᩣ;

ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᨶᩮᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨸᩣᨸᩮᨲᩥ ᩈᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ᪨

᪂᪂᪨

“ᩋᨵᨾ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩮᩣ ᩁᩣᨩ, ᨶᩁᩣ ᩅᩥᩈᨾᨩᩦᩅᩥᨶᩮᩣ;

ᨿᩴ ᨣᨲᩥᩴ ᨸᩮᨧ᩠ᨧ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩁᨿᩮ ᨲᩮ ᩈᩩᨱᩮᩣᩉᩥ ᨾᩮ᪨

᪂᪃᪨

“ᩈᨬ᩠ᨩᩦᩅᩮᩣ ᨠᩣᩊᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ, ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨲᩮᩣ [ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᨴ᩠ᩅᩮ ᨧ ᩁᩮᩣᩁᩩᩅᩣ;

ᩋᨳᩣᨸᩁᩮᩣ ᨾᩉᩣᩅᩦᨧᩥ, ᨲᩣᨸᨶᩮᩣ [ᨲᨸᨶᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨧ ᨸᨲᩣᨸᨶᩮᩣ᪨

᪂᪄᪨

“ᩍᨧ᩠ᨧᩮᨲᩮ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨶᩥᩁᨿᩣ, ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᨴᩩᩁᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣ;

អាកិណ្ណា លុទ្ទកម្មេហិ, បច្ឆេកា សោឡអស្សុតា.

៥៣.

“កេទិយតាបសា [កេទិយតបសា (សី. បី.)] ឈោទា, អច្ចិយត្តោ [អច្ចិយត្តា (បី.)] យហត្តុយា;

ទេលិយហំសត្វេបិ ច, គេសួ បដិកឃា ទ្យតា.

៥៤.

“ចត្តុកណ្ណា ចត្តុទ្វារា, ចិកត្តា កាគសោ យិតា;

អឃោបិការេបទិយត្តា, អឃសោ បដិក្បុឌ្ឌិតា.

៥៦.

“ទោសំ អឃោយឃា ក្វយិ, ឌលិតា ទោឌសោ ឃ្យតា;

សយត្តា ឃោឌកសតំ, ឋ្យជិ [ឋទិត្វា (អ. និ. ១.១៩; បេ. ច. ស៊ី១)] តិដ្ឋត្តិ សត្តកា.

៥៥.

“ឲទោ បតត្តិ តិទឃ, ក្នុង្គបិឌា អចំសិទា;

ឝ្វសីតំ អតិចត្តាទោ, សញ្ញាតាតំ តបស្សិតំ.

៥៧.

“តេ ភូនហុនោ បច្ចន្តិ, មច្ឆា ពិលកតា យថា;

សំវច្ឆរេ អសង្ខេយ្យេ, នរា កិព្ពិសការិនោ។

៨០។

“ដយ្ហមានេន គត្តេន, និច្ចំ សន្តរពាហិរំ;

និរយា នាភិគច្ឆន្តិ, ទ្វារំ និក្ខមនេសិនោ។

៨១។

“បុរត្ថិមេន ធាវន្តិ, តតោ ធាវន្តិ បច្ឆតោ;

ឧត្តរេនបិ ធាវន្តិ, តតោ ធាវន្តិ ទក្ខិណំ;

យំ យញ្ហិ ទ្វារំ គច្ឆន្តិ, តំ តទេវ បិថីយតេ [បិធិយ្យតិ (សី។), បិធិយ្យតេ (ស្យា។), បិធីយតេ (បី។)]។

៨២។

“ពហូនិ វស្សសហស្សានិ, ជនា និរយគាមិនោ;

ពាហា បគ្គយ្ហ កន្ទន្តិ, បត្វា ទុក្ខំ អនប្បកំ។

៨៣។

“អាសីវិសំវ កុបិតំ, តេជស្សិំ ទុរតិក្កមំ;

ន សាធុរូបេ អាសីទេ, សញ្ញតានំ តបស្សិនំ។

໕໓.

“ອຕິກາໂຍ ມຫິສ຺ສາໂສ, ອຊ຺ຊຸໂນ ເກກກາຘິໂປ;

ສຫສ຺ສພາຫຸ ອຸຈ຺ຉິນ຺ໂນ, ອິສິມາສຊ຺ຊ ໂຄຕມໍ.

໕໔.

“ອຣຊໍ ຣຊສາ ວຈ຺ຉໍ, ກິສໍ ອວກິຣິຍ ທຓ຺ຑກີ;

ຕາໂລວ ມູລໂຕ [ສມູໂລ (ກ.)] ຉິນ຺ໂນ, ສ ຣາຊາ ວິຠວງ຺ຄໂຕ.

໕໕.

“ອຸປຫຈ຺ຈ ມນໍ ມຊ຺ໂຌ [ເມຊ຺ໂຌ (ກ.)], ມາຕງ຺ຄສ຺ມິໍ ຍສສ຺ສິເນ;

ສປາຣິສຊ຺ໂຊ ອຸຈ຺ຉິນ຺ໂນ, ມຊ຺ຌາຣຎ຺ຎໍ ຕທາ ອຫຸ.

໕໖.

“ກຓ຺ຫທີປາຍນາສຊ຺ຊ, ອິສິໍ ອນ຺ຘກເວຓ຺ຫໂຍ [ເວຓ຺ຫຸໂຍ (ສີ. ປີ.), ປິຓ຺ຫໂຍ (?)];

ອຎ຺ໂຎຎ຺ຎໍ [ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ (ສີ. ປີ.)] ມຸສລາ [ມຸສເລ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ຫນ຺ຕ຺ວາ, ສມ຺ປຕ຺ຕາ ຍມສາຘນໍ [ຍມສາທນໍ (ປີ.)].

໕໗.

“ອຖາຍໍ ອິສິນາ ສຕ຺ໂຕ, ອນ຺ຕລິກ຺ຂຈໂຣ ປຸເຣ;

ປີເຈກ຺ລີ ປຉຈີ [ປຉຈີ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ເຈເຕ຺ຖາ, ຫີຕເຕ຺ຕາ ປຕ຺ຕປຣິຍາຍໍ.

໙໙.

“ຕສ຺ມາ ຫິ ລກ຺ຂາກຍຕໍ, ຕປ຺ປໍສນ຺ຕິ ປຓ຺ຑິຕາ;

ອຕ຺ຖຸຊິເຕ຺ຕາ ກາເສສ຺ຍ, ກິໍ ສຈ຺ຈປໍຫິຕໍ.

໑໐໐.

“ຍຕສາ ເຈ ປຕ຺ຖເຕ຺ຖຕ, ເຍາ ຕເຣາ ເປກ຺ລເຕ ຍຸຕີ;

ຈິຊ຺ຊາຈຣທາສຍິຕ຺ວໍ, ກຕ຺ຕາ ເສາ ຕິຣຍໍ ອເຈາ.

໑໐໑.

“ເຍ ຈຸເຕ຺ຖ [ຈເຕ຺ຖ (ກ.)] ປຣິກາສນ຺ຕິ, ຜຣຸສ຺ສປກ຺ກມາ ຊນາ;

ອຕປ຺ປາ ອທາຍາທາ, ຕາລຈ຺ຈທ຺ທ [ຕາລຈ຺ຈທ຺ທ (ສ຺ຍາ.), ຕາລິຈ຺ຈທ຺ທ (ປີ.)] ກຈ຺ຈິ ເຕ.

໑໐໒.

“ເຍາ ຈ ປພ຺ພຊິຕໍ ຫນ຺ຕິ, ກຕກິຈ຺ຈໍ ມເຫສິນໍ;

ສ ກາລສຸຕ຺ເຕ ນິຣເຍ, ຈິຣຣຕ຺ຕາຍ ປຈ຺ຈຕີ.

໑໐໓.

“ເຍາ ຈ ຣາຊາ ອທມ຺ມຏ຺ເຐາ, ຣຏ຺ຐວິທ຺ທໍສເນາ ມເຄາ [ຈຸເຕາ (ສີ.)];

តាបយិត្វា ជនបទំ, តាបនេ បេច្ច បច្ចតិ.

១០៣.

“សោ ច វស្សសហស្សានិ [វស្សសហស្សានំ (សី. ស្យា.)], សតំ ទិព្វានិ បច្ចតិ;

អច្ចិសង្ឃបរេតោ សោ, ទុក្ខំ វេទេតិ វេទនំ.

១០៤.

“តស្ស អគ្គិសិខា កាយា, និច្ឆរន្តិ បភស្សរា;

តេជោភក្ខស្ស គត្តានិ, លោមេហិ ច [លោមគ្គេហិ ច (សី. ស្យា. បី.)] នខេហិ ច.

១០៥.

“ទយ្ហមានេន គត្តេន, និច្ចំ សន្តរពាហិរំ;

ទុក្ខាភិតុន្នោ នទតិ, នាគោ តុត្តដ្ដិតោ [តុត្តដ្ឋិតោ (សី.)] យថា.

១០៦.

“យោ លោភា បិតរំ ហន្តិ, ទោសា វា បុរិសាធមោ;

ស កាឡសុត្តេ និរយេ, ចិររត្តាយ បច្ចតិ.

១០៧.

“ສ ຕາທິເສາ ປຈ຺ຈຕິ ເລາຫກຸມ຺ພິຍໍ, ປກ຺ກຸຏ຺ຐາ ສຕ຺ຕີຫິ ຫນ຺ຕິ ນິຕ຺ຕຈໍ;

ອນ຺ຐໍ ກຣິຕ຺ວາ ຍຸຕ຺ຕກາຣີສກມ຺ມໍ, ຕາເຣ ນິມຸຊ຺ຊນ຺ຕິ ຕຄາຕິຍໍ ນຣ໌

໑໐໙໌

“ຕຕ຺ຕໍ ປກ຺ກຸຐິຕມເຍາກຸຫອຏ຺ຐາ [ປກ຺ກຸຐິຕມເຍາກຸຫອຏ຺ຐາ (ກ໌)], ຊີເວ ຈ ຜາເລ ຮັເຣຕ຺ຕາປິເຕ;

ຈິກ຺ລມ຺ຍາກາຍ ຈິຕນ຺ຕ [ຈິຕນ຺ຕ (ສີ໌), ຈິກຊ຺ຊ (ສ຺ຢາ໌ ປີ໌)] ເຣ໌, ຈິຈເຣ ຍຸເຣ ສຍ຺ຈິສນ຺ຕິ [ສັຈຈນ຺ຕິ (ສີ໌ ສ຺ຢາ໌ ປີ໌)] ຣກ຺ລສາ໌

໑໑໐໌

“ສາຍາ ຈ ເສາຓາ ສຕາລີ ຈ ກິຊ຺ຍາ, ກາເກາຍອສຊ຺ຍາ ຈ ຊິຂາ ອເຍາຍຸຕາ;

ສກ຺ຍຸ ຕາຂນ຺ຕິ ຈິປຸຕ຺ຖຍາຕໍ, ຊິຈ຺ຍຈິກຊ຺ຊ ຈິຍາສໍ ສເລາຫິຕໍ໌

໑໑໑໌

“ຕໍ ຂນ຺ຕາສໍ ປຣິກິນ຺ນກຕ຺ຕໍ, ນິເປຍ຺ຍາຊຍນ຺ຕາ ອຕຸຈິຈເຣນ຺ຕິ ຣກ຺ລສາ;

ຣຕີ ຫິ ເຕສໍ ທຸລິເຕາ ປຕີຕເຣ, ຂຕາຄິສຸມ຺ມິ ນິເຣເຍ ຈສນ຺ຕິ;

ເຍ ເກຈິ ເລາເກ ອິທ ເປຕ຺ຕິຍາຕິເຕາ໌

໑໑໒໌

“ປຸເຕ຺ຕາ ຈ ຍາຕເຣ ຫນ຺ຕ຺ວາ, ອິເຕາ ກນ຺ຕ຺ວາ ຍມກ຺ລຍໍ;

ກຸສຍາປຊ຺ເຕ ທຸກ຺ລໍ, ອຕ຺ຕກມ຺ມຜລູປເກາ໌

១១២.

“អយតុណ្ឌា អតិពលា, ហន្តារំ ឌតយន្តិយា;

អយោមយេហិ វាឡុហិ [វាលេហិ (បី.)], បីឡយន្តិ បុនប្បុនំ.

១១៣.

“តយស្សវំ [តំ បស្សវំ (សី. ស្យា.), តំ បស្សុតំ (បី.)] សកា គត្តា, រុហិរំ [រុធិរំ (សី. ស្យា.)] អត្តសម្ភវំ;

តត្តលោហវិលីនំវ, តត្តំ បិយេន្តិ យត្តិឃំ [យត្តិយំ (សី.)].

១១៤.

“ឱកុដ្ឋិ កុណបំ បូតឹ, ទុគ្គន្ធំ គូថកទ្ទមំ;

បុព្ពលោហិតសក្កាណំ, រហទមោគយ្ហ[រហទោគយ្ហ(ក.)] តិដ្ឋតិ.

១១៥.

“តមេនំ កិមយោ តត្ថ, អតិកាយា អយោមុខា;

ឆវឹ ភេត្វាន [ឆេត្វាន (សី. បី.)] ខាទន្តិ, សំគិទ្ធា [បគិទ្ធា (សី. ស្យា. បី.)] មំសលោហិតេ.

១១៦.

“សោ ច តំ ភិទយំ បតេត្វា, ភិយុក្កា សតបោរិសំ;

ᨸᩪᨲᩥᨠᩴ ᨠᩩᨱᨸᩴ ᩅᩣᨲᩥ, ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᩈᨲᨿᩮᩣᨩᨶᩴ᪨

᪁᪁᪈᪨

“ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᩣᨸᩥ ᩉᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ, ᨲᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨵᩮᨶ ᩉᩦᨿᨲᩥ;

ᩑᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨴᨲ᩠ᨲ, ᨾᩣᨲᩩᨥᩮᩣ ᩃᨽᨲᩮ ᨴᩩᨡᩴ᪨

᪁᪁᪉᪨

“ᨡᩩᩁᨵᩣᩁᨾᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ, ᨲᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩩᩁᨽᩥᩈᨾ᩠ᨽᩅᩴ;

ᨸᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨻ᩠ᨽᨸᩣᨲᩥᨿᩮᩣ [ᨣᨻ᩠ᨽᨸᩣᨲᩥᨶᩥᨿᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)], ᨴᩩᨣ᩠ᨣᩴ ᩅᩮᨲᩁᨱᩥᩴ [ᩅᩮᨲ᩠ᨲᩁᨱᩥᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᨶᨴᩥᩴ᪨

᪁᪂᪀᪨

“ᩋᨿᩮᩣᨾᨿᩣ ᩈᩥᨾ᩠ᨻᩃᩥᨿᩮᩣ, ᩈᩮᩣᩊᩈᨦ᩠ᨣᩩᩃᨠᨱ᩠ᨭᨠᩣ;

ᩏᨽᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᩃᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴᩩᨣ᩠ᨣᩴ ᩅᩮᨲᩁᨱᩥᩴ [ᩅᩮᨲ᩠ᨲᩁᨱᩥᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᨶᨴᩥᩴ᪨

᪁᪂᪁᪨

“ᨲᩮ ᩋᨧ᩠ᨧᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣᩅ ᩋᩣᩁᨠᩣ;

ᩋᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨩᩣᨲᩅᩮᨴᩮᨶ, ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨿᩮᩣᨩᨶᨾᩩᨣ᩠ᨣᨲᩣ᪨

᪁᪂᪂᪨

“ᩑᨲᩮ ᩅᨩᨶ᩠ᨲᩥ [ᩈᨩᨶ᩠ᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨), ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨶᩥᩁᨿᩮ, ᨲᨲ᩠ᨲᩮ ᨲᩥᨡᩥᨱᨠᨱ᩠ᨭᨠᩮ;

ນາຣິເຍາ ຈ ອຕິຈາຣາ [ອຕິຈາຣິນິເຍາ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)], ນຣາ ຈ ປຣທາຣຄູ.

໑໒໒.

“ເຕ ປຕນ຺ຕິ ອເຘາກ຺ຂນ຺ຘາ, ວິວຕ຺ຕາ ວິຫຕາ ປຸຖູ;

ສຍນ຺ຕິ ວິນິວິທ຺ຘາ, ທີຆໍ ຊຄ຺ຄນ຺ຕິ ສພ຺ພທາ [ສໍວຣິໍ (ສີ. ປີ.)].

໑໒໓.

“ຕເຕາ ຣຕ຺ຍາ ວິວສາເນ [ວິວສເນ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)], ມຫຕິໍ ປພ຺ພຕູປມໍ;

ເລາຫກຸມ຺ຠິໍ ປວຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຕໍ ອຄ຺ຄິສມູທກໍ.

໑໒໔.

“ເອວໍ ທິວາ ຈ ຣເຕ຺ຕາ ຈ, ທຸສ຺ສີລາ ເມາຫປາຣຸຕາ;

ອນຸເຠານ຺ຕິ ສກໍ ກມ຺ມໍ, ປຸເພ຺ພ ທຸກ຺ກຏມຕ຺ຕເນາ.

໑໒໕.

“ຍາ ຈ ຠຣິຍາ ຘນກ຺ກີຕາ, ສາມິກໍ ອຕິມຎ຺ຎຕິ;

ສສ຺ສຸໍ ວາ ສສຸຣໍ ວາປິ, ເຊຏ຺ຐໍ ວາປິ ນນນ຺ທຣໍ [ນນນ຺ທນໍ (ສ຺ຍາ. ກ.)].

໑໒໖.

“តស្សា វង្កេន ជិវ្ហគ្គំ, និព្វាហន្តិ សពន្ធនំ;

ស ព្យាមមត្តំ កិមិនំ, ជិវ្ហំ បស្សតិ អត្តនិ [អត្តនោ (សី។ ស្យា។)];

វិញ្ញាបេតុំ ន សក្កោតិ, តាបនេ បេច្ច បច្ចតិ។

១២៥។

“ឱរព្ភិកា សូករិកា, មច្ឆិកា មិគពន្ធកា;

ចោរា គោឃាតកា លុទ្ទា, អវណ្ណេ វណ្ណការកា។

១២៦។

“សត្តីហិ លោហកូដេហិ, នេត្តិំសេហិ ឧសូហិ ច;

ហញ្ញមានា ខារនទិំ, បបតន្តិ [សម្បតន្តិ (ក។)] អវំសិរា។

១២៧។

“សាយំ បាតោ កូដការី, អយោកូដេហិ ហញ្ញតិ;

តតោ វន្តំ ទុរត្តានំ, បរេសំ ភុញ្ជរេ [ភុញ្ជតេ (សី។ ស្យា។ បី។)] សទា។

១២៨។

“ធង្កា ភេរុណ្ឌកា [ភេរណ្ឌកា (ក។)] គិជ្ឈា, កាកោលា ច អយោមុខា;

វិប្ផន្ទមានំ ខាទន្តិ, នរំ កិព្ពិសការកំ [កិព្ពិសការិនំ (បី។)]។

១១៧។

“យេ មិគេន មិគំ ហន្តិ, បក្ខិំ វា បន បក្ខិនា;

អសន្តោ រជសា ឆន្នា, គន្ត្វា [គតា (ក។)] តេ និរយុស្សទំ [និរយំ អធោ (បី។)]។

១១៨។

“សន្តោ ច [សន្តោច (ស្យា។)] ឧទ្ធំ គច្ឆន្តិ, សុចិណ្ណេនិធ កម្មុនា;

សុចិណ្ណស្ស ផលំ បស្ស, សឥន្ទា [សហិន្ទា (សី។)] ទេវា សព្រហ្មកា។

១១៩។

“តំ តំ ព្រូមិ មហារាជ, ធម្មំ រដ្ឋបតី ចរ;

តថា [តថា តថា (សី។ ស្យា។ បី។)] រាជ ចរាហិ ធម្មំ, យថា តំ សុចិណ្ណំ នានុតប្បេយ្យ បច្ឆា”តិ។

សង្កិច្ចជាតកំ ទុតិយំ។

សដ្ឋិនិបាតំ និដ្ឋិតំ។

តស្សុទ្ទានំ –

អថ សដ្ឋិនិបាតម្ហិ,សុណាថ មម ភាសិតំ;

ជាតកសវ្ហយនោ បវរោ, សោណកអរិន្ទមសវ្ហយនោ;

តថា ចុត្តរទេវនកិច្ចបរោតិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

१०. सत्ततिनिपातो

५३१. कुसजातकं (१)

१.

“इदं ते रट्ठं सधनं सयोग्गं, सकायुरं सब्बकामूपपन्नं;

इदं ते रज्जं [रट्ठं (क.)] अनुसास अम्म, गच्छामहं यत्थ पिया पभावती”।

२.

“अनुज्जुभूतेन हरं महन्तं, दिवा च रत्तो च निसीथकाले [निसीथ काले (क.)];

पटिगच्छ त्वं खिप्पं कुसावतिं कुस [कुसावतिं (स्या. क.)], निच्छामि दुब्बण्णमहं वसन्तं”।

३.

“नाहं गमिस्सामि इतो कुसावतिं, पभावती वण्णपलोभितो तव;

रमामि मद्दस्स निकेतरम्मे, हित्वान रट्ठं तव दस्सने रतो।

४.

“पभावती वण्णपलोभितो तव, सम्मूळ्हरूपो विचरामि मेदिनिं [मेदनिं (स्या. क.)];

दिसं न जानामि कुतोम्हि आगतो, तयम्हि मत्तो मिगमन्दलोचने।

៣។

“សុវណ្ណចីរវសនេ, ជាតរូបសុមេខលេ;

សុស្សោណិ តវ កាយា ហិ [កាយេហិ (សី។ ស្យា។ បី។)], នាហំ រេជ្ជន យត្តិកោ”។

៤។

“អព្ភូតិ [អព្ភូ ហិ (សី។), អក្ខូតិ (ស្យា។), អព្ភុ ហិ (បី។)] តស្ស កោ ហោតិ, យោ អតិច្ឆត្ថិច្ឆតិ;

អកាយំ រាជ កាយេសិ [កាយេហិ (សី។ បី។)], អកត្តំ កត្វា [អកេត្វា កត្វា (សី។ ស្យា។ បី។)] ឥច្ឆសិ”។

៥។

“អកាយំ វា សកាយំ វា, យោ នរោ លភតេ បិយំ;

លិខយេត្វ បរិហាយ, អលិខោ តត្វ បិវតោ”។

៦។

“បិវាណវារេ ឥណសិ, កលិការស្ស ជានតា;

វាតំ ជានេន ចរិតេសិ, យោ អតិច្ឆត្ថិច្ឆសិ”។

៧។

“បិវារេណា ត្វន តេ ហជេយ, ឆ្លហិតោ យត្តុលក្ខណោ;

យោ តេ វាតំ ន ចិន្តាយិ, តិរោជនបជាកតោ។

໑໐.

“ຍຖາ ມໍ ຠກຸຏິໍ [ຠູກຸຏິໍ (ສີ. ປີ.)] ກຕ຺ວາ, ຣາຊປຸຕ຺ຕິ ອຸທິກ຺ຂຕິ [ຣາຊປຸຕ຺ຕິ ອຸທິກ຺ຂສິ (ສີ. ປີ.)];

ອາຬາຣິໂກ ຕຖາ ໂຫມິ, ຣຎ຺ໂຎ ມທ຺ທສ຺ສເນ຺ຕປຸເຣ [ມທ຺ທສ຺ສ ຖີປຸເຣ (ສີ. ປີ.) ເອວມຸປຣິປິ].

໑໑.

“ຍຖາ ອຸມ຺ຫຍມານາ ມໍ, ຣາຊປຸຕ຺ຕິ ອຸທິກ຺ຂຕິ [ຣາຊປຸຕ຺ຕິ ອຸທິກ຺ຂສິ (ສີ. ປີ.)];

ນາຬາຣິໂກ ຕຖາ ໂຫມິ, ຣາຊາ ໂຫມິ ຕຖາ ກຸໂສ”.

໑໒.

“ສເຈ ຫິ ວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ, ເນມິຕ຺ຕານໍ ຠວິສ຺ສຕິ;

ເນວ ເມ ຕ຺ວໍ ປຕີ ອສ຺ສ, ກາມໍ ຉິນ຺ທນ຺ຕຸ ສຕ຺ຕຘາ”.

໑໓.

“ສເຈ ຫິ ວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ, ອຎ຺ຎໍ ຍທິ ວາ ມມໍ;

ເນວ ຕຸຍ຺ຫປຕີ ອຕ຺ຖິ, ອຎ຺ໂຎ ສີຫສ຺ສຣາ ກຸສາ”.

໑໔.

“ເນກ຺ຂໍ ຄີວໍ ເຕ ກາເຣສ຺ສໍ, ປຕ຺ວາ ຂຸເຊ຺ຊ ກຸສາວຕິໍ;

ສເຈ ຍໍ ທາກທາສ຺ສ຺ນ, ຊູເລີເກຍ຺ຍ ປກາຈຕີ.

໑໓.

“ເທກ຺ກ ກີຈໍ ເຕ ກາເຣສ຺ສໍ, ປຕ຺ວາ ລຸເຊ຺ຊ ກຸສາຈຕີ;

ສເຈ ຍໍ ທາກທາສ຺ສ຺ນ, ອາລເປຍ຺ຍ ປກາຈຕີ.

໑໔.

“ເທກ຺ກ ກີຈໍ ເຕ ກາເຣສ຺ສໍ, ປຕ຺ວາ ລຸເຊ຺ຊ ກຸສາຈຕີ;

ສເຈ ຍໍ ທາກທາສ຺ສ຺ນ, ວຍ຺ຍເຣເຍ຺ຍ ປກາຈຕີ.

໑໕.

“ເທກ຺ກ ກີຈໍ ເຕ ກາເຣສ຺ສໍ, ປຕ຺ວາ ລຸເຊ຺ຊ ກຸສາຈຕີ;

ສເຈ ຍໍ ທາກທາສ຺ສ຺ນ, ປຍ຺ຍເຣເຍ຺ຍ ປກາຈຕີ.

໑໖.

“ເທກ຺ກ ກີຈໍ ເຕ ກາເຣສ຺ສໍ, ປຕ຺ວາ ລຸເຊ຺ຊ ກຸສາຈຕີ;

ສເຈ ເຍ ທາກທາສ຺ສ຺ນ, ປິລືຫິ ຊບສຍ຺ຍເສ”.

໑໗.

“ທ ຫິ ທ຺ນທາຜໍ ຣາຂປຸຕ຺ຕີ, ກຸເສ ສາຕຍີ ຈິທ຺ຕຕິ;

ធញ្ញាទិកេ កតេ បោសេ, វេតនេន អនត្ថិកេ”៍

១០៍

“ន ហិ នូនាយំ សា [នូន អយំ (សី៍ ស្យា៍)] ខុជ្ជា, លភតិ ជិវ្ហាយ ឆេទនំ;

សុនិសិតេន សត្ថេន, ឯវំ ខុជ្ជាសិតំ កឡំ”៍

១១៍

“យា តំ ទុបេន បិយេសិ, អាទេរាហេន បកាវតិ;

យហាឃសោតិ កត្វាន, ករស្សុ ទុឋិនេ បិយំ៍

១២៍

“យា តំ ទុបេន បិយេសិ, អាទេរាហេន បកាវតិ;

យហន្ធូនាតិ កត្វាន, ករស្សុ ទុឋិនេ បិយំ៍

១៣៍

“យា តំ ទុបេន បិយេសិ, អាទេរាហេន បកាវតិ;

យហត្ថូលេតិ កត្វាន, ករស្សុ ទុឋិនេ បិយំ៍

១៤៍

“ยา ត៌ ទូឥបត ปิឥยសិ, អាឥទាឥហត បកាចតិ;

ยហាទឥដ្ឋាតិ กញ្ញាត, កទឃ្សុ ទូឋិឥទ បិឍ៌

໑3̆`

“ยา ត៌ ទូឥបត ปิឥយសិ, អាឥទាឥហត បកាចតិ;

ยហាទាឌាតិ កញ្ញាត, កទឃ្សុ ទូឋិឥទ បិឍ៌

໑៩`

“ยา ត៌ ទូឥបត ปิឥយសិ, អាឥទាឥហត បកាចតិ;

សិហឃ្សឥទាតិ កញ្ញាត, កទឃ្សុ ទូឋិឥទ បិឍ៌

໑ល៑`

“ยา ត៌ ទូឥបត ปิឥយសិ, អាឥទាឥហត បកាចតិ;

ចក្កុឃ្សឥទាតិ កញ្ញាត, កទឃ្សុ ទូឋិឥទ បិឍ៌

໑ប៑`

“ยា ត៌ ទូឥបត ปិឥយសិ, អាឥទាឥហត បកាចតិ;

ឌិត្តុឃ្សឥទាតិ កញ្ញាត, កទឃ្សុ ទូឋិឥទ បិឍ៌

໑ដ៑`

“ຍາ ຕໍ ວຸເປຕ ປາເຍສິ, ອາເຣາເທຕ ປກາຈຕິ;

ຍຊ຺ຍາສ຺ສເຣາຕິ ກຕ຺ວາຕ, ກຣສ຺ສ ຣຸທິເຣ ປິຝໍ.

໑໐.

“ຍາ ຕໍ ວຸເປຕ ປາເຍສິ, ອາເຣາເທຕ ປກາຈຕິ;

ຍຆ຺ສ຺ສເຣາຕິ [ຍຆຣສ຺ສເຣາຕິ (ສີ.)] ກຕ຺ວາຕ, ກຣສ຺ສ ຣຸທິເຣ ປິຝໍ.

໑໑.

“ຍາ ຕໍ ວຸເປຕ ປາເຍສິ, ອາເຣາເທຕ ປກາຈຕິ;

ສຕສິເປ຺ຍາຕິ ກຕ຺ວາຕ, ກຣສ຺ສ ຣຸທິເຣ ປິຝໍ.

໑໒.

“ຍາ ຕໍ ວຸເປຕ ປາເຍສິ, ອາເຣາເທຕ ປກາຈຕິ;

ຒຕ຺ຕິເຍາຕິປິ ກຕ຺ວາຕ [ກຣິຕ຺ວາຕ (ສີ.)], ກຣສ຺ສ ຣຸທິເຣ ປິຝໍ.

໑໓.

“ຍາ ຕໍ ວຸເປຕ ປາເຍສິ, ອາເຣາເທຕ ປກາຈຕິ;

ກຸສຣາຂາຕິ ກຕ຺ວາຕ, ກຣສ຺ສ ຣຸທິເຣ ປິຝໍ”.

᪁᪃᪨

“ᩑᨲᩮ ᨶᩣᨣᩣ ᩏᨷᨲ᩠ᨳᨴ᩠ᨵᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨾ᩠ᨾᩥᨲᩣ [ᩅᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᩵)];

ᨷᩩᩁᩣ ᨾᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩤᨠᩣᩁᩴ, ᩋᩣᨶᩮᨶ᩠ᨲᩮᨲᩴ ᨷᨠᩣᩈᨲᩥ”᪨

᪁᪄᪨

“ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩥᩃᩮ [ᨶᩥᩃᩮ (ᩈᩦ᩵ ᨷᩦ᩵)] ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩋᩉᩮᨿᨲᩴ ᨷᨠᩣᩈᨲᩥ;

ᨶᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᨶᩴ ᨷᩅᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨿᩮᨿ ᨿᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᩃᩣᨿᩥᨲᩣ”᪨

᪁᪅᪨

“ᩋᨧ᩠ᨨᨴ᩠ᨴᩉᩥ ᩁᩣᨩᨷᩩᨲ᩠ᨲᩦ, ᩈᩣᨿᩣ ᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᨷᩣᩈᩥᨶᩦ;

ᩋᩔᩩᨷᩩᨱ᩠ᨱᩮᩉᩥ ᨶᩮᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᨽᩣᩈᩦᨣᩃᨷᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲᩣ”᪨

᪁᪆᪨

“ᨲᩴ ᨶᩪᨶ ᨠᨠ᩠ᨠᩩᨷᨶᩥᩈᩮᩅᩥᨲᩴ ᨾᩩᨡᩴ, ᩋᩣᨴᩣᩈᨴᨶ᩠ᨲᩣᨳᩁᩩᨷᨧ᩠ᨨᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ;

ᩈᩩᨽᩴ ᩈᩩᨶᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᩁᨩᩴ ᩋᨶᨦ᩠ᨣᨱᩴ, ᨨᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩅᨶᩮ ᨮᩔᨲᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩉᩥ᪨

᪁᪇᪨

“ᨶᩪᨶ ᨲᩴ ᩈᩮ ᩋᩈᩥᨲᩮ ᩅᩮᩃ᩠ᩃᩥᨲᨣ᩠ᨣᩮ, ᨠᩮᩈᩮ ᨾᩩᨴᩪ ᨧᨶ᩠ᨴᨶᩈᩣᩁᩃᩥᨲ᩠ᨲᩮ;

ᩈᨾᩣᨠᩩᩃᩮ ᩈᩦᩅᨳᩥᨠᩣᨿ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ, ᨷᩣᨴᩮᩉᩥ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᩣ ᨷᩁᩥᨠᨯ᩠ᨰᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ [ᨷᩁᩥᨠᨯ᩠ᨰᨿᨶ᩠ᨲᩥ (ᩈᩦ᩵ ᩈ᩠ᨿᩣ᩵ ᨷᩦ᩵)]᪨

២៩៍

“តា នូន មេ តម្ពនខា សុលោមា, ពាហា មុទូ ចន្ទនសារលិត្តា;

ឆិន្នា ចេន វុឌ្ឍិប្បា ពត្តិវេយហិ, គយ្យាឆន្នា [ចេកា (បី៍)] គច្ឆតិ យេន កាមំ៍

៣០៍

“តេ នូន តាលុបនិកេ អលម្ពេ, និសេវិតេ កាសិកចន្ទនេន;

ឆេនសុ យេ លម្ពិស្សតិ [លម្ពហីតិ (បី៍)] និក្ខារេលិ [និការេលិ (សី៍ ស្យា៍ បី៍)], យាតុច បុត្តា តនុណោ តន្ទោ៍

៣១៍

“តំ នូន សោណិំ បុថុលំ សុកោដ្ឋិតំ, និសេវិតំ កញ្ចនមេខលាហិ;

ឆិន្នំ ចេន ពត្តិវេយហិ អចត្តំ, និក្ខាលសញ្ឈា បរិកឌ្ឍិស្សន្តិ [គយ្យា ចេកា គច្ឆតិ យេនកាមំ (បី៍)]៍

៣២៍

“សោណា ឆក្កា [ចកា (បី៍)] និក្ខាលិ ច, យេ ចញ្ញេ សន្តិ ជាតិយោ;

អឌ្ឌា នូន ទេហស្សន្តិ, កណ្ហវិត្វា បភាចតិ៍

៣៣៍

“សចេ យំសាតិ ហទិំ សុ, ពត្តិយា ទូវកាយិនោ;

ອຊ຺ຌິຄິ ອມ຺ມ ຍາຈິຕ຺ວາ, ອຕ຺ຖປເຕ ເຕຫາເຕ ຕັ.

໓໓.

“ເຂຕ຺ຕານິ ອມ຺ມ ກາເຣຕ຺ວາ, ກລິກາເຣຕ຺ວ ເຣາປຍ [ເຣາປເຍ (ກ.)];

ຍຖາ ເຕ ປຸປ຺ຜິຕາ ອສ຺ສຸ, ເຕຫມ຺ຕາຕັ ຫິມຊ຺ຊເຍ;

ສເຣຍ຺ຍາຊ ມມັ [ມມ (ປີ.)] ອມ຺ມ, ວຸຈ຺ຉິຈຓ຺ຓາ ປກາຈຕີ”.

໓໔.

“ຕສ຺ສາ ຍາຕາ ຊຊ຺ຌາສິ, ລຕ຺ຕິຍາ ເຄຈຈລ຺ລິຄີ;

ຄິຕ຺ວາ ອມິຍ຺ຍ ສຸກຍ຺ຍ, ຣເຍ຺ຍາ ມຊ຺ສ຺ສເຕ຺ຕຸເຣ”.

໓໕.

“ຊ຺ຉມິກາ ກຸກ ອມິກາ, ສຸສຍ຺ຍາ ຕຸມຍ຺ຍິມັ;

ຄີຕັ ມຊ຺ຊ [ມມ (ສີ.), ມເຊ຺ຊາ (ປີ.)] ຫຕ຺ວາກ, ລຕ຺ຕິຍາຕັ ປຊ຺ສ຺ສສິ” [ປຊ຺ສ຺ສຕິ (ປີ. ກ.)].

໓໖.

“ນ ເມ ອກາສິ ວຈນັ, ອຕ຺ຖກາມາຍ ປຸຕ຺ຕິເກ;

ສາຊ຺ຊ ໂລຫິຕສຍ຺ຉນ຺ນາ, ຄຈ຺ຉສິ [ຄຍ຺ຉິສິ (ສີ. ປີ.)] ຍມສາທນັ.

໓໗.

“ᩅᨧᨿᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦ ᨷᩮᩤᩈᩮᩣ, ᨷᩤᨷᩥᨿ᩠ᨿᩣ ᨶᩥᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ;

ᨿᩮᩣ ᨧᩮ ᩉᩥᨲᩣᨶᩴ ᩅᨧᨶᩴ, ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ [ᨶ ᨠᩁᩮ (ᩈᩦ᪨)] ᩋᨲ᩠ᨳᨴᩔᩥᨶᩴ᪨

᪃᪉᪨

“ᩈᨧᩮ ᨧ ᩋᨩ᩠ᨩ [ᨲ᩠ᩅᩴ ᩋᨿ᩠ᨿᩮ (ᩈᩦ᪨)] ᨵᩣᩁᩮᩈᩥ [ᩅᩣᩁᩮᩈᩥ (ᨷᩦ᪨)], ᨠᩩᨾᩣᩁᩴ ᨧᩣᩁᩩᨴᩔᨶᩴ;

ᨠᩩᩈᩮᨶ ᨩᩣᨲᩴ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨾᨱᩥᨾᩮᨡᩃᩴ;

ᨷᩪᨩᩥᨲᩴ [ᨷᩪᨩᩥᨲᩣ (ᨷᩦ᪨)] ᨬᩣᨲᩥᩈᨦ᩠ᨥᩮᩉᩥ, ᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᩈᩥ [ᨣᨧ᩠ᨨᩥᩈᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨿᨾᨠ᩠ᨡᨿᩴ᪨

᪄᪀᪨

“ᨿᨲ᩠ᨳᩔᩩ ᨽᩮᩁᩦ ᨶᨴᨲᩥ, ᨠᩩᨬ᩠ᨩᩁᩮᩣ ᨧ ᨶᩥᨠᩪᨩᨲᩥ [ᨶᩥᨠᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ (ᨷᩦ᪨)];

ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨶᩴ ᨠᩩᩃᩮ ᨽᨴ᩠ᨴᩮ, ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᩈᩩᨡᨲᩁᩴ ᨲᨲᩮᩣ᪨

᪄᪁᪨

“ᩋᩔᩮᩣ ᨧ ᩈᩥᩈᨲᩥ [ᩋᩔᩮᩣ ᩉᩈᩥᩔᨲᩥ (ᩈᩦ᪨), ᩋᩔᩮᩣ ᩉᩈᩥᨿᨲᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᩋᩔᩮᩣ ᨧ ᩈᩥᩴᩈᨲᩥ (ᨷᩦ᪨)] ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩮ, ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᩏᨷᩁᩮᩣᨴᨲᩥ;

ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨶᩴ ᨠᩩᩃᩮ ᨽᨴ᩠ᨴᩮ, ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᩈᩩᨡᨲᩁᩴ ᨲᨲᩮᩣ᪨

᪄᪂᪨

“ᨾᨿᩪᩁᨠᩮᩣᨬ᩠ᨧᩣᨽᩥᩁᩩᨴᩮ, ᨠᩮᩣᨠᩥᩃᩣᨽᩥᨶᩥᨠᩪᨩᩥᨲᩮ;

ນຕ຺ຖິຍາສິ ກຸເລ ກເນ຺ຫ, ກິໍ ນຸ ສຸລຕທໍ ຕເຕາ”໌

໓໑໌

“ກທໍ ນຸ ເສາ ສຕ຺ຕຸຍທ຺ເຘາ, ປຣຣທ຺ຘຸປ຺ຍທ຺ເຘາ;

ກຸເສາ ເສາຕຸອາຣປຕ຺ຕາເລາ, ເຍາ ເຕາ ສຸກ຺ກາ ປເຍາທເຍ”໌

໓໒໌

“ຕຸເຈທ ເສາ ສຕ຺ຕຸຍທ຺ເຘາ, ປຣຣທ຺ຘຸປ຺ຍທ຺ເຘາ;

ກຸເສາ ເສາຕຸອາຣປຕ຺ຕາເລາ, ເຍາ ເຕ ສເກ຺ກ ຈຄິສ຺ສຕິ” [ເຍາ ເຕາ ສຸກ຺ກາ ປເຍາທເຍ (ສີ໌), ເສາ ເຕາ ສເກ຺ກ ຈຄິສ຺ສຕິ (ປີ໌)]໌

໓໓໌

“ສຸປ຺ປຕິກາ ນຸ ກລຫິ, ອຸຕ຺ຕມາລາ ປກາສສິ [ອາທຸ ມາລາເຈ ກາສສິ (ສີ໌ ປີ໌)];

ກຸເສາ ເຈ ອາກເຕາ ອສ຺ສ, ກິໍ ຕ [ກິນ຺ຕຸ (ສ຺ຍາ໌ ກ໌)] ຊາເຕຍຸ ທໍ ຍທໍ”໌

໓໔໌

“ວຸເສາ ອາຕຸອາທິເກາ ເປເສາ, ກຸຍາທິປຸເຣຍຕ຺ຕເຣ;

ຈຕຸທໍ ກຕ຺ວາຕ ສິເຈລ຺ລິ, ກຸຍິ຺ຫ ເສາຈຕິ ທ຺ລເຕາ”໌

໓໕໌

“ເຈລີ ຕ຺ວຍສິ ຈນ຺ທາລີ, ອທ຺ຍສິ ກຸລກນ຺ທິນີ;

ກສ໌ ຍຕ຺ກຸເລ ຂາທາ, ຄານໍ ກຍິຣາສິ ກາຍຸກໍ”ʼ

໘ປʼ

“ສຍິ຺ຮຈເລິ ສ ຈຝ຺ຕາລິ, ສ ຈຍິ຺ຫກຸລກາທ຺ທີ;

ຢກ຺ກາກປຸເຕ຺ຕາ ກຕ຺ເຕ຺ຕ, ຕ຺ວໍ ສຸ ຄາເສາຕິ ຍຕ຺ຕາສິ”ʼ

໘ສʼ

“ເຍາ ເຕາທຸຫລສຫສ຺ສາທິ, ສຄາ ເກາເຊຕິ ຊີສຕິ;

ຢກ຺ກາກປຸເຕ຺ຕາ ກຕ຺ເຕ຺ຕ, ຕ຺ວໍ ສຸ ຄາເສາຕິ ຍຕ຺ຕາສິ”ʼ

໙໐ʼ

“ຍສ຺ສ ສາກສຫສ຺ສາທິ, ສຄາ ເຍາເຊຕ຺ຕິ ຊີສຕິ;

ຢກ຺ກາກປຸເຕ຺ຕາ ກຕ຺ເຕ຺ຕ, ຕ຺ວໍ ສຸ ຄາເສາຕິ ຍຕ຺ຕາສິʼ

໙໑ʼ

“ຍສ຺ສ ອສ຺ສສຫສ຺ສາທິ, ສຄາ ເຍາເຊຕ຺ຕິ ຊີສຕິ;

ຢກ຺ກາກປຸເຕ຺ຕາ ກຕ຺ເຕ຺ຕ, ຕ຺ວໍ ສຸ ຄາເສາຕິ ຍຕ຺ຕາສິʼ

໙໒ʼ

“ຍສ຺ສ ຣຖສຫສ຺ສານິ, ສທາ ເຍາເຊນ຺ຕິ ວີສຕິ;

ໂອກ຺ກາກປຸເຕ຺ຕາ ຠທ຺ທເນ຺ຕ, ຕ຺ວໍ ນຸ ທາເສາຕິ ມຎ຺ຎສິ.

[( ) ອຍໍ ຄາຖາ ສີ. ປີ. ເປາຕ຺ຖເກສຸ ເຍວ ທິສ຺ສຕິ] (“ຍສ຺ສ ອຸສຠສຫສ຺ສານິ, ສທາ ເຍາເຊນ຺ຕິ ວີສຕິ;

ໂອກ຺ກາກປຸເຕ຺ຕາ ຠທ຺ທເນ຺ຕ, ຕ຺ວໍ ນຸ ທາເສາຕິ ມຎ຺ຎສິ) [( ) ອຍໍ ຄາຖາ ສີ. ປີ. ເປາຕ຺ຖເກສຸ ເຍວ ທິສ຺ສຕິ].

໙໒.

“ຍສ຺ສ ເຘນຸສຫສ຺ສານິ, ສທາ ທຸຫນ຺ຕິ ວີສຕິ [ທຸຍ຺ຫນ຺ຕິ ວີສຕິ (ສີ. ປີ.)];

ໂອກ຺ກາກປຸເຕ຺ຕາ ຠທ຺ທເນ຺ຕ, ຕ຺ວໍ ນຸ ທາເສາຕິ ມຎ຺ຎສິ”.

໙໓.

“ຕ຺ຍເຕ ທຸກ຺ຂໍ ບາເລ, ຍໍ ຂຕ຺ຕິຍໍ ມຫພ຺ພລໍ;

ນາຄໍ ມລ຺ຫຸກເຈລ຺ລຕ, ນ ນໍ [ນ ຕໍ (ສີ. ປີ.)] ອກ຺ລາສິຖາຄຕໍ” [ອກ຺ລາສິ ອາຄຕໍ (ສີ.)].

໙໔.

“ອປຣາທໍ ມຫາຣາຊ, ຕ຺ວໍ ເນາ ພມ ຣເຖສຠ;

ຍໍ ຕໍ ອຎ຺ຎາຕເວເສນ, ນາຎ຺ຎາສິມຍ຺ຫ ຖາຄຕໍ”.

໙໕.

“ຍາທິສສ຺ສ ນ ຕໍ ລຕ຺ຕໍ, ເຍາຫໍ ອາຍອາທິເກາ ກເວ;

ᨲᩪᩮᨬ᩠ᨬᩣᨧ ᨾᩮ ᨷᩈᩦᨴᩔᩩ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩮ ᩅᨧ ᨴ᩠ᨠᨦ᩠ᨠ”᪨

᪄᪇᪨

“ᨣᨧ᩠ᨨ ᨴᩤᩃᩮ ᨶᨿᩣᨷᩮᩉᩥ, ᨠᩩᩁᩩᩁᩣᨩᩴ ᨾᩉᨻ᩠ᨻᩃᩴ;

ᨶᨿᩣᨷᩥᨲᩮᩣ ᨠᩩᩁᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ [ᨠᩩᩁᩩᩁᩣᨩᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ)], ᩈᩮᩣ ᨲᩮ ᨴᩔᨲᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ”᪨

᪄᪈᪨

“ᨷᩥᨲᩩᩔ ᨧᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᩅᨧᨧᩊ᩠ᩉᩥ ᨷᨠᩣᩈᨲᩥ;

ᩈᩥᩁᩈᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩦ ᨷᩤᨴᩮ, ᨠᩩᩁᩩᩁᩣᨩᩴ ᨾᩉᨻ᩠ᨻᩃᩴ”᪨

᪄᪉᪨

“ᨿᩣᨾᩣ ᩁᨲ᩠ᨿᩣ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ, ᨲᩣᨿᩣ ᩅᨧ ᨶᨿᩣ ᨧᩥᨲᩣ;

ᨧᨲ᩠ᩅ ᨲᩮ ᩈᩥᩁᩈᩣ ᨷᩤᨴᩮ, ᨿᩣ ᨾᩮ ᨠᩩᨬ᩠ᨧᩁᩁᩮᨡᩈᨠ᪨

᪅᪀᪨

“ᩈᨴ᩠ᨵᩣ [ᩈᨴ᩠ᨵᩩ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨲᩮ ᨷᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ ᩈᩩᨱᩮᩣᩉᩥ ᨾᩮ;

ᨶ ᨧᩣᨷᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ, ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩥ ᩋᩉᩴ ᨷᩩᨶ᪨

᪅᪁᪨

“ດຸຈ໌ ເຈ ຍາຈມານາຍ, ຈຈຕິ ເມ ນ ກາຫສິ;

ຊຸຈາຕິ ຍໍ ຕາເຕາ ຫຕ຺ວາ, ລຕ຺ຕິຍາຕິ ປຈສ຺ສຕິ”ຯ

ລິ໑ຯ

“ດຸຈ໌ ເຕ ຍາຈມານາຍ, ກິໍ ນ ກາຫາມິ ເຕ ຈເຈາ;

ຈິກຸເຂ຺ລາ ຕຸຍ຺ຫໍ ກລ຺ຍາຟິ, ຍາ ຕ຺ວໍ ກາພິ ປກາສຕິຯ

ລິ໒ຯ

“ສຈ຺ຈໍ ເຕ ປຕິຊານາມິ, ຣາຊປຸຕ຺ຕ ສຸເຓາຫິ ເມ;

ນ ຈາປິ ອປ຺ປິຍໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ກເຣຍ຺ຍາມິ ອຫໍ ປຸນຯ

ລິ໓ຯ

“ຕຈ ກາຍາ ຫິ ສຸເວສ຺ຍານິ, ປຫຸ [ພຫຸ (ສ຺ຍາຯ), ພຫູ (ປີຯ), ພຫຸໍ (ກຯ)] ຊຸກ຺ລ ຕິຕິກ຺ລິສໍ [ຕິຕິກ຺ລິສ຺ສໍ (ສີຯ ປີຯ)];

ພຫຸໍ ຍຈ຺ກຸລ໌ ຫຕ຺ວາ, ນພິຕຸໍ ຕໍ ປກາສຕິ”ຯ

ລິ໔ຯ

“ເຍາຊຍຕ຺ຕ ຣເຈ ອເສ຺ຍ, ນານາສິເຕ຺ຕ ສມາຫິເຕ;

ອຈ ຊກ຺ລຈ ເຍ ເຈກິ, ຈິຊຍຕ຺ຕສ຺ສ [ຈິຊເຍຕ຺ຕສ຺ສ (ສຕ຺ຕໍ)] ສຕ຺ຕເຈາ”ຯ

ລິ໕ຯ

“តញ្ញា តត្ថ ឧក្ខិត្តិស្ស, ននេញ្ញា យច្ឆស្សេត្តបុនេ;

ចិន្តយុយាតំ សីហំច, ឆេវាដេត្តំ និក្រុលំ កុន្ទំ។

៤៤។

“ហត្ថិក្ខន្ធគតា អារុយ្ហ អានេវានេបត្វា បកាចតិ;

សក្កាយំ ឆ្លួតទិត្វាន, សីហនាទំ នទឹ ក្រុសោ។

៤៥។

“តស្ស តំ ភនេតា សុត្វា, សីហស្សេចិតនេ យិកា;

ពត្តិយា ចិបលិឃិស្ស, ក្រុសសន្តកឃច្ចិតា [ក្រុសសន្តកឃច្ចិតា (បី។)]។

៤៦។

“ហត្វានេនាហា អតីពច្ចា, នចិកា បត្តិកានកា;

អញ្ញាយញ្ញាស្ស លិត្តត្តិ, ក្រុសសន្តកឃច្ចិតា។

៥០។

“តស្មិំ សក្កាយសីសស្មិំ, បស្សិត្វា ហច្ចា [តច្ចា (សី។)] យាតនេសា;

ក្រុសស្ស ននេញ្ញា នេងចិត្តា, អភា នេចនេវាចតំ យហិ។

៤១។

“យោ តំ ជិនិត្វា សង្គាមំ, លទ្ធា វេរោចនំ មហិំ;

ហត្ថិក្ខន្ធគតោ រាជា, បវេក្ខិ នគរំ បុរំ។

៤២។

“ឧបក្កាហំ [ឧបការហំ (សី॰ បី॰)] គហេត្វាន, ឋត្វា សត្ត រត្តិយោ;

សស្សុរស្សុបមាមេសិ, ឋ្លេម តេ ចេច សត្តចោ។

៤៣។

“សន្ធេន តេ នរំ គតា, អមិត្តា និហតា តវ;

កាយំ ករោហិ តេ តយា, យុជ្ឈា ចា តេ ហតស្ស ចា”។

៤៤។

“តុម្ហេ សត្តចោ ទុតេ, ន ហិ តេ មម្មសត្តចោ;

ត្វន្នោន តោ មហារាជ, យុជ្ឈា ចា តេ ហតស្ស ចា”។

៤៥។

“ឋ្លយា តេ ឈិតរោ សត្ត, នេចកាញ្ញបយា សុភា;

នោហិ តេសំ ទុតេកំ, ហោត្តុ ជាយាតរោ តវ”។

໕໓.

“ອມ຺ຫາກເຕ຺ຖຈ ຕາສຖ຺ຖາ, ຕ຺ວໍ ເກາ ສເທ຺ທສມີສ຺ເສາ;

ຕ຺ວເທ຺ທຈ ເກາ ມຫາຣາຊ, ເຕຫິ ເຕສໍ ມຈິນ຺ທສິ”.

໕໔.

“ຈກເມກສ຺ສ ຈເກກໍ, ອທາ ສີຫສ຺ສເຣາ ກຸເສາ;

ລຕ຺ຕິຍາໂຕ ຕທາ ເຕຕໍ, ຣເທ຺ທາ ມກ຺ຄສ຺ສ ສິຕເຣາ.

໕໕.

“ປີຫິຕາ ເຕສ ລິເກສ, ຕຸທ຺ທາ ສີຫສ຺ເສຣ ກຸເສ;

ສກຣທ຺ທາຕິ ປລິຍິສຸ, ລຕ຺ຕິຍາ ສຕ຺ຕ ຕາຈເທ.

໕໖.

“ປກາຈຕິຕ຺ວາ ອາທາຍ, ມຫີ ເຈເຣາຈຕໍ ສຸກໍ [ຕທາ (ປີ.)];

ກຸສາວຕີ ກຸເສາ ຣາຊາ, ອກມາສິ ມຫທ຺ທເລິ.

໖໐.

“ຕຸຍ຺ຫໍ ຈກເຣເຊ ມຕ຺ຕາ, ປຕິສຕ຺ຕາ ກຸສາວຕີ;

ສຍານາ ຈນ຺ທູເປນ, ນາຕ຺ຕາຍຕ຺ຕາຕິໂຣທິສໍ [ນາຕ຺ຕາຍຕ຺ຕາຍຕິໂຣທຍໍ (ສີ.)].

໔໐.

“ຍາຕາ ປຸເຕ຺ຕນ ສຄ຺ຄິ [ສຄ຺ຄີ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)], ໂຄເຫາ ຈ ຊຫຍ຺ຍຕີ;

ສຍ຺ຍາ ເຕ ຕຄາ ອານໍ, ກີຕໍ ຆເຣຫິຍາຈສໍ”ຕ຺ຕິ.

ຄຸສຊາຕກໍ ປຖມໍ.

໕໑໑. ໂສາລກຊາຕກໍ (໑)

໔໑.

“ເທວຕາ ນຸສິ ຄນ຺ຘເພ຺ພາ, ອທຸ [ອາທຸ (ສີ. ສ຺ຍາ.)] ສເກ຺ກາ ປຸຣິນ຺ທເທາ;

ມນຸສ຺ສພູເຕາ ອິທ຺ທິມາ, ກຖໍ ຊາເນມຸ ຕໍ ມຍໍ”.

໔໒.

“ນາປິ ເທເວາ ນ ຄນ຺ຘເພ຺ພາ, ນາປິ ສເກ຺ກາ ປຸຣິນ຺ທເທາ;

ມນຸສ຺ສພູເຕາ ອິທ຺ທິມາ, ເອວໍ ຊານາຫິ ພາຣຘ” [ພາຣຕ (ກ.)].

໔໓.

“ກຕຸປມິດໍ ໂພເຕາ [ໂພເຕາ (ສີ. ປີ.)], ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈໍ ອນປ຺ປກໍ;

ເທວປິ຺ຍ຺ສ຺ສຍານປິ຺ຍເນາວສ຺ສ ກຕໍ ອກາ.

៧៣.

“តតោ វាតាតបេ ឃោរេ, សីត្ឋាយំ កចិ អកា;

តតោ អមិត្តមញ្ញេស្ស [អមិត្តមញ្ញេច (សី.)], សរតាលំ កចិ អកា.

៧៤.

“តតោ ផីតានិ រដ្ឋានិ, វសិនោ តេ កចិ អកា;

តតោ ឧកាសតំ លេវ្យ, អត្យឃេត្ត [អត្យឃុត្ត (បី.)] កចិ អកា.

៧៥.

“បតីតាស្ស មយំ កោតោ, ចជ តំ [ចរ តំ (សី. ស្យា. បី.)] កញ្ជ [កញ្ញា (សី. បី.), ក្រញ្ជ (ស្យា. ក.)] មិត្ឋសិ;

ហត្ថិយានំ អស្សរថំ, នារិយោ ច អលង្កតា;

និវេសនានិ រម្មានិ, មយំ កោតោ ឆឆាមេស.

៧៦.

“អថ ចេក្ក [អថ ចា សេក្ក (សី. បី.)] ចា មកឆេ, មយំ កោតោ ឆឆាមេស;

អថ ចា អស្សុកាចត្តិ [អស្សុកាចត្តិ (សី. ស្យា. បី.)], បុមតា ឆម្ុ តេ មយំ.

៧៧.

“ᩏᨷᨯ᩠ᨰᩴ ᨧᩣᨷᩥ ᩁᨩ᩠ᨩᩔ, ᨾᨿᩴ ᨽᩮᩣᨲᩮᩣ ᨴᨴᩣᨾᩈᩮ;

ᩈᨧᩮ ᨲᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩁᨩ᩠ᨩᩮᨶ, ᩋᨶᩩᩈᩣᩈ ᨿᨴᩥᨧ᩠ᨨᩈᩥ”᪨

᪑᪐᪐᪨

“ᨶ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣᨷᩥ ᩁᨩ᩠ᨩᩮᨶ, ᨶᨣᩁᩮᨶ ᨵᨶᩮᨶ ᩅᩣ;

ᩋᨳᩮᩣᨷᩥ ᨩᨶᨷᨴᩮᨶ, ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

᪑᪐᪑᪨

“ᨽᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧ ᩁᨭ᩠ᨮᩮ ᩅᩥᨩᩥᨲᩮ, ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᩔᨾᩮᩣ;

ᨷᩥᨲᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨩᨶᩮᨲ᩠ᨲᩦ ᨧ, ᩏᨽᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩔᨾᩮ᪨

᪑᪐᪒᪨

“ᨲᩮᩈᩣᩉᩴ [ᨲᩮᩈ᩠ᩅᩉᩴ (ᨠ᪨)] ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩈᩩ, ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨶ ᩃᨽᩣᨾᩥ ᨠᩣᨲᩅᩮ;

ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩁᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨳᩥᩴ [ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨳᩥ (ᨷᩦ᪨)] ᨿᩣᨧᩮᨾᩩ ᩈᩴᩅᩁᩴ”᪨

᪑᪐᪓᪨

“ᨠᩁᩮᩣᨾᩥ ᨲᩮ ᨲᩴ ᩅᨧᨶᩴ, ᨿᩴ ᨾᩴ ᨽᨱᩈᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ;

ᩑᨲᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᩉᩥ, ᨠᩦᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ ᨿᩣᨧᨠᩣ”᪨

᪑᪐᪔᪨

“បេរាសតំ ជានបទា, មហាសាលា ច ព្រាហ្មណា;

ញាតយោ ច ខត្តិយា សេដ្ឋា, អភិជាតា យសស្សិនោ;

កចញ្ឆា រាជា យេភាជា, អលំ ហេស្សន្តិ យាចកា”.

១០៦.

“ហត្ថី អស្សេ ច យោជេន្តុ, រថំ សន្នយ្ហសារថិ [តំ រថិ (បី.)];

អាពន្ធនានិ គណ្ហន្តុ, បាទាសុស្សារយទ្ធជេ [បាទេសុស្សារយំ ធជេ (សី.), បាទាសុស្សារយំ ធជេ (បី.)];

អស្សមំ តំ គមិស្សាមិ, យត្ថ សម្មតិ កោសិយោ”.

១០៧.

“តតោ ច រាជា បាយាសិ, សេនាយ ចតុរង្គិនី;

អគមា អស្សមំ រម្មំ, យត្ថ សម្មតិ កោសិយោ”.

១០៨.

“កស្ស កាទម្ពយោ [កស្ស កាទម្ពយយោ (ក.)] កាយេ, វេហាសំ ចតុរង្គុលំ;

អំសំ អសម្ផុសំ ឯតិ, ឧទហារាយ [ឧទហារស្ស (សី. ស្យា. បី.)] គច្ឆតោ”.

១០៩.

“អហំ សោណោ មហារាជ, តាបសោ សហិតព្ពតោ [សហិតំ វតោ (បី។)];

ភរាមិ មាតាបិតរោ, រត្តិន្ទិវមតន្ទិតោ។

១០៩។

“វនេ ផលញ្ច មូលញ្ច, អាហរិត្វា ទិសម្បតិ;

បោសេមិ មាតាបិតរោ, បុព្ពេ កតមនុស្សរំ”។

១១០។

“ឥច្ឆាម អស្សមំ គន្តុំ, យត្ថ សម្មតិ កោសិយោ;

មគ្គំ នោ សោណ អក្ខាហិ, យេន គច្ឆេមុ [គច្ឆាម (សី។)] អស្សមំ”។

១១១។

“អយំ ឯកបទី រាជ, យេនេតំ [យេន តំ (ក។)] មេឃសន្និភំ;

កោវិឡារេហិ សញ្ឆន្នំ, ឯត្ថ សម្មតិ កោសិយោ”។

១១២។

“ឥទំ វត្វាន បក្កាមិ, តរមានោ មហាឥសិ;

វេហាសេ អន្តលិក្ខស្មិំ, អនុសាសិត្វាន ខត្តិយេ។

១១៣។

“ᩋᩔᨾᩴ ᨸᩁᩥᨾᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ [ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩋᩣᩈᨶᩴ;

ᨸᨱ᩠ᨱᩈᩣᩃᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨸᩥᨲᩁᩴ ᨸᨭᩥᩅᩮᨴᨿᩥᩴ᪨

᪑᪑᪓᪨

“ᩍᨾᩮ ᩋᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ, ᩋᨽᩥᨩᩣᨲᩣ ᨿᩈᩔᩥᨶᩮᩣ;

ᩋᩔᨾᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨶᩥᩈᩦᨴ ᨲ᩠ᩅᩴ [ᨶᩥᩈᩦᨴᩣᩉᩥ (ᩈᩦ᪨)] ᨾᩉᩣᩍᩈᩮ᪨

᪑᪑᪔᪨

“ᨲᩔ ᨲᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᩁᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩉᩣᩍᩈᩥ;

ᩋᩔᨾᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩈᨴ᩠ᩅᩣᩁᨾ᩠ᩉᩩᨸᩣᩅᩥᩈᩥ”᪨

᪑᪑᪕᪨

“ᨲᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨶ ᩋᩣᨿᨶ᩠ᨲᩴ, ᨩᩃᨶ᩠ᨲᩴᩁᩥᩅ ᨲᩮᨩᩈᩣ;

ᨽᨲ᩠ᨿᩈᨦ᩠ᨥᨸᩁᩥᨻ᩠ᨿᩪᩊ᩠ᩉᩴ, ᨠᩮᩣᩈᩥᨿᩮᩣ ᩏᨸᨴᩕᩣᩅᩥ᪨

᪑᪑᪖᪨

“ᨠᩔ ᨽᩮᩁᩦ ᨾᩩᨴᩥᨦ᩠ᨣᩣ ᨧ [ᨾᩩᨲᩥᨦ᩠ᨣᩣ ᨧ (ᨸᩦ᪨)], ᩈᨦ᩠ᨡᩣ ᨸᨱᩅᨯᩥᨱ᩠ᨯᩥᨾᩣ [ᨯᩮᨱ᩠ᨯᩥᨾᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)];

ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ, ᩉᩣᩈᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᩁᨳᩮᩈᨽᩴ᪨

១១៨។

“កស្ស កញ្ចនបដ្ដេន, បុថុនា វិជ្ជុវណ្ណិនា;

យុវា កលាបសន្នទ្ធោ, កោ ឯតិ សិរិយា សហ។

១១៩។

“ឧក្កាមុខបហដ្ឋំវ, ខទិរង្គារសន្និភំ;

មុខញ្ច រុចិរា ភាតិ, កោ ឯតិ សិរិយា សហ។

១២០។

“កស្ស បគ្គហិតំ ឆត្តំ, សសលាកំ មនោរមំ;

អាទិច្ចរំសាវរណំ, កោ ឯតិ សិរិយា សហ។

១២១។

“កស្ស អង្គំ បរិគ្គយ្ហ, វាឡពីជនិមុត្តមំ;

ចរន្តិ វរបុញ្ញស្ស [វរបញ្ញស្ស (សី។ បី។)], ហត្ថិក្ខន្ធេន អាយតោ។

១២២។

“កស្ស សេតានិ ឆត្តានិ, អាជានីយា ច វម្មិតា;

សមន្តា បរិកិរេន្តិ [បរិកិរន្តិ (សី។ ស្យា។ បី។)], កោ ឯតិ សិរិយា សហ។

១២២។

“កស្ស ឯកសតំ ខត្យា, អនុយន្តា [អនុយុត្តា (បី។)] យសស្សិនោ;

សមន្តានុបរិយន្តិ, កោ នុ សិរិយា ជល។

១២៣។

“ហត្ថិ អស្សរថ បត្តិ [ហត្ថី អស្សា រថា បត្តី (សី។)], សេនា ច ចតុរង្គិនី;

សមន្តានុបរិយន្តិ [សមន្តា អនុបរិយាតិ (បី។)], កោ នុ សិរិយា ជល។

១២៤។

“កស្សេសា មហតី សេនា, បិដ្ឋិតោ អនុវត្តតិ;

អក្ខោភណី [អក្ខាភនី (សី។), អក្ខោភិនី (ស្យា។)] អបរិយន្តា, សាគរស្សេវ ឩមិយោ”។

១២៥។

“រាជាភិរាជា [រាជាធិរាជា (ក។)] យសោជោ, ឥន្ទោវ ជយតំ បតិ;

តត្ថស្សញ្ញាវនំ ឯតិ, អស្សមំ ព្រហ្មចារិនំ។

១២៦។

“តស្សេសា មហតី សេនា, បិដ្ឋិតោ អនុវត្តតិ;

អេក្លាកហឹ អបរិឃត្តា, សាករេស្សច ក្តាមិយោ”។

១៦៨។

“អនុលិត្តា ចន្ទនេន, កាសិកុត្តមធារិនោ [កាសិកវត្ថធារិនោ (បី។)];

ឆទ្ធា បញ្ចលិកា ហុត្វា, ខ្លីសិតំ អញ្ញប្បាកយំ”។

១៦៩។

“កច្ចិ នុ ភោតោ កុសលំ, កច្ចិ ភោតោ អនាមយំ;

កច្ចិ ឧញ្ឆេន យាបេថ, កច្ចិ មូលផលា ពហូ។

១៧០។

“កច្ចិ ឌំសា មកសា ច, អប្បមេវ សរីសបា [សិរិំសបា (សី។ ស្យា។ បី។)];

វនេ វាឡមិគាកិណ្ណេ, កច្ចិ ហិំសា ន វិជ្ជតិ”។

១៧១។

“កុសលញ្ចេវ នោ រាជ, អថោ រាជ អនាមយំ;

អថោ ឧញ្ឆេន យាបេម, អថោ មូលផលា ពហូ។

១៧២។

“អថោ ឌំសា មកសា ច [ឌំសា ច មកសា (សី។), ឌំសា ច មកសា ច (បី។)], អប្បមេវ សរីសបា [សិរិំសបា (សី។ ស្យា។ បី។)];

ᨧᩮᨽ ᨧᩣᨿ᩠ᨿᩋᨾᩥᨠᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱ, ᩉᩥᩴᩈᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩣ[ᩋ ᨾᩥᩴ᩠ᨿ(ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨽ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲᩴ᪨

᪑᪒᪒᪨

“ᨻᩉ᩠ᩅᩥ ᨧᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨠᩣᨲᩥ, ᩋᨾ᩠ᨾᨿᩮ ᨾᨿᩪᨲᩴ [ᨧᨾᩮᨲᩣ (ᩈᩦ᪨)] ᨷᩩᩈᩴ;

ᨽᩣᨠᩥᨩᩣᨽᩣᨾᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᨽ᩠ᨲᩴ, ᩋᩣᨻᩣᨲᩴ ᩋᨾᩮᨽᩣᩁᨾᩥᩴ᪨

᪑᪒᪓᪨

“ᨶ᩠ᨴᩣᨣᨲᩴ ᩅ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩋᨩᩮᩣ ᩅ ᩋᨩ᩠ᩁᩣᨣᨲᩴ;

ᨷᩩᨾ᩠ᨾᩮᩁᩣᨾᩥ ᩋᨽ᩠ᨷ᩠ᨿᩮᨲ᩠ᨲᩣ, ᨿᩴ ᨷᩩᨻᨲ᩠ᨴᩥ ᨷᨧᩮᨿ᪨

᪑᪒᪔᪨

“ᨲᩥᨽ᩠ᨵᨠᩣᨽᩥ ᨷᩥᨿᩣᩃᩥᨽᩥ, ᨾᨬ᩠ᨧᩮ ᨠᩣᩈ᩠ᨾᩣᩁᩮᩣᩉᩮᨿ᩠ᨿᩣ [ᨠᩣᩈᨾᩣᩁᩮᩣᩉᩮᨿ᩠ᨿᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)];

ᨹᩃᩥᨽᩥ ᨣ᩠ᨿᨠ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥ, ᨠᩩᨬ᩠ᨬᩣ ᩁᩣᨩ ᨧᨴᩮ ᨧᨴᩮ᪨

᪑᪒᪕᪨

“ᨷᩩᨩᨿ᩠ᨿᩥ ᨷᩥᩊᩦᨽᩥᨿᩴ ᩈᩦᨲᩴ, ᩋᩣᨣᨲᩴ ᨣᩥᩁᩥᨠᨭ᩠ᨭᩁᩣ;

ᨲᩮᨲᩣ ᨷᩥᨧ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩈᨧᩮ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩋᨽᩥᨠᨦ᩠ᨡᩈᩥ”᪨

᪑᪒᪖᪨

“បដិគ្គហិតំ យំ ទិន្នំ, សង្ឃស្ស អញ្ជលិំ កតំ;

តស្សាបិ តិសាយេច, ភវតិ សោ [យំ (សី.), យំ សោ (បី.)] បចក្កតិ.

១២៨.

“អញ្ញាចរិយាតស្ស, គោចរោ សត្តិកយាគតា;

ស្វាគត្យ [ស្វាគត្យ យេ (សី. ស្យា.)] កថំ ភវតិ, តស្ស បរិសាយ ច”.

១២៩.

“បរោគសតំ ជាតបនា [ជតបនា (បី.)], យហាសាលិ ច ព្រាហ្មណា;

ខ្លេយ ច ពត្តិយា សន្ទេ, អភិជាតា យសស្សិនោ;

កចញ្ចា រាជា យនោគោជា, អត្ថយញ្ញាត្ត យេ ចនោ.

១៣០.

“យេ ច សន្តិ [យេ ចសន្តិ (សី.), យេ ហិ សន្តិ (បី.)] សមីតារោ, យក្ខាតិ ខ្លេឆ យស្សរេ;

អរោញ្ញា ក្វតកញ្ញាតិ, ស្វាត្ត ចចតិ យយ.

១៣១.

“តយោ គព្ភាត ក្វតាតំ, ខ្លសិ ចក្ខាយិ ស្វន្នាតំ;

សោ ញ្ញាហំ ឥក្កិលា ឥហ្យ, តច គោរសិយ សម្ពោតា.

១៣៦។

“បិតរំ មេ ជនេត្តិញ្ច, ភត្តុកាមស្ស មេ សតោ;

ធីរ បុញ្ញមិទំ ឋានំ, មា មំ កោសិយ វារយ។

១៣៧។

“សត្ថិ ហេតំ ឧបញ្ញាតំ, មមេតំ ឧបតិស្សជ;

ឧដ្ឋានបារិចរិយាយ, ទីឃរត្តំ តយា កតំ;

មាតាបិតូសុ បុញ្ញានិ, មម លោកទទោ ភវ។

១៣៨។

“តថេវ សន្តិ មនុជា, ធម្មេ ធម្មបទំ វិទូ;

មគ្គោ សគ្គស្ស លោកស្ស, យថា ជានាសិ ត្វំ ឥសេ។

១៣៩។

“ឧដ្ឋានបារិចរិយាយ, មាតាបិតុសុខាវហំ;

តំ មំ បុញ្ញា និវារេតិ, អរិយមគ្គាវរោ នរោ”។

១៣៤។

“សុខត្តុ ភោតេត្តា ចជតិ, ភាតុរេញ្ញាចរា មម;

កុលវំសំ មហារាជ, បោរាណំ បរិហាបយំ;

អធម្មចារី ជេដ្ឋេសុ [យោ ជេដ្ឋោ (សី។)], និរយំ សោបបជ្ជតិ [សោ ឧបបជ្ជតិ (សី។ ស្យា។ បី។)]។

១៣៧។

“យេ ច ធម្មស្ស កុសលា, បោរាណស្ស ទិសម្បតិ;

ចារិត្តេន ច សម្បន្នា, ន តេ គច្ឆន្តិ ទុគ្គតិំ។

១៣៨។

“មាតាបិតា ច ភាតា ច, ភគិនី ញាតិពន្ធវា;

សព្ពេ ជេដ្ឋស្ស តេ ភារា, ឯវំ ជានាហិ ភារធ [ភារថ (ស្យា។)]។

១៣៩។

“អាទិយិត្វា គរុំ ភារំ, នាវិកោ វិយ ឧស្សហេ;

ធម្មញ្ច នប្បមជ្ជាមិ, ជេដ្ឋោ ចស្មិ រថេសភ”។

១៤០។

“អធិគមា [អធិគតម្ហា(សី។), អធិគម្ហា(ស្យា។), អធិគតម្ហា(បី។)] តមេ ញាណំ, ជាលំវ ជាតវេទតោ;

ឯវមេវ នោ ភវំ ធម្មំ, កោសិយោ បវិទំសយិ។

᪑᪕᪑.

“ᨿᨳᩣ ᩏᨴᨿᨾᩣᨴᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩩᨴᩮᩅᩮᩣ ᨸᨽᨦ᩠ᨠᩁᩮᩣ;

ᨸᩣᨱᩦᨶᩴ ᨸᨭᩥᨴᩴᩈᩮᨲᩥ, ᩁᩪᨸᩴ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨸᩣᨸᨠᩴ;

ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨶᩮᩣ ᨽᩅᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᨠᩮᩣᩈᩥᨿᩮᩣ ᨸᨭᩥᨴᩴᩈᨿᩥ”.

᪑᪕᪒.

“ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᨿᩣᨧᨾᩣᨶᩔ, ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ ᨶᩣᩅᨻᩩᨩ᩠ᨫᩈᩥ;

ᨲᩅ ᨸᨴ᩠ᨵᨧᩁᩮᩣ [ᨲᩅ ᨸᨭ᩠ᨮᨧᩁᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ.), ᨲᩅ ᨻᨴ᩠ᨵᨧᩁᩮᩣ (ᨸᩦ.), ᨲᩅᩩᨸᨭ᩠ᨮᨧᩁᩮᩣ (ᨠ.)] ᩉᩮᩔᩴ, ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨧᩣᩁᨠᩮᩣ”.

᪑᪕᪓.

“ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩪᨶ ᩅᩥᨩᩣᨶᩣᩈᩥ [ᨸᨩᩣᨶᩣᩈᩥ (ᩈᩦ.)], ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᨻ᩠ᨽᩥ ᨴᩮᩈᩥᨲᩴ;

ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩮᩣ, ᨻᩣᩊ᩠ᩉᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᨾ ᩁᩩᨧ᩠ᨧᩈᩥ.

᪑᪕᪔.

“ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ ᨽᩮᩣᨲᩥᨬ᩠ᨧ, ᩈᩩᨱᩣᨳ ᩅᨧᨶᩴ ᨾᨾ;

ᨶᩣᨿᩴ ᨽᩣᩁᩮᩣ ᨽᩣᩁᨾᨲᩮᩣ [ᨽᩣᩁᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ (ᩈᩦ. ᩈ᩠ᨿᩣ.)], ᩋᩉᩩ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨸᩩᩁᩣᨲᨶᩴ.

᪑᪕᪕.

“តំ មំ ឧបដ្ឋិតំ សន្តំ, មាតាបិតុសុខាវហំ;

តេន្តា អញ្ញាវរំ កត្វា, ឧបដ្ឋានាយ យាចតិ។

១៨៧

“យោ ចេ ធុដ្ឋតិ ការេមត, សន្តាតំ ព្រហ្មចារិនំ;

តត្ថិ ចោ ចរេឆ ឲ្យេកា [តត្ថិ ចេឆ ឲ្យេក (បី.)], កំ តេន្តា ឧបតិដ្ឋតុ”។

១៨៨

“តថា តាត អនុញ្ញាតា, សោភេ តំ តិស្សិតា មយំ;

ឧបឈាតុំ [ឧបឈាយិតុំ (សី.)] លោក តត្ថិ, មុដ្ឋិ ព្រហ្មចារិនំ”។

១៨៩

“អស្សត្ថស្សេវ តរុណំ, បវាឡំ មាលុតេរិតំ;

ចិរស្សំ តត្ថិ ចិន្តាក, ហទយំ មេ បវេធតិ។

១៩០

“យថា សុត្វាបិ សុបិនេ [សុបន្តេ (ស្យា. បី.)], តត្ថ បស្សាមិ អាគតំ;

ឧក្កា សុមនា ហោមិ, តេន្តា តោ អាគតោ អហំ។

“យទា ច បដិញ្ញិញ្ញា, តត្ថ បស្សាមិ តាគតំ;

កិឃ្យោ អាចិរតី ឈោរកោ, ឆោយតស្សញ្ញាតប្បកំ៎

១៩១៎

“សាហំ អជ្ជ ចិរស្សម្បិ, តត្ថ បស្សាមិ អាគតំ;

កត្តព្ព [កត្តព្ពា (ក៎)] យឃ្យោញ្ញា បិយោ, តតោ តោ បាចិនី ឈទ៎

១៩២៎

“បិតុបិ តតោ សុប្បិយោ, ឃំ តតោ តប្បចយេ [បាចិនី (បី៎)] ឈទា [ឈទ៎ (ស្យា៎ បី៎ ក៎)];

លកត្វ តាត តតោ តំ, យំ តតោ ទូបតិដ្ឋតុ”៎

១៩៣៎

“អត្តកម្បិកា បតិដ្ឋា ច, បុត្តោ រសភឌី ច តោ;

យក្កោ សក្កស្ស លោកស្ស, យាតា តំ ចររត ត្តរេស៎

១៩៤៎

“បុត្តោ រសភឌី កោត្តិ, យាតា បុញ្ញាបសិហិតា;

យក្កោ សក្កស្ស លោកស្ស, យាតា តំ ចររត ត្តរេស”៎

១៩៣.

“អាកង្ខមានា បុត្តផលំ, ទេវតាយ នមស្សតិ;

នក្ខត្តានិ ច បុច្ឆតិ, ឧតុសំវច្ឆរានិ ច.

១៩៤.

“តស្សា ឧតុម្ហិ ន្ហាតាយ [ឧតុសិនាតាយ (បី.)], ហោតិ គព្ភស្ស វោក្កមោ [គព្ភស្ស’វក្កមោ (សី. ស្យា. បី.)];

តេន ទោហឡិនី ហោតិ, សុហទា តេន វុច្ចតិ.

១៩៥.

“សំវច្ឆរំ វា ឩនំ វា, បរិហរិត្វា វិជាយតិ;

តេន សា ជនយន្តីតិ, ជនេត្តិ [ជនេត្តី (សី. ស្យា. បី.)] តេន វុច្ចតិ.

១៩៦.

“ថនខីរេន [ថនក្ខីរេន (សី.)] គីតេន, អង្គបាវុរណេន [អង្គបាបុរណេន (បី.)] ច;

រោទន្តំ បុត្តំ [រុទ (បី.)] តោសេតិ, តោសេន្តី តេន វុច្ចតិ.

១៩៧.

“តតោ វាតាតបេ ឃោរេ, មមំ កត្វា ឧទិក្ខតិ;

ទារកំ អប្បជានន្តំ, បោសេន្តី តេន វុច្ចតិ.

១៦០។

“យថា មាតុធនំ ហោតិ, យថា ហោតិ បិតុទ្ធនំ;

ឧភយេយ្យតស្ស កោបេតិ, អបិ បុត្តស្ស នោ សិយា។

១៦១។

“ឯវំ បុត្ត អហុំ បុត្ត, ឥតិ មាតា វិហញ្ញតិ;

បយត្តំ បរការេសុ, និសីខេ បត្តយោព្ពនេ;

សាយំ បុត្តំ អនាយត្តំ, ឥតិ មាតា វិហញ្ញតិ។

១៦២។

“ឯវំ កិច្ឆា ភតោ បោសោ, មាតុ អបរិចារកោ;

មាតរិ មិច្ឆា ចរិត្វាន, និរយំ សោបបជ្ជតិ។

១៦៣។

“ឯវំ កិច្ឆា ភតោ បោសោ, បិតុ អបរិចារកោ;

បិតរិ មិច្ឆា ចរិត្វាន, និរយំ សោបបជ្ជតិ។

១៦៤។

“ຮຕາປິ ຮຕກາຍານໍ, ຕສ຺ສຕິ ຕຼຕິ ເຍ ຍຸຕໍ;

ຍາຕເຣ໌ ອປຣິຈຣິຕ຺ວານ, ກິໍຈ຺ ຈາ ເສາ ນິກ຺ຈຕິ໌

໑໖໓໌

“ຮຕາປິ ຮຕກາຍານໍ, ຕສ຺ສຕິ ຕຼຕິ ເຍ ຍຸຕໍ;

ປິຕເຣ໌ ອປຣິຈຣິຕ຺ວານ, ກິໍຈ຺ ຈາ ເສາ ນິກ຺ຈຕິ໌

໑໖໔໌

“ອາຕເຕ຺ຣາ ຈ ປເຍາເດາ ຈ, ສດາ ທສິຕກິຽຕຼຕໍ;

ຍາຕເຣ໌ ປຣິຈຣິຕ຺ວານ, ລຕ຺ຖເຍຕໍ ຈິຍາຕເຕາ໌

໑໖໕໌

“ອາຕເຕ຺ຣາ ຈ ປເຍາເດາ ຈ, ສດາ ທສິຕກິຽຕຼຕໍ;

ປິຕເຣ໌ ປຣິຈຣິຕ຺ວານ, ລຕ຺ຖເຍຕໍ ຈິຍາຕເຕາ໌

໑໖໖໌

“ດາຕຕ຺ຖາ ເປຍ຺ຍຈຊ຺ຖາ [ປິຍຈາດາ ຈ (ສີ໌ ສ຺ຸຍາ໌ ກ໌)], ອຕ຺ຕຈຣິຍາ ຈ ຍາ ຕຼຮ;

ສຍາຕຕ຺ຕຕາ [ສຍາຕຕ຺ຕາ (ປີ໌)] ຈ ຮເຍຸສຸ, ຕຕ຺ຕ ຕຕ຺ຕ ຍຮາຣທໍ;

໔ເຕ ເຕາ ສຕ຺ທາ ເລເກ, ຣຮສ຺ສາລິຈ ຍາຍເຕາ໌

໑໕໙.

ເອເຕ ຈ ສງ຺ຄຫາ ນາສ຺ສຸ, ນ ມາຕາ ປຸຕ຺ຕກາຣຓາ;

ລເຠຖ ມານໍ ປູຊໍ ວາ [ປູຊາ (ປີ.)], ປິຕາ ວາ ປຸຕ຺ຕກາຣຓາ.

໑໖໐.

“ຍສ຺ມາ ຈ ສງ຺ຄຫາ [ສງ຺ຄເຫ (ທີ. ນິ. ໓.໒໗໓; ອ. ນິ. ໔.໓໒) ຕທຏ຺ຐກຖາໂຍ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ] ເອເຕ, ສມເວກ຺ຂນ຺ຕິ [ສມເປກ຺ຂນ຺ຕິ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.) ອ. ນິ. ໔.໓໒] ປຓ຺ຑິຕາ;

ຕສ຺ມາ ມຫຕ຺ຕໍ ປປ຺ໂປນ຺ຕິ, ປາສໍສາ ຈ ພວນ຺ຕິ ເຕ.

໑໖໑.

“ມາຕາປິຕາ [ມາຕາ ປິຕາ (ປີ.)] ມາຕາປິຕໂຣ, ປຸພ຺ພາຈຣິຍາຕິ ວຸຈ຺ຈເຣ;

ອາຫຸເນຍ຺ຍາ ຈ ປຸຕ຺ຕານໍ, ປຊາຍ ອນຸກມ຺ປກາ.

໑໖໒.

“ຕສ຺ມາ ຫິ ເນ ນມເສ຺ສຍ຺ຍ, ສກ຺ກເຣຍ຺ຍ ຈ ປຓ຺ຑິໂຕ;

ອເນ຺ນນ ອໂຖ [ອເຖາ (ປີ.), ອຖ (ອ. ນິ. ໔.໖໓; ອິຕິວຸ. ໑໐໖)] ປາເນນ, ວຕ຺ເຖນ ສຍເນນ ຈ;

ອຸຈ຺ຉາທເນນ ນ຺ຫາປເນນ [ນຫາປເນນ (ສີ. ປີ.)], ປາທານໍ ໂທວເນນ ຈ.

໑໖໓.

“តាយ តំ បារិចរិយាយ [បរិចរិយាយ (បី.)], មាតាបិតូសុ បណ្ឌិតា;

ឥធេវ តំ បសំសន្តិ, បេច្ច សគ្គេ បមោទតី”តិ.

សោណនន្ទជាតកំ ទុតិយំ.

សត្តតិនិបាតំ និដ្ឋិតំ.

តស្សុទ្ទានំ –

អថ សត្តតិមម្ហិនិបាតវរេ, សភាវន្តុ កុសាវតិរាជវរោ;

អថ សោណសុនន្ទវរោ ច បុន, អភិវាសិតសត្តតិមម្ហិហុតេតិ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໘. ອສີຕິນິປາໂຕ

໕໓໓. ຈູຬຫໍສຊາຕກໍ (໑)

໑.

“ສຸມຸຂ ອນຸປຈິນນ຺ຕາ, ປກ຺ກມນ຺ຕິ ວິຫງ຺ຄມາ;

ຄຈ຺ຉ ຕຸວມ຺ປິ ມາ ກງ຺ຂິ, ນຕ຺ຖິ ພເທ຺ທ [ພເນ຺ທ (ສ຺ຍາ. ກ.)] ສຫາຍຕາ”.

໒.

“ຄເຈ຺ຉ ວາຫໍ ນ ວາ ຄເຈ຺ຉ, ນ ເຕນ ອມໂຣ ສິຍໍ;

ສຸຂິຕໍ ຕໍ ອຸປາສິຕ຺ວາ, ທຸກ຺ຂິຕໍ ຕໍ ກຖໍ ຊເຫ.

໓.

“ມຣຓໍ ວາ ຕຍາ ສທ຺ທິໍ, ຊີວິຕໍ ວາ ຕຍາ ວິນາ;

ຕເທວ ມຣຓໍ ເສຍ຺ໂຍ, ຍເຎ຺ຈ ຊີເວ ຕຍາ ວິນາ.

໔.

“ເນສ ຘມ຺ໂມ ມຫາຣາຊ, ຍໍ ຕໍ ເອວໍ ຄຕໍ ຊເຫ;

ຍາ ຄຕິ ຕຸຍ຺ຫໍ ສາ ມຍ຺ຫໍ, ຣຸຈ຺ຈເຕ ວິຫຄາຘິປ.

໓.

“ກາ ນຸ ປາເສນ ພທ຺ຘສ຺ສ [ພນ຺ຘສ຺ສ (ສ຺ຍາ. ກ.)], ຄຕິ ອຎ຺ຎາ ມຫານສາ;

ສາ ກຖໍ ເຈຕຍານສ຺ສ, ມຸຕ຺ຕສ຺ສ ຕວ ຣຸຈ຺ຈຕິ.

໔.

“ກິໍ ວາ ຕ຺ວໍ ປສ຺ສເສ ອຕ຺ຖໍ, ມມ ຕຸຍ຺ຫຎ຺ຈ ປກ຺ຂິມ;

ຎາຕີນໍ ວາວສິຏ຺ຐານໍ, ອຸພິນ຺ນໍ ຊີວິຕກ຺ຂເຍ.

໕.

“ຍໍ ນ ກຎ຺ຈນເທປິຎ຺ຉ [ເທປິຎ຺ຈ (ສີ. ປີ.), ເທ຺ວປິຎ຺ຈ (ສ຺ຍາ.)], ອເນ຺ຘນ ຕມສາ ຄຕໍ;

ຕາທິເສ ສຎ຺ຈຊໍ ປາຓໍ, ກມຕ຺ຖມພິໂຊຕເຍ”.

໖.

“ກຖໍ ນຸ ປຕຕໍ ເສຏ຺ຐ, ຘໂມ຺ມ ອຕ຺ຖໍ ນ ພຸຊ຺ຌສິ [ພຸຊ຺ຌເສ (ສີ.)];

ຘໂມ຺ມ ອປຈິໂຕ ສໂນ຺ຕ, ອຕ຺ຖໍ ທເສ຺ສຕິ ປາຓິນໍ.

໗.

“ໂສຫໍ ຘມ຺ມໍ ອເປກ຺ຂາໂນ, ຘມ຺ມາ ອຕ຺ຖໍ ສມຸຏ຺ຐິຕໍ;

ພຕ຺ຕິຎ຺ຈ ຕຍິ ສມ຺ປສ຺ສໍ, ນາວກງ຺ຂາມິ ຊີວິຕໍ”.

១០៉

“អដ្ឋា ឲនោ យតំ ឆនេ្ចា, នោ ឃិនេ្ញា ឃិញ្ញាយានេ;

ត ចនេ ឌីចិតឃ្សាបិ, នេហឲ្យឆលូងកុ្សរទ៉

១១៉

“ឃ្នាឃំ ឆនេ្ចា ច នេ ចិនេ្តា, កត្តិ ច ចិជិតា យឃិ;

កាយំ កទស្សុ យនេយ្យតំ, កនេ្ទចាតុយនេតា យឃា”៉

១២៉

“អបិ នេ្តចំ កនេត កានេល, ឃំ លោ្ហំ [ពាត្ហំ (សីៈ), ពាត្ហំ (បីៈ)] ឆាកាតិតំ យឃា;

តឃា តំ ញុ្ញិវយ្យត្តំ [ញុ្ញិវយ្យត្ត (សីៈ ឃ្សាៈ បីៈ)], អស្ស បទយឃំទុតំ៉

១៣៉

“ព្ហនេ្ចចំ [ព្ហនេ្ចច (សីៈ បីៈ)] យត្តឃត្តាតំ, អទិឃាតំ អទិឃចុត្តិតំ;

បច្ចកិស្សេ នេតយានេកា, អាឲុទាតយិចត្តនេកា៉

១៤៉

“នេត យត្តុយកិវច្ចិក្ខា, ឌីឈទត្តំ ហិតា ជិឌា;

ព្យហ៊ិម្បារសិទ្ធ ក្ករេឃា, ត សន្ទ្ឋាលេសុ្យាសតា [ត ច សេន្ទ្ឋាសុ’យាសតា (សិ៍ បិ៍)]៍

១ទ័៍

“ឆតរេជ្ជ ច ជិហ្វាត, សយុេឈ្លត្ត តេតា តេតា;

អកិក្កយឆ េចេកត, ជិឌសត្ត្យ ជិឌាឆិេប៍

១៩៍

“េសា ច េចេកតកិក្កយុ, អាសជ្ជ បេរេយ ជិេឌ;

បច្ចកយិទ្ធ [បច្ចកយ្យិទ្ធ (សិ៍ ស្យា៍ បិ៍)] េតសាេកា, ពាឌ្ឋា ឡុតិ ចិចិត្តឃំ៍

១សិ៍

“ឲុកំច ពាឌ្ឋយាសិតំ, អពាឌ្ឋញ្ញា បុតាបទំ;

អាសជ្ជ ពាឌ្ឋយាសិតំ, េបក្ខយាតយជិតចំ៍

១ប័៍

“តេតា េសា ចិយេតាេឃច, បណ្ឌេទ អ្ឋគ្រាសឆ;

បចឌ្ឋកាេឃ អាសិេត, ជិឌសឈ្ឈកណាឆិេប៍

១ឆ័៍

“ឃំ ត្យ បិេសត យហតា, ពាេឌ្ឋា ត ក្យុេត ជិសំ;

អថ កស្មា អពទ្ធោ ត្វំ, ពលី បក្ខិ ន គច្ឆសិ។

១០។

“កិន្នុ ត្យាយំ [តា’យំ (សី. បី. ក.)] ទិជោ ហោតិ, មុត្តោ ពទ្ធំ ឧបាសសិ;

ឱហាយ សកុណា យន្តិ, កិំ ឯកោ អវហីយសិ”។

១១។

“រាជា មេ សោ ទិជាមិត្ត, សខា បាណសមោ ច មេ;

នេវ នំ វិជហិស្សាមិ, យាវ កាលស្ស បរិយាយំ។

១២។

“កថំ បនាយំ វិហង្គោ, នាទ្ទស បាសមោឌ្ឌិតំ;

បទញ្ហេតំ មហន្តានំ, ពោទ្ធុមរហន្តិ អាបទំ។

១៣។

“យទា បរាភវោ ហោតិ, បោសោ ជីវិតសង្ខយេ;

អថ ជាលញ្ច បាសញ្ច, អាសជ្ជាបិ ន ពុជ្ឈតិ។

១៤។

“អបិ ត្វេវ មហាបញ្ញា, បិយា ពហុចិឆា តតា [តតា (ស្យា៎ ក៎)];

គុយ្ហមាសន្ទ [គុយ្ហមាសន្ទ (សី៎ បី៎)] ពន្ធុន្តិ, អភេចំ ជីវិតក្ខយេ”៎

១៣៎

“អបិ ភាយំ តយា សន្តិ, និចាសស្ស [សម្ពាសស្ស (សី៎ បី៎)] ហុពុក្រមេយា;

អបិ តេ អត្ថបញ្ញាសិ, អបិ តេ ជីវិតំ ពេទ”៎

១៤៎

“ន ចេច ទេ ត្វំ ពទេន្តាសិ, ភបិ ញត្វាយិ តេ ចចំ;

កាយំ លិប្បមិតេតា គត្វា, ជីវ ត្វំ អតិភេឈា ចិទំ”៎

១៥៎

“ភេចាហមេយតខ្ញាយិ, អញ្ញាតេ្របស្ស ជីវិតា;

សភេ ឧភេកភ ពុទ្ធេសិ, មុទ្ធោតំ មញ្ញ កក្ខយ៎

១៦៎

“អាទេរាហបរិហារេហត, ពុល្យាស្វា [ពុល្យាមា(ក៎)] ចឃសា ប្តេកា;

ភ តេ លិខេកភ ជីវតិ្ត [ជីភត្តិ (សី៎ ស្យា៎ បី៎)], ឧតេភ ភិបិតា ពុធ៎

១៧៎

“ຕສ຺ມິ ສມເປກ຺ລສ຺ສ [ສມເຈກ຺ລສ຺ສ (ສີ. ປີ.)], ເທາຕຸ ກິສ຺ທິ ຕຈມສ຺ສ [ຕຈມ຺ສ (ສີ. ສ຺ຍາ.)];

ຍໍ ປຸເຕ຺ຕ ທນ຺ທ ປາເສຕ, ປສ຺ສາ ມຸຕ຺ຕາ ຊິຊາຫີປໍ.

໙໐.

“ຕາວເທວ ຈ ເຕ ລິເກາ, ກຕາສ຺ສ [ກຕສ຺ສາ (ສີ. ປີ.)] ຍາຈກາຍ ຈ;

ມິຕ຺ຕິ ຈ ສຕຣເຊ຺ຖຫິ, ຍາຈນີວາຍ ເຕ ນິຍາ”.

໙໑.

“ປສ຺ສນ຺ຕຸ ເນາ ມຫາສງ຺ຄາ, ຕຍາ ມຸຕ຺ຕິ ຖເຕາ ກຕິ;

ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຈ ພຈ຺ຈາ ຈ, ປຸຕ຺ຕທາຣາ ຈ ພນ຺ທວາ.

໙໒.

“ພ ຈ ເຕ ຕາຊິສາ ມິຕ຺ຕາ, ພາຫ຺ຸຕ [ພາຫ຺ຸຕ຺ຕ (ສີ. ປີ.)] ຖສ ຈິຊ຺ຊຕິ;

ຍທາ ຕ຺ວໍ ສຕຣເຊ຺ຖສ຺ສ, ປີໂລສາສາຣເລາ ສເລາ.

໙໓.

“ເສາ ເຕ ສຫາຍໍ ມຸຕ຺ຕານິ, ເທາຕຸ ຣາຊາ ຕວາຕຸເກາ;

ກາຍໍ ຕິປ຺ປມິເຕາ ກຕ຺ວາ, ທາຕິມເລ຺ລວິເຣາຈວ”.

១៣។

“សោ បតីតោ បមុត្តេន, ភត្តុនា [ភត្តុនោ (ស្យា.)] ភត្តុគារវោ;

អជ្ឈភាសថ វក្កង្គោ [វង្កង្គោ (ស្យា.)], វាចំ កណ្ណសុខំ ភណំ។

១៤។

“ឯវំ លុទ្ទក នន្ទស្សុ, សហ សព្ពេហិ ញាតិភិ;

យថាហមជ្ជ នន្ទាមិ, មុត្តំ ទិស្វា ទិជាធិបំ”។

១៥។

“ឯហិ តំ អនុសិក្ខាមិ, យថា ត្វមបិ លច្ឆសេ;

លាភំ តថាយំ [យថាយំ (សី. បី.)] ធតរដ្ឋោ, បាបំ កិញ្ចិ [កញ្ចិ (សី.)] ន ទក្ខតិ។

១៦។

“ខិប្បមន្តេបុរំ នេត្វា [គន្ត្វា (ស្យា. ក.)], រញ្ញោ ទស្សេហិ នោ ឧភោ;

អពទ្ធេ បកតិភូតេ, កាជេ [កាចេ (បី.)] ឧភយតោ ឋិតេ។

១៧។

“ធតរដ្ឋា មហារាជ, ហំសាធិបតិនោ ឥមេ;

អយញ្ហិ រាជា ហំសានំ, អយំ សេនាបតីតរោ។

២៩។

“អសំសយំ ផាលំ ទិស្វា, ហំសរាជំ នរាធិបេ;

បតីតោ សុមនោ វិត្តោ [ចិត្តោ (ក។)], ពហុំ ទស្សតិ តេ ធនំ”។

៣០។

“តស្ស តំ វចនំ សុត្វា, កម្មុនា ឧបបាទយិ;

ខិប្បមន្តេបុរំ គន្ត្វា, រញ្ញោ ហំសេ អទស្សយិ;

អពទ្ធេ បកតិភូតេ, កាជេ ឧភយតោ ឋិតេ។

៣១។

“ធតរដ្ឋា មហារាជ, ហំសាធិបតិនោ ឥមេ;

អយញ្ចរាជា ហំសានំ, អយំ សេនាបតីតរោ”។

៣២។

“កច្ចិ បនិមេ វិហង្គា [វិហគា (សី។ បី។)], តវ ហត្ថត្តមាគតា [ហត្ថត្ត'មាគតា (សី។ ស្យា។ បី។)];

កច្ចិ លុទ្ទោ មហន្តានិ, ផស្សរេ ផធ អញ្ញថា”។

៣៣។

“ᩅᩥᩉᩥᨲᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨾᩮ ᨸᩣᩈᩣ, ᨸᩃ᩠ᩃᩃᩮᩈᩩ ᨩᨶᩣᨵᩥᨸ;

ᨿᩴ ᨿᨴᩣᨿᨲᨶᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ, ᨴᩥᨩᩣᨶᩴ ᨸᩣᨱᩁᩮᩣᨵᨶᩴ᪨

᪃᪃᪨

“ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᨸᩣᩈᨾᩣᩈᨩ᩠ᨩ, ᩉᩴᩈᩁᩣᨩᩣ ᩋᨻᨩ᩠ᨫᨳ;

ᨲᩴ ᩋᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩏᨸᩣᩈᩦᨶᩮᩣ, ᨾᨾᩣᨿᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᨽᩣᩈᨳ᪨

᪃᪄᪨

“ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᨽᩥᩁᩥᨿᩮᩉᩥ, ᨴᩉᩮᨲ ᨠᩣᩅᨿᩩᨲ᩠ᨲᨾᩥ;

ᨠᨲ᩠ᨲᩩᩁᩮᨲ᩠ᩅ ᨸᨠ᩠ᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ [ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩅᩥᩉᨦ᩠ᨣᨾᩮ᪨

᪃᪅᪨

“ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩣᨿᩴ [ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩮᩣ ᨿᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨧᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣᩁᩉᩮᩣ;

ᩋᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩈᩦᨶᩮᩣ, ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᨧᩥᨲ᩠ᩅ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ᪨

᪃᪆᪨

“ᨲᩔ ᨲᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᨸᩈᩣᨴᨾᩉᨾᨬ᩠ᨬᩣ;

ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩴ ᨸᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥ [ᨸᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᩴ (ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᨸᩣᩈᩣ, ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥ ᩈᩩᨡᩮᨶ ᨧ᪨

᪃᪇᪨

‘‘សោ បតីតោ បមុត្តេន, ភត្តុនា ភត្តុគារវោ;

អជ្ឈភាសថ វក្កង្គោ, វាចំ កណ្ណសុខំ ភណំ។

៣៩។

‘‘ឯវំ លុទ្ទក នន្ទស្សុ, សហ សព្ពេហិ ញាតិភិ;

យថាហមជ្ជ នន្ទាមិ, មុត្តំ ទិស្វា ទិជាធិបំ។

៤០។

‘‘ឯហិ តំ អនុសិក្ខាមិ, យថា ត្វមបិ លច្ឆសេ;

លាភំ តថាយំ ធតរដ្ឋោ, បាបំ កិញ្ចិ ន ទក្ខតិ។

៤១។

‘‘ខិប្បមន្តេបុរំ នេត្វា [គន្ត្វា (សព្ពត្ថ)], រញ្ញោ ទស្សេហិ នោ ឧភោ;

អពទ្ធេ បកតិភូតេ, កាជេ ឧភយតោ ឋិតេ។

៤២។

‘‘ធតរដ្ឋា មហារាជ, ហំសាធិបតិនោ ឥមេ;

អយញ្ហិ រាជា ហំសានំ, អយំ សេនាបតីតរោ។

៣១។

“‘អសំសយំ ខ្ទយំ ទិស្វា, ហំសរាជំ ភរាធិបេ;

បតីតោ សុមនោ ចិត្តា, ពាហុំ ភស្សតិ តេ ឆត៌’។

៣២។

“ឲចមេតស្ស ចចតា, អាតឹតាមេ ក្ខេកា យឃា;

ឲេត្តូច ហិ ខ្ទេយ អាសុំ [អស្សុ (សី។ ស្យា។ បី។)], ក្ខេកា អត្យុតា យឃា។

៣៣។

“មសាយំ ឲចំ កេតា បក្លី, ជិមេឌា បមេយឆយ៉ុមេកា;

យាជិសស្ស ហិ លុក្ខស្ស, ឌតមេឃា្យាឆ យក្ខចំ។

៣៤។

“ក្ខបិឃតញ្ញា តេ មេភច, តាឡ្ហា បស្សាមិ ឲជិសំ;

សត្តសាក្យហិកាកាមេយ, ចាំ បស្ស យត្យុឌាសិប”។

៣៥។

“ជិស្វា តិសិត្តុំ រាឌាតំ, បីមេផ មសាចណ្ហមេឃ សុមេក;

អញ្ញ្យកាសឆ ចក្កមេក្ក, ចាធំ ពណ្ហសុពំ កហំ។

᪓᪘᪨

“ᨠᨧ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨶᩩ ᨽᩮᩣᨲᩮᩣ ᨠᩩᩈᩃᩴ, ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨽᩮᩣᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨾᨿᩴ;

ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᩁᨭ᩠ᨮᨾᩥᨴᩴ ᨹᩦᨲᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨾᨶᩩᩈᩣᩈᩈᩥ”᪨

᪓᪙᪨

“ᨠᩩᩈᩃᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨾᩮ ᩉᩴᩈ, ᩋᨳᩮᩣ ᩉᩴᩈ ᩋᨶᩣᨾᨿᩴ;

ᩋᨳᩮᩣ ᩁᨭ᩠ᨮᨾᩥᨴᩴ ᨹᩦᨲᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨾᨶᩩᩈᩣᩈᩉᩴ” [ᨾᨶᩩᩈᩥᩔᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)]᪨

᪔᪐᪨

“ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨽᩮᩣᨲᩮᩣ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩮᩈᩩ, ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ;

ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨧ [ᨠᨧ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨶᩩ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨲᩮ ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩ, ᨶᩣᩅᨠᨦ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ”᪨

᪔᪑᪨

“ᩋᨳᩮᩣᨸᩥ ᨾᩮ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩮᩈᩩ, ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ;

ᩋᨳᩮᩣᨸᩥ ᨲᩮ [ᩋᨳᩮᩣᨸᩥᨾᩮ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨾᨾᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩ, ᨶᩣᩅᨠᨦ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ”᪨

᪔᪒᪨

“ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨲᩮ ᩈᩣᨴᩥᩈᩦ ᨽᩁᩥᨿᩣ, ᩋᩔᩅᩣ ᨸᩥᨿᨽᩣᨱᩥᨶᩦ;

បុត្តូបមស្សេបតា, តវ លក្ខណសាមិកា”.

៩៦.

“អតេចា មេ នាគិនី ករិយា, អច្ឆេចា បិយភាលិតី;

បុត្តូបមស្សេបតា, មម លក្ខណសាមិកា”.

៩៧.

“កវត្ថិ [កវំ តុ (សី. បី.), កវត្តុ (ស្យា.)] ពន្ធិ តុ មហា-សត្តុហត្ថត្តំ [ហត្ថត្តំ (សី. ស្យា. បី.)] ពតោ;

ត្សក្ខយាបន្ធិ ចិបុលំ, តស្មិំ បធមយាបតេ.

៩៨.

“ពន្ធិ មត្តាបតិត្វាត, ជតេណ្ឌត សមសេបិឆមិ;

ឲចតេមតេតសំ ជម្ពុត់, បិតិកំ [បិពតិកំ (សី. បី.)] កចតិ តាចតេ”.

៩៩.

“ឋេមយាសិ មហារាជ, ឲចយាបធិយា សតិ [ឲចយាបធិ សំសតិ (សី. បី.)];

ត ចាយំ កិញ្ចិ រស្មាសុ, សត្តុច សមបន្ធឆ.

៩ល.

“បច្ចក្ខិត្វា តេភសាតេជា, បុតេន្តច អន្តក្ខាសច;

ຕທາຍໍ ສຸຍຸເຕາເຍຈ, ປລ຺ລິເຕາ ປຈ຺ຈກາສຈ.

໔໘.

“ຕສ຺ສ ຕໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ປສາທຍມຍຸຍ຺ຍາ;

ຕເຕາ ຍໍ ປີຍຸຈິ ປີສາ, ອຕຸຍ຺ຍາສິ ສຸເລຕ ຈ.

໔໙.

“ຂ຺ທຍ຺ຍາ ສຸຍຸເລເຕຈ, ໂຕທຕ຺ວາຍ ຈິຕ຺ຕິຕໍ;

ເກາເຕາ ນການນກຍຕ໌ [ນການນ + ອາກຍຕ໌], ໂຕສ຺ສ ສຕຍິຈ຺ຈຕາ”.

໕໐.

“ສ຺ວາກຕເຍ຺ຍາຈິຕໍ ກຈຕໍ, ປຕີເຕາ ຈສ຺ສິ ຄສ຺ສຕາ;

ໂຍນາ ຈາປິ ຄຕຸ ຈິຕ຺ຕ, ລກຕໍ ຍາຈຕິຈ຺ຈຕິ” [ຍາຈຕິຈ຺ຈຕິ (ສີ. ປີ.)].

໕໑.

“ນຕ຺ຕປຍິຕ຺ວາ ເຕນາຄໍ, ເກາເຄທິ ຍຕຸຊາສິເປິ;

ອຍ຺ຍກາສຈ ຈຄ຺ຄຸໍ, ຈາຈໍ ຄລ຺ລສຸລໍ ກລໍ”.

໕໒.

“យំ ខលុ ធម្មមាធីនំ, វសោ វត្តតិ កិញ្ចនំ;

សព្ពត្ថិស្សរិយំ តវ [សព្ពត្ថិស្សរិយំ ភវតំ (សី។ ស្យា។ បី។), សព្ពិស្សរិយំ ភវតំ (ស្យា។ ក។)], តំ បសាស [បសាសថ (សី។ ស្យា។ បី។)] យទិច្ឆថ។

១២។

“ទានត្ថំ ឧបភោត្តុំ វា, យំ ចញ្ញំ ឧបកប្បតិ;

ឯតំ ទទាមិ តេ វិត្តំ, ឥស្សរិយំ [ឥស្សេរំ (សី។), ឥស្សរំ (បី។)] វិស្សជាមិ តេ”។

១៣។

“យថា ច ម្យាហំ សុមុខោ, អជ្ឈភាសេយ្យ បក្ខិតោ;

កាយសា តុដ្ឋិសយុត្តោ, តំ ម្យាស្ស បរមប្បិយំ”។

១៤។

“អហំ ខលុ មហារាជ, នាគរាជារិវន្តរំ;

បរិច្ចត្តុំ ន សក្កោមិ, ន មេ សោ វិនយោ សិយា។

១៥។

“អយ្យាកដ្ឋោច សោ [យោ (សី។ បី។)] សេដ្ឋោ, ទិជេដ្ឋោ ឧត្តមសត្តវោ;

ភូមិបាលោ មនុស្សិន្ទោ, បូជា ពហូហិ ហេតុហិ។

១៦។

“ເທສໍ ໂຄກິຕຸ ກຸລາທີ, ຮຕູຍາເຕ ອິຕິຖູເຍ;

ຕຕູທໍ [ຕາຕູທໍ (ສີ໌ ປີ໌)] ປຂີຮຕູຕູໍ, ເປເສຸຕ [ເປເສຕ (ກ໌)] ຍຕຸຊາຜິປ”໌

ລິປ໌

“ຜເຍຸຕ ກິຣ ເຕສາເຄາ, ປຜູິເທາ ອຜູເຂາ ຕູທີ;

ຕ ເທຮ ອກທທູສຸ, ຕເຍາ ໂທາຂິເສາ ນິຍາ໌

ລິຝ໌

“ໂຮ ອກູປກທີຍາ, ໂຮ ໂຕູຍສຕູເຮາ;

ຍາຮທຕູິ ຍຍາ ຂິຮູາ, ຕາຕູູ ປສູາຍິ ໂຂິສັ໌

ປັ໐໌

“ທູເຮູາສູິ ເຮາ ປກທີຍາ, ຮາເຄູຕ ຍຜຸເຣຕ ຮ;

ໂເສາ ຮາປິ ຍຍຖູເຕູາ, ຮິທໍ ປເສູຍູ ເຮາ ໂເກາ”໌

ປັ໑໌

“ຜໍ ກິຖູໍ [ຜໍກິຖູໍ (ປີ໌)] ປຣເຍ ຍິເຕູ, ກທຍສູາສຸ [ຣສູາສຸ (ສີ໌ ປີ໌)] ທໍ ທຍາ;

ປຕູາ ຄິສູໍສຜໍ ທູາຍາ[ທູຍາ(ປີ໌)], ກຕູິຣສູາສຸ ຍາ ທຮ໌

ᨸᩢ᪙᩺

“ᩋᨴ᩠ᨴᩈᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩩᨾᩉᩣ, ᨬᩣᨲᩥᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨾᨩ᩠ᨫᨲᩮᩣ;

ᩋᨶᩔᩩᨶᩮᨲ᩠ᨲ ᩋᩔᩣᨾᩥ [ᩋᨾ᩠ᨿᩣᨾᩥ (ᩈᩦ᩺ ᨸᩦ᩺)], ᨴᨠ᩠ᨡᩥ ᨻᩣᩉᩩᩈᩩ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᩈᩩ᩺

ᨸᩢ᪗᩺

“ᨴᩮᩅᩥᩴ ᨴᩮᩣᨠᨧᩥᨫᩣᨲᩣᨿ, ᨲᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨾᨲᩣ ᨾᨾᩴ;

ᨲᩴ ᨷᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᨬᩣᨲᩥᩴ [ᨬᩣᨲᩦ (ᩈᩦ᩺ ᩈ᩠ᨿᩣ᩺ ᨸᩦ᩺)] ᨷᨴᩔᨾᩩᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ [ᨷᨴᩔᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ (ᩈᩦ᩺ ᨸᩦ᩺)]᩺

ᨸᩢ᪃᩺

“ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩉᩴ ᩅᩥᨷᩩᩃᩴ ᨸᩦᨲᩥᩴ, ᨠᨧᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨿᩥ ᨴᩔᩥᨲᩣ;

ᨴᩮᩅᩣ ᨶᩣᨾᩥ ᨿᨳᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ, ᨬᩣᨲᩥᩅᩥᨴᩔᩣᨣᨲᩣ ᩈᩥᨿᩣ”᩺

ᨸᩢ᪃᩺᩺

“ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨧᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨲᩁᩮᨭ᩠ᨮᩣ [ᨴᩥᨲᩁᩮᨭ᩠ᨮᩣ (ᩈᩦ᩺)], ᩉᩴᩈᩁᩣᨩᩣ ᨲᩁᩣᨶᩥᨷᩴ;

ᨯᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨴᨧᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ [ᨯᨲ᩠ᨲᨾᨴᨧᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ (ᩈᩦ᩺ ᨸᩦ᩺)], ᨬᩣᨲᩥᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣᨷᩥᨠᨾᩩᩴ᩺

ᨸᩢ᪄᩺

“ᨴᩮᩅ ᩋᨶᩮᨠᩁᩮᨠ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩴᩉᩥᨲᩴ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶ ᨷᩁᨾ ᨴᩥᨶᩮᨴ;

ᨠᩮᨠᩣᨲᩥ ᨿᨠᩮᩣ ᩉᩴᩈᩣ, ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩈᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᨴᩣᨿᨧ᩺

៨៧.

“តេ បតីតា បមុត្តេន, ភត្តុនា ភត្តុគារវា;

សមន្តា បរិកិរិំសុ [បរិករិំសុ (សី. ស្យា. បី.)], អណ្ឌជា លទ្ធបច្ចយា”.

៨៨.

“ឯវំ មិត្តវតំ អត្ថា, សព្ពេ ហោន្តិ បទក្ខិណា;

ហំសា យថា ធតរដ្ឋា, ញាតិសង្ឃមុបាគមុ”ន្តិ.

ចូឡហំសជាតកំ [ចុល្ល (សី. ស្យា. បី.)] ហំសជាតកំ បឋមំ.

៥៣៤. មហាហំសជាតកំ (១)

៨៩.

“ឯតេ ហំសា បក្កមន្តិ, វក្កង្គា ភយមេរិតា;

ហរិត្តច ហេមវណ្ណ, កាមំ សុមុខ បក្កម.

៩០.

“ឱហាយ មំ ញាតិគណា, ឯកំ បាសវសំ គតំ;

អនបេក្ខមានា គច្ឆន្តិ, កិំ ឯកោ អវហីយសិ.

៦១។

“បតេវ បតតំ សេដ្ឋ, នត្ថិ ពទ្ធេ សហាយតា;

មា អនីឃាយ ហាបេសិ, កាមំ សុមុខ បក្កម”។

៦២។

“នាហំ ទុក្ខបរេតោបិ [ទុក្ខបរេតោ”តិ (ជា· ១·១៥·១៣៩) អដ្ឋកថាយោ ឱលោកេតព្ពា], ធតរដ្ឋ តុវំ [តវំ (សី· បី·)] ជហេ;

ជីវិតំ មរណំ វា មេ, តយា សទ្ធិំ ភវិស្សតិ។

៦៣។

“នាហំ ទុក្ខបរេតោបិ, ធតរដ្ឋ តុវំ ជហេ;

ន មំ អនរិយសំយុត្តេ, កម្មេ យោជេតុមរហសិ។

៦៤។

“សកុមារោ សខា ត្យស្មិ, សចិត្តេ វស្មិ តេ [សមិតេ (បី·), ត្យស្មិ តេ (ក·)] ឋិតោ;

ញាតោ សេនាបតិ ត្យាហំ, ហំសានំ បវរុត្តម។

៦៥។

“កថំ អហំ វិកត្ថិស្សំ [វិកត្តិស្សំ (បី·)], ញាតិមជ្ឈេ ឥតោ គតោ;

តំ ហិត្វា បតតំ សេដ្ឋ, កិំ តេ វក្ខាមិតោ គតោ;

ພຸຘ ປາຓໍ ຈຊິສ຺ສາມິ, ນານຣິຍໍ [ນ ອນຣິຍໍ (ປີ.)] ກຕ຺ຕຸມຸສ຺ສເຫ”.

໙໖.

“ເອເສາ ຫິ ຘເມ຺ມາ ສຸມຸຂ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ອຣິຍປເຖ ຐິເຕາ;

ເຍາ ຠຕ຺ຕາຣໍ ສຂາຣໍ ມໍ, ນ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕຸມຸສ຺ສເຫ.

໙໗.

“ຕທີ຺ຍາເຍ ເປກ຺ຂມານສ຺ສ, ກຖໍ ນເຕ຺ວຈ ຂາຍຕິ;

ອຘິກ຺ຂສິ ຕ຺ວໍ ຍມ຺ຫາ ວຈີ ກ຺ວຕສ຺ສ ຊີວິຕໍ”.

໙໘.

“ພຸເຈ຺ຈໍ [ພຸເຈ຺ຈ (ສີ. ປີ.)] ຍຕ຺ຕຍຕ຺ຕານໍ, ອຣິຍານໍ ອຣິຍວຸຕ຺ຕິນໍ;

ຄລ຺ຫຍາຄາຍ ເທສາເຄາ, ອາປຕີ [ອາປຊີ (ກ.)] ຕຸຣິເຕາ ກຸສໍ.

໙໙.

“ຕຍາປຕ຺ຕິ ຂິສ຺ວານ, ສຸມຸເຕາ ອຕິສ຺ສາຫຍິ [ອປຣິສ຺ສາຫຍິ (ສີ. ປີ.)];

ອຊ຺ຌາສິ ປຸຣເຕາ ຣຎ຺ເຎາ, ຫໍເສາ ວິສ຺ສາສຍໍ ພ຺ຍຖໍ [ວ຺ຍຖໍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)].

“យា កាយិ បតតិ សេដ្ឋ, ន ហិ កាយត្តិ តាទិសា;

អហំ ឃោរំ បយុញ្ជិស្សំ, យុត្តំ ឆឡុបសំហិតំ;

តេន បរិយាបទាតេន [បរិយាទាតេន (ក។)], ខិប្បំ បិសា បយោគ្គសិ”។

១០១។

“តស្ស តំ ចចតិ សុត្វា, សុយុលស្ស សុកាសិតំ;

បហដ្ឋចិត្តោ តេសានោ, អញ្ញាសិស្ស បណាយយិ។

១០២។

“ន មេ សុតំ វា ទិដ្ឋំ វា, កាសវត្តា យាតុសិ ទិសោ;

អរិយំ ព្យាចរតោ [ព្យាហរត្តា (ស្យា។ ក។)] ចក្កមេក្កា, ចជត្តា យាតុសិ កិទំ។

១០៣។

“កិត្ត តាយំ ទិសោ ហោតិ, យុវត្តា តាដ្ឋំ រូបិយសិ;

ឡូហាយ សក្យណា យត្តិ, កិំ ឲតោ អចហឹយសិ”។

១០៤។

“រាជា មេ សោ ទិសាយិត្តា, សេនាបច្ចស្ស ការយិ;

តយាបទេ បរិច្ចត្តុំ, តុស្សតេ ចិហកាឆិបំ។

໑໐໓.

“ມຫາກລາພ ກຕ຺ຕາ ເມ, ຍາ ໂຄເກາ ຊ຺ຍສຕິ ອກາ;

ຕສາ ຕໍ ສຍູ ເທສາຄ, ກຕ຺ຕາພໍ ອກິເຕາ ຣເມ”.

໑໐໔.

“ອຣິຍຈຕ຺ຕສິ ຈກ຺ກຄ, ເມາ ປິຕ຺ຂຍປຈາມສິ;

ຈຄາຍິ ເຕ ຕໍ ກຕ຺ຕາເຣ, ກຊ຺ຊຈ຺ເກາ [ກຊ຺ຊຕ຺ເກາ (ປີ.)] ມຈາສຸຕິ”.

໑໐໕.

“ສເຈ ອຕ຺ຕປ຺ຍເມາເກຕ, ຊຸຫິເຕາ ທໍສປກ຺ລິຕິ;

ປຊິກລ຺ຍາຍ ເຕ ສຍູ, ໂຕຕໍ ອກມຄກ຺ລິລໍ”.

໑໐໖.

“ເຄາ ເຈ ອຕ຺ຕປ຺ຍເມາເກຕ, ຊຸຫິເຕາ ທໍສປກ຺ລິຕິ;

ອຄິສ຺ຍເຣາ ຍຸຊ຺ຈາຍເຍ຺ຍເຈມ຺ຍ ກມິຣາສິ ລຸຊ຺ກ”.

໑໐໗.

“ມສ຺ສ ຕ຺ໂຕ ກຕເກາ [ກຊເກາ (ກ.)] ຣເຊ຺ກາ, ກາຍໍ ຕເສ຺ສຈ ປິປມ;

តត្ថ សិឃយតោ [សិឃយាតោ (បី។)] រាជា, យឆាកិញ្ញ ករិស្សតិ”។

១១០។

“ត្លេច្ឆិ ចុទេត្តា តេសាទោ, ទេយចេល្ហ ហរិត្តចេ;

ក្លេកា ហទេត្វហិ សក្កយ្យា[បក្កយ្យា(ស្យា។ ក។)], បញ្ញេទ អញ្ញូទចាឆហិ។

១១១។

“តេ បញ្ញេកតេ បក្លិ, ក្លេកា កស្សទចល្ហិតេ;

ស្យុរំ ឆតទេ្ឋញ្ញា, ល្យេក្ខា អាគាយ បក្កមិ”។

១១២។

“ហរិយាតោ ឆតទេដ្ឋា, ស្យុរំ ខុតឆព្រចិ;

ឌាឡ្ហំ កាឃាយិ ស្យុរ, សាយាយ លក្ខល្ហ្យូយា;

អន្ទាកំ ចឆយន្តាយ, អឆត្តាតំ ចឆិស្សតិ។

១១៣។

“បិកហំសា ច ស្យុរ, ស្យេហយា ទេហស្យត្តធា;

កោក្ខិ សយុទ្ធតិទេច, កបណា ត្វត ទ្វុដ្ឋតិ”។

១១៤។

“ᩏᨧᩴ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩔ, ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨾᩉᩣᨣᩤᩊᩦ;

ᩏᨠᩥᨲ᩠ᨳᩥᨾᨶ᩠ᨲᩩᩈᩮᩣᨧᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶᨿᩥᨧᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᨧᨲᩣᨾᩥᨧ᪨

᪑᪑᪖᪨

“ᨧᩣᩁᩮᨲᩣᨧ ᨠᨯ᩠ᨰᨿᩣᩁᩮᨲᩥ, ᨥᩮᩣᩁᩴ ᩃᩮᩣᨠᨸᩥᨸᨠᩴ;

ᨴᩦᨸᩮᩃᩥ ᩋᩣᨾᨠᨸᨠ᩠ᨠᨬ᩠ᨧ, ᩃᩮᩣᩉᩥᩃᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᨾᩥᩈᩴ᪨

᪑᪑᪗᪨

“ᩋᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨿᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮ, ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨧ ᨸᨭᩥᨠᩣᩈᩥ [ᨸᨭᩥᨠᩣᨲᩥ (ᨠ᩺)] ᨾᩴ;

ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᩈᩥ, ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩴ᪨

᪑᪑᪘᪨

“ᩋᨯ᩠ᨰᩩᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨥᨭᩦᩁᩮᩈᩥ, ᩈᩮᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩈᩮᩣ;

ᨻᩉᩪᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣ ᩉᩮᨲᩣ, ᩈᩮᩣᨱ᩠ᨯᩣᨶᩥᨧ ᩈᩩᩁᩣᨥᩁᩮ᪨

᪑᪑᪙᪨

“ᨾᩣᨿᩣ ᨧᩮᩈᩣ ᨾᩁᩦᨧᩦ ᨧ, ᩈᩮᩣᨠᩮᩣ ᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᩏᨸᨴ᩠ᨴᩅᩮᩣ;

ᨡᩁᩣ ᨧ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣ ᨧᩮᨲᩣ, ᨾᨧ᩠ᨧᩩᨸᩣᩈᩣ ᨣᩩᩉᩣᩈᨿᩣ [ᨾᨧ᩠ᨧᩩᨸᩣᩈᩮᩣ ᨣᩩᩉᩣᩈᨿᩮᩣ (ᩈᩦ᩺ ᨸᩦ᩺)];

ຕາສຸ ເຢາ ຈິສ຺ສເສ ເປເສາ, ເສາ ຄເທສຸ ຄທາຉເຢາ”.

໑໘໙.

“ຢໍ ພຸເທ຺ຘຫິ ອຸປຎ຺ຎາຕໍ, ເກາ ຕໍ ນິນ຺ທິຕຸມຣຫຕິ;

ມຫາກ຺ຂຕິຕ຺ຕິເຢາ ຄາຢ, ເລາກສ຺ມິໍ ອຸປປຊ຺ຊິສຸໍ.

໑໙໐.

“ນິນ຺ທາ ປຓິຫິຕາ ທ຺ວາສຸ, ຣຕິ ທ຺ວາສຸ ປຕິຏ຺ຐິຕາ;

ພີຊານິ ທ຺ວາສຸ ຣູຫນ຺ຕິ, ຢຊິໍ ສຕ຺ຕາ ປຊາຢເຣ;

ຕາສຸ ເກາ ນິນ຺ທິເຍ [ນິນ຺ທິເຊ (ກ.)] ເປເສາ, ປາລຢາສຊ຺ຊ ປາລິຫິ [ປາລຫິ (ສີ.)].

໑໙໑.

“ຕ຺ວເຢວ ຄເຍ຺ຍາ ສຸປຸຕ, ຎີຄໍ ອເທ຺ວສຸ ຢຸຍ຺ຍາສິ;

ຕສ຺ສ ທ຺ວຊ຺ຊ ກເຢ ຊາເຕ, ກີເຕຄ ຊາຢເຕ ຢຕິ.

໑໙໒.

“ສເນ຺ຕາ ຫິ ສໍສຢໍ ປເຕ຺ຕາ, ກຢໍ ກີນ຺ສຸ ຕິຕິກ຺ຂຕິ;

ປຓ຺ຑິຕາ ຈ ມຫນ຺ຕາເນາ [ມຫຕ຺ຕາເນາ (ສີ.)], ອເທ຺ວ ຢຸຍ຺ຍາຕ຺ຕິ ຄຢ຺ຢເຊ.

໑໙໓.

“ឧបដ្ឋាយ រាជារតោ, ស្វរយិដ្ឋត្តិ យត្តិតំ;

បដិគាហតិ យំ ស្វេរា, អាបតំ អត្តបរិយាយំ។

១៦៤។

“យា តោ អជ្ជ ចិកត្តិស្ស, រញ្ញា ស្វតា យហាតេស;

ពឆា ហិ ចណ្ហោ បត្តាតំ, ឋលំ ចេញ្ចិច តំ ចសិ។

១៦៥។

“យុត្តាបិ ភ ព្ថដ្ឋិ [តិដ្ឋសិ (ក។)] ក្ខេទ្ធតុំ [ឱ្ខេទ្ធតុំ (សី។)], សយំ ពត្ថិ ក្ខបិកាយិ;

សោបជ្ជ និសយំ បត្តោ, អត្តំ គណ្ហាហិ យា យុតំ”។

១៦៦។

“សោ តំ [ត្វំ (ស្យា។ បី។)] ឃោភំ បឃុញ្ញាស្ស, ឃុត្តា ឆឱ្យបនិហិតំ [ឆយោបនិត្យាតំ (ក។)];

ពច បរិយាបភាតេត, យយ បិតោលោនតំ ចវ”។

១៦៧។

“យា កាយិ បពតំ សេដ្ឋ, ភ ហិ កាយត្តិ ពាឌិយា;

អហំ ឃោភំ បឃុញ្ញស្សំ, ឃុត្តា ឆឱ្យបនិហិតំ [ឆយោបនិត្យាតំ (ក។)];

ຍຍ ປຣິຍາປຣາເຕຕ, ດິປ຺ຍໍ ປິສາ ປເຍາກ຺ລສິ”.

໑໒໘.

“ເນາ [ນ (ສີ.)] ລຸເທ຺ທາ ຫັສກາເຊຕ [ຫັສກາເຈຕ (ປີ.)], ຣາຊທ຺ວາຣໍ ອຸປາຄມິ;

ປຕິເວເທຊ ຍໍ ຣເຍ຺ຍາ, ສຕຣ຺ຍາຍຍາກເຕາ”.

໑໒໙.

“ເຕ ທິສ຺ວາ ປຸເຍ຺ຍນິກາເມນ, ຫຸເຄາ ລກ຺ລກາມຍຸເຕ [ລກ຺ເຍ຺ຍາມຍຸເຕ (ສີ. ປີ.)];

ຕລຸ ນິຍເຍາ ຣາຊາ, ອຍເຈ຺ຈ ອເຍ຺ຍກາມເຈ.

໑໓໐.

“ເຣຊ ລຸທ຺ທສ຺ສ ຈຕ຺ວາຕິ, ອຕ຺ຕໍ ປິຕເຕ຺ທາ ເກາຊຕໍ;

ກາຍໍ ກເຣາ ຫິຣເຍ຺ຍສ຺ສ, ຍາຈເຕ຺ຕາ ຊຸນ ຍຸທ຺ທຕິ”.

໑໓໑.

“ທິສ຺ວາ ລຸທ຺ທໍ ປສນ຺ຕ຺ຕໍ, ກາສິຣາຊາ ຕທພ຺ຣວິ;

ຍທ຺ຍາຍໍ [ຍທາຍໍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ສຍຸ ເຣຍກ, ປຸຓ຺ຓາ ຫັເສຫິ ຕິຖ຺ຖຕິ.

໑໓໒.

“ກທໍ ຣຸຈິຍເຍ຺ຍາຕໍ, ປິສຫເຕ຺ຕາ ຫຸປາຄມິ;

ឧកិល្ហុ ណាតិសេជ្ឈហិ, តិយដ្ឋិយំ [តិយដ្ឋិយំ (សី។ បី។ ក។)] កថំ កហិ”។

១៦១។

“អជ្ជ មេ សត្តមា រត្តិ, អទភាតិ [អាទភាតិ (ស្យា។ បី។ ក។)] សុបិនសេតា [សុបិនកេតា (ក។)];

បភេយតស្ស អន្តេ្វសំ, អប្បយេត្តា ឈដស្សិតា។

១៦២។

“អឆស្ស បភយន្តក្កិ, ឆរេតា អភេភសតិ;

តត្វាហំ ឧភហិំ បិសំ, ខុចំ តំ [ខុចេតំ (សី។ បី។)] ពិឌយក្កហិ”។

១៦៣។

“លុទ្ទ ទេទ្ទ ដ្ឋេយ សក្យណា, អឆ ឲេកាតិ កាយសិ;

ឆិត្តា ត្យ តេ ចិបរិឃត្តា [ចិបរិឃត្វា (បី។)], អក្យ កិត្យ ឌិកិយសិ” [ឌិកិយសិ (សី។ បី។)]។

១៦៤។

“យស្ស លោហិតកា តាលិ, តបនីយនិកា សុភា;

ស្ហុំ ឈំហច្ឆ តិដ្ឋត្តិ, សោ មេ ចាត្តិ សុបិកយិ។

១៦៥។

“អឆាឃំ កឃ្សោទា បក្លិ, អតោច្ឆ តច្ឆយាត្យទំ;

អទិឃំ ព្រោចោរតា អដ្ឋាយិ, ចងោត្តា យាត្យយិ កិទំ”។

១២៨។

“អឆ កិ [អឆ កិត្ត្យ (ឃី។ បី។), កចំ ត្យ (ឃ្យា។)] ចាតិ ឃ្យុយ្យុឍ, ហត្យ ឃំហច្ឆ ពិដ្ឋយិ;

អត្យ ោយ បទិឃំ បតោត្តា, កឃា កឹតោ ត កាឃយិ”។

១២៩។

“ភាហំ កាយិបតិ កឹតោ, ឆ្លកឃ្យាបទិឃំ ពច;

ភាហំ កឃា ត កាយិឃ្យំ, ចាកញ្ញ អត្តខ្យិ ព្យាធិោឃ”។

១៣០។

“ត ោព អភិយទំ បោឃ្យ, ត ទោឆ តបិ បត្តិោក;

ភាឃ្យ ចយ្ចំ ច កឹដំ ចា, ចយ្ចិោព ច ឆត្យក្កោហ។

១៣១។

“ត ហិទញ្ញា ឃ្យុចណ្ណា ចា, ភកទំ ចា ឃ្យុយាបិតំ;

ឆ្លកិណ្ណបទិឃំ ត្យក្កំ, ចញ្ញហយដ្ឋាលោកោដ្ឋកំ;

ឃត្ត បចិោដ្ឋា ឃ្យុយ្យុឍ, កាឃំពត្ថា ត កាឃយិ”។

១៣៥។

“ន មេ អភិវាទេនេត្វា, នគេន ឆនេន ចា;

អបចេត បធំ ឃាយ, អត្តលិទេក្លធរា យធំ។

១៣៦។

“សុតា ច បណ្ឌិតា ត្យេយ្យា, តិបុណា អត្តធិត្តកា [ធត្តធិត្តកា (ក។)];

ការេសយត្តចតិ ចាធំ, សនេ្ខ ធស្ស បតិដ្ឋិតោ។

១៣៧។

“កិច្ចា ពុឃ្យាអសច្ចស្ស, អភទិឃស្ស កទិស្សតិ;

យុឍាចានិស្ស លុទ្ធស្ស, កហិតយ្បិ សុកាសិតំ”។

១៣៨។

“តំ ព្រាហ្មណាភំ ចធភា, ក្តយំ ទេលយយការេយំ [ទេលយិការេយំ (សី។ បី។)];

អកឃញ្ញា តឃា ឈុដ្ឋំ, ក្តយាទេឃា ធសឆា ធិសា។

១៣៩។

“ឱកឃ្យាតេ ទេបិក្លូទេហំ, ចិប្បសនេ្ហាធកំ សុធិ;

បហុំ ជានតំ តត្ថ, អហិំសា ចេត្ថ បក្ខិតំ។

១៣៧។

“ឥមំ សុត្វាន និគ្ឃោសំ, អាគតម្ហាតវន្តិកេ;

តេ តេ ធម្មស្ស បរិយេត, ឲតំ តេ កាសិតំ យុសា។

១៣៨។

“យុសាចាគំ បុរេក្ខត្វា, ឥន្ធលោកញ្ច បរិបក់;

ខ្ពេកា សត្តិយតិក្កមូ, អសាតំ ខ្ពបបញ្ជតិ”។

១៣៩។

“តាបវន្តាយ សុយុត, តបិ លោកាច យក្កហិ;

សុតា ច បណ្ឌិតាត្យត្ថ, តិបុឍា អត្ថចិត្តកា។

១៤០។

“អបេ្យចត្ថចតិ ចារំ, ញ្យាហវេឃ្យុំ [ញ្យាកវេឃ្យុំ (សី។ បី។)] ខ្ពឆាគតា;

តថា តំ សយូ តេសាទោ, ចុរត្តា សុយុត យក្កហិ”។

១៤១។

“តេច កិតា [ក្វតា (ស្យា។ ក។)] កាសិបតិ, ខ្ពបតិតស្មិ ឌិចិតេ;

ກາເນຍຕ຺ວຈຕີ ຈາຕໍ, ນຍ຺ຍຕ຺ຕາ ກາລປຣິຍາຍໍˋ

໑໓໕ˋ

“ເຍາ ປິເກຕ ປິກໍ ຫຕ຺ຖິ, ປກ຺ຂິ ຈາ ປຕ ປກ຺ຂິຕາ;

ສຸເຕຕ ຈາ ສຸຕໍ ກິຕ຺ຍາ [ກິເລຫ (ສີˋ ປີˋ)], ກິໍ ອຕຣິຍຕາຣ໌ ຕເຕາˋ

໑໓໖ˋ

“ເຍາ ຈາຣິຍວຸຕ຺ຕິ [ຈ ອຣິຍວຸຕ຺ຕິ (ສີˋ ປີˋ)] ກາເລ, ອຕຣິຍຊຸປເສວິເຕາ [ອຕຣິຍຊຸຍປເສວິເຕາ (ສີˋ)];

ຫ຺ເກາ ເສາ ພໍເສເຕ ເລາກາ, ຕ຺ລຊ ເຈຈ ປເຣຕ຺ວ ຈˋ

໑໓໗ˋ

“ຕ ຍເດ຺ຊ ຍໍ ປເຕ຺ຕາ, ຕ ຍ຺ຍາເຊ [ຍ຺ຍເຊ (ສີˋ ປີˋ)] ປຕ຺ຕໍສຍໍ;

ຈາຍເຍເຊຈ ກິເຈ຺ສຸ, ສໍຈເຣ ຈິຈຣາຄິ ຈˋ

໑໓໘ˋ

“ເຍ ຈ຺ຸຕາ ອຕ຺ຄຕິກ຺ກຕ຺ຕາ [ຕາຕ຺ຄຈິກ຺ກຕ຺ຕາ (ກˋ)], ນຍ຺ຍຕ຺ຕາ ກາລປຣິຍາຍໍ;

ຕ຺ລຊ ຊປ຺ປໍ ຈຣິຕ຺ວາຕ, ໂຈເຈຕ [ໂຈເຈເຕ (ສີˋ ປີˋ)] ຕິຊິຈ ຄຕາˋ

໑໓໙ˋ

“ឥទំ សុត្វា កាសិបតិ, ធម្មុមត្តតិ បិលយ;

ធតរដ្ឋា មុដ្ឋាហិ, ហំសានំ បវរុត្តមំ”។

១៨៧។

“អាហរន្តុទកំ បជ្ជំ, អាសនញ្ច មហារហំ;

បញ្ជរតោ បមោក្ខាមិ, ធតរដ្ឋំ យសស្សិនំ។

១៨៨។

“តញ្ច សេនាបតិំ ធីរំ, និបុណំ អត្ថចិន្តកំ;

យោ សុខេ សុខិតោ រញ្ញោ [រញ្ញោ (សី។ ស្យា។ បី។ ក។)], ទុក្ខិតេ ហោតិ ទុក្ខិតោ។

១៨៩។

“ឯទិសោ ខោ អរហតិ, បិណ្ឌមស្នាតុ ភត្តុនោ;

យថាយំ សុមុខោ រញ្ញោ, បាណសាធារណោ សខា”។

១៩០។

“បីឋញ្ច សព្ពសោវណ្ណំ, អដ្ឋបាទំ មនោរមំ;

មដ្ឋំ កាសិកមត្ថិន្នំ [កាសិកបត្តិណ្ណំ (សី។), កាសិកវត្ថិនំ (ស្យា។ បី។)], ធតរដ្ឋោ ឧបាវិសិ។

១៩១។

“កោដ្ឋញ្ញា សត្តេសាចណ្ហា, វេឡុជ្ឈបរិសិត្តិតំ;

សុមុខោ អជ្ឈុបេក្ខិ, ធតរដ្ឋ យស្សន្តរា [អនន្តរំ (សី.)]។

១៩១។

“តេសំ កញ្ចនបត្តេហិ, បុថូ អាទាយ កាសិយោ;

ហំសានំ អភិហារេសុំ, អគ្គរញ្ញោ បវាសិតំ”។

១៩២។

“ទិស្វា អភិហដំ អគ្គំ, កាសិរាជេន បេសិតំ;

កុសលោ ខត្តធម្មានំ, តតោ បុច្ឆិ អនន្តរំ។

១៩៣។

“កច្ចិន្នុ ភោតោ កុសលំ, កច្ចិ ភោតោ អនាមយំ;

កច្ចិ រដ្ឋមិទំ ផីតំ, ធម្មេន មនុសាសសិ”។

១៩៤។

“កុសលញ្ចេវ មេ ហំស, អថោ ហំស អនាមយំ;

អថោ រដ្ឋមិទំ ផីតំ, ធម្មេន មនុសាសហំ”។

໑໖໖.

“ກຈ຺ຈິ ເຠາເຕາ ອມເຈ຺ຈສຸ, ເທາເສາ ເກາຈິ ນ ວິຊ຺ຊຕິ;

ກຈ຺ຈິ ຈ ເຕ ຕວເຕ຺ຖສຸ, ນາວກງ຺ຂນ຺ຕິ ຊີວິຕໍ”.

໑໖໗.

“ອເຖາປິ ເມ ອມເຈ຺ຈສຸ, ເທາເສາ ເກາຈິ ນ ວິຊ຺ຊຕິ;

ອເຖາປິ ເຕ ມມເຕ຺ຖສຸ, ນາວກງ຺ຂນ຺ຕິ ຊີວິຕໍ”.

໑໖໘.

“ກຈ຺ຈິ ເຕ ສາທິສີ ຠຣິຍາ, ອສ຺ສວາ ປິຍຠາຓິນີ;

ປຸຕ຺ຕຣູປຍສູເປຕາ, ຕວ ຉນ຺ທວສານຸຄາ”.

໑໖໙.

“ອເຖາ ເມ ສາທິສີ ຠຣິຍາ, ອສ຺ສວາ ປິຍຠາຓິນີ;

ປຸຕ຺ຕຣູປຍສູເປຕາ, ມມ ຉນ຺ທວສານຸຄາ”.

໑໗໐.

“ກຈ຺ຈິ ຣຏ຺ຐໍ ອນຸປ຺ປີຬໍ, ອກຸເຕາຈິອຸປທ຺ທວໍ;

ອສາຫເສນ ຘເມ຺ມນ, ສເມນ ອນຸສາສສິ”.

១៩១.

“អថោ រដ្ឋំ អនុប្បីឡំ, អកុតោចិឧបទ្ទវំ;

អសាហសេន ធម្មេន, សមេន អនុសាសសិ”.

១៩២.

“កច្ចិ សន្តោ អបចិតា, អសន្តោ បរិវជ្ជិតា;

នោ ចេ [ច (ស្យា. ក.)] ធម្មំ និរាកត្វា, អធម្មមនុវត្តសិ”.

១៩៣.

“សន្តោ ច មេ អបចិតា, អសន្តោ បរិវជ្ជិតា;

ធម្មមេវានុវត្តាមិ, អធម្មោ មេ និរង្កតោ”.

១៩៤.

“កច្ចិ នានាគតំ [កច្ចិ នុ នាគតំ (ស្យា. ក.)] ទីឃំ, សមវេក្ខសិ ខត្តិយ;

កច្ចិ មត្តោ [ន មត្តោ (សី.)] មទនីយេ, បរលោកំ ន សន្តសិ”.

១៩៥.

“នាហំ អនាគតំ [អហំ អនាគតំ (ស្យា.)] ទីឃំ, សមវេក្ខាមិ ខត្តិយ;

ឋិតោ ទសសុ ធម្មេសុ, បរលោកេ ន សន្តសេ [សន្តសិ (ស្យា.)]។

១៤៦។

“ទានំ សីលំ បរិច្ចាគំ, អជ្ជវំ មទ្ទវំ តបំ;

អក្កោធំ អវិហិំសញ្ច, ខន្តិញ្ច [ខន្តី ច (ក.)] អវិរោធនំ។

១៤៧។

“ឥច្ចេតេ កុសលេ ធម្មេ, ឋិតេ បស្សាមិ អត្តនិ;

តតោ មេ ជាយតេ បីតិ, សោមនស្សញ្ចនប្បកំ។

១៤៨។

“សុមុខោ ច អចិន្តេត្វា, វិសជ្ជិ [វិស្សជិ (សី. បី.)] ផរុសំ គិរំ;

ភាវទោសមនញ្ញាយ, អស្មាកាយំ វិហង្គមោ។

១៤៩។

“សោ កុទ្ធោ ផរុសំ វាចំ, និច្ឆារេសិ អយោនិសោ;

យានស្មាសុ [យានស្មាសុ (សី. ស្យា. បី.)] ន វិជ្ជន្តិ, នយិទំ [ន ឥទំ (សី. បី.)] បញ្ញាវតាមិវ”។

១៥០។

“អត្ថិ មេ តំ អតិសារំ, វេគេន មនុជាធិប;

ធតរដ្ឋេ វ ពាឡ្ហស្មិំ, ទុក្ខំ មេ វិបុលំ អហុ។

១៥១។

“ត្វំ នោ បិតាវ បុត្តានំ, ភូតានំ ធរណីរិវ;

អស្មាកំ អធិបន្នានំ, ខមស្សុ រាជកុញ្ជរ”។

១៥២។

“ឯតំ [ឯវំ (ស្យា॰ ក॰)] តេ អនុយោគាយ, យំ ការំ ន និគ្គហសិ;

ឥលំ បរិក្ខសិ បក្ខិ, ហត្ថេកាសិ វិហង្គម”។

១៥៣។

“យំ កិញ្ចិ រតនំ អត្ថិ, កាសិរាជ និវេសនេ;

រជតំ ជាតរូបញ្ច, មុត្តា វេឡុរិយា ពហូ។

១៥៤។

“មណយោ សង្ខមុត្តញ្ច, វត្ថកំ ហរិចន្ទនំ;

អជិនំ ទន្តភណ្ឌញ្ច, លោហំ កាឡាយសំ ពហុំ;

ឯតំ ទទាមិ វោ វិត្តំ, ឥស្សរិយំ [ឥស្សេរំ (សី॰), ឥស្សរំ (ស្យា॰ បី॰ ក॰)] វិស្សជាមិ វោ”។

១៧៤។

“អទ្ធា អបចិតា ត្យម្ហា, សក្កតា ច រថេសភ;

ធម្មេសុ វត្តមានានំ, ត្វំ នោ អាចរិយោ ភវ។

១៧៥។

“អាចរិយ សមនុញ្ញាតា, តយា អនុមតា មយំ;

តំ បទក្ខិណតោ កត្វា, ខមាមិ [ខមាមី (សី. ស្យា. បី.)] បស្សេយ្យុទិត្ថុ” [បស្សេយ្យទិត្ថុ (សី. បី.)]។

១៧៦។

“សត្តរត្តិំ ចិន្តយិត្វា, មន្តយិត្វា យថាតថំ;

កាសិរាជា អនុញ្ញាសិ, ហំសានំ បវរុត្តមំ”។

១៧៧។

“តតោ រត្យា វិវសានេ, សុរិយុគ្គមនំ [សុរិយស្សុគ្គមនំ (សី. ស្យា.), សុរិយុគ្គមនំ (បី.)] បតិ;

បេក្ខតោ កាសិរាជស្ស, ភវនា តេ [ភវនតោ (ស្យា. ក.)] វិគាហិសុំ”។

១៧៨។

“តេ អនោរោគ អនុប្បត្តា, ជិវ្ហាគ បនេយ ជិនេដ;

ទេគាតិ យគន្វ ហំសា, បុច្ឆុសន្តា អជាឃឆ។

໑໕໐.

“ເຕ ປຕີຕາ ປມຸເຕ຺ຕນ, ຠຕ຺ຕຸນາ ຠຕ຺ຕຸຄາຣວາ;

ສມນ຺ຕາ ປຣິກິຣິໍສຸ, ອຓ຺ຑຊາ ລທ຺ຘປຈ຺ຈຍາ”.

໑໕໑.

“ເອວໍ ມິຕ຺ຕວຕໍ ອຕ຺ຖາ, ສເພ຺ພ ໂຫນ຺ຕິ ປທກ຺ຂິຓາ;

ຫໍສາ ຍຖາ ຘຕຣຏ຺ຐາ, ຎາຕິສງ຺ຆຸປາຄມຸ”ນ຺ຕິ.

ມຫາຫໍສຊາຕກໍ ທຸຕິຍໍ.

໓. ສຸຘາໂຠຊນຊາຕກໍ (໓)

໑໕໒.

“ເນວ ກິຓາມິ ນປິ ວິກ຺ກິຓາມິ, ນ ຈາປິ ເມ ສນ຺ນິຈເຍາ ຈ ອຕ຺ຖິ [ອິທຕ຺ຖິ (ສ຺ຍາ.)];

ສຸກິຈ຺ຉຣູປໍ ວຕິທໍ ປຣິຕ຺ຕໍ, ປເຕ຺ຖາທເນາ ນາລມຍໍ ທຸວິນ຺ນ”ນ຺ຕິ.

໑໕໓.

“ອປ຺ປມ຺ຫາ ອປ຺ປກໍ ທຊ຺ຊາ, ອນຸມຊ຺ຌໂຕ ມຊ຺ຌກໍ;

ພຫຸມ຺ຫາ ພຫຸກໍ ທຊ຺ຊາ, ອທານໍ ນຸປປຊ຺ຊຕິ [ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ (ສີ. ປີ.)].

១៨៣។

“តំ តំ ចជាមិ កោសិយ, ទេហិ ទានានិ ភុញ្ជ ច;

អរិយមគ្គំ សមារូឡ្ហ [អរិយំ មគ្គំ សមារូហ (សី។ បី។)], នេកាសី លភតេ សុខំ”។

១៨៤។

“មោឃញ្ចស្ស ហុតំ ហោតិ, មោឃញ្ចាបិ សមីហិតំ;

អតិថិស្មិំ យោ និសិន្នស្មិំ, ឯកោ ភុញ្ជតិ ភោជនំ។

១៨៥។

“តំ តំ ចជាមិ កោសិយ, ទេហិ ទានានិ ភុញ្ជ ច;

អរិយមគ្គំ សមារូឡ្ហ, នេកាសី លភតេ សុខំ”។

១៨៦។

“សច្ចញ្ចស្ស ហុតំ ហោតិ, សច្ចញ្ចាបិ សមីហិតំ;

អតិថិស្មិំ យោ និសិន្នស្មិំ, នេកោ ភុញ្ជតិ ភោជនំ។

១៨៧។

“តំ តំ ចជាមិ កោសិយ, ទេហិ ទានានិ ភុញ្ជ ច;

អរិយមគ្គំ សមារូឡ្ហ, នេកាសី លភតេ សុខំ”។

១៩៩។

“សទ្ធា ជុហតិ បោសោ, ពាហុកាយ គយាយ ច;

ទោណេ តិម្ពរុតិត្ថស្មិំ, សីឃសោតេ មហាវហេ។

២០០។

“អត្រ ចស្ស ហុតំ ហោតិ, អត្រ ចស្ស សមីហិតំ;

អតិថិស្មិំ យោ និសិន្នស្មិំ, ឯកកោ ភុញ្ជតិ ភោជនំ។

២០១។

“តំ តំ វទាមិ កោសិយ, ទេហិ ទានានិ ភុញ្ជ ច;

អរិយមគ្គំ សមារុហ, នេកាសី លភតេ សុខំ”។

២០២។

“ពាឡិសញ្ហិ សោ និគិលតិ [និគ្គិលតិ (សី. បី.)], ទីឃសុត្តំ សមាត្ថំ;

អតិថិស្មិំ យោ និសិន្នស្មិំ, ឯកោ ភុញ្ជតិ ភោជនំ។

២០៣។

“តំ តំ វទាមិ កោសិយ, ទេហិ ទានានិ ភុញ្ជ ច;

ອຣິຍມກ຺ກຸ ສມານ຺ຫ, ເຕກາສີ ລກເຕ ສຸລິ”.

໑໐໓.

“ສ຺ຊອາທຈຓ຺ຓາ ຈຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ພ຺ລເຍ, ອຍຕ຺ຕປ ເຈາ ສຸຕເລາ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ;

ສ຺ຊາຈທໍ ຈຓ຺ຓຕິກໍ ຈິກຸຕ຺ຕາຕິ, ອກ຺ລາຊ ເຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເກ ຕຸ ຕຸເຍ”.

໑໐໔.

“ຈເຕ຺ຖາ ຈ ສຸທິເຍາ ຈ [ສຸທິເຍາ ຈ (ກ.)] ສ຺ເກາ ພ຺ລຊາຄຕາ, ອຍໍ ປຕ ມາຕລິ ເຊຈສາທຊິ;

ສເກ຺ກາຫມສ຺ວ ຕິຊສາຕມິເຕ຺ຖາ, ວຸເສາ ຈ ເລາ ປຕ຺ຕຸສິເລາຕິ ຕຸຕ຺ຕິ.

໑໐໕.

“ປລິຫິສ຺ສຣາ ມຸຕິກ຺ກາ ຈ [ມຸຕິກ຺ກາ ຈ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)], ມຸຣຊາລປ຺ຕຣາຕິ ຈ;

ສຸຕ຺ຕເມຕິ ປເຕາເຊຕ຺ຕິ, ປຊິຕຸເຖ຺ລາ ຈ ຕຕ຺ຕິ”.

໑໐໖.

“ເຍ ເກຈິເມ ມຊ຺ຊິເຕາ ກຊທິຍາ, ປທິກາສກາ ສມຓ຺ພ຺ຣາຫ຺ມຓາຕໍ;

ພ຺ລເຊຈ ຕິກ຺ລິປຸ ສທີຣເຊຫໍ, ກາຍສ຺ສ ເກຊາ ຕິຣຍໍ ຈຊຕ຺ຕິ”.

໑໐໗.

“ເຍ ເກຈິເມ ສຸກ຺ກຕິມາສມາຕາ [ສຸກ຺ກຕິມາສສາຕາ (ສີ. ປີ.), ສຸກ຺ກຕາສິສມາຕາ (ກ.)], ຊເມຸ ຊິຕາ ສິຍເມ ສິຈິກາເຄ;

ឥធេវ និក្ខិប្យ សរីរទេហំ, កាយស្ស ភេទា សុគតិំ វជន្តិ”។

១០៨។

“ត្វំ នោសិ ញាតិ បុរិមាសុ ជាតិសុ, សោ មច្ឆរី រោសកោ [កោសិយោ (ស្យា។ ក។)] បាបធម្មោ;

តវេវ អត្ថាយ ឥធាគតម្ហា, មា បាបធម្មោ និរយំ គមិត្ថ” [អបត្ថ (ក។ សី។ ស្យា។ បី។)]។

១១០។

“អទ្ធា ហិ មំ វោ ហិតកាមា, យំ មំ សមនុសាសថ;

សោហំ តថា ករិស្សាមិ, សព្ពំ វុត្តំ ហិតេសិភិ។

១១១។

“ឯសាហមជ្ជេវ ឧបរមាមិ, ន ចាបិហំ [ន ចាបហំ (សី។ បី។)] កិញ្ចិ ករេយ្យ បាបំ;

ន ចាបិ មេ កិញ្ចិ អទេយ្យមត្ថិ, ន ចាបិទត្វា ឧទកំ បិវាមិ [ឧទកម្បហំ បិវេ (សី។)]។

១១២។

“ឯវញ្ច មេ ទទតោ សព្ពកាលំ [សព្ពកាលេ (ក។)], ភោគា ឥមេ វាសវ ខីយិស្សន្តិ;

តតោ អហំ បព្ពជិស្សាមិ សក្ក, ហិត្វាន កាមានិ យថោធិកានិ”។

១១៣។

“នគុត្តមេ គិរិវរេ គន្ធមាទនេ, មោទន្តិ តា ទេវវរាភិបាលិតា;

អថាគមា ឥសិវរោ សព្ពលោកគូ, សុបុប្ផិតំ ទុមវរសាខមាទិយ។

១៨៣។

“សុចិំ សុគន្ធំ តិទសេហិ សក្កតំ, បុប្ផុត្តមំ អមរវរេហិ សេវិតំ;

អលទ្ធ មច្ចេហិ វ ទានវេហិ វា, អញ្ញត្រ ទេវេហិ តទារហំ ហិទំ [ហិតំ (ស្យា។)]។

១៨៤។

“តតោ ចតស្សោ កនកត្តចូបមា, ឧដ្ឋាយ នារិយោ បមទាធិបិ មុនិំ;

អាសា ច សទ្ធា ច សិរី តតោ ហិរី, ឥច្ចព្រវុំ នារទទេវ ព្រាហ្មណំ។

១៨៥។

“សចេ អនុទ្ទិដ្ឋំ តយា មហាមុនិ, បុប្ផំ ឥមំ បារិច្ឆត្តស្ស ព្រហ្មេ;

ទទាហិ នោ សព្ពា គតិ តេ ឥជ្ឈតុ, តុវម្បិ នោ ហោហិ យថេវ វាសវោ។

១៨៦។

“តំ យាចមានាភិសមេក្ខ នារទោ, ឥច្ចព្រវី សំកលហំ ឧទីរយិ;

ន មយ្ហមត្ថត្ថិ ឥមេហិ កោចិ នំ, យាយេវ វោ សេយ្យសិ សា បិឡន្ធថ” [បិឡយ្ហថ (សី។ បី។)]។

១៨៧។

“ត្វំ ភោត្តមេវាភិសមេក្ខ ភារេ, យស្សិន្ទសិ ពស្សា អត្យប្បទេក្ខស្ស;

យស្សា ហិ ភោ ភារេ ត្វំ បទស្សសិ, សាមេវ ភោ មេហិតិ សេដ្ឋសមុតា”។

១៨៩។

“អកល្លមេតំ វចនំ សុគត្ត, កោ ព្រាហ្មណោ សិកលហំ ក្ខឹរមេយ;

គន្ត្វាន ក្សាតិសមេន បុច្ឆ, សមេ ន ឌាភាឆ ព្ទស្តត្តមានយំ”។

១១០។

“តា ភាវមេត បទមប្បកោបិតា, ក្ខឹទិតា ចណ្ហមមេត មត្តា;

សកាមេស [សកាសំ (ក។)] គន្ត្វាន សហស្សចក្ខុតោ, បុច្ឆិំសុ ក្សាតិសំ កា ត្យ មេសយ្យសិ”។

១១៨។

“តា ទិស្វា អាយត្តមភា បុរិន្ទទោ, ព្ទច្ចព្រាចិ ទេវចមេទា គតញ្ជលិ;

សព្វាច មោ មោហា សុគត្ត សាទិសឹ, កោ ភេច ករន្ទ គលហំ ក្ខឹរយិ”។

១១១។

“យោ សព្វលោកច្ចរិតោ [សព្វលោកំ ចរកោ (សី។ ស្យា។ បី។)] មហាមុនិ, ឆមេមុ ឋិតោ ភារទោ [ភារទ (ស្យា។)] សច្ចនិក្កមោ;

សោ នោព្រាចិ [ព្រាចិ (សី។ ស្យា។ បី។)] ពិរិចមេរ គន្ធមាទមេន, គន្ត្វាន ក្សាតិសមេន បុច្ឆ;

សចេ ភ ជាភាច ឆ្កុស្ត្តយាឆយំ”។

១១២។

“អស្ស [អស្ស (ស្យា។)] ព្រាហារញ្ញាចេនា យហាយុត្តិ, ភាឆត្វា កត្វំ ចទកេត្វ ក្ញញ្ញាតិ;

ចិនេយ្យ ភាភាតិ ឆភាតិ កោសិយោ, ឃស្សា ហិ សោ ឆស្សតិ សាច សេឃ្យសិ”។

១១៣។

“អស្ស ហិ ឃោ សមូតិ ឆក្លូលំ ជិរំ, កក្កាឃ តឹទេ ហិយចត្តបស្សតិ [ហិយចត្តបស្សតិ (សី។ បី។ ក។)];

ន កោសិយោ ក្លុល្លកបិតកោរោតោ, តស្ស សុឆំ បិបឃ ឆេចសាទេ”។

១១៤។

“ន [នោ (ស្យា។)] យាតលឹ ឆេចចទេត ទេបសិទោតា, សហស្សឃុត្តំ អកិទ្ទឃ្យាសត្តតំ;

សុលិប្បឃេច [ន លិប្បឃេច (សី។ បី។)] ឧបកមូ អស្សយំ, អឆិស្សយាតោ យុតិតោ សុឆំ អឆា”។

១១៥។

“ឧឆក្កិហុត្តំ ឧបតិដ្ឋតោ ហិ យេ, បកញ្ញូទំ លោកាតយោភ្វត្តយំ;

សញ្ញាតិ ក្វតាតិ អនិច្ច [អតិច្ច (សី។ បី។)] ចាសចោ, កោ តេច យេ បាលិហុ កិ សុឆោឆហិ។

១១៦។

“សក្ខុបយំ សេតយតុល្យឆស្សត្តំ, សុឆិ សុកន្តុ បិឃទ្វបយត្តតំ;

អជ្ឈិបុដ្ឋំ មម ឃាតុ ចក្ខុកំ [ឃាតចក្ខុហិ (សី។ បី។)], កា តេ ច តា បីឡិតា កិំ សុចេតហិ”។

១១៥។

“អហំ មហិន្ទេន មហេសិ បេសិតោ, សុធាភិហាសិំ តុរិតោ មហាមុនិ;

ជានាសិ មំ មាតលិ ទេវសារថិ, ភុញ្ជស្សុ ភត្តុត្តម មាវិចារយិ [មា វិចារយិ (សី។ បី។)]។

១១៦។

“ភុត្តា ច សា ទ្វាទស ហន្តិ បាបកេ, ខុទំ បិបាសំ អរតិំ ទរក្លមំ [ទរថំ កិលំ (ស្យា។), ទរថក្លមំ (ក។)];

កោធូបនាហញ្ច វិវាទបេសុណំ, សីតុណ្ហតន្ទិញ្ច រសុត្តមំ ឥទំ”។

១១៧។

“ន កប្បតិ មាតលិ មយ្ហភុញ្ជិតុំ, បុព្ពេ អទត្វា ឥតិ មេ វតុត្តមំ;

ន ចាបិ ឯកាស្នមរិយបូជិតំ [ឯកាសនំ អរិយបូជិតំ (សី។ បី។)], អសំវិភាគី ច សុខំ ន វិន្ទតិ”។

១១៨។

“ថីឃាតកា យេ ចិមេ បារទារិកា, មិត្តទ្ទុនោ យេ ច សបន្តិ សុព្ពតេ;

សព្ពេ ច តេ មច្ឆរិបញ្ចមាធមា, តស្មា អទត្វា ឧទកម្បិ នាស្មិយេ [នាស្និយេ (សី។ បី។)]។

១១៩។

“ᩈᩮᩣ ᩉᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈ᩠ᩈ ᩅᩣ ᨸᨶ, ᨴᩔᩣᨾᩥ ᨴᩣᨲᩴ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩈᨾ᩠ᨿᩅᩃ᩠ᩃᩥᨲᩴ;

ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᨹᩃᩣ ᩅᩥᨲᨾ᩠ᨻᩁᩣ, ᨠᩅᨲ᩠ᨳᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᩅᩥᩈᨻ᩠ᨻᩈᨾᩩᨲᩣ” [ᩈᨾᩩᩈᨾᩩᨲᩣ (ᩈᩦ᪨)]᪨

᪁᪁᪂᪨

“ᩋᨲᩮᩣ ᨾᨲᩣ [ᨾᩩᨲᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨴᩮᩅᩅᩮᩁᩮᨶ ᨸᩮᩈᩥᨲᩣ, ᨠᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᨲᩔᩣ ᨠᨶᨠᨲ᩠ᨲᨧᩪᨸᨾᩣ;

ᩋᩣᩁᩣᨾᩣ ᩅ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᩅ ᩉᩥᩁᩦ ᩋᨲᩮᩣ ᩉᩥᩁᩦ [ᩉᩥᩁᩦ ᩉᩥᩁᩦ ᩋᨲᩮᩣ (ᨸᩦ᪨)], ᨲᩴ ᩋᩔᩩᨾᩴ ᩋᩣᨣᨾᩩ [ᩋᩣᨣᨾᩩᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᩮᩣᩈᩥᨿᩮᩣ᪨

᪁᪁᪃᪨

“ᨲᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᨸᩁᨾᨸ᩠ᨸᨾᩮᩣᨴᩥᨲᩣ [ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᨸᩁᨾᨸ᩠ᨸᨾᩮᩣᨴᩥᨲᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)], ᩈᩩᨶᩮᨶ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᩈᩥᨡᩣᩁᩥᩅᨣ᩠ᨣᩥᨶᩣ;

ᨠᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᨲᩔᩣ ᩅᨲᩩᩁᩣ ᩅᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣ, ᨹᨧ᩠ᨧᩮᨠᩦ ᨾᩣᨲᩃᩥᨶᩮᩣ ᩅ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣ᪨

᪁᪁᪄᪨

“ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᨴᩥᩈᩴ ᨠᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨸᨽᩣᩈᩥ ᨴᩮᩅᨲᩮ, ᩋᩃᨦ᩠ᨠᨲᩣ ᨲᩣᩁᩅᩁᩣᩅ ᩒᩈᨵᩦ;

ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᨠᨬ᩠ᨧᨶᩅᩮᩃ᩠ᩃᩥᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮ, ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡ ᨾᩮ ᨲᩴ ᨠᨲᨾᩣᩈᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣ᪨

᪁᪁᪅᪨

“ᩈᩥᩁᩣᩉ ᨴᩮᩅᩦᨾᨶᩩᨩᩮᩉᩥ [ᨾᨶᩩᨩᩮᩈᩩ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨸᩪᨩᩥᨲᩣ, ᩋᨸᩣᨸᩈᨲ᩠ᨲᩪᨸᨶᩥᩈᩮᩅᩥᨶᩦ ᩈᨴᩣ;

ᩈᩩᨵᩣᩅᩥᩅᩣᨴᩮᨶ ᨲᩅᨶ᩠ᨲᩥᨾᩣᨣᨲᩣ, ᨲᩴ ᨾᩴ ᩈᩩᨵᩣᨿ ᩅᩁᨸᨬ᩠ᨬ ᨽᩣᨩᨿ᪨

᪁᪁᪆᪨

“យស្សាហមិច្ឆាមិ សុធំ [សុធា (បី។)] មហាមុនិ, សោ [ស (សី។ បី។)] សព្ពកាមេហិ នរោ បមោទតិ;

សិរីតិ មំ ជានាហិ ជូហតុត្តមេ, តំ មំ សុធាយ វរបញ្ញ ភាជយ”។

១២៨។

“សិប្បេន វិជ្ជាចរណេន ពុទ្ធិយា, នរា ឧបេតា បគុណា សកម្មុនា [សកម្មនា (សី។ បី។)];

តយា វិហីនា ន លភន្តិ កិញ្ចនំ [កិញ្ចិនំ (ក។)], តយិទំ ន សាធុ យទិទំ តយា កតំ។

១២៩។

“បស្សាមិ បោសំ អលសំ មហគ្ឃសំ, សុទុក្កុលីនម្បិ អរូបិមំ នរំ;

តយានុគុត្តា សិរិ ជាតិមាមបិ [ជាតិមំ អបិ (សី។)], បេសេតិ ទាសំ វិយ ភោគវា សុខី។

១៣០។

“តំ តំ អសច្ចំ អវិភជ្ជសេវិនិំ, ជានាមិ មូឡ្ហំ វិទុរានុបាតិនិំ;

ន តាទិសី អរហតិ អាសនូទកំ, កុតោ សុធា គច្ឆ ន មយ្ហំ រុច្ចសិ”។

១៣១។

“កា សុក្កទាឋា បដិមុក្កកុណ្ឌលា, ចិត្តង្គទា កម្ពុវិមដ្ឋធារិនី;

ឱសិត្តវណ្ណំ បរិទយ្ហ សោភសិ, កុសគ្គិរត្តំ អបិឡយ្ហ មញ្ជរិំ។

១៣១។

“មិគីវ ភន្តា សរចាបធារិតា, វិរាធិតា មន្ទមិវ ឧទិក្ខសិ;

កោ តេ ទុតីយោ ឥធ មន្ទលោចនេ, ន ភាយសិ ឯកិកា កាននេ វនេ”។

១៣២។

“ន មេ ទុតីយោ ឥធមត្ថិ កោសិយ, មសក្កសារប្បភវម្ហិ ទេវតា;

អាសា សុធាសាយ តវន្តិមាគតា, តំ មំ សុធាយ វរបញ្ញ ភាជយ”។

១៣៣។

“អាសាយ យន្តិ វាណិជា ធនេសិនោ, នាវំ សមារុយ្ហ បវិសន្តិ អណ្ណវំ;

តេ តត្ថ សីទន្តិ អថោបិ ឯកទា, ជីនាធនា ឯន្តិ វិនដ្ឋបាភតា។

១៣៤។

“អាសាយ ខេត្តានិ កសន្តិ កស្សកា, វបន្តិ ពីជានិ ករោន្តុបាយសោ;

ឦតីនិបាតេន អវុដ្ឋិតាយ [អវុដ្ឋិកាយ (សី។ បី។)] វា, ន កិញ្ចិ វិន្ទន្តិ តតោ ផលាគមំ។

១៣៥។

“អថត្តការានិ ករោន្តិ ភត្តុសុ, អាសំ បុរក្ខត្វា នរា សុខេសិនោ;

តេ ភត្តុរត្ថា អតិគាឡ្ហិតា បុន, ទិសា បនស្សន្តិ អលទ្ធ កិញ្ចនំ។

໑໓໗.

“ຫິຕ຺ວານ [ຊຫິຕ຺ວ (ສີ. ສ຺ຢາ. ປີ.)] ຘຍ຺ຍຍ຺ຈ ຘນຍ຺ຈ ຍາຕເກ, ອາສາຢ ສຄ຺ຄາຘິມນາ ສຸເຂສິເນາ;

ຕປນ຺ຕິ ລູຂມ຺ປິ ຕປໍ ຈິຣນ຺ຕຣໍ, ກຸມ຺ມຄ຺ຄມາຣຸຢ຺ຫ [ກຸມ຺ມຄ຺ຄມາຣຸຫ຺ຢ (ສີ. ສ຺ຢາ. ປີ.)] ປເຣນ຺ຕິ ທຸຄ຺ຄຕິໍ.

໑໓໘.

“ອາສາ ວິສໍວາທິກສມ຺ມຕາ ອິເມ, ອາເສ ສຸຘາສໍ [ສຸຘາຢ (ສ຺ຢາ. ປີ. ກ.)] ວິນຢສ຺ສຸ ອຕ຺ຕເນາ;

ນ ຕາທິສີ ອຣຫຕິ ອາສນູທກໍ, ກຸເຕາ ສຸຘາ ຄຈ຺ຉ ນ ມຢ຺ຫ ຣຸຈ຺ຈສິ”.

໑໓໙.

“ທທ຺ທລ຺ລມານາ ຢສສາ ຢສສ຺ສິນີ, ຊິຄ຺ຉຍ຺ຍນາມວ຺ຫຢນໍ ທິສໍ ປຕິ;

ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ກຍ຺ຈນເວລ຺ລິວິຄ຺ຄເຫ, ອາຈິກ຺ຂ ເມ ຕ຺ວໍ ກຕມາສິ ເທວຕາ”.

໑໔໐.

“ສທ຺ຘາຫ ເທວີມນຸເຊຫິ [ເທວມນຸເຊສຸ (ສີ. ສ຺ຢາ. ປີ.)] ປູຊິຕາ, ອປາປສຕ຺ຕູປນິເສວິນີ ສທາ;

ສຸຘາວິວາເທນ ຕວນ຺ຕິມາຄຕາ, ຕໍ ມໍ ສຸຘາຢ ວຣປຍ຺ຍ ພາຊຢ”.

໑໔໑.

“ທານໍ ທມໍ ຈາຄມເຖາປິ ສໍຢມໍ, ອາທາຢ ສທ຺ຘາຢ ກເຣານ຺ຕິ ເຫເກ;

ເຊຍ຺ຍໍ ຍຸສາ ຄຸງຍເຫາປິ ເປສ຺ສໍ, ກເຣານ຺ຕິ ເທເກ ປຸຕ ຈິນ຺ຕຸຕາ ຕຍາ.

໑໕໑.

“ກຣິຍາສຸ ເປສລາ ສຊີສຸ ເປກ຺ຂຈາ [ເປຕຈາ (ປີ.)], ສີລູປປນ຺ນາສຸ ປຕິຏ຺ຐິຕາສຸປິ;

ຈິເຕຕ຺ວານ [ຈິເຕຕ຺ວາ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ລທ຺ຘໍ ກຸລິຕ຺ຖິຍາສຸປິ [ກຸລຘີຕິຍາສຸປິ (ສີ. ປີ.)], ກເຣາຕິ ສທ຺ຘໍ ປຸຕ [ປຕ (ສີ. ປີ.)] ກຸມຸທານິຍາ.

໑໕໒.

“ຕ຺ວເຍຈ ສເທ຺ຘ ປເຣາເຣເສຈິຕີ, ປາປໍ ກເຣານ຺ຕິ ກຸສລຍິ ທິນ຺ນາສິ;

ນ ຕາທິສີ ອເຣຫຕິ ອາສຕ຺ຖຄໍ, ກຸເຕາ ສຸສາ ກນ຺ຖ ນ ຍຍາຣຸນ຺ຘີ”.

໑໕໓.

“ທີຆຸຕ຺ຕເຣາ ອຸນ຺ນຸຘຸຕ຺ວາ ເຫເຕ, ຍາ ທິສ຺ສຕິ ຈ຺ຈຸຍເຣູປຈຸຕ຺ຕີ;

ຕຖູປຍາ ຍໍ ປທີຄາສິ ເທເຈເຕ, ອາທິຈ຺ຈ ເຍ ຕ຺ວໍ ຄຕຍາສິ ອຕ຺ຕຣາ.

໑໕໕.

“ກາລີ ນິທາເຈຣິຈ ອຄ຺ຄີທາຣິຈ [ອຄ຺ຄີທາຕິຈ (ສີ.), ອຄ຺ຄີທາຕິຈ (ປີ.)], ອຕິເລຣິຕາ ເລຫິຕປຕ຺ຕຍາລິກີ;

ຄາ ທິຏ຺ຐສິ ຍຕ຺ຕິຍິກາຈເລໂກຍໍ [ຍຕ຺ຕິຍິຈາຈເລໂກຍໍ (ສີ. ປີ.)], ກາເສສຍາກາຈ ກິໍ ນ ຍຸຕ຺ຕາສິ”.

໑໕໔.

“ຫິຣາຫ ເຈຈີຍກຸເຊຫິ ປຸຊິຕາ, ອປິປສຕ຺ວປຕິເສຈິຕີ ສຄາ;

សុធាវិចារេន តទត្ថិយាគតា, សាហំ ន សក្កោមិ សុធម្បិ យាចិតុំ;

កោបីនរូបា វិយ យាចនិត្ថិយា”។

១៣៧។

“ធម្មេន ញាយេន សុគត្តេ លទ្ធោ, ឯសោ ហិ ធម្មោ ន ហិ យាចនា សុធា;

តំ តំ អយាចន្តិយហំ និមន្តយេ, សុធាយ យញ្ចិច្ឆសិ តម្បិ ទម្មិ តេ។

១៣៨។

“សា ត្វំ មយា អជ្ជ សកម្ហិ អស្សមេ, និមន្តិតា កញ្ចនវេល្លិវិគ្គហេ;

តុវញ្ហិ មេ សព្វរសេហិ បូជិយា, តំ បូជយិត្វាន សុធម្បិ អស្និយេ”។

១៣៩។

“សា កោសិយេនានុមតា ជុតីមតា, អទ្ធា ហិរី រម្មំ បាវិសិ យស្សមំ;

ឧទកវន្តំ [ឧទញ្ញាវន្តំ (សី. បី.)] ផលមរិយបូជិតំ, អបាបសត្តូបនិសេវិតំ សទា។

១៤០។

“រុក្ខគ្គហានា ពហុកេត្ថ បុប្ផិតា, អម្ពា បិយាលា បនសា ច កឹសុកា;

សោភញ្ជនា លោទ្ទមថោបិ បទ្មកា, កេកា ច ភង្គា តិលកា សុបុប្ផិតា។

១៩០.

“សាលិ ករេរិ ពហុកេត្ថ ឧព្ពុយោ, អស្សត្ថភិគោឆមស្កេវេតសា [វេតិសា (ក.)];

ឧទ្ទាលកា បាដលិ សិន្ទុវារកា [សិន្ទុវារិតា (ពហូសុ)], មនុញ្ញគន្ធា មុចលិន្ទកេតកា.

១៩១.

“ហរេណុកា វេឡុកា កេណុ [វេណុ (សី. បី.)] តិត្តកា, សាមាកនីវារយវោបិ ចីនកា;

មោចា កទលី ពហុកេត្ថ សាលិយោ, បវីហយោ អាភូជិនោ ច [អាភុជិនោបិ (សី. ស្យា.)] តណ្ឌុលា.

១៩២.

“តស្សេវុត្តរបស្សេន [តស្ស ច ឧត្តរេ បស្សេ (សី. បី.), តស្ស ច ឧត្តរបស្សេន (ស្យា.)], ជាតា បោក្ខរណី សិវា;

អកក្កសា អបព្ភារា, សាធុ អប្បដិគន្ធិកា.

១៩៣.

“តត្ថ មច្ឆា សន្និរតា, ខេមិនោ ពហុភោជនា;

សិង្គូ សវង្កា សំកុលា [សកុលា (សី. ស្យា. បី.)], សតវង្កា ច រោហិតា;

អាឡិគគ្គរកាកិណ្ណា, បាឋីនា កាកមច្ឆកា.

១៩៤.

“តត្ថ បក្ខី សន្និរតា, ខេមិនោ ពហុភោជនា;

ហំសា កោញ្ចា មយូរា ច, ចក្កវាកា ច កុក្កុហា;

កុណាលកា ពហូ ចិត្រា, សិខណ្ឌី ជីវជីវកា។

១២២។

“តត្ថ បានាយ មាយន្តិ, នានា មិគគណា ពហូ;

សីហា ព្យគ្ឃា វរាហា ច, អច្ឆកោកតរច្ឆយោ។

១២៣។

“បលាសាទា គវជា ច, មហិំសា [មហិសា (សី។ ស្យា។ បី។)] រោហិតា រុរូ;

ឯណេយ្យា ច វរាហា ច, គណិនោ នីកសូករា;

កទលិមិគា ពហុកេត្ថ, ពិឡារា សសកណ្ណិកា [សសកណ្ណកា (សី។)]។

១២៤។

“ឆមាគិរី បុប្ផវិចិត្រសន្ថតា, ទិជាភិឃុដ្ឋា ទិជសង្ឃសេវិតា”។

១២៥។

“សា សុត្តចា នីលទុមាភិលម្ពិតា, វិជ្ជុ មហាមេឃរិវានុបជ្ជថ;

តស្សា សុសម្ពន្ធសិរំ គុសាមយំ, សុចិំ សុគន្ធំ អជិនូបសេវិតំ;

ᩋᨲᩕᩥᨲ᩠ᨳ [ᩋᨲᩕᩥᨧ᩠ᨨ (ᩈᩦ. ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨸᩦ.)] ᨠᩮᩣᨧ᩠ᨨᩴ ᩉᩥᩁᩥᨿᩮᨲᨴᨻᩕᩅᩥ, ‘ᨠᩥᩴᩈᩦᨵ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩥ ᩈᩩᨡᨾᩮᨵᨿᩣᩈᩥ’.

᪑᪓᪐.

“ᨲᩔᩣ ᨲᨴᩣ ᨠᩮᩣᨧ᩠ᨨᨣᨲᩣᨿ ᨠᩮᩣᩈᩥᨿᩮᩣ, ᨿᨴᩥᨧ᩠ᨨᨾᩣᨶᩣᨿ ᨩᨭᩣᨩᩥᨶᨶ᩠ᨵᩁᩮᩣ [ᨩᨭᩣᨩᩩᨲᩥᨶ᩠ᨵᩁᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)];

ᨶᩅᩮᩉᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩈᨿᩴ ᩈᩉᩪᨴᨠᩴ, ᩈᩩᨵᩣᨽᩥᩉᩣᩈᩦ ᨲᩩᩁᩥᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨾᩩᨶᩥ.

᪑᪓᪑.

“ᩈᩣ ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᩈᨠᩮᩉᩥ ᨸᩣᨱᩥᨽᩥ, ᩅᨧ᩠ᨧᨻᩕᩅᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩣ ᨩᨭᩣᨵᩁᩴ;

‘ᩉᨶ᩠ᨴᩣᩉᩴ ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨸᩪᨩᩥᨲᩣ ᨲᨿᩣ, ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩮ ᨲᩥᨴᩥᩅᩴ ᨩᩥᨲᩣᩅᩥᨶᩦ’.

᪑᪓᪒.

“ᩈᩣ ᨠᩮᩣᩈᩥᨿᩮᨶᩣᨶᩩᨾᨲᩣ ᨩᩩᨲᩦᨾᨲᩣ, ᩏᨴᩦᩁᩥᨲᩣ [ᩏᨴᩦᩁᨿᩥ (ᨠ.)] ᩅᨱ᩠ᨱᨾᨴᩮᨶ ᨾᨲ᩠ᨲᩣ;

ᩈᨠᩣᩈᩮ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩈᩉᩔᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩈᩩᨵᩣ ᩅᩣᩈᩅ ᨴᩮᩉᩥ ᨾᩮ ᨩᨿᩴ.

᪑᪓᪓.

“ᨲᨾᩮᨶ [ᨲᨾᩮᨶᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)] ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨸᩥ ᨲᨴᩣ ᩋᨸᩪᨩᨿᩥ, ᩈᩉᩥᨶ᩠ᨴᨴᩮᩅᩣ [ᩈᩉᩥᨶ᩠ᨴᩣ ᨧ ᨴᩮᩅᩣ (ᩈᩦ. ᨸᩦ.)] ᩈᩩᩁᨠᨬ᩠ᨬᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴ;

ᩈᩣ ᨸᨬ᩠ᨩᩃᩦ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᨸᩪᨩᩥᨲᩣ, ᨶᩅᨾ᩠ᩉᩥ ᨠᩮᩣᨧ᩠ᨨᨾ᩠ᩉᩥ ᨿᨴᩤ ᩏᨸᩣᩅᩥᩈᩥ”.

᪑᪓᪔.

“ᨲᨾᩮᩅ ᩈᩴᩈᩦ [ᨲᨾᩮᩅ ᩋᩈᩴᩈᩦ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)] ᨸᩩᨶᨴᩮᩅ ᨾᩣᨲᩃᩥ, ᩈᩉᩔᨶᩮᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩥᨴᩈᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ;

គន្ត្វាន វាក្យំ មម ព្រូហិ កោសិយំ, អាសាយ សទ្ធា [សទ្ធ (បី·)] សិរិយា ច កោសិយ;

ហិរី សុធំ កេន មលត្ថ ហេតុនា។

១៥៣។

“តំ សុ វត្ថំ ឧទតារយី រថំ, ទទ្ទល្លមានំ ឧបការិយសាទិសំ [ឧបកិរិយសាទិសំ (សី· ស្យា· បី·)]។

ជម្ពោនទីសំ តបនេយ្យសន្តិកំ [សន្ថិកំ (សី· បី·)], អលង្កតំ កញ្ចនចិត្តសន្តិកំ។

១៥៤។

“សុវណ្ណចន្ទេត្ថ ពហូ និបាតិតា, ហត្ថី គវស្សា កិកិព្យគ្ឃទីបិយោ [កិម្បុរិសព្យគ្ឃទីបិយោ (ក·)];

ឯណេយ្យកា លង្ឃយមេត្ថ បក្ខិនោ [បក្ខិយោ (សី· បី·)], មិគេត្ថ វេឡុរិយមយា យុធា យុតា។

១៥៥។

“តត្ថស្សុរាជហរយោ អយោជយុំ, ទសសតានិ សុសុនាគសាទិសេ;

អលង្កតេ កញ្ចនជាលុរច្ឆទេ, អាវេឡិនោ សទ្ទគមេ អសង្គិតេ។

១៥៦។

“តំ យានសេដ្ឋំ អភិរុយ្ហ មាតលិ, ទិសា ឥមាយោ [ទស ទិសា ឥមា (សី· ស្យា· បី·)] អភិនាទយិត្ថ;

នភញ្ច សេលញ្ច វនប្បតិនិញ្ច [វនប្បតីនិ ច (សី· បី·), វនប្បតិញ្ច (ស្យា· ក·)], សសាគរំ បព្យធយិត្ថ [បព្យាធយិត្ថ (សី· បី·)] មេទិនិំ។

໑໕໙

“ສ ດິປຸເຍຈ ໃນປກຍູ ອສຸປໍ, ປີຈາຣເຍກົສກເຕາ ກຕຊູລີ;

ຄາຫຸສຸໍຕໍ ຈຸຣ໌ຕິ ຍິຕິຕຈຕ໌ຕ໌, ຕູຕຈ໌ເຕາຈີ ຍາຕລີ ເຮຈເຕາຫູລົາ

໑໖໐

“ຕູສຸ໌ສູ ຈາຄູ ຄິສາເຍຫິ ເກາສິຍ, ຕູເຕາ ອຫໍ ປຸຈ໌ຈິຕິ ຕໍ ປຸຣິຕ໌ເຕາ;

ອາສາຍ ສຕ໌ຕາ ສິຣິຍາ ຈ ເກາສິຍ, ຫິຣີ ສຸຂໍ ເກນ ຍລຕູ ເຫຕຸນາ”

໑໖໑

“ອຕ໌ຕາ ສິຣີ ຍໍ ປຕິກາຕິ ຍາຕລີ, ສຕ໌ຕາ ອຕິຈ໌ຈາ ປນ ເຮຈສາຣຕິ;

ອາສາ ຍິສໍຈາຂີກສຍູຕາ ຫິ ເຍ, ຫິຣີ ຈ ອຣິຍຍີຣຸເຖ ປຕິຕ໌ຕາ”

໑໖໒

“ກຸຍາຣິເຍາ ຍາຕິຍາ ເກາຕ໌ຕຣກ໌ຕາ, ຂີຕ໌ຕາ ຈ ຍາ ຍາ ຈ ສກຕ໌ຕຸຕ໌ຕິເຍາ;

ຕາ ລຕ໌ຕຣາກໍ ປຸຣິເສສຸ ໃກ໌ກໍ, ຫິຣິຍາ ຄິຈາເຣຕ໌ຕິ ສຕິຕ໌ຕຍຕ໌ຕເນາ

໑໖໓

“ສຕ໌ຕາຍສີເສ ສຣສຕ໌ຕິສໍຍຸເຕ, ປຣາຂີຕາຄໍ ປຕຕໍ ປລີຍິຄໍ;

ຫິຣິຍາ ຄິຈຕ໌ຕຕ໌ຕິ ຂຫິຕູ [ຂຫິຕູາຄ (ສຸາ ກ)] ຂີຈີຕໍ, ເຕ ສຍຸຕິຈ໌ຕິ ປຸຄາ ຫິຣີຍຄາ

១៧៣.

“វេលា យថា សាគរវេគវារិនី, ហិរាយ ហិ បាបជនំ និវារិនី;

តំ សព្វលោកេ ហិរិបរិយបូជិតំ, ឥន្ទស្ស តំ វេទយ ទេវសារថិ”.

១៧៤.

“កោ តេ ឥមំ កោសិយ ទិដ្ឋិមោទហិ, ព្រហ្មា មហិន្ទោ អថ វា បជាបតិ;

ហិរាយ ទេវេសុ ហិ សេដ្ឋសម្មតា, ធីតា មហិន្ទស្ស មហេសី ជាយថ”.

១៧៥.

“ហន្ទេហិ ទានិ តិទិវំ អបក្កម [សបក្កម (សី. បី.)], រថំ សមារុយ្ហមមាយិតំ ឥមំ [ឥទំ (ស្យា. ក.)];

ឥន្ទោ ន តំ ឥន្ទសគោត្ត កង្ខតិ, អជ្ជេវ ត្វំ ឥន្ទសហព្យតំ វជ”.

១៧៦.

“ឯវំ វិសុជ្ឈន្តិ [សមិជ្ឈន្តិ (សី. បី.)] អបាបកម្មិនោ, អថោ សុចិណ្ណស្ស ផលំ ន នស្សតិ;

យេ កេចិ មន្ទ្ល សុធាយ ភោជនំ, សព្វេវ តេ ឥន្ទសហព្យតំ គតា”.

១៧៧.

“ហិរី ឧប្បលវណ្ណាសិ, កោសិយោ ទានបតិ ភិក្ខុ;

ອນຸຣຸທ຺ເທາ ປຎ຺ຈສິເຂາ, ອານນ຺ເທາ ອາສິ ມາຕລິ.

໑໘໔.

"ສູຣິເຍາ ກສ຺ສເປາ ຠິກ຺ຂຸ, ເມາຄ຺ຄລ຺ລາເນາສິ ຈນ຺ທິມາ;

ນາຣເທາ ສາຣິປຸຕ຺ຕາສິ, ສມ຺ພຸທ຺ເທາ ອາສິ ວາສເວາ"ຕິ.

ສຸຘາເພາຊນຊາຕກໍ ຕຕິຍໍ.

໕໓໖. ກຸຓາລຊາຕກໍ (໔)

ເອວມກ຺ຂາຍຕິ, ເອວມນຸສ຺ສູຍຕິ [ສຸຍ຺ຍຕິ (ກ.)]. ສພ຺ເພາສຘຘຣຓິຘເຣ ເນກປຸປ຺ຜມາລ຺ຍວິຕເຕ ຄຊ-ຄວຊ ມຫິສ-ຣຸຣຸ-ຈມຣ-ປສທ-ຂຄ຺ຄ-ເຄາກຓ຺ຓ-ສີຫ-ພ຺ຍຄ຺ຆ-ທີປິ-ອຉ຺ຉ-ເກາກ-ຕຣຉ຺ຉ-ອຸທ຺ທາຣ-ກທລິມິຄ- ພິຬາຣ-ສສ-ກຓ຺ຓິການຸຈຣິເຕ ອາກິຓ຺ຓເນລມຓ຺ຑລມຫາວຣາຫນາຄກຸລກເຣຓຸ [ກເຓຣຸ (ສີ. ປີ.)] -ສງ຺ຆາທິວຸຕ຺ເຖ [ວຸຕ຺ເຖ (ສີ. ປີ.)] ອິສ຺ສມິຄ-ສາຂມິຄ-ສຣພມິຄ-ເອຓີມິຄ-ວາຕມິຄ-ປສທມິຄ-ປຸຣິສາລຸ [ປຸຣິສລ຺ລ (ສີ. ປີ.)] -ກິມ຺ປຸຣິສ-ຍກ຺ຂ-ຣກ຺ຂສນິເສວິເຕ ອມຊ຺ຊວມຎ຺ຊຣີຘຣ-ປຫຕ຺ຖ [ພ຺ຣຫຕ຺ຖ (ສີ. ປີ.)] -ປຸປ຺ຜຜຸສິຕຄ຺ຄ [ປຸປ຺ຜິຕຄ຺ຄ (ສີ. ປີ.)] ເນກປາທປຄຓກຸຣຣ-ຈເກາຣ-ວາຣຓ-ມຍູຣ-ປຣພຕ- ຊີວຎ຺ຊີວກ-ເຈລາວກ-ຠິງ຺ຄາຣ-ກຣວີກມຕ຺ຕວິຫງ຺ຄຄຓ-ສຕຕ [ວິຫງ຺ຄສຕ (ສີ. ປີ.)] ສມ຺ປຄຸຕ຺ເຖ ອຎ຺ຊນ-ມເນາສິລາ-ຫຣິຕາລ- ຫິງ຺ຄຸລກເຫມ-ຣຊຕກນການເກຘາຕຸສຕວິນທ຺ຘປຕິມຓ຺ຑິຕປ຺ປເທເສ ເອວຣູເປ ຂລຸ, ເພາ, ຣມ຺ເມ ວນສຓ຺ເຑ ກຸຓາເລາ ນາມ ສກຸເຓາ ປຕິວສຕິ ອຕິວິຍ ຈິເຕ຺ຕາ ອຕິວິຍ ຈິຕ຺ຕປຕ຺ຕຈ຺ຉທເນາ.

ຕສ຺ເສວ ເຂາ, ເພາ, ກຸຓາລສ຺ສ ສກຸຓສ຺ສ ອຑ຺ຒຸຑ຺ຒານິ ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສານິ ປຣິຈາຣິກາ ທິຊກຎ຺ຎາເຍາ. ອຖ ເຂາ, ເພາ, ເທ຺ວ ທິຊກຎ຺ຎາເຍາ ກຕ຺ຖໍ ມຸເຂນ ຑໍສິຕ຺ວາ [ຑສິຕ຺ວາ (ສີ. ປີ.) ເອວມຸປຣິປິ] ຕໍ ກຸຓາລໍ ສກຸຓໍ ມຊ຺ເຌ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ອຸຑ຺ເຑນ຺ຕິ [ເຑນ຺ຕິ (ສີ. ປີ.) ເອວມຸປຣິປິ] – "ມາ ນໍ ກຸຓາລໍ ສກຸຓໍ ອທ຺ຘານປຣິຍາຍປເຖ ກິລມເຖາ ອຸພ຺ພາເຫຕ຺ຖາ"ຕິ [ອຸພ຺ພາເຫຖາຕິ (ສ຺ຍາ. ກ.)].

ປຎ຺ຈສຕາ [ປຎ຺ຈສຕ (ປີ.)] ທິຊກຎ຺ຎາເຍາ ເຫຕ຺ຖເຕາ ເຫຕ຺ຖເຕາ ອຸຑ຺ເຑນ຺ຕິ – [ເຑນ຺ຕິ (ສີ. ປີ.) ເອວມຸປຣິປິ] "ສຈາຍໍ ກຸຓາເລາ ສກຸເຓາ ອາສນາ ປຣິປຕິສ຺ສຕິ, ມຍໍ ຕໍ ປກ຺ເຂຫິ ປຕິຄ຺ຄເຫສ຺ສາມາ"ຕິ.

ປຎ຺ຈສຕາ ທິຊກຎ຺ຎາເຍາ ອຸປຣູປຣິ ອຸຑ຺ເຑນ຺ຕິ – [ເຑນ຺ຕິ (ສີ. ປີ.) ເອວມຸປຣິປິ] "ມາ ນໍ ກຸຓາລໍ ສກຸຓໍ ອາຕເປາ ປຣິຕາເປສີ"ຕິ [ປຣິຕາປີຕິ

(ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)]᪨

ᨸᨭ᩠ᨮᩣᩈᨲᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᩈᨲᩣ [ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ "ᨸᨭ᩠ᨮᩣᩈᨲᩣ"ᨲᩥ ᩈᨠᩥᨴᩮᩅ ᩋᩣᨣᨲᩴ] ᨶᩥᨴᩔᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨿᩣ ᨾᩮᨲᩣᨷᨴ᩠ᨿᨲ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥ – [ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨) ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᨴᩣᨶᩥ] "ᨿᩣ ᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᩴ ᩈᩦᨲᩴ ᩅᩣ ᩏᨱ᩠ᩉᩴ ᩅᩣ ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨠᨭᩩᨠᩴ ᩅᩣ ᨾᨵᩩᩁᩴ ᩅᩣ ᩋᨾ᩠ᨻᩥᩃᩴ ᩅᩣ ᩃᩮᩣᨱᩥᨠᩴ ᩅᩣ"ᨲᩥ᪨

ᨸᨭ᩠ᨮᩣᩈᨲᩣ ᨶᩥᨴᩔᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨿᩣ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥ – "ᨿᩣ ᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᩴ ᨠᩮᩣᨷᩥᩃᨠᩣ ᩅᩣ ᨸᨾᩩᨷᩥᩃᨠᩣ ᩅᩣ ᨲᩥᩃᩉᩣᩁᨠᩣ ᩅᩣ ᨠᨱ᩠ᨯᩉᩣᩁᨠᩣ ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣ ᩅᩣ ᨠᨱ᩠ᨯᨠᩣ ᩅᩣ ᨠᨻᩣᩊᨠᩣ ᩅᩣ [ᨠᨻᩊᩥᨿ ᩅᩣ (ᨠ᪨)] ᨸᩥᩉᩥᨲᩣ ᩅᩣ ( ) [(ᨸᩥᩈᩣᩃᩮᩣᨲᩣ ᩅᩣ) (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩣ ᨶᩥᩃ᩠ᩃᩮᨲᩣ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩮᨲᩣ ᩅᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩣᩉᩥ ᩅᩣ [ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩣᨿ ᩅᩣ (ᩈᩦ᪨)] ᨸᩉᩣᩁᩮ ᩋᨶᩩᩈᩮ᪨ ᨿᩣᩉᩥ ᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨠᨱ᩠ᨯᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᩃᨲᩣᩉᩥ ᩅᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᩋᩣᨷᩣᩉᩥ ᩅᩣ [ᨸᨴᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ] ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨸᩥᩈᩣᨱᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩮᨿᩩᩴ"ᨲᩥ [ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)]᪨

ᨸᨭ᩠ᨮᩣᩈᨲᩣ ᨶᩥᨴᩔᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨿᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩃ᩠ᩃᩣᩉᩥ ᩋᨸᩥᩃᩥᩉᩥ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᩉᩥ ᨿᨵᩩᩁᩣᩉᩥ ᩅᩣᩅᩣᩉᩥ ᩋᨿᩩᨵᩣᩅᩁᨲ᩠ᨲᩮᨿᩣ – "ᨿᩣᩉᩥ ᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᩋᩣᩋᨲᩮ ᨸᩁᩥᨿᩩᨠ᩠ᨠᨱ᩠ᨮᩦ"ᨲᩥ᪨

ᨸᨭ᩠ᨮᩣᩈᨲᩣ ᨶᩥᨴᩔᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨿᩣ ᨶᩥᩁᩈᩣᨶᩥᩈᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩮᨠᩁᩪᨸᩅᩥᩅᩥᨵᩅᩥᨠᨲᩥᨹᩃᨿᩣᩉᩁᨲ᩠ᨲᩮᨿᩣ – "ᨿᩣᩉᩥ ᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨴᩩᨠᩣᨿ ᨸᩁᩥᨠᩥᩃᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ"ᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᨡᩃᩩ, ᨽᩮᩣ, ᨴᩣ [ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ] ᨶᩥᨴᩔᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨿᩣ ᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᩴ ᩋᩣᩁᩣᨿᩮᨲᩮᩅ ᩋᩣᩁᩣᨿᩴ ᨸᩈ᩠ᩈᩣᨲᩮᨲᩮᩅ ᨸᩈ᩠ᩈᩣᨲᩴ ᨲᨩᩦᨲᩥᨲ᩠ᩅᩮᨲᩮᩅ ᨲᨩᩦᨲᩥᨲ᩠ᩅᩴ ᨸᨭ᩠ᨭᨲᩈᩥᨴ᩠ᨵᩮᩁᩮᨲᩮᩅ ᨸᨭ᩠ᨭᨲᩈᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨭ᩠ᨭᩅᩮᨲᩮᩅ ᩋᨭ᩠ᨭᩅᩴ ᨴᨭ᩠ᨭᩅᩮᨲᩮᩅ ᨴᨭ᩠ᨭᩅᩴ ᩃᨧ᩠ᨨᩩᨴᩅᩮᨲᩮᩅ ᩃᨧ᩠ᨨᩩᨴᩅᩴ ᨲᩣᨨᩣᨭᨠᩮᩁᩈᨭ᩠ᨮᩣᩁᩥᨿᩮᨲᩮᩅ [ᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮᨲᩮᩅ (ᨸᩦ᪨)] ᨲᩣᨨᩣᨭᨠᩮᩁᩈᨭ᩠ᨮᩣᩁᩥᨿᩴ ᨻᩥᨷ᩠ᨿᩮᨿᨧ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨽᩩᨵᩣᨲ᩠ᨲᩥ ᩁᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣᨿ [ᩁᨲ᩠ᩅᩣᨿ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)]᪨

ᩋᨳ ᨡᩃᩩ, ᨽᩮᩣ, ᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨲᩣᩉᩥ ᨶᩥᨴᩔᨶᩣᩉᩥ ᨶᩥᩅᩈᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨴᩣᨲᩣ ᩏᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᨸᩈᩣᩁᩮᨲᩥ – "ᨲᩔ ᨴᩩᨲᩥᨿᩈᩃᩥᩃᩮᨿᩣ, ᩅᩥᨲᩔ ᨴᩩᨲᩥᨿᩈᩃᩥᩃᩮᨿᩣ, ᩮᩅᩣᩁᩥᩮᨿᩣ ᨶᩩᨲ᩠ᨲᩮᨿᩣ ᩋᩈᨲᩥᨿᩮᩣ ᩃᩉᩩᩅᩥᨲ᩠ᨲᩣᩮᨿᩣ ᨠᨲᩔ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩣᩁᩥᨠᩣᩮᨿᩣ ᩋᨲᩥᩃᩮᩅ ᩅᩥᨿ ᩮᨿᨲᨠᩣᨿᩥᨠᨿᩣᩮᨿᩣ"ᨲᩥ᪨

ᨲᩔ ᨡᩃᩩ, ᨽᩮᩣ, ᩉᩥᨿᩅᩮᨲᩣ ᨸᨭ᩠ᨭᨲᩁᩣᨶᩔ ᨸᩩᩁᨲ᩠ᩅᩥᨿᨶᩥᩈᩣᨠᩣᩁᩮᨠ ᩈᩩᩈᩩᨴᩩᨿᩈᩩᨲᩥᨸᩩᩊᨠᩥᩁᩥᨸ᩠ᨿᨠᩅ [ᨸ᩠ᨿᨠᩅᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] – ᩉᩁᩥᨴᩩᨸᨿᨲ᩠ᨲᩮᨿᩣ᪨

ᩈᩩᨸ᩠ᨿᩃ ᨸᨴᩩᨿ ᨠᩩᨿᩩᨠ ᨲᩣᨨᩣᨭᨠ ᩈᨲᨸᨲ᩠ᨲ ᩮᩈᩣᨠᨱ᩠ᨯᨠ ᨿᨠ᩠ᨡᩣᩃᨠ [ᨿᨠ᩠ᨡᩣᩃᩅ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨), ᨿᨠ᩠ᨡᩣᩁᩅ (ᨠ᪨)] ᩈᨿ᩠ᨿᨲᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᩣᩉᩈᩩᩅᩥᨠᨱ᩠ᨯ ᨿᨠ᩠ᨡᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᩅᨠᨸ᩠ᨿᩮᨴᩮᩈ [ᨸᩥᩅᨠᨸ᩠ᨿᩮᨴᩮᩈ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)]᪨

ᨣ᩠ᨿᩁᨧᨠ-ᨿᩩᨧᩃᩥᨲ᩠ᨲ-ᨠᩮᨲᨠ-ᨧᩮᨯᩥᩈ-ᨧᨱ᩠ᨯᩣᩃ [ᨧᩮᨲᩈᨿᨱ᩠ᨯᩣᩃ (ᩈᩦ᩺)] -ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨠᨻᩣᨠ᩠ᨿᩩᩃ-ᨲᩥᩃᨠ-ᨸᩥᨥᨠ-ᩉᩈᨲᩈᩣᩃ-ᩈᨬ᩠ᨬᩋᩃᨧᨿ᩠ᨿᨠ ᩋᩈᩮᩣᨠ-

ᨽᩣᨣᩁ᩠ᨿᨣ᩠ᨣ-ᨲᩦᩁᩦᨯᩦ-ᨠ᩠ᨿᨯᨸᨲ᩠ᨲ-ᩃᩥᨴ᩠ᨴᩮ-ᨧᨲ᩠ᨲᨽᩣᨫᨧᨽᩮᨠᩣᨬ᩠ᨬᩋᩣᨣᩁ᩠ᨿ-ᨸᨧ᩠ᨧᨠ-ᨸᩥᨥᨠ᩠ᨿ-ᨩᩮᨧᨩᩣᩁ᩠ᨿᨠᨨᩮᩣᨧᨣᩉᨽᩮ ᨠᨠ᩠ᨿᨨᨠ᩠ᨿᨯᨯᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩃ-ᨠᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣᩁ

[ᨠᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣᩁ (ᨠ᩺)] -ᨠᩃᩥᨠᩣᩁ-ᨠᨱ᩠ᨱᩥᨠᩣᩁ-ᨠᨽᨧᩮᩁ-ᨠᩣᩁᨱ᩠ᨯᨠᩮ-ᨠᩮᩣᨧᩥᨬ᩠ᨬᩋᩣᩁ-ᨠᩥᩈ᩠ᨿᨠ-ᨥᩮᩣᨯᩥᨠ ᨧᨽᨿᩃ᩠ᩃᩥᨠ [ᨽᨧᨿᩃ᩠ᩃᩥᨠ (ᩈᩦ᩺ ᨸᩦ᩺)] -ᨿᨽᨯ᩠ᨣᨱ-

ᨿᨽᨧᨯ᩠ᨯ-ᨽᨱ᩠ᨯᩥ-ᩈ᩠ᨿᩁ᩠ᨿᨧᩥᩁ-ᨽᨠᩥᨽᩥᨿᩣᩃᩥᨿᩃ᩠ᨿᨨᩮᩁ ᨯᩣᨲᩥᩈ᩠ᨿᨿᨽᨿᨨ᩠ᨿᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠ- [ᨿᨨ᩠ᨿᨠᨻᩣᨲ᩠ᨲᨠ (ᨠ᩺)] ᨨᨲ᩠ᨿᨲᨠ᩠ᨠᩣᩁᩥ [ᨨᨲ᩠ᨿᨠᩣᩁᩥ (ᩈᩦ᩺), ᨨᨲ᩠ᨿᨠᩣᩁᩥᨠ (ᨸᩦ᩺)]

ᨲᩣᩃᩦᩈ-ᨲᨠᩁᨿ᩠ᨿᩈᩦᩁᨠᩮᩣᨯ᩠ᨯ-ᨠᨭ᩠ᨮᨧᩥᨲᨲᩮ ᩋᨲᩥᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᨠᩈᩴᨠ᩠ᨿᩈ᩠ᨿᨿᩥᨲᩃᨲᩣᨧᩥᨲᨲᨸᨯᩥᨿᨱ᩠ᨯᩥᨲᨸ᩠ᨿᨩᩮᩈ ᨲᩥᩴᩈ-ᨸᩥᩃᨧ-ᨠᩣᨩᨭ᩠ᨮ-ᨠᩣᩁᨱ᩠ᨯᨧᩣᨠᩥᨽᨯᩥᨲᩮ

ᨧᩥᨭ᩠ᨮᩣᨨᩁ-ᩈᩥᨯ᩠ᨯ [ᩈᩥᨲ᩠ᨯᨧ (ᩈᩦ᩺ ᨸᩦ᩺)] -ᩈᨿᨱ-ᨲᩣᨸᩈᨠᨱᩣᨯᩥᨧ᩠ᨿᨯ᩠ᨯᩮ ᨧᩁᨩᩮᨧ-ᨥᨣ᩠ᨣ-ᩁᨣ᩠ᨣᩈ-ᨯᩣᨽᨧ-ᨠᨭ᩠ᨮᩣ-ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩁᨿᩉᩮᩣᩁᨠᩣᨲ᩠ᨿᨧᩥᨱ᩠ᨱᨸ᩠ᨿᨩᩮᩈ

ᩆᨧᨴ᩠ᨿᨸᩮ ᨡᩃᩩ, ᨽᩮᩣ, ᩁᨿ᩠ᨿᩮ ᨧᨽᩈᨱ᩠ᨯᩮ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩣᨿ ᨳᩩᩔᨠᩮᩣᨠᩥᩃᩮᩣ ᨸᨯᩥᨧᩈᨲᩥ ᩋᨲᩥᨧᩥᨥ ᨿᨨ᩠ᨿᩁᨠᩥᩁᩮᩣ ᨧᩥᩃᩥᩈᩥᨲᨽᨥᨽᩮᩣ ᨿᨲ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩮᩣ

[ᩈᨧᩥᩃᩥᩈᩥᨲᨽᨥᨽᨿᨲ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩮᩣ (ᨠ᩺)]᩺

ᨲᩔᩮᩅ ᨡᩃᩩ, ᨽᩮᩣ, ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᨶ᩠ᨲᩔ ᨳᩩᩔᨠᩮᩣᨠᩥᩃᩔ ᩋᨭ᩠ᨮᨯ᩠ᨯᩣᨲᩥ ᨯᩣᨲᩥᨴ᩠ᨵᩈᨲᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨨᩣᩁᩥᨠᩣ ᨩᨶᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ᩺ ᩋᨳ ᨡᩃᩩ, ᨽᩮᩣ, ᨲᩮ ᨩᨶᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ ᨠᨯᩴ ᨿᩩᨡᨲ ᨯᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨳᩩᩔᨠᩮᩣᨠᩥᩃᩴ ᨿᨩᩮᩉ᩠ᨿᨲᩥᩈᩦᨴᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨯ᩠ᨯᩮᨶ᩠ᨲᩥ – “ᨿᩣ ᨲᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨳᩩᩔᨠᩮᩣᨠᩥᩃᩴ ᩋᨯ᩠ᨯᩣᨲᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨸᨧᩮ ᨠᩥᩃᨿᨨᩮᩣ ᨭ᩠ᨮᩣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ᩺

ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈ ᨩᨶᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᨲᩮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᨲᩮᩣ ᩏᨯ᩠ᨯᩮᨶ᩠ᨲᩥ – “ᩅᨨᩣᨿᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨳᩩᩔᨠᩮᩣᨠᩥᩃᩮᩣ ᩋᩣᩅᨽᩣ ᨸᩁᩥᨸᨲᩥᩔᨲᩥ, ᨿᨾ᩠ᩉᩮ ᨲᩴ ᨸᨣ᩠ᨣᩉᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ᩺

ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈ ᨩᨶᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ ᩏᨸᩁᩪᨸᩁᩥ ᩏᨯ᩠ᨯᩮᨶ᩠ᨲᩥ – “ᨿᩣ ᨲᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨳᩩᩔᨠᩮᩣᨠᩥᩃᩴ ᩋᩣᨲᨸᩮᩣ ᨸᩁᩥᨲᩣᨸᩮᩈᩦ”ᨲᩥ᩺

ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈ ᨩᨶᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ ᩏᨽᨲᩮᩣᨸᩔᩮ ᩏᨯ᩠ᨯᩮᨶ᩠ᨲᩥ – “ᨿᩣ ᨲᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨳᩩᩔᨠᩮᩣᨠᩥᩃᩴ ᩈᩦᨲᩴ ᩅᩤ ᩏᨱ᩠ᩉᩴ ᩅᩤ ᩁᨩᩮᩣ ᩅᩤ ᩅᩤᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩏᩔᩣᩅᩮᩣ ᩅᩤ ᩏᨸᩉᨬ᩠ᨬᩦ”ᨲᩥ᩺

ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈ ᨩᨶᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᩏᨯ᩠ᨯᩮᨶ᩠ᨲᩥ – “ᨿᩣ ᨲᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨳᩩᩔᨠᩮᩣᨠᩥᩃᩴ ᨣᩮᩣᨸᩣᩃᨠᩣ ᩅᩤ ᨸᩈᩩᨸᩣᩃᨠᩣ ᩅᩤ ᨲᩥᨱᩉᩣᩁᨠᩣ ᩅᩤ ᨠᨭ᩠ᨮᩉᩣᩁᨠᩣ ᩅᩤ ᩅᨶᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣ ᩅᩤ ᨠᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩤ ᨠᨳᩃᩣᨿ ᩅᩤ ᨸᩣᨱᩥᨶᩣ ᩅᩤ ᩃᩮᨯ᩠ᨯᩩᨶᩣ ᩅᩤ ᨴᨱ᩠ᨯᩮᨶ ᩅᩤ ᩈᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩅᩤ ᩈᨠ᩠ᨡᩁᩣᩉᩥ ᩅᩤ ᨸᩉᩣᩁᩴ ᩋᨴᩴᩈᩩ᩺

ᨿᩣᨿᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨳᩩᩔᨠᩮᩣᨠᩥᩃᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩉᩥ ᩅᩤ ᩃᨲᩣᩉᩥ ᩅᩤ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩉᩥ ᩅᩤ ᩈᩣᨡᩣᩉᩥ ᩅᩤ ᨳᨾ᩠ᨽᩉᩥ ᩅᩤ ᨸᩣᩈᩣᨱᩮᩉᩥ ᩅᩤ ᨻᩃᩅᨲ᩠ᨲᩁᩉᩥ ᩅᩤ ᨸᨠ᩠ᨡᩦᩉᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᨾᩮᩈᩦ”ᨲᩥ᩺

ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈ ᨩᨶᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᩏᨯ᩠ᨯᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨱ᩠ᩉᩣᩉᩥ ᩈᨡᩥᩃᩣᩉᩥ ᨾᨬ᩠ᨩᩪᩉᩥ ᨾᨵᩩᩁᩣᩉᩥ ᩅᩤᨧᩣᩉᩥ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ – “ᨿᩣᨿᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨳᩩᩔᨠᩮᩣᨠᩥᩃᩮᩣ ᩋᩣᩈᨶᩮ ᨸᩁᩥᨿᩩᨠ᩠ᨠᨱ᩠ᨮᩦ”ᨲᩥ᩺

បញ្ញាឞ ឌិឌកញ្ញាឥឃា ឌិឥឞាឌិឞំ ៜឥឆ្ណត្តិ អឥតកទុក្លចិចិឆចិកតិចលយាឋទត្តិឥឃា – “យាឃំ បុណ្ណយុឥឍា ឞ៉ុឞ្ឞឥកាកិឥលិ ឲុងាឃ បទិកិលយិត្វា”តិៜ

អថ ៧លុ, ៩កា, ៣ា ឌិឌកញ្ញាឥឃា ៣ំ បុណ្ណយុ៣ំ ឞ៉ុឞ្ឞឥកាកិលំ អាទាឥយឥតច អាទាឃំ ៜឃ្យាឥតឥតច ៜឃ្យាត់ តឌីតិឥឞ្វឥតច តឌីតិ៣្វំ បញ្ញាតឞិ៧ឥឥឥតច បញ្ញាតឞិ៧ទំ អឞ្ញចឥតឥតច អឞ្ញចត់ ឌឞ្ញចឥតឥតច ឌឞ្ញចត់ លឮុឌចឥតឥតច លឮុឌចត់ តាឮឞ្ញុឥកាឥឞញ្ញាទិឥឃឥតច តាឮឞ្ញុឥកាឥឞញ្ញាទិឃំ ៧ិឞ្យឥយច អភិឞម្កុទាត្តិ ឥតិត្វាឃៜ

អថ ៧លុ, ៩កា, បុណ្ណយុឥឍា ឞ៉ុឞ្ឞឥកាកិឥលិ ៣ាហិ ឌិឌកញ្ញាហិ ឌិចឞំ បទិឮ្យឮឥឋា ៩ចំ បឞំឞតិ – “ឞាធុ, ឞាធុ, ភកិតិឥឃា, ៩ចំ ឥឍា, ភកិតិឥឃា, ៣ុឞ្យាកំ បតិទូបំ កុលឌឹតាត់, ឃំ ៣ុឥយ្យភត្តាទំ បទិចឥឥឃ្យាឆា”តិៜ

អថ ៧លុ, ៩កា, បុណ្ណយុឥឍា ឞ៉ុឞ្ឞឥកាកិឥលិ ឥឃត កុណាឥលិ ឞកុឥណា ឥតត្បឞញ្ញយិៜ អឆ្កឞំឞុ ឥឍា កុណាលឞ្ឞ ឞកុណឞ្ឞ បទិចាទិកា ឌិឌកញ្ញាឥឃា ៣ំ បុណ្ណយុ៣ំ ឞ៉ុឞ្ឞឥកាកិលំ ក្នុឥតាច អាកច្ឆត្តំ; ឌិស្វាត ឥឃត បុណ្ណយុឥឍា ឞ៉ុឞ្ឞឥកាកិឥលិ ឥតត្បឞញ្ញយិឞុ; ៜបឞញ្ញយិត្វា ៣ំ បុណ្ណយុ៣ំ ឞ៉ុឞ្ឞឥកាកិលំ ៩តឥឌឥចាតុំ – “អឃំ, ឞម្ម បុណ្ណយុ៧, កុណាឥលិ ឞកុឥណា អតិចិឃ ចទុឥឞា អតិចិឃ ចទុឞចាឥធា, អឥឞ្យចតាឃ ៣ចឞ្យិ អាកម្ម បិឃចាធំ លឥភឃ្យាយា”តិៜ “អឥឞ្យចតាឃ, ភកិតិឥឃា”តិ ចត្វា ឥឃត កុណាឥលិ ឞកុឥណា ឥតត្បឞញ្ញយិ; ៜបឞញ្ញយិត្វា កុណាឥល៧ ឞកុឥណា៧ ឞឌ្ឌិ បឌិឞម្មោឌិត្វា ៩កាឃត្តំ តិឞិឌិៜ ៩កាឃត្តំ តិឞិឥត្កា ឥឍា បុណ្ណយុឥឍា ឞ៉ុឞ្ឞឥកាកិឥលិ ៣ំ កុណាលំ ឞកុណំ ៩តឥឌឥចាឆ – “កិឞ្ឞ ៣្វំ, ឞម្ម កុណាល, ឥត្ថីនំ ឞុឌាតាត់ កុលឌឹតាត់ ឞម្មាបឌិបត្តាត់ មិច្ឆាបឌិបឥត្កា’ឞិ [បឌិបឥត្កា (ឞិៜ បីៜ)]? អឃតាបកាឃឹតឞ្យិ កិទ, ឞម្ម កុណាល, ឥត្ថីនំ ឃតាបកាឃិតា កចិតញ្ញាំ, កិមង្គ បត ឃតាបកាឃឹត”ត្តិ!

៩ចំ ចុឥត្ត, កុណាឥលិ ឞកុឥណា ៣ំ បុណ្ណយុ៣ំ ឞ៉ុឞ្ឞឥកាកិលំ ៩ចំ អបឞាឥឌឞិ – “តឞ្ឞ ៣្វំ, ឞម្ម ឌម្ម ចឞល, ចិតឞ្ឞ ៣្វំ, ឞម្ម ឌម្ម ចឞល, ឥកា ត្ ៣ឃា ចិឃឥត្តា ឌាឃាឌិឥតភា”តិៜ ៩ចំ អបឞាឌិឥតា ច បត បុណ្ណយុឥឍា ឞ៉ុឞ្ឞឥកាកិឥលិ ៣ឥតាឥឃច [៣ឥតា ឥឋច (ឞិៜ បីៜ)] បឌិតិចត្តិៜ

អថ ៧លុ, ៩កា, បុណ្ណយុ៧ឞ្ឞ ឞ៉ុឞ្ឞឥកាកិលឞ្ឞ អបឥទត ឞមឥឃត តឌិទឥឞ្យច [អឌិទឥឞ្យច អច្ចឥឃត (កៜ)] ៧ឥទា អាឌាឥឆា ៜបជ្ជិ ឥលិហិតបក្ខត្តិកាៜ ដាឮឋា ឥចឌតា ចត្តត្តិ ឃាទលាត្តិកា [ឃទលាត្តិកា (ឞ្យាៜ)]ៜ អថ ៧លុ, ៩កា, បុណ្ណយុ៧ឞ្ឞ ឞ៉ុឞ្ឞឥកាកិលឞ្ឞ បទិចាទិកាត់ ឌិឌកញ្ញាត់ ៩តឌឥឋាឞិ – “អាឌាឆិឥកា ឥឍា អឃំ បុណ្ណយុឥឍា ឞ៉ុឞ្ឞឥកាកិឥលិ, អឥឞ្យចតាឃ ឥត្ថយឞ្យាអាឌាឆា ចុច្ចឥឋឃ្យា”តិ ៩កំ អត្ថតិឃំ ឱហាឃ ឥឃត កុណាឥលិ ឞកុឥណា ឥតត្បឞញ្ញយិឞុៜ អឆ្កឞា ឥឍា កុណាឥលិ ឞកុឥណា ៣ា ឌិឌកញ្ញាឥឃា ក្នុឥតាច អាកច្ឆត្តិឥឃា, ឌិស្វាត ៣ា ឌិឌកញ្ញាឥឃា ៩តឌឥចាឆ – “កហំ បត ៣ុម្ហំ ឞឥលិឥឃា កត្វា”តិ? “អាឌាឆិឥកា ឥឍា, ឞម្ម កុណាល, បុណ្ណយុឥឍា ឞ៉ុឞ្ឞឥកាកិឥលិ អឥឞ្យចតាឃ ៣យ្យាអាឌាឆា ចុច្ចឥឋឃ្យា”តិៜ ៩ចំ ចុឥត្ត, កុណាឥលិ ឞកុឥណា ៣ា ឌិឌកញ្ញាឥឃា ៩ចំ អបឞាឥឌឞិ – “តឞ្ឞច ៣ុឥយ្យមឞលិឥឃា, ចិតឞ្ឞច ៣ុឥយ្យមឞលិឥឃា, ឥចាទិឥឃា ឆ្កត្តិឥឃា អឞតិឥឃា លហុចិត្តាឥឃា កតឞ្ឞ

អប្បដិការិកាយោ អនិលោ វិយ យេនកាមង្គមាយោ’’តិ; វត្វា យេន បុណ្ណមុខោ ផុស្សកោកិលោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា តំ បុណ្ណមុខំ ផុស្សកោកិលំ ឯតទវោច – ‘‘ហំ, សម្ម, បុណ្ណមុខា’’តិ។ ‘‘ហំ, សម្ម, កុណាលា’’តិ។

អថ ខលុ, ភោ កុណាលោ សកុណោ តំ បុណ្ណមុខំ ផុស្សកោកិលំ បក្ខេហិ ច មុខតុណ្ឌកេន ច បរិគ្គហេត្វា វុដ្ឋាបេត្វា នានាភេសជ្ជានិ បាយាបេសិ។ អថ ខលុ, ភោ, បុណ្ណមុខស្ស ផុស្សកោកិលស្ស សោ អាពាធោ បដិប្បស្សម្ភីតិ។ អថ ខលុ, ភោ, កុណាលោ សកុណោ តំ បុណ្ណមុខំ ផុស្សកោកិលំ គិលានវុដ្ឋិតំ [គិលានាវុដ្ឋិតំ (សី។ ស្យា។ បី។)] អចិរវុដ្ឋិតំ គេលញ្ញា ឯតទវោច –

‘‘ទិដ្ឋា មយា, សម្ម បុណ្ណមុខ, កណ្ហា ទ្វេបិតិកា បញ្ចបតិកាយ ឆដ្ឋេ បុរិសេ ចិត្តំ បដិពទ្ធន្តិយា, យទិទំ កពន្ធេ [កវន្ធេ (សី។ បី។)] បីឋសប្បិម្ហីតិ។ ភវតិ ច បនុត្តេត្ថ [បុនុត្តេត្ថ (ក។) ឯវមុបរិបិ] គាថា –

១៥០។

‘‘អថជ្ជុនោ នកុលោ ភីមសេនោ [ភិម្មសេនោ (សី។ ស្យា។ បី។)], យុធិដ្ឋិលោ សហទេវោ [សីហទេវោ (ក។)] ច រាជា;

ឯតេ បតី បញ្ច មតិច្ច នារី, អកាសិ ខុជ្ជវាមនកេន [ខុជ្ជវាមនេន (បី។)] បាប’’ន្តិ។

‘‘ទិដ្ឋា មយា, សម្ម បុណ្ណមុខ, សច្ចតបាវី [សច្ចតបាបី (សី។ បី។), បច្ចតបាបី (ស្យា។)] នាម សមណី សុសានមជ្ឈេ វសន្តី ចតុត្ថកភត្តំ បរិណាមយមានា សុរាមុត្តកេន [តុលាបុត្តកេន (សី។ បី។), សា សុរាមុត្តកេន (ក។)] បាបមកាសិ។

‘‘ទិដ្ឋា មយា, សម្ម បុណ្ណមុខ, កាកវតី [កាកាតី (សី។), កាកាតិ (បី។)] នាម ទេវី សមុទ្ទមជ្ឈេ វសន្តី ភរិយា វេនតេយ្យស្ស នដកុវេរេន បាបមកាសិ។

ទិដ្ឋា មយា, សម្ម បុណ្ណមុខ, កុរុង្គទេវី [កុរង្គវី (សី។ បី។)] នាម លោមសុទ្ទរី [លោមសុន្ទរី (សី។ ស្យា។ បី។)] ឯឡិកកុមារំ [ឯឡមារកំ (សី។), ឯឡកកុមារំ (ស្យា។), ឯឡកមារំ (បី។)] កាមយមានា ឆឡង្គកុមារធនន្តេវាសិនា បាបមកាសិ។

ឯវញ្ហេតំ មយា ញាតំ, ព្រហ្មទត្តស្ស មាតរំ [មាតុកា (ស្យា។)] ឱហាយ កោសលរាជំ បញ្ចាលចណ្ឌេន បាបមកាសិ។

១៥១។

“ᨵᨲᩣ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨧ ᩋᨠᩴᩈᩩ ᨸᩣᨸᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣᩉᨾᩥᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᨶ ᩅᩥᩔᩈᩮ ᨶᨸ᩠ᨸᩈᩴᩈᩮ;

ᨾᩉᩦ ᨿᨳᩣ ᨩᨣᨲᩥ ᩈᨾᩣᨶᩁᨲ᩠ᨲᩣ, ᩅᩈᩩᨶ᩠ᨵᩁᩣ ᩍᨲᩁᩦᨲᩁᩣᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣ [ᩍᨲᩁᩦᨲᩁᩣᨶᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᩍᨲ᩠ᨲᩁᩦᨲᩁᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣ (?)];

ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩉᩣ ᩋᨹᨶ᩠ᨴᨶᩣ ᩋᨠᩩᨸ᩠ᨸᩣ, ᨲᨳᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᨲᩣᨿᩮᩣ ᨶ ᩅᩥᩔᩈᩮ ᨶᩁᩮᩣ᪨

᪑᪘᪑᪨

“ᩈᩦᩉᩮᩣ ᨿᨳᩣ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨾᩴᩈᨽᩮᩣᨩᨶᩮᩣ, ᩅᩣᩊᨾᩥᨣᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩣᩅᩩᨵᩮᩣ [ᨸᨬ᩠ᨧᩉᨲ᩠ᨳᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩈᩩᩁᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ;

ᨸᩈᨿ᩠ᩉᨡᩣᨴᩦ ᨸᩁᩉᩥᩴᩈᨶᩮ ᩁᨲᩮᩣ, ᨲᨳᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᨲᩣᨿᩮᩣ ᨶ ᩅᩥᩔᩈᩮ ᨶᩁᩮᩣ᪨

“ᨶ ᨡᩃᩩ [ᨶ ᨡᩃᩩ ᨽᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)], ᩈᨾ᩠ᨾ ᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩩᨡ, ᩅᩮᩈᩥᨿᩮᩣ ᨶᩣᩁᩥᨿᩮᩣ ᨣᨾᨶᩥᨿᩮᩣ, ᨶ ᩉᩮᨲᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᨠᩥᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ, ᩅᨵᩥᨠᩣᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩑᨲᩣᨿᩮᩣ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᩅᩮᩈᩥᨿᩮᩣ ᨶᩣᩁᩥᨿᩮᩣ ᨣᨾᨶᩥᨿᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

“ᨧᩮᩣᩁᩮᩣ [ᨧᩮᩣᩁᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩅᩥᨿ ᩅᩮᨱᩥᨠᨲᩣ, ᨾᨴᩥᩁᩣᩅ [ᨾᨴᩥᩁᩣ ᩅᩥᨿ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᨾᨴᩥᩁᩥᩅ (ᨸᩦ᪨)] ᨴᩥᨴ᩠ᨵᩣ [ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ (ᨠ᪨), ᩅᩥᩈᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩅᩣᨱᩥᨩᩮᩣ [ᩅᩣᨱᩥᨩᩣ (ᨸᩦ᪨)] ᩅᩥᨿ ᩅᩣᨧᩣᩈᨶ᩠ᨳᩩᨲᩥᨿᩮᩣ, ᩍᩔᩥᩘᨣᨾᩥᩅ ᩅᩥᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩣᨿᩮᩣ [ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩣᨿᩮᩣ (ᨸᩦ᪨), ᩅᩥᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ (ᨠ᪨)], ᩏᩁᨣᩣᨾᩥᩅ ᨴᩩᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᨿᩮᩣ, ᩈᩮᩣᨻ᩠ᨽᨾᩥᩅ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣ, ᨸᩣᨲᩣᩃᨾᩥᩅ ᨴᩩᨸ᩠ᨸᩪᩁᩣ ᩁᨠ᩠ᨡᩈᩦ ᩅᩥᨿ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᩈᩣ, ᨿᨾᩮᩣᩅᩮᨠᨶ᩠ᨲᩉᩣᩁᩥᨿᩮᩣ, ᩈᩥᨡᩦᩁᩥᩅ ᩈᨻ᩠ᨻᨽᨠ᩠ᨡᩣ, ᨶᨴᩦᩁᩥᩅ ᩈᨻ᩠ᨻᩅᩣᩉᩦ, ᩋᨶᩥᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨿᩮᨶᨠᩣᨾᩴᨧᩁᩣ, ᨶᩮᩁᩩ ᩅᩥᨿ ᩋᩅᩥᩈᩮᩈᨠᩁᩣ, ᩅᩥᩈᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨹᩃᩥᨲᩣᨿᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨽᩅᨲᩥ ᨧ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᩣᨠ᩠ᨿᩴ –

᪑᪘᪒᪨

“ᨿᨳᩣ ᨧᩮᩣᩁᩮᩣ ᨿᨳᩣ ᨴᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩅᩣᨱᩥᨩᩮᩣᩅ ᩅᩥᨠᨲ᩠ᨳᨶᩦ;

ᩍᩔᩥᩘᨣᨾᩥᩅ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩣ [ᨾᩥᩅᩣᩅᨭ᩠ᨭᩣ (ᩈᩦ᪨), ᨾᩥᩅᩣᩅᨲ᩠ᨲᩣ (ᨸᩦ᪨)], ᨴᩩᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣ [ᨴᩩᨩ᩠ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣ(ᨸᩦ᪨)] ᩏᩁᨣᩮᩣ ᩅᩥᨿ᪨

᪑᪘᪓᪨

“ឞោណ្ណមិវ បដិច្ឆន្នា, បិតាលមិវ ទុប្បភា;

រក្ខសី ចិឃ ទុរេត្តារា, ឃរោខចេកត្តហាទិរឃា។

១៥៣។

[ឃថា និលី តឌីចារហោ, អតិរលិ កាយចារចា;§រតទ្វច អចិរឞរា ច, ចិឞទុរក្ខា ចិឃ តិច្ឆបលិ;§តារឃត្តិ ឈរទ រការ៉ំ, រតតាតត្តកទិត្តិ រឃាតិ; (ឞី។ ឞ្យា។)]

“ឃថា និលី តឌី ចារតា, រតទ្រតាច ឞយាកតា។

ចិឞទុរក្ខា ចិឃ តិច្ឆបលិ, តារឃត្តិ ឈរទ រការ៉ំ;

រតតត្តកទិត្តិរឃា”តិ [ឃថា និលី តឌីចារហោ, អតិរលិ កាយចារចា;§រតទ្វច អចិរឞរា ច, ចិឞទុរក្ខា ចិឃ តិច្ឆបលិ;§តារឃត្តិ ឈរទ រការ៉ំ, រតតាតត្តកទិត្តិ រឃាតិ; (ឞី។ ឞ្យា។)]។

“ចត្តាទិយាតិ, ឞយូ បុណ្ណយុព, ឃាតិ (ចត្ត្វតិ កិរច្ឆ ឌារត អតត្តចទាតិ កចត្តិ; តាតិ) [( ) ឞី។ ឞ្យា។ របិត្តរកឞុ ត ជិឞ្យតិ] បទក្យុរល ត ចារឞតច្ចាតិ – រកាឃំ រឆត្យំ ឃាតំ កទិឃា។ ចត្តាទិ ៩តាតិ បណ្ឌិរតា ឆតាតិ [ឃាតិ (ឞី។ ឞ្យា។ បី។)] ឈទា ត ចិប្យចារឞរឃ។

១៥៩។

‘រកាឃំ រឆត្យុ ឃាតត្យុ, កទិឃំ ឌាតិក្យុរល ត ចារឞរឃ;

កញ្ញត្តិ ទធំ អឃាតកា, អតិចារហត ហតត្តិ បុក្កចំ;

រចារហត ហតត្តិ ចច្ឆកំ, កទិឃា ឌាតិក្យុរល បទុឞ្យតី’”តិ។

“ល ត្ថយាតិ, ឞយូ បុណ្ណយុព, ឃាតិ (ចត្ត្វតិ) [( ) ឞី។ បី។ របិត្តរកឞុ ត្យ ជិឞ្យតិ] កិរច្ឆ ឌារត អតត្តចទាតិ កចត្តិ –

១៥៧។

‘អកុលំ ឆន្ន ញាតិកុលេ ច ភរិយា, បិវំ តាចា អគ្គភគ្គញ្ញា យាតិ;

ភ្ញូវេ មិតេត្វា បិបាសាហាយកោ ច, កិច្ចេ នាទេ អត្តទ្ធនាតិ ភវ’’ន្តិ។

“អដ្ឋហិ ខលុ, សម្ម បុណ្ណមុខ, ឋានេហិ ឥត្ថី សាមិកំ អវជានាតិ។ ទលិទ្ទតា, អាតុរតា, ជិណ្ណតា, សុរាសោណ្ឌតា, មុទ្ធតា, បមត្តតា, សព្ពកិច្ចេសុ អនុវត្តនតា, សព្ពធនអនុប្បទានេន – ឥមេហិ ខលុ, សម្ម បុណ្ណមុខ, អដ្ឋហិ ឋានេហិ ឥត្ថី សាមិកំ អវជានាតិ។ ភវតិ ច បនេត្ថ វាក្យំ –

១៥៨។

‘ទលិទ្ទំ អាតុរញ្ចាបិ, ជិណ្ណកំ សុរសោណ្ឌកំ;

បមត្តំ មុទ្ធបត្តញ្ច, សព្ពកិច្ចេសុ [រត្តំ កិច្ចេសុ (សី។ បី។)] ហាបនំ;

សព្ពកាមប្បទានេន [សព្ពកាមបណិធានេន (ស្យា)], អវជានាតិ [អវជានន្តិ (សី។ បី។)] សាមិក’’ន្តិ។

“នវហិ ខលុ, សម្ម បុណ្ណមុខ, ឋានេហិ ឥត្ថី បទោសមាហរតិ។ អារាមគមនសីលា ច ហោតិ, ឧយ្យានគមនសីលា ច ហោតិ, នទីតិត្ថគមនសីលា ច ហោតិ, ញាតិកុលគមនសីលា ច ហោតិ, បរកុលគមនសីលា ច ហោតិ, អាទាសទុស្សមណ្ឌនានុយោគមនុយុត្តសីលា ច ហោតិ, មជ្ជបាយិនី ច ហោតិ, និល្លោកនសីលា ច ហោតិ, សទ្វារដ្ឋាយិនី [បទ្វារដ្ឋាយិនី (សី។ ស្យា។ បី។)] ច ហោតិ – ឥមេហិ ខលុ, សម្ម បុណ្ណមុខ, នវហិ ឋានេហិ ឥត្ថី បទោសមាហរតីតិ។ ភវតិ ច បនេត្ថ វាក្យំ –

១៥៩។

‘អារាមសីលា ច [អារាមសីលី ច (សី។ បី។)] ឧយ្យានំ, នទី ញាតិ បរកុលំ;

អាទាសទុស្សមណ្ឌនមនុយុត្តា, យា ចិត្ថី មជ្ជបាយិនី។

໑໐໐ˋ

‘ຍາ ຈ ນິເລ຺ລາກນສີລີ, ຍາ ຈ ສກ຺ຂາຣຈາຍິນີ;

ນວເຫເຕຫິ ຐາເນຫິ, ປເທາສມາຫຣນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖິເຍາ”’ຕິˋ

“ຈຕ຺ຕາລີສາຍ [ຈຕ຺ຕາລີສາຍິ (ປີˋ ກˋ)] ໂຂ, ສມ຺ມ ປຸຓ຺ຓມຸຂ, ຐາເນຫິ ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິສໍ ອຈ຺ຈາວທຕິ [ອຈ຺ຈາຈຣຕິ (ສີˋ ສ຺ຍາˋ ປີˋ)]ˋ ວິຊມ຺ຠຕິ, ວິນມຕິ, ວິລສຕິ, ວິລຊ຺ຊຕິ, ນເຂນ ນຂໍ ຆເຏ຺ຏຕິ, ປາເທນ ປາທໍ ອກ຺ກມຕິ, ກເຏ຺ຐນ ປຐວິໍ ວິລິຂຕິ [ລິຂຕິ (ສີˋ ປີˋ)], ທາຣກໍ ອຸລ຺ລງ຺ຆຕິ ອຸລ຺ລງ຺ຆາເປຕິ [ທາຣກໍ ອຸລ຺ລງ຺ເຆຕິ ໂອລງ຺ເຆຕິ (ສີˋ ປີˋ)], ກີຬຕິ ກີຬາເປຕິ, ຈຸມ຺ພຕິ ຈຸມ຺ພາເປຕິ, ຠຸຎ຺ຊຕິ ຠຸຎ຺ຊາເປຕິ, ທທາຕິ, ຍາຈຕິ, ກຕມນຸກເຣາຕິ, ອຸຈ຺ຈໍ ຠາສຕິ, ນີຈໍ ຠາສຕິ, ອວິຈ຺ຈໍ ຠາສຕິ, ວິວິຈ຺ຈໍ ຠາສຕິ, ນເຈ຺ຈນ ຄີເຕນ ວາທິເຕນ ເຣາທເນນ [ເຣາທິເຕນ (ສີˋ ປີˋ)] ວິລສິເຕນ ວິຠູສິເຕນ ຊຄ຺ຆຕິ, ເປກ຺ຂຕິ, ກຏິໍ ຈາເລຕິ, ຄຸຍ຺ຫຠຓ຺ຑກໍ ສຎ຺ຈາເລຕິ, ອູຣຸໍ ວິວຣຕິ, ອູຣຸໍ ປິທຫຕິ, ຖນໍ ທເສ຺ສຕິ, ກຈ຺ຉໍ ທເສ຺ສຕິ, ນາຠິໍ ທເສ຺ສຕິ, ອກ຺ຂິໍ ນິຂຓຕິ, ຠມຸກໍ ອຸກ຺ຂິປຕິ, ເອາຏ຺ຐໍ ອຸປລິຂຕິ [ເອາຏ຺ຐໍ ປລິຂຕິ ຊິວ຺ຫໍ ປລິຂຕິ (ສີˋ ປີˋ)], ຊິວ຺ຫໍ ນິລ຺ລາເລຕິ, ທຸສ຺ສໍ ມຸຎ຺ຈຕິ, ທຸສ຺ສໍ ປຏິພນ຺ຘຕິ, ສິຣໍ ມຸຎ຺ຈຕິ, ສິຣໍ ພນ຺ຘຕິ – ອິເມຫິ ໂຂ, ສມ຺ມ ປຸຓ຺ຓມຸຂ, ຈຕ຺ຕາລີສາຍ ຐາເນຫິ ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິສໍ ອຈ຺ຈາວທຕິˋ

“ປຎ຺ຈວີສາຍ [ປຎ຺ຈວີສາຫິ (ປີˋ ກˋ)] ໂຂ, ສມ຺ມ ປຸຓ຺ຓມຸຂ, ຐາເນຫິ ອິຕ຺ຖີ ປທຸຏ຺ຐາ ເວທິຕພ຺ພາ ຠວຕິˋ ສາມິກສ຺ສ ປວາສໍ ວຓ຺ເຓຕິ, ປວຸຕ຺ຖໍ ນ ສຣຕິ, ອາຄຕໍ ນາຠິນນ຺ທຕິ, ອວຓ຺ຓໍ ຕສ຺ສ ຠຓຕິ, ວຓ຺ຓໍ ຕສ຺ສ ນ ຠຓຕິ, ອນຕ຺ຖໍ ຕສ຺ສ ຈຣຕິ, ອຕ຺ຖໍ ຕສ຺ສ ນ ຈຣຕິ, ອກິຈ຺ຈໍ ຕສ຺ສ ກເຣາຕິ, ກິຈ຺ຈໍ ຕສ຺ສ ນ ກເຣາຕິ, ປຣິທຫິຕ຺ວາ ສຍຕິ, ປຣມ຺ມຸຂີ ນິປຊ຺ຊຕິ, ປຣິວຕ຺ຕກຊາຕາ ເຂາ ປນ ເຫາຕິ ກຸຎ຺ຈິຍຊາຕາ, ທີຆໍ ອສ຺ສສຕິ, ທຸກ຺ຂໍ ເວທຍຕິ, ອຸຈ຺ຈາຣປສ຺ສາວໍ ອຠິຓ຺ຫໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ວິເລາມມາຈຣຕິ, ປຣປຸຣິສສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ກຓ຺ຓເສາຕໍ ວິວຣເມາທຫຕິ [ວິວຣຕິ ເອາທຫຕິ (ປີˋ)], ນິຫຕເຠາຄາ ເຂາ ປນ ເຫາຕິ, ປຏິວິສ຺ສເກຫິ ສນ຺ຖວໍ ກເຣາຕິ, ນິກ຺ຂນ຺ຕປາທາ ເຂາ ປນ ເຫາຕິ, ວິສິຂານຸຈາຣິນີ ອຕິຈາຣິນີ ເຂາ ປນ ເຫາຕິ, ນິຈ຺ຈໍ [ນຕ຺ຖິ ສີˋ ສ຺ຍາˋ ປີˋ ເປາຕ຺ຖເກສຸ] ສາມິເກ ອຄາຣວາ ປທຸຏ຺ຐມນສງ຺ກປ຺ປາ, ອຠິຓ຺ຫໍ ທ຺ວາເຣ ຕິຏ຺ຐຕິ, ກຈ຺ຉານິ ອງ຺ຄານິ ຖນານິ ທເສ຺ສຕິ, ທິເສາທິສໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເປກ຺ຂຕິ – ອິເມຫິ ໂຂ, ສມ຺ມ ປຸຓ຺ຓມຸຂ, ປຎ຺ຈວີສາຍ [ປຎ຺ຈວີສາຫິ (ກˋ)] ຐາເນຫິ ອິຕ຺ຖີ ປທຸຏ຺ຐາ ເວທິຕພ຺ພາ ຠວຕິˋ ຠວຕິ ຈ ປເນຕ຺ຖ ວາກ຺ຍໍ –

໑໐໑ˋ

‘ປວາສໍ ຕສ຺ສ ວຓ຺ເຓຕິ, ຄຕໍ ຕສ຺ສ ນ ເສາຈຕິ [ປວາສ’ຍສ຺ສ ວຓ຺ເຓຕິ ຄເຕ ນາສ຺ສ ເສາຈຕິ (ສີˋ ປີˋ)];

ທິສ຺ວານ ປຕິມາຄຕໍ [ທິສ຺ວາ ປຕິໍ ອາຄຕໍ (ສີˋ ປີˋ)] ນາຠິນນ຺ທຕິ;

កត្តារចល្លា ត ពកាធិ ការេតិ, ឯតេ បញ្ញាយ កចត្តិ លក្ខណា៕

១០១៕

‘អត្ថំ តស្ស ចរតិ អសញ្ញតា, អត្តជ្ជា ហាបេតិ អកិច្ចការិនី;

បរិគហិត្វា សយតិ បរយុត្តិ, ឯតេ បញ្ញាយ កចត្តិ លក្ខណា៕

១០២៕

‘បរិចត្តខាតា ច [បរាចត្តកខាតា ច (សី៎)] កចតិ ពុក្កុយិ, ឌីឃជ្ជា អស្សុយតិ ទុក្ខចេចិតិ;

ហុច្ចារបស្សាចយកិលញ្ញាគច្ឆតិ, ឯតេ បញ្ញាយ កចត្តិ លក្ខណា៕

១០៣៕

“ចិលេយិយាចរតិ អកិច្ចការិនី, សង្គំ តិសារេយតិ បរស្ស ការេតា;

តិហតេកាកា ច ពរេរាតិ សត្តុចំ, ឯតេ បញ្ញាយ កចត្តិ លក្ខណា៕

១០៤៕

‘ពិរេច្ឆត លង្គំ ពសិរាកចំ [ពសិរេរតាកចំ (សី៎)] ឆតំ, ចិត្តំ ចិតារេសតិ ទុរេក្ខត សយុត្តំ;

បដិចិស្សេពហិ ច ពរេរាតិ សត្តុចំ, ឯតេ បញ្ញាយ កចត្តិ លក្ខណា៕

១០៥៕

‘តិក្ខត្តុបាទិកា ចិសិតាត្ថរាទិតិ, តិច្ចញ្ញា សាយិយិប្បតិច្ចំ សសាយិយិប្ប (បី៎ ក៎)] បញ្ញាយាតសា;

អតិចារិនី ហោតិ អបេតការចា [តេឆចការចា (សី. បី.)], ឯតេ បញ្ញាយ គច្ឆន្តិ លក្ខណា.

១០៧.

‘អភិក្ខណំ តិដ្ឋតិ ទ្វារមូលេ, ថនានិ គន្ធាតិ ច គោប្បយន្តិ;

ទិសោទិសំ បេក្ខតិ ភន្តចិត្តា, ឯតេ បញ្ញាយ គច្ឆន្តិ លក្ខណា.

១០៨.

‘សព្វា នទី វង្កគតី [វង្កនទី (ក.)], សព្វេ កដ្ឋមយា វនា;

សព្វិត្ថិយោ ករេ បាបំ, លភមានេ និវាតកេ.

១០៩.

‘សចេ លភេថ ខណំ វា រហោ វា, និវាតកំ វាបិ លភេថ តាទិសំ;

សព្វាវ ឥត្ថី កយិរុំ នុ [ករេយ្យុ នោ (សី.), ករេយ្យុំ នោ (បី.)] បាបំ, អញ្ញំ អលទ្ធ [អលទ្ធា (ស្យា. បី. ក.)] បីឋសប្បិនាបិ សទ្ធិំ.

១១០.

“នរានមារាមករាសុ នារិសុ, អនេកចិត្តាសុ អនិគ្គហាសុ ច;

សព្វត្ថ នាបីតិករាបិ [សព្វ’ត្ថនាបីតិករាបិ (សី. ស្យា.)] ចេ សិយា [សិយុំ (ស្យា.)], ន វិស្សសេ តិត្ថសមា ហិ នារិយោ”តិ.

១១១.

‘ຍໍ ເວ [ຍຎ຺ຈາ (ສ຺ຍາ. ກ.)] ທິສ຺ວາ ກຓ຺ຑຣີກິນ຺ນຣານໍ [ກິນ຺ນຣກິນ຺ນຣີນໍ (ສ຺ຍາ.), ກິນ຺ນຣີກິນ຺ນຣານໍ (ກ.)], ສພ຺ພິຕ຺ຖິໂຍ ນ ຣມນ຺ຕິ ອຄາເຣ;

ຕໍ ຕາທິສໍ ມຈ຺ຈໍ ຈຊິຕ຺ວາ ຠຣິຍາ, ອຎ຺ຎໍ ທິສ຺ວາ ປຸຣິສໍ ປີຐສປ຺ປິໍ.

໖໑໖.

‘ພກສ຺ສ ຈ ພາວຣິກສ຺ສ [ປາວາຣິກສ຺ສ (ສີ.), ພາວຣິຍສ຺ສ (ສ຺ຍາ.)] ຣຎ຺ໂຎ, ອຈ຺ຈນ຺ຕກາມານຸຄຕສ຺ສ ຠຣິຍາ;

ອວາຈຣີ [ອຈ຺ຈາຈຣິ (ສ຺ຍາ.), ອນາຈຣິ (ກ.)] ປຐ຺ຐວສານຸຄສ຺ສ [ພທ຺ຘວສານຸຄສ຺ສ (ສີ. ສ຺ຍາ.), ປຕ຺ຕວສານຸຄຕສ຺ສ (ກ.)], ກໍ ວາປິ ອິຕ຺ຖິໍ ນາຕິຈເຣ ຕທຎ຺ຎໍ.

໖໑໗.

‘ປິງ຺ຄິຍານີ ສພ຺ພໂລກິສ຺ສຣສ຺ສ, ຣຎ຺ໂຎ ປິຍາ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ຠຣິຍາ;

ອວາຈຣີ ປຐ຺ຐວສານຸຄສ຺ສ, ຕໍ ວາປິ ສາ ຕາຎ຺ຍາ ກາມກາມິນີ.

໖໑໘.

‘ລຸທ຺ຘານໍ [ລຸທ຺ທານໍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ລຫຸຈິຕ຺ຕານໍ, ອກຕຎ຺ຎູນ ທຸພ຺ຠິນໍ;

ນາເທວສຕ຺ໂຕ ປຸຣິໂສ, ຖີນໍ ສທ຺ຘາຕຸມຣຫຕິ.

໖໑໙.

‘ນ ຕາ ປຊານນ຺ຕິ ກຕໍ ນ ກິຈ຺ຈໍ, ນ ມາຕຣໍ ປິຕຣໍ ຠາຕຣໍ ວາ;

ອນຣິຍາ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕທມ຺ມາ, ສສ຺ເສວ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວສໍ ວຊນ຺ຕິ.

១១៣។

‘ចិរានុវុដ្ឋម្បិ [ចិរានុវុត្ថម្បិ (សី. បី.)] បិយំ មនាបំ, អនុកម្បកំ បាណសមម្បិ ភត្តុំ [សត្ថុំ (សី. ស្យា. បី.)];

អាវាសុ កិច្ចេសុ ច នំ ជហន្តិ, តស្មាហមិត្ថីនំ ន វិស្សសាមិ។

១១៤។

‘ថីនញ្ហិ ចិត្តំ យថា វានរស្ស, កន្នប្បកន្នំ យថា រុក្ខឆាយា;

ចលាចលំ ហទយមិត្ថិយានំ, ចក្កស្ស នេមិ វិយ បរិវត្តតិ។

១១៥។

‘យទា តា បស្សន្តិ សមេក្ខមានា, អាទេយ្យរូបំ បុរិសស្ស វិត្តំ;

សណ្ហាហិ វាចាហិ នយន្តិ មេនំ, កម្ពោជកា ជលជេនេវ អស្សំ។

១១៦។

‘យទា ន បស្សន្តិ សមេក្ខមានា, អាទេយ្យរូបំ បុរិសស្ស វិត្តំ;

សមន្តតោ នំ បរិវជ្ជយន្តិ, តិណ្ណោ នទីបារគតោវ កុល្លំ។

១១៧។

‘សិលេសូបមា សិខិរិវ សព្ពភក្ខា, តិក្ខមាយា នទីរិវ សីឃសោតា;

សេវន្តិ ហេតា បិយមប្បិយញ្ច, នាវា យថា ឱរកូលំ [ឱរកុលំ (សី.) ឧភយបរិបិ] បរញ្ច។

໑໑໗.

ʻນ ຕາ ເອກສ຺ສ ນ ທ຺ວິນ຺ນໍ, ອາປເຓາວ ປສາຣິເຕາ;

ເຍາ ຕາ ມຍ຺ຫນ຺ຕິ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍ, ວາຕໍ ຊາເລນ ພາຘເຍ [ພນ຺ຘເຍ (ສ຺ຍາ. ກ.)].

໑໑໘.

ʻຍຖາ ນທີ ຈ ປເນ຺ຖາ ຈ, ປານາຄາຣໍ ສຠາ ປປາ;

ເອວໍ ເລາກິຕ຺ຖິເຍາ ນາມ, ເວລາ ຕາສໍ ນ ວິຊ຺ຊຕິ [ເກສຸຈິ ເປາຕ຺ຖເກສຸ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ປຸພ຺ພທ຺ຘາປຣທ຺ຘໍ ວິປຣິຍາເຍນ ທິສ຺ສຕິ].

໑໑໙.

ʻຆຕາສນສມາ ເອຕາ, ກຓ຺ຫສປ຺ປສິຣູປມາ;

ຄາເວາ ພຫິຕິຓເສ຺ສວ, ເອາມສນ຺ຕິ ວຣໍ ວຣໍ.

໑໒໐.

ʻຆຕາສນໍ ກຸຎ຺ຊຣໍ ກຓ຺ຫສປ຺ປໍ, ມຸທ຺ຘາຠິສິຕ຺ຕໍ ປມທາ ຈ ສພ຺ພາ;

ເອເຕ ນເຣາ [ເອເຕ ນເຣ (ປີ.)] ນິຈ຺ຈຍເຕາ [ນິຈ຺ຈຍເຕ຺ຕາ (ສີ. ປີ.)] ຠເຊຖ, ເຕສໍ ຫເວ ທຸພ຺ພິທຸ ສພ຺ພຠາເວາ [ສຈ຺ຈຠາເວາ (ສ຺ຍາ.)].

໑໒໑.

ʻນຈ຺ຈນ຺ຕວຓ຺ຓາ ນ ພຫູນ ກນ຺ຕາ, ນ ທກ຺ຂິຓາ ປມທາ ເສວິຕພ຺ພາ;

ន បរស្ស ករិយា ន ធនស្ស ហេតុ, ឥត្ថិយោ បញ្ច ន សេវិតព្វា’’’.

អថ ខលុ, ភោ, អានន្ទោ គិជ្ឈរាជា កុណាលស្ស សកុណស្ស អាទិមជ្ឈកថាបរិយោសានំ [អាទិមជ្ឈគាថាបរិយោសានំ (ស្យា. ក.)] វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមា គាថាយោ អភាសិ –

១១៤.

“បុណ្ណម្បិ ចេមំ បថវិំ ធនេន, ទជ្ជិត្ថិយា បុរិសោ សម្មតាយ;

លទ្ធា ខណំ អតិមញ្ញេយ្យ តម្បិ, តាសំ វសំ អសតីនំ ន គច្ឆេ.

១១៥.

“ឧដ្ឋាហកំ ចេបិ អលីនវុត្តិំ, កោមារភត្តារំ បិយំ មនាបំ;

អាបាសុ កិច្ចេសុ ច នំ ជហន្តិ, តស្មាហមិត្ថីនំ [តស្មា ហិ ឥត្ថីនំ (សី. បី.)] ន វិស្សសាមិ.

១១៦.

“ន វិស្សសេ ឥច្ឆតិ មន្តិ បោសោ, ន វិស្សសេ រោទតិ មេ សកាសេ;

សេវន្តិ ហេតា បិយមប្បិយញ្ច, នាវា យថា ឱរកូលំ បរញ្ច.

១១៧.

“ន វិស្សសេ សាខបុរាណសន្ថតំ, ន វិស្សសេ មិត្តបុរាណចោរំ;

ន វិស្សសេ រាជានំ សខា [រាជា សខា (សី. បី.)] មមន្តិ, ន វិស្សសេ ឥត្ថិ ទសន្ន មាតរំ.

១១០។

“ន វិស្សសេ រាមករាសុ នារិសុ, អច្ចន្តសីលិសុ អសញ្ញតាសុ;

អច្ចន្តបេមានុគតស្ស ភរិយា, ន វិស្សសេ តិត្ថសមា ហិ នារិយោ។

១១១។

“ហនេយ្យុំ ឆិន្ទេយ្យុំ ឆេទាបេយ្យុម្បិ [ហនេយ្យុំ ឆិន្ទេយ្យុម្បិ ឆេទយេយ្យុំ (សី. បី.), ហនេយ្យុម្បិ ឆិន្ទេយ្យុម្បិ ឆេទាបេយ្យុម្បិ (ស្យា.)], កណ្ឋេបិ [កណ្ឋម្បិ (សី. ស្យា.)] ឆេត្វា រុធិរំ បិវេយ្យុំ;

មា ទីនកាមាសុ អសញ្ញតាសុ, ភាវំ ករេ គង្គតិត្ថូបមាសុ។

១១២។

“យុសា តានំ យថា សដ្ឋ, សដ្ឋ តានំ យថា យុសា;

កាចោ ឆាហិតិលោស្សេច, ទុយវត្តិ ចរំ ចរំ។

១១៣។

“ចោរិយោ កឋិនា សេតា, វាឡា ច លបសក្ខរា;

អចោបិ ធុត្តិចរេត្វា, យញ្ញតា កហិរេតា ច។

១១៤។

“ចោរិយោ កឋិនា [កថិនា (សី. ស្យា. បី.)] ហេតា, វាឡា ច លបសក្ខរា;

ន តា កិញ្ចិ ន ជានន្តិ, យំ មនុស្សេសុ វញ្ចនំ។

១១៣។

“អថា លោកិត្ថិយោ នាម, វេលា តាសំ ន វិជ្ជតិ;

សារត្តា ច បគព្ភា ច, សិខី សព្ពឃសោ យថា។

១១៤។

“នត្ថិត្ថីនំ បិយោ នាម, អប្បិយោបិ ន វិជ្ជតិ;

សេវន្តិ ហេតា បិយមប្បិយញ្ច, នាវា យថា ឱរកូលំ បរញ្ច។

១១៥។

“នត្ថិត្ថីនំ បិយោ នាម, អប្បិយោបិ ន វិជ្ជតិ;

ធនត្តា [ធនត្ថា (ស្យា។)] បដិវល្លន្តិ, លតាវ ទុមនិស្សិតា។

១១៦។

“ហត្ថិពន្ធំ អស្សពន្ធំ, គោបុរិសញ្ច មណ្ឌលំ [ចណ្ឌលំ (សី។ ស្យា។ បី។)];

ឆវឌាហកំ បុប្ផឆឌ្ឌកំ, សធនមនុបតន្តិ នារិយោ។

១១៧។

“កុលបុត្តម្បិ ជហន្តិ អកិញ្ចនំ, ឆវកសមសទិសម្បិ [ឆវកសមំ (ស្យា។ បី។)];

ອນຸຄຈ຺ຉນ຺ຕິ [ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ (ປີ.)] ອນຸປຕນ຺ຕິ, ຘນເຫຕຸ ຫິ ນາຣິໂຍ”ຕິ [ຘນເຫຕຸ ຈ ນາຣິໂຍ (ສ຺ຍາ.), ຘນເຫຕຸ ນາຣິໂຍ (ປີ.)].

ອຖ ຂລຸ, ໂຠ, ນາຣໂທ ເທວພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອານນ຺ທສ຺ສ ຄິຊ຺ຊຣາຊສ຺ສ ອາທິມຊ຺ຌກຖາປຣິໂຍສານໍ ວິທິຕ຺ວາ ຕາຍໍ ເວລາຍໍ ອິມາ ຄາຖາໂຍ ອຠາສິ –

໑໓໐.

“ຈຕ຺ຕາໂຣ ເມ ນ ປູເຣນ຺ຕິ, ເຕ ເມ ສຸຓາຖ ຠາສໂຕ;

ສມຸທ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຣາຊາ, ອິຕ຺ຖີ ຈາປິ ຊນາຘິປາ”ຕິ.

໑໓໑.

“ສຣິຕາ ສາຄຣໍ ຍນ຺ຕິ, ຍາ ກາຈິ ປຖວິສ຺ສິຕາ;

ຕາ ສມຸທ຺ທໍ ນ ປູເຣນ຺ຕິ, ອູນຕ຺ຕາ ຫິ ນ ປູຣຕິ.

໑໓໒.

“ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຈ ອຘີຍານ, ເວທມກ຺ຂານປຎ຺ຈມໍ;

ຠິຍ຺ໂຍປິ ສຸຕມິຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ອູນຕ຺ຕາ ຫິ ນ ປູຣຕິ.

໑໓໓.

“ຣາຊາ ຈ ປຖວິໍ ສພ຺ພໍ, ສສມຸທ຺ທໍ ສປພ຺ພຕໍ;

ອຊ຺ຌາວສໍ ວິຊິນິຕ຺ວາ, ອນນ຺ຕຣຕໂນຈິຕໍ;

បីតិ សមុដ្ឋិ បេត្តតិ, ក្ខាតព្វា ហិ ន បូរេតិ។

១៣៣។

“ឧកេមកាឃ ព្កត្តិឃា, អដ្ឌដ្ឌ បតិតេតា សិឃា;

ឃ្វរា ច ពលចេន្តា ច, សព្ពកាយរសាហរា;

កេរយ្យ តចេយ លត្តិ, ក្ខាតព្វា ហិ ន បូរេតិ។

១៣៤។

“សព្ពិត្តិេឃា សិលិវិច សព្ពកក្កា, សព្ពិត្តិេឃា តឌិវិច សព្ពចាហិ;

សព្ពិត្តិេឃា កល្បកាតិច សាលា, សព្ពិត្តិេឃា ឆតេហត្យ ចឌត្តិ។

១៣៥។

“ចាតញ្ញ ឌាលេត តេរា បរាយេស, ឍុសិញ្ញេឃ [ឍុសញ្ញិឃា (សី។ បី។)] សាកេរយកបិលិតា;

សេកត ហេត្តត កេរយ្យ ឈោសំ [សេកត កាលេត ហេតយ្យ ឈោសតិ (បី។)], ឃោ សព្ពកាចំ បយកាសុ ឍុសេឌ។

១៣៦។

“ចោវិតិ ពាហុញុឌ្គិតិ, ឃាសុ សង្ចិ សុក្សល្លកិ;

ឌីតិ កាចោ ក្សរាឌាតោ, យឆ្លេស្សចោឆេក កពិ។

១៣៨.

“អតលិ យុត្តវឡ្ហាវា, ក្យប្បុរា ខា តឌឹវយា;

ឃឹធត្តិ តំ ចិជិត្វាត, អារកា បរិចជ្ជយេ.

១៣៩.

“អាចក្ខតី យហាយាឃា, ព្រាហ្មចរិយចិរេកាបតា;

ឃឹធត្តិ តំ ចិជិត្វាត, អារកា បរិចជ្ជយេ.

១៤០.

“ឃំ ខុខា [ឃរេខ្នាខា (ស្យា.)] រូបវេវចត្តិ, លក្ខុវា ចា ឆរេតត ចា;

ឌាខរេចរេឌាច វណ្ណាតំ, លិបុំ អត្ថុធហត្តិ ត”ត្តិ.

អថ ខលុ, ភោ, ក្បលារេលិ វក្យរេណា តារធស្ស ខេធចព្រាហ្មណស្ស អាឌិយត្ថាចាបរិវេឃាវាតំ ចិជិត្វា ខាឃំ ខេលិឃំ ក្លយា កាឆាវេឃា អភាសិ –

១៤១.

“វល្លរេប តិសិខលក្កបិលិតា, បណ្ឌិខា អបិ បិវាចរេឌាសិតា;

រក្កុខេឌយុរកព្វិ អាសិរេធ, ខុរេកា ខុកាឃ បយធាឃ តាលរេប [ខុរេកា ខុកាបយធំ ហិ តាលរេប (បី.) ខុរេកា ខុកាបយាធាឃ តាលរេប (?)].

១៤២.

“លោកចិត្តមថនា ហិ នារិយោ, នច្ចគីតភណិតម្ហិតាវុធា;

បាធយន្តិ អនុបដ្ឋិតស្សតិំ [អនុបដ្ឋិតាសតី (បី។)], ទីបេ រក្ខសិគណោវ [ទីបរក្ខសិគណោវ (សី។)] វាណិជេ។

១៣១។

“នត្ថិ តាសំ វិនយោ ន សំវរោ, មជ្ជមំសនិរតា [មជ្ជមំសាភិរតា (ក។)] អសញ្ញតា;

តា គិលន្តិ បុរិសស្ស បាភតំ, សាគរេវ មករំ តិមិង្គលោ [តិមិង្គិលោ (សី។ បី។)]។

១៣២។

“បញ្ចកាមគុណសាតគោចរា, ឧទ្ធតា អនិយតា អសញ្ញតា;

ឱសរន្តិ បមទា បមាទិនំ, លោណតោយវតិយំវ អាបកា។

១៣៣។

“យំ នរំ ឧបលបេន្តិ [ឧបលភន្តិ (សី។ បី។), បលោភេន្តិ (ក។)] នារិយោ, ឆន្ទសា វ រតិយា ធនេន វា;

ជាតវេទសទិសម្បិ តាទិសំ, រាគទោសវធិយោ [រាគទោសវតិយោ (សី។ បី។)] ទហន្តិ នំ។

១៣៤។

“អឌ្ឍំ ញត្វា បុរិសំ មហទ្ធនំ, ឱសរន្តិ សធនា សហត្តនា;

រត្តចិត្តមតិវេឋយន្តិ នំ, សាល មាលុវលតាវ កាននេ។

១៣៥។

“តា ឧបេន្តិ វិវិធេន ឆន្ទសា, ចិត្រាពិម្ពមុខិយោ អលង្កតា;

ឧហសន្តិ [ឩហសន្តិ (សី. បី.), ឱហសន្តិ (ស្យា.)] បហសន្តិ នារិយោ, សម្ពរោវ [សំវរោវ (ស្យា. បី. ក.)] សតមាយកោវិទា។

១៨៨។

“ជាតរូបមណិមុត្តភូសិតា, សក្កតា បតិកុលេសុ នារិយោ;

រក្ខិតា អតិចរន្តិ សាមិកំ, ទានវំវ ហទយន្តរស្សិតា [ហទយន្តនិស្សិតា (ក.), ហទយន្តរនិស្សិតា (ស្យា.)]។

១៨៩។

“តេជវាបិ ហិ នរោ វិចក្ខណោ, សក្កតោ ពហុជនស្ស បូជិតោ;

នារីនំ វសគតោ ន ភាសតិ, រាហុនា ឧបហតោវ ចន្ទិមា។

១៩០។

“យំ ករេយ្យ កុបិតោ ទិសោ ទិសំ, ទុដ្ឋចិត្តោ វសមាគតំ អរិំ [អរី (សី. បី.)];

តេន ភិយ្យោ ព្យសនំ និគច្ឆតិ, នារីនំ វសគតោ អបេក្ខវា។

១៩១។

“កេសលូននខឆិន្នតជ្ជិតា, បាទបាណិកសទណ្ឌតាឡិតា;

ហីនមេវុបគតា ហិ នារិយោ, តា រមន្តិ កុណបេវ មក្ខិកា។

១៩១៍

“តា កុលេសុ ចិបិលិកត្តទេសុ ចា, ទាឌឆាតិតិកយេសុ ចា បុត [ចា បត (ស្យា៍)];

ឆ្លុង្គិតំ តយុទិបិយចាកន់ [ចាក្យុន់ (ស្យា៍)], ចក្កុយា បរិចខ្ជេ ឃុលត្តិកោ៍

១៩២៍

“ឆ្លុឃ្សុឌិត្វ ក្យុឃលិ តេបិក្យុហំ, ឃោ អភទិឃចទិតាតិ យាចទិ;

ឆេចតាហិ តិទឃេំ តិមិឃ្សុតិ, លឆេកាយិមលិឃំច ចាលិខោ៍

១៩៣៍

“សោ ឡ្កឆ ករហិតោ បរត្វ ច, ក្យុឡ្វតិ ក្លុបហតោ [ក្លុបកតោ (ឃិ៍ បិ៍)] ឃកឡ្វុភា;

កន្លួតិ អភិឃតោ កញ្ញអាកញ្ញអំ, ក្ឌ្ឍកក្រ្ករទោច ក្លុប្យុចោ៍

១៩៤៍

“សោ ក្លុបតិ តិទឃេំ បតាបភំ, ឃត្តិឃិឡ្ហលិចភញ្ញា អាឃឃំ;

អាចឃិត្វា ពិរន្ឋាភឃោតិឃំ, បេតរាឌចិឃឃំ ភ យុញ្ញាតិ [យុញ្ចតិ (ក៍)]៍

១៩៥៍

“ឌិញ្យុលិន្ទរពិឃា៉ ច ភត្តុកេ, ចក្កចត្តិចទិតញ្ញា យាត្យុឃេ;

ភាឃឃត្តិ បយគា បយាឌិភំ, ក្យុក្កុតិញ្ញា បឌិបិធឃត្តិ ភំ៍

១៦៧។

“ទិព្យលិន្ទ្ររតិយោ ន ទុល្លភា, ចក្កវត្តិចរិតញ្ច មានុសេ;

សោណ្ណព្យម្ហិតាលយា [សុវណ្ណព្យម្ហិតាលយា (ស្យា។ ក។), សោវណ្ណព្យម្ហិតាលយា (បី។)] ច អច្ឆរា, យេ ចរន្តិ បមទាហតត្ថិកា។

១៦៨។

“កាមធាតុសមតិក្កមា គតិ, រូបធាតុយា ភាវោ [រូបធាតុយា ភវោ (សី។), រូបធាតុសម្ភវោ (ស្យា។)] ន ទុល្លភោ;

វីតរាគវិសយូបបត្តិយា, យេ ចរន្តិ បមទាហតត្ថិកា។

១៦៩។

“សព្ពទុក្ខសមតិក្កមំ សិវំ, អច្ចន្តមចលិតំ អសង្ខតំ;

និព្ពុតេហិ សុចិហី ន ទុល្លភំ, យេ ចរន្តិ បមទាហតត្ថិកា”តិ។

១៧០។

“កុណាលោហំ តទា អាសិំ, ឧទាយី ផុស្សកោកិលោ;

អានន្ទោ គិជ្ឈរាជាសិ, សារិបុត្តោ ច នារទោ;

បរិសា ពុទ្ធបរិសា, ឯវំ ធារេថ ជាតក”ន្តិ។

កុណាលជាតកំ ចតុត្ថំ។

៥៣៧. មហាសុតសោមជាតកំ (៥)

៣៧១.

“កស្មា តុវំ រសក ឯទិសានិ, ករោសិ កម្មានិ សុទារុណានិ;

ហនាសិ ឥត្ថី បុរិសេ ច មូឡ្ហោ, មំសស្ស ហេតុ អទុ [អាទុ (សី. ស្យា.)] ធនស្ស ការណា”.

៣៧២.

“នំ អត្តហេតូ ន ធនស្ស ការណា, ន បុត្តទារស្ស សហាយញាតិនំ;

ភត្តា ច មេ ភគវា ភូមិបាលោ, សោ ខាទតិ មំសំ ភទន្តេទិសំ”.

៣៧៣.

“សចេ តុវំ ភត្តុរត្ថេ បយុត្តោ, ករោសិ កម្មានិ សុទារុណានិ;

បាតោវ អន្តេបុរំ បាបុណិត្វា, លបេយ្យាសិ មេ រាជិនោ សម្មុខេ តំ”.

៣៧៤.

“តថា ករិស្សាមិ អហំ ភទន្តេ, យថា តុវំ [យមេវ ត្វំ (សី.)] ភាសសិ កាឡហត្ថិ;

បាតោវ អន្តេបុរំ បាបុណិត្វា, វក្ខាមិ តេ រាជិនោ សម្មុខេ តំ”.

៣៧៥.

តតោ រត្យា វិវសានេ [វិវសនេ (សី. ស្យា. បី.)], សូរិយុគ្គមនំ បតិ;

ᨠᩣᩊ᩠ᩉ ᩁᩈᨠᨾᩣᨴᩣᨿ, ᩁᩣᨩᩣᨶᩴ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ;

ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ [ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᩁᩣᨩᩣᨶᩴ, ᩍᨴᩴ ᩅᨧᨶᨾᨻᩕᩅᩥ᪨

᪑᪖᪕᪨

“ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩥᩁ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩁᩈᨠᩮᩣ ᨷᩮᩈᩥᨲᩮᩣ ᨲᨿᩣ;

ᩉᨶᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨷᩩᩁᩥᩈᩮ, ᨲᩩᩅᩴ ᨾᩴᩈᩣᨶᩥ ᨡᩣᨴᩈᩥ”᪨

᪑᪖᪖᪨

“ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨲᨳᩣ ᨠᩣᩊ, ᩁᩈᨠᩮᩣ ᨷᩮᩈᩥᨲᩮᩣ ᨾᨿᩣ;

ᨾᨾ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ, ᨠᩥᨾᩮᨲᩴ ᨷᩁᩥᨽᩣᩈᩈᩥ”᪨

᪑᪖᪗᪨

“ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᨧ᩠ᨨᩣᨶᩴ, ᨡᩣᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩈᨣᩥᨴ᩠ᨵᩥᨾᩣ;

ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᩣᨿ ᨷᩁᩥᩈᩣᨿ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨡᩣᨴᩥᨿᩣ ᨾᨲᩮᩣ᪨

᪑᪖᪘᪨

“ᩑᩅᩴ ᨷᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᩈᨣᩣᩁᩅᩮ ᩁᨲ᩠ᨲᩮᩣ [ᩁᨲᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨)], ᨻᩣᩃᩮᩣ ᨿᨴᩦ ᩋᩣᨿᨲᩥ ᨶᩣᩅᨻᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ;

ᩅᩥᨵᨾ᩠ᨾ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨧᨩᩥ [ᨧᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ (ᨠ᪨)] ᨬᩣᨲᨠᩮ ᨧ, ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᨬ᩠ᨬᩮᩅ [ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨡᩣᨴᨲᩥ᪨

២៥០។

“ឋានំ តេ សុត្វាន វិកេត្យ [វិហេត្យ (សី។ បី។)] លេត្តា, មា ភក្ខយិ [មា ភក្ខសិ (សី។ បី។)] រាជ មនុស្សមំសំ;

មា ត្វំ ឋាមំ កេវលំ វារិជោវ, ទ្វិបទាធិប [ទិបទាធិប (សី។ បី។) ឯវមុបរិបិ] សុញ្ញមកាសិ រដ្ឋំ”។

២៥១។

“សុជាតោ នាម នាមេន, ឱរសោ តស្ស អត្រជោ [តស្ស ឱរស អត្រជោ (សី។), តស្ស អត្រជ ឱរសោ (បី។)];

ជម្ពុបេសិមលទ្ធាន, មតោ សោ តស្ស សង្ខយេ។

២៥២។

“ឯវមេវ អហំ កាឡុអ, កត្វា ភក្ខំ រសុត្តមំ;

អលទ្ធា មានុសំ មំសំ, មញ្ញេ ហិស្សាមិ [ហេស្សាមិ (សី។ ស្យា។), ហស្សាមិ (បី។)] ជីវិតំ”។

២៥៣។

“មាណវ អភិរូបោសិ, កុលេ ជាតោសិ សោត្ថិយេ;

ន ត្វំ អរហសិ តាត, អភក្ខំ ភក្ខយេតវេ”។

២៥៤។

“រសានំ អញ្ញតរំ ឯតំ, កស្មា [យស្មា (សី។ បី។)] មំ ត្វំ និវារយេ;

សោហំ តត្ថ គមិស្សាមិ, យត្ថ លច្ឆាមិ ឯទិសំ”។

᪁᪆᪃᪨

“ᩈᩮᩣᩅᩣᩉᩴ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᨲᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨶ ᨲᩮ ᩅᨶ᩠ᨴᩣᨾᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ;

ᨿᩔ ᨾᩮ ᨴᩔᨶᩮᨶ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨶᩣᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩈᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ”᪨

᪁᪆᪄᪨

“ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥ ᨴᩣᨿᩣᨴᩮ, ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩃᨻ᩠ᨽᩣᨾ ᨾᩣᨱᩅ;

ᨲᨬ᩠ᨬᩣ ᨩᨷᩩ ᩅᩥᨲᩔᩔᩩ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨲᩴ ᩈᩩᨱᩮ”᪨

᪁᪆᪅᪨

“ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨲᩩᩅᩴ ᩁᩣᨩ, ᨴ᩠ᩅᩥᨷᨴᩥᨶ᩠ᨴ ᩈᩩᨱᩣᩉᩥ ᨾᩮ;

ᨷᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᩁᨭ᩠ᨮᩣ, ᩈᩮᩣᨱ᩠ᨯ ᨾᩣᨱᩅᨠᩴ ᨿᨳᩣ”᪨

᪁᪆᪆᪨

“ᩈᩩᨩᩣᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᩣᨾᩮᨶ, ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨶ ᩈᩣᩅᨠᩮᩣ;

ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩴ ᨠᩣᨾᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅ, ᨶ ᩈᩮᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥ ᨶ ᩈᩮᩣ ᨷᩥᩅᩥ᪨

᪁᪆᪇᪨

“ᨠᩩᩈᨣ᩠ᨣᩮᨶᩩᨴᨠᨾᩣᨴᩣᨿ [ᨠᩩᩈᨣ᩠ᨣᩮ ᩏᨴᨠᨾᩣᨴᩣᨿ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)], ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮ ᩏᨴᨠᩴ ᨾᩥᨶᩮ;

ឯវំ មានុសកា កាមា, ទិព្ពកាមាន សន្តិកេ។

១៨០។

“ឯវមេវ អហំ កាឡអ, ភុត្វា ភក្ខំ រសុត្តមំ;

អលទ្ធា មានុសំ មំសំ, មញ្ញេ ហិស្សាមិ ជីវិតំ”។

១៨១។

“យថាបិ តេ ធតរដ្ឋា, ហំសា វេហាយសង្គមា;

អភុត្តបរិភោគេន [អចុត្តិបរិភោគេន (សី· បី·), អយុត្តបរិភោគេន (ស្យា·)], សព្ពេ អព្ភត្ថតំ គតា។

១៨២។

“ឯវមេវ តុវំ រាជ, ទ្វិបទិន្ទ សុណោហិ មេ;

អភក្ខំ រាជ ភក្ខេសិ, តស្មា បព្ពាជយន្តិ តំ”។

១៨៣។

“តិដ្ឋាហីតិ មយា វុត្តោ, សោ ត្វំ គច្ឆសិ បម្មុខោ [បមុខោ (ក·)];

អដ្ឋិតោ ត្វំ ឋិតោម្ហីតិ, លបសិ ព្រហ្មចារិនិ;

ឥទំ តេ សមណាយុត្តំ, អសិញ្ច មេ មញ្ញសិ កង្កបត្តំ” [កង្ខបត្តំ (ស្យា· ក·)]។

១៨៤។

“ឋិតោហមស្មិ សធម្មេសុ រាជ, ន នាយកោត្តំ បរិចត្តយាមិ;

ធោរញ្ញា លោកេ អជិតំ ចរន្តិ, អាបាយិកំ នេរយិកំ ឥតោ ចុតំ។

១៥៣

“សចេ ត្វំ សទ្ទហសិ [សចេបិ សហសិ (សី. បី.)] រាជ, សុតំ គណ្ហាហិ ខត្តិយ [ខត្តិយំ (ស្យា.)];

តេន យញ្ញ យជិត្វាន, ឯវំ សគ្គ គមិស្សសិ”។

១៥៤

“កិស្មិំ នុ រដ្ឋេ តវ ជាតិភូមិ [ជាតភូមិ (សី.)], អថ កេន អត្ថេន ឥធានុបត្តោ;

អក្ខាហិ មេ ព្រាហ្មណ ឯតមត្ថំ, កិមិច្ឆសី ទេមិ តយជ្ជ បត្ថិតំ”។

១៥៥

“គាថា ចតស្សោ ធរណីមហិស្សរ, សុគម្ភីរត្ថា វរសាគរូបមា;

តវេវ អត្ថាយ ឥធាគតោស្មិ, សុណោហិ គាថា បរមត្ថសំហិតា”។

១៥៦

“ន វេ រុទន្តិ មតិមន្តោ សបញ្ញា, ពហុស្សុតា យេ ពហុដ្ឋានចិន្តិនោ;

ទីបញ្ហិទំ បរមំ នរានំ, យំ បណ្ឌិតា សោកនុទា ភវន្តិ។

᪒᪙᪙᪨

“ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨬᩣᨲᩦ ᩏᨴᩣᩉᩩ [ᩏᨴ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨴᩤᩁᩮ, ᨵᨬ᩠ᨬᩴ ᨵᨶᩴ ᩁᨩᨲᩴ ᨩᩤᨲᩁᩪᨸᩴ;

ᨠᩥᨾᩮᩅ ᨲ᩠ᩅᩴ [ᨠᩥᨾᩮᩣ ᨲᩩ ᨲ᩠ᩅᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩈᩩᨲᩈᩮᩣᨾᩣᨶᩩᨲᨸ᩠ᨸᩮ, ᨠᩮᩣᩁᨻ᩠ᨿᩈᩮᨭ᩠ᨮ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩩᨱᩮᩣᨾ ᨲᩮᨲᩴ’᪨

᪓᪐᪐᪨

“ᨶᩮᩅᩤᩉᨾᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᨶᩩᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣᨾᩥ, ᨶ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨴᩤᩁᩮ ᨶ ᨵᨶᩴ ᨶ ᩁᨭ᩠ᨮᩴ;

ᩈᨲᨬ᩠ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨧᩁᩥᨲᩮᩣ ᨸᩩᩁᩣᨱᩮᩣ, ᨲᩴ ᩈᩘᨣᩁᩴ [ᩈᩘᨠᩁᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨) ᩏᨷᨿᩩᨸᩁᩥᨸᩥ] ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔᩣᨶᩩᨲᨸ᩠ᨸᩮ᪨

᪓᪐᪑᪨

“ᨠᨲᩮᩣ ᨾᨿᩣ ᩈᩘᨣᩁᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᨶ, ᩁᨭ᩠ᨮᩮ ᩈᨠᩮ ᩍᩔᩁᩥᨿᩮ ᨮᩥᨲᩮᨶ;

ᨲᩴ ᩈᩘᨣᩁᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔᨷ᩠ᨷᨴᩣᨿ, ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩩᩁᨠ᩠ᨡᩦ ᨸᩩᨶᩁᩣᩅᨩᩥᩔᩴ”᪨

᪓᪐᪒᪨

“ᨶᩮᩅᩤᩉᨾᩮᨲᩴ ᩋᨽᩥᩈᨴ᩠ᨴᩉᩣᨾᩥ, ᩈᩩᨡᩦ ᨶᩁᩮᩣ ᨾᨧ᩠ᨧᩩᨾᩩᨡᩣ ᨸᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ;

ᩋᨾᩥᨲ᩠ᨲᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᩩᨶᩁᩣᩅᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨠᩮᩣᩁᨻ᩠ᨿᩈᩮᨭ᩠ᨮ ᨶ ᩉᩥ ᨾᩴ ᩏᨸᩮᩈᩥ᪨

᪓᪐᪓᪨

“ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩩᩅᩴ ᨸᩮᩣᩁᩥᩈᩤᨴᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᩣ, ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨠᩴ ᨾᨶ᩠ᨴᩥᩁᩴ ᨠᩣᨾᨠᩣᨾᩦ;

ᨾᨵᩩᩁᩴ ᨸᩥᨿᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩃᨴ᩠ᨵ ᩁᩣᨩ, ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨲᩩᩅᩴ ᩑᩉᩥᩈᩥ ᨾᩮ ᩈᨠᩤᩈᩴ”᪨

៣០៣។

“មតំ ចរេយ្យ បរិសុទ្ធសីលោ, ន ជីវិតំ [ន ហិ ជីវិតំ (សី។)] ករហិតោ បាបធម្មោ;

ន ហិ តំ នរំ តាយតិ [តាយតេ (សី។ ស្យា។ បី។ ក។)] ទុគ្គតីហិ, យស្សាបិ ហេតុ អលិកំ ភណេយ្យ។

៣០៤។

“សចេបិ វាតោ គិរិមាវហេយ្យ, ចន្ទោ ច សូរិយោ ច ឆមា បតេយ្យុំ;

សព្ពា ច នជ្ជោ បដិសោតំ វជេយ្យុំ, ន ត្វេវហំ រាជ មុសា ភណេយ្យំ។

៣០៥។

[អយំ គាថា សី។ បី។ បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ] “នភំ ផលេយ្យ ឧទធីបិ សុស្សេ, សំវដ្ដយេ ភូតធរា វសុន្ធរា;

សិលុច្ចយោ មេរុ សមូលមុប្បតេ, ន ត្វេវហំ រាជ មុសា ភណេយ្យំ” [អយំ គាថា សី។ បី។ បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ]។

៣០៦។

“អសិញ្ច សត្តិញ្ច បរាមសាមិ, សបថម្បិ តេ សម្ម អហំ ករោមិ;

តយា បមុត្តោ អនណោ ភវិត្វា, សច្ចានុរក្ខី បុនរាវជិស្សំ”។

៣០៧។

“យោ តេ កតោ សង្គរោ ព្រាហ្មណេន, រដ្ឋេ សកេ ឥស្សរិយេ ឋិតេន;

តំ សង្ខំ ព្រាហ្មណសប្បទាយ, សង្ខាតុម្បិ បុត្តរាជស្ស”។

៣០៩។

“យោ វេ គតោ សង្ខេរា ព្រាហ្មណេន, រេដ្ឋ សគេ ឆ្ពស្សទិវេយ ជិតោត;

តំ សង្ខំ ព្រាហ្មណសប្បទាយ, សង្ខាតុម្បិ បុត្តរាជិស្ស”។

៣១០។

“យុត្តា ច សោ បេរិទិសាគស្ស ហត្វា, គច្ឆាត តំ ព្រាហ្មណំ ឧតតចោន;

សុវោណយ [សុវោណយិ (សី. ស្យា.)] កាឆាវោយា សតាវហាវោយា, យា វេ សុតា អស្ស ហិតាយ ព្រហ្ម”។

៣១១។

“សកិំចេ សុតសោយ, សត្ថិ ហោតិ [ហោតុ (បី.)] សយាគេយា;

សា តំ សង្គតិ បិនេលតិ, តាសត្ថិ ពាហុសង្គេយា។

៣១២។

“សត្ថិវេច សយាសេឆ, សត្ថិ កុវេត្តឆ សត្វច;

សតំ សទ្ធម្មញ្ញាយ, សេយ្យោ ហោតិ ត បាបិយោ។

៣១៣។

“ជិវន្តិ វេច រាជវេធា សុចិត្តា, អថោ សរីរម្បិ ជរំ ឧបេតិ;

ສຕຖາ ຊເຍຸາ ຕ ຂະ ໂຈເປຕິ, ສເຕຸາ ຫເຕ ສຕຸ ປເຕຕຍຕຸ.

໓໑໓.

“ຕກຖາ ຕຸເຣ ປຕຂີ ຕ ຕຸເຣ, ປໂຣ ສຍຸຕຸສຸ ຕຕາຫ ຕຸເຣ;

ຕເຕາ ຫເຕ ຕຸຣຕໂຣ ຕຕຕຸ, ສຕຖາ ຊເຍຸາ [ຊຍຸ (ສີ. ປີ.)] ອສຕຖາ ຣາຂ”.

໓໑໔.

“ສຫສຸ່ຍາ [ສຫສຸ່ເຍາ (ສີ. ປີ.)] ຕຸຍາ ການາ, ຕຫິຍາ [ຕ ຕຸຍາ, (ສີ. ປີ.) ຕຍິຍາ (ສຍາ.)] ການາ ສຕາເຣຫາ;

ຈຕຸາຣິ ຕ໌ ສຫສຸາຕິ, ລິປົ ກຕຸາຫິ ເຣາຫຸລ”.

໓໑໕.

“ອາສີຕິຍາ ຕາຕຸຕິຍາ [ອສີຕິຍາ ຕຕຸຕິຍາ (ປີ.)] ຕ ການາ, ສຕາເຣຫາ ຣາປິ ກເຕຍຸ [ກເຕຍຸ (ສີ. ສຍາ. ປີ.)] ການາ;

ປຕຸຕຸເຍຕ ສຸຕເສາຍ ຂາຕຫິ, ສຫສຸ່ຍາ ຕາຍ ຕາ ອຕຸ [ສຫສຸ່ເຍາ ຕາຍ ຕຸຊຕຸ (ສີ.)] ການາ”.

໓໑໖.

“ຕຸຕຸາຍິ ເຣາຫັ ສຸຕຕຸຕິຍຕຸເຕາ, ສເຕຸາຕິ ຍໍ [ສເຕຸາ ຍຍໍ (ສຍາ.), ສເຕຸາ ຕ ຍໍ (ສີ. ປີ. ກ.)] ສປຸຣິສາ ກເຂຍຸ;

ອຫັ ສຕຕຸຫິ ຍເຫາຊຸຕ, ຕ ຫິ ຕາຕ ຕປຸາຍິ ສຸກາສິເຕຕ.

໓໑໗.

“ອຄ຺ຄິ ຍຖາ ຕິຓກຏ຺ຐໍ ທຫນ຺ໂຕ, ນ ຕປ຺ປຕີ ສາຄໂຣວ [ສາຄໂຣ ວາ (ສີ. ປີ.)] ນທີຠິ;

ເອວມ຺ປິ ເຕ ປຓ຺ຑິຕາ ຣາຊເສຏ຺ຐ, ສຸຕ຺ວາ ນ ຕປ຺ປນ຺ຕິ ສຸຠາສິເຕນ.

໓໑໙.

“ສກສ຺ສ ທາສສ຺ສ ຍທາ ສຸໂຓມິ, ຄາຖໍ ອຫໍ ອຕ຺ຖວຕິໍ [ຄາຖາ ອຫໍ ອຕ຺ຖວຕີ (ສີ. ປີ.)] ຊນິນ຺ທ;

ຕເມວ ສກ຺ກຈ຺ຈ ນິສາມຍາມິ, ນ ຫິ ຕາຕ ຘມ຺ເມສຸ ມມຕ຺ຖິ ຕິຕ຺ຕິ”.

໓໒໐.

“ອິທໍ ເຕ ຣຏ຺ຐໍ ສຘນໍ ສໂຍຄ຺ຄໍ, ສກາຍຸຣໍ ສພ຺ພກາມູປປນ຺ນໍ;

ກິໍ ກາມເຫຕຸ ປຣິຠາສສິມໍ [ຠາສເສ ມໍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)], ຄຈ຺ຉາມຫໍ ໂປຣິສາທສ຺ສ ຎຕ຺ເຕ” [ໂປຣິສາທສ຺ສ ກນ຺ເຕ (ສີ. ປີ.), ໂປຣິສາທສ຺ສຸປນ຺ເຕ (ກ.)].

໓໒໑.

“ອຕ຺ຕານຸຣກ຺ຂາຍ ຠວນ຺ຕິ ເຫເຕ, ຫຕ຺ຖາໂຣຫາ ຣຖິກາ ປຕ຺ຕິກາ ຈ;

ອສ຺ສາຣຸຫາ [ອສ຺ສາໂຣຫາ (ສ຺ຍາ. ປີ.)] ເຍ ຈ ຘນຸຄ຺ຄຫາເສ, ເສນໍ ປຍຸຎ຺ຊາມ ຫນາມ ສຕ຺ຕຸໍ”.

໓໒໒.

“ສຸທຸກ຺ກຣໍ ໂປຣິສາໂທ ອກາສິ, ຊີວໍ ຄເຫຕ຺ວານ ອວສ຺ສຊີ ມໍ;

ຕໍ ຕາທິສໍ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ສຣນ຺ໂຕ, ທຸພ຺ເຠ ອຫໍ ຕສ຺ສ ກຖໍ ຊນິນ຺ທ”.

໓໒໒.

“ຈິນ຺ຕິຕ຺ວາ ເສາ ປິຕຣໍ ຍາຕຣຎ຺ຎ, ອນຸສາເສຕ຺ວາ ເນາຍຎ຺ຎ ພາລຎ຺ຎ;

ສຈ຺ຈານີ ສຈ຺ຈານຸຣກ຺ຂຍາເນາ, ອກຍາສິ ເສາ ຍຕ຺ວ ເປີທີສາເນາ”.

໓໒໓.

“ກເຕາ ຍຖາ ສກ຺ກເຣາ ໄຕາຫຸເລານ, ຣເຊ຺ຊ ສເກ ທຸສ຺ສທິເຍ ຊິເຕານ;

ຕໍ ສກ຺ກໍ ໄຕາຫຸລສປຍຖາຍ, ສຈ຺ຈານຸຣກ຺ຂີ ປຸນຣາກເຕາສ຺ມິ;

ຍຊສ຺ສ ຍຎ຺ຎາ ລາພ ຍໍ ເປີທີສາພ”.

໓໒໔.

“ນ ຫາຍເຕ ວາຊິຕໍ [ວາຊິຕຸໍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ຍສ຺ຍາປຏ຺ຐາ, ຊິຕກາ ອຫໍ ຕາຍ ສຕ຺ຕຍິກາຍ [ສຕ຺ຕຍກາ ຈ (ສ຺ຍາ.)];

ນິສ຺ສຍເກ ປຊິຕໍ ສາສ຺ຕປກ຺ກໍ, ສຸເລາຍ [ສຸເລາຍິ (ສີ.), ສຸລາຍ (ປີ.)] ກາຣາເຍາ ສຕາຣຫາເຍາ”.

໓໒໕.

“ອຊ຺ຊິເກາ ຕ຺ວໍ ເປີທີສາພການິ [ເປີທີສາພຍການິ (ກ.)], ຣຎ຺ຎາ ຈ ກຎ຺ຎາ ກຸມຣສ຺ສ ເຫຕຸ;

ຊຍຸຎ຺ຎິຍາ ອກິຈຈຕ຺ຕິ ກາຊາ, ຊເຍ຺ຍາ ຈ ອຊເຍ຺ຍາ ຈ ກຸຫິ ສເຍຕິ.

໓໒໖.

“ອຊ຺ຊິກສ຺ສ ລຸທ຺ທສ຺ສ, ກິຍ຺ຈິ ເລາຫິຕປາຫິເນາ;

នត្ថិ សង្ខិ កុតោ សេយ្យោ, កិំ សុតេន ករិស្សសិ”។

៣៦៨។

“យោ យំសហេតុ ពិកច ចោរេយ្យ, យោ វា ហតេ បុរិសយត្តហេតុ;

ខ្លោកាបិ តេ បេញ្ច សយា កចត្តិ, កស្មា តោ [កស្មា តុ (ក។)] អឈយ្យិកំ ញ្ញាសិ យំ ត្វំ”។

៣៦៩។

“បញ្ញា បញ្ញាភតា កណ្ណា, ពត្តិយោត បជាភតា;

អកុប្ប រាជ កណ្ណសិ, តស្មា អឈយ្យិកោ តុចំ”។

៣៧០។

“យុត្តោ តុចំ បេរិទិសាជស្ស ហត្វា, គន្ត្វា សកំ យត្ថិរំ កាយកាយី;

អយិត្តហត្ថំ បុតរាកតោសិ, ត ពត្តឆយ្យុ ក្សលោសិ រាជ”។

៣៧១។

“យោ ពត្តឆយ្យុ ក្សលិ កចត្តិ, បិយោត តេ តោរយិកា កចត្តិ;

តស្មា អហំ ពត្តឆយ្យុំ បហាយ, សញ្ញាតុរក្ខិ បុតរាកតោស្មិ;

យជស្ស យញ្ញា ពាជ យំ បេរិទិសាជ”។

᪓᪑᪑᪨

“ᨸᩤᩈᩣᨴᩅᩣᩈᩣ ᨸᨳᩅᩦᨣᩅᩔᩣ, ᨠᩣᨾᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᨠᩣᩈᩥᨠᨧᨶ᩠ᨴᨶᨦ᩠ᨣᩣ;

ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩉᩥᩴ ᩃᨽᩈᩥ [ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ (ᨸᩦ᪨)] ᩈᩣᨾᩥᨲᩣᨿ, ᩈᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᨠᩥᩴ ᨸᩔᩈᩥ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ”᪨

᪓᪑᪒᪨

“ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩁᩈᩣ ᨸᨳᨻ᩠ᨿᩣ, ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩣᨴᩩᨲᩁᩴ ᩁᩈᩣᨶᩴ;

ᩈᨧ᩠ᨧᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨧ, ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨲᩥᨾᩁᨱᩔ ᨸᩣᩁᩴ”᪨

᪓᪑᪓᪨

“ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩩᩅᩴ ᨸᩮᩤᩁᩥᩈᩣᨴᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᩣ, ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠᩴ ᨾᨶ᩠ᨴᩥᩁᩴ ᨠᩣᨾᨠᩣᨾᩦ;

ᩋᨾᩥᨲ᩠ᨲᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᩩᨶᩁᩣᨣᨲᩮᩣᩈᩥ, ᨶ ᩉᩥ ᨶᩪᨶ ᨲᩮ ᨾᩁᨱᨽᨿᩴ ᨩᨶᩥᨶ᩠ᨴ;

ᩋᩃᩦᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩈᩥ [ᨧ’ᩈᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩈᨧ᩠ᨧᩅᩣᨴᩦ”᪨

᪓᪑᪔᪨

“ᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩣ ᩋᨶᩮᨠᩁᩪᨸᩤ, ᨿᨬ᩠ᨬᩣ ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨿᩮ ᩅᩥᨸᩩᩃᩣ ᨸᩈᨲ᩠ᨳᩣ;

ᩅᩥᩈᩮᩣᨵᩥᨲᩮᩣ ᨸᩁᩃᩮᩣᨠᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣ ᨸᩁᩃᩮᩣᨠᩔ ᨽᩣᨿᩮ᪨

᪓᪑᪕᪨

“ᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩣ ᩋᨶᩮᨠᩁᩪᨸᩤ, ᨿᨬ᩠ᨬᩣ ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨿᩮ ᩅᩥᨸᩩᩃᩣ ᨸᩈᨲ᩠ᨳᩣ;

អនាគតប្បំ បរលោកំ គមិស្សំ, យជស្សុ យញ្ញំ អទ [ហាទ (សី. ស្យា. បី.)] យំ បេរិយាទ.

៣២៧.

“បិតា ច មាតា ច ឧបដ្ឋិតា មេ, ធម្មេន មេ ឥស្សរិយំ បវត្តំ;

វិសោធិតោ បរលោកស្ស មគ្គោ, ធម្មេ ឋិតោ កោ មរណស្ស ភាយេ.

៣២៨.

“បិតា ច មាតា ច ឧបដ្ឋិតា មេ, ធម្មេន មេ ឥស្សរិយំ បវត្តំ;

អនាគតប្បំ បរលោកំ គមិស្សំ, យជស្សុ យញ្ញំ អទ យំ បេរិយាទ.

៣២៩.

“ញាតីសុ មិត្តេសុ កតា មេ ការា [កតូបការា (ស្យា. ក.)], ធម្មេន មេ ឥស្សរិយំ បវត្តំ;

វិសោធិតោ បរលោកស្ស មគ្គោ, ធម្មេ ឋិតោ កោ មរណស្ស ភាយេ.

៣៣០.

“ញាតីសុ មិត្តេសុ កតា មេ ការា, ធម្មេន មេ ឥស្សរិយំ បវត្តំ;

អនាគតប្បំ បរលោកំ គមិស្សំ, យជស្សុ យញ្ញំ អទ យំ បេរិយាទ.

៣៣១.

“ទិន្នំ មេ ទានំ ពហុធា ពហុន្នំ, សន្តប្បិតា សមណព្រាហ្មណា ច;

វិសោធិតោ បរលោកស្ស មគ្គោ, ធម្មេ ឋិតោ កោ បរលោកស្ស ភាយេ។

៣៣១។

“ទិន្នំ មេ ទានំ ពហុធា ពហុន្នំ, សន្តប្បិតា សមណព្រាហ្មណា ច;

អនានុតប្បំ បរលោកំ គមិស្សំ, យជស្សុ យញ្ញំ អទ មំ ពោរិសាទ”។

៣៣២។

“វិសំ បជានំ បុរិសោ អទេយ្យ, អាសីវិសំ ជលិតមុគ្គតេជំ;

មុទ្ធាបិ តស្ស វិផលេយ្យ [វិបតេយ្យ (សី។ បី។)] សត្តធា, យោ តាទិសំ សច្ចវាទិំ អទេយ្យ”។

៣៣៣។

“សុត្វា ធម្មំ វិជានន្តិ, នរា កល្យាណបាបកំ;

អបិ គាថា សុណិត្វាន, ធម្មេ មេ រមតេ [រមតិ (សី។ បី។)] មនោ”។

៣៣៤។

“សកិទេវ មហារាជ [សុតសោម (សី។ បី។)], សព្ភិ ហោតិ សមាគមោ;

សា នំ សង្គតិ បាលេតិ, នាសព្ភិ ពហុសង្គមោ។

៣៣៥។

“សក្ដិំទេច សយាទេសធ, សក្ដិ ព្យេន្លាធ សត្វច៌;

សថំ សដ្ឋួយប្លាាឃ, ទេសទេឃ្យា ទេហាតិ ត បិបិទេឃា៑

33លិ៑

“ឌីទត្តិ ទេច ទាឌទធា ឃុចិត្តា, អទេធា សទឹទយ្បិ ឌទំ ក្កេបតិ;

សតញ្ចា ឆទេ្យា ត ឌទំ ក្កេបតិ, សទេត្តា ហទេច សក្តិ បទេចឥឃត្តិ៑

33ប័៑

“តកញ្ចា ក្នទេទ បធចី ច ក្នទេទ, បិទំ សយុដ្ឋុ ថឥាហុ ក្នទេទ;

ថទេថា ហទេច ក្នទថទំ ចឥត្តិ, សតញ្ចា ឆទេ្យា [ឆយុំ (សី៑ បី៑)] អសតញ្ចា ទាឌ”៑

33ឆ័៑

“កាធា ព្លយា អត្តចតី ឃុញ្ជោតា, ឃុកាឞិថា ព្យឃ្យាឌតិក្ក ឃុត្វា;

អាតក្តិ ចិទេត្តា ឃុយទេតា បតីទេថា, ចត្តាទិ ទេថ សយុ ចទេទ ឥឥាបិ”៑

33ថ័០៑

“ទេឃា តត្តទេតា យទលាំ ព្យញ្ញុំ ព្យចំ [ព្យញ្ញុទេស ត្វំ (សី៑ បី៑), ព្យញ្ញុទេស ព្យចំ (ស្យា៑)], ហិថាហិថំ ចិតិបិថញ្ចា សក្កុ;

កិទេដ្ឋា ទទេស ក្នត្តុទិទេថ តិចិទេដ្ឋា, កិំ ត្វំ ចទំ ឥស្សិ បិបឆយុ៑

᪓᪔᪐᪨

“ᩋᩉᨬ᩠ᨧ ᨲᩴ ᨴᩮᩉᩥ ᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨲ᩠ᩅᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨴᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩋᩅᩣᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ;

ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩴ ᨠᩃᩉᨾᩥᨾᩴ ᩅᩥᩅᩣᨴᩴ, ᨠᩮᩣ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ ᨩᩣᨶᨾᩩᨸᨻ᩠ᨻᨩᩮᨿ᩠ᨿ”᪨

᪓᪔᪑᪨

“ᨶ ᨲᩴ ᩅᩁᩴ ᩋᩁᩉᨲᩥ ᨩᨶ᩠ᨲᩩ ᨴᩣᨲᩩᩴ, ᨿᩴ ᩅᩣᨸᩥ ᨴᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩋᩅᩣᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ;

ᩅᩁᩔᩩ ᩈᨾ᩠ᨾ ᩋᩅᩥᨠᨾ᩠ᨸᨾᩣᨶᩮᩣ, ᨸᩣᨱᩴ ᨧᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶᨸᩥ ᨴᩔᨾᩮᩅ”᪨

᪓᪔᪒᪨

“ᩋᩁᩥᨿᩔ ᩋᩁᩥᨿᩮᨶ ᩈᨾᩮᨲᩥ ᩈᨡ᩠ᨿᩴ [ᩈᨠ᩠ᨡᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)], ᨸᨬ᩠ᨬᩔ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨱᩅᨲᩣ ᩈᨾᩮᨲᩥ;

ᨸᩔᩮᨿ᩠ᨿ ᨲᩴ ᩅᩔᩈᨲᩴ ᩋᩁᩮᩣᨣᩴ [ᩋᩣᩁᩮᩣᨣ᩠ᨿᩴ (ᨠ᪨)], ᩑᩅᩴ ᩅᩁᩣᨶᩴ ᨸᨮᨾᩴ ᩅᩁᩣᨾᩥ”᪨

᪓᪔᪓᪨

“ᩋᩁᩥᨿᩔ ᩋᩁᩥᨿᩮᨶ ᩈᨾᩮᨲᩥ ᩈᨡ᩠ᨿᩴ, ᨸᨬ᩠ᨬᩔ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨱᩅᨲᩣ ᩈᨾᩮᨲᩥ;

ᨸᩔᩣᩈᩥ ᨾᩴ ᩅᩔᩈᨲᩴ ᩋᩁᩮᩣᨣᩴ, ᩑᩅᩴ ᩅᩁᩣᨶᩴ ᨸᨮᨾᩴ ᨴᨴᩣᨾᩥ”᪨

᪓᪔᪔᪨

“ᨿᩮ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᩈᩮ ᩍᨵ ᨽᩪᨾᩥᨸᩣᩃᩣ, ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨽᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨲᨶᩣᨾᨵᩮᨿ᩠ᨿᩣ;

ᨶ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮ ᨽᩪᨾᩥᨸᨲᩦ ᩋᨴᩮᩈᩥ, ᩑᩅᩴ ᩅᩁᩣᨶᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᩅᩁᩣᨾᩥ”᪨

᪓᪓᪖᪨

“ᨿᩮ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᩈᩮ ᩍᨵ ᨽᩪᨾᩥᨸᩣᩃᩣ, ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨽᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨲᨶᩣᨾᨵᩮᨿ᩠ᨿᩣ;

ᨶ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮ ᨽᩪᨾᩥᨸᨲᩦ ᩋᨴᩮᩈᩥ, ᩑᨲᩴ ᩅᩁᩣᨶᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᩅᩁᩣᨾᩥ”᪨

᪓᪓᪗᪨

“ᨸᩁᩮᩣᩈᨲᩴ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨲᩮ ᨣᩉᩥᨲᩣ, ᨲᩃᩣᩅᩩᨲᩣ ᩋᩔᩩᨾᩩᨡᩣ ᩁᩩᨴᨶ᩠ᨲᩣ;

ᩈᨠᩮ ᨲᩮ ᩁᨭ᩠ᨮᩮ ᨸᨭᩥᨸᩣᨴᨿᩣᩉᩥ, ᩑᨲᩴ ᩅᩁᩣᨶᩴ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᩅᩁᩣᨾᩥ”᪨

᪓᪓᪘᪨

“ᨸᩁᩮᩣᩈᨲᩴ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨾᩮ ᨣᩉᩥᨲᩣ, ᨲᩃᩣᩅᩩᨲᩣ ᩋᩔᩩᨾᩩᨡᩣ ᩁᩩᨴᨶ᩠ᨲᩣ;

ᩈᨠᩮ ᨲᩮ ᩁᨭ᩠ᨮᩮ ᨸᨭᩥᨸᩣᨴᨿᩣᨾᩥ [ᩈᨠᩮᨶ ᩁᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨸᨭᩥᨸᩣᨴᨿᩣᨾᩥ ᨲᩮ (ᩈᩦ᪨)], ᩑᨲᩴ ᩅᩁᩣᨶᩴ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᩅᩁᩣᨾᩥ”᪨

᪓᪓᪙᪨

“ᨨᩥᨴ᩠ᨴᩴ ᨲᩮ ᩁᨭ᩠ᨮᩴ ᨻ᩠ᨿᨳᩥᨲᩣ [ᨻ᩠ᨿᨳᩥᨲᩴ (ᩈᩦ᪨), ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨲᩴ (ᨸᩦ᪨)] ᨽᨿᩣ ᩉᩥ, ᨸᩩᨳᩪ ᨶᩁᩣ ᩃᩮᨱᨾᨶᩩᨸ᩠ᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣ;

ᨾᨶᩩᩔᨾᩴᩈᩴ ᩅᩥᩁᨾᩮᩉᩥ [ᩅᩥᩁᨾᩣᩉᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩁᩣᨩ, ᩑᨲᩴ ᩅᩁᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩁᩣᨾᩥ”᪨

᪓᪔᪐᪨

“ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᩉᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨾᨾ [ᨾᨾᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨾᨶᩣᨸᩮᩣ, ᩑᨲᩔ ᩉᩮᨲᩩᨾ᩠ᩉᩥ [ᩉᩮᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ (ᨸᩦ᪨)] ᩅᨶᩴ ᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ;

សោហំ កថំ ហេត្វា ឧបារមេយ្យំ, អញ្ញំ ចរានំ ចត្តុំ ចរស្សុ”.

៣៩០.

“នំ វេ បិយំ មេតិ ជនិន្ទ តាទិនោ, អត្តំ និរំកច្ច [និរំកត្វា (សី. ស្យា. បី.)] បិយានិ សេវតិ;

អត្តាវ សេយ្យោ បរមា ច [បរមាវ (ពហូសុ) ជា. ១.៩.ប័១ សំសន្ទេតព្វំ] សេយ្យោ, លព្ភា បិយា ឱចិតត្ថេន [ឱចិតត្តេន (ក.)] បច្ឆា”.

៣៩១.

“បិយំ មេ យាតុំ យំយំ, សុតសោម វិជានាហិ;

ភបិញ្ញសក្កា [ភបិញ្ញសេក្កា (សី. បី.)] និចានេទត្វំ, អញ្ញំ [អញ្ញំ តុចំ (សី. ស្យា. បី.)] ចរំ សមុ ចរស្សុ”.

៣៩២.

“យោ វេ បិយំ មេតិ បិយានុរក្ខី [បិយានុកង្ខី (សី. បី.)], អត្តំ និរំកច្ច បិយានិ សេវតិ;

សោណ្ឌោវ បិត្វា វិសមិស្សបានំ [បីត្វាន វិសមិស្ស ថាលំ (សី. បី.), បិត្វា វិសមិស្សថាលំ (ស្យា. ក.)], តេនេវ សោ ហោតិ ទុក្ខី បរត្ថ.

៣៩៣.

“យោ ចីធ សង្ខាយ បិយានិ ហិត្វា, កិច្ឆេនបិ សេវតិ អរិយធម្មេ [អរិយធម្មំ (សី. បី.)];

ទុក្ខិតោវ បិត្វាន យថោសធានិ, តេនេវ សោ ហោតិ សុខី បរត្ថ”.

៣៩៤.

“ᩒᩉᩣᨿᩉᩴ ᨸᩥᨲᩁᩴ ᨾᩣᨲᩁᨬ᩠ᨧ, ᨾᨶᩣᨸᩥᨿᩮ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮ ᨧ [ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮᨸᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)] ᨸᨬ᩠ᨧ;

ᩑᨲᩔ ᩉᩮᨲᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᩅᨩᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸᩮᨣᩣ, ᨲᩴ ᨲᩮ ᩅᨧᩴ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᩴ ᨩᩉᩣᨾᩥ”.

᪓᪕᪕.

“ᨶ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᨴᩥᨣᩩᨱᨾᩣᩉᩩ ᩅᩣᨠ᩠ᨿᩴ, ᩈᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩣᩅ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ;

ᩅᩁᩔᩩ ᩈᨾ᩠ᨾ ᩍᨲᩥ ᨾᩴ ᩋᩅᩮᩣᨧ, ᩍᨧ᩠ᨧᨻ᩠ᩁᩅᩦ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨶ ᩉᩥ ᨲᩮ ᩈᨾᩮᨲᩥ”.

᪓᪕᪖.

“ᩋᨸᩩᨬ᩠ᨬᩃᩣᨽᩴ ᩋᨿᩈᩴ ᩋᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩴ, ᨸᩣᨸᩴ ᨻᩉᩩᩴ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᩴ;

ᨾᨶᩩᩔᨾᩴᩈᩔ ᨠᨲᩮ [ᨽᩅᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)] ᩁᩪᨸᩥᨠᩣ, ᨲᩴ ᨲᩮ ᩅᨧᩴ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᩴ ᨩᩉᩮᨿ᩠ᨿᩴ.

᪓᪕᪗.

“ᨶ ᨲᩴ ᩅᨧᩴ ᩋᩁᩉᨲᩥ ᨩᨶ᩠ᨲᩩ ᨩᩣᨲᩩ, ᨿᩴ ᩅᩣᨸᩥ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩣᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ;

ᩅᨴᩔᩩ ᩈᨾ᩠ᨾ ᩋᩅᩥᨠᨾ᩠ᨸᨿᩣᨶᩮᩣ, ᨸᩣᨱᩴ ᨧᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨠᩁᩔᩩ ᨾᩮᩅ”.

᪓᪕᪘.

“ᨸᩣᨱᩴ ᨧᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨸᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩈᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩣᩅ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ;

ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᨾᩮᩣᨧᨿᩣᩉᩥ, ᩑᨲᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩈᩩᩁᩣᨩᩈᩮᨭ᩠ᨮ.

᪓᪖᪐.

“ននេ ឆតិ [ឆតិ ននេ (សី៎)] អក្កុចនស្ស នេហឲ្យ [នេឃា បត អក្កុនេហឲ្យ (សី៎ បី៎)], អក្កុំ ននេ ឌីចិតំ នក្លួយានេតា;

អក្កុំ ឆតិ ឌីចិតញ្ញាបិ សន្តុំ, ននេ តនេវា ឆយ្ទុយត្យស្សនេត្តា”៎

३លិ១៎

“ឃស្ថា ហិ ឆយ្ទុំ បុរិនេសា ចិឌេញ្ញា, នេឃ នស្ស គន្លុំ ចិតឃត្តិ សនេត្តា;

តំ ហិស្ស ឌីបញ្ញា បនាឃណញ្ញា, ត នេតត យិត្តិ ឌិននេឃឆ [ឌននេឃឆ (សី៎ បី៎)] បនេញ្ញា៎

३លិ១៎

“អដ្ឋា ហិ នេសា កនេក្លា យយ យតានេបរិ, ឲតស្ស នេហឲ្យយិក្រឆតិ បចិនេដ្ឋា;

សនេឆ ន យំ ឃានសិ ឲតយត្តុំ, ឲតយ្យិ នេត សយ្ទុ ចនិ ឆឆាយិ៎

३លិ១៎

“សត្តា ន នេយ នេហាសិ សឃា ន នេយសិ, ចនតយ្យិ នេត សយ្ទុ អហំ អកាសិ;

ឲ្យចយ្យិ [ត្តុំបិ (ស្យា៎ គ៎)] នេយ សយ្ទុ គនេនាហិ ចាគ្យំ, ស្តុនេកាបិ គត្តុាត បនេយានឃាយ”៎

३លិ३៎

“សត្តា ន នេត នេហាយិ សឃា ន ឲ្យយិក្យេចនតយ្យិ នេយ សយ្ទុ ឲ្យចំ អកាសិ;

អហយ្យិ នេត សយ្ទុ គនេនាយិ ចាគ្យំ, ស្តុនេកាបិ គត្តុាត បនេយានឃាយ”៎

៣៥៣។

“កប្បាសបិចេតំ វិហេឋិតព្វ [វិហេឋិតប្យា(ស្យា។ ក។)], តលិកុតា អស្សុមុខា រុទន្តា;

ន ជាតុ ទុក្ខេថ ឥមស្ស រញ្ញោ, សព្វប្បដិញ្ញា មេ បដិស្សុណាថ”។

៣៥៤។

“កប្បាសបិចេត វិហេឋិតប្យា, តលិកុតា អស្សុមុខា រុទន្តា;

ន ជាតុ ទុក្ខេម ឥមស្ស រញ្ញោ, សព្វប្បដិញ្ញា តេ បដិស្សុណាម”។

៣៥៥។

“យថា បិតា ច អថ ចាបិ មាតា, អនុកម្បកា អត្ថកាមា បជានំ;

ឯវមេវ ចេ [ឯវមេវ (សី។), ឯវម្បិ ចេ (ស្យា។)] ហោតុ អយញ្ច រាជា, តុម្ហេ ចេ ហោថ យថេវ បុត្តា”។

៣៥៦។

“យថា បិតា ច អថ ចាបិ មាតា, អនុកម្បកា អត្ថកាមា បជានំ;

ឯវមេវ នោ ហោតុ [ឯវម្បិ នោ (ស្យា។)] អយញ្ច រាជា, មយម្បិ ហេស្សាម យថេវ [តថេវ (បី។)] បុត្តា”។

៣៥៧។

“ឆត្តប្បនំ សក្ខុលាញ្ញាបិ មនំ, ស្វេហិ រត្ថំ សុកតំ សុនិដ្ឋិតំ;

សុម្ពិច ភាខ្លា បរិក្ខិត្តិយាគ, ហិត្វា កថេកោ រយសិ អរញ្ញោ។

៣៥០.

“តា ខត្តិយា ចល្លិចិលាកយញ្ញា, អលង្កតា សយ្យទិចារឃិត្វា;

ច្នត្វំច ខេខចស្ស បខេយាឆឃិស្ស, ហិត្វា កេឆេកា រយសិ អរញ្ញា.

៣៥១.

“តយ្ឆបឆារេត ពាហុកោលាកយិរ្យាស្សកយិរ្យ [ស្សឌិយិរ្យ (សី. បី.)] សន្តាស្សឃតយិរ្យាសេង្គ [សន្តាកេត (សី. បី.), លង្គកេត (ស្យា.)];

េសឃ្យស្ស [សឃតស្ស (សី. ស្យា. បី. កា.)] យន្តូយិរ្យាស្សរំ សឃិត្វា, ហិត្វា កេឆេកា រយសិ អរញ្ញា.

៣៥២.

“បាលិហិស្សទំ កាប្បត្តុលំ តិសីខេ, អខោបិ េច តិប្បទិសយិ ត្វាទិឃំ;

ពាហុំ ស្សុកិតត្វា ស្សុចាឌិតត្វា, ហិត្វា កេឆេកា រយសិ អរញ្ញា.

៣៥២.

“ក្តឃ្យាតសយ្យត្តិ បហុតយាល្យំ, យិកាឌិត្វុបេតស្សទំ [យិកាឌិត្វុបេតស្សទំ (សី. បី.)] ស្សុរយុំ;

ហេឃហិ តាកេហិ រខេហុបេតំ, ហិត្វា កេឆេកា រយសិ អរញ្ញា”.

៣៥៣.

“កាឡអបខេល្ល ឃឆា ឆេត្លា, ហាឃខេតច ស្សុខច ស្សុខច;

ᨠᩣᩊᨷᨠ᩠ᨡᩪᨷᨾᩮᩣ ᩁᩣᨩ, ᩋᩈᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩅᨶᩣ.

᪃᪆᪃.

“ᨿᨳᩣᩉᩴ [ᨿᨳᩣ (ᩈᩦ.)] ᩁᩈᨠᨾᩣᨣᨾ᩠ᨾ, ᩈᩪᨴᩴ ᨠᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩣᨵᨾᩴ [ᩈᩪᨴᨠᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩣᨵᨾᩴ (ᩈᩦ. ᨷᩦ.)];

ᩋᨠᩣᩈᩥᩴ ᨷᩤᨷᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨿᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ.

᪃᪆᪄.

“ᩈᩩᨠ᩠ᨠᨷᨠ᩠ᨡᩮ ᨿᨳᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᩮᩣ, ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩮᩅ ᩈᩩᩅᩮ ᩈᩩᩅᩮ;

ᩈᩩᨠ᩠ᨠᨷᨠ᩠ᨡᩪᨷᨾᩮᩣ ᩁᩣᨩ, ᩈᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩅᨶᩣ.

᪃᪆᪅.

“ᨿᨳᩣᩉᩴ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᨾᩣᨣᨾ᩠ᨾ, ᩈᩩᨲᩈᩮᩣᨾ ᩅᩥᨩᩣᨶᩉᩥ;

ᨠᩣᩉᩣᨾᩥ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨿᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᩈᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ.

᪃᪆᪆.

“ᨳᩃᩮ ᨿᨳᩣ ᩅᩤᩁᩥ ᨩᨶᩥᨶ᩠ᨴ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩴ [ᩅᨭ᩠ᨭᩴ (ᩈᩦ. ᨷᩦ.)], ᩋᨶᨴ᩠ᨵᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨶ ᨧᩥᩁᨭ᩠ᨮᩥᨲᩦᨠᩴ;

ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩈᨲᩴ ᩈᩮᩅᨶᩣ, ᩋᨶᨴ᩠ᨵᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩏᨴᨠᩴ ᨳᩃᩮᩅ.

᪃᪆᪇.

“ᩈᩁᩮ ᨿᨳᩣ ᩅᩤᩁᩥ ᨩᨶᩥᨶ᩠ᨴ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩴ, ᨧᩥᩁᨭ᩠ᨮᩥᨲᩦᨠᩴ ᨶᩁᩅᩦᩁᩈᩮᨭ᩠ᨮ [ᨶᩁᩅᩥᩁᩥᨿᩈᩮᨭ᩠ᨮ (ᩈᩦ. ᨷᩦ.)];

ឱវយ្យិ វេ [ឱវយ្យិ យេ (ស្យា។), ឱវយ្យិ ទេ (ពី។ ក។)] ហោតិ សតំ សមាគមោ, ចិរដ្ឋិតីកោ [ចិរដ្ឋិតិកំ (ក។)] ឧទកំ សរេវ។

៤៥០។

“អញ្ញាយិកោ ហោតិ សតំ សមាគមោ, យាវម្បិ តិដ្ឋេយ្យ តថេវ ហោតិ;

ខិប្បញ្ហិ វេតិ អសតំ សមាគមោ, តស្មា សតំ ធម្មោ អសព្ភិ អារកា”។

៤៥១។

“ន សោ រាជា យោ [រាជា ន សោ យោ (ក។)] អជេយ្យំ ជិនាតិ, ន សោ សខា យោ សខារំ ជិនាតិ;

ន សា ភរិយា យា បតិនោ ន វិភេតិ, ន តេ បុត្តា [បុត្តា ន តេ (ក។)] យេ ន ភរន្តិ ជិណ្ណំ។

៤៥២។

“ន សា សភា យត្ថ ន សន្តិ សន្តោ, ន តេ សន្តោ [សន្តោ ន តេ (ក។)] យេ ន ភណន្តិ ធម្មំ;

រាគញ្ច ទោសញ្ច បហាយ មោហំ, ធម្មំ ភណន្តាច ភវន្តិ សន្តោ។

៤៥៣។

“នាភាសមានំ ជានន្តិ, មិស្សំ ពាលេហិ បណ្ឌិតំ;

ភាសមានញ្ច ជានន្តិ, ទេសេន្តំ អមតំ បទំ។

៤៥៤។

“ກາສເຍ ເວາຕເຍ ຈຍໍ, ປກູເຫຍຸຽສິກ ຈຂັ;

ສຸກາສິຕຊູາ ຽສເຍາ, ຈເຍຸາ ທິ ຽສິກ ຈເວາ”ຕິ

ຍທາສຸຕເສາຍວາຕກໍ ປຊູາຍິ

ອສີຕິກິປາຕໍ ກິຊູິຕໍ

ຕສູຊູາກ໌ –

ສຸຍຸເຕາ ປກ ທໍສຈເຣາ ຈ ຍທາ, ສຸຈເກາຂກິເກາ ຈ ປເຣາ ປຈເຣາ;

ສກຸຫາລຂິວາຂິປຕິຈຸຍເກາ, ສຸຕເສາຍຈຣຸຕູຍສຈຸຍເກາຕິ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

๑๑ ยทาติปิเตา

๕๐ ยุกปกฺขาตกํ (๑)

๑

“ยา ปญฺหิจฺจยํ [ปญฺหิติยํ (ฆี), ปญฺหิจฺจยํ (ปี)] ชิกาฉม, ตาลิยเตา กฉ ปญฺญปิลิตํ;

ปเตฺตา ทํ ฆเคา ฐชิกายทุ, ดุชํ ทฉ อเตฺดา กชิสฺสติ”

๑

“กเราชิ เต ทํ ฉเฉตํ, มํ ยํ กทสิ เฆฉเต;

อตฺดกายาสิ เย อยุ, ทิตกายาสิ เฆฉเต”

๑

“กิ ตุ ปตฺตรยาเคาฉ, กาปุ ฌทสิ ปาเรชิ;

ปุเฐา เย ปยุ อกฺกาหิ, กิ กาปุฆา กริสฺสสิ”

๓

“รเฐฺฐา ยุเกา ฉ ปเกฺกา ฉ, ปุเตฺตา ฆาเตา อเฉตเปา;

เปาชิเฐฺฐา ปยฐิเฐา, ปุตฺตุ เย ติดทํ ฉเค”

៣។

“ន ពធិរោ ន មូគោស្មិ, ន បក្ខោ ន ច វិកលោ [នបិ បក្ខុលោ (សី។ បី។), ន ច បិក្ខលោ (ស្យា។)];

អធម្មំ សារថិ កយិរា, យំ មេ ត្វំ និខណំ វនេ”។

៤។

“ឩរូ ពាហុំ [ពាហូ (សី។ ក។)] ច មេ បស្ស, ភាសិតញ្ច សុណោហិ មេ;

អធម្មំ សារថិ កយិរា, យំ មេ ត្វំ និខណំ វនេ”។

៥។

“ទេវតា នុសិ គន្ធព្ពោ, អទុ [អាទុ (សី។), អាទូ (ស្យា។)] សក្កោ បុរិន្ទទោ;

កោ វា ត្វំ កស្ស វា បុត្តោ, កថំ ជានេមុ តំ មយំ”។

៦។

“នម្ហិ ទេវោ ន គន្ធព្ពោ, នាបិ សក្កោ បុរិន្ទទោ;

កាសិរញ្ញោ អហំ បុត្តោ, យំ កាសុយា និខញ្ញសិ [និឈញ្ញសិ (សី។ បី។), និខញ្ជសិ (?)]។

៧។

“តស្ស រញ្ញោ អហំ បុត្តោ, យំ ត្វំ សមូបជីវសិ [សមុបជីវសិ (សី។ បី។)];

អធម្មំ សារថិ កយិរា, យំ មេ ត្វំ និខណំ វនេ។

᪑᪐᪨

“ᨿᩈ᩠ᩈ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩈ᩠ᩈ ᨨᩣᨿᩣᨿ, ᨶᩥᩈᩦᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ;

ᨶ ᨲᩈ᩠ᩈ ᩈᩣᨡᩴ ᨽᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨾᩥᨲ᩠ᨲᨴᩩᨻ᩠ᨽᩮᩣ [ᨾᩥᨲ᩠ᨲᨴᩪᨽᨠᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩉᩥ ᨸᩣᨸᨠᩮᩣ᪨

᪑᪑᪨

“ᨿᨳᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨲᨳᩣ ᩁᩣᨩᩣ, ᨿᨳᩣ ᩈᩣᨡᩣ ᨲᨳᩣ ᩋᩉᩴ;

ᨿᨳᩣ ᨨᩣᨿᩪᨸᨣᩮᩣ ᨸᩮᩣᩈᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᨲ᩠ᩅᨾᩈᩥ ᩈᩣᩁᨳᩥ;

ᩋᨽᨿᩴ ᩈᩣᩁᨳᩥ ᨠᩣᨾᩥᩁᩣ, ᨿᩴ ᨧᩮ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨶᩥᨻᩉᩴ ᩁᨳᩮ᪨

᪑᪒᪨

“ᨸᩉᩪᨲᨽᨠ᩠ᨡᩮᩣ [ᨻᩉᩩᨲ᩠ᨲᨽᨠ᩠ᨡᩮᩣ (ᨠ᪨)] ᨽᩅᨲᩥ, ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ [ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨), ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ (ᨠ᪨)] ᩈᨠᩴ [ᩈᨠᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨥᩁᩣ;

ᨻᩉᩪ ᨶᩴ ᩏᨸᨩᩦᩅᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩮᩣ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨶ ᨴᩪᨽᨲᩥ᪨

᪑᪓᪨

“ᨿᩴ ᨿᩴ ᨩᨶᨸᨴᩴ ᨿᩣᨲᩥ, ᨶᩥᨣᨾᩮ ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩥᨿᩮᩣ;

ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨸᩪᨩᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩮᩣ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨶ ᨴᩪᨽᨲᩥ᪨

᪑᪔᪨

“ນາສ຺ສ ໂຈຣາ ປສາຫນ຺ຕິ [ປສຫນ຺ຕິ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)], ນາຕິມຎ຺ຎນ຺ຕິ ຂຕ຺ຕິຍາ [ນາຕິມເຎ຺ຎຕິ ຂຕ຺ຕິໂຍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)];

ສເພ຺ພ ອມິເຕ຺ຕ ຕຣຕິ, ໂຍ ມິຕ຺ຕານໍ ນ ທູຠຕິ.

໑໓.

“ອກ຺ກຸເທ຺ຘາ ສຄຣໍ ເອຕິ, ສຠາຍໍ [ສຠາຍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ປຏິນນ຺ທິໂຕ;

ຎາຕີນໍ ອຸຕ຺ຕໂມ ໂຫຕິ, ໂຍ ມິຕ຺ຕານໍ ນ ທູຠຕິ.

໑໔.

“ສກ຺ກຕ຺ວາ ສກ຺ກໂຕ ໂຫຕິ, ຄຣຸ ໂຫຕິ ສຄາຣໂວ [ຄຣຸໂກ ໂຫຕິ ຄາຣໂວ (ກ.)];

ວຓ຺ຓກິຕ຺ຕິຠໂຕ ໂຫຕິ, ໂຍ ມິຕ຺ຕານໍ ນ ທູຠຕິ.

໑໕.

“ປູຊໂກ ລຠເຕ ປູຊໍ, ວນ຺ທໂກ ປຏິວນ຺ທນໍ;

ຍໂສ ກິຕ຺ຕິຎ຺ຈ ປປ຺ໂປຕິ, ໂຍ ມິຕ຺ຕານໍ ນ ທູຠຕິ.

໑໖.

“ອຄ຺ຄິ ຍຖາ ປຊ຺ຊລຕິ, ເທວຕາວ ວິໂຣຈຕິ;

ສິຣິຍາ ອຊຫິໂຕ ໂຫຕິ, ໂຍ ມິຕ຺ຕານໍ ນ ທູຠຕິ.

໑໗.

“គាវោ តស្ស បជាយន្តិ, ខេត្តេ វុត្តំ វិរូហតិ;

វុត្តានំ ផលមស្នាតិ, យោ មិត្តានំ ន ទុព្ភតិ។

១០។

“ទរិតោ បព្ពតាតោ វា, រុក្ខតោ បតិតោ នរោ;

ចុតោ បតិដ្ឋំ លភតិ, យោ មិត្តានំ ន ទុព្ភតិ។

១១។

“វិរូឡ្ហមូលសន្តានំ, និគ្រោធមិវ មាលុតោ;

អមិត្តា នប្បសាហន្តិ, យោ មិត្តានំ ន ទុព្ភតិ”។

១២។

“ឯហិ តំ បដិនេស្សាមិ, រាជបុត្ត សកំ ឃរំ;

រជ្ជំ ការេហិ ភទ្ទន្តេ, កឹ អរញ្ញេ ករិស្សសិ”។

១៣។

“អលំ មេ តេន រជ្ជេន, ញាតកេហិ [ញាតកេន (ស្យា។ ក។)] ធនេន វា;

យំ មេ អធម្មចរិយាយ, រជ្ជំ លព្ភេថ សារថិ”។

១២។

“បុណ្ណបត្តំ មំ លាភេហិ [បលាភេហិ (សី. បី.)], រាជបុត្ត ឥតោ គតោ;

បិតា មាតា ច មេ ទជ្ជុំ, រាជបុត្ត តយី គតេ។

១៣។

“ឱរោធា ច កុមារា ច, វេសិយានា ច ព្រាហ្មណា;

តេបិ អត្តមនា ទជ្ជុំ, រាជបុត្ត តយី គតេ។

១៤។

“ហត្ថារោហា [ហត្ថារូហា (សី. បី.) ឯវមុបរិបិ] អនីកដ្ឋា, រថិកា បត្តិការកា;

តេបិ អត្តមនា ទជ្ជុំ [តេបិ ទជ្ជុំ បតីតាមេ (សី. បី.)], រាជបុត្ត តយី គតេ។

១៥។

“ពហុធញ្ញា ជានបទា [ពហូ ជានបទា ចញ្ញេ (សី.), ពហូ ជនបទា ចញ្ញេ (បី.)], នេគមា ច សមាគតា;

ឧបាយនានិ មេ ទជ្ជុំ, រាជបុត្ត តយី គតេ”។

១៦។

“បិតុ មាតុ ចហំ ចត្តោ, រដ្ឋស្ស និគមស្ស ច;

អថោ សព្ពកុមារានំ, នត្ថិ មយ្ហំ សកំ ឃរំ។

១៩។

“អនុញ្ញាតោ អហំ មត្យា, សញ្ចត្តោ បិតរា មហំ;

ឯកោរញ្ញេ បព្ពជិតោ, ន កាមេ អភិបត្ថយេ។

២០។

“អបិ អតរមានានំ, ផលាសាវ សមិជ្ឈតិ;

វិបក្កព្រហ្មចរិយោស្មិ, ឯវំ ជានាហិ គាមណិ។

២១។

“អបិ អតរមានានំ, សម្មទត្ថោ វិបច្ចតិ;

វិបក្កព្រហ្មចរិយោស្មិ, និក្ខន្តោ អកុតោភយោ”។

២២។

“ឯវំ វគ្គគតោ សត្ថា, វិសដ្ឋវចនោ វសិ [វ សោ (ស្យា។ ក។)];

គម្ពា បិតុ ច មាតុច្ច, សត្ថិកេ ន កឡឹ តទា”។

២៣។

“នាហំ អសត្ថិតា [អសត្តិតា (សី។)] បទេក្ខា, ន ចានិទេរ អទេសាតតា;

ᨲᩣᩉᩴ ᩋᨩᩥᨧ᩠ᨨᩣ ᨾᩪᨠᩮᩣ, ᨾᩣ ᨾᩴ ᨾᩪᨠᨾᨵᩣᩁᨿᩥ [ᨾᩪᨠᩮᩣ ᩋᨵᩣᩁᨿᩥ (ᩈᩦ᪨)]᪨

᪑᪓᪨

“ᨷᩩᩁᩥᨾᩴ ᩈᩁᩣᨾᩉᩴ ᨩᩣᨲᩥᩴ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᩁᨩ᩠ᨩᨾᨠᩣᩁᨿᩥᩴ;

ᨠᩣᩁᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩉᩥᩴ ᩁᨩ᩠ᨩᩴ, ᨷᩣᨷᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᨽᩩᩈᩴ᪨

᪑᪔᪨

“ᩅᩦᩈᨲᩥᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᩅᩔᩣᨶᩥ, ᨲᩉᩥᩴ ᩁᨩ᩠ᨩᨾᨠᩣᩁᨿᩥᩴ;

ᩋᩈᩦᨲᩥᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᨶᩥᩁᨿᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᨷᨧ᩠ᨧᩥᩈᩴ [ᩋᨷᨧ᩠ᨧᩈᩥᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᩋᨷᨧ᩠ᨧᨿᩥᩴ (ᨷᩦ᪨)]᪨

᪑᪕᪨

“ᨲᩔ ᩁᨩ᩠ᨩᩔᩉᩴ ᨽᩦᨲᩮᩣ, ᨾᩣ ᨾᩴ ᩁᨩ᩠ᨩᩣᨽᩥᩈᩮᨧᨿᩩᩴ [ᩁᨩ᩠ᨩᩮᨽᩥᩈᩮᨧᨿᩩᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)];

ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩥᨲᩩ ᨧ ᨾᩣᨲᩩᨧ᩠ᨧ, ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨶ ᩉᩈᩥᩴ ᨲᨴᩣ᪨

᪑᪖᪨

“ᩏᨧ᩠ᨨᨦ᩠ᨣᩮ ᨾᩴ ᨶᩥᩈᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨷᩥᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨶᩩᩈᩣᩈᨲᩥ;

ᩑᨠᩴ ᩉᨶᨳ ᨻᨶ᩠ᨵᨳ, ᩑᨠᩴ ᨡᩣᩁᩣᨷᨲᨧ᩠ᨨᩥᨠᩴ [ᨡᩣᩁᩣᨷᨲᩥᨧ᩠ᨨᨠᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᨡᩣᩁᩣᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨠᩴ (ᨠ᪨)];

ᩑᨠᩴ ᩈᩪᩃᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩏᨷ᩠ᨸᩮᨳ [ᩋᨷ᩠ᨸᩮᨳ (ᩈᩦ᪨), ᩏᨭ᩠ᨭᩮᨳ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᩋᨧ᩠ᨧᩮᨳ (ᨷᩦ᪨)], ᩍᨧ᩠ᨧᩔ ᨾᨶᩩᩈᩣᩈᨲᩥ᪨

᪑᪗᪨

“ຕາຍາຫໍ [ຕສ຺ສາຫໍ (ສີ. ປີ.)] ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ຈາຈາເຍາ ສມຸທີຣິຕາ;

ອຍຸເກາ ຍຸກເຈເລ຺ລຸກ, ອປເກ຺ລາ ປກ຺ລສມຸເຕາ;

ສເກ ມຸຕ຺ຕກາຣີສ຺ມິ, ອຊ຺ຊາຫໍ ສມ຺ປຣິປ຺ລຸເຕາ.

໒໙.

“ກສິຣຊ຺ຊາ ປຣິຕ຺ຕຊ຺ຊາ, ຕຊ຺ຊາ ຄຸເລ຺ລກ ນໍຍຸຕໍ;

ເກາຍໍ [ເກາ ຕໍ (ສີ. ປີ.)] ຊີວິຕຍາປຍຸ, ເຈຣໍ ກມ຺ມາຊ ເກຕຄື.

໓໐.

“ປຊ຺ຍາຍ ຈ ອລີເກຕ, ຜມຸສ຺ສ ຈ ອນສ຺ສຕາ;

ເກາຍໍ [ເກາ ຕໍ (ສີ. ປີ.)] ຊີວິຕຍາປຍຸ, ເຈຣໍ ກມ຺ມາຊ ເກຕຄື.

໓໑.

“ອປິ ອຕຣມານານໍ, ຜລາສາວ ສມິຊ຺ຊຕິ;

ວິປກ຺ກພ຺ຣຫ຺ມຈຣິໂຍສ຺ມິ, ເອວໍ ຊານາຫິ ຄາມນິ.

໓໒.

“ອປິ ອຕຣມານານໍ, ສມ຺ມທຕ຺ໂຖ ວິປຈ຺ຈຕິ;

ចិណ្ណព្រហ្មចរិយោស្មិ, និក្ខន្តោ អកុតោភយោ”។

៣៧។

“អហម្បិ បព្ពជិស្សាមិ, រាជបុត្ត តវន្តិកេ;

អវ្ហាយស្សុ [អវ្ហយស្សុ (សី· បី·)] មំ ភទ្ទន្តេ, បព្ពជ្ជា មម រុច្ចតិ”។

៣៨។

“រថំ និយ្យាទយិត្វាន, អនណោ ឯហិ សារថិ;

អនណស្ស ហិ បព្ពជ្ជា, ឯតំ ឥសីហិ វណ្ណិតំ”។

៣៩។

“យទេវ ត្យាហំ វចនំ, អករំ ភទ្ទមត្ថុ តេ;

តទេវ មេ ត្វំ វចនំ, យាចិតោ កត្តុមរហសិ។

៤០។

“ឥធេវ តាវ អច្ឆស្សុ, យាវ រាជានមានយេ;

អប្បេវ តេ បិតា ទិស្វា, បតីតោ សុមនោ សិយា”។

៤១។

“ករោមិ តេតំ វចនំ, យំ មំ ភណសិ សារថិ;

អហយ្យិ ឥដ្ឋកាសយាស្ទិ, បិតាទិ សយ ព្ទឆាកតិ៍

៣ប៉៍

“ឲហិ ឃយូ តិចត្ថយ្យុ, កុឃលំ ចន្ទាឃិ ឥាកតិតំ;

យាតាទិ បិតាទិ យឃំុ ចុសត្ថា ចន្ទាឃិ ចត្ថតំ”៍

៣ដ៍

តយ្យ បិសេ កសហត្វាត, កត្វា ច តំ បឥក្លិលំ;

ឃាទេឆិ ទឆយាទុឃ្យា ទាឥន្វាទិ ក្ខបិកយិ៍

៣០៍

“ឃុញ្ញា យាតា ទឆំ ឥិប្វា, ឲកំ ឃាទេឆិយាកតំ;

អយ្យុបុណ្ណហិ ឥតសត្ថហិ, សទាឥត្តិ តំ ក្ខឥក្លតិ៍

៣១៍

“អឃំ សឃា ឃាទេឆិ ឲតិ, តិហន្វា យយ អក្រាឥំ;

តិហសតា ត្នត សយ បុសត្ថា, បឆញ្ជា ក្នុយិចន្ទុសតា៍

៣១៍

“ອມິຕ຺ຕາ ນູນ ນນ຺ທນ຺ຕິ, ປຕີຕາ ນູນ ເວຣິເນາ;

ອາຄຕໍ ສາຣຖິໍ ທິສ຺ວາ, ນິຫນ຺ຕ຺ວາ ມມ ອຕ຺ຕຊໍຯ

໓໑ຯ

“ສຸຎ຺ຎໍ ມາຕາ ຣຖໍ ທິສ຺ວາ, ເອກໍ ສາຣຖິມາຄຕໍ;

ອສ຺ສຸປຸຓ຺ເຓຫິ ເນຕ຺ເຕຫິ, ເຣາທນ຺ຕີ ປຣິປຸຈ຺ຉິ ຕໍ [ເຣາທນ຺ຕີ ປຣິປຸຈ຺ຉຕິ (ສີຯ ປີຯ), ເຣາທນ຺ຕີ ຕໍ ປຣິປຸຈ຺ຉຕິ (ສ຺ຍາຯ)]ຯ

໓໒ຯ

“ກິນ຺ນຸ ມູເຄາ ກິໍ ນຸ ປເກ຺ຂາ, ກິນ຺ນຸ ເສາ ວິລປີ ຕທາ;

ນິຫຎ຺ຎມາເນາ ຠູມິຍາ, ຕໍ ເມ ອກ຺ຂາຫິ ສາຣຖິຯ

໓໓ຯ

“ກຖໍ ຫຕ຺ເຖຫິ ປາເທຫິ, ມູຄປເກ຺ຂາ ວິວຊ຺ຊຍິ;

ນິຫຎ຺ຎມາເນາ ຠູມິຍາ, ຕໍ ເມ ອກ຺ຂາຫິ ປຸຈ຺ຉິເຕາ”ຯ

໓໔ຯ

“ອເກ຺ຂຍ຺ຍໍ [ອກ຺ຂິສ຺ສໍ (ສີຯ ປີຯ)] ເຕ ອຫໍ ອຍ຺ເຍ, ທຊ຺ຊາສິ ອຠຍໍ ມມ;

ຍໍ ເມ ສຸຕໍ ວາ ທິຏ຺ຐໍ ວາ, ຣາຊປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ”ຯ

໓໕ຯ

“អភយំ សម្ម តេ ទម្មិ, អភីតោ ភណ សារថិ;

យំ តេ សុតំ វា ទិដ្ឋំ វា, រាជបុត្តស្ស សន្តិកេ”។

៨៨។

“ន សោ មូគោ ន សោ បក្ខោ, វិសដ្ឋវចនោ ច សោ;

រជ្ជស្ស កិរ សោ ភីតោ, អករា [អករិ (សី· បី·)] អាលយេ ពហូ។

៨៩។

“បុរិមំ សរតិ សោ ជាតិំ, យត្ថ រជ្ជមការយិំ;

ការយិត្វា តហិំ រជ្ជំ, បាបត្ថ និរយំ ភុសំ។

៩០។

“វីសតិញ្ចេវ វស្សានិ, តហិំ រជ្ជមការយិ;

អសីតិវស្សសហស្សានិ, និរយម្ហិអបច្ចិ សោ។

៩១។

“តស្ស រជ្ជស្ស សោ ភីតោ, មា មំ រជ្ជាភិសេចយុំ;

តស្មា បិតុ ច មាតុច្ច, សន្តិកេ ន ភណី តទា។

᪄᪅.

“ᩋᨦ᩠ᨣᨸᨧ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ, ᩋᩣᩊᩣᩁᨴᨸᩁᩥᩊᩣᨴᨧᩣ;

ᨧᩥᩁᩔᨧᨧᩮᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᨿᩮᨠ᩠ᨣ ᩈᨠ᩠ᨣᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨴᩥ.

᪄᪆.

“ᩈᨧᩮ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨶᨧ᩠ᨧᨠᩣᨿᩣᩈᩥ, ᩁᩣᨩᨸᩩᨲ᩠ᨲ [ᩁᩣᨩᨸᩩᨲ᩠ᨲᩥ (ᩈᩦ.)] ᨴᨧᩉᨴᩢ;

ᩁᩩᩉᩥ ᨲᩴ ᨸᩥᨸᩣᩈᩥᩔᩣᨿᩥ, ᨿᨲ᩠ᩅ ᩈᨿᩪᨲᩥ ᨴᩮᨾᩥᨿᩣ”.

᪄᪇.

“ᨿᩮᩣᨩᨿᨲ᩠ᨲᩩ ᩁᩮᨧ ᩋᩔ, ᨠᨱ᩠ᨭ ᨽᩣᨠᩣᨽ [ᨽᩣᨠᩣᨽᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)] ᨻᨲ᩠ᨳᨧ;

ᨠᩮᩊᩥᩁᨿᨲ᩠ᨲᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᩉᨧᩣ, ᨧᩣᨦᨲ᩠ᨲᩩ [ᨧᨦᨲ᩠ᨲᩩ (ᩈᩦ.), ᨽᨦᨲ᩠ᨲᩩ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.), ᨧᨦᨲᩴ (ᨸᩦ.)] ᩁᩩᨠᩮᨸᩥᩃ᩠ᩃᩁᩣ.

᪄᪈.

“ᨧᩣᨦᨲ᩠ᨲᩩ [ᨽᨦᨲ᩠ᨲᩩ (ᩈᩦ. ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨸᩦ.)] ᨠᩮᩁᩦ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ, ᨧᨠ᩠ᨠ ᨧᩣᨦᨲ᩠ᨲᩩ ᨦᨲ᩠ᨲᨠᩦ;

ᨽᩮᨠᨿᩣ ᨧ ᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩩ, ᨠᨱ᩠ᨭ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᨧᨦᩮᨠᩣ [ᨽᩥᨧᩣᨦᩮᨠᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)].

᪄᪉.

“ᨡᩮᩁᩣᨶᩣ ᨧ ᨣᩩᨿᩣᩁᩣ ᨧ, ᨧᩮᩈᩥᨿᩣᨽᩣ ᨧ ᨲᩣᩉᩩᩊᩣ;

ᩃᩥᨷᩢ ᨿᩣᨽᩣᨽᩥ ᨿᩮᩣᨴᨲ᩠ᨲᩩ, ᨠᨱ᩠ᨭ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᨧᨦᩮᨠᩣ [ᨽᩥᨧᩣᨦᩮᨠᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)].

១៧.

“ហត្ថារោហា អនីកដ្ឋា, រថិកា បត្តិការកា;

ខិប្បំ យានានិ យោជេន្តុ, កញ្ញំ បុត្តនិវេសកោ [និវាសកោ (ស្យា. ក.)].

១៨.

“សមាគតា ជានបទា, នេគមា ច សមាគតា;

ខិប្បំ យានានិ យោជេន្តុ, កញ្ញំ បុត្តនិវេសកោ” [និវាសកោ (ស្យា. ក.)].

១៩.

“អស្សេ ច សារថី យុត្តេ, សិន្ធវេ សីឃវាហនេ;

រាជទ្វារំ ឧបាគច្ឆុំ, យុត្តា ទេវ ឥមេ ហយា”.

២០.

“ថូលា ជវេន ហាយន្តិ, កិសា ហាយន្តិ ថាមុនា;

កិសេ ថូលេ វិវជ្ជេត្វា, សំសដ្ឋា យោជិតា ហយា”.

២១.

“តតោ រាជា តរមានោ, យុត្តមារុយ្ហសន្ទនំ;

ຍຕ຺ວາກາຣໍ ອຍ຺ຍກາສິ [ອກາສຈ (ກˋ)], ສຕ຺ຕາຈ ອຕຸຍາຈ ຍໍˋ

ສິ໑ˋ

“ຈາລຕີຊຕິຍຸຫິຍໍ, ຫກ຺ກໍ ລຕ຺ຕສ຺ຊາ ປລ຺ລາຣໍ;

ຂຸປິສິ ຣເຊຍາຣຸຍ຺ຫາ[ຂຸປິຊິຣເຊຍາຣຸຍ຺ຫາ(ສີˋ), ຂຸປິສີ ຣເຊຍາຣຸຍ຺ຫາ(ສ຺ຍາˋ)], ສຸວຓ຺ເຓຫິ ອລງ຺ກຕາˋ

ສິ໒ˋ

“ຕເຕາ ສ [ຈ (ສີˋ ສ຺ຍາˋ ປີˋ)] ຣາຊາ ປາຍາສິ, ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວານ ສາຣຖິໍ;

ທິປ຺ປເຍຈ ຂຸປິກສ຺ມິ, ຍຕ຺ຖ ສມ຺ມຕິ ເຕມິເຍາˋ

ສິ໓ˋ

“ຕຍ຺ຈ ທິສ຺ວານ ອາຍນ຺ຕໍ, ຊລນ຺ຕມິວ ເຕຊສາ;

ຂຕ຺ຕສງ຺ຄປຣິພ຺ຍູຬ຺ຫໍ [ປຣິພ຺ພູຬ຺ຫໍ (ສີˋ)], ເຕມິເຍາ ເອຕທພ຺ຣວິ”ˋ

ສິ໓ˋ

“ກຈ຺ຈິ ນຸ ຕາຕ ກຸສລໍ, ກຈ຺ຈິ ຕາຕ ອນາມຍໍ;

ສພ຺ພາ ຈ [ກຈ຺ຈິນ຺ນຸ (ສີˋ ປີˋ)] ຣາຊກຍ຺ຍາເຍາ, ອເຣາຄາ ມຍ຺ຫມາຕເຣາ”ˋ

ສິ໔ˋ

“ກຸສລຍ຺ເຈວ ເມ ປຸຕ຺ຕ, ອເຖາ ປຸຕ຺ຕ ອນາມຍໍ;

សព្ពា ច រាជកញ្ញាយោ, អរោគា មយ្ហមាតរោ”.

៤៧.

“កច្ចិ អមជ្ជបោ [កច្ចិស្ស’មជ្ជបោ (សី. បី.)] តាត, កច្ចិ តេ សុរមប្បិយំ;

កច្ចិ សច្ចេ ច ធម្មេ ច, ទានេ តេ រមតេ មនោ”.

៤៨.

“អមជ្ជបោ អហំ បុត្ត, អថោ មេ សុរមប្បិយំ;

អថោ សច្ចេ ច ធម្មេ ច, ទានេ មេ រមតេ មនោ”.

៤៩.

“កច្ចិ អរោគំ យោគ្គំ តេ, កច្ចិ វហតិ វាហនំ;

កច្ចិ តេ ព្យាធយោ នត្ថិ, សរីរស្សុបតាបិយា”.

៥០.

“អថោ អរោគំ យោគ្គំ មេ, អថោ វហតិ វាហនំ;

អថោ មេ ព្យាធយោ នត្ថិ, សរីរស្សុបតាបិយា” [សរីរស្សុបតាបិកា (ស្យា. ក.)].

៥១.

“កច្ចិ អត្ថា ច តេ ផីតា, មេជ្ឈ្យច ពាហលិ តវ;

កោដ្ឋាគារញ្ច កោសញ្ច, កច្ចិ តេ បដិសន្ថតំ” [បដិសណ្ឋិតំ (ស្យា. ក.)].

២១.

“អថោ អត្ថា ច មេ ផីតា, មេជ្ឈ្យច ពាហលិ មម;

កោដ្ឋាគារញ្ច កោសញ្ច, សព្ពំ មេ បដិសន្ថតំ”.

២២.

“ស្វាគតំ តេ មហារាជ, អថោ តេ អទុរាគតំ;

បតិដ្ឋបេន្តុ [បតិដ្ឋាបេន្តុ (សី. ស្យា. បី.)] បល្លង្កំ, យត្ថ រាជា និសក្កតិ”.

២៣.

“ឥហេវ តេ និសីទស្សុ [និសិន្នស្ស (សី. ស្យា. បី.), និសិន្នស្សុ (ក.)], និយតេ បណ្ណសន្ថរេ;

ឲេត្វា ខ្ទកាយាគាយ, បាទេ បក្ខាលយស្សុ [បក្ខាលយន្តុ (សី.), បក្ខាលយន្តិ (បី.)] តេ”.

២២៣.

“ឥទម្បិ បណ្ណកំ មយ្ហំ, រន្ធំ រាជ អលោណកំ;

បរិភុញ្ជ មហារាជ, បាហុនោ មេសិធាគតោ” [អាគតោ (សី. ស្យា.)].

២៤.

“ន ចាហំ [ន ចាហំ (ក។)] បណ្ណំ ភុញ្ជាមិ, ន ហេតំ មយ្ហភោជនំ;

សាលីនំ ឱទនំ ភុញ្ជេ, សុចិំ មំសូបសេចនំ”។

៥៧។

“អច្ឆេរកំ មំ បដិភាតិ, ឯកកម្បិ រហោគតំ;

ឯទិសំ ភុញ្ជមានានំ, កេន វណ្ណោ បសីទតិ”។

៥៨។

“ឯកោ រាជ និបជ្ជាមិ, និយតេ បណ្ណសន្ថរេ;

តាយ មេ ឯកសេយ្យាយ, រាជ វណ្ណោ បសីទតិ។

៥៩។

“ន ច នេត្តិំសពទ្ធា [នេត្តិំសពន្ធា (សី។ បី។)] មេ, រាជរក្ខា ឧបដ្ឋិតា;

តាយ មេ សុខសេយ្យាយ, រាជ វណ្ណោ បសីទតិ។

៦០។

“អតីតំ នានុសោចាមិ, នប្បជប្បាមិនាគតំ [នប្បជប្បាម’នាគតំ (សី។ ស្យា។ បី។)];

បច្ចុប្បន្នេន យាបេមិ, តេន វណ្ណោ បសីទតិ។

໖໑.

“ອນາຄຕປ຺ປຊປ຺ປາຍ, ອຕີຕສ຺ສານຸໂສຈນາ;

ເອເຕນ ພາລາ ສຸສ຺ສນ຺ຕິ, ນໂຬວ ຫຣິໂຕ ລຸໂຕ”.

໖໒.

“ຫຕ຺ຖານີກໍ ຣຖານີກໍ, ອເສ຺ສ ປຕ຺ຕີ ຈ ວມ຺ມິໂນ;

ນິເວສນານິ ຣມ຺ມານິ, ອຫໍ ປຸຕ຺ຕ ທທາມິ ເຕ.

໖໓.

“ອິຕ຺ຖາຄາຣມ຺ປິ ເຕ ທມ຺ມິ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣພູສິຕໍ;

ຕາ ປຸຕ຺ຕ ປຏິປຊ຺ຊສ຺ສຸ [ຕາສຸ ປຸເຕ຺ຕ ປຏິປຊ຺ຊ (ກ.)], ຕ຺ວໍ ໂນ ຣາຊາ ພວິສ຺ສສິ.

໖໔.

“ກຸສລາ ນຈ຺ຈຄີຕສ຺ສ, ສິກ຺ຂິຕາ ຈາຕຸຣິຕ຺ຖິໂຍ [ຈຕຸຣິຕ຺ຖິໂຍ (ສີ. ປີ.)];

ກາເມ ຕໍ ຣມຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ກິໍ ອຣເຎ຺ຎ ກຣິສ຺ສສິ.

໖໕.

“ປຏິຣາຊູຫິ ເຕ ກຎ຺ຎາ, ອານຍິສ຺ສໍ ອລງ຺ກຕາ;

ຕາສຸ ປຸເຕ຺ຕ ຊເນຕ຺ວານ, ອຖ ປຈ຺ຉາ ປພ຺ພຊິສ຺ສສິ.

໙໖.

“ຍຖາ ຈ ເທໂວ ຈາສິ [ຈາປິ (ສ຺ຍາ. ກ.)], ປຈ຺ຈຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ [ປຈ຺ຈຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ (ສີ. ປີ.)] ສຸສຸ;

ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຫິ ກຊ຺ເຕ຺ຕ, ກິ ອເຣຍ຺ເຍ ກຣິສ຺ສສິ”.

໙໗.

“ຍຖາ ຈເຣ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ຍຖາ ສິຍາ;

ເທວສ຺ສ ຫິ ປຕ຺ຕຍ຺ຍາ, ໂຈຕໍ ຈາສີຫິ ຈຸລ຺ລິຕໍ.

໙໘.

“ຍຖາ ຈເຣ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ຍຖາ ສິຍາ;

ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາມິ, ສາຫໍ ຣເຊ຺ຊນ ນຕ຺ຖິໂກ.

໙໙.

“ປສ຺ສາມິ ໂວຫໍ ເທວໍ, ອຍ຺ໂຍ ຕາຕ ຈິຣຕ຺ຕໍ [ຈິຣໍ ຕໍ (ສີ.)];

ກິຈ຺ຊາລກ຺ຂນ຺ທິ ປິຍໍ ປຸຕ຺ຕໍ, ອປ຺ປຕ຺ວາຈ ຊນໍ ຍຕໍ.

໑໐໐.

“ປສ຺ສາມິ ໂວຫໍ ເທວີ, ກຸມາຣີ ຈາຣຸທສ຺ສນີ;

នវវំសកឡីរំវ, បលុជ្ជំ ជីវិតក្ខយំ [ជីវិតក្ខយេ (សី។ បី។)]។

១០១។

“ទហរាបិ ហិ មិយ្យន្តិ, នរា ច អថ នារិយោ;

តត្ថ កោ វិស្សសេ បោសោ, ទហរោម្ហីតិ ជីវិតេ។

១០២។

“យស្ស រត្យា វិវសានេ, អាយុ អប្បតរំ សិយា;

អប្បោទកេវ មច្ឆានំ, កិំ នុ កោមារកំ [កោមារតំ (ក។)] តហិំ។

១០៣។

“និច្ចមព្ភាហតោ លោកោ, និច្ចញ្ច បរិវារិតោ;

អមោឃាសុ វជន្តីសុ, កិំ មំ រជ្ជេនភិសិញ្ចសិ” [រជ្ជេន សិញ្ចសិ (សី។ បី។)]។

១០៤។

“កេន អព្ភាហតោ លោកោ, កេន ច បរិវារិតោ;

កាយោ អមោឃា គច្ឆន្តិ, តំ មេ អក្ខាហិ បុច្ឆិតោ”។

១០៥។

“មច្ចុនាព្ភាហតោ លោកោ, ជរាយ បរិវារិតោ;

ᩁᨲ᩠ᨿᩮᩣ ᩋᨾᩮᩣᨥᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨩᩣᨶᩣᩉᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿ᪨

᪑᪐᪖᪨

“ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨲᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩥᨲᨲᩮ [ᩅᩥᨲᨶ᩠ᨲᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)], ᨿᩴ ᨿᨴᩮᩅᩪᨸᩅᩥᨿ᩠ᨿᨲᩥ [ᨿᩴ ᨿᩴ ᨴᩮᩅᩪᨸᩅᩥᨿ᩠ᨿᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)];

ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨾᨧ᩠ᨧᩣᨶ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ᪨

᪑᪐᪗᪨

“ᨿᨳᩣ ᩅᩣᩁᩥᩅᩉᩮᩣ ᨸᩪᩁᩮᩣ, ᨣᨧ᩠ᨨᩴ ᨶᩩᨸᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ [ᨶ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᨶᩩᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ (ᨠ᪨)];

ᩑᩅᨾᩣᨿᩩ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ, ᨣᨧ᩠ᨨᩴ ᨶᩩᨸᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

᪑᪐᪘᪨

“ᨿᨳᩣ ᩅᩣᩁᩥᩅᩉᩮᩣ ᨸᩪᩁᩮᩣ, ᩅᩉᩮ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᨸᨠᩪᩃᨩᩮ;

ᩑᩅᩴ ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩮᨶ, ᩅᩩᨿ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᩣᨱᩥᨶᩮᩣ”᪨

᪑᪐᪙᪨

“ᩉᨲ᩠ᨳᩣᨶᩦᨠᩴ ᩁᨳᩣᨶᩦᨠᩴ, ᩋᩔᩮ ᨸᨲ᩠ᨲᩦ ᨧ ᩅᨾ᩠ᨾᩥᨶᩮᩣ;

ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩣᨶᩥ ᩁᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ, ᩋᩉᩴ ᨸᩩᨲ᩠ᨲ ᨴᨴᩣᨾᩥ ᨲᩮ᪨

᪑᪑᪐᪨

“ឥត្ថាគារម្បិ តេ ទម្មិ, សព្ពាលង្ការភូសិតំ;

តា បុត្ត បដិបជ្ជស្សុ, ត្វំ នោ រាជា ភវិស្សសិ។

១១១។

“កុសលា នច្ចគីតស្ស, សិក្ខិតា ចាតុរិត្ថិយោ;

កាមេ តំ រមយិស្សន្តិ, កិំ អរញ្ញេ ករិស្សសិ។

១១២។

“បដិរាជូហិ តេ កញ្ញា, អានយិស្សំ អលង្កតា;

តាសុ បុត្តេ ជនេត្វាន, អថ បច្ឆា បព្ពជិស្សសិ។

១១៣។

“យុវា ច ទហរោ ចាសិ, បឋមុប្បត្តិកោ សុសុ;

រជ្ជំ ការេហិ ភទ្ទន្តេ, កិំ អរញ្ញេ ករិស្សសិ។

១១៤។

“កោដ្ឋាគារញ្ច កោសញ្ច, វាហនានិ ពលានិ ច;

និវេសនានិ រម្មានិ, អហំ បុត្ត ទទាមិ តេ។

១១៥។

“កោយណ្ឌលបរិព្យូហោ, គាសិសញ្ញុបរក្ខេតា;

រជ្ជំ ការេហិ កណ្ឌេត្ត, កិំ អញ្ញោ ករិស្សសិ”។

១១៤។

“កិំ នេតត តំ លិខេយ្យ [កិំ នេតត តំ ខិខេយ្យ (សី។), កិំ យំ នេតត ពិខេយ្យ (ស្យា។ ក។)], កិំ ករិយាយ បរិស្សតិ;

កិំ ឃោដ្ឋេតត ខិណ្ណេត [ចិណ្ណេត (សី។ បី។), ចណ្ណេត (ក។)], តំ ធរាឃាកិក្ខ្យតិ [តំ ធរា អកិហេស្សតិ (សី។ បី។)]។

១១៥។

“តត្ថ កា ភត្តិ កា និន្ទា, កា រតិ កា នេតសតា;

កិំ មេ បុរត្តហិ គារេហិ, រាធ បុរត្តាស្មិ ឆត្តតា។

១១៦។

“ឃោតំ [សោតំ (សី។ បី។)] ឧច្ចំ បធាភាយិ, បត្ថ មេ តប្បបដ្ឋតិ;

អត្តកោភាសិបត្តស្ស, កា រតី កា នេតសតា។

១១៧។

“ឆលិភយិច បក្កាភំ, តិដ្ឋំ បតភេតា កឋំ;

ឧច្ចំ ធាតាភ បដ្ឋាភំ, តិដ្ឋំ បរហេតា កឋំ។

១២០។

“សាយមេកេ ន ទិស្សន្តិ, បាតោ ទិដ្ឋា ពហូ ជនា;

បាតោ ឯកេ ន ទិស្សន្តិ, សាយំ ទិដ្ឋា ពហូ ជនា។

១២១។

“អជ្ជេវ កិច្ចំ អាតប្បំ, កោ ជញ្ញា មរណំ សុវេ;

ន ហិ នោ សង្គរំ [សង្ករំ (សី. បី.) ម. និ. ៣.២៧២] តេន, មហាសេនេន មច្ចុនា។

១២២។

“ចោរា ធនស្ស បត្ថេន្តិ, រាជមុត្តោស្មិ ពន្ធនា;

ឯហិ រាជ និវត្តស្សុ, នាហំ រជ្ជេន មត្ថិកោ”តិ។

មូគបក្ខជាតកំ បឋមំ។

៥៣៩. មហាជនកជាតកំ (២)

១២៣។

“កោយំ មជ្ឈេ សមុទ្ទស្មិំ, អបស្សំ តីរមាយុហេ;

កំ [កិំ (ស្យា. ក.)] ត្វំ អត្ថវសំ ញត្វា, ឯវំ វាយមសេ ភុសំ”។

១២៤។

“និសម្ម វត្តំ លោកស្ស, វាយាមស្ស ច ទេវតេ;

តស្មា មជ្ឈេ សមុទ្ទស្មិំ, អបស្សំ តីរមាយុហេ”។

១២៣។

“គម្ភីរេ អប្បមេយ្យស្មិំ, តីរំ យស្ស ន ទិស្សតិ;

មោឃោ តេ បុរិសវាយាមោ, អប្បត្វាវ មរិស្សសិ”។

១២៤។

“អនណោ ញាតិនំ ហោតិ, ទេវានំ បិតុនញ្ច [បិតូនញ្ច (សី॰ បី॰)] សោ;

ករំ បុរិសកិច្ចានិ, ន ច បច្ឆានុតប្បតិ”។

១២៥។

“អបារណេយ្យំ យំ កិច្ចំ, អផលំ កិលមថុទ្ទយំ;

តត្ថ កោ វាយមេនត្ថោ, មច្ចុ យស្សាភិនិប្បតំ” [យស្សាភិនិប្ផតំ (ស្យា॰)]។

១២៦។

“អបារណេយ្យមច្ចន្តំ, យោ វិទិត្វាន ទេវតេ;

ន រក្ខេ អត្តនោ បាណំ, ជញ្ញា សោ យទិ ហាបយេ។

១២៩។

“អធិប្បាយផលំ ឯកេ, អស្មិំ លោកស្មិ ទេវតេ;

បយោជយន្តិ កម្មានិ, តានិ ឥជ្ឈន្តិ វា ន វា។

១៣០។

“សន្ទិដ្ឋិកំ កម្មផលំ, ននុ បស្សសិ ទេវតេ;

សន្នា អញ្ញេ តរាមហំ, តញ្ច បស្សាមិ សន្តិកេ។

១៣១។

“សោ អហំ វាយមិស្សាមិ, យថាសត្តិ យថាពលំ;

គច្ឆំ បារំ សមុទ្ទស្ស, កស្សំ [កាសំ (សី. បី.)] បុរិសការិយំ”។

១៣២។

“យោ ត្វំ ឯវំ គតេ ឱឃេ, អប្បមេយ្យេ មហណ្ណវេ;

ធម្មវាយាមសម្បន្នោ, កម្មុនា នាវសីទសិ;

សោ ត្វំ តត្ថ គច្ឆាហិ, យត្ថ តេ និរតោ មនោ”។

១៣៣។

“អាសីសេថេវ [អាសិំសេថេវ (សី. ស្យា. បី.)] បុរិសោ, ន និព្ពិន្ទេយ្យ បណ្ឌិតោ;

បស្សាមិ វោហំ អត្តានំ, យថា ឥច្ឆិំ តថា អហុ។

១៨៣។

“អាសីសេថេវ បុរិសោ, ន និព្ពិន្ទេយ្យ បណ្ឌិតោ;

បស្សាមិ វោហំ អត្តានំ, ឧទកា ថលមុព្ភតំ។

១៨៤។

“វាយមេថេវ បុរិសោ, ន និព្ពិន្ទេយ្យ បណ្ឌិតោ;

បស្សាមិ វោហំ អត្តានំ, យថា ឥច្ឆិំ តថា អហុ។

១៨៥។

“វាយមេថេវ បុរិសោ, ន និព្ពិន្ទេយ្យ បណ្ឌិតោ;

បស្សាមិ វោហំ អត្តានំ, ឧទកា ថលមុព្ភតំ។

១៨៦។

“ទុក្ខូបនីតោបិ នរោ សបញ្ញោ, អាសំ ន ឆិន្ទេយ្យ សុខាគមាយ;

ពហូ ហិ ផស្សា អហិតា ហិតា ច, អវិតក្កិតា មច្ចុមុបព្ពជន្តិ [មច្ចុមុប្បជ្ជន្តិ (ស្យា។)]។

១៨៧។

“ອຈິນ຺ຕິຕມ຺ປິ ຠວຕິ, ຈິນ຺ຕິຕມ຺ປິ ວິນສ຺ສຕິ;

ນ ຫິ ຈິນ຺ຕາມຍາ ໂຠຄາ, ອິຕ຺ຖິຍາ ປຸຣິສສ຺ສ ວາ”.

໑໒໙.

“ອໂປຣາຓໍ [ອປຸຣາຓໍ (ສີ. ປີ.)] ວຕ ໂຠ ຣາຊາ, ສພ຺ພຠຸມ຺ໂມ ທິສມ຺ປຕິ;

ນາຊ຺ຊ ນເຈ຺ຈ [ນ ຈ ນເຈ຺ຈ (ກ.)] ນິສາເມຕິ, ນ ຄີເຕ ກຸຣຸເຕ ມໂນ.

໑໓໐.

“ນ ມິເຄ [ມເຄ (ກ.)] ນປິ ອຸຍ຺ຍາເນ, ນປິ ຫໍເສ ອຸທິກ຺ຂຕິ;

ມູໂຄວ ຕຸຓ຺ຫິມາສີໂນ, ນ ອຕ຺ຖມນຸສາສຕິ”.

໑໓໑.

“ສຸຂກາມາ ຣໂຫສີລາ, ວຘພນ຺ຘາ ອຸປາຣຕາ [ອຸປທ຺ທຸຕາ (ສ຺ຍາ. ກ.)];

ກສ຺ສ [ເກສໍ (ສີ. ປີ.)] ນຸ ອຊ຺ຊ ອາຣາເມ, ທຫຣາ ວຸທ຺ຒາ ຈ ອຈ຺ຉເຣ.

໑໓໒.

“ອຕິກ຺ກນ຺ຕວນຖາ ຘີຣາ, ນໂມ ເຕສໍ ມເຫສິນໍ;

ເຍ ອຸສ຺ສຸກມ຺ຫິ ໂລກມ຺ຫິ, ວິຫຣນ຺ຕິ ອນຸສ຺ສຸກາ.

໑໓໓.

“ເຕ ເຉຕ຺ວາ ມຈ຺ຉເສາ ຊາລໍ, ຕຕໍ [ຕນ຺ຕໍ (ສີ໌ ສ຺ຍາ໌ ປີ໌), ຕໍ ຕໍ (ກ໌)] ມາຍາວິເນາ ທຬ຺ຫໍ;

ຉິນ຺ນາລຍຕ຺ຕາ [ສນ຺ນາລຍຕ຺ຕາ (ສ຺ຍາ໌ ກ໌)] ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເກາ ເຕນໍ ຄຕິຍາປເຍ” [ເກນໍ ຄຕິ ປປເຍ (ກ໌)]໌

໑໓໓໌

“ກທາຫໍ ມິຖິລໍ [ມິຘິລໍ (ກ໌)] ຜີຕໍ, ວິຠຕ຺ຕໍ ຠາຄເສາ ມິຕໍ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ [ກທາສ຺ສຸ (ສີ໌ ປີ໌), ກທາສຸ (ສ຺ຍາ໌)] ຠວິສ຺ສຕິ໌

໑໓໔໌

“ກທາຫໍ ມິຖິລໍ ຜີຕໍ, ວິສາລໍ ສພ຺ພເຕາປຠໍ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ໌

໑໓໕໌

“ກທາຫໍ ມິຖິລໍ ຜີຕໍ, ພຫຸປາກາຣເຕາຣຓໍ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ໌

໑໓໖໌

“ກທາຫໍ ມິຖິລໍ ຜີຕໍ, ທຬ຺ຫມຏ຺ຏາລເກາຏ຺ຐກໍ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ໌

໑໓໘.

“ກທາຫໍ ມິຖິລໍ ຜີຕໍ, ສຸວິຠຕ຺ຕໍ ມຫາປຖໍ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໓໙.

“ກທາຫໍ ມິຖິລໍ ຜີຕໍ, ສຸວິຠຕ຺ຕນ຺ຕຣາປຓໍ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໔໐.

“ກທາຫໍ ມິຖິລໍ ຜີຕໍ, ຄວສ຺ສຣຖປີຬິຕໍ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໔໑.

“ກທາຫໍ ມິຖິລໍ ຜີຕໍ, ອາຣາມວນມາລິນໍ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໔໒.

“ກທາຫໍ ມິຖິລໍ ຜີຕໍ, ອຸຍ຺ຍານວນມາລິນໍ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

១៤២.

“កទាហំ មិថិលំ ផីតំ, បាសាទវនមាលិនិំ;

បហាយ បព្ពជិស្សាមិ, តំ កុទាស្សុ ភវិស្សតិ.

១៤៣.

“កទាហំ មិថិលំ ផីតំ, តិបុរំ រាជពន្ធុនិំ;

មាបិតំ សោមនស្សេន, វេទេហេន យសស្សិនា;

បហាយ បព្ពជិស្សាមិ, តំ កុទាស្សុ ភវិស្សតិ.

១៤៤.

“កទាហំ វេទេហេ ផីតេ, និចិតេ ធម្មរក្ខិតេ;

បហាយ បព្ពជិស្សាមិ, តំ កុទាស្សុ ភវិស្សតិ.

១៤៥.

“កទាហំ វេទេហេ ផីតេ, អជេយ្យេ ធម្មរក្ខិតេ;

បហាយ បព្ពជិស្សាមិ, តំ កុទាស្សុ ភវិស្សតិ.

១៤៦.

“ກທາຫໍ ອນ຺ເຕປຸຣໍ [ກທາ ອນ຺ເຕປຸຣໍ (ສີ. ປີ.)] ຣມ຺ມໍ, ວິຠຕ຺ຕ ຠາຄໂສ ມິຕໍ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໘໘.

“ກທາຫໍ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ຣມ຺ມໍ, ສຸຘາມຕ຺ຕິກເລປນໍ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໘໙.

“ກທາຫໍ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ຣມ຺ມໍ, ສຸຈິຄນ຺ຘໍ ມໂນຣມໍ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໙໐.

“ກທາຫໍ ກູຏາຄາເຣ ຈ, ວິຠເຕ຺ຕ ຠາຄໂສ ມິເຕ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໙໑.

“ກທາຫໍ ກູຏາຄາເຣ ຈ, ສຸຘາມຕ຺ຕິກເລປເນ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໙໒.

“កទាហំ កូដាគារេ ច, សុវិភត្តេ មនោរមេ;

បហាយ បព្ពជិស្សាមិ, តំ កុទាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៤២។

“កទាហំ កូដាគារេ ច, លិត្តេ ចន្ទនផោសិតេ;

បហាយ បព្ពជិស្សាមិ, តំ កុទាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៤៣។

“កទាហំ សោណ្ណបល្លង្កេ [សុវណ្ណបល្លង្កេ (សី។ ស្យា។ បី។)], គោនកេ ចិត្តសន្ថតេ;

បហាយ បព្ពជិស្សាមិ, តំ កុទាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៤៣៉។

[អយំ គាថា សី។ បី។ បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ] “កទាហំ មណិបល្លង្កេ, គោនកេ ចិត្តសន្ថតេ;

បហាយ បព្ពជិស្សាមិ, តំ កុទាស្សុ ភវិស្សតិ [អយំ គាថា សី។ បី។ បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ]។

១៤៤។

“កទាហំ កប្បាសកោសេយ្យំ, ខោមកោដុម្ពរានិ ច;

បហាយ បព្ពជិស្សាមិ, តំ កុទាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៦៧។

“កទាហំ បោក្ខរណី រម្មា, ចក្កវាកបកូជិតា [ចក្កវាកូបកូជិតា (សី. បី.)];

មន្ទាលកេហិ សញ្ឆន្នា, បទុមុប្បលកេហិ ច;

បហាយ បព្ពជិស្សាមិ, តំ កុទាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៦៨។

“កទាហំ ហត្ថិគុម្ពេ ច, សព្ពាលង្ការភូសិតេ;

សុវណ្ណកច្ឆេ មាតង្គេ, ហេមកប្បនវាសសេ។

១៦៩។

“អារូឡ្ហេ គាមណីយេហិ, តោមរង្កុសបាណិភិ;

បហាយ បព្ពជិស្សាមិ, តំ កុទាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៧០។

“កទាហំ អស្សគុម្ពេ ច, សព្ពាលង្ការភូសិតេ;

អាជានីយេវ ជាតិយា, សិន្ធវេ សីឃវាហនេ។

១៧១។

“អារូឡ្ហេ គាមណីយេហិ, ឥល្លិយាចាបធារិភិ;

ປຫາຍ ປຕ຺ຖນີຍ຺ຍາຍິ, ຕໍ ຖຸກາຍ຺ຍຸ ກຈິຍ຺ຍຕິ.

໑໖໑.

“ກທາຫໍ ຣຜເວສິເຍາ, ສຕ຺ຖເທ຺ດຸສ຺ສິຕທ຺ດເຂ;

ຮຶເປ ອເຜາປິ ເຈຍ຺ຍເລ຺ຍ, ສຕ຺ຖາລກ຺ກາຣກ຺ຂສິເຕ.

໑໖໒.

“ອາຣຸກ຺ຂເທ ກາຍລີເຍຫິ, ຜາປທເຕ຺ຖຫິ ຈຍ຺ປິກິ;

ປຫາຍ ປຕ຺ຖນີຍ຺ຍາຍິ, ຕໍ ຖຸກາຍ຺ຍຸ ກຈິຍ຺ຍຕິ.

໑໖໓.

“ກທາຫໍ ເສາຈນ຺ນຣເຜ, ສຕ຺ຖເທ຺ດຸສ຺ສິຕທ຺ດເຂ;

ຮຶເປ ອເຜາປິ ເຈຍ຺ຍເລ຺ຍ, ສຕ຺ຖາລກ຺ກາຣກ຺ຂສິເຕ.

໑໖໔.

“ອາຣຸກ຺ຂເທ ກາຍລີເຍຫິ, ຜາປທເຕ຺ຖຫິ ຈຍ຺ປິກິ;

ປຫາຍ ປຕ຺ຖນີຍ຺ຍາຍິ, ຕໍ ຖຸກາຍ຺ຍຸ ກຈິຍ຺ຍຕິ.

໑໖໕.

“កទាហំ សញ្ញរថេ ច, សន្នទ្ធេ ឧស្សិតទ្ធជេ;

ទីបេ អថោបិ វេយ្យគ្ឃេ, សព្ពាលង្ការភូសិតេ។

១៧៧។

“អារូឡ្ហេ គាមណីយេភិ, ចាបហត្ថេហិ វម្មិភិ;

បហាយ បព្វជិស្សាមិ, តំ កុទាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៧៨។

“កទាហំ អស្សរថេ ច, សន្នទ្ធេ ឧស្សិតទ្ធជេ;

ទីបេ អថោបិ វេយ្យគ្ឃេ, សព្ពាលង្ការភូសិតេ។

១៧៩។

“អារូឡ្ហេ គាមណីយេភិ, ចាបហត្ថេហិ វម្មិភិ;

បហាយ បព្វជិស្សាមិ, តំ កុទាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៨០។

“កទាហំ ឱដ្ឋរថេ ច, សន្នទ្ធេ ឧស្សិតទ្ធជេ;

ទីបេ អថោបិ វេយ្យគ្ឃេ, សព្ពាលង្ការភូសិតេ។

១៨១។

“អាទ្ធញ្ញេហ កាយលាំឃេហិ, ឆាបហេត្ថហិ ចខ្ញិកិ;

បហាឃ បព្ពឌិស្សាមិ, តំ ក្យុទាស្សុ កចិស្សតិ៍

១ប័៦៍

“កទាហំ េកាឈរេឆ ច, សត្តេទ្ធដ្ឋស្សិតទ្ធេឌ;

ឱរេប អចោបិ េចឃ្យល្ហេ, សព្ពាលក្កាទក្ខសិេតា៍

១ប័៧៍

“អាទ្ធញ្ញេហ កាយលាំឃេហិ, ឆាបហេត្ថហិ ចខ្ញិកិ;

បហាឃ បព្ពឌិស្សាមិ, តំ ក្យុទាស្សុ កចិស្សតិ៍

១ប័៨៍

“កទាហំ អ៥រេឆ ច, សត្តេទ្ធដ្ឋស្សិតទ្ធេឌ;

ឱរេប អចោបិ េចឃ្យល្ហេ, សព្ពាលក្កាទក្ខសិេតា៍

១ប័៩៍

“អាទ្ធញ្ញេហ កាយលាំឃេហិ, ឆាបហេត្ថហិ ចខ្ញិកិ;

បហាឃ បព្ពឌិស្សាមិ, តំ ក្យុទាស្សុ កចិស្សតិ៍

១៥៦។

“កដាហំ មេណ្ឌរថេ ច, សន្នទ្ធេ ឧស្សិតទ្ធជេ;

ទីបេ អថោបិ វេយ្យគ្ឃេ, សព្ពាលង្ការភូសិតេ។

១៥៧។

“អារូឡ្ហេ គាមណីយេហិ, ចាបហត្ថេហិ ចម្មិភិ;

បហាយ បព្ពជិស្សាមិ, តំ កុទាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៥៨។

“កដាហំ មិគរថេ ច, សន្នទ្ធេ ឧស្សិតទ្ធជេ;

ទីបេ អថោបិ វេយ្យគ្ឃេ, សព្ពាលង្ការភូសិតេ។

១៥៩។

“អារូឡ្ហេ គាមណីយេហិ, ចាបហត្ថេហិ ចម្មិភិ;

បហាយ បព្ពជិស្សាមិ, តំ កុទាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៦០។

“កដាហំ ហត្ថារោហេ ច, សព្ពាលង្ការភូសិតេ;

នីលវម្មធរេ សូរេ, តោមរង្កុសបាណិនេ [បាណិនោ (ស្យា។ ក។)];

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໕໑.

“ກທາຫໍ ອສ຺ສາເຣາເຫ ຈ, ສພ຺ພາລង຺ការຠູສິເຕ;

ນີລວມ຺ມຘເຣ ວີເຣ, ອິລ຺ລິຍາຈາປຘາຣິເນ [ຘາຣິໂນ (ສ຺ຍາ. ກ.)];

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໕໒.

“ກທາຫໍ ຣຖາເຣາເຫ ຈ, ສພ຺ພາລង຺ការຠູສິເຕ;

ນີລວມ຺ມຘເຣ ວີເຣ, ຈາປຫເຕ຺ຖ ກລາປິເນ [ກລາປິໂນ (ສ຺ຍາ. ກ.)];

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໕໓.

[ອຍໍ ຄາຘາ ສີ. ປີ. ໂປຕ຺ຖເກສຸ ນ ທິສ຺ສຕິ] “ກທາຫໍ ຘນຸຄ຺ຄເຫ ຈ, ສພ຺ພາລង຺ការຠູສິເຕ;

ນີລວມ຺ມຘເຣ ວີເຣ, ຈາປຫເຕ຺ຖ ກລາປິເນ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ [ອຍໍ ຄາຘາ ສີ. ປີ. ໂປຕ຺ຖເກສຸ ນ ທິສ຺ສຕິ].

໑໕໔.

“ກທາຫໍ ຣາຊປຸຕ຺ເຕ ຈ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິເຕ;

ຈິຕ຺ຣວມ຺ມຘເຣ ສູເຣ, ກຎ຺ຈນາເວຬຘາຣິເນ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໕໓.

“ກທາຫໍ ອຣິຍຄເຓ ຈ, ວຕວນ຺ເຕ [ວຕ຺ຕວນ຺ເຕ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ອລງ຺ກເຕ;

ຫຣິຈນ຺ທນລິຕ຺ຕງ຺ເຄ, ກາສິກຸຕ຺ຕມຘາຣິເນ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໕໔.

[ອຍໍ ຄາຖາ ສີ. ປີ. ໂປຕ຺ຖເກສຸ ນ ທິສ຺ສຕິ] “ກທາຫໍ ອມຈ຺ຈຄເຓ ຈ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິເຕ;

ປີຕວມ຺ມຘເຣ ສູເຣ, ປຸຣໂຕ ຄຈ຺ຉມາລິເນ [ຄຈ຺ຉມາລິໂນ (ສ຺ຍາ. ກ.)];

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ [ອຍໍ ຄາຖາ ສີ. ປີ. ໂປຕ຺ຖເກສຸ ນ ທິສ຺ສຕິ].

໑໕໕.

“ກທາຫໍ [ກທາຫ (ສີ. ປີ.)] ສຕ຺ຕສຕາ ຠຣິຍາ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິຕາ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໕໖.

“ກທາຫໍ [ກທາ (ສີ. ປີ.)] ສຕ຺ຕສຕາ ຠຣິຍາ, ສຸສຎ຺ຎາ ຕນຸມຊ຺ຌິມາ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໙໙.

“ກທາຫໍ [ກທາ (ສີ. ປີ.)] ສຕ຺ຕສຕາ ຠຣິຍາ, ອສ຺ສວາ ປິຍຠາຓິນີ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໒໐໐.

“ກທາຫໍ [ກທາ (ສີ. ປີ.)] ສຕປລໍ ກໍສໍ, ໂສວຓ຺ຓໍ ສຕຣາຊິກໍ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໒໐໑.

“ກທາສ຺ສຸ ມໍ ຫຕ຺ຖິຄຸມ຺ພາ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິຕາ;

ສຸວຓ຺ຓກຈ຺ຉາ ມາຕງ຺ຄາ, ເຫມກປ຺ປນວາສສາ.

໒໐໒.

“ອາຣູຬ຺ຫາ ຄາມຓີເຍຫິ, ໂຕມຣງ຺ກຸສປາຓິຠິ;

ຍນ຺ຕໍ ມໍ ນານຸຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໐໒.

“ກທາສ຺ສຸ ມໍ ອສ຺ສຄຸມ຺ພາ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິຕາ;

ອາຊານີຍາວ ຊາຕິຍາ, ສິນ຺ຘວາ ສີຆວາຫນາ.

໑໐໓.

“ອາຣູຬ຺ຫາ ຄາມຓີເຍຫິ, ອິລ຺ລິຍາຈາປຘາຣິຠິ;

ຍນ຺ຕິ ມໍ ນານຸຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໐໔.

“ກທາສ຺ສຸ ມໍ ຣຖເສຓີ, ສນ຺ນທ຺ຘາ ອຸສ຺ສິຕທ຺ຘຊາ;

ທີປາ ອໂຖປິ ເວຍ຺ຍຄ຺ຆາ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິຕາ.

໑໐໕.

“ອາຣູຬ຺ຫາ ຄາມຓີເຍຫິ, ຈາປຫຕ຺ເຖຫິ ວມ຺ມິຠິ;

ຍນ຺ຕິ ມໍ ນານຸຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ.

໑໐໖.

“ກທາສ຺ສຸ ມໍ ໂສຓ຺ຓຣຖາ [ໂສວຓ຺ຓຣຖາ (ປີ. ກ.)], ສນ຺ນທ຺ຘາ ອຸສ຺ສິຕທ຺ຘຊາ;

ທີປາ ອໂຖປິ ເວຍ຺ຍຄ຺ຆາ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິຕາ.

១០៨៍

“អារទ្ធញហា កាយហិំរឃហិ, ឆាបហរព្ធហិ ចម្ពិកិ;

ឃត្តិ យំ ភាត្យឃិស្សត្តិ, ពំ ព្យភាស្ស្ កចិស្សតិ៍

១០៩៍

“ពភាស្ស្ យំ សញ្ញុភឆា, សត្ថ្ឆា ក្តស្សិពត្ថឌា;

ឌឹបិ អរឆាបិ រចឃ្យ្ឈា, សត្ថាលក្កាទក្ទសិពា៍

១១០៍

“អារទ្ធញហា កាយហិំរឃហិ, ឆាបហរព្ធហិ ចម្ពិកិ;

ឃត្តិ យំ ភាត្យឃិស្សត្តិ, ពំ ព្យភាស្ស្ កចិស្សតិ៍

១១១៍

“ពភាស្ស្ យំ អស្សរឆា, សត្ថ្ឆា ក្តស្សិពត្ថឌា;

ឌឹបិ អរឆាបិ រចឃ្យ្ឈា, សត្ថាលក្កាទក្ទសិពា៍

១១២៍

“អារទ្ធញហា កាយហិំរឃហិ, ឆាបហរព្ធហិ ចម្ពិកិ;

យត្ថ នំ នានុយិស្សន្តិ, តំ គុហាស្ស កថិស្សតិ។

១២២។

“ពហាស្ស នំ ឱដ្ឋរថា, សន្នទ្ធា ឧស្សិតទ្ធជា;

ទីបា អថោបិ វេយ្យគ្ឃា, សព្វាលង្ការភូសិតា។

១២៣។

“អារូឡ្ហា គាមណីយេហិ, ចាបហត្ថេហិ វម្មិភិ;

យត្ថ នំ នានុយិស្សន្តិ, តំ គុហាស្ស កថិស្សតិ។

១២៤។

“ពហាស្ស នំ គោណរថា, សន្នទ្ធា ឧស្សិតទ្ធជា;

ទីបា អថោបិ វេយ្យគ្ឃា, សព្វាលង្ការភូសិតា។

១២៥។

“អារូឡ្ហា គាមណីយេហិ, ចាបហត្ថេហិ វម្មិភិ;

យត្ថ នំ នានុយិស្សន្តិ, តំ គុហាស្ស កថិស្សតិ។

១២៦។

“ពហាស្ស នំ អជរថា, សន្នទ្ធា ឧស្សិតទ្ធជា;

ទីបា អថោបិ វេយ្យគ្ឃា, សព្ពាលង្ការភូសិតា។

២១៨។

“អារូឡ្ហា គាមណីយេហិ, ចាបហត្ថេហិ វម្មិភិ;

យន្តុ យំ ភាតុយិស្សន្តិ, តំ ពុជាស្ស កចិស្សតិ។

២១៩។

“គនាស្ស យំ យេឡ្ហរថា, សន្នទ្ធា ឧស្សិតទ្ធជា;

ទីបា អថោបិ វេយ្យគ្ឃា, សព្ពាលង្ការភូសិតា។

២២០។

“អារូឡ្ហា គាមណីយេហិ, ចាបហត្ថេហិ វម្មិភិ;

យន្តុ យំ ភាតុយិស្សន្តិ, តំ ពុជាស្ស កចិស្សតិ។

២២១។

“គនាស្ស យំ យិករថា, សន្នទ្ធា ឧស្សិតទ្ធជា;

ទីបា អថោបិ វេយ្យគ្ឃា, សព្ពាលង្ការភូសិតា។

២២២។

“ᩋᩣᩁᩪᩊ᩠ᩉᩣ ᨣᩣᨾᨱᩦᨿᩮᩉᩥ, ᨧᩣᨸᩉᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᩅᨾ᩠ᨾᩥᨽᩥ;

ᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨾᩴ ᨶᩣᨶᩩᨿᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨠᩩᨴᩣᩔᩩ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨

᪁᪁᪆᪨

“ᨠᨴᩣᩔᩩ ᨾᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣᩉᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᨽᩪᩈᩥᨲᩣ;

ᨶᩦᩃᩅᨾ᩠ᨾᨵᩁᩣ ᩈᩪᩁᩣ, ᨲᩮᩣᨾᩁᨦ᩠ᨠᩩᩈᨸᩣᨱᩥᨶᩮᩣ;

ᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨾᩴ ᨶᩣᨶᩩᨿᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨠᩩᨴᩣᩔᩩ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨

᪁᪁᪇᪨

“ᨠᨴᩣᩔᩩ ᨾᩴ ᩋᩔᩣᩁᩮᩣᩉᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᨽᩪᩈᩥᨲᩣ;

ᨶᩦᩃᩅᨾ᩠ᨾᨵᩁᩣ ᩈᩪᩁᩣ, ᩍᩃ᩠ᩃᩥᨿᩣᨧᩣᨸᨵᩣᩁᩥᨶᩮᩣ;

ᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨾᩴ ᨶᩣᨶᩩᨿᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨠᩩᨴᩣᩔᩩ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨

᪁᪁᪈᪨

“ᨠᨴᩣᩔᩩ ᨾᩴ ᩁᨳᩣᩁᩮᩣᩉᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᨽᩪᩈᩥᨲᩣ;

ᨶᩦᩃᩅᨾ᩠ᨾᨵᩁᩣ ᩈᩪᩁᩣ, ᨧᩣᨸᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨠᩃᩣᨸᩥᨶᩮᩣ;

ᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨾᩴ ᨶᩣᨶᩩᨿᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨠᩩᨴᩣᩔᩩ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨

᪁᪁᪉᪨

“កភាស្សុ យំ ឆត្តគ្គហា, សព្វាលង្ការភូសិតា;

នីលចម្មធរា សូរា, ចាបហត្ថា កលាបិនោ;

យន្តំ យំ នានុយិស្សន្តិ, តំ ក្យភាស្សុ កថិស្សតិ។

១១៧។

“កភាស្សុ យំ រាជបុត្តា, សព្វាលង្ការភូសិតា;

ចិត្រចម្មធរា សូរា, ខគ្គតារចម្មធារិនោ;

យន្តំ យំ នានុយិស្សន្តិ, តំ ក្យភាស្សុ កថិស្សតិ។

១១៨។

“កភាស្សុ យំ អរិយគណា, វតវន្តា អលង្កតា;

ហរិចន្ទនលិត្តង្គា, កាសិកុត្តមធារិនោ;

យន្តំ យំ នានុយិស្សន្តិ, តំ ក្យភាស្សុ កថិស្សតិ។

១១៩។

“កភាស្សុ យំ អមច្ចគណា, សព្វាលង្ការភូសិតា;

បីតចម្មធរា សូរា, បុរតោ គច្ឆយាលិនោ [គច្ឆយាលិនី (ស្យា។ ក។)];

ឃត្តិ យំ តាតុឃិស្សត្តិ, តំ ព្យុកាស្សុ កចិស្សតិ៓

១១០៓

“កកាស្សុ យំ សត្តុសតា កទិឃា, សត្តាលក្កាទក្វសិតា;

ឃត្តិ យំ តាតុឃិស្សត្តិ, តំ ព្យុកាស្សុ កចិស្សតិ៓

១១១៓

“កកាស្សុ យំ សត្តុសតា កទិឃា, ស្វសត្តា តត្វយន្ទិយា;

ឃត្តិ យំ តាតុឃិស្សត្តិ, តំ ព្យុកាស្សុ កចិស្សតិ៓

១១២៓

“កកាស្សុ យំ សត្តុសតា កទិឃា, អស្សចា បិឃកាលិតិ;

ឃត្តិ យំ តាតុឃិស្សត្តិ, តំ ព្យុកាស្សុ កចិស្សតិ៓

១១៣៓

“កកាហំ បត្តុ កនហត្វាត, យុនល្ហា សញ្ញាឌិបិន្វតា;

បិល្ហិកាឃ ចទិស្សាយិ, តំ ព្យុកាស្សុ កចិស្សតិ៓

១១៤៓

“កកាហំ បំស្វក្វលិតំ, ក្ខន្តិក្សាតំ [ក្ខន្តិក្ខាតំ (ក៓)] យហាបនឆ;

ᩈᩘ᩠ᨥᩣᨭᩥᩴ ᨵᩣᩁᨿᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨲᩴ ᨠᩩᨴᩣᩔᩩ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ.

᪑᪑᪓.

“ᨠᨴᩣᩉᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩈᨾ᩠ᨾᩮᨥᩮ [ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨾᩮᨥᩮ (ᩈᩦ. ᩈ᩠ᨿᩣ.)], ᩒᩅᨭ᩠ᨭᩮᩣ ᩋᩃ᩠ᩃᨧᩦᩅᩁᩮᩣ;

ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩥᨠᩣᨿ ᨧᩁᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨲᩴ ᨠᩩᨴᩣᩔᩩ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ.

᪑᪑᪔.

“ᨠᨴᩣᩉᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ [ᩈᨻ᩠ᨻᩉᩴ ᨮᩣᨶᩴ (ᩈᩦ.), ᩈᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᩉᩴᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ.), ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩉᩴ ᨮᩣᨶᩴ (ᨸᩦ.), ᩈᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᩉᩣᨮᩣᨶᩴ (ᨠ.)], ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᨶᩣ ᩅᨶᩴ;

ᩋᨶᨸᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨲᩴ ᨠᩩᨴᩣᩔᩩ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ.

᪑᪑᪕.

“ᨠᨴᩣᩉᩴ ᨣᩥᩁᩥᨴᩩᨣ᩠ᨣᩮᩈᩩ, ᨸᩉᩦᨶᨽᨿᨽᩮᩁᩅᩮᩣ;

ᩋᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩥ [ᩅᩥᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩥ (ᩈᩦ. ᨸᩦ.)], ᨲᩴ ᨠᩩᨴᩣᩔᩩ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ.

᪑᪑᪖.

“ᨠᨴᩣᩉᩴ ᩅᩦᨱᩴ ᩅᩁᩩᨩ᩠ᨩᨠᩮᩣ [ᩅᩦᨱᩁᩩᨩ᩠ᨩᨠᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ.), ᩅᩦᨱᩴ ᩅᩥᩁᩩᨩ᩠ᨩᨠᩮᩣ (ᨠ.)], ᩈᨲ᩠ᨲᨲᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᨾᨶᩮᩣᩁᨾᩴ;

ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨩᩩᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨲᩴ ᨠᩩᨴᩣᩔᩩ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ.

᪑᪑᪗.

“ᨠᨴᩣᩉᩴ ᩁᨳᨠᩣᩁᩮᩁᩣᨧ, ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᨷᩥᩉᩥᨲᩴ;

ᨠᩣᨿᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩮᨽᩮ ᩃᩮᨯ᩠ᨯᩩᩴ [ᩃᩮᨯ᩠ᨯᩣ (ᨠ᪨)], ᨿᩮ ᨩᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨿᩮ ᨧ ᨿᩣᨲᩅᩮ”᪨

᪁᪃᪀᪨

“ᨲᩣ ᨧ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨲᩣ ᨽᩁᩥᨿᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᨽᩪᩈᩥᨲᩣ;

ᨻᩤᩉᩣ ᨸᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᨸᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨴᩩᩴ, ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩮᩣ ᩅᩥᨩᩉᩥᩔᩈᩥ᪨

᪁᪃᪁᪨

“ᨲᩣ ᨧ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨲᩣ ᨽᩁᩥᨿᩣ, ᩈᩩᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᨶᩩᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣ;

ᨻᩤᩉᩣ ᨸᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᨸᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨴᩩᩴ, ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩮᩣ ᩅᩥᨩᩉᩥᩔᩈᩥ᪨

᪁᪃᪂᪨

“ᨲᩣ ᨧ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨲᩣ ᨽᩁᩥᨿᩣ, ᩋᩔᩅᩤ ᨸᩥᨿᨽᩣᨱᩥᨶᩦ;

ᨻᩤᩉᩣ ᨸᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᨸᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨴᩩᩴ, ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩮᩣ ᩅᩥᨩᩉᩥᩔᩈᩥ᪨

᪁᪃᪃᪨

“ᨲᩣ ᨧ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨲᩣ ᨽᩁᩥᨿᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᨽᩪᩈᩥᨲᩣ;

ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨾ᩠ᨸᨴ᩠ᨴᩅᩦ [ᩈᨾ᩠ᨸᨴ᩠ᨴᩅᩥ (ᩈᩦ᪨)] ᩁᩣᨩᩣ, ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᨸᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ᪨

᪁᪃᪄᪨

“តា ច សត្តសតា ភរិយា, សុសញ្ញា តនុមជ្ឈិមា;

ហិត្វា សម្បទ្ទវី រាជា, បព្ពជ្ជាយ បុរក្ខតោ។

១៣៣។

“តា ច សត្តសតា ភរិយា, អស្សវា បិយភាណិនី;

ហិត្វា សម្បទ្ទវី រាជា, បព្ពជ្ជាយ បុរក្ខតោ”។

១៣៤។

“ហិត្វា សតបលំ កំសំ, សោវណ្ណំ សតរាជិកំ;

អគ្គហី មត្តិកំ បត្តំ, តំ ទុតិយាភិសេចនំ”។

១៣៥។

“ភេស្មា [វេស្មា (សី។), ភិំសា (បី។), ភីសា (ក។)] អគ្គិសមា ជាលា, កោសា ឌយ្ហន្តិ ភាគសោ;

រជតំ ជាតរូបញ្ច, មុត្តា វេឡុរិយា ពហូ។

១៣៦។

“មណយោ សង្ខមុត្តា ច, វត្ថិកំ ហរិចន្ទនំ;

អជិនំ ទន្តភណ្ឌញ្ច, លោហំ កាឡាយសំ ពហុ;

ឯហិ រាជ និវត្តស្សុ, មា ទេសោ វិនសា អយំ” [វិនស្សា អយំ (ស្យា។ ក។)]។

២៣៩។

“សុសុខំ វត ជីវាម, យេសំ នោ នត្ថិ កិញ្ចនំ;

មិថិលាយ ទយ្ហមានាយ, ន មេ កិញ្ចិ អទយ្ហថ”។

២៤០។

“អដវិយោ សមុប្បន្នា, រដ្ឋំ វិទ្ធំសយន្តិ តំ;

ឯហិ រាជ និវត្តស្សុ, មា រដ្ឋំ វិនសា ឥទំ”។

២៤១។

“សុសុខំ វត ជីវាម, យេសំ នោ នត្ថិ កិញ្ចនំ;

រដ្ឋេ វិលុម្បមានម្ហិ [មា (ក។)] ន មេ កិញ្ចិ អហីរថ។

២៤២។

“សុសុខំ វត ជីវាម, យេសំ នោ នត្ថិ កិញ្ចនំ;

បីតិភក្ខា ភវិស្សាម, ទេវា អាភស្សរា យថា”។

២៤៣។

“កិម្ហេសា មហតោ ឃោសោ, កា នុ គាមេវ កីឡិយា [គាមេ កិលិលិយា (សី។)];

សមណ ទេហ [សមណទេញ្ញាច (សី។ បី។), សមណទេត្វច (ស្យា។)] បុច្ឆាយ, កទេត្វសោ អភិសទេ្ងា ជទេតា”។

១៧៦។

“យយំ ខ្លួហាឃ កន្ត្តិ, ឧទេត្វសោ អភិសទេ្ងា ជទេតា;

សីយាតិក្កយតិ ឃត្តិ, យុតិទេយាតស្ស បត្តិឃា;

យិស្សំ តត្ថិហិ កន្ត្តិ, កិំ ជាតយត្វបុច្ឆសិ”។

១៧៧។

“យាស្សុ តិទេណ្ណា អយញ្ញិត្វ [អយញ្ញិទេត្វា (សី។ ស្យា។ បី។)], សរីរំ ឆារឃំ ន្តាយំ;

អតីទទេលាឃ្យ ឃយិជំ [អតីទទេលាឃ្យយិជំ កយុំ (សី។ ស្យា។ បី។)], ពាហុ ហិ បរិបន្ថទេឃា”។

១៧៨។

“ទេកា ត្វ ទេយ បរិបន្ថស្ស, យយំ ឧចិចិហារិទេតា;

ទេឃា ទេតច ជិទេដ្ឋ ភាជិទេដ្ឋ, កាយាតយកិបន្តទេឃ”។

១៧៩។

“តិដ្ឋា ពន្ថិ ចិជយ្យិតា, អទតិ កន្តុសយុទេជា;

អាចរន្តិ សរីទេដ្ឋា, ពាហុ ហិ បរិបន្ថទេឃា”។

᪑᪓᪘᩺

“ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩦ ᨧᨲ ᨿᩴ ᨠᨧᩴ, ᨵᩤᩉ᩠ᩅᩃ ᨿᨲ᩠ᩅᩈᩣᨿᨲᩥ [ᨿᨲ᩠ᩅᩈᩣᨿᩈᩥ (ᩈᩦ᩺)];

ᨵᩤᩉ᩠ᩅᩃ ᨶᩮᨲᨧ [ᨵᩤᩉ᩠ᩅᩃᨶᩮᨯ᩠ᨬᨧ (ᩈᩦ᩺)] ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥ, ᨶᩮᨠᩣ ᨲ᩠ᩅ ᨲ᩠ᩅᨿᩈᩥ ᨿᩣᨴᩥᩈ”᩺

᪑᪓᪙᩺

“ᨽᩣᩁᩮᨭᩣ ᨴ᩠ᨵᨲᩥ ᨿᩮ ᨽᩣᨿᩴ [ᨽᩣᨿᩮᨽ (ᩈ᩠ᨿᩣ᩺ ᨠ᩺)], ᨠᩔᨸᩮᨸᩥ ᨴ᩠ᨵᨲᩥ ᨿᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲ;

ᨠᩮᩣᩁᩮᨲᩣ ᩈᨠᩣᩈᨿᩣᨠᨳᩥ, ᩈᩣᨵᩩ ᩈᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨿᩣᨠᩮᨿᩣ᩺

᪑᪔᪐᩺

“ᨲᩔ ᨶᩮᨲ ᩈᨶᩮᨯ᩠ᨬᩣ ᩋᩣᨽᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨧᩥᩉᩣᩁᩮᩁᩣ ᨸᩩᨷᨧᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲ;

ᩅᩴ ᨸᩩᩣᨽᩴ [ᩅᨴ᩠ᨵᨽᩴ (ᩈᩦ᩺ ᩈ᩠ᨿᩣ᩺ ᨸᩦ᩺)] ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨸᩩᩁᩮᩉᩥ, ᩃᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣ ᨸᩩᨷᩈᩁᩮᨿᨽ ᨧ᩺

᪑᪔᪑᩺

“ᨸᩈᩣᩁᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᨲᩮᨬ᩠ᨬ, ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨲᩮᨬ᩠ᨬ ᨸᩈᩣᩁᩮᩅ [ᨸᩉᩣᩁᩮᩅ (ᩈ᩠ᨿᩣ᩺ ᨸᩦ᩺ ᨠ᩺)];

ᨠᨻᩩᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨶᩮᨬ᩠ᨬ ᨹᩃᩩᨬ᩠ᨬ, ᩈᨠ᩠ᨲᩣᨲᩣᨽ ᨸᩁᩥᨴ᩠ᨵᩣᨭ”᩺

᪑᪔᪒᩺

“ᨴᩣᩉ᩠ᩅ ᩉᨲ᩠ᨳᩦ ᨧ ᩋᩔᩮ ᨧ, ᨽᨠᩮᩁ ᨭᨽᨸᨭᩣᨲᩥ ᨧ;

ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨭᨽᨠ ᨸᨭ᩠ᨭᨡᩥᨶᩮᨲᩣ, ᨠᨸᩥᩃᩮ [ᨠᨸᩮᩃ᩠ᩃᩮ (ᩈᩦ᩺ ᨸᩦ᩺)] ᩁᨲᩥᨿᨬ᩠ᨬᩣ᩺

១៥២។

“កច្ចិ នុ តេ ជានបទា, មិត្តាមច្ចា ច សេវកា;

ទុព្ភិយកិំសុ ជនក, កស្មា តេ តំ អនុច្ចឆ”។

១៥៣។

“ន មិលាជិត ជាតុវេដ្ឋ [ជាតុដ្ឋ (សី។ បី។)], អហំ កញ្ចិ កុសាចនំ;

អឆវេមុត ជិវេន សោាតិ, ន វាបិ សោាតវេយា មមំ។

១៥៤។

“ទិស្វាន លោកបត្តត្តំ, ពន្តត្តំ កដ្ឋយិកតំ;

ហញ្ញារេ ពញ្ញុរេ វេចត្វ, យត្វ សវេក្តា [សវេត្តា (សី។)] ពុទ្ធស្ថេនា;

ឲតាហំ ភ្ជបមំ កត្វា, កិល្លវេកាស្មិ មិលាជិត”។

១៥៥។

“កោ នុ តេ ភគវា សត្វា, កស្សេតំ វចនំ សុចិ;

ន ហិ កប្បំ វា ចិន្ជំ វា, បញ្ចាលាយ រេទសក;

សមណំ អាហុ វត្តត្តំ, យថា ទុក្ខស្សតិក្កមោ”។

១៦៧។

“ត យិកាខិត ខាតុខេន្ត, អហំ គន្ធិំ គុគាធត់;

សយណ៌ (ពោហូណ៌ ចាបិ, សក្កត្វា អតុបីខិឃិ”។

១៦៨។

“យហតា ធាតុការេចត, គន្ធេត្តា សិទិឃា ឌល់;

កឹឃយាតេសុ កឹតេសុ, ចជ្ជយាតេសុ ចក្កុសុ។

១៦៩។

“ព្ទទិឃតាឮអសញ្ញេជ្ជ [ពុទិឃតាឮព្កតសញ្ញេជ្ជ (សី។ បី។)], សយូតាលសយាហិតេត;

ស យិកាខិត យគ្គិំ, ចលិ [ចល់ (សី។ បី។ ក។)] អម្ពុំ តិតោឡាន្ធធំ;

ហញ្ញាយាត់ [ព្យជ្ជយាត់ (សី។), ព្យុឌយាត់ (ស្យា។), តគ្គយាត់ (បី។), ហតយាត់ (ក។)] យតុស្យេហិ, ចលកាយហិ ឌត្តុកិ។

១៧០។

“សោ ពោហំ តំ សិទិ ហិត្វា, ឮគោហិត្វា យិកាខិត;

ឮល់ អម្ពុស្សុបិកន្ធិ, ចលិតោ តិបឡលស្ស ច។

១៧១។

“ចលិ [ចល់ (សី។ បី។ ក។)] អម្ពុំ ហតំ ឌិស្វា, ចិន្តិំ ចិតឮព្រាកតំ;

អនេធកំ [អនេធតំ (សី. បី.)] ឱ្ពតទំ អប្ពិ, តិលោកានំ យនោតានយំ។

១៥១.

“ឧចេយច ត្វាតេយត្វិ [ត្វាត អនេយ្យ (សី. បី.)], ឱ្ពយ្សនេទ ពាហុកញ្ចនេក;

អបិត្វា នោ ចជិស្សន្តិ, យថា អន្តោ ផលិ ហនោតា។

១៥២.

“អជិតបិព្ទហឡ្ហានេត ឌីបិ, តានោកា ឌនេត្តហិ ហឡ្ហានេត;

ឆតបិព្ទឆតិនោតា ហត្តិ, អតិនោកាតយសត្តចំ;

ផលិ អន្តោ អចនោលិ ច, នេត សត្វានេទា ភ្ជនោកា យយ”។

១៥៣.

“សន្តោ ឌនោតា បញ្ញាឆិនោតា, ទាឌា បន្តាឌិនោតា ឱ្ពតិ;

ហត្វានេទាហា អតិកដ្ឋា, ទធិកា បត្តិកានេកា។

១៥៤.

“អយ្យាសយិត្វា ឌតតំ, ធបយិត្វា បជិច្ឆធំ;

ប្ញុត្តំ ទនេជ្ជ ធនេបត្វាត, អឆ បច្ឆា បន្តាឌិស្សសិ”។

᪑᪗᪖᪨

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨿᩣ ᨩᩣᨶᨸᨴᩣ, ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨾᨧ᩠ᨧᩣ ᨧ ᨬᩣᨲᨠᩣ;

ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨴᩮᩉᩣᨶᩴ, ᨴᩦᨥᩣᩅᩩ ᩁᨭ᩠ᨮᩅᨯ᩠ᨰᨶᩣ;

ᨲᩮ ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᩣᩁᨿᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩥᨳᩥᩃᩣᨿᩴ ᨸᨩᩣᨸᨲᩥ”᪨

᪑᪗᪗᪨

“ᩑᩉᩥ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨾᩥ, ᨿᩴ ᩅᩣᨠ᩠ᨿᩴ ᨾᨾ ᩁᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ;

ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨲᩩᩅᩴ ᨠᩣᩁᨿᩈᩥ [ᨠᩣᩁᨿᨶ᩠ᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)], ᨸᩣᨸᩴ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨻᩉᩩᩴ;

ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩣᨧᩣ ᨾᨶᩈᩣ, ᨿᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᩈᩥ [ᨣᨬ᩠ᨨᩥᩈᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ᪨

᪑᪗᪘᪨

“ᨸᩁᨴᩥᨶ᩠ᨶᨠᩮᨶ ᨸᩁᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᨶ, ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᨶ ᨿᩣᨸᩮᩉᩥ ᩈ ᨵᩦᩁᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ”᪨

᪑᪗᪙᪨

“ᨿᩮᩣᨸᩥ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮ ᨽᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩮ ᨶ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮ, ᩋᨩᨯ᩠ᨰᩩᨾᩣᩁᩦᩅ [ᩋᨩᨴ᩠ᨵᩩᨾᩣᩁᩦᩅ (ᩈᩦ᪨), ᩋᨩᨩ᩠ᨫᩩᨾᩣᩁᩦᩅ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᩋᨩᨴ᩠ᨵᩩᨾᩣᩁᩥᩅ (ᨸᩦ᪨) ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨶᩥᨠᩣᨿᩮ, ᩋᨦ᩠ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩁᨶᩥᨠᩣᨿᩮ ᨧ ᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ] ᨡᩩᨴᩣᨿ ᨾᩥᨿ᩠ᨿᩮ;

ᨶ ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩴ ᩃᩩᩊᩥᨲᩴ ᩋᨶᩁᩥᨿᩴ, ᨠᩩᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩁᩪᨸᩮᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨶ ᩈᩮᩅᩮ;

ᨲᨿᩥᨴᩴ ᨶ ᩈᩣᨵᩩ ᨲᨿᩥᨴᩴ ᨶ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ, ᩈᩩᨶᨡᩩᨧ᩠ᨨᩥᨭ᩠ᨮᨠᩴ ᨩᨶᨠ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩈᩮ ᨲᩩᩅᩴ”᪨

᪑᪕᪐᪨

“ᨶ ᨧᩣᨷᩥ ᨾᩮ ᩈᩦᩅᩃᩥ ᩈᩮᩣ ᩋᨠᨱ᩠ᩉᩮᩣ, ᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩥᩉᩥᨶᩮᩣ ᩈᩩᨱ᩠ᩉᩔ ᨧᩣ;

ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᨽᩮᩣᨣᩣ ᩍᨵ ᨩᩦᩅᩃᨴ᩠ᨵᩣ, ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩈᩮᩣ ᨠᨱ᩠ᩉᩣ ᩋᨶᨧᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ [ᩋᨶᨧᩮᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨧᩩᨲ᩠ᨲᩣ”᪨

᪑᪕᪑᪨

“ᨠᩩᨾᩣᩁᩥᨠᩮ ᩏᨷᩈᩮᨶᩥᨿᩮ, ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩊᩋᨾᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮ;

ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩮ ᩑᨠᩮᩣ ᨽᩩᨩᩮᩣ ᨩᨶᨲᩥ, ᩑᨠᩮᩣ ᨲᩮ ᨶ ᨩᨶᨲᩦ ᨽᩩᨩᩮᩣ”᪨

᪑᪕᪒᪨

“ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨾᩮ ᩈᨾᨱ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ, ᨷᨭᩥᨾᩩᨠ᩠ᨠᩤ ᨴᩩᨶᩦᩅᩁᩤ [ᨴᩩᨶᩦᨵᩩᩁᩤ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)];

ᩈᩴᨥᩣᨲᩤ [ᩈᩴᨥᨭ᩠ᨭᩤ (ᩈ᩠ᨿᩤ᪨ ᨠ᪨)] ᨩᩣᨿᨲᩮ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩤ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩔᩮᩅ ᩈᩤ ᨣᨲᩥ᪨

᪑᪕᪓᪨

“ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨾᩮ ᩈᨾᨱ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ, ᨷᨭᩥᨾᩩᨠ᩠ᨠᩮᩤ ᩑᨠᨶᩦᩅᩁᩮᩤ [ᩑᨠᨶᩦᨵᩩᩁᩮᩤ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)];

ᩈᩮᩤ ᩋᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩤ ᨶ ᨩᨶᨲᩥ, ᨾᩩᨶᩥᨽᩪᨲᩮᩣᩅ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨

᪑᪕᪔᪨

“ᩅᩥᩅᩤᨴᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩤ [ᩅᩥᩅᩤᨴᨾᨲ᩠ᨲᩤ (ᨷᩦ᪨)] ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩤ, ᨠᩮᨶᩮᨠᩮᩤ ᩅᩥᩅᨴᩥᩔᨲᩥ;

ᨲᩔ ᨲᩮ ᩈᨣ᩠ᨣᨠᩤᨾᩔ, ᩑᨠᨲ᩠ᨲᨾᩩᨷᩁᩮᩣᨧᨲᩴ”᪨

១៧៤។

“សុណាមិ សីចលិ កឆា [កាឆា (សី។ ស្យា។ បី។)], ក្យារិយា បនេចនិតា;

បេសិយា [បេស្សិយា (សី។ បី។)] យំ គរហិត្វា, ក្ខតិឃេស្សច សា កតិ។

១៧៥។

“អហំ េច្ឆាបេឆា កេដ្ឋ, អត្តចិណ្ណា បឆាចិហិ;

តេសំ ត្វំ លកំ កញ្ញាហិ, អហេមកំ បុភាបទិ។

១៧៦។

“យាចន [េភច (សី។ បី។), យា ច (ស្យា។ ក។)] យំ ត្វំ បតិ េយតិ, ភាហំ [យាហំ (សី។ បី។)] ករិឃាតិ ចា បុភ”;

“ខ្លយេយច កឆឃត្តា, ធ្វណំ ភកេ្យបិកយុំ។

១៧៧។

“េកាដ្ឋេក ក្ខុសការេស្ស, កត្តកាលេ ក្ខបដ្ឋិតេ;

ត(តា ច េសា ក្ខុសការេនា, (លកំ ចល្លំ ក្ខេរុំ កតំ;) [( ) ឥត្ថិ ពហុស្ស]

លកញ្ញា ចក្ខុ ឥក្កឃ្យា ឌិយព្យេកាភ េបក្ខតិ”។

១៧៨។

“ອຸຈ໌ ເຕາ ນາຄຸ ປສ຺ສສິ, ກຸສຸກາຣ ສຸເໜາຫິ ເຍ;

ຍເຄກ໌ ຄຸຕຸ ຕິກ຺ຂຍຫາ ຂິຍຫຼຍເກຕ ເປກ຺ຂສິ”.

໑໕໐.

“ທີ່ຫິ ສຍໜ ຄຸຕຸຫິ, ຈິສາລ໌ ຈິຍ ໜາຍຕິ;

ອສຍ຺ຫຕ຺ວາ ປຣຍັ [ປຣິ (ສີ. ປີ.)] ລິຄຸ໌, ກຸຄຸກາຈາຍ ກປ຺ປຕິ.

໑໕໑.

“ອຸກຄຸາ ຄຸຕຸ ຕິກ຺ຂຍຫາ ຂິຍຫຼຍເກຕ ເປກ຺ຂເຕາ;

ສຍ຺ຫຕ຺ວາ ປຣຍັ ລິຄຸ໌, ກຸຄຸກາຈາຍ ກປ຺ປຕິ.

໑໕໒.

“ຈິຈາຣປ຺ປເຕ຺ວາ [ຈິຈາຣຍເຕ຺ວາ (ປີ.)] ຄຸຕິເຍາ, ເກເຕເກາ ຈິຈຂິສ຺ສຕິ;

ຕສ຺ສ ເຕ ສກ຺ກາຍສ຺ສ, ອຸກຕ຺ຕຸປເຣາຄຕັ”.

໑໕໓.

“ສຸໜາສິ ສີຈລິ ກຈາ [ກາຈາ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)], ກຸສຸກາເຣຕ ເຈຂິຕາ;

ເປສິຍາ ຍັ ກຣຫິເຕ຺ວາ, ຄຸຕິຍເສ຺ຈ ສາ ຄຕິ.

໑໕໔.

“អយំ ទ្វេធាបថោ ភទ្ទេ, អនុចិណ្ណោ បថាវិហិ;

តេសំ ត្វំ ឯកំ គណ្ហាហិ, អហមេកំ បុនាបរំ។

១២៥។

“មាវច មំ ត្វំ បតិ មេតិ, នាហំ ភរិយាតិ វា បុន”;

“មុញ្ជាវេសិកា បវាឡ្ហា, ឯកា វិហរ សីវលី”តិ។

មហាជនកជាតកំ ទុតិយំ។

៥៤០។ សុវណ្ណសាមជាតកំ (១)

១២៦។

“កោ នុ មំ ឧសុនា វិជ្ឈិ, បមត្តំ ឧទហារកំ [ហារិកំ (ស្យា។), ហារិយំ (ក។)];

ខត្តិយោ ព្រាហ្មណោ វេស្សោ, កោ មំ វិទ្ធា និលីយសិ។

១២៧។

“ន មេ មំសានិ ខជ្ជានិ, ចម្មេនត្ថោ ន វិជ្ជតិ;

អថ កេន នុ វណ្ណេន, វិទ្ធេយ្យំ មំ អមញ្ញថ។

១២៨។

“កោ វា ត្វំ កស្ស វា បុត្តោ, កថំ ជានេមុ តំ មយំ;

បុដ្ឋោ មេ សម្ម អក្ខាហិ, កិំ មំ វិទ្ធា និលីយសិ”។

៩៩។

“រាជាហមស្មិ កាសីនំ, បីឡិយក្ខោតិ មំ វិទូ;

លោភា រដ្ឋំ បហិត្វាន, មិគមេសំ ចរាមហំ។

១០០។

“ឥស្សត្ថោ ចស្មិ កុសលោ, ទឡ្ហធម្មោតិ វិស្សុតោ;

នាគោបិ មេ ន មុច្ចេយ្យ, អាគតោ ឧសុបាតនំ។

១០១។

“កោ វា ត្វំ កស្ស វា បុត្តោ [ត្វំ ច កស្ស វា បុត្តោសិ (សី។ បី។)], កថំ ជានេមុ តំ មយំ;

បិតុនោ អត្តនោ វាបិ, នាមគោត្តំ បវេទយ”។

១០២។

“នេសាទបុត្តោ ភទ្ទន្តេ, សាមោ ឥតិ មំ ញាតយោ;

អាមន្តយិំសុ ជីវន្តំ, ស្វជ្ជេវាហំ គតោ [ស្វាជ្ជេវង្គតោ (ស្យា។), ស្វជ្ជេវង្គតេ (ក។)] សយេ។

១០៣។

“ចិន្តាម្ហិ បុត្តបរេល្លត, បចិរេបត ឃថា យិរេកា;

បកយិម្ហលោហិតេព រាជ, បស្ស រេបយិ បរិប្លុតោ។

១០៣។

“បជិចាយកតំ [បជិឆយូ កតំ (សី។ បី។)] បល្លំ, បស្ស ឆិយម្បិ [ចិហាយិម្ប (សី។ បី។)] លោហិតំ;

អាតុរោរា ត្យាត្យុបុត្ថាយិ, កិំ យំ ចិន្តា តិលិឃសិ។

១០៤។

“អជិតយិម្ហ ហញ្ញតេ ឌីបិ, ភាគោ ទន្តេហិ ហញ្ញតេ;

អថ កោត ត្ ចណ្ណេត, ចិត្តេឃ្យំ យំ អយញ្ញាថ”។

១០៥។

“យិកោ ស្តូបដ្ឋិតោ អាសិ, អាកតោ ស្តុសុបិវតតំ;

តំ ទិស្វា ស្ត្តិទី បាយ, តោត កោរេធា យយាចិសិ”។

១០៦។

“ឃតោ បរាយិ អត្តាតំ, ឃតោ បត្តាម្បិ ចិត្តាតំ;

ត យំ យិកា ស្តូបត្តិ, អររញ្ញា បាបធាតិបិ។

៣០៨។

“យតោ និសិំ បរិហរិំ, យតោ បត្តោស្មិ យោព្ពនំ;

ន មំ មិគា ឧត្តសន្តិ, អរញ្ញេ សាបទានិបិ។

៣០៩។

“កិន្នុ កិម្បុរិសា រាជ, បព្ពតេ គន្ធមាទនេ;

សម្មោទមានា គច្ឆាម, បព្ពតានិ វនានិ ច។

៣១០។

(“ន មំ មិគា ឧត្តសន្តិ, អរញ្ញេ សាបទានិបិ;) [( ) នត្ថិ សី។ ស្យា។ បី។ បោត្ថកេសុ]

អថ កេន នុ វណ្ណេន, ឧត្រាសន្តិ មិគា មមំ” [ឧត្រាសេ សោ មិគោ មមំ (សី។ បី។)]។

៣១១។

“ន តំ តស [ន តក្ខសា (សី។ បី។)] មិគោ សាម, កិំ តាហំ អលិកំ ភណេ;

កោធលោភាភិភូតាហំ, ឧសុំ តេ តំ អវស្សជិំ [អវិស្សជិំ (ស្យា។)]។

៣១២។

“កុតោ នុ សាម អាគម្ម, កស្ស វា បហិតោ តុវំ;

ឧទហារោ នទិំ គច្ឆ, អាគតោ មិគសម្មតំ”។

១៨១.

“អន្ធា មាតាបិតា មយ្ហំ តេ ភរាមិ ព្រហាវនេ;

តេសាហំ ឧទកាហារោ, អាគតោ មិគសម្មតំ.

១៨២.

“អត្ថិ នេសំ ឧសាមត្តំ, អថ សាហស្ស ជីវិតំ;

ឧទកស្ស អលាភេន , មញ្ញេ អន្ធា មរិស្សរេ.

១៨៣.

“ន មេ ឥទំ តថា ទុក្ខំ, លព្ភា ហិ បុមុនា ឥទំ;

យញ្ច អម្មំ ន បស្សាមិ, តំ មេ ទុក្ខតរំ ឥតោ.

១៨៤.

“ន មេ ឥទំ តថា ទុក្ខំ, លព្ភា ហិ បុមុនា ឥទំ;

យញ្ច តាតំ ន បស្សាមិ, តំ មេ ទុក្ខតរំ ឥតោ.

១៨៥.

“សា នូន កបណា អម្មា, ចិររត្តាយ រុច្ឆតិ [រុច្ចតិ (ក.)];

ᩋᨯ᩠ᨰᩁᨲ᩠ᨲᩮᩅ ᩁᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩣ, ᨶᨴᩦᩅ ᩋᩅᩈᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ [ᩋᩅᩈᩩᩔᨲᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)]᪨

᪑᪐᪘᪨

“ᩈᩮᩣ ᨶᩪᨶ ᨠᨷᨱᩮᩣ ᨲᩣᨲᩮᩣ, ᨧᩥᩁᩁᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩁᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ [ᩁᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ (ᨠ᪨)];

ᩋᨯ᩠ᨰᩁᨲ᩠ᨲᩮᩅ ᩁᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩣ, ᨶᨴᩦᩅ ᩋᩅᩈᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ [ᩋᩅᩈᩩᩔᨲᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)]᪨

᪑᪐᪙᪨

“ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨶᨷᩤᨴᨧᩁᩥᨿᩣᨿ [ᨷᩤᩁᩥᨧᩁᩥᨿᩣᨿ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)], ᨷᩤᨴᩈᨾ᩠ᨻᩣᩉᨶᩔ ᨧ;

ᩈᩣᨾ ᨲᩣᨲ ᩅᩥᩃᨸᨶ᩠ᨲᩣ, ᩉᩥᨱ᩠ᨯᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩕᩉᩣᩅᨶᩮ᪨

᪑᪑᪐᪨

“ᩍᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᩴ, ᨠᨾ᩠ᨸᩮᨲᩥ ᩉᨴᨿᩴ ᨾᨾᩴ;

ᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᨾ᩠ᨾᩮ ᨶ ᨷᩔᩣᨾᩥ, ᨿᨬ᩠ᨧ ᩉᩥᩔᩣᨾᩥ [ᨿᨬ᩠ᨧ ᩉᩮᩔᩣᨾᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨), ᨲᩴ ᨾᩮ ᩉᩥᩔᩣᨾᩥ (ᨠ᪨)] ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ”᪨

᪑᪑᪑᪨

“ᨿᩣ ᨻᩤᩊ᩠ᩉᩴ ᨷᩁᩥᨴᩮᩅᩮᩈᩥ, ᩈᩣᨾ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨴᩔᨶ;

ᩋᩉᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨠᩁᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᨽᩁᩥᩔᩴ ᨲᩮ ᨻᩕᩉᩣᩅᨶᩮ᪨

᪑᪑᪒᪨

“ᩍᩔᨲ᩠ᨳᩮ ᨧᩈ᩠ᨾᩥ ᨠᩩᩈᩃᩮᩣ, ᨴᩊ᩠ᩉᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᩔᩩᨲᩮᩣ;

អហំ កម្មករោ ហុត្វា, ករិស្សំ តេ ព្រហាវនេ។

១១១។

“មិគានំ [មគានំ (ក។)] វិឃាសមន្វេសំ, វនមូលផលានិ ច;

អហំ កម្មករោ ហុត្វា, ករិស្សំ តេ ព្រហាវនេ។

១១២។

“កតមំ តំ វនំ សាម, យត្ថ មាតាបិតា តវ;

អហំ តេ តថា ករិស្សំ, យថា តេ អករី តុវំ”។

១១៣។

“អយំ ឯកបទី រាជ, យោយំ ឧស្សីសកេ មម;

ឥតោ គន្ត្វា អឌ្ឍកោសំ, តត្ថ នេសំ អគារកំ;

យត្ថ មាតាបិតា មយ្ហំ តេ ភរស្សុ ឥតោ គតោ។

១១៤។

“នមោ តេ កាសិរាជត្ថុ, នមោ តេ កាសិវឌ្ឍន;

អន្ធា មាតាបិតា មយ្ហំ តេ ភរស្សុ ព្រហាវនេ។

១១៧។

“អញ្ជលិំ តេ បគ្គណ្ហាមិ, កាសិរាជ នមត្ថុ តេ;

មាតរំ បិតរំ មយ្ហំ ឧត្តោ ទជ្ជាសិ ទត្តិ”។

១១៨។

“ធជំ ចត្វាន មេសា សាមេយា, យុវា កល្យាណទស្សនោ;

បុឆ្ឆិតោ ចិរសេចនេន, ចិរស្មិំ មមបជ្ជថ។

១១៩។

“ន រាជា បរិទេទេសិ, ធាតុំ កាទុញ្ញាមនិច្ចំ;

អនុរាមទោទំ អាសិំ, អទេជ្ជតំ ទាមិ [អជ្ជហញ្ញាមិ (ក៉)] តេភា បុទេទ;

សាមំ កាលង្កតំ ទិស្វា, ភត្តិ មច្ចុស្ស ភាពេយា។

១២០។

“យស្ស មំ បដិមន្តេតិ, សចិទេន សមប្បិតោ;

ស្វជ្ជេវ គតេ កាទេល, ន កិញ្ចិ មភិភាសតិ។

១២១។

“តិទមំ ភ្នុត គច្ឆាមិ, ទុត្ថ មេ ភត្តិ សំសយោ;

ᨲᨴᩣ ᩉᩥ ᨸᨠᨲᩴ ᨸᩣᨸᩴ, ᨧᩥᩁᩁᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨠᩥᨻ᩠ᨻᩥᩈᩴ᪨

᪁᪁᪁᪨

“ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ, ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩥᨻ᩠ᨻᩥᩈᨠᩣᩁᨠᩮᩣ;

ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᩔᨿᩥᩁᩮᨠᩣ ᨿᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨿᩁᩉᨲᩥ᪨

᪁᪁᪂᪨

“ᩈᩣᩁᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩥ ᨠᨿᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩣᨿᩮ ᩈᩴᨠᩢ ᨿᩣᩃᨧᩣ;

ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᩔᨿᩥᩁᩮᨠᩣ ᨲᩩ ᨿᩴ ᩈᩣᩁᨿᩥᩔᨲᩥ”᪨

᪁᪁᪃᪨

“ᩈᩣ ᨴᩮᨧᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩁᩉᩥᨲᩣ, ᨸᨭ᩠ᨭᩮᨲ ᨠᨱ᩠ᨯᨿᩣᨴᩮᨲ;

ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨧ ᩋᨲᩩᨠᨿ᩠ᨿᩣᨿ, ᨴᩪᨿᩣ ᨠᩣᨨᩣ ᩋᨠᩣᩈᨨ᪨

᪁᪁᪄᪨

“ᩋᩣᨣᩩ ᨠᩥᩁ ᨿᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩋᨠᩁᩥ [ᩋᨠᩁᩣ (ᩈᩦ᪨)] ᨠᨾ᩠ᨾ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ;

ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣ ᨸᩥᨲᩣᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᨳᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩣ ᩉᨲᩣ᪨

᪁᪁᪅᪨

“ឯហិ តំ អនុសិក្ខាមិ, យថា តេ សុគតី សិយា;

ធម្មេនត្ថេ ចរេ ភោវ, យេនាហំ សុគតី តយា។

១២៧។

“ស រាជា បរិទេវិត្វា, ពហុំ ការុញ្ញសញ្ហិតំ;

ឧទកកុម្ភមាទាយ, បក្កាមិ ទក្ខិណាមុខោ។

១២៨។

“កស្ស នុ ឯសោ បទសទ្ទោ, មនុស្សស្សេវ អាគតោ;

នេសោ សាមស្ស និគ្ឃោសោ, កោ នុ ត្វមសិ មារិស។

១២៩។

“សន្តញ្ហិ សាមោ វជតិ, សន្តំ បាទានិ នេយតិ [ឧត្តហិ (សី។)];

នេសោ សាមស្ស និគ្ឃោសោ, កោ នុ ត្វមសិ មារិស”។

១៣០។

“រាជាហមស្មិ កាសីនំ, បីឡិយក្ខោតិ មំ វិទូ;

លោភា រដ្ឋំ បហិត្វាន, មិគមេសំ ចរាមហំ។

១៣១។

“ឥស្សត្ថេ ចស្មិ កុសលោ, ទឡ្ហធម្មោតិ វិស្សុតោ;

នាគោបិ មេ ន មុច្ចេយ្យ, អាគតោ ឧសុបាតនំ”។

១៣១។

“ស្វាគតំ តេ មហារាជ, អថោ តេ អទុរាគតំ;

ឥស្សរោសិ អនុប្បត្តោ, យំ ឥធត្ថិ បវេទយ។

១៣២។

“តិន្ទុកានិ បិយាលានិ, មធុកេ កាសុមារិយោ;

ផលានិ ខុទ្ទកប្បានិ, ភុញ្ជ រាជ វរំ វរំ។

១៣៣។

“ឥទម្បិ បានីយំ សីតំ, អាភតំ គិរិគព្ភរា;

តតោ បិវ មហារាជ, សចេ ត្វំ អភិកង្ខសិ”។

១៣៤។

“នាលំ អន្ធា វនេ ទដ្ឋុំ, កោ នុ វោ ផលមាហរិ;

អនន្ធស្សេវយំ សម្មា, និវាបោ មយ្ហ ខាយតិ”។

᪑᪓᪖᪨

“ᨴᩉᩁᩮᩣ ᨿᩩᩅᩣ ᨶᩣᨲᩥᨻᩕᩉᩣ, ᩈᩣᨾᩮᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨴᩔᨶᩮᩣ;

ᨴᩦᨥᩔ ᨠᩮᩈᩣ ᩋᩈᩥᨲᩣ, ᩋᨳᩮᩣ ᩈᩩᨶᨣ᩠ᨣ [ᩈᩮᩣᨶᨣ᩠ᨣ (ᨠ᪨)] ᩅᩮᩃ᩠ᩃᩥᨲᩣ᪨

᪑᪓᪗᪨

“ᩈᩮᩣ ᩉᩅᩮ ᨹᩃᨾᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩍᨲᩮᩣ ᩋᩣᨴᩣᨿ [ᩋᩣᨴᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨠᨾᨱ᩠ᨯᩃᩩᩴ;

ᨶᨴᩥᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᩏᨴᩉᩣᩁᩮᩣ, ᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᨶ ᨴᩪᩁᨾᩣᨣᨲᩮᩣ”᪨

᪑᪓᪘᪨

“ᩋᩉᩴ ᨲᩴ ᩋᩅᨵᩥᩴ ᩈᩣᨾᩴ, ᨿᩮᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨷᩁᩥᨧᩣᩁᨠᩮᩣ;

ᨿᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᩴ ᨷᩅᩮᨴᩮᨳ, ᩈᩣᨾᩴ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨴᩔᨶᩴ᪨

᪑᪓᪙᪨

“ᨴᩦᨥᩔ ᨠᩮᩈᩣ ᩋᩈᩥᨲᩣ, ᩋᨳᩮᩣ ᩈᩩᨶᨣ᩠ᨣᩅᩮᩃ᩠ᩃᩥᨲᩣ;

ᨲᩮᩈᩩ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩃᩥᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ, ᩈᩮᨲᩥ ᩈᩣᨾᩮᩣ ᨿᨳᩣ ᩉᨲᩮᩣ”᪨

᪑᪔᪐᪨

“ᨠᩮᨶ ᨴᩩᨠᩪᩃᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ, ᩉᨲᩮᩣ ᩈᩣᨾᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣᨴᩥᨶᩣ;

ᩉᨲᩮᩣ ᩈᩣᨾᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩉᨴᨿᩴ ᨾᩮ ᨷᩅᩮᨵᨲᩥ᪨

៣៥១.

“អស្សត្ថស្សេវ តរុណំ, បវាឡំវ មាលុតេរិតំ;

ហតោ សាមោតិ សុត្វាន, ហទយំ មេ បវេធតិ”.

៣៥២.

“បារិកេ កាសិរាជាយំ, សោ សាមំ មិគសម្មតេ;

កោធសា ឧសុនា វិជ្ឈិ, តស្ស មា បាបមិច្ឆិម្ហា”.

៣៥៣.

“កិច្ឆា លទ្ធោ បិយោ បុត្តោ, យោ អន្ធេ អភរី វនេ;

តំ ឯកបុត្តំ ឃាតិម្ហិ, កថំ ចិត្តំ ន កោបយេ”.

៣៥៤.

“កិច្ឆា លទ្ធោ បិយោ បុត្តោ, យោ អន្ធេ អភរី វនេ;

តំ ឯកបុត្តំ ឃាតិម្ហិ, អក្កោធំ អាហុ បណ្ឌិតា”.

៣៥៥.

“យា ទីឃហំ បរិទេវេឆ, ហតោ សាមោតិ វាទិតា;

អហំ កម្មករោ ហុត្វា, ករិស្សាមិ ព្រហាវនេ

១៣៦

“ឥស្សត្ថេ ចស្មិ កុសលោ, ទឡ្ហធម្មោតិ វិស្សុតោ;

អហំ កម្មករោ ហុត្វា, ករិស្សាមិ ព្រហាវនេ

១៣៧

“មិគានំ វិឃាសមន្វេសំ, វនមូលផលានិ ច;

អហំ កម្មករោ ហុត្វា, ករិស្សាមិ ព្រហាវនេ”

១៣៨

“នេស ធម្មោ មហារាជ, នេតំ អម្ហេសុ កប្បតិ;

រាជា ត្វមសិ អម្ហាកំ, បាទេ វន្ទាម តេ មយំ”

១៣៩

“ធម្មំ នេសាទ ភណសិ, កតា អបចិតី តយា;

បិតា ត្វមសិ [ត្វមហិ (?)] អម្ហាកំ, មាតា ត្វមសិ បារិកេ”

១៤០

“នមោ តេ កាសិរាជត្ថុ, នមោ តេ កាសិវឌ្ឍន;

ອຎ຺ຎາລິ ເຕ ປກ຺ກຫ຺ຍາຍ, ຍາຈ ນາຍາຕຸປິປຍ໌

໒໔໑໌

“ຕສ຺ສ ປາເຮ ນຍຊ຺ຕ຺ຕາ [ປຈຊ຺ຕ຺ຕາ (ປີ໌)], ຍຸທຍ຺ຍາ ກຸຊຊສ຺ສຸຕ໌;

ນິສຸຢ຺ກຍາກາ ອຕ຺ຕາຕິ໌, ກາລຍາກຍຍາຍເນ”໌

໒໔໒໌

“ເຖຫາ ຈາຍ຺ອຍິກາກິຝ຺ຝ໌, ອາກາສຕ຺ຕິຈ ຊີສ຺ສຕິ;

ຍຕ຺ຖ ນາເຍາ ທເຕາ ເສຕິ, ຈເຕ຺ຕາຈ ປຕິເຕາ ຨຍາ໌

໒໔໓໌

“ເຖຫາ ຈາຍ຺ອຍິກາກິຝ຺ຝ໌, ອາກາສຕ຺ຕິຈ ຊີສ຺ສຕິ;

ຍຕ຺ຖ ນາເຍາ ທເຕາ ເສຕິ, ສຸຣິເຍາຈ ປຕິເຕາ ຨຍາ໌

໒໔໔໌

“ເຖຫາ ຈາຍ຺ອຍິກາກິຝ຺ຝ໌, ອາກາສຕ຺ຕິຈ ຊີສ຺ສຕິ;

ຍຕ຺ຖ ນາເຍາ ທເຕາ ເສຕິ, ປິສຸກາ ປຕິກຸຕ຺ຕິເຕາ [ກຸຝ຺ຝິເຕາ (ສີ໌ ສ຺ຍາ໌ ປີ໌) ໑ຈຍຸປຣິປິ]໌

໒໔໕໌

“ព្រហា ចាត្យអយិកាកិល្ហុ, អាកាសត្ថ ជិស្សតិ;

ឃត្ត សាទេយា ហទេតា ទេសតិ, ត្តុទេឆច ចសឆស្សទេយ”។

១៤៤។

“ឃជិ តត្ត សហស្សាតិ, សតាតិ តិឃ្យុតាតិ [ភហ្យុតាតិ (សី។ ស្យា។ បី។)] ច;

ទេភចយ្យាក៌ កឃំ ទេកាជិ, ចទេភ ចាត្យឲ្យ ចិឌ្ឍតិ”។

១៤៥។

“តទេតា អត្ថាភយាឌាឃ, កាសិរាជា ព្រហាចទេភ;

ហទេត្ត កទេហត្វា បក្កាយិ, ឃត្ត សាទេយា ហទេតា អហ្យ។

១៤៦។

“ជិស្វាភ បតិតំ សាយំ, ប្យត្តកំ បំស្យកុត្តិតំ;

អបចិត្តិ ព្រហាទេណ្ណា, ចត្តិច បតិតំ លយា។

១៤៧។

“ជិស្វាភ បតិតំ សាយំ, ប្យត្តកំ បំស្យកុត្តិតំ;

អបចិត្តិ ព្រហាទេណ្ណា, ស្វទិឃំច បតិតំ លយា។

១៥០។

“ទិស្វាន បតិតំ សាមំ, បុត្តកំ បំសុកុណ្ឋិតំ;

អបវិទ្ធំ ព្រហារញ្ញេ, កលូនំ [ករុណំ (សី॰ បី॰)] បរិទេវយុំ។

២៥១។

“ទិស្វាន បតិតំ សាមំ, បុត្តកំ បំសុកុណ្ឋិតំ;

ពាហា បគ្គយ្ហ បក្កន្ទុំ, អធម្មោ កិរ ភោ ឥតិ។

២៥២។

“ពាឡ្ហំ ខោ ត្វំ បមត្តោសិ, សាម កល្យាណទស្សន;

យោ អជ្ជេវំ [ស្វជ្ជេវំ (ក॰) ឯវរូបេបិ] គតេ កាលេ, ន កិញ្ចិ មភិភាសសិ។

២៥៣។

“ពាឡ្ហំ ខោ ត្វំ បទិត្តោសិ, សាម កល្យាណទស្សន;

យោ អជ្ជេវំ គតេ កាលេ, ន កិញ្ចិ មភិភាសសិ។

២៥៤។

“ពាឡ្ហំ ខោ ត្វំ បកុទ្ធោសិ, សាម កល្យាណទស្សន;

យោ អជ្ជេវំ គតេ កាលេ, ន កិញ្ចិ មភិភាសសិ។

ឲលិវ៉៍

“ខាញហំ ខេលា ត្វំ បស្ទេក្ខាមិ, ឃាយ កល្យាណសន្តេ;

ខេឃា អខេ្ជចំ កខេត កាខេល, ត កិញ្ចិ យកិកាឃមិ៍

ឲលិ៤៍

“ខាញហំ ខេលា ត្វំ ចិយតេតាមិ, ឃាយ កល្យាណសន្តេ;

ខេឃា អខេ្ជចំ កខេត កាខេល, ត កិញ្ចិ យកិកាឃមិ៍

ឲលិលិ៍

“ឌដំ ចលិតំ បំស្កកតំ [បក្កហតំ (ឃិ៍ បិ៍)], ខកោ ឥាតិ ឃល្ហូខេបស្សតិ [ឃល្ហូខេបស្សតិ (ឃិ៍ ស្យា៍ បិ៍)];

ឃាខេយា អយំ កាលង្កខេតា, អត្ថាតំ បរិចារខេកា៍

ឲលិប៉៍

“ខកោ ខេយ ឃប្ចុជ្ជយាឥាឃ [ខេច ឃប្ចុជ្ជតាឥាឃ (ឃិ៍), ខេតា ឃប្ចុជ្ជតាឥាឃ (ស្យា៍), ខេយ ឃប្ចុជ្ជតាឥាឃ (បិ៍)], ឃប្ចុជ្ជិស្សតិ អស្សយំ;

ឃាខេយា អយំ កាលង្កខេតា, អត្ថាតំ បរិចារខេកា៍

ឲលិដ៍

“ខកោ ឥាតិ តា្យបឃិស្សតិ, ឃិខេតត្វខេល្យាឥខេកត ច;

ឃាខេយា អយំ កាលង្កខេតា, អត្ថាតំ បរិចារខេកា៍

១៥០។

“កោ ទានិ ភោជយិស្សតិ, វនមូលផលានិ ច;

សាមោ អយំ កាលង្កតោ, អន្ធានំ បរិចារកោ”។

១៥១។

“ទិស្វាន បតិតំ សាមំ, បុត្តកំ បំសុកុណ្ឋិតំ;

អដ្ដិតា បុត្តសោកេន, មាតា សច្ចំ អភាសថ។

១៥២។

“យេន សច្ចេនយំ សាមោ, ធម្មចារី បុរេ អហុ;

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, វិសំ សាមស្ស ហញ្ញតុ។

១៥៣។

“យេន សច្ចេនយំ សាមោ, ព្រហ្មចារី បុរេ អហុ;

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, វិសំ សាមស្ស ហញ្ញតុ។

១៥៤។

“យេន សច្ចេនយំ សាមោ, សច្ចវាទី បុរេ អហុ;

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, វិសំ សាមស្ស ហញ្ញតុ.

៦៥២.

“យេន សច្ចេនយំ សាមោ, មាតាបេត្តិភរោ [មាតាបេតិភរោ (ស្យា.), មាតាបិត្តិភរោ (ក.)] អហុ;

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, វិសំ សាមស្ស ហញ្ញតុ.

៦៥៣.

“យេន សច្ចេនយំ សាមោ, កុលេ ជេដ្ឋាបចាយិកោ;

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, វិសំ សាមស្ស ហញ្ញតុ.

៦៥៤.

“យេន សច្ចេនយំ សាមោ, បាណា បិយតរោ មម;

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, វិសំ សាមស្ស ហញ្ញតុ.

៦៥៥.

“យំ កិញ្ចិត្ថិ កតំ បុញ្ញំ, មយ្ហញ្ចេវ បិតុច្ច តេ;

សព្វេន តេន កុសលេន, វិសំ សាមស្ស ហញ្ញតុ”.

៦៥៦.

“ទិស្វាន បតិតំ សាមំ, បុត្តកំ បំសុកុន្ថិតំ;

អដ្ដិតោ បុត្តសោកេន, បិតា សច្ចំ អកាសថ។

១៥០។

“យេន សច្ចេនយំ សាមោ, ធម្មចារី បុរេ អហុ;

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, វិសំ សាមស្ស ហញ្ញតុ។

១៥១។

“យេន សច្ចេនយំ សាមោ, ព្រហ្មចារី បុរេ អហុ;

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, វិសំ សាមស្ស ហញ្ញតុ។

១៥២។

“យេន សច្ចេនយំ សាមោ, សច្ចវាទី បុរេ អហុ;

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, វិសំ សាមស្ស ហញ្ញតុ។

១៥៣។

“យេន សច្ចេនយំ សាមោ, មាតាបេត្តិភរោ អហុ;

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន, វិសំ សាមស្ស ហញ្ញតុ។

១៥៤។

“ເຍນ ສເຈ຺ຈນຍໍ ສາເມາ, ກຸເລ ເຊຏ຺ຐາປຈາຍິເກາ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວເຊ຺ຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫຎ຺ຎຕຸ.

໑໘໓.

“ເຍນ ສເຈ຺ຈນຍໍ ສາເມາ, ປາຓາ ປິຍຕເຣາ ມມ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວເຊ຺ຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫຎ຺ຎຕຸ.

໑໘໔.

“ຍໍ ກິຎ຺ຈິຕ຺ຖິ [ກິຎ຺ຈາຕ຺ຖິ (ສີ. ປີ.)] ກຕໍ ປຸຎ຺ຎໍ, ມຍ຺ຫຎ຺ເຈວ ມາຕຸຈ຺ຈ ເຕ;

ສເພ຺ພນ ເຕນ ກຸສເລນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫຎ຺ຎຕຸ.

໑໘໕.

“ສາ ເທວຕາ ອນ຺ຕຣຫິຕາ, ປພ຺ພເຕ ຄນ຺ຘມາທເນ;

ສາມສ຺ສ ອນຸກມ຺ປາຍ, ອິມໍ ສຈ຺ຈໍ ອຠາສຖ.

໑໘໖.

“ປພ຺ພຕ຺ຍາຫໍ ຄນ຺ຘມາທເນ, ຈິຣຣຕ຺ຕນິວາສິນີ [ຈິຣໍ ຣຕ຺ຕໍ ນິວາສິນີ (ສ຺ຍາ.)];

ນ ເມ ປິຍຕເຣາ ເກາຈິ, ອເຎ຺ຎາ ສາເມນ [ສາມາ ນ (ສີ. ປີ.)] ວິຊ຺ຊຕິ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວເຊ຺ຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫຎ຺ຎຕຸ.

໒໙໙.

“ສເນ຺ຕ ບຕາ ກ຺ທຍຍາ, ປເນ຺ຕ ກ຺ທຍາຄເຕ;

ຣເທຕ ສຈ຺ຈເຊ຺ຊຕ, ຈິຣໍ ສາຍສ຺ສ ຫນ຺ຕາຕຸ”.

໓໐໐.

ເທສໍ ລິລປຍາຍາຕາຄໍ, ຊາທໍ ການຸນ຺ນສຊິປທໍ;

ຣິປໍ ສາເຍາ ສຍ຺ຸທາສິ, ຍຸບາ ກລ຺ຍາລຄສ຺ສເຕາ.

໓໐໑.

“ສາເຍາຫຍສ຺ສິ ກຊ຺ຊໍ ເບາ [ກຊ຺ຊເຕ຺ຕ (ກ.)], ເສາຕ຺ຕິຕາຍິ຺ປສຍ຺ຸທີເທາ;

ຍາ ຊາໂຍໍ ປຣິເທເວເສ, ຍນ຺ນຕາກິບເທເສ ຍໍ”.

໓໐໒.

“ສ຺ວາຄຕໍ ເຕ ຍຫາຣາຊ, ອເຖາ ເຕ ອທຸຣາຄຕໍ;

ອິສ຺ສເຣາສິ ອນຸປ຺ປເຕ຺ຕາ, ຍໍ ອິຘຕ຺ຖິ ປເວທຍ.

໓໐໓.

“ຕິນ຺ທຸການິ ປິຍາລານິ, ຍທຸເກ ກາສຸຍາຣິເຍາ;

ຜລານິ ຂຸທ຺ທກປ຺ປານິ, ພຸຍ຺ຊ ຣາຊ ວຣໍ ວຣໍ.

໓໐໓.

“ອຕ຺ຖິ ເມ ປານີຍໍ ສີຕໍ, ອາພຕໍ ຄິຣິຄພ຺ພຣາ;

ຕໂຕ ປິວ ມຫາຣາຊ, ສເຈ ຕ຺ວໍ ອພິກງ຺ຂສິ”.

໓໐໔.

“ສມ຺ມຸຍ຺ຫາມິ ປມຸຍ຺ຫາມິ, ສພ຺ພາ ມຸຍ຺ຫນ຺ຕິ ເມ ທິສາ;

ເປຕໍ ຕໍ ສາມນາທ຺ທກ຺ຂິໍ, ໂກ ນຸ ຕ຺ວໍ ສາມ ຊີວສິ”.

໓໐໕.

“ອປິ ຊີວໍ ມຫາຣາຊ, ປຸຣິສໍ ຄາຬ຺ຫເວທນໍ;

ອຸປນີຕມນສງ຺ກປ຺ປໍ, ຊີວນ຺ຕໍ ມຍ຺ຍເຕ ມຕໍ.

໓໐໖.

“ອປິ ຊີວໍ ມຫາຣາຊ, ປຸຣິສໍ ຄາຬ຺ຫເວທນໍ;

ຕໍ ນິໂຣທຄຕໍ ສນ຺ຕໍ, ຊີວນ຺ຕໍ ມຍ຺ຍເຕ ມຕໍ.

໓໐໗.

“ໂຍ ມາຕຣໍ ປິຕຣໍ ວາ, ມຈ຺ໂຈ ທມ຺ເມນ ໂປສຕິ;

ᨴᩮᩅᩣᨸᩥ ᨶᩴ ᨲᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩣᨲᩣᨸᩮᨲ᩠ᨲᩥᨽᩁᩴ ᨶᩁᩴ᪨

᪓᪐᪘᪨

“ᨿᩮᩣ ᨾᩣᨲᩁᩴ ᨸᩥᨲᩁᩴ ᩅᩣ, ᨾᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨸᩮᩣᩈᨲᩥ;

ᩍᨵᩮᩅ ᨶᩴ ᨸᩈᩴᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩮᨧ᩠ᨧ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ ᨸᨾᩮᩣᨴᨲᩥ”᪨

᪓᪑᪐᪨

“ᩑᩈ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨸᨾᩩᨿ᩠ᩉᩣᨾᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᨾᩩᨿ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩮ ᨴᩥᩈᩣ;

ᩈᩁᨱᩴ ᨲᩴ ᩈᩣᨾ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ [ᩈᩁᨱᩴ ᩈᩣᨾ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)], ᨲ᩠ᩅᨬ᩠ᨧ ᨾᩮ ᩈᩁᨱᩴ ᨽᩅ”᪨

᪓᪑᪑᪨

“ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨧᩁ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨾᩣᨲᩣᨸᩥᨲᩪᩈᩩ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿ;

ᩍᨵ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩁᩣᨩ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᨣᨾᩥᩔᩈᩥ᪨

᪓᪑᪒᪨

“ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨧᩁ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨴᩣᩁᩮᩈᩩ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿ;

ᩍᨵ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩁᩣᨩ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᨣᨾᩥᩔᩈᩥ᪨

᪓᪑᪓᪨

“ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ມິຕ຺ຕາມເຈ຺ຈສຸ ຂຕ຺ຕິຍ;

ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ.

໓໑໓.

“ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ວາຫເນສຸ ພເລສຸ ຈ;

ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ.

໓໑໔.

“ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ຄາເມສຸ ນິຄເມສຸ ຈ;

ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ.

໓໑໕.

“ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ຣເຏ຺ຐສຸ ຊນປເທສຸ ຈ;

ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ.

໓໑໖.

“ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ຈ;

ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ.

໓໑໗.

“ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ມິຄປກ຺ຂີສຸ ຂຕ຺ຕິຍ;

ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ.

໔໑໙.

“ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ຘເມ຺ມາ ຈິເຓ຺ຓາ ສຸຂາວເຫາ;

ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ.

໔໒໐.

“ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ສິນ຺ທາ ເທວາ ສພ຺ຣຫ຺ມກາ;

ສຸຈິເຓ຺ຓນ ທິວໍ ປຕ຺ຕາ, ມາ ຘມ຺ມໍ ຣາຊ ປາມເທາ”ຕິ.

ສຸວຓ຺ຓສາມຊາຕກໍ [ສາມຊາຕກໍ (ສີ. ປີ.)] ຕຕິຍໍ.

໕໔໑. ນິມິຊາຕກໍ (໔)

໔໒໑.

“ອເຈ຺ຉໍ ວຕ ເລາກສ຺ມິໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ວິຈກ຺ຂຓາ;

ຍທາ ອຫຸ ນິມິຣາຊາ, ປຓ຺ຑິເຕາ ກຸສລຕ຺ຖິເກາ.

໔໒໒.

“រាជា បព្ពជិតេហាតិ, អជា ជាតិ អទិត្ថរេយា;

តស្ស តំ ជជេតា ជាតិ, បញ្ញេប្បា ទ្ធជបជ្ជច;

ជាតិ ច ព្រហ្មទទិយំ ច, កតយំ ស្ស យហបស្សំ។

៣២២។

តស្ស បញ្ញប្បបញ្ញាយ, យឈចា ជេចក្យញ្ញេនា;

សហស្សេតេត្វា បាតុរហុ, ចណ្ណត វិហតិ [និហតិ (សី. បី.), វិហតំ (ស្យា. ក.)] តយំ។

៣២៣។

សលិយហដ្ឋោ យក្ខិន្ទោ, ចាលចំ អចចា តិយិ;

“ជេចតា ត្យសិ កត្ថន្តា, អត្យ សណ្ហា បុរិន្ទទោ។

៣២៤។

“ន ច យេ តាជិយោ ចណ្ណា, ជិដ្ឋោ ចា ឃជិ ចា ស្យតោ;

[នត្ថិ សី. បី. បោត្ថកេសុ] អាចិក្ខ យេ ត្វំ ភន្តេត្វា, កចំ ជាតេស្ស តំ យយំ” [នត្ថិ សី. បី. បោត្ថកេសុ]។

៣២៥។

សលិយហដ្ឋំ ជាត្វាន, ចាសេចា អចចា តិយិ;

“សណ្ហាហយស្មិ ជេចិន្ទោ, អាគតោស្មិ តចន្តិកេ;

ᩋᩃᩮᩣᨾᩉᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨾᨶᩩᨩᩥᨶ᩠ᨴ, ᨷᩩᨧ᩠ᨨ ᨷᨬ᩠ᩉᩴᨿᨴᩥᨧ᩠ᨨᩈᩥ”᪨

᪓᪖᪗᪨

ᩈᩮᩣ ᨧ ᨲᩮᨶ ᨠᨲᩮᩣᨠᩣᩈᩮᩣ, ᩅᩣᩈᩅᩴ ᩋᩅᨧᩣ ᨶᩥᨾᩥ;

“ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ [ᨾᩉᩣᨻᩣᩉᩩ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨), ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ (ᨠ᪨)], ᩈᨻ᩠ᨻᨽᩪᨲᩣᨶᨾᩥᩈ᩠ᩈᩁ;

ᨴᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᩅᩣ, ᨠᨲᨾᩴ ᩈᩩ ᨾᩉᨷ᩠ᨹᩃᩴ”᪨

᪓᪖᪘᪨

ᩈᩮᩣ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨶᩁᨴᩮᩅᩮᨶ, ᩅᩣᩈᩅᩮᩣ ᩋᩅᨧᩣ ᨶᩥᨾᩥᩴ;

“ᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩈ᩠ᩈ, ᨩᩣᨶᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᩈᩥᨩᩣᨶᨲᩮᩣ᪨

᪓᪖᪙᪨

“ᩉᩦᨶᩮᨶ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩮᨶ, ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ;

ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩮᨶ ᨧ ᨴᩮᩅᨲ᩠ᨲᩴ, ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩮᨶ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨

᪓᪗᪐᪨

“ᨶ ᩉᩮᨲᩮ ᩈᩩᩃᨽᩣ ᨠᩣᨿᩣ, ᨿᩣᨧᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ;

ᨿᩮ ᨠᩣᨿᩮ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨣᩣᩁᩣ ᨲᨷᩈ᩠ᩈᩥᨶᩮᩣ᪨

᪖᪕᪓᪨

“ᨴᩩᨯᩦᨸᩮᩤ [ᨴᩩᨲᩦᨸᩮᩤ (ᨠ᪨)] ᩈᩣᨣᩁᩮᩣ ᩈᩮᩃᩮᩤ, ᨾᩩᨩᨠᩥᨶ᩠ᨴᩮᩤ [ᨾᩩᨧᩃᩥᨶ᩠ᨴᩮᩤ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨), ᨾᩩᨩᨠᩥᨶ᩠ᨴᩮᩤ (ᨠ᪨)] ᨽᨣᩦᩁᩈᩮᩤ;

ᩏᩈᩥᨶ᩠ᨴᩁᩮᩤ [ᩏᩈᩦᨶᩁᩮᩤ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨠᩔᨸᩮᩤ ᨧ [ᩋᨭ᩠ᨮᨠᩮᩤ ᨧ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨), ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩮᩤ ᨧ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)], ᩋᩔᨠᩮᩤ ᨧ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩤ᪨

᪖᪕᪔᪨

“ᩑᨲᩮ ᨧᨬ᩠ᨬᩮ ᨧ ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩤ, ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨻᩉᩪ;

ᨷᩩᨳᩩᨿᨬ᩠ᨬᩴ ᨿᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨸᩮᨲᨲ᩠ᨲᩴ [ᨸᩮᨲᩴ ᨲᩮ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨶᩣᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᩈᩩᩴ᪨

᪖᪕᪕᪨

“ᩋᨳ ᨿᩥᨾᩮ [ᩋᨯ᩠ᨰᩣ ᩍᨾᩮ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨), ᩋᨯ᩠ᨰᩣᨿᩥᨾᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩋᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᩩ, ᩋᨶᩣᨣᩣᩁᩣ ᨲᨷᩔᩥᨶᩮᩤ;

ᩈᨲ᩠ᨲᩥᩈᨿᩮᩤ ᨿᩣᨾᩉᨶᩩ, ᩈᩮᩤᨾᨿᩣᨾᩮᩤ [ᩈᩮᩤᨾᨿᩣᨣᩮᩤ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨾᨶᩮᩤᨩᩅᩮᩤ᪨

᪖᪕᪖᪨

“ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩤ ᨾᩣᨥᩮᩤ ᨽᩁᨲᩮᩤ ᨧ, ᩍᩈᩥ ᨠᩣᩃᨷᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲᩮᩤ [ᨠᩣᩃᩥᨠᩁᨠ᩠ᨡᩥᨿᩮᩤ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)];

ᩋᨦ᩠ᨣᩦᩁᩈᩮᩤ ᨠᩔᨸᩮᩤ ᨧ, ᨠᩥᩈᩅᨧ᩠ᨨᩮᩤ ᩋᨠᨲ᩠ᨲᩥ [ᩋᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨), ᩋᨠᨲ᩠ᨳᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨧ᪨

᪖᪕᪗᪨

“ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨶᨴᩦ ᩈᩦᨴᩣ, ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩣ ᨴᩩᩁᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣ;

ᨶᩊᨣ᩠ᨣᩥᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᨩᩮᩤᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨴᩣ ᨠᨬ᩠ᨧᨶᨷᨻ᩠ᨻᨲᩣ᪨

᪓᪒᪖᪨

“ᨸᩁᨬᩉᨠᨭ᩠ᨮᩣ ᨶᨣᩁᩣ, ᩁᨬᩉᨠᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᨶᩣ ᨶᨣᩣ;

ᨲᨲᩕᩣᩈᩩᩴ ᨴᩈᩈᩉᩔᩣ, ᨸᩮᩤᩁᩣᨱᩣ ᩍᩈᨿᩮᩣ ᨸᩩᩁᩮ᪨

᪓᪒᪗᪨

“ᩋᩉᩴ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩤᩈ᩠ᨾᩥ ᨴᩣᨶᩮᨶ, ᩈᩴᨿᨾᩮᨶ ᨴᨾᩮᨶ ᨧ;

ᩋᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᨧᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᨸᨠᩥᩁᨧᩣᩁᩦ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮ᪨

᪓᪒᪘᪨

“ᨩᩣᨲᩥᨾᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨩᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᩉᩴ ᩏᨩ᩠ᨩᩩᨣᨲᩥᩴ ᨴᩥᩴ;

ᩋᨲᩥᨧᩮᩃᩥ ᨴᨿᩔᩥᩔᩴ, ᨠᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᨾᩣᨱᨧᩣ [ᨾᩣᨲᩥᨿᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)]᪨

᪓᪒᪙᪨

“ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣ, ᨸᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᩋᨵᩮᩤ;

ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴ”᪨

᪓᪓᪐᪨

ᩍᨴᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨾᨥᩅᩣ, ᨴᩮᩅᩁᩣᨩᩣ ᩈᩩᨩᨾ᩠ᨸᨲᩥ;

វេទេហមនុសាសិត្វា, សគ្គកាយំ អបក្កមិ។

៤៤១

“ឥមំ ភោន្តោ និសាមេថ, យាវន្តេត្ថ សមាគតា;

ធម្មិកានំ មនុស្សានំ, វណ្ណំ ឧច្ចាវចំ ពហុំ។

៤៤២

“យថា អយំ និមិរាជា, បណ្ឌិតោ កុសលត្ថិកោ;

រាជា សព្ពវិទេហានំ, អទា ទានំ អរិន្ទមោ។

៤៤៣

“តស្ស តំ ទទតោ ទានំ, សង្កប្បោ ឧទបជ្ជថ;

ទានំ វា ព្រហ្មចរិយំ វា, កតមំ សុ មហប្ផលំ”។

៤៤៤

អព្ភុតោ វត លោកស្មិំ, ឧប្បជ្ជិ លោមហំសនោ;

ទិព្ពោ រថោ បាតុរហុ, វេទេហស្ស យសស្សិនោ។

៤៤៥

ទេវបុត្តោ មហិទ្ធិកោ, មាតលិ ទេវសារថិ;

ຄິມຕ຺ຖຍິຕ຺ວ ຣາຊາຕິ, ເຈເຕເຫົ ປິຊິລກ຺ກຫົ

໓໓໖

"ອຫິມំ ຣຊມາຣຸຍ຺ຫ ຣາຊເສດ຺ຖ ນິສຍ຺ຍຕິ;

ເຕຈາ ຕສ຺ສຕກາມາ ເຕ, ຕາຈຕີສາ ນິສຕ຺ກາ;

ສຣມາຕາ ຫິ ເຕ ເຕຈາ, ສຸຊມ຺ມາຝໍ ສມຣ຺ຖເຣ"

໓໓໗

ຕເຕາ ຣາຊາ ຕຣມາເນາ, ເຈເຕເຫາ ປິຊິລກ຺ກເຫາ;

ອາຄຕາ ຈຸນ຺ທິຕ຺ວານ, ປມຸເຂາ ຣຊມາຣຸຫິ

໓໓໘

ອກິຣ຺ຍຫົ ຣຊັ ນິຕ຺ຕັ, ຍາຕລິ ອຕນ຺ເຕາຈິ;

"ເກາຕ ຕັ ເຕຍິ ມເກ຺ກຕ, ຣາຊເສດ຺ຖ ນິສຍ຺ຍຕິ;

ເຍຕ ຈາ ປີປກມ຺ຕາ, ປຸຍ຺ຍາກມ຺ມາ ຈ ເຍ ຕຣາ"

໓໓໙

"ຖູເຍເຕຈ ມັ ເຕຫິ, ຍາຕລິ ເຕຈສາຣທິ;

ເຍຕ ຈາ ປົປກຍຸຕຸຕາ, ປຸຊຸຊກຍຸມາ ຈ ເຍ ຕຣາ”ˆ

໓໓໐ˆ

“ເກຕ ທໍ ປຕຍໍ ເຕຍິ, ຣາຂເສຕຸ ຊຶສຍຸຽທິ;

ເຍຕ ຈາ ປົປກຍຸຕຸຕາ, ປຸຊຸຊກຍຸມາ ຈ ເຍ ຕຣາ”ˆ

໓໓໑ˆ

“ຕິຣເຍ [ຕິຣິຍໍ (ສຸຍາ ກ)] ທາຈ ປສຸຍາຍິ, ອາຈາເສ [ອາຈາສໍ (ສຸຍາ ກ)] ປົປກຍຸຕໍ;

ຝາຕາຕິ ລຸຕຸກຍຸມາຕໍ, ຕຸສຸສີລິຕຸພຸ ຍາ ດທິ”ˆ

໓໓໒ˆ

ຕເສຸສິ ຍາທລິ ຣຊຸຊາ, ຕຸກຸ ເຈທຣຫິ ຕຊື;

ດຸສິທໍ ໜາຣສໍຍຸຕຸ, ທຕຸ ອກຸສິລຸປຍໍ [ອກຸສເຍາຕກໍ (ກ)]ˆ

໓໓໓ˆ

ຕິຍຶ ທເຈ ຍາທລິຍຊຸຊກາສຮ [ຍາທລິຍຊຸຊກາສິ (ສຸຍາ)], ຊຶສຸວາ ຂຕໍ ປທຍາຕໍ ຈິຕຸເກຸ;

“ກຍຕິຸຍໍ ຈິຕຸທິ ສຸທ ຊຶສຸວາ, ປຸຕຸວາຍິ ທໍ ຍາທລິ ເຕຈສາຣຊິ;

ຊຸເຍ ຕຸ ຍຕຸາ ກິຍກໍສຸ ປົປໍ, ເຍເຍ ຂຕາ ເຈທຣຫິ ປທຕຸຕິ”ˆ

໓໓໓ˆ

ຕສ຺ສ ປຸເຏ຺ຐາ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປາປກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານເຕາ.

໓໓໓.

“ເຍ ທຸພ຺ພເລ ພລວນ຺ຕາ ຊີວເລາເກ, ຫິໍສນ຺ຕິ ເຣາສນ຺ຕິ ສຸປາປຘມ຺ມາ;

ເຕ ລຸທ຺ທກມ຺ມາ ປສເວຕ຺ວ ປາປໍ, ເຕເມ ຊນາ ເວຕຣຓິໍ ປຕນ຺ຕີ”.

໓໓໔.

“ສາມາ ຈ ເສາຓາ ສພລາ ຈ ຄິຊ຺ຌາ, ກາເກາລສງ຺ຆາ ອທນ຺ຕິ [ອເທນ຺ຕິ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.) ເອວມຸປຣິປິ] ເຠຣວາ;

ຠຍຎ຺ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິເມ ນຸ ມຈ຺ຈາ ກິມກໍສຸ ປາປໍ, ເຍເມ ຊເນ ກາເກາລສງ຺ຆາ ອທນ຺ຕີ”.

໓໓໕.

ຕສ຺ສ ປຸເຏ຺ຐາ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປາປກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານເຕາ.

໓໓໖.

“ເຍ ເກຈິເມ ມຈ຺ຉຣິເນາ ກທຣິຍາ, ປຣິຠາສກາ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ;

ຫຶສນ຺ຕິ ເຣາສນ຺ຕິ ສຸປາປຘມ຺ມາ, ເຕ ລຸທ຺ທກມ຺ມາ ປສເວຕ຺ວ ປາປໍ;

ເຕເມ ຊເນ ກາເກາລສງ຺ຆາ ອທນ຺ຕິ”.

໓໘໙.

“ສເຊາຕິຠູຕາ ປຖວີ ກມນ຺ຕິ, ຕເຕ຺ຕຫິ ຂນ຺ເທຫິ ຈ ເປາຖຍນ຺ຕິ;

ຠຍຎ຺ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິເມ ນຸ ມຈ຺ຈາ ກິມກໍສຸ ປາປໍ, ເຍເມ ຊນາ ຂນ຺ທຫຕາ ສຍນ຺ຕິ”.

໓໙໐.

ຕສ຺ສ ປຸເຏ຺ຐາ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປາປກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານເຕາ.

໓໙໑.

“ເຍ ຊີວເລາກສ຺ມຶ ສຸປາປຘມ຺ມິເນາ, ນຣຎ຺ຈ ນາຣິຎ຺ຈ ອປາປຘມ຺ມໍ;

ຫຶສນ຺ຕິ ເຣາສນ຺ຕິ ສຸປາປຘມ຺ມາ [ສຸປາປຘມ຺ມິເນາ (ກ.)], ເຕ ລຸທ຺ທກມ຺ມາ ປສເວຕ຺ວ ປາປໍ;

ເຕເມ ຊນາ ຂນ຺ທຫຕາ ສຍນ຺ຕິ”.

໓໙໒.

“ອງ຺ຄາຣກາສຸໍ ອປເຣ ຜຸຓນ຺ຕິ [ຖຸນນ຺ຕິ (ສີ. ສ຺ຍາ.), ຜຸນນ຺ຕິ (ປີ.)], ນຣາ ຣຸທນ຺ຕາ ປຣິທຑ຺ຒຄຕ຺ຕາ;

កឃញ្ញាយំ ចិឥត្តិ ឃ្ញត ឌិឃ្វា, ប្យឆ្នាយិ ត៌ យាតលិ ឥឌចឃារទិ;

ឰរេយ ត្យ យច្ចា កិយក៌ស្យ បិបំ, ឥឃឥយ ឧតា អភ្ភារកាសុំ ឞ្យលត្តិ”៍

៣៩៦៍

តឃ្សុ បុឥដ្ឋា ចិឃាកាឃិ, យាតលិ ឥឌចឃារទិ;

ចិបិក៌ បិបកយ្វាត៌, ឌាត៌ អក្លាឃិឌាតឥតា៍

៣៩៧៍

“ឥឃ ឥកឆិ ប្ញកាឃ ឆតឃ្សុ [ប្ញកាឃតតឃ្សុ (ឃី៍ បី៍)] ឥហត្យ, ឃក្លិ កទិត្វា ឰលា៌ ឌាបឃត្តិ;

ឥត ឌាបឃិត្វា ឌតត៌ ឌតិត្ត, ឥត ល្យធ្ធកយ្វា បឃឥចត្វ បិបំ;

ឥតឥយ ឧតា អភ្ភារកាសុំ ឞ្យលត្តិ”៍

៣៩៨៍

“ឃឥខាតិក្ញតា ឌលិតា បឌិត្តា, បឌិឃ្សតិ យហតី ឥលីហក្យុម្ភិ;

កឃញ្ញាយំ ចិត្តតិ ឃ្ញត ឌិឃ្វា, ប្យឆ្នាយិ ត៌ យាតលិ ឥឌចឃារទិ;

ឰរេយ ត្យ យច្ចា កិយក៌ស្យ បិបំ, ឥឃឥយ ឧតា អចិឃិរា ឥលីហក្យុម្ភិ បតត្តិ”៍

៣៩៩៍

ᨲᩔ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣᨠᩣᩈᩥ, ᨾᩣᨲᩃᩥ ᨴᩮᩅᩈᩣᩁᨳᩥ;

ᩅᩥᨷᩤᨠᩴ ᨷᩤᨷᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨩᩣᨶᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᩈᩥᨩᩣᨶᨲᩮᩣ᪨

᪃᪆᪇᪨

“ᨿᩮ ᩈᩦᩃᩅᨶ᩠ᨲᩴ [ᩈᩦᩃᩅᩴ (ᨸᩦ᪨)] ᩈᨾᨱᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩅᩤ, ᩉᩥᩴᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩮᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨷᩤᨷᨵᨾ᩠ᨾᩣ;

ᨲᩮ ᩃᩩᨴ᩠ᨴᨠᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᩈᩅᩮᨲ᩠ᩅ ᨷᩤᨷᩴ, ᨲᩮᨾᩮ ᨩᨶᩣ ᩋᩅᩴᩈᩥᩁᩣ ᩃᩮᩣᩉᨠᩩᨾ᩠ᨽᩥᩴ ᨷᨲᨶ᩠ᨲᩥ”᪨

᪃᪆᪈᪨

“ᩃᩩᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩦᩅᩴ ᩋᨳ ᩅᩮᨮᨿᩥᨲ᩠ᩅᩤ [ᩋᩅᩥᩅᩮᨮᨿᩥᨲ᩠ᩅᩤ (ᨠ᪨)], ᩏᨱ᩠ᩉᩮᩣᨴᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨠᩥᩃᩮᨴᨿᩥᨲ᩠ᩅᩤ [ᨷᨠᩥᩃᩮᨴᨿᩥᨲ᩠ᩅᩤ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)];

ᨽᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᨾᩴ ᩅᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᩈᩪᨲ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩤ, ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᨾᩣᨲᩃᩥ ᨴᩮᩅᩈᩣᩁᨳᩥ;

ᩍᨾᩮ ᨶᩩ ᨾᨧ᩠ᨧᩣ ᨠᩥᨾᨠᩴᩈᩩ ᨷᩤᨷᩴ, ᨿᩮᨾᩮ ᨩᨶᩣ ᩃᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᩁᩣ ᩈᨿᨶ᩠ᨲᩥ”᪨

᪃᪆᪉᪨

ᨲᩔ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣᨠᩣᩈᩥ, ᨾᩣᨲᩃᩥ ᨴᩮᩅᩈᩣᩁᨳᩥ;

ᩅᩥᨷᩤᨠᩴ ᨷᩤᨷᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨩᩣᨶᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᩈᩥᨩᩣᨶᨲᩮᩣ᪨

᪃᪇᪀᪨

“ᨿᩮ ᨩᩦᩅᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩩᨷᩤᨷᨵᨾ᩠ᨾᩥᨶᩮᩣ, ᨷᨠ᩠ᨡᩦ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤᨶ ᩅᩥᩉᩮᨮᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮ;

ᩅᩥᩉᩮᨮᨿᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨠᩩᨱᩴ ᨩᨶᩥᨶ᩠ᨴ, ᨲᩮ ᩃᩩᨴ᩠ᨴᨠᩣᨿᩣ ᨷᩈᩅᩮᨲ᩠ᩅ ᨷᩤᨷᩴ;

តេមេ ជនា លុត្តសិរា សយន្តិ។

៣៥០។

“បហូតតោយា អតិកាឡក្ងលិ [អតិលាតក្ងលិ (សី។ ស្យា។ បី។)], នទី អយំ សន្ទតិ សុប្បតិត្ថា;

ឃម្មាភិតត្តា មនុជា បិវន្តិ, បីតញ្ច [បិវតំ ច (សី។ ស្យា។ បី។ ក។)] តេសំ ភុស ហោតិ បានិ។

៣៥១។

“ភយញ្ហិ មំ វិន្ទតិ សូត ទិស្វា, បុច្ឆាមិ តំ មាតលិ ទេវសារថិ;

ឥមេ នុ មច្ចា កិមកំសុ បាបំ, បីតញ្ច តេសំ ភុស ហោតិ បានិ”។

៣៥២។

តស្ស បុដ្ឋោ វិយាកាសិ, មាតលិ ទេវសារថិ;

វិបាកំ បាបកម្មានំ, ជានំ អក្ខាសិជានតោ។

៣៥៣។

“យេ សុទ្ធធញ្ញំ បលាសេន មិស្សំ, អសុទ្ធកម្មា កយិនោ ទទន្តិ;

ឃម្មាភិតត្តាន បិបាសិតានំ, បីតញ្ច តេសំ ភុស ហោតិ បានិ”។

៣៥៤។

“ອຸສູຫິ ສຕ຺ຕີຫິ ຈ ເຕາມເຣຫິ, ອຸຠຍານິ ປສ຺ສານິ ຕຸທນ຺ຕິ ກນ຺ທຕໍ;

ຠຍຎ຺ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຉ຺ຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິເມ ນຸ ມຈ຺ຈາ ກິມກໍສຸ ປາປໍ, ເຍເມ ຊນາ ສຕ຺ຕິຫຕາ ສຍນ຺ຕິ”.

໓໗໖.

ຕສ຺ສ ປຸເຏ຺ຐາ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປາປກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານເຕາ.

໓໗໗.

“ເຍ ຊີວເລາກສ຺ມິ ອສາຘຸກມ຺ມິເນາ, ອທິນ຺ນມາທາຍ ກເຣານ຺ຕິ ຊີວິກໍ;

ຘຎ຺ຎໍ ຘນໍ ຣຊຕໍ ຊາຕຣູປໍ, ອເຊຬກຎ຺ຈາປິ ປສຸໍ ມຫິໍສໍ [ມຫີສໍ (ສີ. ປີ.)];

ເຕ ລຸທ຺ທກມ຺ມາ ປສເວຕ຺ວ ປາປໍ, ເຕເມ ຊນາ ສຕ຺ຕິຫຕາ ສຍນ຺ຕິ”.

໓໗໘.

“ຄີວາຍ ພທ຺ຘາ ກິສ຺ສ ອິເມ ປຸເນເກ, ອເຎ຺ຎ ວິກນ຺ຕາ [ວິກຕ຺ຕາ (ສີ. ປີ.)] ພິລກຕາ ສຍນ຺ຕິ [ປຸເນເກ (ສີ. ປີ.)];

ຠຍຎ຺ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຉ຺ຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິເມ ນຸ ມຈ຺ຈາ ກິມກໍສຸ ປາປໍ, ເຍເມ ຊນາ ພິລກຕາ ສຍນ຺ຕິ”.

໓໗໙.

ຕສ຺ສ ປຸຏ຺ໂຐ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປາປກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານໂຕ.

໓໖໐.

“ໂອຣພ຺ຠິກາ ສູກຣິກາ ຈ ມຈ຺ຉິກາ, ປສຸໍ ມຫິໍສຎ຺ຈ ອເຊຬກຎ຺ຈ;

ຫນ຺ຕ຺ວານ ສູເນສຸ ປສາຣຍິໍສຸ, ເຕ ລຸທ຺ທກມ຺ມາ ປສເວຕ຺ວ ປາປໍ;

ເຕເມ ຊນາ ວິລກຕາ ສຍນ຺ຕິ.

໓໖໑.

“ຣຫໂທ ອຍໍ ມຸຕ຺ຕກຣີສປູໂຣ, ທຸຄ຺ຄນ຺ຘຣູໂປ ອສຸຈິ ປູຕິ ວາຕິ;

ຂຸທາປເຣຕາ ມນຸຊາ ອທນ຺ຕິ, ຠຍຎ຺ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ;

ປຸຉ຺ຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ, ອິເມ ນຸ ມຈ຺ຈາ ກິມກໍສຸ ປາປໍ;

ເຍເມ ຊນາ ມຸຕ຺ຕກຣີສຠກ຺ຂາ”.

໓໖໒.

ຕສ຺ສ ປຸຏ຺ໂຐ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປາປກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານໂຕ.

໓໙໒.

“ເຍ ເກຈິເມ ກາຣຸລິກາ ຈິເຣຣາສກາ, ປເຣເຣສໍ ຫິໍສາຍ ສດາ ຄິຈິຊ຺ຊາ;

ເຕ ລຸທ຺ທກາມາ ປສເວຕ຺ວາ ປາປໍ, ມິຕ຺ຕທ຺ທຸເພາ ມີຍ຺ຍຫຍຄ຺ຄີ ຄາລໍ.

໓໙໓.

“ເຫເຄາ ອຫໍ ເລາຫິຕປຸຕ຺ຕປຸເຣາ, ຄຸທ຺ທຸຕ຺ຕເປາ ອສຸຈິ ປຸຕິ ຈາຕີ;

ຄຍຸຍາກິຕຕ຺ຕາ ຍຕ຺ຖາ ປິວນ຺ຕິ, ກຍຄິຣຍໍ ຈິຕ຺ຕີ ສຸຕ ຄິສ຺ວາ;

ປຸຍ຺ຍາຍິ ຕໍ ຍາຕລິ ເຄຈສາຣຄິ, ຕຸເຍ ຕຸ ຍທ຺ທາ ກິຍກໍສຸ ປາປໍ;

ເຍເຍ ຄຕາ ເລາຫິຕປຸຕ຺ຕກລ຺ລາ”.

໓໙໔.

ຕສ຺ສ ປຸເຣ຺ຊາ ຈິຍາກາສິ, ຍາຕລິ ເຄຈສາຣຄິ;

ຈິປາກໍ ປາປກມ຺ມາຕໍ, ຄາຕໍ ອກ຺ລາສິຄາຕເຕາ.

໓໙໕.

“ເຍ ຍາຕເຣ ຈາ ປິຕເຣ ຈາ ຂີຈເລາເກ [ປິຕເຣ ຈ ຂີຈເລາເກ (ສີ.), ປິຕເຣ ຈ ເລາເກ (ປີ.)], ປາຣາຂິກາ ອເຣຫເຕ຺ຕ ຫຄ຺ຄີ;

ເຕ ລຸທ຺ທກາມາ ປສເວຕ຺ວາ ປາປໍ, ເຕເຍ ຄຕາ ເລາຫິຕປຸຕ຺ຕກລ຺ລາ”.

໓໙໖.

“ຊິຕ຺ຖາ ປສ຺ສ ວາຍຢາເສນ ຈິນ຺ຕັ, ຈິຫຕັ ຍຖາ ສຄ຺ຄເສເຕນ ຈຍໍ;

ປຕ຺ຕິ ຍນ຺ຕາຈ ຊລຍິ຺ຕ຺ວາ, ຍຸຕ຺ຕາຕິ ເຣຕຍໍ ວຸຈຍາຕາ ກິເຍເຕ.

໓໘໘.

“ກຍຕິຍໍ ຈິຕ຺ຕິ ສຸຕ ຊິຕ຺ວາ, ປຸຕ຺ຖາຍິ ຕໍ ຍາຕລິ ເຣຈສາເທິ;

ຢເຍ ຕຸ ຍຖາ ກິຍກໍສຸ ປິປໍ, ເຍເຍ ຊຕາ ຈຄ຺ຄຍຕ຺ວາ ສຍຕ຺ຕິ”.

໓໘໙.

ຕສ຺ສ ປຸເຕ຺ຖາ ຈິຍາກາສິ, ຍາຕລິ ເຣຈສາເທິ;

ຈິປິກໍ ປິປກຍຸາຕໍ, ຊາຕໍ ອກ຺ລາສິຊາຕເຕ.

໓໙໐.

“ເຍ ເກຈິ ສນ຺ຕາກຣຕາ [ສນ຺ຕາປກຣຕາ (ສີ. ປີ.), ສນ຺ຕາປກຣຕາ (ສ຺ຍາ.)] ມນຸສ຺ສາ, ອເທ຺ສ ອທ຺ສກໍ ຫາປຍນ຺ຕິ;

ກຸເຊນ ກຸຊໍ ຊຕເລິເກເຫຕຸ, ລຕ຺ຕິ ຍຖາ ຈາຣິຈຣໍ ຈສາຍ.

໓໙໑.

“ນ ຫິ ກຸຈກາຣິສ຺ສ ກຈຕ຺ຕິ ຕາຕາ, ສເກຫິ ກເຍ຺ຫິ ປຸຣກ຺ລຕສ຺ສ;

ເຕ ລຸຕ຺ຕກຍຸາ ປສເຈຕ຺ວ ປິປໍ, ເຕເຍ ຊຕາ ຈຄ຺ຄຍຕ຺ວາ ສຍຕ຺ຕິ”.

៣៨១។

“ភាទី ព្ពុយា សយ្យទិកិត្តកត្តា, បក្កឃ្យាកត្តិត្តិ កុឌេ កុឌ្ឋា;

សយ្ពុក្លិតា [សយក្លិតា (ស្យា។), សយក្លិកា (ក។)] លោហិតបុប្ផាលិត្តា, ការេចា ឃចា អាឃាតនេ ចិកត្តា;

តា កុ្វយិកាកស្មិំ សនា ភិលាតា, លក្ខាតិចត្តត្តិ សនេទាតិក្វតា។

៣៨២។

“ភយញ្ហិ មំ វិន្ទតិ សូត ទិស្វា, បុច្ឆាមិ តំ មាតលិ ទេវសារថិ;

ព្ពុយា ត្វ ភាទិយោ កិមកំសុ បាបំ, យា កុ្វយិកាកស្មិំ សនា ភិលាតា;

លក្ខាតិចត្តត្តិ សនេទាតិក្វតា”។

៣៨៣។

តស្ស បុដ្ឋោ វិយាកាសិ, មាតលិ ទេវសារថិ;

វិបាកំ បាបកម្មានំ, ជានំ អក្លាសិជានតោ។

៣៨៤។

“កោលិត្ថិយារោយា [កោលិតិយារោយា (សី។ បី។)] ព្ពុឌ ខីវលោកេ, អសុទ្ធកម្មា អសតំ អចារុំ;

តា ទិត្តរូបា [ឌុត្តរូបា (ក។)] បតី វិប្បហាយ, អញ្ញំ អចារុំ រតិខិឌ្ឍហេតុ;

តា ខីវលោកស្មិំ រមាបយិត្វា, លក្ខាតិចត្តត្តិ សនេទាតិក្វតា។

៣៨៥។

“បាទេ គហេត្វា កិស្ស ឥមេ បុនេកេ, អវំសិរា នរកេ បាតយន្តិ;

ភយញ្ហិ មំ វិន្ទតិ សូត ទិស្វា, បុច្ឆាមិ តំ មាតលិ ទេវសារថិ;

ឥមេ នុ មច្ចា កិមកំសុ បាបំ, យេមេ ជនា អវំសិរា នរកេ បាតយន្តិ”។

៣៨៦។

តស្ស បុដ្ឋោ វិយាកាសិ, មាតលិ ទេវសារថិ;

វិបាកំ បាបកម្មានំ, ជានំ អក្ខាសិជានតោ។

៣៨៧។

“យេ ជីវលោកស្មិ អសាធុកម្មិនោ, បរស្ស ទារានិ អតិក្កមន្តិ;

តេ តាទិសា ឧត្តមភណ្ឌថេនា, តេមេ ជនា អវំសិរា នរកេ បាតយន្តិ។

៣៨៨។

“តេ វស្សបូគានិ ពហូនិ តត្ថ, និរយេសុ ទុក្ខំ វេទនំ វេទយន្តិ;

ន ហិ បាបការិស្ស [កូដការិស្ស (ក។)] ភវន្តិ តាណា, សកេហិ កម្មេហិ បុរក្ខតស្ស;

តេ លុទ្ទកម្មា បសវេត្វ បាបំ, តេមេ ជនា អវំសិរា នរកេ បាតយន្តិ”។

᪓᪐᪐᪨

“ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩅᨧᩣᨾᩮ ᩅᩥᩅᩥᨵᩣ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᨾᩣ, ᨶᩥᩁᨿᩮᩈᩩ ᨴᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨥᩮᩣᩁᩁᩪᨸᩣ;

ᨽᨿᨬ᩠ᩉᩥᨾᩴ ᩅᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᩈᩪᨲ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ, ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᨾᩣᨲᩃᩥ ᨴᩮᩅᩈᩣᩁᨳᩥ;

ᩍᨾᩮ ᨶᩩ ᨾᨧ᩠ᨧᩣ ᨠᩥᨾᨠᩴᩈᩩ ᨸᩣᨸᩴ, ᨿᩮᨾᩮ ᨩᨶᩣ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᩣ;

ᨡᩁᩣ ᨠᨭᩩᨠᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩅᩮᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ”᪨

᪓᪐᪑᪨

ᨲᩔ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣᨠᩣᩈᩥ, ᨾᩣᨲᩃᩥ ᨴᩮᩅᩈᩣᩁᨳᩥ;

ᩅᩥᨸᩣᨠᩴ ᨸᩣᨸᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨩᩣᨶᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᩈᩥᨩᩣᨶᨲᩮᩣ᪨

᪓᪐᪒᪨

“ᨿᩮ ᨩᩦᩅᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩩᨸᩣᨸᨵᨾ᩠ᨾᩥᨶᩮᩣ, ᩅᩥᩔᩣᩈᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩮᩣᩉᩣ;

ᨸᩁᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᩈᩩ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᨸᩣᨸᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦ [ᨸᩣᨸᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᨸᩣᨸᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᩈᩩ (ᨸᩦ᪨)] ᨸᩈᩅᩮᨲ᩠ᩅ ᨸᩣᨸᩴ;

ᨲᩮᨾᩮ ᨩᨶᩣ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᩣ, ᨡᩁᩣ ᨠᨭᩩᨠᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩅᩮᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪓᪐᪓᪨

“ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᨲᩮ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩋᩣᩅᩣᩈᩣ ᨸᩣᨸᨠᨾ᩠ᨾᩥᨶᩴ;

ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᩃᩩᨴ᩠ᨴᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨴᩩᩔᩦᩃᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨿᩣ ᨣᨲᩥ;

ขฺยาหิ ญาติ ราชีนิ, เทวราชสฺส สนฺติเก”.

๓๐๓.

“ปญฺจาฉุปํ ชิสฺสุติชํ ขิยาตํ, ยาลิปิญฺญอตฺถา สฆตสฺส ยเญฺญ

ตตฺถฺวติ ภารี ยหาตฺกาขา, งฺขาขขํ ฤทฺธิ ขิญฺญายาภา.

๓๐๔.

“ขิตฺติ หิ ยํ ขินฺเตติ ธฺวต ชิธฺวา, ปุญฺญายิ ตํ ยาตลิ เทวสาเรธิ;

อฆํ ตฺ ภารี กิยกานิ สาธุ, ฆา เยาเทติ สกฺกปตฺตา ขิยาเภ”.

๓๐๕.

ตสฺส ปุเทฺวา ขิฆาการิ, ยาตลิ เทวสาเรธิ;

ขิปิเกํ ปุญฺญกยฺยาตํ, ฆาตํ อกฺปานิฆาภเตา.

๓๐๖.

“ฆชิ เต สุตา ภีรุณี ชีเทลิเก, อายาฆภาสี อหุ เภาหฺวณสฺส;

สา ปตฺตกาเล [ปตฺตกาลํ (สี. สฺยา. ปี.)] อติชิ ขิชิตฺวา, ยาตาข ปุตฺติ สกิยาหิภตฺติ;

นิฆยา นิขิภากา ข, สา ขิยาภสฺมิ เยาเทติ.

៣០៨។

“ទទ្ទល្លមានា អាភេន្តិ [អាភន្តិ (ស្យា. ក.)], វិមានា សត្ត និម្មិតា;

តត្ថ យក្ខោ មហិទ្ធិកោ, សព្ពាភរណភូសិតោ;

សមន្តា អនុបរិយាតិ, នារីគណបុរក្ខតោ។

៣០៩។

“វិត្តិ ហិ មំ វិន្ទតិ សូត ទិស្វា, បុច្ឆាមិ តំ មាតលិ ទេវសារថិ;

អយំ នុ មច្ចោ កិមកាសិ សាធុំ, យោ មោទតិ សគ្គបត្តោ វិមានេ”។

៣១០។

តស្ស បុដ្ឋោ វិយាកាសិ, មាតលិ ទេវសារថិ;

វិបាកំ បុញ្ញកម្មានំ, ជានំ អក្ខាសិជានតោ។

៣១១។

“សោណទិន្នោ គហបតិ, ឯស ទានបតី អហុ;

ឯស បព្ពជិតុទ្ទិស្ស, វិហារេ សត្ត ការយិ។

៣១២។

“សក្កច្ចំ តេ ឧបដ្ឋាសិ, ភិក្ខវោ តត្ថ វាសិកេ;

អដ្ឋាគតញ្ញា កត្តញ្ញា, សេភាសតំ បដិបិយំ។

អគាសិ ក្ខេក្ខុទោសុ, ចិប្បសត្ថោ តេចសា។

៤១២។

“ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិំ, យា ច [យា ច (សីៈ បីៈ)] បក្ខស្ស អដ្ឋមី [អដ្ឋមិំ (សីៈ បីៈ)];

បាដិហារិយបក្ខញ្ញា, អដ្ឋង្គសុសមាហិតំ។

៤១៣។

“ក្ខេបោសថំ ក្ខេបចសី, សទា សីលេសុ សំវុតោ;

សំយមា សំចិភាកា ច, សោ ចិមានស្មិ មោទតិ។

៤១៤។

“បភាសតិ មិទំ ព្យម្ហំ, ផលិកាសុ សុភិម្មិតំ;

ភារិចរកលាកិណ្ណំ, កូដាការចរោទិតំ;

ក្ខេបតំ អន្នបានេហិ, គច្ចគីតេហិ ចូភយំ។

៤១៥។

“ចិត្តី ហិ មំ ចិត្តតិ សុត ជិវ្ហា, បុឋ្ឋាមិ តំ មាតលិ ទេចសារថិ;

ក្តេម ត្វ មច្ឆា កិមក៌ស្ម សាឆ្មុ, ទេឃ ទេមាឆេទ សក្កបត្តា ចិមាទេត”៓

3̆ดលិ៓

ពស្ស បុទេ្ឌា ចិឃាកាសិ, មាពលិ ទេចសាទឆិ;

ចិបរិក៌ បុត្ថាកម្ខាត៌, ឌាត៌ អក្លាសិឌាតទេពា៓

3̆ดប័៓

“ឃា កាឆិ តាទិទេឃា ក្តឆ ឌឹចទេលិទេក, ឃឹលចក្តិទេឃា ក្ខុបិសិកា;

ឆាទេត ទពា តិច្ឆំ បសត្ថចិត្តា, សទេ្ឆ ជិពា ក្ខុទេបិសទេឆ អបុ្បមត្តា;

ររិឃមា ររិចិកាកា ច, ពា ចិមាតុស្ថិ ទេមាឆេទ៓

3̆ดដ៍៓

“បកាសពិ មិឌ៌ ឡៃមិ,ក្រុទេចឡក្ខុទិឃាស្ម តិមិ្ខពិ;

ក្ខុទេបពិ ក្នុមិកាទេកហិ, ចិកត្តិ កាកទេសា មិពិ៓

3̆໑០៓

“អាឡអម្តទា មុត៌ក្កា ច, តច្ឆកឹពា ស្មចាឌិពា;

ឌិត្តា សទ្ទា តិច្ឆទត្តិ, សចតឹឃា មទេតាទមា៓

3̆໑ด៓

“ຄາທັ ຈຸຕິກາຕັ ຂາຕຸ [ຂາຕັ (ກ.)], ຈຸຕິຍຸຣຸອິຣ໌ ບຸເຣ;

ສຕຸ ສຍຄິຂາຄາຍິ, ຮິຕຸ ຕາ ຍຂິ ຕາ ຍຸຕັ.

໓໑໑.

“ຕິຕູ ທິ ຍໍ ຕິຕູຕິ ຍຸຕ ຮິຍູາ, ບຸຌາຍິ ຕັ ຍາຕລິ ເຂຕສາຣທິ;

ຄຸເຍ ຄຸ ຍຎາ ກິຍກັຍຸ ສາຝຸ, ເຍ ເຍາເຂເຣ ສກຸບຕູາ ຕິຍາເຄ”.

໓໑໒.

ຕສຸ ບຸເຐາ ຕິຍາການິ, ຍາຕລິ ເຂຕສາຣທິ;

ຕິບັລິ ບຸຌູາກຍາຄິ, ຂາຄິ ອຄູາສິຂາຄເຕາ.

໓໑໓.

“ເຍ ເກນິ ຍຎາ ຄູຂ ຂີຕເລິເກ, ສີລຕເຄູາ [ສີລຕເຄູາ (ສີ. ປີ.)] ຽປິສກາ;

ອາຣາເຍ ຽຂປິເຄ ຕ, ບປິ ສກູຍຄາຄິ ຕ;

ອຣທເຄູ ສີຕິຄູເຕ [ອຣທເຄູຍຸ ສີຕິຄູເຕຍຸ (ກ.)], ສກູຄູ ບຂິປິເຂຍຸ.

໓໑໔.

“ຂີຕຣ໌ ປິຄູປິຕຸຄາ, ບຄູຍໍ ສຍຄາສຄິ;

អទំសុ ឧជុភូតេសុ, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

៣១៦។

“ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិំ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;

បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាហិតំ។

៣១៧។

“ឧបោសថំ ឧបវសិំ, សទា សីលេសុ សំវុតា;

សំយមា សំវិភាគា ច, តេ វិមានស្មិ មោទរេ។

៣១៨។

“បភាសតិ មិទំ ព្យម្ហំ, ផលិកាសុ សុនិម្មិតំ;

នារីវរគណាកិណ្ណំ, កូដាគារវរោចិតំ។

៣១៩។

“ឧបេតំ អន្នបានេហិ, នច្ចគីតេហិ ចូភយំ;

នជ្ជោ ចានុបរិយាតិ, នានាបុប្ផទុមាយុតា។

៣២០។

“វិត្តី ហិ មំ វិន្ទតិ សុត ទិស្វា, បុច្ឆាមិ តំ មាតលិ ទេវសារថិ;

អយំ នុ មច្ចោ កិមកាសិ សាធុំ, យោ មោទតី សគ្គបត្តោ វិមានេ”។

៥១០។

តស្ស បុដ្ឋោ វិយាកាសិ, មាតលិ ទេវសារថិ;

វិបាកំ បុញ្ញកម្មានំ, ជានំ អក្ខាសិជានតោ។

៥១១។

“មិថិលាយំ គហបតិ, ឯស ទានបតី អហុ;

អារាមេ ឧទបានេ ច, បបា សង្កមនានិ ច;

អរហន្តេ សីតិភូតេ, សក្កច្ចំ បដិបាទយិ។

៥១២។

“ចីវរំ បិណ្ឌបាតញ្ច, បច្ចយំ សយនាសនំ;

អទាសិ ឧជុភូតេសុ, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

៥១៣។

“ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិំ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;

បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាហិតំ។

៣៩៣។

“ឧបោសថំ ឧបវសិំ, សទា សីលេសុ សំវុតោ;

សំយមា សំវិភាគា ច, សោ វិមានស្មិំ មោទតិ”។

៣៩៤។

“បភាសតិ ឥទំ ព្យម្ហំ, ផលិកាសុ សុនិម្មិតំ [វេឡុរិយាសុ និម្មិតំ (បី។)];

នារីវរគណាកិណ្ណំ , កូដាគារវរោចិតំ។

៣៩៥។

“ឧបេតំ អន្នបានេហិ, នច្ចគីតេហិ ចូភយំ;

នន្ទា ចាតុបរិយាតិ, នានាបុប្ផទុមាយុតា។

៣៩៦។

“រាជាយតនា កបិត្ថា ច, អម្ពា សាលា ច ជម្ពុយោ;

តិន្ទុកា ច បិយាលា ច, ទុមា និច្ចផលា ពហូ។

៣៩៧។

“ចិត្តិំ ហិ យំ ចិន្តតិ ស្មត ទិដ្ឋា, បុញ្ញាយិ តំ យាវតិ ធេចសាទធិ;

អយំ នុ មច្ចោ កិមកាសិ សាធុំ, យោ មោទតិ សគ្គបត្តោ វិមានេ”។

៣៣០។

“តស្ស បុញ្ញា វិបាកានិ, យាតលិ ទេចនាទិ;

វិបាកំ បុញ្ញកម្មានំ, ជាតំ អញ្ញាសិ ជាតកេតោ។

៣៣១។

“មិថិលាយំ គហបតិ, ឯស ទានបតី អហុ;

អារាមេ ឧទបានេ ច, បបា សង្កមនានិ ច;

អរហន្តេ សីតិភូតេ, សក្កច្ចំ បដិបាទយិំ។

៣៣២។

“ចីវរំ បិណ្ឌបាតញ្ច, បច្ចយំ សយនាសនំ;

អទាសិ ឧជុភូតេសុ, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

៣៣៣។

“ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិំ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;

បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាគតំ។

៣៣៤។

“ឧបោសថំ ឧបវសី, សទា សីលេសុ សំវុតោ;

សំយមា សំវិភាគា ច, សោ វិមានស្មិ មោទតិ”។

៣២៣។

“បភាសតិ មិទំ ព្យម្ហំ, វេឡុរិយាសុ និម្មិតំ;

ឧបេតំ ភូមិភាគេហិ, វិភត្តំ ភាគសោ មិតំ។

៣២៤។

“អាឡម្ពរា មុទិង្គា ច, នច្ចគីតា សុវាទិតា;

ទិព្វា សទ្ទា និច្ឆរន្តិ, សវនីយា មនោរមា។

៣២៥។

“នាហំ ឯវំគតំ ជាតុ [ជាតំ (ក។)], ឯវំសុរុចិរំ បុរេ;

សទ្ទំ សមភិជានាមិ, ទិដ្ឋំ វា យទិ វា សុតំ។

៣២៦។

“វិត្តី ហិ មំ វិន្ទតិ សូត ទិស្វា, បុច្ឆាមិ តំ មាតលិ ទេវសារថិ;

អយំ នុ មច្ចា កិមកាសិ សាធុំ, យោ មោទតិ សគ្គបត្តោ វិមានេ”។

៣២៧។

តស្ស បុដ្ឋោ វិយាកាសិ, មាតលិ ទេវសារថិ;

វិបាកំ បុញ្ញកម្មានំ, ជានំ អក្ខាសិជានតោ។

៣៣០។

“បារាណសិយំ គហបតិ, ឯស ទានបតី អហុ;

អារាមេ ឧទបានេ ច, បបា សង្កមនានិ ច;

អរហន្តេ សីតិភូតេ, សក្កច្ចំ បដិបាទយិ។

៣៣១។

“ចីវរំ បិណ្ឌបាតញ្ច, បច្ចយំ សយនាសនំ;

អទាសិ ឧជុភូតេសុ, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

៣៣២។

“ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិំ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;

បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាហិតំ។

៣៣៣។

“ឧបោសថំ ឧបវសី, សទា សីលេសុ សំវុតោ;

នយមា នវិកាកា ច, សោ វិមានស្មិ មោទតិ។

៣៣២។

“យថា ឧក្កយាគិរេច្ឆា, ហោតិ លោហិតកោ មហា;

តថូបមំ ឥទំ ព្យម្ហំ, ជាតរូបស្ស និម្មិតំ។

៣៣៣។

“វិត្តី ហិ មំ វិន្ទតិ សូត ទិស្វា, បុច្ឆាមិ តំ មាតលិ ទេវសារថិ;

អយំ នុ មច្ចោ កិមកាសិ សាធុំ, យោ មោទតិ សគ្គបត្តោ វិមានេ”។

៣៣៤។

តស្ស បុត្តោ វិយាកាសិ, មាតលិ ទេវសារថិ;

វិបាកំ បុញ្ញកម្មានំ, ជានំ អក្ខាសិជានតោ។

៣៣៥។

“សាវត្ថិយំ គហបតិ, ឯស ទានបតី អហុ;

អារាមេ ឧទបានេ ច, បបា សង្កមនានិ ច;

អរហន្តេ សីតិភូតេ, សក្កច្ចំ បដិបាទយិ។

៣៣៦។

“ចីវរំ បិណ្ឌបាតញ្ច, បច្ចយំ សយនាសនំ;

អទាសិ ឧជ្ជុភូតេសុ, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

៣៣៩។

“ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិំ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;

បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាហិតំ។

៣៤០។

“ឧបោសថំ ឧបវសី, សទា សីលេសុ សំវុតោ;

សំយមា សំវិភាគា ច, សោ វិមានស្មិ មោទតិ។

៣៤១។

“វេហាយសា មេ ពហុកា, ជាតរូបស្ស និម្មិតា;

ឧល្លមានា អាភេន្តិ, វិជ្ជុវព្ភឃនន្តរេ។

៣៤២។

“វិត្តី ហិ មំ វិន្ទតិ សូត ទិស្វា, បុច្ឆាមិ តំ មាតលិ ទេវសារថិ;

ឥមេ នុ មច្ចា កិមកំសុ សាធុំ, យេ មោទរេ សគ្គបត្តា វិមានេ”។

᪔᪕᪒᪨

ᨲᩔ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣᨠᩣᩈᩥ, ᨾᩣᨲᩃᩥ ᨴᩮᩅᩈᩣᩁᨳᩥ;

ᩅᩥᨸᩣᨠᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨩᩣᨶᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᩈᩥᨩᩣᨶᨲᩮᩣ᪨

᪔᪕᪓᪨

“ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨿ ᩈᩩᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ, ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᩅᩮᨴᩥᨲᩮ;

ᩋᨠᩴᩈᩩ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩅᨧᨶᩴ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩈᨶᩮ [ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩅᨠᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩈᨶᩴ (ᨸᩦ᪨)];

ᨲᩮᩈᩴ ᩑᨲᩣᨶᩥ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ, ᨿᩣᨶᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩁᩣᨩ ᨸᩔᩈᩥ᪨

᪔᪕᪔᪨

“ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᨲᩮ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩌᩅᩣᩈᩣ ᨸᩣᨸᨠᨾ᩠ᨾᩥᨶᩴ;

ᩋᨳᩮᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᩅᩥᨴᩥᨲᩣᨶᩥ ᨲᩮ;

ᩏᨿ᩠ᨿᩣᩉᩥ ᨴᩣᨶᩥ ᩁᩣᨩᩦᩈᩥ, ᨴᩮᩅᩁᩣᨩᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ”᪨

᪔᪕᪕᪨

“ᩈᩉᩔᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᨿᩅᩣᩉᩥᩴ, ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨿᩣᨶᨾᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ;

ᨿᩣᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ, ᩋᨴ᩠ᨴᩣ ᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨶᨣᩮ;

ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨶᩣᨾᨶ᩠ᨲᨿᩦ ᩈᩪᨲᩴ, “ᩍᨾᩮ ᨠᩮ ᨶᩣᨾ ᨸᨻ᩠ᨻᨲᩣ”᪨

᪒᪓᪗.

[ᩋᨿᩴ ᨣᩣᨳᩣ ᩈᩦ. ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨸᩦ. ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨬ᩠ᨧ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩥ] ᨲᩔ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣᨠᩣᩈᩥ, ᨿᩣᩅᨲᩣ ᩅᩮᨴᨸᩣᩁᨣᩪ;

ᩅᩥᨸᩣᨠᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨩᩣᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᨩᩣᨲᨲᩮᩣ [ᩋᨿᩴ ᨣᩣᨳᩣ ᩈᩦ. ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨸᩦ. ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨬ᩠ᨧ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩥ].

᪒᪓᪘.

“ᩈᩩᨴᩔᨶᩮᩣ ᨠᩁᩅᩦᨠᩮᩣ, ᩎᩈᨵᩁᩮᩣ [ᩍᩈᩥᨶ᩠ᨵᩁᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ.), ᩎᩈᨶ᩠ᨵᩁᩮᩣ (ᨠ.)] ᨿᩩᨣᨶ᩠ᨵᩁᩮᩣ;

ᨶᩮᨾᩥᨶ᩠ᨵᩁᩮᩣ ᩅᩥᨶᨲᨠᩮᩣ, ᩋᩔᨠᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨣᩥᩁᩥ ᨻᩕᩉᩣ.

᪒᪓᪙.

“ᩑᨲᩮ ᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨶᨣᩣ, ᩋᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᩈᨾᩩᨣ᩠ᨣᨲᩣ;

ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣᨶᨾᩣᩅᩣᩈᩣ , ᨿᩣᨶᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩁᩣᨩ ᨸᩔᩈᩥ.

᪒᪔᪐.

“ᩋᨶᩮᨠᩁᩪᨸᩴ ᩁᩩᨧᩥᩁᩴ, ᨶᩣᨶᩣᨧᩥᨲᩕᩴ ᨸᨠᩣᩈᨲᩥ;

ᩋᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩈᨴᩥᩈᩮᩉᩥ, ᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᩮᩉᩮᩅ ᩈᩩᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ [ᨸᩩᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)].

᪒᪔᪑.

“ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦ ᩉᩥ ᨿᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨲ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨿᩥ ᨲᩴ ᨿᩣᩅᨲᩣ ᩅᩮᨴᨸᩣᩁᨣᩪ;

ឥមំ នុ ទ្វារំ កិមភញ្ញមាហុ [កិមភិញ្ញមាហុ (សី។ បី។)], (មនោរម ទិស្សតិ ទូរតោវ។) [( ) អយំ បាឋោ ស្យាមបោត្ថកេយេវ ទិស្សតិ]

៤៥១។

តស្ស បុដ្ឋោ វិយាកាសិ, មាតលិ ទេវសារថិ;

វិបាកំ បុញ្ញកម្មានំ, ជានំ អក្ខាសិជានតោ។

៤៥២។

“ចិត្រកូដោតិ យំ អាហុ, ទេវរាជបវេសនំ;

សុទស្សនស្ស គិរិនោ, ទ្វារញ្ហេតំ បកាសតិ។

៤៥៣។

“អនេករូបំ រុចិរំ, នានាចិត្រំ បកាសតិ;

អាកិណ្ណំ ឥន្ទសទិសេហិ, ព្យគ្ឃេហេវ សុរក្ខិតំ;

បវិសេតេន រាជីសិ, អរជំ ភូមិមក្កម”។

៤៥៤។

“សហស្សយុត្តំ ហយវាហិំ, ទិព្ពយានមធិដ្ឋិតោ;

យាយមានោ មហារាជា, អទ្ទា ទេវសភំ ឥទំ។

៤៥៥។

“ᨿᨳᩣ ᩈᩁᨴᩮ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮ [ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨)], ᨶᩦᩃᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ ᨷᨴᩥᩔᨲᩥ;

ᨲᨳᩪᨷᨾᩴ ᩍᨴᩴ ᨻ᩠ᨿᨾ᩠ᩉᩴ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᩣᩈᩩ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩴ᪨

᪔᪗᪗᪨

“ᩅᩥᨲ᩠ᨲᩦ ᩉᩥ ᨾᩴ ᩅᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᩈᩪᨲ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ, ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᨾᩣᨲᩃᩥ ᨴᩮᩅᩈᩣᩁᨳᩥ;

ᩍᨾᩴ ᨶᩩ ᨻ᩠ᨿᨾ᩠ᩉᩴ ᨠᩥᨾᨽᨬ᩠ᨬᨾᩣᩉᩩ [ᨠᩥᨾᨽᩥᨬ᩠ᨬᨾᩣᩉᩩ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)], (ᨾᨶᩮᩣᩁᨾᩮ ᨴᩥᩔᨲᩥ ᨴᩪᩁᨲᩮᩣᩅ᪨) [( ) ᩋᨿᩴ ᨷᩣᨮᩮᩣ ᩈ᩠ᨿᩣᨾᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ]

᪔᪗᪘᪨

ᨲᩔ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣᨠᩣᩈᩥ, ᨾᩣᨲᩃᩥ ᨴᩮᩅᩈᩣᩁᨳᩥ;

ᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨩᩣᨶᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᩈᩥᨩᩣᨶᨲᩮᩣ᪨

᪔᪗᪙᪨

“ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩍᨲᩥ ᨿᩴ ᩋᩣᩉᩩ, ᨷᩔᩮᩈᩣ [ᨴᩥᩔᨲᩮᩈᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᨴᩥᩔᨲᩮ ᩈᨽᩣ;

ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᩣᩁᩩᨧᩥᩁᩣ ᨧᩥᨲᩕᩣ, ᨵᩣᩁᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩣ᪨

᪔᪘᪐᪨

“ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩣ ᩈᩩᨠᨲᩣ ᨳᨾ᩠ᨽᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᩣᨾᨿᩣ;

ᨿᨲ᩠ᨳ ᨴᩮᩅᩣ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩍᨶ᩠ᨴᨷᩩᩁᩮᩣᩉᩥᨲᩣ᪨

៥០៨។

“អត្ថំ ខេចមត្យុស្សាតំ, ចិត្តឃត្តា សមន្ធខេរ;

បចិខេសខេពត ទាឌីសិ, ខេចាតំ អត្យុខេមាគតំ”។

៥០៩។

“ត្វំ ខេចា បជិតត្ថិំស្យុ, ជិស្វា ទាឌាតមាកត្វំ;

“ស្វាកត្វំ ខេព មហាទាឌ, អខេឆា ខេព អត្យុទាកត្វំ;

តិសីឆ ឆាតិ ទាឌីសិ, ខេចទាឌស្ស សត្តិខេក”។

៥១០។

“សខេក្កាបិ បជិតត្ថិត្វ [បជិតត្ថិត្វា (ក។)], ខេចខេឆហំ មិធិលក្កហំ;

តិមត្តឃិត្វ [តិមត្តឃិ ច (សី។ បី។)] កាខេមហិ, អាសខេតត ច ចាសខេចា។

៥១១។

“សាធុ ខោសិ អត្យុប្បខេត្តា, អាចាសំ ចសចត្តិតំ;

ចស ខេឆខេចស្យុ ទាឌីសិ, សត្តាកាមសមិត្ថិស្យុ;

ពាចពិខេសស្យុ ខេឆខេចស្យុ, ក្យុញ្ជា កាខេម អមាត្យុខេស”។

៥១២។

“ᨿᨳᩣ ᨿᩣᨧᩥᨲᨠᩴ ᨿᩣᨶᩴ, ᨿᨳᩣ ᨿᩣᨧᩥᨲᨠᩴ ᨵᨶᩴ;

ᩑᩅᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨴᨾᩮᩅᩮᨲᩴ, ᨿᩴ ᨸᩁᨲᩮᩣ ᨴᩣᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ᪨

᪃᪈᪆᪨

“ᨶ ᨧᩣᩉᨾᩮᨲᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ, ᨿᩴ ᨸᩁᨲᩮᩣ ᨴᩣᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ;

ᩈᨿᩴᨠᨲᩣᨶᩥ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ, ᨲᩴ ᨾᩮ ᩋᩣᩅᩮᨱᩥᨠᩴ [ᩋᩣᩅᩮᨱᩥᨿᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨), ᩋᩣᩅᩮᨶᩥᨠᩴ (ᨠ᪨)] ᨵᨶᩴ᪨

᪃᪈᪇᪨

“ᩈᩮᩣᩉᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ, ᨠᩣᩉᩣᨾᩥ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨻᩉᩩᩴ;

ᨴᩣᨶᩮᨶ ᩈᨾᨧᩁᩥᨿᩣᨿ, ᩈᩴᨿᨾᩮᨶ ᨴᨾᩮᨶ ᨧ;

ᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨡᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨶᩩᨲᨸ᩠ᨸᨲᩥ”᪨

᪃᪈᪈᪨

“ᨻᩉᩪᨸᨠᩣᩁᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᨽᩅᩴ, ᨾᩣᨲᩃᩥ ᨴᩮᩅᩈᩣᩁᨳᩥ;

ᨿᩮᩣ ᨾᩮ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨸᩣᨸᩣᨶᩴ ᨸᨭᩥᨴᩔᨿᩥ” [ᨸᨭᩥᨴᩴᩈᨿᩥ (ᨸᩦ᪨)]᪨

᪃᪈᪉᪨

“ᩍᨾᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨾᩥᩁᩣᨩᩣ, ᩅᩮᨴᩮᩉᩮᩣ ᨾᩥᨳᩥᩃᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ;

បុត្តយញ្ញា យមិត្វាន, សំយមំ អញ្ញប្បកាសី”តិ.

តិរីដជាតកំ [តេរីរាជជាតកំ (ស្យា.)] ចតុត្ថំ.

៤៤២. ខយក្កជាតកំ (៤)

៤៨០.

“បញ្ញាវេលី សត្ថុនេគាយ, ព្រាហ្មណេត្វាយយាកវេតា;

សាយំ បញ្ញាលិយា វេសតា, អប្បវេយ្យា យវេហាសឆ.

៤៨១.

“ចិចិយតិ [បិដ្ឋិយតិ (សី. បី.), ចិទ្ទិយតិ (ស្យា.)] បត្តិយតិ, សត្ថសក្ខាយកោចិដា;

ឆ្លហារិតិ សដ្ឋចតិ, វេកទិសក្ខប្បវេទៅឆតា.

៤៨២.

“លោហចិន្តា អលង្ការា, ឆឌិតិ ចាយវោហិតិ;

សិប្បិវេយហិ សុសប្បត្តា, ស្ងវេហិ សុប្បតិដ្ឋិតា.

៤៨៣.

“ឥវេសត្ថ បណ្ឌិតា អាហុ, ក្នុវិបញ្ញា វេហាកយា [វេហាកតា (ស្យា. ក.)];

យាតា ឲកាឥសី វេញ្ញា, បញ្ញាលិយំ បសាសតិ.

᪄᪈᪃᪨

“ᩋᨳᩮᨲ᩠ᨳᩮᨠᩈᨲᩴ ᨡᨲ᩠ᨿᩣ, ᩋᨶᩩᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᨿᩈᩔᩥᨶᩮᩣ;

ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩁᨭ᩠ᨮᩣ ᨻ᩠ᨿᨳᩥᨲᩣ, ᨷᨬ᩠ᨧᩣᩃᩥᨿᩴ [ᨷᨬ᩠ᨧᩣᩃᩦᨶᩴ (ᨻᩉᩪᩈᩩ)] ᩅᩈᩴ ᨣᨲᩣ᪨

᪄᪈᪄᪨

“ᨿᩴᩅᨴᩤ-ᨲᨠ᩠ᨠᩁᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᩋᨠᩣᨾᩣ ᨷᩥᨿᨽᩣᨱᩥᨶᩮᩣ;

ᨷᨬ᩠ᨧᩣᩃᨾᨶᩩᨿᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨠᩣᨾᩣ ᩅᩈᩥᨶᩮᩣ ᨣᨲᩣ᪨

᪄᪈᪅᪨

“ᨲᩣᨿ ᩈᩮᨶᩣᨿ ᨾᩥᨳᩥᩃᩣ, ᨲᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩥᨲᩣ;

ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩦ ᩅᩥᨴᩮᩉᩣᨶᩴ, ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᩁᩥᨡᨬ᩠ᨬᨲᩥ᪨

᪄᪈᪆᪨

“ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨲᩣᩁᨠᨩᩣᨲᩣᩅ, ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩥᨲᩣ;

ᨾᩉᩮᩣᩈᨵ ᩅᩥᨩᩣᨶᩣᩉᩥ, ᨠᨳᩴ ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ”᪨

᪄᪈᪇᪨

“ᨷᩤᨴᩮ ᨴᩮᩅ ᨷᩈᩣᩁᩮᩉᩥ, ᨽᩩᨬ᩠ᨩ ᨠᩣᨾᩮ ᩁᨾᩔᩩ ᨧ;

ហិត្វា បញ្ចាលិយំ វសំ, ព្រហ្មទត្តោ បលាយតី” [បលាយតិ (សី។ ស្យា។)]។

៣៩៩។

“រាជា សន្ថវកាមោ តេ, រតនានិ បវេច្ឆតិ;

អាគច្ឆន្តុ ឥតោ [តតោ (សី។ ស្យា។)] ទូតា, មញ្ជុកា បិយភាណិនោ។

៤០០។

“ភាសន្តុ មុទុកា វាចា, យា វាចា បដិនន្ទិតា;

បញ្ចាលោ ច វិទេហោ ច [បញ្ចាលី ច វិទេហា ច (សី។ បី។)], ឧភោ ឯកា ភវន្តុ តេ”។

៤០១។

“កថំ នុ កេវដ្ដ មហោសធេន, សមាគមោ អាសិ តទិង្ឃ ព្រូហិ;

កច្ចិ តេ បដិនិជ្ឈត្តោ, កច្ចិ តុដ្ឋោ មហោសធោ”។

៤០២។

“អនរិយរូបោ បុរិសោ ជនិន្ទ, អសម្មោទកោ ថទ្ធោ អសព្ភិរូបោ;

យថា មូគោ ច ពធិរោ ច, ន កិញ្ចិត្ថំ អភាសថ” [អភាសិត្ថ (ក។)]។

៤០៣។

“អទ្ធា ឥទំ មន្តបទំ សុទុទ្ទសំ, អត្ថោ សុទ្ធោ នរវីរិយេន ទិដ្ឋោ;

តថា ហិ កាយោ មម សម្បវេធតិ, ហិត្វា សយំ កោ បរហត្ថមេស្សតិ”។

៤០២។

“លក្ខញ្ញាឧកាច មតី សមេតិ, មេយ បណ្ឌិតា ភត្តមក្ខិបត្តា;

យាតិ អយាតិ អប ចាបិ ឆាតិ, មហោការេ តួយ្បិ មតិ កទោហិ”។

៤០៣។

“ជាតាសិ ទោ រាជ មហាត្កុការោចា, មហព្ពលេហិ ភត្តអតិព្រាហ្មណេត្តា;

រាជា ច តំ គណ្ហតិ មារលាត្វំ [ការលាត្វំ (សី. បី.)], មិកំ យថា ឃុកចមេរត លុទ្ទោ។

៤០៤។

“យថាបិ មទ្ធោ ពញ្ចុតំ, ចក្កំ មំសេត លោភិតំ;

អាមពិទ្ធោ ត ជាតាតិ, មទ្ធោ មរណមត្តភោ។

៤០៥។

“ឧចមេច ពុចំ រាជ, ភត្តអភេយ្យស្ស ឆឹតរំ;

កាមពិទ្ធោ ត ជាតាសិ, មទ្ធោច មរណមត្តភោ។

៤០៦។

“សចេ គច្ឆសិ បញ្ចាលំ, ខិប្បមត្តំ ជហិស្សសិ;

មិគំ បន្ថានុពន្ធំវ [បថានុបន្នំវ (សី។ ស្យា។ បី។)], មហន្តំ ភយមេស្សតិ”។

៩០៨។

“មយមេវ ពាលម្ហសេ ឯឡមូគា, យេ ឧត្តមត្ថានិ តយិ លបិម្ហា;

កិមេវ ត្វំ នង្គលកោដិវឌ្ឍោ, អត្ថានិ ជានាសិ យថាបិ អញ្ញេ”។

៩១០។

“ឥមំ គលេ គហេត្វាន, នាសេថ វិជិតា មម;

យោ មេ រតនលាភស្ស, អន្តរាយាយ ភាសតិ”។

៩១១។

“តតោ ច សោ អបក្កម្ម, វេទេហស្ស ឧបន្តិកា;

អថ អាមន្តយី ទូតំ, មាឋរំ [មឍរំ (សី។), មាឋុរំ (ស្យា។), មាឍរំ (បី។)] សុវបណ្ឌិតំ។

៩១២។

“ឯហិ សម្ម ហរិតបក្ខ [ហរីបក្ខ (សី។ បី។)], វេយ្យាវច្ចំ ករោហិ មេ;

អត្ថិ បញ្ចាលរាជស្ស, សាឡិកា សយនបាលិកា។

៩១៣។

‘ᨲᩴ ᨡᩣᨴ᩠ᨴᩮᨳ [ᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩮᨳ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨), ᨲᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩮᨳ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩔᩩ, ᩈᩣ ᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩔ ᨠᩮᩣᩅᩥᨴᩣ;

ᩈᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨧ ᨠᩮᩣᩈᩥᨿᩔ ᨧ᪨

᪄᪀᪃᪨

“‘ᩋᩣᨾᩮᩣ’ᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨸᨭᩥᩔᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᨾᩣᨥᩁᩮᩣ ᩈᩩᨧᨸ᩠ᨸᩥᨲᩮᩣ;

ᩋᨣᨾᩣᩈᩥ ᩉᩁᩥᨲᨸᨠ᩠ᨡᩮᩣ [ᩉᩁᩥᨸᨠ᩠ᨡᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)], ᩈᩣᨬ᩠ᨬᨠᩣᨿ ᩁᩩᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ᪨

᪄᪀᪄᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨾᩣᨥᩁᩮᩣ ᩈᩩᨧᨸ᩠ᨸᩥᨲᩮᩣ;

ᩋᨨᩣᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᩉᩥ ᩈᩩᨫᩮᨶ, ᩈᩣᨬ᩠ᨬᨠᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩩᨠᩣᩃᩥᨠᩴ᪨

᪄᪀᪅᪨

‘ᨠᩥᨶ᩠ᨶᩩ ᨲᩮ ᩈᩩᨫᩮᨶ ᨾᨾᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ, ᨠᩥᨶ᩠ᨶᩩ ᨧᩮᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ;

ᨠᩥᨶ᩠ᨶᩩ ᨲᩮ ᨾᩁᩩᨲᩣ ᩃᩥᨡᩣ, ᩃᨯ᩠ᨯᩮᨲ ᩈᩩᨫᩮᨶ ᨷᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ’ [ᨲᨧ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)]᪨

᪄᪀᪆᪨

‘ᨷᩩᨵᩃᨶ᩠ᨲᩮᩣᨧ ᨾᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ, ᩋᨲᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ;

ᩋᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᨾᩁᩩᨲᩣ ᩃᩥᨡᩣ, ᩃᨯ᩠ᨯᩮᨲ ᩈᩩᨧᨸᩥᨲ᩠ᨳᩥᨲ᪨

៤១៨។

‘កុតោ នុ សម្ម អាគម្ម, កស្ស វា បហិតោ តុវំ;

ន ច មេសិ ឥតោ បុព្វេ, ទិដ្ឋោ វា យទិ វា សុតោ”។

៤១៩។

“អហោសិំ វិទេហរាជស្ស, បាសាទេ សយនបាលកោ;

តតោ សោ ធម្មិកោ រាជា, ពន្ធេ មោចេសិ ពន្ធនា”។

៤២០។

“តស្ស មេកា ទុតិយាសិ, សាឡិកា មញ្ជុភាណិកា;

តំ តត្ថ អវធី សេនោ, បេក្ខតោ សុឃរេ មម”។

៤២១។

“តស្សា កាមា ហិ សម្មត្តោ, អាគតោស្មិ តវន្តិកេ;

សចេ ករេយ្យ [ករេយ្យាសិ (សី.), ករេយ្យុ (ស្យា.), ករេយ្យាសិ មេ (បី.)] ឱកាសំ, ឧភយោវ វសាមសេ”។

៤២២។

“សុវោ ច សុវិំ កាមេយ្យ, សាឡិកោ បន សាឡិកំ;

សុវស្ស សាឡិកាយេវ [សាឡិកាយ ច (សី. បី.)], សំវាសោ ហោតិ កីទិសោ”។

៥១២។

“យោ យំ កាមេ [យំ យំ កាមី (សី. បី.)] កាមយតិ, អបិ ចណ្ឌាលិកាមបិ;

សព្វោ ហិ សទិសោ ហោតិ, នត្ថិ កាមេ អសាទិសោ”។

៥១៣។

“អត្ថិ ជម្ពាវតី [ជម្ពវតី (សី. ស្យា.), ចម្ពាវតី (ក.)] នាម, មាតា សិវិស្ស [សិព្ពិស្ស (សី. បី.)] រាជិនោ;

សា ភរិយា វាសុទេវស្ស, កណ្ហស្ស មហេសី បិយា។

៥១៤។

“រដ្ឋវតី [រថវតី (សី. បី.), រតនវតី (ស្យា.)] កិម្បុរិសី, សាបិ វច្ឆំ អកាមយិ;

មនុស្សា មិគិយា សទ្ធិំ, នត្ថិ កាមេ អសាទិសោ”។

៥១៥។

“ហន្ទ ខ្វាហំ គមិស្សាមិ, សាឡិកេ មញ្ជុភាណិកេ;

បច្ចក្ខានុបទញ្ហេតំ, អតិមញ្ញសិ នូន មំ”។

៥១៦។

“ន សិទិ តរយាតស្ស, យាជេរ សុវបណ្ឌិត;

ឥធេវ តាវ អច្ឆស្សុ, យាវ រាជាន ទក្ខសិ [ទក្ខិសិ (បី។)];

សោស្សិ [សោស្សសិ (សី។)] សទ្ទំ មុទិង្គានំ, អាតុរាវញ្ច រាជិនោ”។

៤១៥។

“យោ នុ ខ្វាយំ តិព្ពោ សទ្ទោ, តិរោជនបទេ [តិរោជនបទំ (បី។ ក។)] សុតោ;

ធីតា បញ្ចាលរាជស្ស, ឱសធី វិយ វណ្ណិនី;

តំ ទស្សតិ វិទេហានំ, សោ វិវាហោ ករិស្សតិ”។

៤១៦។

“ឯទិសោ យា [តេទិសោ តេ (សី។)] អមិត្តានំ, វិវាហោ ហោតុ យាទិសោ;

យថា បញ្ចាលរាជស្ស, វេទេហេន ករិស្សតិ”។

៤១៧។

“អានយិត្វាន វេទេហំ, បញ្ចាលិនំ រថេសភោ;

តតោ តំ ឃាតយិស្សតិ, នស្ស សខី ករិស្សតិ”។

៤១៨។

“ហន្ទ ខោ មំ អនុជានាហិ, រត្តិយោ សត្តរត្តិយោ;

យាវាហំ សិវិរាជស្ស, អារោចេមិ មហេសិនោ;

លទ្ធា ច មេ អាវសថា, សាឡិកាយ ឧបដ្ឋិកំ” [ឧបដ្ឋិកា (សី។ ក។)]។

៤១១។

“ហន្ទ ខោ តំ អនុជានាមិ, រត្តិយោ សត្តមត្តិយោ;

សចេ ត្វំ សត្តរត្តេន, នាគច្ឆសិ មមន្តិកេ;

មញ្ញេ ឱក្កន្តសត្តំ [ឱក្កន្តសន្តំ (ស្យា។ បី។ ក។)] មំ, មតាយ អាគមិស្សសិ”។

៤១២។

“តតោ ច ខោ សោ គន្ត្វាន, មាឋរោ សុវបណ្ឌិតោ;

មហោសធស្ស អក្ខាសិ, សាឡិកាវចនំ ឥទំ”។

៤១៣។

“យស្សេវ ឃរេ ភុញ្ជេយ្យ ភោគំ, តស្សេវ អត្ថំ បុរិសោ ចរេយ្យ”;

“ហន្ទាហំ គច្ឆាមិ បុរេ ជនិន្ទ, បញ្ចាលរាជស្ស បុរំ សុរម្មំ;

និវេសនានិ មាបេតុំ, វេទេហស្ស យសស្សិនោ។

៤១៤។

“និវេសនានិ មាបេត្វា, វេទេហស្ស យសស្សិនោ;

ᨿᨳᩣ ᨲᩮ ᨸᩉᩥᨱᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩥ, ᨲᨳᩣ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿ”᪨

᪄᪂᪆᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᨸᩤᨿᩣᩈᩥ ᨸᩩᩁᩮ ᨾᩉᩣᩈᩮᨶᩮᩣ, ᨸᨬ᩠ᨧᩣᩃᩁᩣᨩᩔ ᨸᩩᩁᩴ ᩈᩩᩁᨾ᩠ᨾᩴ;

ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩣᨶᩥ ᨾᩣᨸᩮᨲᩩᩴ, ᩅᩮᨴᩮᩉᩔ ᨿᩈᩔᩥᨶᩮᩣ”᪨

᪄᪂᪇᪨

“ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩣᨶᩥ ᨾᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩅᩮᨴᩮᩉᩔ ᨿᩈᩔᩥᨶᩮᩣ;

ᩋᨳᩔ ᨸᩤᩉᩥᨱᩦ ᨴᩪᨲᩴ, [ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨸᩮᩤᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ] ᩅᩮᨴᩮᩉᩴ ᨾᩥᨳᩥᩃᨣ᩠ᨣᩉᩴ [ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨸᩮᩤᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ];

ᩑᩉᩥ ᨴᩣᨶᩥ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨾᩣᨸᩥᨲᩴ ᨲᩮ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩴ”᪨

᪄᪂᪈᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩁᩣᨩᩣ ᨸᩤᨿᩣᩈᩥ, ᩈᩮᨶᩣᨿ ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩥᨿᩣ [ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩥᨶᩥᨿᩣ (ᨠ᪨)];

ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩅᩤᩉᨶᩴ ᨴᨭ᩠ᨮᩩᩴ, ᨹᩦᨲᩴ ᨠᨸᩥᩃᩥᨿᩴ [ᨠᨾ᩠ᨸᩥᩃ᩠ᩃᩥᨿᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨸᩩᩁᩴ”᪨

᪄᪂᪉᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᩤᩉᩥᨱᩥ;

‘ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ’ᩈ᩠ᨾᩥ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨲᩅ ᨸᩤᨴᩣᨶᩥ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲᩩᩴ᪨

᪄᪃᪀᪨

‘𑄘𑄘𑅅𑄦𑄨 𑄘𑅅𑄚𑄨 𑄟𑄬 𑄇𑄐𑄳𑄐𑄁, 𑄚𑅅𑄢𑄨𑄁 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄋𑄳𑄉𑄥𑄮𑄞𑄨𑄚𑄨𑄁;

𑄥𑄪𑄤𑄕𑄳𑄕𑄬𑄚 𑄛𑄑𑄨𑄌𑄳𑄍𑄚𑄳𑄚𑄁, 𑄘𑅅𑄥𑄩𑄉𑄕𑄛𑄪𑄢𑄇𑄳𑄈𑄖𑄁’”.

𑄿𑄹𑄶.

“𑄥𑄳𑄤𑅅𑄉𑄖𑄁 𑄖𑄬𑄤 [𑄖𑄬 (𑄥𑄩.), 𑄖𑄬𑄛𑄨 (𑄥𑄳𑄡𑅅.), 𑄖𑄬𑄚 (𑄛𑄩.)] 𑄤𑄬𑄘𑄬𑄦, 𑄃𑄗𑄮 𑄖𑄬 𑄃𑄘𑄪𑄢𑅅𑄉𑄖𑄁;

𑄚𑄇𑄳𑄈𑄖𑄳𑄖𑄁𑄡𑄬𑄤 𑄛𑄢𑄨𑄛𑄪𑄌𑄳𑄍, 𑄃𑄦𑄁 𑄇𑄐𑄳𑄐𑄁 𑄘𑄘𑅅𑄟𑄨 𑄖𑄬;

𑄥𑄪𑄤𑄕𑄳𑄕𑄬𑄚 𑄛𑄑𑄨𑄌𑄳𑄍𑄚𑄳𑄚𑄁, 𑄘𑅅𑄥𑄩𑄉𑄕𑄛𑄪𑄢𑄇𑄳𑄈𑄖𑄁”.

𑄿𑄹𑄷.

“𑄖𑄖𑄮 𑄌 𑄢𑅅𑄎𑅅 𑄤𑄬𑄘𑄬𑄦𑄮, 𑄚𑄇𑄳𑄈𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄛𑄪𑄌𑄳𑄍𑄗 [𑄛𑄢𑄨𑄛𑄪𑄌𑄳𑄍𑄖𑄨 (𑄥𑄳𑄡𑅅. 𑄇.)];

𑄚𑄇𑄳𑄈𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄛𑄪𑄌𑄳𑄍𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅, 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄘𑄖𑄳𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄛𑅅𑄦𑄨𑄕𑄨.

𑄿𑄹𑄸.

“𑄘𑄘𑅅𑄦𑄨 𑄘𑅅𑄚𑄨 𑄟𑄬 𑄇𑄐𑄳𑄐𑄁, 𑄚𑅅𑄢𑄨𑄁 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄋𑄳𑄉𑄥𑄮𑄞𑄨𑄚𑄨𑄁;

𑄥𑄪𑄤𑄕𑄳𑄕𑄬𑄚 𑄛𑄑𑄨𑄌𑄳𑄍𑄚𑄳𑄚𑄁, 𑄘𑅅𑄥𑄩𑄉𑄕𑄛𑄪𑄢𑄇𑄳𑄈𑄖𑄁”.

𑄿𑄹𑄹.

“𑄘𑄘𑅅𑄟𑄨 𑄘𑅅𑄚𑄨 𑄖𑄬 𑄇𑄐𑄳𑄐𑄁, 𑄚𑅅𑄢𑄨𑄁 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄋𑄳𑄉𑄥𑄮𑄞𑄨𑄚𑄨𑄁;

ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ, ᨠᩣᩈᩥᨠᩃᨸᩩᩁᨲ᩠ᨲᩴ”᪨

᪄᪃᪃᪨

“ᩉᨲ᩠ᨳᩦ ᩋᩔᩣ ᩁᨳᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩦ, ᩈᩮᨶᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨾ᩠ᨾᩥᨲᩣ [ᩅᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)];

ᩏᨠ᩠ᨠᩣ ᨸᨴᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨫᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩥᨶ᩠ᨶᩩ ᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ᪨

᪄᪃᪄᪨

“ᩉᨲ᩠ᨳᩦ ᩋᩔᩣ ᩁᨳᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩦ, ᩈᩮᨶᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨾ᩠ᨾᩥᨲᩣ [ᩅᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)];

ᩏᨠ᩠ᨠᩣ ᨸᨴᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨫᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨠᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥ [ᨠᩣᩉᨲᩥ (ᨠ᪨)] ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲ”᪨

᪄᪃᪅᪨

“ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨲᩴ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨧᩪᩊᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨾᩉᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣ;

ᨸᨴᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᨲ᩠ᨲᩮᨶ [ᨸᨴᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᩮ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᨲ᩠ᨲᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)], ᨸᩣᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᨥᩣᨲᨿᩥᩔᨲᩥ”᪨

᪄᪃᪆᪨

“ᩏᨻ᩠ᨻᩮᨵᨲᩥ ᨾᩮ ᩉᨴᨿᩴ, ᨾᩩᨡᨬ᩠ᨧ ᨸᩁᩥᩈᩩᩔᨲᩥ;

ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩥᩴ ᨶᩣᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ, ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨴᨯ᩠ᨰᩮᩣᩅ ᩋᩣᨲᨸᩮ᪨

᪄᪃᪇᪨

“ᨠᨾ᩠ᨾᩣᩁᩣᨶᩴ ᨿᨳᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᩣ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨫᩣᨿᨲᩥ ᨶᩮᩣ ᨻᩉᩥ;

ᩏᨧᨿ᩠ᩉᩴ ᩉᨴᨿᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨫᩣᨿᨲᩥ ᨶᩮᩣ ᨻᩉᩥ”᪨

᪄᪅᪀᪨

“ᨸᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᨶᩣᨲᩦᨲᩮᩣ, ᨠᩥᨶ᩠ᨶᩩ ᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣᩈᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿ;

ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᩃᩮᩣ ᨲᩴ ᨲᩣᨿᨶ᩠ᨲᩩ, ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᨾᨶ᩠ᨲᩥᨶᩮᩣ ᨩᨶᩣ᪨

᪄᪅᪁᪨

“ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣᨾᨧ᩠ᨧᩔ ᩅᨧᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩣᨾᩉᩥᨲᩮᩈᩥᨶᩮᩣ;

ᩋᨲ᩠ᨲᨸᩦᨲᩥᩁᩈᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ, ᨾᩥᨣᩮᩣ ᨠᩪᨭᩮᩅ ᩒᩉᩥᨲᩮᩣ᪨

᪄᪅᪂᪨

“ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨾᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᨻᩊᩥᩈᩴ, ᩅᨦ᩠ᨠᩴ ᨾᩴᩈᩮᨶ ᨨᩣᨴᩥᨲᩴ;

ᩋᩣᨾᨣᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨾᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᨾᩁᨱᨾᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ᪨

᪄᪅᪃᪨

“ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨲᩩᩅᩴ ᩁᩣᨩ, ᨧᩪᩊᨶᩮᨿ᩠ᨿᩔ ᨵᩦᨲᩁᩴ;

ᨠᩣᨾᨣᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᩈᩥ, ᨾᨧ᩠ᨨᩮᩣᩅ ᨾᩁᨱᨾᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ᪨

᪄᪅᪄᪨

“សចេ គច្ឆសិ បញ្ចាល, ខិប្បមត្តំ ជហិស្សសិ;

មិគំ បន្ថានុពន្ធំវ, មហន្តំ ភយមេស្សតិ។

៤៣៣។

“អនរិយរូបោ បុរិសោ ជនិន្ទ, អហីវ ឧច្ឆង្គគតោ ឌសេយ្យ;

ន តេន មិត្តិំ កយិរាថ ធីរោ [បញ្ញោ (បី.)], ទុក្ខោ ហវេ កាបុរិសេន [កាបុរិសេហិ (ក.)] សង្គមោ។

៤៣៤។

“យទេវ [យំ ត្វេវ (សី. ស្យា. បី.)] ជញ្ញា បុរិសំ [បុរិសោ (ស្យា. ក.)] ជនិន្ទ, សីលវាយំ ពហុស្សុតោ;

តេនេវ មិត្តិំ កយិរាថ ធីរោ, សុខោ ហវេ សប្បុរិសេន សង្គមោ”។

៤៣៥។

“ពាលោ តុវំ ឯឡមូគោសិ រាជ, យោ ឧត្តមត្ថានិ មយី លបិត្ថោ;

កិមេវហំ នង្គលកោដិវឌ្ឍោ, អត្ថានិ ជានាមិ [ជានិស្សំ (សី. ស្យា. បី.)] យថាបិ អញ្ញេ។

៤៣៦។

“ឥមំ គលេ គហេត្វាន, នាសេថ វិជិតា មម;

យោ មេ រតនលាភស្ស, អន្តរាយាយ ភាសតិ”។

៤៣៧។

“យេហាយឆ អតឹេតត, ភាត្យចិន្ណត្តិ បល្ហិតា;

កិ យំ អស្សៀច សប្ពត្តំ, បេតាេឆេភច ចិន្ណសិ។

៤៤០។

“សេឆ បស្សសិ យោក្កុ ចា, េលយំ ចា បភ បស្សសិ;

េតេភច យំ អត្យសាស, កិ អតឹេតភ ចិន្ណសិ”។

៤៤១។

“អតឹតំ យាត្យសំ កម្មំ, ក្យក្កទំ ក្យទកិសម្ពចំ;

ភ តំ សេក្កាយិ យោេឆតំ, តំ្ ឋបឌាភស្សុ [តូ្យ្យិ ឌាភស្សុ (សឹ។ បឹ។)] ៣ត្តិឃ។

៤៤២។

“សត្តិ េចហាឃសា [េចហាសឃា (សឹ។ បឹ។)] ភាកា, ឰត្ថិ្ឌយេត្តា ឃសស្សិេតា;

េតបិ អាគាឃ កេន្ធឃ្យំ, ឃស្ស េហាត្តិ តឆាចិឆា។

៤៤៣។

“សត្តិ េចហាឃសា អស្សា, ឰត្ថិ្ឌយេត្តា ឃសស្សិេតា;

េតបិ អាគាឃ កេន្ធឃ្យំ, ឃស្ស េហាត្តិ តឆាចិឆា។

៩៩៣។

“សត្តិ ចេហាយសា បត្តិ, ឍូឌ្ឌិយត្តោ ឃសស្សិតោ;

តេបិ អាគាឃ កច្ឆឃ្យុំ, ឃស្ស តោត្តិ ពឆាចិឆា។

៩៩៤។

“សត្តិ ចេហាយសា ឃក្លា, ឍូឌ្ឌិយត្តោ ឃសស្សិតោ;

តេបិ អាគាឃ កច្ឆឃ្យុំ, ឃស្ស តោត្តិ ពឆាចិឆា។

៩៩៥។

“អតីតំ យាត្យំ កយ្ញុំ, ត្យក្កូនំ ត្យនកិសយ្យុចំ;

ត តំ សត្វាយិ យោមេចត្យំ, អត្តលិចេល្លត លត្តិឃ”។

៩៩៦។

“អតីរតស្សី បុទិយោ, យហត្តេ ក្តកាណ្ណមេច;

ឃត្តូ យោ លកតោ កាឆំ [តាចំ (ក។)], តត្តូ យោ ចិត្តតោ ស្យុលំ។

៩៩៧។

“ខុចំ អយញ្ញោ ទញ្ញោ ច, ត្វំ បតិដ្ឋា យហោមសឆ;

ត្វំ តោសិ យត្តិតំ សេដ្ឋា, អយេត្សក្លា បសេខាចឃ”។

៩៩៨។

“អតីតំ មានុសំ កាយំ, ទុក្ករំ ទុរភិសម្ភវំ;

ន តំ សក្កោមិ មោចេតុំ, ត្វំ បជានស្សុ សេនក”។

៩៧០។

“សុណោហិ មេតំ [ឯតំ (សី។ ក។)] វចនំ, បស្ស សេនំ [បស្សសេ’តំ (សី។ បី។)] មហព្ភយំ;

សេនកំ ទានិ បុច្ឆាមិ, កិំ កិច្ចំ ឥធ មញ្ញសិ”។

៩៧១។

“អគ្គិ វា ទ្វារតោ ទេយ, គណ្ហាមសេ វិកន្តនំ [វិកត្តនំ (សី។ បី។)];

អញ្ញមញ្ញំ វធិត្វាន, ខិប្បំ ហិស្សាម ជីវិតំ;

មា នោ រាជា ព្រហ្មទត្តោ, ចិរំ ទុក្ខេន មារយិ”។

៩៧២។

“សុណោហិ មេតំ វចនំ, បស្ស សេនំ មហព្ភយំ;

បុក្កុសំ ទានិ បុច្ឆាមិ, កិំ កិច្ចំ ឥធ មញ្ញសិ”។

៩៧៣។

“ចិរំ ផាឡិត្វា យិឃ្យាយ, លិប្បំ ហិស្សាយ ជីវិតំ;

យា តោ រាជា ព្រហ្មទត្តា, ជិរំ ទុក្ខេន យាទយិ”។

៤៥២។

“សុណោហិ មេតំ វចនំ, បស្ស សេតំ មហត្ថិយំ;

កាយិទ្ធិ [កាចិទ្ធិ (សី។ បី។)] ញាតិ ព្រូហាមិ, កិំ កិច្ចំ ពុទ្ធ យញ្ញសិ”។

៤៥៣។

“រន្ទ្យា ពន្ត្យយិឃ្យាយ, បបិតា បបតាយនេ [បបនេពាយនេ (សី។ បី។)];

យា តោ រាជា ព្រហ្មទត្តា, ជិរំ ទុក្ខេន យាទយិ”។

៤៥៤។

“សុណោហិ មេតំ វចនំ, បស្ស សេតំ មហត្ថិយំ;

ទេវិទ្ធិ ញាតិ ព្រូហាមិ, កិំ កិច្ចំ ពុទ្ធ យញ្ញសិ”។

៤៥៥។

“អគ្គិំ ច ត្វាទេតា ទេយ, ពណ្ហាយនេ ចិពត្តតំ;

អញ្ញាយញ្ញា ចជិត្វាន, លិប្បំ ហិស្សាយ ជីវិតំ;

ន តោ ឯកណ្ណាតិ ទេយាទេចំ, សុទេហទេភច យទេហាវទេសា”។

៩៥៦។

“យថា កទលិនោ សារំ, អន្វេសំ នាធិគច្ឆតិ;

ឯវំ អន្វេសមានា តំ, បញ្ហំ នាជ្ឈគមាមសេ។

៩៥៧។

“យថា សិម្ពលិនោ សារំ, អន្វេសំ នាធិគច្ឆតិ;

ឯវំ អន្វេសមានា តំ, បញ្ហំ នាជ្ឈគមាមសេ។

៩៦០។

“អទេសេ វត នោ វុដ្ឋំ, កុញ្ជរានំវនោទកេ;

សកាសេ ទុម្មនុស្សានំ, ពាលានំ អវិជានតំ។

៩៦១។

“ឧព្ពហតិ មេ ហទយំ, មុខញ្ច បរិសុស្សតិ;

និព្ពុតិំ នាធិគច្ឆាមិ, អគ្គិទឌ្ឍោវ អាតបេ។

៩៦២។

“កម្មារានំ យថា ឧក្កា, អន្តោ ឈាយតិ នោ ពហិ;

ឧសម្ហឹ ហទយំ មយ្ហំ អន្តោ ឈាយតិ នោ ពហិ”។

៤៦១។

“តតោ សោ បណ្ឌិតោ ធីរោ, អត្ថទស្សី មហោសធោ;

វេទេហំ ទុក្ខិតំ ទិស្វា, ឥទំ វចនមព្រវិ។

៤៦២។

‘មា ត្វំ ឈាយិ មហារាជ, មា ត្វំ ឈាយិ រថេសភ;

អហំ តំ ពោសយិស្សាមិ, រាហុគ្គហំវ [រាហុគហិតំវ (សី។ ស្យា។ បី។)] ចន្ទិមំ។

៤៦៣។

‘មា ត្វំ ឈាយិ មហារាជ, មា ត្វំ ឈាយិ រថេសភ;

អហំ តំ ពោសយិស្សាមិ, រាហុគ្គហំវ សូរិយំ។

៤៦៤។

“មា ត្វំ ឈាយិ មហារាជ, មា ត្វំ ឈាយិ រថេសភ;

អហំ តំ ពោសយិស្សាមិ, បង្កេ សន្នំវ កុញ្ជរំ។

៤៦៥។

‘មា ត្វំ ឈាយិ មហារាជ, មា ត្វំ ឈាយិ រថេសភ;

អហំ តំ ខេមាធយិស្សាមិ, ខេបត្វអាតាត្ថិច បត្តុកាៈ

៤ប័ប័ៈ

[អឈំ កាឆា ឃឹៈ ឞឹៈ ខេបិត្វខេកាខុ ត ឌិស្សតិ] ‘យា ត្វំ កាឃិ យហារាឌ, យា ត្វំ កាឃិ ររខេឆរក;

អហំ តំ ខេមាធយិស្សាមិ, បក្លិ តាត្ថិច បញ្ចខេរ [អឈំ កាឆា ឃឹៈ ឞឹៈ ខេបិត្វខេកាខុ ត ឌិស្សតិ]ៈ

៤ប័ង៉ៈ

‘យា ត្វំ កាឃិ យហារាឌ, យា ត្វំ កាឃិ ររខេឆរក;

អហំ តំ ខេមាធយិស្សាមិ, យខេន្ធ ឌាលកខេតារិចៈ

៤ង០ៈ

‘យា ត្វំ កាឃិ យហារាឌ, យា ត្វំ កាឃិ ររខេឆរក;

អហំ តំ ខេមាធយិស្សាមិ, ររខេឃាក្កុតាលចាហត៌ៈ

៤ង១ៈ

‘យា ត្វំ កាឃិ យហារាឌ, យា ត្វំ កាឃិ ររខេឆរក;

បញ្ចាល់ ចាហយិស្សាមិ [ឆាំហយិស្សាមិ (ស្យាៈ), ចារយិស្សាមិ (កៈ)], កាកខេរត៌ច ខេលន្ធុតាៈ

៤ង៧ៈ

‘អថ បញ្ញា កិមត្ថិយា, អមច្ចោ វាបិ តាទិសោ;

យោ តំ សម្ពាធបក្ខន្តំ [សម្ពាធបក្ខិត្តំ (សី។ បី។)], ទុក្ខា ន បរិមោចយេ’”។

៥៨២។

“ឯវ មាលចា ឧដ្ឋេវ, យុំ សោវេវ សត្ថិកោ;

វេទេហោ សហមច្ចេហិ, ឧមង្គេន [ឧម្មគ្គេន (សី។ បី។), ឧមគ្គេន (ស្យា។) ឯវមុបរិបិ] គមិស្សតិ”។

៥៨៣។

“តស្ស តំ វចនំ សុត្វា, បណ្ឌិតស្សានុចារិនោ [បណ្ឌិតស្សានុសារិនោ (សី។ ស្យា។ បី។)];

ឧមង្គទ្វារំ វិវរិំសុ, យន្តយុត្តេ ច អគ្គឡេ”។

៥៨៤។

“បុរតោ សេនកោ យាតិ, បច្ឆតោ ច មហោសធោ;

មជ្ឈេ ច រាជា វេទេហោ, អមច្ចបរិវារិតោ”។

៥៨៥។

“ឧមង្គា និក្ខមិត្វាន, វេទេហោ នាវមារុហិ;

អភិរុឡ្ហញ្ច តំ ញត្វា [អភិរុឡ្ហំ ញត្វាន (ស្យា។ ក។)], អនុសាសិ មហោសធោ។

៥៨៦។

‘អយំ តេ សសុរោ ទេវ, អយំ សស្សុ ជនាធិប;

យថា មាតុ បដិបត្តិ, ឯវំ តេ ហោតុ សស្សុយា។

៦៩៨។

‘យថាបិ និយកោ ភាតា, សោទរិយោ ឯកមាតុកោ;

ឯវំ បញ្ចាលចន្ទា តេ, ទយិតព្ពា រថេសភ។

៦៩៩។

‘អយំ បញ្ចាលចន្ទី តេ, រាជបុត្តី អភិជ្ឈិតា [អភិច្ឆិតា (សី។ ស្យា។ បី។)];

កាមំ ករោហិ តេ តាយ, ភរិយា តេ រថេសភ’”។

៧០០។

“អារុយ្ហ នាវំ តរមានោ, កិន្នុ តីរម្ហិ តិដ្ឋសិ;

កិច្ឆា មុត្តាម្ហ ទុក្ខតោ, យាម ទានិ មហោសធ”។

៧០១។

“នេស ធម្មោ មហារាជ, យោហំ សេនាយ នាយកោ;

សេនង្គំ បរិហាបេត្វា, អត្តានំ បរិមោចយេ។

៨០១.

“កិចេសកមិស្យត ទេច, សេកង្គំ បរិហាបិតំ;

តំ ជិត្វា ព្រហ្មទត្តក, អាគមិស្សំ រថេសភ”.

៨០២.

“អប្បសេនោ មហាសេនំ, កថំ វិគ្គយ្ហ [និគ្គយ្ហ (ស្យា. ក.)] ហេស្សសិ;

ទុដ្ឋាលោ ពាលចេត្តក, វិហញ្ញិស្សសិ បណ្ឌិត”.

៨០៣.

“អប្បសេនោបិ ចេ មន្តី, មហាសេនំ អមន្តិនំ;

ជិនាតិ រាជា រាជានោ, អាទិច្ចោវុទយំ តមំ”.

៨០៤.

“សុសុខំ វត សំវាសោ, បណ្ឌិតេហីតិ សេនក;

បក្ខីវ បញ្ជរេ ពទ្ធេ, មច្ឆេ ជាលគតេរិវ;

អមិត្តហត្ថត្តគតេ [អមិត្តស្ស ហត្ថគតេ (ក.)], មោចយី នោ មហោសធោ”.

៨០៥.

“ឯវមេតំ [ឯវមេវ (ស្យា.)] មហារាជ, បណ្ឌិតា ហិ សុខាវហា;

បក្លិច បញ្ញារេ ពរេ្ធ, យរេ្ឋ ខាលកេតរិច;

អយិត្តហត្តត្តាកេត, យោចឃឹ តោ យហោសឆោ”។

៤០៤។

“រក្លិត្វា កសិណំ រត្តិំ, ក្នុងអតេឃ្យោ យហត្ថលោ;

ឧទេត្តំ អនុស្សុក្កិត្វា, ឧបកាទឹ ឧបិកយិ។

៤០៥។

“អារុយ្ហបចរំ តាកំ, ពលចត្តំ សដ្ឋិហាឃតំ;

រាខា អចោច បញ្ជារលោ, ក្នុងអតេឃ្យោ យហត្ថលោ។

៤០៦។

“សត្ថរេក្ខា យហិចយេត [យហិចយេត (ស្យា។)], សរយាកាឃ បិហិតា;

បេសយេ អញ្ញកាសិត្វ, បុថុក្ខេត្ត សមាគតេ។

៤១០។

“ហត្ថារោហេ អនីកដ្ឋេ, រថិកេ បត្តិការកេ;

ឧបិសតយិញ្ញាតហេត្វ, ចាលចេឆេ សមាគតេ”។

៦១១.

“បេសេ ច កុញ្ជរេ ទន្តី, ពលវន្តេ សដ្ឋិហាយនេ;

មទ្ទន្តុ កុញ្ជរា នគរំ, វេទេហេន សុមាបិតំ។

៦១២.

“វច្ឆទន្តមុខា សេតា, តិក្ខគ្គា អដ្ឋិវេធិនោ;

បណុន្នា ធនុវេគេន, សម្បតន្តុតរីតរា។

៦១៣.

“មាណវា វម្មិនោ សូរា, ចិត្រទណ្ឌយុតាវុធា;

បក្ខន្ទិនោ មហានាគា, ហត្ថីនំ ហោន្តុ សម្មុខា។

៦១៤.

“សត្តិយោ តេលធោតាយោ, អច្ចិមន្តា [អច្ចិមន្តី (សី.)] បភស្សរា;

វិជ្ជោតមានា តិដ្ឋន្តុ, សតរំសីវ [សតរំសា វិយ (សី.)] តារកា។

៦១៥.

“អាវុធពលវន្តានំ, គុណិកាយូរធារិនំ;

ឯតាទិសានំ យោធានំ, សង្គាមេ អបលាយិនំ;

ᩅᩮᨴᩮᩉᩮᩣ ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ, ᩈᨧᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩦᩅ ᨠᩣᩉᩥᨲᩥ.

᪇᪁᪆.

“ᨲᩥᩴᩈ ᨾᩮ ᨸᩩᩁᩥᩈᨶᩣᩅᩩᨲ᩠ᨿᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅᩮᨠᩮᨠᨶᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣ;

ᨿᩮᩈᩴ ᩈᨾᩴ ᨶ ᨸᩈ᩠ᩈᩣᨾᩥ, ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨾᩉᩥᨾᩴ ᨧᩁᩴ.

᪇᪁᪇.

“ᨶᩣᨣᩣ ᨧ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᩦ, ᨻᩃᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨭ᩠ᨮᩥᩉᩣᨿᨶᩣ;

ᨿᩮᩈᩴ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᩈᩮᩣᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩩᨾᩣᩁᩣ ᨧᩣᩁᩩᨴᩈ᩠ᩈᨶᩣ;

᪇᪁᪈.

“ᨸᩦᨲᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩣ ᨸᩦᨲᩅᩈᨶᩣ, ᨸᩦᨲᩩᨲ᩠ᨲᩁᨶᩥᩅᩣᩈᨶᩣ;

ᨶᩣᨣᨡᨶ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᩈᩮᩣᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅ ᨶᨶ᩠ᨴᨶᩮ.

᪇᪁᪉.

“ᨸᩣᨮᩦᨶᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᨶᩮᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᩣ, ᨲᩮᩃᨵᩮᩣᨲᩣ ᨸᨽᩈ᩠ᩈᩁᩣ;

ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᨶᩁᨵᩦᩁᩮᩉᩥ [ᨶᩁᩅᩦᩁᩮᩉᩥ (ᩈᩦ. ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨸᩦ.)], ᩈᨾᨵᩣᩁᩣ ᩈᩩᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩣ.

᪇᪂᪀.

“ចេល្លាលិភោ ចិតយឡ, សិក្កាឃសយឃា ធញហា;

គហិតា ពាលចត្តេហិ, សុប្យហារប្យហាទិកិ។

លិ១០។

“សុចណ្ណឆទុសយ្យត្ភា, លោហិតកក្ខុបឆាទិតា;

ចិចត្តយាភា សោកត្តិ, ចិន្ទុចក្កុឈភត្តទេ។

លិ១១។

“បដាកា [បតាកា (សី។ បី។), បធកា (ស្យា។)] ចយ្លិភោ ស្វរា, អសិចយ្លុស្ស កោចកា;

ឆត្កុហា សិក្លិតរា [ឆទ្កុហា សិក្លិតារោ (សី។ បី។)], ភាគលត្ដេ តិបិតិភោ [ភាគលត្ដាតិបិតិភោ (សី។ បី។)]។

លិ១២។

“ឲតានិសេហិ បទិក្លិត្តោ, ភត្ឋិ យោក្លោ ខ្ទតោ តច;

បកាចំ តេ ភ បស្សាយិ, ឃេភ ត្ឋំ យិឆិល ចជេ”។

លិ១៣។

“កិ ភុ សត្តរយាភោច, ភាក៎ បេសេសិ កុញ្ញាទំ;

បហដ្ឋទ្វេបិ អាបតសិ [អាគយសិ (ស្យា។), អាតបសិ (កា។)], សិដ្ឌតោស្សីតិ [លដ្ឌតោស្សីតិ (សី។ ស្យា។ បី។)] យញ្ញសិ។

លិ១៤។

“ឱហរេតំ ឆត្តំ ចាបំ, ខុរប្បំ បដិសំហរ;

ឱហរេតំ សុកំ ចម្មំ, វេឡុរិយមណិសន្ថតំ” [វេឡុរិយមណិសន្តិកំ (ស្យា.)]។

៤១៣។

“បសន្នមុខវណ្ណាសិ, យិតបុញ្ញា កាយសិ;

ហោតិ ភោ យរហកាលេ, ឦទិសី [តាទិសី (សី. បី.)] វណ្ណសម្បទា”។

៤១៤។

“យោឈ តេ គជ្ជិតំ រាជ, កិត្ថយេត្តាសិ ខត្តិយ;

ភក្កេល្យាសិ [ភក្កេល្យា ហិ (សី. ស្យា. បី.)] តថា រាជា, លញ្ញុទ្ធក្កេតេច [លញ្ញុទ្ធក្កេតេច (ក.)] សិដ្ឋេចា។

៤១៥។

“តិណ្ហោ ហិយ្យោ រាជា គក្កំ, យាយទ្ធោ សបរិទ្ទោតោ;

ហំសរាជំ យថា ធេក្កា, អត្ថជ្ជំ បតិស្សសិ”។

៤១៦។

“សិក្កាលិ រត្តិការេគត, ឃុល្លំ ជិស្វាត កិរុកំ;

យំសេបសិតិ យញ្ញត្តា, បរិញ្ញុញហា យិកាឆយា។

៥២០។

“វីតិវត្តាសុ រត្តីសុ, ឧគ្គតស្មិំ ទិវាករេ [ទិវាករេ (សី។ ស្យា។ បី។)];

កិំសុកំ ពុប្ផិតំ ទិស្វា, អាសង្ខិត្វា មិគាធមា។

៥២១។

“ឯវមេវ តុវំ រាជ, វេទេហំ បរិចារិយ [បរិចារយេ (ស្យា។ បី។), បរិចារិតំ (ក។)];

អាសង្ខិេត្វា គមិស្សសិ, សិង្គាលិ កិំសុកំ យថា”។

៥២២។

“ឥមស្ស ហត្ថេ បាទេ ច, កណ្ណនាសញ្ច ឆិន្ទថ;

យោ មេ អមិត្តំ ហត្ថគតំ, វេទេហំ បរិមោចយិ។

៥២៣។

“ឥមំ មំសំវ បាតព្យំ [មំសំវ បាតព្ពំ (សី។ បី។), មំសន្ទា បាតព្យំ (ក។)], សូលេ កត្វា បចន្តុ តំ;

យោ មេ អមិត្តំ ហត្ថគតំ, វេទេហំ បរិមោចយិ។

៥២៤។

“យថាបិ អាសភំ ចម្មំ, បថព្យា វិតនិយ្យតិ;

សីហស្ស អថោ ព្យគ្ឃស្ស, ហោតិ សង្កុសមាហតំ។

᪅᪁᪃᪨

“ᩑᩅᩴ ᨲᩴ ᩅᩥᨲᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩅᩮᨵᨿᩥᩔᩣᨾᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ;

ᨿᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨣᨲᩴ, ᩅᩮᨴᩮᩉᩴ ᨸᩁᩥᨾᩮᩣᨧᨿᩥ”᪨

᪅᪁᪄᪨

“ᩈᨧᩮ ᨾᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨸᩣᨴᩮ ᨧ, ᨠᨱ᩠ᨱᨶᩣᩈᨬ᩠ᨧ ᨨᩮᨧ᩠ᨨᩈᩥ;

ᩑᩅᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩣᩃᨧᨶ᩠ᨴᩔ, ᩅᩮᨴᩮᩉᩮᩣ ᨨᩮᨴᨿᩥᩔᨲᩥ᪨

᪅᪁᪅᪨

“ᩈᨧᩮ ᨾᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨸᩣᨴᩮ ᨧ, ᨠᨱ᩠ᨱᨶᩣᩈᨬ᩠ᨧ ᨨᩮᨧ᩠ᨨᩈᩥ;

ᩑᩅᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩣᩃᨧᨶ᩠ᨴᩥᨿᩣ, ᩅᩮᨴᩮᩉᩮᩣ ᨨᩮᨴᨿᩥᩔᨲᩥ᪨

᪅᪁᪆᪨

“ᩈᨧᩮ ᨾᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨸᩣᨴᩮ ᨧ, ᨠᨱ᩠ᨱᨶᩣᩈᨬ᩠ᨧ ᨨᩮᨧ᩠ᨨᩈᩥ;

ᩑᩅᩴ ᨶᨶ᩠ᨴᩣᨿ ᨴᩮᩅᩥᨿᩣ, ᩅᩮᨴᩮᩉᩮᩣ ᨨᩮᨴᨿᩥᩔᨲᩥ᪨

᪅᪁᪇᪨

“ᩈᨧᩮ ᨾᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨸᩣᨴᩮ ᨧ, ᨠᨱ᩠ᨱᨶᩣᩈᨬ᩠ᨧ ᨨᩮᨧ᩠ᨨᩈᩥ;

ຈັ ເຕ ປຸຕ຺ຕກາຣສ຺ສ, ເຍເກເທາ ເລກຍິສ຺ສຕິˋ

ລິ໔໐ˋ

“ນເຍ ຍໍນັຍ ປໍຕຍ຺ຍ, ສ຺ວເລ ຄຕ຺ວາ ປຍິສ຺ສສິ;

ຈັ ປຍ຺ຍາລຍຕ຺ຕສ຺ສ, ເຍເກເທາ ປໍຍຍິສ຺ສຕິˋ

ລິ໔໑ˋ

“ນເຍ ຍໍນັຍ ປໍຕຍ຺ຍ, ສ຺ວເລ ຄຕ຺ວາ ປຍິສ຺ສສິ;

ຈັ ປຍ຺ຍາລຍຕ຺ຕິຍາ, ເຍເກເທາ ປໍຍຍິສ຺ສຕິˋ

ລິ໔໒ˋ

“ນເຍ ຍໍນັຍ ປໍຕຍ຺ຍ, ສ຺ວເລ ຄຕ຺ວາ ປຍິສ຺ສສິ;

ຈັ ຄຕ຺ຕາຍ ເກຍິຍາ, ເຍເກເທາ ປໍຍຍິສ຺ສຕິˋ

ລິ໔໓ˋ

“ນເຍ ຍໍນັຍ ປໍຕຍ຺ຍ, ສ຺ວເລ ຄຕ຺ວາ ປຍິສ຺ສສິ;

ຈັ ເຕ ປຸຕ຺ຕກາຣສ຺ສ, ເຍເກເທາ ປໍຍຍິສ຺ສຕິˋ

ລິ໔໔ˋ

“ນເຍ ຍໍ ຍິຕຄິຕ຺ວາຄ, ເຍຂຍິສ຺ສສິ ນຕ຺ຕິຍາ;

ឯវំ បញ្ចាលចណ្ឌស្ស, វេទេហោ ឆេទយិស្សតិ។

៤២២។

“សចេ មំ វិតនិត្វាន, ឆេទយិស្សសិ ខត្តិយា;

ឯវំ បញ្ចាលចណ្ឌិយា, វេទេហោ ឆេទយិស្សតិ។

៤២៣។

“សចេ មំ វិតនិត្វាន, ឆេទយិស្សសិ ខត្តិយា;

ឯវំ នន្ទាយ ទេវិយា, វេទេហោ ឆេទយិស្សតិ។

៤២៤។

“សចេ មំ វិតនិត្វាន, ឆេទយិស្សសិ ខត្តិយា;

ឯវំ តេ បុត្តទារស្ស, វេទេហោ ឆេទយិស្សតិ;

ឯវំ នោ មន្តិតំ រហោ, វេទេហេន មយា សហ។

៤២៥។

“យថាបិ បលសតំ ចម្មំ, កោន្តិមន្តាសុសណ្ឋិតំ [កោន្តិមន្តិសុសណ្ឋិតំ (សី។ បី។)];

ឧបេតិ តនុតាណាយ, សរានិ បដិហន្តវេ។

᪄᪅᪉᪨

“ᩈᩩᩅᩣᨧᩮᩉᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩮᨶ, ᩅᩮᨴᩮᩉᩔ ᨿᩈᩔᩥᨶᩮᩣ;

ᨾᨲᩥᩴ ᨲᩮ ᨷᨭᩥᩉᨬ᩠ᨬᩣᨾᩥ, ᩏᩈᩩᩴ ᨷᩃᩈᩮᨲᩮᨶ ᩅᩣ”᪨

᪄᪆᪀᪨

“ᩏᨾᨦ᩠ᨣ ᨷᩔ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᨷᩩᩁᩮ ᨲᩅ;

ᩒᩁᩮᩣᨵᩣ ᨧ ᨠᩩᨾᩣᩁᩣ ᨧ, ᨲᩅ ᨾᩣᨲᩣ ᨧ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿ;

ᩏᨾᨦ᩠ᨣᩣ ᨶᩦᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩅᩮᨴᩮᩉᩔᩪᨷᨶᩣᨾᩥᨲᩣ”᪨

᪄᪆᪁᪨

“ᩏᨾᨦ᩠ᨣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᨷᩩᩁᩮ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩅᩥᨧᩥᨶᩣᨳ ᨲᩴ;

ᨿᨳᩣ ᩍᨾᩔ ᩅᨧᨶᩴ, ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᨿᨴᩥ ᩅᩣ ᨾᩩᩈᩣ”᪨

᪄᪆᪂᪨

“ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨿᨳᩣ ᩋᩣᩉ ᨾᩉᩮᩣᩈᨵᩮᩣ;

ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᨷᩩᩁᩮ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ, ᨠᩣᨠᨷᨭ᩠ᨭᨶᨠᩴ ᨿᨳᩣ”᪨

᪄᪆᪃᪨

“ᩍᨲᩮᩣ ᨣᨲᩣ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨶᩣᩁᩦ ᩈᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᩈᩮᩣᨽᨶᩣ;

កោសម្ពផលកសុស្សោណិ [កោសុម្ភផលកសុស្សោណិ (សី។ ស្យា។ បី។)], ហំសគគ្គរភាណិនី។

៤៣៣។

“ឥតោ ភិតា មហារាជ, ភារិ សព្ពង្គសោភនា;

កោសេយ្យវសនា សាមា, ជាតរូបសុមេខលា។

៤៣៤។

“សុរត្តបាទា កល្យាណី, សុវណ្ណមណិមេខលា;

បារេវតក្ខិ សុតនូ, ពិម្ពោដ្ឋា តនុមជ្ឈិមា។

៤៣៥។

“សុជាតា ភុជលដ្ឋីវ, វេទីវ [វេល្លីវ (សី។ បី។)] តនុមជ្ឈិមា;

ទីឃស្សា កេសា អសិតា, ឦសកគ្គបវេល្លិតា។

៤៣៦។

“សុជាតា មិគឆាបាវ, ហេមន្តគ្គិសិខារិវ;

នទីវ គិរិទុគ្គេសុ, សញ្ឆន្នា ខុទ្ទវេឡុភិ។

៤៣៧។

“ຠາກຠາສ຺ສຸ ກລ຺ຍາຓີ, ປຣຍາ [ປຘຍາ (ສີ. ປີ.)] ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ;

ຠາຕິຂີຌາ ຠາຕິຣສ຺ສາ, ຠາເລີຍາ ຠາຕິເລີຍສາ”.

໕໓໙.

“ຕຕ຺ຖາຍ ຖ຺ວຕ ຍຣເຫຕ, ຕຕ຺ຖຸປິ ປິຣິຈາຫຕ;

ອຫຕ຺ຢາ ຖ຺ວຕ ຕຕ຺ຖາ ຈ, ກຕ຺ວາຍ ພຍສາຜຕ໌”.

໕໔໐.

“ຂິຕ຺ຕາ ອຂີຍເສ ຍາຫ໌, ອກາສິ ຈຕ຺ຖເຍາຫຕ໌;

ເຍາ ເຍ ອຍິຕ຺ຕາ ຫຕ຺ຕກຕ໌, ເຈເຕຫ໌ ປຣິເຍາຈພິ”.

໕໔໑.

“ອຂີຍຕ຺ຕິ ຍຫາຣາຊ [ອຂິຍຕ຺ຕິ ເຈ ຍຫາຣາຊ (ສຍ຺າ. ກ.)], ຂິຕ຺ຕາຍາພິຜ ປຕ຺ຖິຕາ;

ເຕ ເຍາຈຍຕ຺ຕິ ອຕ຺ຕາຕ໌, ປຕ຺ຖິຕາ ຍຕ຺ຕິເຕາ ຊເຕາ.

໕໔໒.

“ສຕ຺ຕິ ຍາຫຈປຸຕ຺ຕາ ເຍ, ກຸສລີ ສຕ຺ຖິເລຊກາ;

ເພສ໌ ກເຕຕ ຍເກ຺ຕ, ເຈເຊເຫາ ຍິຂິລ໌ ກເຕາ”.

໕໔໓.

“ງ຺ຊຸປຍ຺ສ ມຫາຣາຊ, ຽມ຺ກໍ ນາທຸ ມາປິຕໍ;

ຫຕ຺ຖີຕໍ ອຈ ອສ຺ສາຕໍ, ຣຈາຕໍ ອຈ ປຕ຺ຕີຕໍ;

ອາເລົາກຸຕໍ ຕິຖ຺ຕ຺ຕໍ, ຽມ຺ກໍ ນາທຸ ມາປິຕໍ” [ຕິຖ຺ຕໍ (ສີໆ ສ຺ຍາໆ ປີໆ)]ໆ

ລິ໔໓ໆ

“ລາກາ ຈຕ ຈິເຈຫາຕໍ, ຍສ຺ສິເມຊິນາ ປຕ຺ຕິຕາ;

ຍເຣ ຈນຕ຺ຕິ ຈິຊິເຕ, ຍຈາ ຕຸນິ ມເຫານຊ”ໆ

ລິ໔໓ໆ

“ທຸຕ຺ຕິຕ຺ຖາ ປຣິຫາເຣຕ຺ຖາ, ຊິກຸຫໍ ກຕ຺ຕເຈຕາຕໍ;

ຈຈາມິ ຈິປຸເລ ເກາເກ, ກຸຊ຺ຊາ ກາເມ ຣເມສ຺ສຸ ຈ;

ມາ ຈິເຈຫໍ ປກ຺ຖາມາ, ກິ ຈິເຈເຫາ ກຣິສ຺ສຕິ”ໆ

ລິ໔໔ໆ

“ເຍາ ຈເຊຈ ມຫາຣາຊ, ກຕ຺ຕາຣໍ ຈຕກາຣເນາ;

ຽກິຕ຺ກໍ ເຫາຕິ ກາຣເຍຸາ, ອຕ຺ຕເຕາ ຈ ປຣສ຺ສ ຈ;

ຍາຈ ຊີເຈຍ຺ຍ ເຈເຈເຫາ, ຕາຕ຺ຕຸສ຺ສ ປຸຣິເນາ ນິຍາໆ

៧៦៧។

“យោ ចជេថ មហារាជ, ភត្តារំ ធនការណា;

ឧភិន្នំ ហោតិ គារយ្ហោ, អត្តនោ ច បរស្ស ច;

យាវ តិដ្ឋេយ្យ វេទេហោ, នាញ្ញស្ស វិជិតេ វសេ”។

៧៦៨។

“ទម្មិ និក្ខសហស្សំ តេ, គាមាសីតិញ្ច កាសិសុ;

ទាសិសតានិ ចត្តារិ, ទម្មិ ភរិយាសតញ្ច តេ;

សព្ពំ សេនង្គមាទាយ, សោត្ថិំ គច្ឆ មហោសធ។

៧៦៩។

“យាវ ទទន្តុ ហត្ថីនំ, អស្សានំ ទិគុណំ វិធំ;

តប្បេន្តុ អន្នបានេន, រថិកេ បត្តិការកេ”។

៧៧០។

“ហត្ថី អស្សេ រថេ បត្តី, គច្ឆេវាទាយ បណ្ឌិត;

បស្សតុ តំ មហារាជា, វេទេហោ មិថិលំ គតំ [មិថិលគ្គហំ (ក។)]។

៧៧១។

“ហត្ថី អស្សា រថា បត្តី, សេនា បទិស្សតេ មហា;

ចតុរង្គិនី ភីសរូបា, កិំ នុ មញ្ញសិ បណ្ឌិត” [មញ្ញន្តិ បណ្ឌិតា (សី។ ស្យា។ បី។)]។

៥៥៦។

“អានន្ទោ តេ មហារាជ, ឧត្តមោ បដិទិស្សតិ;

សព្ពំ សេនង្គមាទាយ, សោត្ថិំ បត្តោ មហោសធោ”។

៥៥៧។

“យថា បេតំ សុសានស្មិំ, ឆឌ្ឌេត្វា ចតុរោ ជនា;

ឯវំ កបិលយេ ត្យម្ហ[កម្បិលិយេ ត្យម្ហា(ស្យា។), កម្បិល្លិយេ ត្យម្ហា(សី។), កម្បិល្លិយរដ្ឋេ (បី។)], ឆឌ្ឌយិត្វា វ្រជាគតា។

៥៥៨។

“អថ ត្វំ កេន វណ្ណេន, កេន វា បន ហេតុនា;

កេន វា អត្ថជាតេន, អត្តានំ បរិមោចយិ”។

៥៥៩។

“អត្ថេ អត្ថេន ចេតេហ, មន្តំ មន្តេន ខត្តិយ;

បរិវារយិំ [បរិវារយិស្សំ (សី។ ស្យា។)] រាជានំ, ជម្ពុទីបំវ សាគរោ”។

໔໔໓.

“ທິນ຺ນໍ ນິກ຺ຂສຫສ຺ສໍ ເມ, ຄາມາສີຕິ ຈ ກາສິສຸ;

ທາສີສຕານິ ຈຕ຺ຕາຣິ, ທິນ຺ນໍ ຠຣິຢາສຕຍ຺ຈ ເມ;

ສພ຺ພໍ ເສນງ຺ຄມາທາຢ, ເສາຕ຺ຖິນາມ຺ຫິຘາຄເຕາ”.

໔໔໔.

“ສຸສຸຂໍ ວຕ ສໍວາເສາ, ປຓ຺ຑິເຕຫີຕິ ເສນກ;

ປກ຺ຂີວ ປຍ຺ຊເຣ ພເທ຺ຘ, ມເຈ຺ຉ ຊາລຄເຕຣິວ;

ອມິຕ຺ຕຫຕ຺ຖຕ຺ຖຄເຕ [ອມິຕ຺ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖຄເຕ (ກ.)], ເມາຈຢີ ເນາ ມເຫາສເຘາ”.

໔໔໕.

“ເອວເມຕໍ ມຫາຣາຊ, ປຓ຺ຑິຕາ ຫິ ສຸຂາວຫາ;

ປກ຺ຂີວ ປຍ຺ຊເຣ ພເທ຺ຘ, ມເຈ຺ຉ ຊາລຄເຕຣິວ;

ອມິຕ຺ຕຫຕ຺ຖຕ຺ຖຄເຕ, ເມາຈຢີ ເນາ ມເຫາສເຘາ”.

໔໔໖.

“ອາຫຍ຺ຍນ຺ຕຸ ສພ຺ພວີຓາ, ເຠຣິເຢາ ທິນ຺ທິມານິ ຈ;

ຘເມນ຺ຕຸ ມາຄຘາ ສງ຺ຂາ, ວຄ຺ຄູ ນທນ຺ຕຸ ທຸນ຺ທຸຠີ”.

លិប័០៍

“ខ្ជរោឆា ច ក្យារា ច, រេចសិឃាតា ច ទ្រោហុលា;

ពាហុំ អត្ថញ្ញា បិភញ្ញា, បណ្ឌិតឃ្យាកិហារឃុំ៍

លិប័១៍

“ហត្ថារោហា អតិកដ្ឋា, រឆិកា បត្តិការកា;

ពាហុំ អត្ថញ្ញា បិភញ្ញា, បណ្ឌិតឃ្យាកិហារឃុំ៍

លិប័៦៍

“សយាកតា ឌាភបឝា, រភកយា ច សយាកតា;

ពាហុំ អត្ថញ្ញា បិភញ្ញា, បណ្ឌិតឃ្យាកិហារឃុំ៍

លិប័៧៍

“ពាហុជរភា បសរត្ថាសិ, ជិប្ខា បណ្ឌិតយាកតំ;

បណ្ឌិតមិម្រអត្ថប្បរត្ត, រេចល្យរក្ខរេបា អចត្តឆា”តិ៍

ម្ហយក្កុឌាតកំ [មហាម្ហមុក្កុឌាតកំ (សី៍ បី៍), មរហាសឆឌាតកំ (ស្យា៍និកា៍)] បញ្ចាមំ៍

ទ៍៣៧៍ កុ្ទិឯត្តុឌាតកំ (៩)

៤៥១។

“យំ កិញ្ចិ រតនំ អត្ថិ, ធតរដ្ឋនិវេសនេ;

សព្ពានិ តេ ឧបយន្តុ, ធីតរំ ទេហិ រាជិនោ”។

៤៥២។

“ន នោ វិវាហោ នាគេហិ, កតបុព្ពោ កុទាចនំ;

តំ វិវាហំ អសំយុត្តំ, កថំ អម្ហេ ករោមសេ”។

៤៥៣។

“ជីវិតំ នូន តេ ចត្តំ, រដ្ឋំ វា មនុជាធិប;

ន ហិ នាគេ កុបិតម្ហិ, ចិរំ ជីវន្តិ តាទិសា។

៤៥៤។

“យោ ត្វំ ទេវ មនុស្សោសិ, ឥទ្ធិមន្តំ អនិទ្ធិយា;

វរុណស្ស និយំ បុត្តំ, យាមុនំ អតិមញ្ញសិ”។

៤៥៥។

“នាតិមញ្ញាមិ រាជានំ, ធតរដ្ឋំ យសស្សិនំ;

ធតរដ្ឋោ ហិ នាគានំ, ពហូនមបិ ឥស្សរោ។

៤៨៩។

“អហិ យហាត្វកាចោបិ, ត យេ ឈឹតទយោទហោ;

លត្តិឃោ ច ចិឥហោតំ, អភិឌាពា សយ្ឃឌា”។

៤៩០។

“កប្តលឃ្យពទា ភ្ខេដ្ឋត្វ, សទ្តោ តាកេ តិចេងយ;

ឥរិទាឈឃិ បចជ្ជត្វ, យា ច កត្ថិ [កិត្ថិ (សី។ បី។ ក។)] ចិហេជឃ្យ”។

៤៩១។

“តិចេសតេឃ្យ សោត្កឃេ្យ, ទឆិឃា ចក្ខទេឃ្យ ច;

ទ្ធក្ខេក្កឃ្យ ច លយ្តត្វ, ចិពពា តោទហោឃ្យ ច។

៤៩២។

“អហយ្បិ សទ្តសេពត, យហពា ឃ្យយហំ ប្យុទិ;

បរិក្ខិបិឃ្ស កោកេហិ, កាឃិតំ ឌតឃំ កឃំ”។

៤៩៣។

ពឃ្ស ចំ ចជតំ ឃ្យុត្វា, ភ្ទកាតេកចឃ្លិតោ;

ឥរាលសិ បចន្ទិស្ម, ត ច ពន្ធិ ចិរេហជយ្ស៌

លិដ៣៌

តិចេបសេតស្ម សោត្ភេស្ម, ទឆិឃា ចច្ចេទស្ម ច;

ទុក្ខេក្កស្ម ច លទ្ធិស្ម, ចិតតា តោទេលាស្ម ច៌

លិដ៤៌

តោស្ម ជិស្វាត លទ្ធេត្ត, បុទ្ធ ពត្តិស្ម តាទិឃោ;

តាគេ សោត្តិកតោ ជិស្វា, បស្សបេត្ត ឃុហិ ឃុហិ៌

លិដ៩៌

ឥរាលសិ បញ្ចសិតា, អាចុទា សយបជ្ជូឆ;

ឥហា បក្កឃ្យាបក្កត្កិ, “ឆិតទិ ទេហិ ទាខិតោ”៌

លិដលិ៌

“បុប្ឝាកិហារស្ស ចតស្ស យជ្ញ្យ គោ លោហិតក្លោ ចិតតត្តទិសា;

កា ពញ្ញកាឃ្ញទឆទា ស្ម ចត្តា, ពិដ្ឋត្តិ តាទិឃោ ចស ចត្តយាតា៌

លិដប៌

“គោ ត្វំ ព្រហាឥហុ ចតស្ស យជ្ញ្យ ចិទោចសិ ឈតសិតត្តាច អក្កិ;

មហេសក្ខោ អញ្ញតរោសិ យក្ខោ, ឧទាហុ តាទោសិ មហានុភាវោ”។

៤៩៩។

“តាទោហមស្មិ ឥទ្ធិយា, ទេវស្សំ [ទេវសិ (សី॰ ស្យា॰ បី॰ ក॰)] ត្វតិក្ខោយា;

សំវេសង្ឃ្យ ទេវសា កុទ្ធោ, ឋិតំ ឧតបទំ អបិ។

៥០០។

“សមុទ្ទជា ហិ មេ មាតា, សតរដ្ឋោ ច មេ បិតា;

សុទស្សតកតិដ្ឋោស្មិ, ក្ខិទេវត្តាតិ មំ ចិទូ”។

៥០១។

“មំ កម្ពឹ សទាចដ្ឋំ, ទេហធំ កិស្មិ មេបក្ខិ;

ឧរស ចិនេញ្យា មមាចាមេសា, អទេតកសតទេបិទិទេសា។

៥០២។

“មឃ្ឈុទេកាន្យាកិទ្ធធំ, តិទេលិងំ ចតមញ្ញុទោតា;

ឃមុត្តំ បឋិស មា កិទោតា, ទេលមំ ចត្តចតំ [ចត្តចតី (ស្យា॰ ក॰)] សិចំ”។

៥០៣។

“តត្ថ បត្តោ សាកុធរោ, សហ បុត្តេន ទ្រាហុល;

បូជិតោ យញ្ញាការេហិ, សុតំ ទ្រាហុល ចន្ទសិ”។

៧០៣។

“សយា សយត្តបរិវេតា, បហុតតការា [ពាហុកា តក្ការា (សី។ ស្យា។ បី។)] យហឹ;

ញត្ថេកាបកសញ្ញត្តា, វោកតិ ហរិតុត្តយា។

៧០៤។

“វយាតិ ចតចេត្យាតិ, វយា ហំស្សុបក្សជិតា;

ឩបុប្យាបក្ខា ពិដ្ឋត្តិ, បេឡិក្ខរេណ្ណា [បេឡិក្ខរេណ្ណា (ស្យា។ បី។)] សុតិយិតា។

៧០៥។

“អដ្ឋិសា សុកតា ឆម្មា, សរេត្ត ចេត្យុរិយាយឃា;

សហស្សឆម្មា បរិសាភា, បុរា ពណ្ណាហិ ឌោតរេ។

៧០៦។

“ចិយាតំ ឱបបត្តាសិ, ជិញ្ញ បុណ្ណាហិ អត្តភា;

អសម្មាឈំ សិចំ វយំ, អច្ចត្តសុឍសំហិតំ។

៧០៧។

“ຍເຕ຺ຕາ ສຫສ຺ສເນຕ຺ຕສ຺ສ, ວິມານໍ ພາກິກຕ຺ຕສິ;

ຄາຕິ຺ຕ ຫິ ຕ຺ຸຍານໍ ວິປຸລໍ, ສກ຺ກເສ຺ສຈ ຊຸຕິມເຕາ”.

ບັ໐໙.

“ຍຄສາປິ ຄ ບຕ຺ຕເຕ຺ຕາ, ອາຄຸການເຈາ ຊຸຕິມເຕາ;

ປຣິຈາຣຍມານານໍ, ຣິນ຺ຄານໍ [ຄານ຺ຄານໍ (ສ຺ຍາ. ກ.)] ຈສຈຕ຺ຕິນໍ”.

ບັ໑໐.

“ຕໍ ວິມານໍ ອກິ຺ຕາຍ, ອມຣານໍ ສຸເລນິນໍ;

ຄ຺ເບິສຄໍ ຄ຺ບຈສເຕ຺ຕາ, ເສປິ ຈປິ຺ກຍຸຄ຺ຄິ”.

ບັ໑໑.

“ອຫໍ຺ຕາ ປິກເຍສາເຄາ, ສປຸເຕ຺ຕາ ປິວິສິ ຈຄໍ;

ຕໍ ຍໍ ຍຕໍ ຈາ ຂີຈໍ ຈາ, ຄາກິເຈເຄຕ຺ຕິ ຄາາຕກາ.

ບັ໑໒.

“ອາຍຕ຺ຕເຍ ກ຺ຸຣິຄຕ຺ຕໍ, ກາສິປຸຕ຺ຕໍ ຍສສ຺ສິຄໍ;

ຕຍາ ເຄາ ສຍຄ຺ຸຕ຺ຕາຕາ, ອປິ ປເສ຺ສຸຍຸ ຄາາຕເກ”.

ປັດ໑໒໌

“ໂທເສາ ຫິ ຈຕ ເຍ ລເຕ຺ຕາ, ພໍ ຈເສຍິ ຍຍຕ຺ຕິເກ;

ນ ຫິ ໂທາຂິສາ ກາຍາ, ສຸລກາ ໂຫນ຺ຕິ ຍາຈເສ໌

ປັດ໑໓໌

“ສເຈ ຕ຺ວໍ ຄິຈ຺ເສ ຈຕ຺ຸວໍ, ຍຍ ກາເຍຫິ ປຸຂິເຕາ;

ຍຍາ ຕ຺ວໍ ສຍຕ຺ຸຖຸຍາເຕາ, ເສາຕ຺ຸວໍ ປສ຺ຍາຫິ ເກາຕເກ”໌

ປັດ໑໔໌

“ຄາເຍິຍໍ ຍຫິ ຂິຍຸ, ປສຸ ປຸເຕ຺ຕ ຈ ຈິຕ຺ຕິ;

ອເຣາເກາ ສຸຍິເຕາ ເຫາຕິ [ເຫາຫິ (ສ຺ຍາ໌)], ກເຈ຺ຈາຂາຍ ໂພາຫຸລາ”໌

ປັດ໑໕໌

“ກຸສລໍ ປຂິຕ຺ຕາຍິ, ກຸຣິຂຕ຺ຕ ຈເຈາ ຕຈ;

ປຕ຺ຕຂິສ຺ສາຍິ ຂິເຕ຺ຕາສ຺ຸມິ, ຕ ກາເຍ ອກິປຕ຺ຕເຍ”໌

ປັດ໑໖໌

“ໂພາຫຸຈຣິຍສ຺ສ ເຈ ກເຕ຺ຕາ, ເຫາຕິ ເກາເກຫິ ກາຣິຍໍ;

ອຈິກຍຸຍາເຕາ ໂທຍ຺ຍາສິ, ພາຫຸ ຂສ຺ສາຍິ ເຕ ຂຕິ”໌

ប័៨ប័៍

“ក្យស៉ ប៉ដិតត្ថាយិ, ក្ទិឥត្ត ចឥចា ពច;

បុតបិ អាកាយិស្សាយិ, សឥច អឥត្វា កចិស្សតិ”៍

ប័៨ដ័៍

“ខ្ពង់ ចត្វា ក្ទិឥឥត្តា, ឥបឥសឹ ចតុឥទា ឌឥត;

ឲច កឆ្លច ក្ខឥដ្ឋច, លិប្យ៉ ប៉ិឥបច ទ្រាហុលា៍

ប័១០៍

ពស្ស ព៌ា ចចត៌ា ស្តុត្វា, ក្ខដ្ឋាឃ ចតុឥទា ឌតា;

ឥបសិពា ក្ទិឥឥត្តត, លិប្យ៉ ប៉ិឥបស្តុ ទ្រាហុលា៍

ប័១៨៍

“យលាំ បក្កឃ្យាយក្កល្យ៉, សាឆុចិត្តុ [សាឆុចិត្តុ (បឹ៍)] យឥតាឥយ៉;

ឥសល់ ញ្សញ្ញាតសព្យត្ថុ, ឥកា ខ្ពយ៉ យលិយញ្ញា”៍

ប័១១៍

“ឥលិហិពក្លួសហស្សាហិ, សយត្តា បទិចាទិព៌ា;

អជ្ជ កាលំ បថំ [បធំ (សី. បី.)] គច្ឆំ, អញ្ញាហំ មលិ ត្វយំ”.

៦៩១.

“សុបចិណ្ណោ អយំ សេលោ, អច្ចិតោ មហិតោ [មានិតោ (ក.)] សទា;

សុធាវិតោ សុនិក្ខិត្តោ, សដ្ឋាត្វយកិសាធេយ.

៦៩២.

“ខុបធារចិបត្តស្ស, តិក្ខេប ធារណាយ ចា;

អយំ សេលោ ចិនាសាយ, បរិចិណ្ណោ អយោតិសោ.

៦៩៣.

“ន ត្វយំ អក្យុសលោ [ក្យុសលំ (ក.)] ជិញ្ញុំ, មលិ ធារេត្យុមារេហា;

បដិបជ្ជ សតំ តិក្ខំ, ធេហិយំ រតនំ មម”.

៦៩៤.

“ន ច ទ្យាយំ មលី កោយ្យា, កោហិ [កោហិ (ក.)] ចា រតនហិ ចា;

សេលោ ញ្ញជ្ជុនសម្យុត្តោ, នេច កោយ្យា មលី មម”.

៦៩៥.

“នោ ចេ តយា មលី កោយ្យា, កោហិ [កោហិ (ក.)] ចា រតនហិ ចា;

អថ កេន មហឹ កេយ្យោ, តំ មេ អក្ខាហិ បុច្ឆិតោ”។

ប័២៨។

“យោ មេ សំសេ មហានាគំ, តេជស្សឹ ទុរតិក្កមំ;

តស្ស ទជ្ជំ ញាមំ សេលិ, ជលន្តមិវ តេជសា”។

ប័២៩។

“កោ នុ ព្រាហ្មណវណ្ណេន, សុបណ្ណោ បតតំ វរោ;

នាគំ ជិគីសមន្វេសិ, អន្វេសំ ភក្ខមត្តនោ”។

ប័៣០។

“នាហំ ទិជាធិបោ ហោមិ, ន ទិដ្ឋោ គរុឡោ មយា;

អាសីវិសេន វិត្តោតិ [វិត្តាស្មិ (ស្យា. ក.)], វេជ្ជោ ព្រាហ្មណ មំ វិទូ”។

ប័៣១។

“កឹ នុ តុយ្ហំ ពលំ អត្ថិ, កឹ សិប្បំ វិជ្ជតេ តវ;

កិស្មឹ វា ត្វំ បរត្ថទ្ធោ, ឧរគំ នាបចាយសិ”។

ប័៣២។

“អារញ្ញិកស្ស ឥសិនោ, ចិររត្តំ តបស្សិនោ;

សុបណ្ណោ កោសិយស្សគ្គា, ចិសចិជ្ជ អត្រុត្តទិ៍

ប័ឲ្ឲ៍

“តំ ភាចិតត្តញ្ញាតនំ, សមុត្តិ បន្តាតត្តនេ;

សក្កច្ចំ តំ ឧបដ្ឋាសិ, ទត្តិគ្គិចយតគ្គិតោ៍

ប័ឲ្ឲ៣៍

“នេសា តតា បរិចិណ្ណោ នេ, ចត្តចា ព្រហ្មចរិយចា;

ឥន្ទ្រំ បរិត្យកឹ យត្តិ, កាយសា ភកចា យយ៍

ប័ឲ្ឲ៤៍

“ត្យាហំ យគ្គេ បទត្ថន្តោ, តាហំ ភាឃាមិ នេភាគិតំ;

អាចរិយោ ចិសឈាតាតំ, អលព្យានោតាតិ [អាលព្ពានោតាតិ (សី៍ បី៍), អាលព្ពាឃនោតាតិ (ស្យា៍)] ម៉ំ ចិត្ត”៍

ប័ឲ្ឲ៥៍

“កញ្ហាយនេស យហិ តាត, នេសាយគត្ត ចិខាតហិ;

យា គនេគ្គត និទិ បត្តំ, កាយសា បខហិមញ្ញាស”៍

ប័ឲ្ឲ៦៍

“សកំ និវេសនំ បត្តំ, យោ តំ ព្រាហ្មណ បូជយិ;

ឯវំ កល្យាណការិស្ស, កិំ មោហា ទុក្ខមិច្ឆសិ”។

៨២៨។

“សចេ ត្វំ [សចេ ហិ (សី។ បី។ ក។)] ធនកាមោសិ, ក្វចិទេត្វា បទស្សតិ [ក្វចិទេត្វំ បទិស្សសិ (ក។)];

តមេវ គន្ត្វា យាចស្សុ, ធុវំ ទស្សតិ តេ ធនំ”។

៨២៩។

“ហត្ថគតំ បត្តគតំ, និកិណ្ណំ ខាទិតុំ វនំ;

យា តោ សន្តិដ្ឋិកោ អតេ្វា, សោមេនត្ត ឧបច្ឆកា”។

៨៣០។

“បច្ចតិ និរយេ ឃោរេ, មហិស្សមបិ វិវរតិ [មហិស្សមេវ ដីយតិ (សី។ បី។), មហិមស្ស វិទ្រីយតិ (ស្យា។)];

មិត្តទុព្ភី ហិតច្ចាគី, ជីវរេវាបិ សុស្សតិ [ជីវរេ វាបិ សុស្សរេ (សី។ បី។)]។

៨៣១។

“សចេ ត្វំ [សចេ ហិ (សី។ បី។ ក។)] ធនកាមោសិ, ក្វចិទេត្វា បទស្សតិ;

យទញ្ញា អត្តគតំ ទេវំ, តទិំ ទេវមិស្សសិ”។

ប័៣១។

“មហាយញ្ញំ យជិត្វាន, ឯវំ សុជ្ឈន្តិ ព្រាហ្មណា;

មហាយញ្ញំ យជិស្សាម, ឯវំ មោក្ខាម បាបកា”។

ប័៣២។

“ហន្ទ ទានិ អបាយាមិ, នាហំ អជ្ជ តយា សហ;

បថេយ្យកំ [បថេយកំ (ស្យា. ក.)] ន គច្ឆេយ្យំ, ឯវំ កិព្ពិសការិនា”។

ប័៣៣។

“ឥទំ វត្វាន បិតរំ, សោមទត្តោ ពហុស្សុតោ;

ឧជ្ឈាបេត្វាន ភូតានិ, តម្ហា ឋានា អបក្កមិ។

ប័៣៤។

“គណ្ហហេតំ មហានាគំ, អាហរេតំ មណិំ មម;

ឥន្ទគោបកវណ្ណាភោ, យស្ស លោហិតកោ សិរោ។

ប័៣៥។

“កប្បាសបិចុរាសីវ, ឯសោ កាយោ បទិស្សតិ [កាយ’ស្ស ទិស្សតិ (សី. បី.)];

វម្មិកគ្គគតោ សេតិ, តំ ត្វំ គណ្ហាហិ ព្រាហ្មណ”។

᪈᪃᪇᪨

“ᩋᨩᩮᩣᩈᨩᩮᩉᩥ ᨩᩥᨱ᩠ᨱᩮᩉᩥ, ᨴᨷ᩠ᨷᩴ ᨿᨭ᩠ᨮᩥᨷᨴᩣᨲᩥ ᨧ;

ᨤᨧᩥ ᨲᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩩᩴ [ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨), ᨿᩩᨲ᩠ᨳᩩᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩩᩴ (ᨠ᪨)], ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨿᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ”᪨

᪈᪃᪈᪨

“ᨿᨿᩴ ᨩᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲ ᩋᩣᨿᨲ᩠ᨲᩴ, ᩈᨭ᩠ᨮᨠᩣᨿᩈᨿᩥᨴ᩠ᨵᩥᨲᩴ;

ᨭ᩠ᨮᨠ᩠ᨡᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᩉᨯ᩠ᨰᩣᨲᩥ, ᩈᩣᨧᩥ [ᩈᩣᨿᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨴᩣᨲᩴ ᨿᩩᨲᩴ ᨲᨧ᪨

᪈᪃᪉᪨

“ᨷᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨿᨨᩣ ᩉᨲ᩠ᨲᨣᨲᩴ, ᨷᩥᩃᩥᨲᩣ ᨷᩁᩥᨿᨴ᩠ᨵᩥᨲᩴ;

ᩈᩣᨧᩥ ᨴᩣᨲᩴ [ᨿᨲ᩠ᨲᩴ (ᨠ᪨)] ᨿᩩᨲᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣ ᨿᨿᩴ ᨩᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲ ᨤᨩᩥᨶ᪨

᪈᪄᪀᪨

“ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨶᩩ ᨲᩮ ᨲᩣᨠᩥᩈᩈᩥ [ᨲᩮ ᨲᩣᨠᩥᩈᨿᩥ (ᩈᩦ᪨), ᨲᩮ ᨲᩣᨠᩥᩈ᩠ᩈᩈᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)], ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨲᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨧᩮᨲᨶᩣ;

ᨿᩮᨶ ᩈᩣᨧᩥ ᨿᩩᨲᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣ ᨿᨿᩴ ᨩᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲ ᩋᩣᨣᨲᩴ”᪨

᪈᪄᪁᪨

“ᩈᩩᨷᩥᨶᩴ ᨲᩣᨲ ᩋᨴ᩠ᨴᨠ᩠ᨡᩥᩴ, ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨶ ᨿᩣᨶᩴ ᩋᨶᩮᩣᨣᨲᩴ;

ຄລ຺ລິຫໍ ຈິຍ ເຍ ຊາໂຫ, ເລຕ຺ວາ ນຸຫິເຍລ຺ລິຕໍ;

ປຸຣິເສາ ອາຄາຍ ປຕ຺ຕາຍິ, ຍຍ ເຣາຄຕ຺ຕິຍາ ສຕິ.

໒໓໕.

"ຍເຕາຫໍ [ຍເຕາ ຕໍ (ສີ.)] ສຸປິຕຍຕ຺ລິ, ສຸຄສ຺ສຕ ຈິຂາຕຫິ;

ຕເຕາ ຂິຈາ ຈາ ຣຕ຺ຕິ ຈາ, ສຸຕໍ ເຍ ເຕາປລຕ຺ຕິ".

໒໓໖.

"ຍໍ ປຸເຕ຺ຕ ປຣິຈາຣິສຸ [ປຣິຈາຣິສຸ (ສີ. ປີ.)], ກຕ຺ຕາ ຣຸຊິຣຈິກ຺ກທາ;

ເຫຍຂາລປຊິຕ຺ຕາ, ກ຺ຍຣິຄເຕ຺ຕາ ຕ ຂິສ຺ສຕິ.

໒໓໗.

"ຍໍ ປຸເຕ຺ຕ ປຣິຈາຣິສຸ [ປຣິຈາຣິສຸ (ສີ. ປີ.)], ເຕຕ຺ຕິສຈຣຊາຣິເຕາ;

ກລິກາຣາຈ ສຍ຺ຍລ຺ລາ, ກ຺ຍຣິຄເຕ຺ຕາ ຕ ຂິສ຺ສຕິ.

໒໓໘.

"ຫຕ຺ຖ ຄາຕິ ກຍິສ຺ສາຍ, ກ຺ຍຣິຄຕ຺ຕິເຈສຕິ;

ຊຍ຺ຍຕ຺ຕ ສິລສຍ຺ຍຕ຺ຕິ, ປສ຺ສາຍ ຕຈ ກາຕທິ".

໒໓໙.

“ᨲᨯ᩠ᨰᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨶ ᩋᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠ᩠ᩅᩥᨯᨲ᩠ᨲᩔ ᨿᩣᨲᩅᩮ;

ᨴᩦᩉᩣ ᨷᨠ᩠ᨡᩣᨿᩣᨷᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨠ᩠ᩅᩥᨯᨲ᩠ᨲᩔ ᨽᩣᩁᩥᨿᩣ᪨

᪈᪃᪇᪨

“ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨲᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨡᩣᨽᩣᨿ, ᨴ᩠ᨴᩮᨲᩣ ᨿᩣᨾᩥ ᩋᨶᩮᩣᨣᨲᩴ;

ᨿᨲᩴ ᨧᩣ ᨾᨶᩥ ᨧᩣ ᨡᩦᨱᩴ, ᨠ᩠ᩅᩥᨯᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩈᩔᩥᨶᩴ”᪨

᪈᪃᪈᪨

“ᩈᨠᩩᨱᩦ ᩉᨲᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅ, ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩃᩣᩅᨠᩴ;

ᨧᩥᩁᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨫᩣᨿᩥᩔᩴ, ᨠ᩠ᩅᩥᨯᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨷᩔᨲᩦ [ᩍᨾᩥᩔᩣ ᨣᩣᨳᩣᨿᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨ ᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ – “ᩈᨠᩩᨱᩦ ᩉᨲᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅ, ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩃᩣᩅᨠᩴ; ᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᨷᨵᩣᩅᩥᩔᩴ, ᨷᩥᨿᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨷᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨲᩥ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨣᩣᨳᩣ ᩋᩣᨣᨲᩣ]᪨

᪈᪃᪉᪨

“ᨠᩩᩁᩁᩦ ᩉᨲᨨᩣᨷᩣᩅ, ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩃᩣᩅᨠᩴ;

ᨧᩥᩁᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨫᩣᨿᩥᩔᩴ, ᨠ᩠ᩅᩥᨯᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨷᩔᨲᩦ᪨

᪈᪄᪀᪨

“ᩈᩣ ᨶᩪᨶ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᨠᩦᩅ, ᨷᩃ᩠ᩃᩃᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨶᩮᩣᨴᨠᩮ;

ᨧᩥᩁᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨫᩣᨿᩥᩔᩴ, ᨠ᩠ᩅᩥᨯᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨷᩔᨲᩦ᪨

᪈᪆᪁᪨

“ᨠᨿ᩠ᨿᩩᩣᨴᩣᨶᩴ ᨿᨳᩣ ᨽᨣ᩠ᨣᩣ, ᩋᨶ᩠ᨲᩣ ᨫᩣᨿᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨻᩉᩥ;

ᩑᨠᩴ ᨫᩣᨿᩣᨾᩥ ᩈᩮᩣᨠᩮᨶ, ᨠ᩠ᩅᩥᨴᨶ᩠ᨲᩩ ᩋᨸᩔᨲᩦ”᪨

᪈᪆᪂᪨

“ᩈᩣᩃᩥᩅ ᩈᨾ᩠ᨷᨾᨳᩥᨲᩣ [ᩈᨾ᩠ᨷᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)], ᨿᩣᩃᩩᩅᩮᨶ ᨷᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲᩣ;

ᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨴᩣᩁᩣ ᨧ, ᨠ᩠ᩅᩥᨴᨶ᩠ᨲᩩᨶᩥᨧᩮᩈᩮ”᪨

᪈᪆᪃᪨

“ᨴᩣᨶᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩩᨾᩴ, ᨠ᩠ᩅᩥᨴᨶ᩠ᨲᩩᨶᩥᨧᩮᩈᩮ;

ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨧ ᩈᩩᨠᩁᩣᨠᩣ [ᩈᩩᨠᨠᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨧ, ᨷᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᩋᨲᨲ᩠ᨲᨴᩣ [ᨷᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᩋᨲᨲ᩠ᨲᨴᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)]᪨

᪈᪆᪄᪨

“ᩋᨿ᩠ᨿ ᩋᩔᩣᨾ ᨿᩣ ᩈᩮᩣᨵᩥ, ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩥ ᨷᩁᩥᩉᩦᨶᩮᩣ;

ᨧᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᩁᩪᨷᨷᨭ᩠ᨭᩥ, ᩑᩈᩔ ᨷᩁᩥᩉᩣᨿᩥᨲᩣ”᪨

᪈᪆᪅᪨

“ᩋᩉᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩣᨲ ᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩥ ᨷᩁᩥᩉᩦᨶᩮᩣ;

សោកេន ច បវេតស្មិំ, គ្ទិដត្តំ អបស្សតី។

៤៦៦។

“អជ្ជ ចេ មេ ឥមំ រត្តិំ, សុឌស្សន ចិឌានហិ;

គ្ទិដត្តំ អបស្សន្តី, យញ្ញោ ហិស្សាមិ ជីវិតំ”។

៤៦៧។

“អយ្យ អស្សាម យា សោឌិ, អានឃិស្សាម ភាតទំ;

ឌិសោឌិនំ គយិស្សាម, ភាត្យបទិសេឃសតិ ចទេ។

៤៦៨។

“បញ្ចេត គិរិក្សេក្កុស, គាយេស្វ តិគាយេស្វ ច;

ឃ្លេទន សត្តទត្តស្ស [ឃ្លេទន ឥសទត្តស្ស (សី។ បី។)], ភាតទំ បស្ស អាគតំ”។

៤៦៩។

“ហត្វា បយុត្តា ខ្លទេគា, បរិឆេ េត តិបតី ក្យនំ;

គន្ថិ ត្យ តំ ឌំសី តាត [គន្ថិ តំ ត្យ ឌសី តាត (សី។), គន្ថិ ត្យ ឌំសិតោ តាត (ស្យា។), គន្ថិតាត្យឌសី តាត (បី។)], យា ភាឃិ ស្យលិតោ ភច”។

៤៧០។

“េនច យឃ្យាអឃំ នាគោ, អលិ ទ្យក្លាឃ គាឃឌិ;

ឃាចតត្ថិ អហិក្ការហោ, យឃា កិឃ្យោ ត ចិន្ហូតិ”៍

ប័ស៊ិ១៍

“កោ នុ ទ្រោហ្វូលាចណ្ណេត, ឌិត្តោ [ឌត្តោ (ឆី៍ ស្យា៍ ប៊ី៍)] បរិឃយាកតោ;

អច្យាឃត្ថ្វ ឃុឃុណ្ហេត, ឃុលាត្ថ្វ បរិឃា យយ”៍

ប័ស៊ិ២៍

“ត្ថ្វំ យំ តាកេត អាលយ្យ, អហំ យណ្ណកលាបិឃា;

ហោត្យ តោ អត្ថុតំ តត្វ, អាឃហឃ្យាហិ បញ្ចាហិ”៍

ប័ស៊ិ៣៍

“អហម៉្បាចឃុយា អណ្ឌោ, ត្ថ្វំ ឌលិណ្ឌោឃិ យាលាច;

កោ នុ តោ បិឌិកោកត្ថិ, ប្តូបន្ទុតញ្ចោ កិំ ឃិឃា៍

ប័ស៊ិ៤៍

“ប្តូបន្ទុតញ្ចោ យេ អឃ្យ, បិឌិកោកោ ច តាឌិឃោ;

ហោត្យ តោ អត្ថុតំ តត្វ, អាឃហឃ្យាហិ បញ្ចាហិ”៍

ប័ស៊ិ៥៍

“សុណោហិ មេ មហារាជ, វចនំ ភទ្ទមត្ថុ តេ;

បញ្ញាសំ មេ សហស្សានិ, បិដិភោគោ ហិ កិត្តិម”។

៨៧៦។

“បេត្តិកំ វា ឥណំ ហោតិ, យំ វា ហោតិ សយំកតំ;

កិំ ត្វំ ឯវំ ពហុំ មយ្ហា ឆតិ ឈាយសិ ព្រាហ្មណ”។

៨៧៧។

“អលព្យោ ហិ ភោគោ, យមិ អភិជិកឹសតិ [អភិជិកឹសតិ (សី. ស្យា. បី.)];

អហំ មណ្ឌកាលាបិយា, ឆិសមិស្សាមិ ព្រាហ្មណ។

៨៧៨។

“តំ ត្វំ ទជ្ជំ មហារាជ, អជ្ជ រដ្ឋាភិវឌ្ឍន;

ឧត្តសញ្ញបរិញ្ញញេហា, តិឃ្យាហិ អហិតស្សតិ” [អភិតស្សតិ (សី. បី.)]។

៨៧៩។

“តេន តំ អភិមញ្ញាមិ, សិប្បវាតេន មាលាច;

អភិមតេត្តាសិ សិប្បេន, ក្ររំ ភាបវាយសិ”។

៨៨០។

“អហម្បិ ភាតិមញ្ញាមិ, សិប្បចារេភត ព្រាហ្មណ;

អចិរេសត ច ភារេកត, ក្រុសំ ចញ្ចាឃរេស ឌត៍

ប័ប័ព៍

“ឲុចំ រេចតំ ឌរេភា ឌញ្ញា, ឃឆា ឌាភាមិ តំ អហំ;

ភ ព្ទុំ លកសិ អាលម្ប, ក្រុសមដ្ឋិ [ធ្រុសមដ្ឋិ (ស្យា៍), សត្តមដ្ឋិ (សី៍ បី៍)] ក្បុរេតា ឆត៍”៍

ប័ប័ឮ៍

“ឈទាឌិរេភា ឌឌី ក្ទុម្ពិ [ទ្រុម្ពិ (សី៍ ស្យា៍ បី៍)], ឌិរេត្តា បទិសយាករេតា;

រេឃា ព្ទុំ ឲុចំ កតំ ភាកំ, អចិរេសា អតិមញ្ញសិ៍

ប័ប័ឲ្យ៍

“អាសឌ្ឌ រេលា ភំ ឌញ្ញាសិ, បុស្ស៊ុំ ស្កុក្កស្ស រេតឌរេសា;

មរេញ្ញា តំ កម្ពុទាសិច, លិប្បរេមរេសា ពទិស្សតិ”៍

ប័ប័ឌ៍

“សិឃា ចិសំ សិលុត្តស្ស, រេភដ្ធកស្ស សិលិក្សរេភា;

រេភច រេលាហិតឧសិសស្ស, ចិសំ ភាកស្ស ចិឌ្ឌតិ”៍

៥៥២។

“សុតមេតំ អរហតំ, សញ្ញតានំ តបស្សិនំ;

ឥធ ទានានិ ទត្វាន, សគ្គំ គច្ឆន្តិ ទាយកា;

ខីវត្តោ តេហិ ទានានិ, យទិ វោ អត្ថិ ទាតវេ។

៥៥៣។

“អយំ នាគោ មហិទ្ធិកោ, តេជស្សី ទុរតិក្កមោ;

តេន តំ ដំសយិស្សាមិ, សោ តំ កម្មំ ករិស្សតិ”។

៥៥៤។

“មយាបេតំ សុតំ សម្ម, សញ្ញតានំ តបស្សិនំ;

ឥធ ទានានិ ទត្វាន, សគ្គំ គច្ឆន្តិ ទាយកា;

ត្វមេវ តេហិ ខីវត្តោ, យទិ វោ អត្ថិ ទាតវេ។

៥៥៥។

“អយំ អជយុតី [អដ្ឋិយុតី (សី។ ស្យា។ បី។)] នាយ, បុណ្ណា ឧគ្គស្ស តេជសា;

តាយ តំ ដំសយិស្សាមិ, សា តំ កម្មំ ករិស្សតិ”។

៥៥៦។

“ຍາ ທີຕາ ມຕາເທຊ຺ຊສ຺ສ, ເຈຍາຕາ ກຄິຕິ ຍຍ;

ສາ ຕໍ ທໍສຕ຺ຕຂຍຸຕີ [ສາ ຈິສ຺ສຕຸ ອຊ຺ຊຍຸຕີ (ສີ. ປີ.)], ປຸຜ຺ຜາ ຣກ຺ກສ຺ສ ເຕຂເສາ”.

໒໖໐.

“ລຍາຍໍ ເຈ ຄິສິຕ຺ຕິສ຺ສໍ, ໂຕຫູນຕ຺ຕ ຈິຊາຄຫິ;

ຕິຜລຕາຄິ ຢຸສເຊ຺ຊາ, ຣສ຺ສຸເສ຺ສຸຍ຺ຍໍ ອສໍສຍໍ.

໒໖໑.

“ຣຄ຺ຄໍ ເຈ ປິຕຍິສ຺ສາຍິ, ໂຕຫູນຕ຺ຕ ຈິຊາຄຫິ;

ສຕ຺ຕ ຈສ຺ສາຄິຍໍ ເຂເຈາ, ຄ ຈເສ຺ສ ຄ ຫິຍໍ ປເຕ.

໒໖໒.

“ຣຂເກ ເຈ ຄິສິຕ຺ຕິສ຺ສໍ, ໂຕຫູນຕ຺ຕ ຈິຊາຄຫິ;

ຍາຈເຕ຺ຕາຂກຊາ [ຍາຈຕາ ຢຸຂກາ (ສີ.), ຍາຈຕາ ຣຂກຊາ (ປີ.)] ປິຜາ, ຍເທຍ຺ຍໍ ຍຖ຺ຖກຖ຺ຖປິ”.

໒໖໓.

“ເລິກ຺ຍໍ ສຊຕ຺ຕິ ຣຂກໍ, ປຍາກສ຺ສິ ປຕິຊ຺ຊິຕໍ;

ເກາຍໍ ອເສ຺ຜາຫຣີ ກຸເຕາ, ຢຸກາຍ຺ຫໍ ຍຍຸຄໍ ຄຊີ”.

៧៨៣។

“យទេវ លោកាធិបតី យសស្សី, ពារាណសិំ បក្រិយ [បកិរបរី (សី។ បី។), បកិរហរី (ស្យា។)] សមន្តតោ;

តស្សាហ បុត្តោ ឧរគូសភស្ស, សុភោគោតិ មំ ព្រាហ្មណ វេទយន្តិ”។

៧៨៤។

“សចេ ហិ បុត្តោ ឧរគូសភស្ស, កាសិស្ស [កំសស្ស (សី។ បី។)] រញ្ញោ អមរាធិបស្ស;

មហេសក្ខោ អញ្ញតរោ បិតា តេ, មច្ចេសុ មាតា បន តេ អតុល្យា;

ន តាទិសោ អរហតិ ព្រាហ្មណស្ស, ទាសម្បិ ឱហារិតុំ [ឱហាតុំ (សី។ បី។)] មហានុភាវោ”។

៧៨៥។

“រុក្ខំ និស្សាយ វិជ្ឈិត្ថោ, ឯណេយ្យំ បាតុមាគតំ;

សោ វិទ្ធោ ទូរមចរិ [ទូរ’មសរា (សី។ បី។)], សរវេគេន សីឃវា [សេខវា (សី។ បី។), បេក្ខវា (ស្យា។ ក។)]។

៧៨៦។

“តំ ត្វំ បតិតមទ្ទក្ខិ, អរញ្ញស្មិំ ព្រហាវនេ;

សមំ សកាជមាទាយ, សាយំ និគ្រោធុបាគមិ។

៧៨៧។

“សុកសាឡិកសង្ឃុដ្ឋំ, បិង្គលំ [បិង្គិយំ (សី។ ស្យា។ បី។)] សន្ថតាយុតំ;

កោកិលាភិរុទំ រម្មំ, ធុវំ ហរិតសទ្ទលំ។

៤៩៩។

“តត្ថ តេ សោ បាតុរហុ, វុឌ្ឍិយា យសសា ពលំ;

មហាតុកាចោ ភាតា មេ, កញ្ញាហិ បរិចារិតោ។

៥០០។

“សោ តេន បរិចិណ្ណោ ត្វំ, សព្ពកាមេហិ តប្បិតោ;

អដ្ឋស្ស ហុចំ កុច្ឆិំ, តំ តេ ចេទំ ពុឆាគតំ។

៥០១។

“តិប្បំ កិញ្ចិ បសាទេហិ, ន តេ ទស្សាមិ ជីវិតំ;

កាយា បរិសទំ ចេទំ, លោហិស្សាមិ តេ សិទំ”។

៥០២។

“អជ្ឈាយកោ យាចយោគី, អាហុតគ្គិ ច ព្រាហ្មណោ;

ឯតេហិ តីហិ ឋានេហិ, អវជ្ឈោ ហោតិ [ភវតិ (សី. ស្យា. បី.)] ព្រាហ្មណោ”។

៥០៣។

“ຍໍ ປຸເຣ ທຕຣຖ຺ຖສ຺ສ, ໂອກາສໍ ຍາຈິຕໍ ຕທາ;

ເຂາຕເຕ ສຕ຺ຕເສາຈຸຕ຺ຕໍ, ກິຣິຍາທນ຺ຕ ຍາຍຸຕໍຯ

໒໐໓ຯ

“ຕຕ຺ຖ ເຕ ປຸຣິສາຊຍ຺ຍາ, ເສາຄຣິຍາ ຍຍ ກາຕເຣາ;

ຍຖາ ເຕ ຕຕ຺ຖ ຈຣນ຺ຕິ, ຕຖາ ເທຫິສ຺ສິ ໂຄຕາທຸລ”ຯ

໒໐໔ຯ

“ອຕິຕ຺ຕຣາ ຂຕ຺ຕເສຍ຺ຍຍຸຕ຺ຕາ, ຍຍ຺ຍາ ຈ ເຈຄາ ຈ ສຸເກາກເລເຄ;

ຕຄ຺ຄເສຍ຺ຍຍ຺ຍາຈິຕິຕ຺ຕຍາເຕາ, ຂທາຕິ ຈິຕ຺ຕທ຺ທາ ສຕທ຺ທາ ສຍ຺ຍຸຯ

໒໐໕ຯ

“ອເຍ຺ຍຕຍຣິຍາ ປຖຈິ ຂຕິຕ຺ຕາ, ເຈຍ຺ຍາ ຄສິ ປິຣິຈຣິຍທ຺ທາ ສຸຕ຺ຕາ;

ຕຸປິກຸ ປເຈ຺ຈກໍ ຍຖາປເຄສໍ, ຄຕາທຸ ໂອເຕ ຈສິຕາຕິ ອາທຸ”ຯ

໒໐໖ຯ

“ສາຕາ ວິສາຕາ ຈຣຸເລາ ກຸເຈເຣາ, ເສາເຍາ ຍເຍາ ຈຕ຺ຕິຍາ ຈາຍຸ ສຸຣິເຍາ;

ໂອເຕປິ ຍຍ຺ຍາ ປຸຖຸເສາ ຍຂິຕ຺ວາ, ອຍ຺ຍາຍກາຕໍ ອເຖາ ສຕ຺ຕກາເຍຯ

໒໐໗ຯ

“ចិកាសិតា ធាបសតាតិ បញ្ហា, ឃោ អដ្ធោតា ពលចា កិយសេតោ;

សហស្សពាហុ អសយោ បឆញ្ញា, សោបិ ពគោ យាគហិ ឌាពចេដ៌”ˋ

៥០៥ˋ

“ឃោ ព្រាហ្មណេ កោឌឃិ ឌីឈរត្តំ, អត្តេត បិតេត ឃឆាត្យកាចំ;

បសត្ដចិត្តោ អត្យោគយាតោ, ស្វកោគ គេចញ្ញាពទោ អហោសិ”ˋ

៥១០ˋ

“យហាសត៌ គេចយតោយចណ្ហំ, ឃោ សប្បិតា អសក្កិ កោឌេត្យយក្កិ [ឌេត្យយក្កិ (សីˋ បីˋ)];

ស ឃញ្ញាពត្តិ ចរពោ ឃឌិត្វា, ឌិត្តំ គពិ យុចលិត្តញ្ញាន្តិ”ˋ

៥១១ˋ

“យហាត្យកាចោ ចស្សសហស្សឌីចិ, ឃោ បព្ពឌី គស្សតេឃ្យោ វត្តអារទោ;

ហិត្វា អបរិឃត្តរដ្ឋំ [រឆំ (សីˋ បីˋ)] សសេត៌, រាឌា ត្យឌីបេិបិ ឌកាយ [ត្យឌីបេិបញ្ញាយិ (ស្យាˋ)] សក្កិ”ˋ

៥១២ˋ

“ឃោ សាគរត្តំ សាគរោ ចិឌិត្វា, ឃូបំ សុភំ សោណ្ណយំ [សោចណ្ណយំ (ស្យាˋ កˋ)] វត្តអារទំ;

វេស្សិ ចេស្សាតយោគហាតោ, ស្វកោគ គេចញ្ញាពទោ អហោសិˋ

៨១៦.

“យស្សានុភាវេន សុភោគ គង្គា, បវត្តថ [បវត្តតិ (ស្យា. ក.)] ទធិសន្និសិន្នំ [ទធិសន្ន (សី. បី.)] សមុទ្ទំ;

សលោមបាទោ បរិចរិយមគ្គឹ, អង្គោ សហស្សក្ខបុរជ្ឈគា”.

៨១៧.

“មហិទ្ធិកោ ទេវវរោ យសស្សី, សេនាបតិ តិទិវេ វាសវស្ស;

សោ សោមយាគេន មលំ វិហន្ត្វា, សុភោគ ទេវញ្ញតរោ អហោសិ”.

៨១៨.

“អការយិ លោកមិមំ បរញ្ច, ភាគីរសិំ ហិមវន្តញ្ច គិជ្ឈំ[គិជ្ឈំ(ស្យា. ក.), វិជ្ឈំ (?)];

យោ ឥទ្ធិមា ទេវវរោ យសស្សី, សោបិ តទា អាទហិ ជាតវេទំ.

៨១៩.

“មាលាគិរី ហិមវា យោ ច គិជ្ឈោ [វិជ្ឈោ (ក.), វិជ្ឈា (ស្យា.)], សុទស្សនោ និសភោ កុវេរុ [កាកនេរុ (សី. បី.), កាកវេរុ (ស្យា.)];

ឯតេ ច អញ្ញេ ច នគា មហន្តា, ចិត្យា កតា យញ្ញករេហិ មាហុ”.

៨២០.

“អជ្ឈាយកំ មន្តគុណូបបន្នំ, តបស្សិនំ យាចយោគោតិធាហុ [តិធាហ (សី. បី.), តិ ចាហុ (ក.)];

តីរេ សមុទ្ទស្សុទកំ សជន្តំ [សិជន្តំ (ក.)], សាគរោជ្ឈោហរិ តេនបេយ្យោ.

໙໑໘.

“ອາຍາຄວຕ຺ຖູນິ ປຸຖູ ປຖພ຺ຍາ, ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາສວສ຺ສ;

ປຸຣິມໍ ທິສໍ ປຈ຺ຉິມໍ ທກ຺ຂິຓຸຕ຺ຕຣໍ, ສໍວິຊ຺ຊມານາ ຊນຍນ຺ຕິ ເວທໍ”.

໙໑໙.

“ກລີ ຫິ ຘີຣານ ກຏໍ ມຄານໍ, ຠວນ຺ຕິ ເວທ຺ຊ຺ຌຄຕານຣິຏ຺ຐ;

ມຣີຈິຘມ຺ມໍ ອສເມກ຺ຂິຕຕ຺ຕາ, ມາຍາຄຸຓາ ນາຕິວຫນ຺ຕິ ປຎ຺ຎໍ.

໙໒໐.

“ເວທາ ນ ຕາຓາຍ ຠວນ຺ຕິ ທສ຺ສ, ມິຕ຺ຕທ຺ທຸໂນ ຠູນຫຸໂນ ນຣສ຺ສ;

ນ ຕາຍເຕ ປຣິຈິຓ຺ໂຓ ຈ ອຄ຺ຄິ, ໂທສນ຺ຕຣໍ ມຈ຺ຈມນຣິຍກມ຺ມໍ.

໙໒໑.

“ສພ຺ພຎ຺ຈ ມຈ຺ຈາ ສຘນໍ ສໂຠຄໍ [ສຘນາ ສໂຠຄາ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ. ກ.)], ອາທີປິຕໍ ທາຣຸ ຕິເຓນ ມິສ຺ສໍ;

ທຫໍ ນ ຕປ຺ເປ [ນ ຕປ຺ເປ ອຄ຺ຄິ (ກ.)] ອສມຕ຺ຖເຕໂຊ, ໂກ ຕໍ ສຸຠິກ຺ຂໍ ທ຺ວິຣສຎ຺ຎູ ກຍິຣາ [ທິຣສຎ຺ຎ ກຸຣິຍາ (ສີ.), ທິຣສຎ຺ຎູ ກຸຣິຍາ (ປີ.)].

໙໒໒.

“ຍຖາປິ ຂີຣໍ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມໍ, ທຘິ ຠວິຕ຺ວາ ນວນີຕມ຺ປິ ໂຫຕິ;

ឯវម្បិ អគ្គិ វិបរិណាមធម្មោ, តេជោ សមោរោហតិ យោគយុត្តោ។

៨១២។

“ន ទិស្សតិ អគ្គិមនុប្បវិដ្ឋោ, សុក្ខេសុ កដ្ឋេសុ នវេសុ ចាបិ;

នាមត្ថមានោ [នាមន្ថមានោ (សី។ បី។)] អរណីនរេន, នាកម្មុនា ជាយតិ ជាតវេទោ។

៨១៣។

“សចេ ហិ អគ្គិ អន្តរតោ វសេយ្យ, សុក្ខេសុ កដ្ឋេសុ នវេសុ ចាបិ;

សព្ពានិ សុស្សេយ្យុ វនានិ លោកេ, សុក្ខានិ កដ្ឋានិ ច បជ្ជលេយ្យុំ។

៨១៤។

“ករោតិ ចេ ទារុតិណេន បុញ្ញំ, ភោជំ នរោ ធូមសិខិំ បតាបវំ;

អង្គារិកា លោណករា ច សូទា, សរីរទាហាបិ ករេយ្យុ បុញ្ញំ។

៨១៥។

“អថ ចេ ហិ ឯតេ ន ករោន្តិ បុញ្ញំ, អជ្ឈេនមគ្គិំ ឥធ តប្បយិត្វា;

ន កោចិ លោកស្មិំ ករោតិ បុញ្ញំ, ភោជំ នរោ ធូមសិខិំ បតាបវំ។

៨១៦។

“កថញ្ហិ លោកាបចិតោ សមានោ, អមនុញ្ញគន្ធំ ពហុនំ អកន្តំ;

ឃនេច យន្ធា បរិចជ្ជយត្តិ, ពនប្បវត្តំ ច្ចិរសញ្ញា ក្រេញ្ញា·

៩២៨·

“សិលិយ្យិ នេនេចស្ស ចនត្តិ ទេហេក, អាបំ យិលក្ខ្វ [យិលក្លា (សី· បី·)] បត នេចយាហ្យ;

សន្ទោច ខុទេ ចិតធំ កលត្តិ [កលត្តិ (ក·)], អក្កិ ត នេចញ្ញាតទេរា ត ចារេបិ·

៩២៩·

“អតិគ្រ្តិយពន្ធយសញ្ញាកាយំ [តិរិគ្រ្តិយំ អត្ត អសញ្ញាកាយំ (សី· បី·), អតិគ្រ៊ិយំ សត្តយសញ្ញាកាយំ (ស្យា·)], ទេចស្សាតទំ កយុកទំ បនាតំ;

បរិចរិយ យក្កិ ស្សកតិ កធំ ចនេ, បិបិតិ កយ្វាតិ បក្សត្តាយាតោ [បក្សត្តាយាតោ (ស្យា· ក·)]·

៩៣០·

“សន្ទាកិក្ន តាហ្សឆ ឌីចិកត្វា, អក្កិស្ស ព្រាហ្វា បរិចារទេកាតិ;

សន្ទាត្យកាចី ច ចសី កិយត្វំ, អតិយ្វិទេតា តិយ្វិតំ ចក្តិតស្ស·

៩៣១·

“ហស្សំ អតិន្ស្យាតលយំ អតស្នំ, សក្កាទេហេត្យ បកិទិំ ស្ស បុទេត្តា;

ទេត លិកសក្កាទេទ អបិតុទេកាទេត្ត, សត្ថាបិតា [សត្តយ្វិតា (សី· បី·), សត្ថាកិតា (ស្យា·), សត្តាបិតា (ក·)] ឌត្តុកិ សត្តិឆយ្វំ·

៩៣២·

“អជ្ឈេនមរិយា បឋវិំ ជនិន្ទា, វេស្សា កសិំ បារិចរិយញ្ច សុទ្ទា;

ឧបាគុ បច្ចេកំ យថាបទេសំ, កតាហុ ឯតេ វសិនាតិ អាហុ។

៥១១។

“ឯតញ្ច សច្ចំ វចនំ ភវេយ្យ, យថា ឥទំ ភាសិតំ ព្រាហ្មណេហិ;

នាខត្តិយោ ជាតុ លភេថ រជ្ជំ, នាព្រាហ្មណោ មន្តបទានិ សិក្ខេ;

នាញ្ញត្រ វេស្សេហិ កសិំ ករេយ្យ, សុទ្ទោ ន មុច្ចេ បរបេសនាយ [បរបេស្សិតាយ (សី។ បី។)]។

៥១២។

“យស្មា ច ឯតំ វចនំ អភូតំ, មុសាវិមេ ឱទរិយា ភណន្តិ;

តទប្បបញ្ញា អភិសទ្ទហន្តិ, បស្សន្តិ តំ បណ្ឌិតា អត្តនាវ។

៥១៣។

“ខត្យា ហិ វេស្សានំ [ខត្តា ច វេស្សា ច (សី។ បី។)] ពលិំ ហរន្តិ, អាទាយ សត្ថានិ ចរន្តិ ព្រាហ្មណា;

តំ តាទិសំ សង្ខុភិតំ បភិន្នំ, កស្មា ព្រហ្មា នុជ្ជុ ករោតិ លោកំ។

៥១៤។

“សចេ ហិ សោ ឥស្សរោ សព្វលោកេ, ព្រហ្មា ពហូភូតបតី [ព្រហ្មបហូ ភូតបតី (ស្យា។)] បជានំ;

កិំ សព្វលោកំ វិទហី អលក្ខិំ, កិំ សព្វលោកំ ន សុខិំ អកាសិ។

៦២៧។

“សចេ ហិ សោ ឥស្សរោ សព្ពលោកេ, ព្រហ្មា ពហូភូតបតី បជានំ;

មាយា មុសាវជ្ជមទេន [មុសាវជ្ជានមទេន (ក។)] ចាបិ, លោកំ អធម្មេន កិមត្ថមការិ [កិមត្ថ’ការិ (សី។ បី។), កិមត្ថការី (ស្យា។)]។

៦២៨។

“សចេ ហិ សោ ឥស្សរោ សព្ពលោកេ, ព្រហ្មា ពហូភូតបតី បជានំ;

អធម្មិកោ ភូតបតី អរិដ្ឋ, ធម្មេ សតិ យោ វិទហី អធម្មំ។

៦២៩។

“កីដា បដង្គា ឧរគា ច ភេកា [ភិង្គា (ស្យា។)], ហន្ត្វា កិមី សុជ្ឈតិ មក្ខិកា ច;

ឯតេបិ ធម្មា អនរិយរូបា, កម្ពោជកានំ វិតថា ពហុន្នំ។

៦៣០។

“សចេ ហិ សោ សុជ្ឈតិ យោ ហនាតិ, ហតោបិ សោ សគ្គមុបេតិ ឋានំ;

ភោវាទិ ភោវាទិន មារយេយ្យុំ [មារេយ្យុំ (ក។)], យេ ចាបិ តេសំ អភិសទ្ទហេយ្យុំ។

៦៣១។

“នេវ មិគា ន បសូ នោបិ គាវោ, អាយាចន្តិ អត្តវធាយ កេចិ;

ចិប្បត្តយាគេ ឋានឆ ឌីចិកត្វា, ឃេឡ្ញាសុ បរិគេហ បសុយារកត្តិ [យាហរត្តិ (សី॰ ស្យា॰ បី॰)]॰

៥៣៦॰

“ឃ្នុបុប្ផេតេ [ឃ្នុបប្ផ ទេ (សី॰), ឃ្នុបប្ផ តេ (បី॰)] បសុនាគេន្ទ ច នាលិ, ចិគេត្តហិ ចស្លេហិ ធុក់ តឃត្តិ;

អយំ ទេ ឃ្នុបេរិ កាយគេហ បរត្វ, កចិប្បតិ សប្បេតា សព្យាទាគេយ॰

៥៣៦॰

“សចេ ច ឃ្នុបេ យហិសដ្ឋយុត្តំ, ឆន្ទំ ឆតំ រដតំ ខាតទ្ធំ;

សុគេក្ខសុ កណ្ឋេសុ តចេសុ ចាបិ, សចេ គេហ តិដ្ឋេច សព្ពកាគេយ;

ទេចចិន្តសណ្ឋាច បុត្ត ឃគេដយ្យំ, អទ្រោហុលំ [ត ទ្រោហុលា (សី॰ ស្យា॰)] កញ្ចិ ត ឃាឌគេយយ្យំ॰

៥៣៣॰

“កុទេតា ច ឃ្នុបេ យហិសដ្ឋយុត្តំ, ឆន្ទំ ឆតំ រដតំ ខាតទ្ធំ;

សុគេក្ខសុ កណ្ឋេសុ តចេសុ ចាបិ, កុទេតា គេហ តិដ្ឋេច សព្ពកាគេយ॰

៥៣៤॰

“សចា ច លុទ្ធា ច បលុទ្ធនាលិ [ប្បលទ្ធនាលិ (សី॰ បី॰)], ចិគេត្តហិ ចស្លេហិ ធុក់ តឃត្តិ;

អាទាយ អគ្គិំ មម ទេហិ ចិត្តំ, តតោ សុខី ទេវាហិសិ សព្ពកាគេយ॰

៥៣៩॰

“តបគ្គិហុត្តំ សរណំ បវិស្ស, ចិត្តេហិ វណ្ណេហិ មុខំ នយន្តិ;

ឱរោបយិត្វា កេសមស្សុំ នខញ្ច, វេទេហិ វិត្តំ អតិគាឡ្ហយន្តិ [អតិគាឡ្ហាយន្តិ (សី។ បី។)]។

៥៣៧។

“កាកា ឧលូកំច រហោ លភិត្វា, ឯកំ សមានំ ពហុកា សមេច្ច;

អត្តានិ កត្វា កុហកា កុហិត្វា, មុណ្ឌំ ករិត្វា យញ្ញបថោស្សជន្តិ។

៥៣៨។

“ឯវម្បិសោ វឌ្ឍិតោ ព្រាហ្មណេហិ, ឯកោ សមាតោ ពាហុកា [ពាហុហិ (សី។)] សមេច្ច;

តេ យោគយោគេន វិលុម្បមានា, ទិដ្ឋំ អទិដ្ឋេន ធនំ ហរន្តិ។

៥៣៩។

“អកាសិយា រាជូហិវានុសិដ្ឋា, តទស្ស អាទាយ ធនំ ហរន្តិ;

តេ តាទិសា ចោរសមា អសន្តា, វជ្ឈា ន ហញ្ញន្តិ អរិដ្ឋ លោកេ។

៥៤០។

“ឥន្ទស្ស ពាហារសិ ទក្ខិណាតិ, យញ្ញេសុ ឆិន្ទន្តិ បលាសយដ្ឋិំ;

តំ ចេបិ សច្ចំ មឃវា ឆិន្នពាហុ, កេនស្ស ឥន្ទោ អសុរេ ជិនាតិ។

៦៥១។

“តទេ្វាច ឲ្យន្តិ យឈចា សមុក្កិ, ហត្ថា អចេន្ត្យា បទទេយា ស ទេទេចា [ស្ទេទេចា (ស្យា។ ក។)];

យត្ថា ព្ទេយ ព្រាហ្មណា ឲ្យន្ត្វបិ, សគ្គិជ្ឈិកា ចត្វាតា ឲ្យស លោកេ។

៦៥២។

“យាលិកិរិ ហិយចា ឃោ ច កិន្ន្យោ, ស្ទេស្យតោ តិសទេកា គុទេចទុ;

ឲ្យទេត ច អទេញ្ញ ច តកា យហត្ថា, ចិត្យា កថា ឃញ្ញាកទេហិ យាហុ។

៦៥៣។

“ឃធាបការាតិ ហិ ព្ទ្ធកាតិ, ចិត្យា កថា ឃញ្ញាកទេហិ យាហុ;

ត បណ្ឌតា ហោន្តិ តធាបការា, អញ្ញា ជិសា អចលិ តិដ្ឋសេលិ។

៦៥៤។

“ត ព្ទ្ធកា ហោន្តិ សិលិ ជិទេត [ជិទេតបិ (សី។ បី។)], ត តត្វ សញ្ញាយតិ អទេឃា ត លោហំ;

ឃញ្ញាញ្ចា ឲ្យតំ បរិចណ្ណឃត្ថា, ចិត្យា កថា ឃញ្ញាកទេហិ យាហុ។

៦៥៥។

“អញ្ញាយកំ យត្តកុល្វបបត្តំ, តបស្សិតំ ឃាធទេឃារកាតិឆាហុ;

តីទេរ សមុទ្ទស្សុទកំ សជត្តំ, តំ សាគរទេរាន្ត្យាហរិ ទេតតទេបទេឃ្យា។

᪉᪅᪆᪨

“ᨸᩁᩮᩣᩈᩉᩔᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᨧᩮᨧᩮ, ᨾᨲ᩠ᨳᨸᨸᨲ᩠ᨳᩮ ᨲᨩᩥᨿᩮᩣ ᨧᩉᨲ᩠ᨲᩥ;

ᨶ ᨲᩮᨶ ᨬᩣᨸᨲ᩠ᨳᩁᩈ᩠ᨲᨠᩣ ᨶ, ᨠᨭ᩠ᨮᩣ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩣ ᩋᨲᩩᩃᩮᩣ ᩋᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣ᪨

᪉᪅᪇᪨

“ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᨠ᩠ᨷᩥ ᨷ᩠ᨴ ᨩᩦᨧᩃᩮᨠ, ᩃᩮᩃ᩠ᨷᨠᩣ ᨠ᩠ᨷᩃᩮᩣᩉᩥ ᨲᩣᨲᩣ;

ᨶ ᨴᩣᩉ᩠ᩃᩮᨿ᩠ᨿᩣᩉᩁᩮᩃᩣᨶ [ᨴᩣᩉ᩠ᩃᩮᨿ᩠ᨿᩣᩉᩁᩥ ᨲᩮᨶ (ᨠ᪨)] ᨲᩮᨲᩩ, ᩋᩣᨸᩮᨸᩥ ᩋᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨵ᩠ᨳᩁᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨿᩣᩉᩩ᪨

᪉᪅᪈᪨

“ᨸᩩᩁᩮ ᨸᩩᩁᨲ᩠ᨳᩣ ᨠᩣ ᨠᩔ ᨽᩁᩥᨿᩣ, ᨾᨶᩮᩣ ᨾᨶᩩᩔᩔ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩈᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ;

ᩑᨲᩣᨸᩥ ᩈᩴᨿᩮᩣᨣ ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩉᩦᨶᩮᩣ, ᩅᩮᨴᨿᩥ ᨧᩮᩣᩈᨠ᩠ᨠᨧᩥᨠᨯ᩠ᨯᨿᩣᩉᩩ [ᨧᩮᩣᩈᨠ᩠ᨠᨧᩥᨠᩣᨠᨿᩣᩉᩩ (ᩈᩦ᪨)]᪨

᪉᪅᪉᪨

“ᨧᨱ᩠ᨯᩣᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᩋᨵᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩮᨴᩮ, ᨽᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᨾᨲᩦᨾᩣ [ᨾᩩᨲᩦᨾᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)];

ᨶ ᨲᩔ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨸᩥ ᨹᩃᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᨲ᩠ᨲᨵᩣ, ᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᩍᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩅᨵᩣᨿ ᨠᨲᩣ [ᨠᨲ᩠ᨲ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)]᪨

᪉᪆᪀᪨

“ᩅᩣᨧᩣᨠᨲᩣ ᨣᩥᨴ᩠ᨵᩥᨠᨲᩣ [ᨣᩥᨴ᩠ᨵᩥᨣᨲᩣ (ᨠ᪨)] ᨣᩉᩦᨲᩣ, ᨴᩩᨾ᩠ᨾᩮᩣᨧᨿᩣ ᨠᨻ᩠ᨿᨸᨳᩣᨶᩩᨸᨶ᩠ᨶᩣ;

ចាលិត ចិត្តុំ ចិសនេយ និវិដ្ឋំ, តទប្បបញ្ញា អភិសម្ភវន្តិ៑

៥៩១៑

“សីហស្ស ព្យគ្ឃស្ស ច ទីបិនោ ច, ន វិជ្ជតី បោរិសិយំ បរេន;

មនុស្សភាវោ ច គវំ ច បេក្ខា, ជាតី ហិ តេសំ អសមា សមានា [សមានំ (ស្យា៑ ក៑)]៑

៥៩២៑

“សចេ ច រាជា បថវិំ វិជិត្វា, សជីវវា អស្សវបារិសជ្ជោ;

សយមេវ សោ សត្តុសង្ឃំ វិជេយ្យ, តស្សប្បជា និច្ចសុខី [និច្ចសុខា (បី៑)] ភវេយ្យ៑

៥៩៣៑

“ខត្តិយមន្តា ច តយោ ច វេទា, អត្ថេន ឯតេ សមកា ភវន្តិ;

តេសញ្ច អត្ថំ អវិនិច្ឆិនិត្វា, ន ពុជ្ឈតី ឱឃបថំវ ឆន្នំ៑

៥៩៤៑

“ខត្តិយមន្តា ច តយោ ច វេទា, អត្ថេន ឯតេ សមកា ភវន្តិ;

លាភោ អលាភោ អយសោ យសោ ច, សព្ពេវ តេសំ ចតុន្នធម្មា [សព្ពេ តេ សព្ពេសំ ចតុន្ន (សី៑ បី៑)] ធម្មា៑

៥៩៥៑

“យថាបិ ឥព្ភា ធនធញ្ញហេតុ, កម្មានិ ករោន្តិ [ការេន្តិ (សី៑ ស្យា៑ បី៑)] បុថូ បថព្យា;

តេចិន្ទសញ្ឈា ច តេចេច អន្ទ, កយ្វាតិ កទោត្តិ [កាទេត្តិ (សី៑ ស្យា៑ បី៑)] បុត្ត បចញ្ជា៑

ដ៩៩៑

“ទ្ទទ្ទុហេិ ឃេ តេ [ឲតេ (សី៑ ស្យា៑ បី៑)] សយកា កចត្តិ, តិក្ខស្សកា កាយក្យេលាស្ ឃុត្តា;

កយ្វាតិ កទោត្តិ [កាទេត្តិ (សី៑ ស្យា៑ បី៑)] បុត្ត បចញ្ជា, តងប្យបញ្ញា ខ្ទិទសញ្ញាទា តេ”៑

ដ៩លិ៑

“កស្ស គេឝី ឃុគិក្កា ច, សប្លាបលាចតិត្តិយា;

បុទតោ បជិបត្តាតិ, ហាសឃត្តា ទតេឆសក៑

ដ៩ប៑

“កស្ស កញ្ញាគបតេក, បុត្តគា ចិន្ទចល្លិគា;

ឃុចា កលិបសត្តតេន្ឋា, តោកា ឲតិ សិរិយា ឌល៑

ដ៩ដ៑

“វក្កាយុលបហង្ក៏ច , លតិទក្កាទសត្តិក;

យុលញ្ញា ទុឌិទា គាតិ, តោកា ឲតិ សិរិយា ឌល៑

ដលិ០៑

“ᨠᩔ ᨩᨾ᩠ᨻᩮᩣᨶᨴᩴ ᨨᨲ᩠ᨲᩴ, ᩈᩈᩃᩣᨠᩴ ᨾᨶᩮᩣᩁᨾᩴ;

ᩋᩣᨴᩥᨧ᩠ᨧᩁᩴᩈᩣᩅᩁᨱᩴ, ᨠᩮᩣ ᩑᨲᩥ ᩈᩥᩁᩥᨿᩣ ᨩᩃᩴ.

ᨯᩖᩦ᪑.

“ᨠᩔ ᩋᨦ᩠ᨣᩴ [ᩋᨦ᩠ᨠᩴ (ᩈᩦ. ᨸᩦ.)] ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ, ᩅᩣᩊᨻᩦᨩᨶᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴ;

ᩏᨽᨲᩮᩣ ᩅᩁᨸᩩᨬ᩠ᨬᩔ [ᨧᩁᨲᩮ ᩅᩁᨸᨬ᩠ᨬᩔ (ᩈᩦ. ᨸᩦ.)], ᨾᩩᨴ᩠ᨵᨶᩥ ᩏᨸᩁᩪᨸᩁᩥ.

ᨯᩖᩦ᪒.

“ᨠᩔ ᨸᩮᨡᩩᨱᩉᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ, ᨧᩥᨲᩕᩣᨶᩥ ᨧ ᨾᩩᨴᩪᨶᩥ ᨧ;

ᨠᨬ᩠ᨧᨶᨾᨱᩥᨴᨱ᩠ᨯᩣᨶᩥ [ᨲᨸᨬ᩠ᨬᩣᨾᨱᩥᨴᨱ᩠ᨯᩣᨶᩥ (ᩈᩦ. ᨸᩦ.), ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨾᨱᩥᨴᨱ᩠ᨯᩣᨶᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)], ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨽᨲᩮᩣ ᨾᩩᨡᩴ.

ᨯᩖᩦ᪓.

“ᨡᨴᩥᩁᨦ᩠ᨣᩣᩁᩅᨱ᩠ᨱᩣᨽᩣ, ᩏᨠ᩠ᨠᩣᨾᩩᨡᨸᩉᩴᩈᩥᨲᩣ;

ᨠᩔᩮᨲᩮ ᨠᩩᨱ᩠ᨯᩃᩣ ᩅᨣ᩠ᨣᩪ, ᩈᩮᩣᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨽᨲᩮᩣ ᨾᩩᨡᩴ.

ᨯᩖᩦ᪔.

“ᨠᩔ ᩅᩣᨲᩮᨶ ᨨᩩᨸᩥᨲᩣ, ᨶᩥᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩣ ᨾᩩᨴᩩᨠᩣᩊᨠᩣ [ᨾᩩᨴᩩᨠᩣᩊᨠᩴ (ᩈᩦ.), ᨾᩩᨴᩩ ᨠᩣᩊᨠᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)];

ᩈᩮᩣᨽᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩃᩣᨭᨶ᩠ᨲᩴ, ᨶᨽᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩩᩁᩥᩅᩩᨣ᩠ᨣᨲᩣ.

ᨯᩖᩦ᪕.

“កស្ស ឧតានិ អក្ខីនិ, អាយតានិ បុថូនិ ច;

កោ សោភតិ វិសាលក្ខោ, កស្សេតំ ឧណ្ណជំ មុខំ។

៩៧៦។

“កស្សេតេ លបនជាតា [លបនជា សុទ្ធា (សី។ បី។)], សុទ្ធា សង្ខវរូបមា;

ភាសមានស្ស សោភន្តិ, ទន្តា កុប្បិលសាទិសា។

៩៧៧។

“កស្ស លាខារសសមា, ហត្ថបាទា សុលោហិតា;

កោ សោ ពិម្ពោដ្ឋសម្បន្នោ, ទិសា សូរិយោវ ភាសតិ។

៩៧៨។

“ហិមច្ចយេ ហិមវតិ [ហេមវតេ (សី។ ស្យា។ បី។)], មហាសាលោវ បុប្ផិតោ;

កោ សោ ឆ្ធភាតបរិវារោ, ឌឃំ ពុទ្ធោវ សោភតិ។

៩៧៩។

“សុវណ្ណបីឋអកាកិណ្ណំ, មហិន្ទវិចិត្តកំ;

កោ សោ បរិសមោគយ្ហ, ឦសំ ខគ្គំ បគ្គណ្ហាតិ [ឦសោ ខគ្គញ្ច គណ្ហាតិ (សី។ បី។), កណ្ឌំ ខគ្គំ បគ្គណ្ហាតិ (ស្យា។)]។

៨៥០។

“សុវណ្ណវិកតា ចិត្តា, សុកតា ចិត្តសិព្វនា [សិព្វិនី (ស្យា។ ក។)];

កោ សោ ឧយ្យុទ្ធេតេ បិឡា, នយោ កត្វា យហេសិតោ”។

៨៥១។

“ធតរដ្ឋា ហិ តេ នាគា, ឥទ្ធិមន្តោ យសស្សិនោ;

សមុទ្ទជាយ ឧប្បន្នា, នាគា ទេវ មហិទ្ធិកា”តិ។

ភូរិទត្តជាតកំ ឆដ្ឋំ។

៥៤៤។ ចន្ទកុមារជាតកំ (៧)

៨៥២។

“រាជាសិ លុទ្ទកម្មោ, ឯករាជា បុប្ផវតិយា;

សោ បុច្ឆិ ព្រហ្មពន្ធុំ, ខណ្ឌហាលំ បុរោហិតំ មូឡ្ហំ។

៨៥៣។

‘សគ្គាន មគ្គមាចិក្ខ [សគ្គានមគ្គមាចិក្ខ (សី។ បី។)], ត្វំសិ ព្រាហ្មណ ធម្មវិនយកុសលោ;

យថា ឥតោ វជន្តិ សុគតិំ, នរា បុញ្ញានិ កត្វាន’។

៨៥៤។

‘អតិជាតំ ជជិត្វាត, អចន្ត្យេនេច ឈារេតត្វា;

ឲចំ ចជត្តិ ឞុកតិ, ភទា បុញ្ញាតិ កត្វាត’៉

ដប៉ឞ៉

‘ក៌ី បត តំ អតិជាតំ, ខេក ច អចញ្ញា ញ្ញូយស្ម៉ិ លោកស្ម៉ិ;

ឲតញ្ចូ ខេលា ខេតា អក្លាហិ, ឃជិស្សាយិ ជជាយិ [ឃជិស្សាយ ជជាយ (ឞី៉ ឞី៉)] ជាតាតិ’៉

ដប៉ឲ៉

‘បុត្តេហិ ខេច ឃជិតត្តំ, យខេហឞីហិ ខេតកខេយហិ ច;

ក្ខុសខេកហិ អាឌាតិខេឃហិ ចត្យុហិ, ឞត្តចត្យុខេក្កត ខេច ឃជិតត្តំ’”៉

ដប៉សិ៉

“តំ ឞុត្វា អខេត្តបុខេ, កុយាទា យខេហឞិខេឃា ច ហញ្ញាតត្យ;

ឲខេកា អខេហាឞិ តិខេញ្ញូខេឞា, កិឞ្ញា អង្កុខេតា ឞខេក្ខា”៉

ដប៉ប៉៉

“កត្ចូ ចខេជ កុយាខេទ, ចត្តិ ឞុទិឃញ្ចូ កក្ខុខេឞតញ្ចូ;

ឞុទញ្ចូ ចាយខេកាត្តញ្ចូ, បត្យុទា [បឞុទា (ឞី៉ ឞី៉ ក៉)] កិទ ខេហាឆ ឃញ្ញាត្វាឃ៉

໘໗໘.

“ກຸມາຣິເຍາປິ ຈເຕຕ, ຣູປເສຕັ [ຣູປເສຕີ (ສີ.), ຣູປເສຕີ (ປີ.)] ເກາກິລຍາ ຍຸຕິຕຍາ;

ຕຕ຺ຖຍາປິ ກຸມາຣີ, ປຈ຺ຈາ [ປຍຸຣາ (ສີ. ປີ. ກ.)] ກິຣ ເຫາຕິ ສຍຸຕຕາຍ.

໘໘໐.

“ຈິຣສຍີ ຍທຸຍເຫສິ, ລຸຣາຈຕິ [ລຸກປຕິ (ປີ.), ລຸຣາປຕິ (ກ.)] ເກສິຕິ ສຸຕຕຍາ;

ລກ຺ຂຓຈຣຸປປຕ຺ຕາ, ປຈ຺ຈາ ກິຣ ເຫາຕິ ສຍຸຕຕາຍ.

໘໘໑.

“ກຫປຕເຍາ ຈ ຈເຕຕ, ປຸຓ຺ຓຍຸຕ຺ ກຕິຍັ ສິກ຺ຂາລຍາ;

ຈຕ຺ຕຍາປິ ກຫປຕີ, ປຈ຺ຈາ ກິຣ ເຫາຕິ ສຍຸຕຕາຍ”.

໘໘໒.

“ເຕ ຕຕ຺ຖ ກຫປຕເຍາ, ອເຈາຊິສຸ ສຍາກຕາ ປຸຕ຺ຕທາຣປຣິກິຓ຺ຓາ;

ສເນ຺ຕ ສິລິເຕາ ເຕຈ ກເຣາຫິ, ອຕ ຈາ ເຕາ ຕາເສ ສາເຈຫິ”.

໘໘໓.

“ອກຍັກຣຍິ ເຍ ຫຕ຺ຖີ, ຕາຍອາກິຣີ ອຄ຺ກູຕັ ຈຣຸຓຕ຺ຕ [ຕາຍອາກິຣີ ອຄ຺ຕັ ຈຣຸຓຕ຺ຕ (ສີ.), ຣາຊກິຣີ ອຄ຺ຕຈຣຸຓຕ຺ຕ (ປີ.)];

ອາເຕຕ ເຕາ ເຕ ລິປັ, ສຍຸຕຕາຍ ກຕິສຸຕ຺ຕີ.

᪅᪅᪃.

“ᩋᨸ᩠ᨸᩁᨲᨠᨾ᩠ᨸᩥ [ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩁᨾ᩠ᨸᩥ (ᩈᩦ. ᨸᩦ.), ᩋᨸ᩠ᨸᩁᨲᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)] ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩩᨡᩣᨿᩩᨲᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᨠᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ;

ᩋᩣᩁᨽᩮ ᩈᩮᩣ ᨲᩮ ᩃᩥᨸᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨿ ᨠᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ.

᪅᪅᪄.

“ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨾ᩠ᨸᩥ [ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)] ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᩁᨽᩣᩁᩮ, ᨲᩥᩃᨠᩴ ᨠᩁᩥᩔᨲᩥ ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨿᨳᩣᩋᩣᩁᨽᩮ;

ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩮ [ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨸᩥ (ᩈᩦ. ᨸᩦ.), ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)] ᨠᩮᩣᨵᩣᨲ᩠ᨲ ᨡᨶ᩠ᨲᩦ, ᩈᨾᩥᩔᩣᨿᩥ ᨽᨦᩣᨿᩥ ᨽᩣᨣᩣᨲᩥ.

᪅᪅᪅.

“ᩈᨴ᩠ᨵᩣ [ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨸᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)] ᨸᨭᩥᩅᩣᩈᩮᨧ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᨠ ᨡᨲ᩠ᨲᩅᩥᨿ᩠ᨿᩩᩁᩥᩈᩥᨿᩣ;

ᩋᩣᩈᩣᩅᩮᨸᨧ ᨧ ᨠᩩᨿᩣᩁᩮ [ᩋᩣᩈᩣᩅᩮᨸᨧ ᨧᨠ᩠ᨠᨠᩩᨿᩣᩁᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)], ᩋᨽᩥᩁᨿᨲ᩠ᨲ ᨸᩮᩣᨿᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩥ.

᪅᪅᪆.

“ᩈᨴ᩠ᨵᩣ [ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨸᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)] ᨡᨸᨭ᩠ᨮᩮᨸᨧ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᨠ ᨡᨲ᩠ᨲᩅᩥᨿ᩠ᨿᩩᩁᩥᩈᩥᨿᩣ;

ᨧᩮᨽᩮᨧ ᨽᩣᨣᩥ ᨠᩩᨿᩣᩁᩮ, ᩋᨩ᩠ᨫ ᩈᩮᩣ [ᩈᩮᩣ (ᨸᩦ.)] ᨸᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥ”.

᪅᪅᪇.

“ᨵᩥᨵᩥ ᨿᩣᨲᩣ ᩋᨧᨧ, ᩮᨴᩣᨦ᩠ᨣᩦ ᩋᩣᨠ᩠ᨠᩣ ᨧᩥᨿᩣᨲᩮᨲᩣ;

ឃញ្ញោ កិរ តេ បុត្ត, កចិស្សតិ ចតុហិ បុត្តេហិ”។

៩៩៩។

“សទ្ធាបិ យឃ្យាបុត្តា ចត្តា, ចត្តម្ហិ ហញ្ញាយាតម្ហិ;

បុត្តេហិ ឃញ្ញា ឃដិត្វាត, ស្កុលតិ សក្កុ កយិស្សាយិ”។

១០០០។

“យា តំ [យា (សី។ បី។)] បុត្ត សទ្ទហេសិ, ស្កុលតិ កិរ ហោតិ បុត្តឃទេញ្ញាត;

តិរឃាតេសា យទេក្កា, តេសា យទេក្កា ហិ សក្កាតិ។

១០០១។

“ញាតាតិ ទេហិ កោលញ្ញា, អហិំសា សព្ទាក្ខុតកញ្ជាតិ”;

ចុស យទេក្កា ស្កុលតិឃា, ត ច យទេក្កា បុត្តឃទេញ្ញាត”។

១០០២។

“អាចរិយាតិ ចចតា, ឈាទេតស្សិ ចត្តញ្ញា ស្ទុរិយញ្ញា;

បុត្តេហិ ឃញ្ញា [បុត្តេហិ (សី។ ស្យា។ បី។)] ឃដិត្វាត ក្យុទេដហិ, ស្កុលតិ សក្កុ កយិស្សាយិ”។

១០០៣។

“តំតំ បិតាបិ អចច, ចសចត្តិ ឱ្យរស់ សកំ បុត្តំ;

យញ្ញា កិរ តេ បុត្ត, ភវិស្សតិ ចតូហិ បុត្តេហិ”។

១០០៣។

“សព្វេបិ មយ្ហាបុត្តា ចត្តា, ចន្ទស្មិំ ហញ្ញមានស្មិំ;

បុត្តេហិ យញ្ញំ យជិត្វាន, សុគតិំ សគ្គំ គមិស្សាមិ”។

១០០៤។

“មា តំ បុត្ត សទ្ទហេសិ, សុគតិ កិរ ហោតិ បុត្តយញ្ញេន;

និរយានេសោ មគ្គោ, នេសោ មគ្គោ ហិ សគ្គានំ។

១០០៥។

“ទានានិ ទេហិ កោណ្ឌញ្ញ, អហិំសា សព្វភូតភព្យានំ;

ឯស មគ្គោ សុគតិយា, ន ច មគ្គោ បុត្តយញ្ញេន”។

១០០៦។

“អាចរិយានំ វចនា, ឃាតេស្សំ ចន្ទញ្ច សូរិយញ្ច;

បុត្តេហិ យញ្ញំ យជិត្វាន ទុច្ចជេហិ, សុគតិំ សគ្គំ គមិស្សាមិ”។

១០០៧។

“ឆាភាតិ ចេហិ កោណ្ឌញ្ញា, អហិំសា សព្ពាក្នុតកញ្យាតំ;

បុត្តបរិច្ចេតា ឲ្យចំ, ទដ្ឋំ ឌតបព្ទា បិលេហិ”។

១០០៩។

“យា តោ ចេច អចឆិ, ចាយេ តោ ចេហិ ពណ្ឌហាលស្ស;

អបិ តិកញ្ឈអជាត្ថកាបិ, ហត្ថិ អស្សេ ច បិលេយ។

១០១០។

“យា តោ ចេច អចឆិ, ចាយេ តោ ចេហិ ពណ្ឌហាលស្ស;

អបិ តិកញ្ឈអជាត្ថកាបិ, ហត្ថិឈកណាតិ ក្ខេញ្ញុយ។

១០១១។

“យា តោ ចេច អចឆិ, ចាយេ តោ ចេហិ ពណ្ឌហាលស្ស;

អបិ តិកញ្ឈអជាត្ថកាបិ, អស្សឈកណាតិ ក្ខេញ្ញុយ។

១០១២។

“យា តោ ចេច អចឆិ, ចាយេ តោ ចេហិ ពណ្ឌហាលស្ស [ញ្ចឆំ បឆំ ឃឹ។ ឫឹ។ បេរិត្វកោស្ម តត្ថិ];

ឃស្ស ហោត្តិ ពច កាយា, អបិ ទដ្ឋា បត្ពាខិតា;

កិក្លាចរិយំ ចរិស្សាយ”។

១០១១។

“ក្រ្ល លោ យេ ជនយច, ចិលបត្តា ខីចិតស្ស កាយា ហិ;

យុទ្ធាច [យុទ្ធាច (សី។ បី។)] ជាតិ កុយាទេ, អលយ្យិ យេ ទេហាតុ បុត្តយទ្ធាត”។

១០១២។

“បុទ្ធាច ទេលាសិ យេ ចុទ្តា, ក្រ្កទំ ក្រុកិសម្ពចទ្ធាតំ;

អឆ ទេតា ក្ខបក្លជស្ស យណ្ណាស្ស, កស្វា កទេរាសិ ចិទក្លបំ។

១០១៣។

“សទ្ធា ចជន្តិ ស្រុគតិ, ទេយ យជន្តិ ទេយបិ យាទេជន្តិ;

ទេយ ចាបិ អត្រុទេយាគន្តិ, យជន្តាតំ ឲុគិសំ យហាយណ្ណា”។

១០១៤។

“អឆ កិស្ស ជទេតា [ច ទេតា (សី។ ស្យា។ បី។)] បុទ្ធា, ទេសាត្វាតំ ទ្រាហុទេលា អចាទេចសិ;

អឆ ទេតា អកាទេលស្វា, យណ្ណាត្វាយ ទេគច ឈាទេតសិ។

១០១៥។

“បុទ្ធាច ទេតា ជហទកាទេល [ជហទេក សយាទេត (សី។ បី។)], ត ហទេតសិ [ត យាទេទសិ (សី។ បី។)] ត ឈាទេតសិ;

ຣທເຍປາເຍາຕ຺ຕິ ປຕ຺ຕາ, ອທ຺ທິກາ ຕາຕ ທກ຺ຂາຍ.

໑໐໑໘.

"ຫຕ຺ຖິຄເຕ ອສ຺ສຄເຕ, ສນ຺ນເທ຺ທ ປສ຺ສ ເຕາ ມຫາຣາຊ;

ຍຸເທ຺ທ ຈາ ຍຸທ຺ຍມາເນ ຈາ, ນ ຫິ ມາທິສາ ສູຣາ ເຫານ຺ຕິ ຍທ຺ຍາຕ຺ຕາຍ.

໑໐໑໙.

"ປຈ຺ຈເຕ຺ຕ ຈາປິ ກຸປິເຕ, ອເລຈິສຸ ຈາ ມາທິເສ ນິເຍາເຊນ຺ຕິ;

ອຈ ເນາ ອກາຣເຫຕຸາ, ອກ຺ສູປິຍັ ຕາຕ ທກ຺ຂາຍ.

໑໐໒໐.

"ຍາປິ ຫິ ຕາ ສກຸນິເຍາ, ຈສນ຺ຕິ ຕິຫາຄຣາຕິ ກຕ຺ວານ;

ຕາສມ຺ປິ ປິຍາ ປຸຕ຺ຕາ, ອຈ ເນາ ຕ຺ວໍ ເທວ ຄາເຕສິ.

໑໐໒໑.

"ມາ ຕສ຺ສ ສທ຺ທເຫສິ, ນ ມັ ຕຸຫ຺ທຫາເລີ ຄາເຕຍ຺ຍ;

ມມ ປາເນ ຄາເຕຕ຺ວານ, ອນ຺ຕຣາ ຕມ຺ປິ ເທວ ຄາເຕຍ຺ຍ.

໑໐໒໒.

"ກາຍບໍຈ ນິກາຍບໍຈ ເທນ຺ຕິ, ເນາກມ຺ປິສ຺ສ ມຫາຣາຊ;

ອຈກ຺ກຸປິລ຺ລິກາປິ, ກຸເລ ກຸເລ ເທເວ ກຸຊ຺ຊາຕິ.

໑໐໒໒.

“ເຕສຍິ ຕາທິສານັງ, ປຸນ຺ນິ ກຸຕິຕັງ ຍຫາຣາະ;

ເຍກຸເຍ຺ຍນ ເທເວ, ອກຕຍ຺ຍູເຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມນາ ເຮຈ.

໑໐໒໓.

“ຍາ ເສາ ເຮຈ ອຈຊິ, ຮາເຍ ເສາ ເຮຫິ ຕລ຺ລຫາລສ຺ສ;

ອປິ ຕິຣຈ຺ຊາຕ຺ຄາປິ, ຫຕ຺ຖີ ອເສ຺ສ ຈ ປິເລຍ.

໑໐໒໔.

“ຍາ ເສາ ເຮຈ ອຈຊິ, ຮາເຍ ເສາ ເຮຫິ ຕລ຺ລຫາລສ຺ສ;

ອປິ ຕິຣຈ຺ຊາຕ຺ຄາປິ, ຫຕ຺ຖິລກຳນາຕິ ກຸເຍ຺ຍຍ.

໑໐໒໕.

“ຍາ ເສາ ເຮຈ ອຈຊິ, ຮາເຍ ເສາ ເຮຫິ ຕລ຺ລຫາລສ຺ສ;

ອປິ ຕິຣຈ຺ຊາຕ຺ຄາປິ, ອສ຺ສລກຳນາຕິ ກຸເຍ຺ຍຍ.

໑໐໒໖.

“ᨾᩣ ᨶᩮᩣ ᨴᩮᩅ ᩋᩅᨵᩥ, ᨴᩣᩈᩮ ᨶᩮᩣ ᨴᩮᩉᩥ ᨡᨱ᩠ᨯᩉᩣᩃᩔ;

ᨿᩔ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩅ ᨠᩣᨾᩣ, ᩋᨷᩥ ᩁᨭᩛᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᩣᨩᩥᨲᩣ;

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᨧᩁᩥᨿᩴ ᨧᩁᩥᩔᩣᨾ”᪨

᪑᪐᪕᪘᪨

“ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᨩᨶᨿᨳ, ᩅᩥᩃᨷᨶ᩠ᨲᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩔ ᨠᩣᨾᩣ ᩉᩥ;

ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩮᩉ ᨴᩣᨶᩥ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮ, ᩋᩃᨾ᩠ᨷᩥ ᨾᩮ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᨿᨬ᩠ᨬᩮᨶ”᪨

᪑᪐᪕᪙᪨

“ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨡᩮᩣᩈᩥ ᨾᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᩴ ᨴᩩᩁᨽᩥᩈᨾ᩠ᨽᩅᩴ;

ᩋᨳ ᨶᩮᩣ ᩏᨷᨠ᩠ᨡᨭᩔ ᨿᨬ᩠ᨬᩔ, ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩁᩮᩣᩈᩥ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩴ᪨

᪑᪐᪖᪐᪨

“ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ, ᨿᩮ ᨿᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᨷᩥ ᨿᩣᨩᩮᨶ᩠ᨲᩥ;

ᨿᩮ ᨧᩣᨷᩥ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᨩᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩑᨴᩥᩈᩴ ᨾᩉᩣᨿᨬ᩠ᨬᩴ”᪨

᪑᪐᪖᪑᪨

“ᨿᨴᩥ ᨠᩥᩁ ᨿᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩴ ᩍᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩣ ᨿᨶ᩠ᨲᩥ;

ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨲᩣᩅ ᨿᨩᨲᩩ, ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨷᩥ ᨿᨩᩈᩥ ᨲᩩᩅᩴ ᩁᩣᨩ᪨

១០៣២។

“យទិ កិរ យជិត្វា បុត្តេហិ, ទេវលោកំ ឥតោ ចុតា យន្តិ;

ឯស្វេវ ខណ្ឌហាលោ, យជតំ សកេហិ បុត្តេហិ។

១០៣៣។

“ឯវំ ជានន្តោ ខណ្ឌហាលោ, កិំ បុត្តកេ ន ឃាតេសិ;

សព្ពញ្ច ញាតិជនំ, អត្តានញ្ច ន ឃាតេសិ។

១០៣៤។

“សព្ពេ វជន្តិ និរយំ, យេ យជន្តិ យេបិ យាជេន្តិ;

យេ ចាបិ អនុមោទន្តិ, យជន្តានំ ឯទិសំ មហាយញ្ញំ។

១០៣៥។

[អយំ គាថា សី. ស្យា. បី. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ] “សចេ ហិ សោ សុជ្ឈតិ យោ ហនាតិ, ហតោបិ សោ សគ្គមុបេតិ ឋានំ;

ភោវាទិ ភោវាទិន មារយេយ្យុំ, យេ ចាបិ តេសំ អភិសទ្ទហេយ្យុំ” [អយំ គាថា សី. ស្យា. បី. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ]។

១០៣៦។

“កថញ្ច កិរ បុត្តកាមាយោ, គហបតយោ ឃរណិយោ ច;

ຄາຣຍິສຸ ເປຣຈຕິ຺ຕ ຣາຊາຕິ, ຍາ ຆາຕຍິ ໂອຣສໍ ປຸຕ຺ຕໍ.

໑໐໒໙ສີ.

“ກຣ຺ຊາ ກິຣ ປຸຕ຺ຕກາຍາເຍາ, ກທບຕເຍາ ຌຣຫິເຍາ ຈ;

ຄາຣຍິສຸ ເປຣຈຕິ຺ຕ ຣາຊາຕິ, ຍາ ຆາຕຍິ ອຕ຺ຣຊໍ ປຸຕ຺ຕໍ.

໑໐໒໙ປັ.

“ຣເຊ຺ຊາ ຈຍິສຸຕ຺ຕກາເຍາ, ຫິເຕາ ຈ ສຕ຺ຕຊຄບເຍ຺ຍ [ສຕ຺ຕເຄາ ຊຄບເຍ຺ຍ (ສີ. ປີ.)];

ຄ ໂກາຈິ ອສ຺ສ ປຕິຆໍ, ຍຍາ ຊາຄປເທາ ຄ ປເຈເຈຕິ”.

໑໐໒໙ຜັ.

“ກຌ຺ຈ ເຈາ ຌຣຫິເຍາ, ຕາຕຊ຺ຊາ ຈເຍຈ ຕລ຺ຫາລຊ຺ຊາ;

ຍາ ຌາເຕຈ ກຸຍາເຣ, ອທ຺ສເກ ສີທສກ຺ກາເສ.

໑໐໓໐.

“ກຌ຺ຈ ເຈາ ຌຣຫິເຍາ, ຕາຕຊ຺ຊາ ຈເຍຈ ຕລ຺ຫາລຊ຺ຊາ;

ຍາ ຌາເຕຈ ກຸຍາເຣ, ອເປກ຺ຂິເຕ ສຕ຺ຕເລາກສ຺ສ”.

໑໐໓໑.

“ຍໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຊາເຍຍ຺ຍ, ຣຈກາຣຸເລສຸ ຈາ;

ບຸກ຺ກສກຸເລສຸ ວາ ເວເສ຺ສສຸ ວາ ຊາເຍຍ຺ຍ;

ນ ຫຊ຺ຊ ຍໍ ອາຊ ຍເຍ຺ຍາ [ຍເຍ຺ຍາຕາຍ (ສີ. ປີ.)] ຆາເຕຍ຺ຍ”.

໑໐໓໑.

“ສທ຺ຘາ ສີຍຕ຺ຕິຕິເຍາ ຄຈ຺ຉ, ອຍ຺ຍສ຺ສ ຕລ຺ລຫາລສ຺ສ;

ປາເທສຸ ຕິປຕຈ, ອປຣາຘາທໍ ນ ປສ຺ສາມີ.

໑໐໓໒.

“ສທ຺ຘາ ສີຍຕ຺ຕິຕິເຍາ ຄຈ຺ຉ, ອຍ຺ຍສ຺ສ ຕລ຺ລຫາລສ຺ສ;

ປາເທສຸ ຕິປຕຈ, ກິເຕ຺ຕ ກເຕ຺ຕ ຍທໍ ອຘ຺ວເສຍ”.

໑໐໓໓.

“ກປຓາ [ກປຓໍ (ສີ. ປີ.)] ອິລປຕິ ເສລີ, ຊິວ຺ຫານ ກາຕເຣ [ກາຕເຣາ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ. ກ.)] ວຸປຄຕເຕ຺ຕ;

ຍເຍ຺ຍາ ກິຣ ເຍ ວຸກ຺ລປິເຕາ, ຕາເຕນ ສກ຺ກາເຍນ”.

໑໐໓໔.

“ອາຈຕ຺ຕິ ປຣິຈຕ຺ຕິ ຈ, ຈສຸເລີ ສຍ຺ຫາ ຣເຍ຺ຍາ;

ຍາ ເຕາ ປິຕຣໍ ອຈຊິ, ເຕຫຣຍ຺ຍາເຍາຍ຺ຍານໍ ປຕ຺ຕາ”.

᪁᪀᪃᪉᪨

“ᩑᩈᩮᩣ ᨲᩮ ᩅᩈᩩᩃ ᨸᩥᨲᩣ, ᩈᨾᩮᩉᩥ ᨸᩥᨲᩁᩣ ᩈᩉ;

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᨩᨶᨿᩈᩥ, ᩅᩥᩃᨸᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᨸᩩᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ;

ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩮᨳ ᨴᩣᨶᩥ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮ, ᩋᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᨾᩮ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨿᨬ᩠ᨬᩮᨶ”᪨

᪁᪀᪄᪀᪨

“ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨡᩮᩣᩈᩥ ᨾᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᩴ ᨴᩩᩁᨽᩥᩈᨾ᩠ᨽᩅᨬ᩠ᨧᩮᨲᩴ;

ᩋᨳ ᨶᩮᩣ ᩏᨸᨠ᩠ᨡᨭᩔ ᨿᨬ᩠ᨬᩔ, ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩁᩮᩣᩈᩥ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩴ᪨

᪁᪀᪄᪁᪨

“ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ, ᨿᩮ ᨿᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᨸᩥ ᨿᩣᨩᩮᨶ᩠ᨲᩥ;

ᨿᩮ ᨧᩣᨸᩥ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᨩᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩑᨴᩥᩈᩴ ᨾᩉᩣᨿᨬ᩠ᨬᩴ”᪨

᪁᪀᪄᪂᪨

“ᩈᨻ᩠ᨻᩁᨲᨶᩔ ᨿᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩏᨸᨠ᩠ᨡᨭᩮᩣ, ᩑᨠᩁᩣᨩ ᨲᩅ ᨸᨭᩥᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ;

ᩋᨽᩥᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩔᩩ ᨴᩮᩅ, ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨸᨾᩮᩣᨴᩥᩔᩈᩥ”᪨

᪁᪀᪄᪃᪨

“ᨴᩉᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨲᩣ ᩑᨲᩣ, ᨧᨶ᩠ᨴᨠᩩᨾᩣᩁᩔ ᨽᩁᩥᨿᩣᨿᩮᩣ;

កេសេ បកិរិត្វាន [បរិកិរិត្វាន (សី។ បី។), វិកិរិត្វាន (ស្យា។ ក។)], រោទន្តិយោ មគ្គមនុយាយិំសុ [មគ្គមនុយន្តិ (សី។ បី។), មគ្គមនុយាយន្តិ (ស្យា។)]។

១០៣៤។

“អបរា បន សោកេន, និក្ខន្តា នន្ទនេ វិយ ទេវា;

កេសេ បកិរិត្វាន [បរិកិរិត្វាន (សី។ បី។), វិកិរិត្វាន (ស្យា។ ក។)], រោទន្តិយោ មគ្គមនុយាយិំសុ” [មគ្គមនុយន្តិ (សី។ បី។), មគ្គមនុយាយន្តិ (ស្យា។)]។

១០៣៥។

“កាសិកសុចិវត្ថធរា, កុណ្ឌលិនោ អគលុចន្ទនវិលិត្តា;

និយ្យន្តិ ចន្ទសូរិយា, យញ្ញត្ថាយ ឯករាជស្ស។

១០៣៦។

“កាសិកសុចិវត្ថធរា, កុណ្ឌលិនោ អគលុចន្ទនវិលិត្តា;

និយ្យន្តិ ចន្ទសូរិយា, មាតុ កត្វា ហទយសោកំ។

១០៣៧។

“កាសិកសុចិវត្ថធរា, កុណ្ឌលិនោ អគលុចន្ទនវិលិត្តា;

និយ្យន្តិ ចន្ទសូរិយា, ជនស្ស កត្វា ហទយសោកំ។

១០៥៥។

“មិសរសកោជតា ន្ហាបកសុន្ហាបិតា [នហាបកសុនហាតា (បី។)], កុណ្ឌលិនោ អគលុចន្ទនវិលិត្តា;

និយ្យន្តិ ចន្ទសូរិយា, យញ្ញត្ថាយ ឯករាជស្ស។

១០៥៦។

[ឥមា ទ្វេ គាថា នត្ថិ បី បោត្ថកេ] “មិសរសកោជតា ន្ហាបកសុន្ហាបិតា, កុណ្ឌលិនោ អគលុចន្ទនវិលិត្តា;

និយ្យន្តិ ចន្ទសូរិយា, មាតុ កត្វា ហទយសោកំ។

១០៥៧។

“មិសរសកោជតា ន្ហាបកសុន្ហាបិតា, កុណ្ឌលិនោ អគលុចន្ទនវិលិត្តា;

និយ្យន្តិ ចន្ទសូរិយា, ជនស្ស កត្វា ហទយសោកំ [ឥមា ទ្វេ គាថា នត្ថិ បី បោត្ថកេ]។

១០៥៨។

“យស្សុ បុព្ពេ ហត្ថិវរធុរគតេ, ហត្ថីហិ [ហត្ថិកា (ស្យា។), បត្តិកា (បី។)] អនុវជន្តិ;

ត្យជ្ជ ចន្ទសូរិយា, ឧភោវ បត្តិកា យន្តិ។

១០៥៩។

“យស្សុ បុព្ពេ អស្សវរធុរគតេ, អស្សេហិ [អស្សកា (ស្យា។), បត្តិកា (បី។)] អនុវជន្តិ;

ត្យជ្ជ ចន្ទសូរិយា, ឧភោវ បត្តិកា យន្តិ។

᪑᪐᪔᪐᪨

“ᨿᩔᩩ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩁᨳᩅᩁᨵᩩᩁᨣᩮ, ᩁᨳᩮᩉᩥ [ᩁᨳᩥᨠᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ (ᨷᩦ᪨)] ᩋᨶᩩᩅᨩᨶ᩠ᨲᩥ;

ᨲ᩠ᨿᨩ᩠ᨩ ᨧᨶ᩠ᨴᩈᩪᩁᩥᨿᩣ, ᩏᨽᩮᩣᩅ ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪐᪔᪑᪨

“ᨿᩮᩉᩥᩔᩩ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩴᩈᩩ [ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩥᩴᩈᩩ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)], ᨲᨷᨶᩦᨿᨠᨷ᩠ᨷᨶᩮᩉᩥ ᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ;

ᨲ᩠ᨿᨩ᩠ᨩ ᨧᨶ᩠ᨴᩈᩪᩁᩥᨿᩣ, ᩏᨽᩮᩣᩅ ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨿᨶ᩠ᨲᩥ”᪨

᪑᪐᪔᪒᪨

“ᨿᨴᩥ ᩈᨠᩩᨱᩥ ᨾᩴᩈᨾᩥᨧ᩠ᨨᩈᩥ, ᨯᨿᩔᩩ [ᩏᨿ᩠ᨿᩔᩩ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩅᨲᩥᨿᩣ;

ᨿᨩᨲᩮᨲ᩠ᨳ ᩑᨠᩁᩣᨩᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩪᩊ᩠ᩉᩮᩣ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ᪨

᪑᪐᪔᪓᪨

“ᨿᨴᩥ ᩈᨠᩩᨱᩥ ᨾᩴᩈᨾᩥᨧ᩠ᨨᩈᩥ, ᨯᨿᩔᩩ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩅᨲᩥᨿᩣ;

ᨿᨩᨲᩮᨲ᩠ᨳ ᩑᨠᩁᩣᨩᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩪᩊ᩠ᩉᩮᩣ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨠᨬ᩠ᨬᩣᩉᩥ᪨

᪑᪐᪔᪔᪨

“ᨿᨴᩥ ᩈᨠᩩᨱᩥ ᨾᩴᩈᨾᩥᨧ᩠ᨨᩈᩥ, ᨯᨿᩔᩩ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩅᨲᩥᨿᩣ;

ຍຊເຕຕ຺ຖ ໂກຣາຊາ, ສຍຸຄ຺ຍເທາ ຈຕູທິ ມເທສີທິ

໑໐໙໓

“ຍທິ ສກຸທິ ຍໍສຍິຊ຺ສິ, ຊຍສຸ ບຸເຕ຺ຕກ ບຸບຢຈຕິຍາ;

ຍຊເຕຕ຺ຖ ໂກຣາຊາ, ສຍຸຄ຺ຍເທາ ຈຕູທິ ຄທປຕີທິ

໑໐໙໔

“ຍທິ ສກຸທິ ຍໍສຍິຊ຺ສິ, ຊຍສຸ ບຸເຕ຺ຕກ ບຸບຢຈຕິຍາ;

ຍຊເຕຕ຺ຖ ໂກຣາຊາ, ສຍຸຄ຺ຍເທາ ຈຕູທິ ທຕ຺ຖີທິ

໑໐໙໕

“ຍທິ ສກຸທິ ຍໍສຍິຊ຺ສິ, ຊຍສຸ ບຸເຕ຺ຕກ ບຸບຢຈຕິຍາ;

ຍຊເຕຕ຺ຖ ໂກຣາຊາ, ສຍຸຄ຺ຍເທາ ຈຕູທິ ອເສ຺ສທິ

໑໐໙໖

“ຍທິ ສກຸທິ ຍໍສຍິຊ຺ສິ, ຊຍສຸ ບຸເຕ຺ຕກ ບຸບຢຈຕິຍາ;

ຍຊເຕຕ຺ຖ ໂກຣາຊາ, ສຍຸຄ຺ຍເທາ ຈຕູທິ ຣເຖທິ

໑໐໙໗

“ຍທິ ສກຸທິ ຍໍສຍິຊ຺ສິ, ຊຍສຸ ບຸເຕ຺ຕກ ບຸບຢຈຕິຍາ;

ឃដេតត្វ ឲករាជា, សមុទ្ទេហា សត្តចត្តេក្កត”។

១០៧០។

“អឃយឃ្យ បិសាចេកា, ឍ្មាត់ អតេត្តបុរ៉ សុរយហិឃំ [សោចេណ្ហា បុប្បយល្យចិកិណ្ហា (ក។)];

តេជាតិ អឈ្យុបុត្តា, ចត្តារោ ចឆាឃ តិត្តិតា។

១០៧១។

“ឍ្មាចយឃ្យ ក្បុជិការ៉, សោចណ្ហិ បុប្បយល្យចិកិណ្ហិ;

តេជាតិ អឈ្យុបុត្តា, ចត្តារោ ចឆាឃ តិត្តិតា។

១០៧២។

“ឍ្មាចយឃ្យ ក្ខ្យាត់, សុបុបុរិត់ សត្តកាលិក់ រយ្ចិ;

តេជាតិ អឈ្យុបុត្តា, ចត្តារោ ចឆាឃ តិត្តិតា។

១០៧៣។

“ឍ្មាចយឃ្យ អសោកចត់, សុបុបុរិត់ សត្តកាលិក់ រយ្ចិ;

តេជាតិ អឈ្យុបុត្តា, ចត្តារោ ចឆាឃ តិត្តិតា។

១០៧៤។

“ឥទមស្ស កណិការវនំ, សុបុប្ផិតំ សព្ពកាលិកំ រម្មំ;

តេទានិ អយ្យបុត្តា, ចត្តារោ វធាយ និន្នីតា។

១០៤២។

“ឥទមស្ស បាដលិវនំ, សុបុប្ផិតំ សព្ពកាលិកំ រម្មំ;

តេទានិ អយ្យបុត្តា, ចត្តារោ វធាយ និន្នីតា។

១០៤៣។

“ឥទមស្ស អម្ពវនំ, សុបុប្ផិតំ សព្ពកាលិកំ រម្មំ;

តេទានិ អយ្យបុត្តា, ចត្តារោ វធាយ និន្នីតា។

១០៤៤។

“អយមស្ស បោក្ខរណី, សញ្ឆន្នា បទុមបុណ្ឌរីកេហិ;

នាវា ច សោវណ្ណវិកតា, បុប្ផវល្លិយា [បុប្ផាវលិយា (សី· បី·)] ចិត្តា សុរមណីយា;

តេទានិ អយ្យបុត្តា, ចត្តារោ វធាយ និន្នីតា”។

១០៤៥។

“ឥទមស្ស ហត្ថិរតនំ, ឯរាវណោ គជោ ពលី ទន្តី;

តេទានិ អយ្យបុត្តា, ចត្តារោ វធាយ និន្នីតា។

᪑᪐᪔᪙᪨

“ᨣᨩᨿᩔ ᩋᩔᩁᨲᨶᩴ, ᩅᨠᩣᩃᩮᩣ [ᩅᨠᩣᩃᩮᩣ ᨧᩮᨠᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩋᨽᩔᩣ;

ᨲᩮᨴᩣᨶᩥ ᩋᨿ᩠ᨿᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩅᨵᩣᨿ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪐᪕᪐᪨

“ᩋᨽᨿᩔ ᩋᩔᩁᨳᩣ, ᨶᩣᨣᨻ᩠ᨿᩣᨿ [ᨶᩣᨣᨻ᩠ᨿᩣᨿ ᨧᩥᨿ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨶᩥᩅᩮᨭ᩠ᨮᩮᨶᩣ ᩈᩩᩁᩣ ᩁᨲᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᨲᩣ;

ᨿᨳ᩠ᨿᩔ ᩋᨿ᩠ᨿᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩅᩣᩁᩥᩈᩩ ᨽᨴ᩠ᨴᩮᨽ ᨧᩥᨿ ᨴᩮᨧᩣ;

ᨲᩮᨴᩣᨶᩥ ᩋᨿ᩠ᨿᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩅᨵᩣᨿ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪐᪕᪑᪨

“ᨠᩴ ᨲᩣᨿ ᨶᩣᨿᨶᨿᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᨿᩩᨠ᩠ᨡᨠᩮᨲ᩠ᨲᩉᩥ [ᨧᨲ᩠ᨲᨿᩁᨠᨲᨠᩮᨲ᩠ᨲᩉᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)];

ᩁᩣᨩᩣ ᨿᨩᩥᩔᨲᩮ ᨿᨬ᩠ᨬᩴ, ᩈᨾ᩠ᨾᩪᩊ᩠ᩉᩮᩣ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ᪨

᪑᪐᪕᪒᪨

“ᨠᩴ ᨲᩣᨿ ᨶᩣᨿᨶᨿᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᩉᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᨿᩩᨠ᩠ᨡᨠᩣᩉᩥ;

ᩁᩣᨩᩣ ᨿᨩᩥᩔᨲᩮ ᨿᨬ᩠ᨬᩴ, ᩈᨾ᩠ᨾᩪᩊ᩠ᩉᩮᩣ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨠᨬ᩠ᨬᩣᩉᩥ᪨

᪑᪐᪕᪓᪨

“កថំ នាម សាមសមសុន្ទរាហិ, ចន្ទនមុទុកគត្តាហិ;

រាជា យជិស្សតេ យញ្ញំ, សម្មូឡ្ហោ ចតូហិ មហេសីហិ។

១០៧៣។

“កថំ នាម សាមសមសុន្ទរេហិ, ចន្ទនមុទុកគេត្តហិ;

រាជា យជិស្សតេ យញ្ញំ, សម្មូឡ្ហោ ចតូហិ គហបតីហិ។

១០៧៤។

“យថា ហោន្តិ គាមនិគមា, សុញ្ញា អមនុស្សកា ព្រហារញ្ញា;

តថា ហេស្សតិ បុប្ផវតិយា, យិដ្ឋេសុ ចន្ទសូរិយេសុ”។

១០៧៥។

“ឧម្មត្តិកា ភវិស្សាមិ, ភូនហតា បំសុនា ច [បំសុនាច (ស្យា។ ក។)] បរិកិណ្ណា;

សចេ ចន្ទវំ [ចន្ទកុមារំ (ស្យា។)] ហន្តិ, បាណា មេ ទេវ រុជ្ឈន្តិ [និរុជ្ឈន្តិ (សី។), ភិជ្ជន្តិ (ស្យា។)]។

១០៧៦។

“ឧម្មត្តិកា ភវិស្សាមិ, ភូនហតា បំសុនា ច បរិកិណ្ណា;

សចេ សូរិយវំ ហន្តិ, បាណា មេ ទេវ រុជ្ឈន្តិ”។

១០៧៧។

“ກິ ຖຸ ຍາ ຕ ຣຍາເປຄຼ໌, ອັຎ຺ຎາຍັຎ຺ຎາ ປິຜໍຈຣາ;

ຌຊ຺ຕິກາ ຽປຣິກ຺ຄີ ຈ, ເປົກ຺ຄຣຳ ຈ ກາຣິກາ [ຌຊ຺ຕິ ຜາ ຣຼປຣກ຺ຄີ ຈ ເປົກ຺ຄຣກ຺ຄີ ຈ ຕາຜິກາ (ສີ.) ຌຊ຺ຕິ ຜາ ຣຼປຣກ຺ຄີ ຈ ເປົກ຺ຄຣກ຺ຄີ ຈ ກາຜິກາ (ປີ.)];

ຈກ຺ຂ຺ຸທິເຜຍຸ ຕຣ຺ຕ຺ກີເຜາ, ນຍາ ຫານໍ ຕ ບິຊ຺ຊິຕີ”.

໑໐໗໙.

“ຮູຍໍ ຍທິ຺ຍາຫະຍເຍາຄໍ, ປະຍຸຖ຺ຖາຕຸ [ປະຍຸຖ຺ຖຸ (ກ.)] ຕຕ຺ຖຫາລ ຫຈ ຍາຫາ;

ເຜາ ຍທິ຺ຍາຫະຍເຍາເກາ, ຈກ຺ຂຸຍິ຺ຖຈາຍ ຕິກ຺ກິເຫ.

໑໐໙໐.

“ຮູຍໍ ຍທິ຺ຍາຫະຍເຍາຄໍ, ປະຍຸຖ຺ຖາຕຸ ຕຕ຺ຖຫາລ ຫຈ ຍາຫາ;

ເຜາ ຍທິ຺ຍາຫະຍເຍາເກາ, ສຸທິຍຍິ຺ຖຈາຍ ຕິກ຺ກິເຫ.

໑໐໙໑.

“ຮູຍໍ ຍທິ຺ຍາຫະຍເຍາຄໍ, ປະຍຸຖ຺ຖາຕຸ ຕຕ຺ຖຫາລ ຫຈ ຊາຜາ;

ເຜາ ຍທິ຺ຍາຫະຍເຍາເກາ, ຈກ຺ຂຸຍິ຺ຖຈາຍ ຕິກ຺ກິເຫ.

໑໐໙໒.

“ຮູຍໍ ຍທິ຺ຍາຫະຍເຍາຄໍ, ປະຍຸຖ຺ຖາຕຸ ຕຕ຺ຖຫາລ ຫຈ ຊາຜາ;

យោ មយ្ហំ ហទយសោកោ, ស្ទិយមិព្ភចាយ ភិក្ខិតោ។

១០៥២។

“មា ច បុត្តេ មា ច បតិំ, អទ្ទក្ខិ ខណ្ឌហាល តវ មាតា;

យោ ឃាតេសិ កុមារេ, អទូសកេ សីហសង្កាសេ។

១០៥៣។

“មា ច បុត្តេ មា ច បតិំ, អទ្ទក្ខិ ខណ្ឌហាល តវ មាតា;

យោ ឃាតេសិ កុមារេ, អបេក្ខិតេ សព្វលោកស្ស។

១០៥៤។

“មា ច បុត្តេ មា ច បតិំ, អទ្ទក្ខិ ខណ្ឌហាល តវ ជាយា;

យោ ឃាតេសិ កុមារេ, អទូសកេ សីហសង្កាសេ។

១០៥៥។

“មា ច បុត្តេ មា ច បតិំ, អទ្ទក្ខិ ខណ្ឌហាល តវ ជាយា;

យោ ឃាតេសិ កុមារេ, អបេក្ខិតេ សព្វលោកស្ស”។

១០៥៦។

“ຍາ ເຕາ ເຈວ ອຈຊິ, ຄາເຍ ເຕາ ເຈຫິ ຕທູຫາລສ຺ສ;

ອປິ ຕິກຈ຺ຈອຕາຖ຺ຖກາປິ, ຫຕ຺ຖີ ອເສ຺ສ ຈ ປີເລຍ຺

໑໐໙໘

“ຍາ ເຕາ ເຈວ ອຈຊິ, ຄາເຍ ເຕາ ເຈຫິ ຕທູຫາລສ຺ສ;

ອປິ ຕິກຈ຺ຈອຕາຖ຺ຖກາປິ, ຫຕ຺ຖີໂກລາຕິ ຮູເສ຺ຍ຺

໑໐໙໙

“ຍາ ເຕາ ເຈວ ອຈຊິ, ຄາເຍ ເຕາ ເຈຫິ ຕທູຫາລສ຺ສ;

ອປິ ຕິກຈ຺ຈອຕາຖ຺ຖກາປິ, ອສ຺ສໂກລາຕິ ຮູເສ຺ຍ຺

໑໑໐໐

“ຍາ ເຕາ ເຈວ ອຈຊິ, ຄາເຍ ເຕາ ເຈຫິ ຕທູຫາລສ຺ສ;

ຍສ຺ສ ເຫາຕ຺ຕິ ຕຈ ກາຍາ, ອປິ ຣຖາ ປພ຺ພາຊິຕາ;

ກິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາຍ຺

໑໑໐໑

“ຊິນ຺ນາ ເຈວ ຮູປຍາຈນ຺ຕິ, ປຸຕ຺ຕທີກາປິ ຈລິຄ຺ຄາ;

ປຊິກາຕາຕິປິ ທິຕ຺ວາ, ປຸເຕ຺ຕ ຕ ລກ຺ຕິ ອຸກຖ຺ຖາ຺

᪑᪑᪐᪕᪨

“ᩋᩣᩈᩦᩈᩥᨠᩣᨶᩥ [ᩋᩔᩣᩈᨠᩣᨶᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨), ᩋᩣᩈᩣᩈᨠᩣᨶᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩮᩣ ᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩩ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ [ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)];

ᩋᨳ ᨶᩮᩣ ᩋᨠᩣᩁᨱᩈ᩠ᨾᩣ, ᨿᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᩮᩅ ᨥᩣᨲᩮᩈᩥ᪨

᪑᪑᪐᪖᪨

“ᩏᨷᨿᩣᨧᩥᨲᨠᩮᨶ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩣ ᨲᩣᨲ ᨶᩮᩣ ᩋᨥᩣᨲᩮᩈᩥ;

ᨾᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᩃᨴ᩠ᨵᨠᩮᩉᩥ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᨿᨩᩥᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩍᨾᩴ ᨿᨬ᩠ᨬᩴ᪨

᪑᪑᪐᪗᪨

“ᩏᨷᨿᩣᨧᩥᨲᨠᩮᨶ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩣ ᨲᩣᨲ ᨶᩮᩣ ᩋᨥᩣᨲᩮᩈᩥ;

ᨾᩣ ᨠᨷᨱᩃᨴ᩠ᨵᨠᩮᩉᩥ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᩋᨾ᩠ᨾᩣᨿ ᨶᩮᩣ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᩅᩣᩈᩮᩈᩥ”᪨

᪑᪑᪐᪘᪨

“ᨻᩉᩩᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ [ᨻᩉᩩᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᨷᩮᩣᩈᩥᨿ ᨧᨶ᩠ᨴᩴ, ᩋᨾ᩠ᨾ ᨲᩩᩅᩴ ᨩᩦᨿᩈᩮ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ;

ᩅᨶ᩠ᨴᩣᨾᩥ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨷᩣᨴᩮ, ᩃᨽᨲᩴ ᨲᩣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩃᩮᩣᨠᩴ᪨

᪑᪑᪐᪙᪨

“ᩉᨶ᩠ᨴ ᨧ ᨾᩴ ᩏᨷᨣᩩᨿ᩠ᩉ ᨷᩣᨴᩮ ᨲᩮ ᩋᨾ᩠ᨾ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲᩩᩴ ᨴᩮᩉᩥ;

ກ຺ຫາຍິ ຊາຕິ ປຈາສິ [ຢີປ຺ຍຈາສິ (ກ.)], ຍຎ຺ຎຕ຺ວາຍ ໂຄກຣາຌສ຺ສ.

໑໑໐໗.

“ຫຕ຺ຖ ຈ ຍໍ ຐປກຸຍ຺ຍາ[ຐປກຸຍ຺ຍາ(ສ຺ຍາ. ກ.)], ປີເຣ ເຕ ອຍູ ຈກ຺ຕິຕໍ ເຣຫິ;

ກ຺ຫາຍິ ຊາຕິ ປຈາສິ, ຍາຕຸ ກຕ຺ວາ ຫຣຍເສາກິ.

໑໑໐໘.

ຫຕ຺ຖ ຈ ຍໍ ຐປກຸຍ຺ຍາ[ຐປກຸຍ຺ຍາ(ສ຺ຍາ. ກ.)], ປີເຣ ເຕ ອຍູ ຈກ຺ຕິຕໍ ເຣຫິ;

ກ຺ຫາຍິ ຊາຕິ ປຈາສິ, ຌຕສ຺ສ ກຕ຺ວາ ຫຣຍເສາກິ”.

໑໑໐໙.

“ຫຕ຺ຖ ຈ ປຽຍປຕ຺ຕານິ, ເຍາຍ຺ຕ຺ວາ ຄຕ຺ຑສ຺ສຸ ໂກາຕຍິປຸຕ຺ຕ;

ຈຍ຺ຍກຣລຍິສ຺ສາເຍາ [ຈຍ຺ຍກຣລິຍີຕິຍິສ຺ສາເຍາ (ສີ. ປີ.), ຈຍ຺ຍກຣລິຍິສ຺ສາເຍາ (ກ.)], ໂຄສາ ເຕ ເປີຣາຫິກາ ປກຕິ.

໑໑໑໐.

“ຫຕ຺ຖ ຈ ຍິເລປຕິ ເຕ, ປຈ຺ຈິຍກິ ຈຕ຺ຖຕິ ຍິລິຍຸສ຺ສ;

ເຍຫິ ຈ ສຸຈິລິເຕ຺ຕາ, ເສາກສິ ຣາຌປຣິສາຍໍ.

໑໑໑໑.

“ຫຕ຺ຖ ຈ ຍຸຄ຺ກາຕິ ຈຕ຺ວາຕິ, ປຈ຺ຈິຍກິ ກາສິກໍ ຕິຈາເສຫິ;

យេហិ ច សុតិចេត្វា, សោភសិ រាជបរិសាយំ។

១១១៥។

“យុត្តាយលិកាភកចិក្ខសិតាតិ, កាលាយុស្ស ហត្ថាករណាតិ;

យេហិ ច ហត្ថាករណេហិ, សោភសិ រាជបរិសាយំ”។

១១១៦។

“ភ ហិ ត្វតាយំ រដ្ឋបិលេលិ, ក្វយិបតិ ជភបងស្ស ងាឃាងោ;

លេកិស្សទោ យហន្តា, បុត្តេ សន្តំ ជភឃតិ”។

១១១៧។

“យស្សាបិ បិឃា បុត្តា, អត្តា ច បិយោ តុយ្ហញ្ច ករិឃាយោ;

សក្កដ្ឋា បត្ថឃាភោ [បត្ថឃយាភោ (ស្យា។ ក។)], តេភាហំ ឈាតឃិស្សាមិ”។

១១១៨។

“យំ បងយំ ឈាតេហិ, យា មេ ហងឃំ ទុក្ខំ ឋាលេសិ;

អលង្កតោ [អភលង្កតោ (ក។)] សុគ្គរកោ, បុត្តា ងេច តច សុលុយាលេ។

១១១៩។

“ᩉᨲ᩠ᨳᩔ ᨾᩴ ᩉᨲᩔᩩ, ᨷᨴᩮᩃᩥᨠᩮ [ᩈᨴᩮᩃᩥᨠᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᨧᨠ᩠ᨠᩮᨠᨲ [ᨧᨠ᩠ᨠᩥᨿᩮᨲ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᩉᩮᩔᩣᨾᩥ;

ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᩁᩔᩩ ᩅᩥᨷᩩᩃᩴ, ᩅᩥᨧᩁᩣᨾ ᨦᩮᨠᩣᨷᩥ ᨷᨴᩮᩃᩥᨠᩮ”᪨

᪑᪑᪗᪨

“ᨿᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩅᨴᩮᨲ᩠ᨳ ᩁᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨿᩁᩉᩥ [ᨴᩪᨽᩥ ᨷᨽᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨ ᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ], ᨻᩉᩩᨠᩣ ᨲᩅ ᨴᩮᩅᩁᩣ ᩅᩥᩈᩣᩃᨠ᩠ᨡᩥ;

ᨲᩮ ᨲᩴ ᩁᨾᨿᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ”᪨

᪑᪑᪘᪨

“ᩍᨴᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲ ᨧᨶ᩠ᨴᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ, ᩉᨲ᩠ᨳᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩃᩮᨠᩉᩥ”;

“ᩋᩃᨾᩮᨲ᩠ᨳ [ᩋᩃᨾᨲ᩠ᨳᩩ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨩᩦᩅᩥᨲᩮᨶ, ᨷᩥᩔᩣᨾᩥ [ᨷᩥᩅᩣᨾᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᩅᩥᩈᩴ ᨾᩁᩥᩔᩣᨾᩥ᪨

᪑᪑᪙᪨

“ᨶ ᩉᩥ ᨶᩪᨶᩥᨾᩔ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨾᨧ᩠ᨧᩣ ᨧ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩁᩮ ᩈᩩᩉᨴᩣ;

ᨿᩮ ᨶ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩣᨩᩣᨶᩴ, ᨾᩣ ᨥᩣᨲᨿᩥ ᩒᩁᩈᩮ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ᪨

᪑᪒᪐᪨

“ᨶ ᩉᩥ ᨶᩪᨶᩥᨾᩔ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᨬᩣᨲᩦ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩁᩮ ᩈᩩᩉᨴᩣ;

ᨿᩮ ᨶ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩣᨩᩣᨶᩴ, ᨾᩣ ᨥᩣᨲᨿᩥ ᩋᨲ᩠ᩕᨩᩮ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ᪨

᪑᪒᪑᪨

“ឥមេ តេបិ មយ្ហំ បុត្តា, គុណិនោ កាយូរធារិនោ រាជ;

តេហិបិ យជស្សុ យញ្ញំ, អថ មុច្ចាតុ [មុច្ចតុ (បី។ ក។)] គោតមិបុត្តេ។

១១៩១។

“ទីលសតំ មំ កត្វាន, យជស្សុ សត្តធា មហារាជ;

យា ជេដ្ឋបុត្តមវឆិ, អច្ឆសកំ សីហសង្កាសំ។

១១៩២។

“ទីលសតំ មំ កត្វាន, យជស្សុ សត្តធា មហារាជ;

យា ជេដ្ឋបុត្តមវឆិ, អបេក្ខិតំ សព្ពលោកស្ស”។

១១៩៣។

“ទាហុកា តវ ជិត្តាករណា, ដ្ឋាវធា សុកណិតមិ;ញ

មុត្តាមណិវេឡុរិយា, ឥទំ តេ បច្ឆិមកំ ទានិ”។

១១៩៤។

“យេសំ បុព្ពេ ខន្ធេសុ, ផុល្លា មាលាគុណា វិវត្តិំសុ;

តេសជ្ជបិ សុនិសិតោ [បីតនិសិតោ (សី។ បី។)], នេត្តិំសោ វិវត្តិស្សតិ ខន្ធេសុ។

១១៥៦។

“ឯវំ ពុដ្ឋោ ខន្ធស្ស, ចិត្តា មាលាគុណា ចិចត្តិស្ស;

តោសន្ទុបិ សុតិសិតោ, នេត្តិំសោ ចិចត្តិស្សតិ ខន្ធស្ស។

១១៥៧។

“អចិរំ [អចិរា (សី. ស្យា. បី.)] វត នេត្តិំសោ, ចិចត្តិស្សតិ រាជបុត្តានំ ខន្ធស្ស;

អថ មម ហទយំ ន ផលតិ, តាវ ទឡ្ហពន្ធញ្ច មេ អាសិ។

១១៥៨។

“កាសិកសុចិវត្ថធរា, កុណ្ឌលិនោ អគលុចន្ទនវិលិត្តា;

និយ្យាថ ចន្ទសូរិយា, យញ្ញត្ថាយ ឯករាជស្ស។

១១៥៩។

“កាសិកសុចិវត្ថធរា, កុណ្ឌលិនោ អគលុចន្ទនវិលិត្តា;

និយ្យាថ ចន្ទសូរិយា, មាតុ កត្វា ហទយសោកំ។

១១៦០។

“កាសិកសុចិវត្ថធរា, កុណ្ឌលិនោ អគលុចន្ទនវិលិត្តា;

និយ្យាថ ចន្ទសូរិយា, ជនស្ស កត្វា ហទយសោកំ។

១១១០។

“យិសរសរោកាឌតា ត្យាបកសុត្យាបិតា, កុល្លិរោតា អកលុចត្កតចិលិត្តា;

តិឃ្យាឆ ចត្កស្ទុរិយា, ឃញ្ញាត្តាយ ឡកទាឌស្ស។

១១១១។

“យិសរសរោកាឌតា ត្យាបកសុត្យាបិតា, កុល្លិរោតា អកលុចត្កតចិលិត្តា;

តិឃ្យាឆ ចត្កស្ទុរិយា, យាតុ កត្វា ហឌឃរោសាកិ។

១១១២។

“យិសរសរោកាឌតា ត្យាបកសុត្យាបិតា, កុល្លិរោតា អកលុចត្កតចិលិត្តា;

តិឃ្យាឆ ចត្កស្ទុរិយា, ឌតស្ស កត្វា ហឌឃរោសាកិ”។

១១១៣។

“សព្ពស្មិ ក្របក្លូដស្មិ, តិឞិឌិរោ ចត្កស្មិ [ចត្កិឃស្មិ (សី។ បី។), ចត្កស្ទុរិឃស្មិ (ស្យា។)] ឃញ្ញាត្តាយ;

បច្ចាលទាឌឆិតា បញ្ចូលិកា, សព្ពបរិសាយ សយតុបរិឃាឃិ [សព្ពបរិសយតុបរិឃាសិ (សី។ បី។), សព្ពបរិសត្តរយតុបរិឃាសិ (ស្យា។)]។

១១១៤។

“រឃត សរច្ចត ឍល្លហារលិ, បិបកយុំ ករទាតិ ក្សុរយុរឆា;

ຈຸເຕາສ ນຽ຺ຈເຂ຺ສ, ນຍງ຺ູກີ ນາຍິເກາສ ເທາຍິ.

໑໑໒໖.

“ເຍ ຊູຣຕ຺ວ ອຍຄ຺ຸຍ຺ຸຍາ, ຍາຕິ ຈ ຍກ຺ຂ຺ຕກຎ຺ຍາຕິ;

ກເຣາຕ຺ວ ເຍ ເຈຍ຺ຍາຈຂີກໍ, ນຍງ຺ູກີ ນາຍິເກາສ ເທາຍິ.

໑໑໒໗.

“ຍາ ເຂຈຕາ ຊູຣາກຕາ, ຍາຕິ ຈ ຍກ຺ຂ຺ຕກຎ຺ຍາຕິ;

ນຣເຫນິຕິ ອສາຜໍ ຕາຍຜ ຍໍ, ຍາຈາຍທໍ ບຕິຍາທໍ ອເຂຍໍ” [ອຂີຍ຺ຍ (ສີ.)].

໑໑໒໘.

“ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອຍຄຸເຍ຺ຍາ, ອເຍາກ຺ຈໍ ບຣິຊຸເຍຕ຺ວາສ;

ກຍຍ຺ຍ ຂສຍເຕ຺ຕາ, ຣາຂາສໍ ຊູຂຍເຈາຈ.

໑໑໒໙.

“ຊູຊ຺ຍ຺ຍຸ ເທາ ຣາຂກລິ, ຍາ ຕາທໍ [ຍາ ເຕທໍ (ຍ຺ຍາ.)] ຍຕ຺ວໍ ສິຕາຍ຺ຈນິ [ສິຕາເລຍິ (ສີ. ປີ.), ສິປຍາເລນິ (ກ.)];

ຍາ ເຂຕ຺ວ ບຸຕ຺ຕຍຈຜິ, ອຄ຺ນກໍ ນີທນຄ຺ຄານໍ.

໑໑໓໐.

“ເກາ ເຕ ຂິເຂ຺ວາ ຣາຂກລິ, ບຸຕ຺ຕກຣິຍາເຍາ ທຕ຺ຕາຍາສາເຍາ [ທຕ຺ຕາຍາສາ (ກ.)];

សេដ្ឋី ច គហបតយោ, អឌ្ឍកា សក្កាយា ហិ។

១១៣០។

“តំ សុត្វា ឧល្លហារេលិ, រាជា ច អត្ថបយិង ជិង្វាត;

សេដ្ឋិនំ ជាត្តតាតិ សេនានេឃំ, ឃឆា តំ អត្ថបឈាតំ [អបិបិតំ (សី។ បី។)]។

១១៣១។

“សេដ្ឋាសុ ចិប្យបុរេត្តាសុ, តេឃ តត្ត សយាគតា តគា អាសុំ;

សេដ្ឋា ឧរេកកេលក្ខកបជំសុ, ឧស ជនេឆា ឧល្លហាលស្ស”។

១១៣២។

“សេដ្ឋា បចិដ្ឋា [បតិសុ (សី។), បតិត្វា (បី។)] តិរឃំ, ឃឆា តំ បិបកំ កទិត្វាត;

ត ហិ បិបកយុំ កត្វា, លក្ខា សុកតិ ឌ្លេតា គត្តុំ”។

១១៣៣។

“សេដ្ឋាសុ ចិប្យបុរេត្តាសុ, តេឃ តត្ត សយាគតា តគា អាសុំ;

ជត្ថុំ អកិសិញ្ចាំសុ, សយាគតា រាជបរិសា [រាជបុរិសា (ស្យា។)] ច។

១១៣៤។

“ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ, ᨿᩮ [ᨿᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ)] ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ ᨲᨴᩣ ᩋᩣᩈᩩᩴ;

ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᩦᩈᩩ, ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ ᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ ᨧ᪨

᪁᪁᪃᪆᪨

“ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ, ᨿᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ ᨲᨴᩣ ᩋᩣᩈᩩᩴ;

ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᩦᩈᩩ, ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ ᨴᩮᩣᩈᨸᩁᩥᩈᩣ [ᨴᩮᩣᩈᨸᩩᩁᩥᩈᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ)] ᨧ᪨

᪁᪁᪃᪇᪨

“ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ, ᨿᩮ [ᨿᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ)] ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ ᨲᨴᩣ ᩋᩣᩈᩩᩴ;

ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᩦᩈᩩ, ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ ᨴᩮᩣᩈᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ ᨧ᪨

᪁᪁᪃᪈᪨

“ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ, ᨿᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ ᨲᨴᩣ ᩋᩣᩈᩩᩴ;

ᨴᩮᩣᩈᩃᩩᨠ᩠ᨡᩮᨸᨿᨠᩁᩩ, ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ ᩁᩣᨣᨸᩁᩥᩈᩣ [ᩁᩣᨣᨸᩩᩁᩥᩈᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ)] ᨧ᪨

᪁᪁᪃᪉᪨

“ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ, ᨿᩮ [ᨿᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ)] ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ ᨲᨴᩣ ᩋᩣᩈᩩᩴ;

ᨴᩮᩣᩈᩃᩩᨠ᩠ᨡᩮᨸᨿᨠᩁᩩ, ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ ᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ ᨧ᪨

᪁᪁᪄᪀᪨

“ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩩ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ, ᨿᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾᩣᨣᨲᩣ ᨲᨴᩣ ᩋᩣᩈᩩᩴ;

ᨧᩮᩃᩩᨠ᩠ᨡᩮᨷᨾᨠᩁᩩᩴ, ᩈᨾᩣᨣᨲᩣ ᨴᩮᩅᨷᩁᩥᩈᩣ [ᨴᩮᩅᨷᩩᩁᩥᩈᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)] ᨧ.

᪑᪑᪕᪑.

“ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩩ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ, ᨿᩮ [ᨿᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)] ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾᩣᨣᨲᩣ ᨲᨴᩣ ᩋᩣᩈᩩᩴ;

ᨧᩮᩃᩩᨠ᩠ᨡᩮᨷᨾᨠᩁᩩᩴ, ᩈᨾᩣᨣᨲᩣ ᨴᩮᩅᨠᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᩣ ᨧ.

᪑᪑᪕᪒.

“ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩩ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ, ᨻᩉᩪ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩥᨲᩣ ᩋᩉᩩᩴ [ᨻᩉᩩ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᨶᩮᩣ ᩋᩉᩩ ᨧᩈᩮᩣ (ᩈᩦ.), ᨻᩉᩩ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩥᨲᩮᩣ ᩋᩉᩩ ᨧᩈᩮᩣ (ᨷᩦ.)];

ᨶᨶ᩠ᨴᩥᩴ ᨷᩅᩮᩈᩥ ᨶᨣᩁᩴ [ᩅᩤᨴᩥᩴᩈᩩ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᨷᩅᩮᩈᨶᨣᩁᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ.), ᨶᨶ᩠ᨴᩥᩴ ᨷᩅᩮᩈᩥ ᨶᨣᩁᩮ (ᨠ.)], ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣ ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᨥᩮᩣᩈᩥᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥ.

ᨧᨶ᩠ᨴᨠᩩᨾᩣᩁᨩᩣᨲᨠᩴ [ᨡᨱ᩠ᨯᩉᩣᩃᨩᩣᨲᨠᩴ (ᩈᩦ. ᨷᩦ.)] ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ.

᪕᪔᪕. ᨾᩉᩣᨶᩣᩁᨴᨠᩔᨷᨩᩣᨲᨠᩴ (᪘)

᪑᪑᪕᪓.

“ᩋᩉᩩ ᩁᩣᨩᩣ ᩅᩥᨴᩮᩉᩣᨶᩴ, ᩋᨦ᩠ᨣᨲᩥ [ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨲᩥ (ᩈᩦ.) ᩑᩅᨾᩩᨷᩁᩥᨷᩥ] ᨶᩣᨾ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ;

ᨷᩉᩪᨲᨿᩮᩣᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨵᨶᩥᨿᩮᩣ, ᩋᨶᨶ᩠ᨲᨻᩃᨷᩮᩣᩁᩥᩈᩮᩣ.

᪑᪑᪕᪔.

សោ ច បន្នរសិ [បន្នរសេ (ស្យា. ក.)] រត្តិ, បុរិមយាមេ អនាគតេ;

ចាតុមាសា [ចាតុមស្ស (សី. បី.)] កោមុទិយា, អមច្ចេ សន្និបាតយិ.

១១៣៣.

“បណ្ឌិតេ សុតសម្បន្នេ, មិតបុព្ពេ [មិហិតបុព្ពេ (សី. បី.)] វិចក្ខណេ;

វិជយញ្ច សុនាមញ្ច, សេនាបតិំ អលាតកំ.

១១៣៤.

“តមនុបុច្ឆិ វេទេហោ, “បច្ចេកំ ព្រូថ សំ រុចិំ;

ចាតុមាសា កោមុទជ្ជ, ជុណ្ហំ ព្យបហតំ [ព្យបគតំ (សី. បី.)] តមំ;

កាយជ្ជ រតិយា រត្តិំ, វិហរេមុ ឥមំ ឧតុំ”.

១១៣៥.

“តតោ សេនាបតិ រញ្ញោ, អលាតោ ឯតទព្រវិ;

“ហដ្ឋំ យោគ្គំ ពលំ សព្ពំ, សេនំ សន្នាហយាមសេ.

១១៣៦.

“និយ្យាម ទេវ យុទ្ធាយ, អនន្តពលបោរិសា;

យេ តេ វសំ ន អាយន្តិ, វសំ ឧបនយាមសេ [ឧបនិយ្យាមសេ (ក.)];

ឯសា មយ្ហំ សកា ទិដ្ឋិ, អជិតំ ឱជិនាមសេ។

១១៨៩។

អលាតស្ស វចោ សុត្វា, សុនាមោ ឯតទព្រវិ;

“សព្ពេ តុយ្ហំ មហារាជ, អមិត្តា វសមាគតា។

១១៩០។

“និក្ខិត្តសត្ថា បច្ចត្ថា, និវាតមនុវត្តរេ;

ឧត្តមោ ឧស្សវោ អជ្ជ, ន យុទ្ធំ មម រុច្ចតិ។

១១៩១។

“អន្នបានញ្ច ខជ្ជញ្ច, លេយ្យំ អភិហរន្តុ តេ;

រមស្សុ ទេវ កាមេហិ, នច្ចគីតេ សុវាទិតេ”។

១១៩២។

សុនាមស្ស វចោ សុត្វា, វិជយោ ឯតទព្រវិ;

“សព្ពេ កាមា មហារាជ, និច្ចំ តវ មុបដ្ឋិតា។

១១៩៣។

“ន ហេតេ ទុល្លភា ទេវ, តវ កាមេហិ មោទិតុំ;

សទាបិ កាមា សុលភា, នេតំ ចិត្តមតំ [ចិត្ត មតី (ក.)] មម.

១១៩៣.

“សមណំ ព្រាហ្មណំ ចាបិ, ឧបាសេយ្យ ពហុស្សុតំ;

យោ នជ្ជ វិនយេ កង្ខំ, អត្ថធម្មវិទូ ឥសេ”.

១១៩៤.

វិជយស្ស វចោ សុត្វា, រាជា អង្គតិ មព្រវិ;

“យថា វិជយោ ភណតិ, មយ្ហម្បេតំវ រុច្ចតិ.

១១៩៥.

“សមណំ ព្រាហ្មណំ ចាបិ, ឧបាសេយ្យ ពហុស្សុតំ;

យោ នជ្ជ វិនយេ កង្ខំ, អត្ថធម្មវិទូ ឥសេ.

១១៩៦.

“សព្វេវ សត្តា ករោថ មតិំ, កំ ឧបាសេយ្យ បណ្ឌិតំ;

យោ [កោ (សី. បី.)] នជ្ជ វិនយេ កង្ខំ, អត្ថធម្មវិទូ ឥសេ”.

១១៩៧.

“ᩅᩮᨴᩮᩉᩔ ᩅᨧᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᩃᩣᨲᩮᩣ ᩑᨲᨴᨻᩕᩅᩥ;

“ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿᩴ ᨾᩥᨣᨴᩣᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᩋᨧᩮᩃᩮᩣ ᨵᩦᩁᩈᨾ᩠ᨾᨲᩮᩣ᪨

᪑᪑᪔᪙᪨

“ᨣᩩᨱᩮᩣ ᨠᩔᨷᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩣᨿᩴ, ᩈᩩᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲᩕᨠᨳᩦ ᨣᨱᩦ;

ᨲᩴ ᨴᩮᩅ [ᨲᨴᩮᩅ (ᨠ᪨)] ᨷᨿᩥᩁᩩᨷᩣᩈᩮᨾᩩ [ᨷᨿᩥᩁᩩᨷᩣᩈᨿ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)], ᩈᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᨠᨦ᩠ᨡᩴ ᩅᩥᨶᩮᩔᨲᩥ”᪨

᪑᪑᪕᪐᪨

“ᩋᩃᩣᨲᩔ ᩅᨧᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᩁᩣᨩᩣ ᨧᩮᩣᨴᩮᩈᩥ ᩈᩣᩁᨳᩥᩴ;

“ᨾᩥᨣᨴᩣᨿᩴ ᨣᨾᩥᩔᩣᨾ, ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩣᨶᩴ ᩍᨵᩣᨶᨿ”᪨

᪑᪑᪕᪑᪨

ᨲᩔ ᨿᩣᨶᩴ ᩋᨿᩮᩣᨩᩮᩈᩩᩴ, ᨴᨶ᩠ᨲᩴ ᩁᩪᨷᩥᨿᨷᨠ᩠ᨡᩁᩴ [ᩁᩪᨷᩥᨿᩩᨷᨠ᩠ᨡᩁᩴ (ᨠ᪨)];

ᩈᩩᨠ᩠ᨠᨾᨭ᩠ᨮᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩴ, ᨷᨱ᩠ᨯᩁᩴ ᨴᩮᩣᩈᩥᨶᩣ ᨾᩩᨡᩴ᪨

᪑᪑᪕᪒᪨

“ᨲᨲᩕᩣᩈᩩᩴ ᨠᩩᨾᩩᨴᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᩥᨶ᩠ᨵᩅᩣ ᩉᨿᩣ;

ᩋᨶᩥᩃᩪᨷᨾᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᩣᨲᩣ [ᩋᨶᩥᩃᩪᨷᨾᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣ (ᨠ᪨)], ᩈᩩᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᩣᨱ᩠ᨱᨾᩣᩃᩥᨶᩮᩣ᪨

១១៦២។

“សេតច្ឆត្តំ សេតរថោ, សេតស្សា សេតវីជនី;

វេទេហោ សហយគ្គេហិ, និយ្យំ ចន្ទោវ សោភតិ។

១១៦៣។

“តយគ្ឃាយិស្សុ ពាហេចា, ព្លត្តិលក្កឆរា [ព្លត្តលក្កឆរា (សី។), ព្លដ្ឋិលក្កឆរា (បី។)] ពលិ;

អស្សបិដ្ឋិគតា វីរា, នរា នរវរាធិបំ។

១១៦៤។

សោ យុហុត្តំច យាយិត្វា, យាគា ព្រុយ្យាលត្តិសេយា;

វេទេហោ សហយគ្គេហិ, បត្តិ គុលយុបិកយិ។

១១៦៥។

សេយបិ តត្ថ តរា អាយុំ, ព្រាហ្មណិក្ខា សយាគតា;

ន តេ អបនយិ រាជា, អគតំ គុយិយាគតេ។

១១៦៦។

“តេតា សោ យុក្កា គិសិយា, យុក្កចិត្តកសគ្គតេ [យុក្កចិត្តកញ្ញអគ្គកេ (សី។ បី។)];

យុក្កបន្ធតេ រាជា, ឲកយត្តំ ឬបិចិសិ។

໑໑໔໘.

“ຄິສ຺ຊ ຣາຊາ ສເຍາຕິ, ກອ໌ ສາຣທິຍໍ ຕເຕາ;

“ກຈ຺ຈິ ຍາປຕິຍໍ ກເຣຕ຺ຕ, ຈາຕາຕຍປິຍກ຺ກຕາ [ຈາຕາຕຍປິສກ຺ກຕາ (ສີ. ປີ.), ຈາຕາຕຍປິຍຕ຺ຕຕາ (ສ຺ຍາ.)].

໑໑໔໙.

“ກຈ຺ຈິ ອກສິຣາ ຈຸຕ຺ຕິ, ລກສິ [ລຕ຺ກຕິ (ສີ. ປີ.)] ປິຕ຺ຖຍາປຕໍ [ປິຕ຺ຖິຍາປຕໍ (ສ຺ຍາ. ກ.)];

ອປິຕາເສາ ຈສິ ກຈ຺ຈິ, ຈກ຺ຖຸ ຕ ປຣິທາຍຕິ”.

໑໑໕໐.

ຕໍ ຖຸເຕາ ປຕິສເຍາຕິ, ເຈເຈຫໍ ປິຕເຍ ຣຕໍ;

“ຍາປຕິຍໍ ຍຫາຣາຊ, ສຕ຺ຖເຍຕໍ ຕຕ຺ກຍໍ.

໑໑໕໑.

“ກຈ຺ຈິ ຕຸຍ຺ຍຍິ ເຈເຈຫ, ປຕ຺ຕາ ຕ ຄລິຍເຣ;

ກຈ຺ຈິ ອເຣາຄໍ ເຍາກ຺ກໍ ເຕ, ກຈ຺ຈິ ຈຫຕິ ຈາຫຕໍ;

ກຈ຺ຈິ ເຕ ຍ຺ຍາຄເຍາ ຕຕ຺ຕິ, ສຣີຣສ຺ສຸປຕາປິຍາ” [ສຣີຣສ຺ສຸປຕາປິກາ (ສີ. ປີ.), ສຣີຣສ຺ສຸປຕາປຕາ (?)].

໑໑໕໒.

បដិសម្មោទិតោ រាជា, តតោ បុច្ឆិ អនន្តរា;

អត្ថំ ធម្មញ្ច ញាយញ្ច, ធម្មកាមោ រថេសភោ។

១១៤៥។

“កថំ ធម្មំ ចរេ មច្ចោ, មាតាបិតូសុ កស្សប;

កថំ ចរេ អាចរិយេ, បុត្តទារេ កថំ ចរេ។

១១៤៦។

“កថំ ចរេយ្យ វុឌ្ឍេសុ, កថំ សមណព្រាហ្មណេ;

កថញ្ច ពលកាយស្មិំ, កថំ ជនបទេ ចរេ។

១១៤៧។

“កថំ ធម្មំ ចរិត្វាន, មច្ចា គច្ឆន្តិ [បេច្ច គច្ឆតិ (សី។ ស្យា។ បី។)] សុគ្គតិំ;

កថញ្ចេកេ អធម្មដ្ឋា, បតន្តិ និរយំ អថោ”។

១១៤៨។

“វេទេហស្ស វចោ សុត្វា, កស្សបោ ឯតទព្រវិ;

“‘សុណោហិ មេ មហារាជ, សច្ចំ អវិតថំ បទំ។

១១៤៩។

‘‘ນຕ຺ຖິ ຘມ຺ມຈຣິຕສ຺ສ [ຘມ຺ມສ຺ສ ຈິນ຺ນສ຺ສ (ສີ.)], ຜລໍ ກລ຺ຍາຓປາປກໍ;

ນຕ຺ຖິ ເທວ ປເຣາ ເລາເກາ, ເກາ ຕເຕາ ຫິ ອິຘາຄເຕາ.

໑໑໕໘.

‘‘ນຕ຺ຖິ ເທວ ປິຕເຣາ ວາ, ກຸເຕາ ມາຕາ ກຸເຕາ ປິຕາ;

ນຕ຺ຖິ ອາຈຣິເຍາ ນາມ, ອທນ຺ຕໍ ເກາ ທເມສ຺ສຕິ.

໑໑໕໙.

‘‘ສມຕຸລ຺ຍານິ ຠູຕານິ, ນຕ຺ຖິ ເຊຏ຺ຐາປຈາຍິກາ;

ນຕ຺ຖິ ພລໍ ວີຣິຍໍ ວາ, ກຸເຕາ ອຸຏ຺ຐານເປາຣິສໍ;

ນິຍຕານິ ຫິ ຠູຕານິ, ຍຖາ ເຄາຏວິເສາ ຕຖາ.

໑໑໖໐.

‘‘ລທ຺ເຘຍ຺ຍໍ ລຠເຕ ມເຈ຺ຈາ, ຕຕ຺ຖ ທານຜລໍ ກຸເຕາ;

ນຕ຺ຖິ ທານຜລໍ ເທວ, ອວເສາ ເທວວີຣິເຍາ.

໑໑໖໑.

‘‘ພາເລຫິ ທານໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ, ປຓ຺ຑິເຕຫິ ປຏິຈ຺ຉິຕໍ;

អវសា ទេន្តិ ធីរានំ, ពាលា បណ្ឌិតមានិនោ។

១១៤៥។

“‘សត្តិមេ សស្សតា កាយា, អច្ឆេជ្ជា អវិកោបិនោ;

តេជោ បថវី អាបោ ច, វាយោ សុខំ ទុខញ្ចិមេ;

ជីវេ ច សត្តិមេ កាយា, យេសំ ឆេត្តា ន វិជ្ជតិ។

១១៤៦។

“‘នត្ថិ ហន្តា ច ឆេត្តា វា, ហញ្ញេ យេវាបិ [ហញ្ញរេ វាបិ (សី។ ស្យា។ បី។)] កោចិ នំ;

អន្តរេនេវ កាយានំ, សត្ថានិ វីតិវត្តរេ។

១១៤៧។

“‘យោ ចាបិ [យោបាយំ (សី។ បី។), យោ ចាយំ (ស្យា។ ក។)] សិរមាទាយ, បរេសំ និសិតាសិនា;

ន សោ ឆិន្ទតិ តេ កាយេ, តត្ថ បាបផលំ កុតោ។

១១៤៨។

“‘ចុល្លាសីតិមហាកប្បេ, សព្ពេ សុជ្ឈន្តិ សំសរំ;

អនាគតេ តម្ហិ កាលេ, សញ្ញតោបិ ន សុជ្ឈតិ។

១១៤៩។

‘‘‘ចរិត្វាបិ ពហុំ ភទ្រំ, នេវ សុជ្ឈន្តិនាគតេ;

បាបញ្ចាបិ ពហុំ កត្វា, តំ ខណំ នាតិវត្តរេ។

១១៩៧។

‘‘‘អនុបុព្ពេន នោ សុទ្ធិ, កប្បានំ ចុល្លសីតិយា;

និយតិំ នាតិវត្តាម, វេលន្តមិវ សាគរោ’’’។

១១៩៨។

កស្សបស្ស វចោ សុត្វា, អលាតោ ឯតទព្រវិ;

‘‘យថា ភទន្តោ ភណតិ, មយ្ហម្បេតំវ រុច្ចតិ។

១១៩៩។

‘‘អហម្បិ បុរិមំ ជាតិំ, សរេ សំសរិតត្តនោ;

បិង្គលោ នាមហំ អាសិំ, លុទ្ធោ គោឃាតកោ បុរេ។

១២០០។

‘‘ពារាណសិយំ ផីតាយំ, ពហុំ បាបំ កតំ មយា;

ពហូ មយា ហតា បាណា, មហិសា សូករា អជា។

໑໒໐໑.

“ຕເຕາ ຈຸເຕາ ອິຘ ຊາເຕາ, ອິທ຺ເຘ ເສນາປຕິກຸເລ;

ນຕ຺ຖິ ນູນ ຜລໍ ປາປໍ, ເຍາຫໍ [ປາເປ ເສາຫໍ (ສີ. ປີ.)] ນ ນິຣຍໍ ຄເຕາ.

໑໒໐໒.

ອເຖຕ຺ຖ ບີຊເກາ ນາມ, ທາເສາ ອາສິ ປຏຈ຺ຈຣີ [ປຍອຈ຺ຈຣີ (ສີ. ປີ.), ປຏຊ຺ຊຣີ (ກ.)];

ອຸເປາສຖໍ ອຸປວສນ຺ເຕາ, ຄຸນສ຺ສນ຺ຕິກຸປາຄມິ.

໑໒໐໓.

ກສ຺ສປສ຺ສ ວເຈາ ສຸຕ຺ວາ, ອລາຕສ຺ສ ຈ ຠາສິຕໍ;

ປສ຺ສສນ຺ເຕາ ມຸຫຸໍ ອຸຓ຺ຫໍ, ຣຸທໍ ອສ຺ສູນິ ວຕ຺ຕຍິ.

໑໒໐໔.

ຕມນຸປຸຈ຺ຈິ ເວເທເຫາ, “ກິມຕ຺ຖໍ ສມ຺ມ ເຣາທສິ;

ກິໍ ເຕ ສຸຕໍ ວາ ທິຕ຺ຖໍ ວາ, ກິໍ ມໍ ເວເທສິ ເວທນໍ”.

໑໒໐໕.

ເວເທຫສ຺ສ ວເຈາ ສຸຕ຺ວາ, ບີຊເກາ ເອຕທພ຺ຣວິ;

“ນຕ຺ຖິ ເມ ເວທນາ ທຸກ຺ຂາ, ມຫາຣາຊ ສຸເຓາຫິ ເມ.

១៥០៦។

“អហម្បិ បុរិមំ ជាតិំ, សរាមិ សុខមត្តនោ;

សាកេតាហំ បុរេ អាសិំ, ភាវសេដ្ឋិ គុណេ រតោ។

១៥០៧។

“សម្មតោ ព្រាហ្មណិព្ភានំ, សំវិភាគរតោ សុចិ;

ន ចាបិ បាបកំ កម្មំ, សរាមិ កតមត្តនោ។

១៥០៨។

“តតោ ចុតាហំ វេទេហ, ឥធ ជាតា ទុរិត្ថិយា;

គព្ភមិ ព្រព្ភាសិយា, យតោ ជាតោ សុទុគ្គតោ។

១៥០៩។

“ឯវម្បិ ទុគ្គតោ សន្តោ, សមចរិយំ អធិដ្ឋិតោ;

ឧបឌ្ឍភាគំ ភត្តស្ស, ទទាមិ យោ មេ ឥច្ឆតិ។

១៥១០។

“ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិំ, សទា ឧបវសាមហំ;

ត ចាបិ [ត អហំ (ក·)] ក្វេត ហិសាមិ, ឆេឃ្យញ្ញាបិ ចិចន្ទួឃិ·

១២១០·

“សន្ថានេបច ហិ ត្វេតតំ, ស្វចិណ្ណំ កចតិ តិបៀលំ;

តិរត្ថំ បន្ថាំងំ ឃឹលំ, អលិទេតា កាសតិ ឃឆា·

១២១១·

“កលិវេបច ត្វត កឈ្យាមិ, អសិវេប្យា ត្វក្តូវេកា ឃឆា;

កជំ អលិទេតា កឈ្យាតិ, កិតទេចាសិក្លិទេតា ឃឆា·

១២១២·

“ក្លាទំ តប្យដិបឃ្សាមិ, ទេឃត កន្ថាមិ ស្វក្កតិ;

តស្វា ទាឌ បទេទាគាមិ, ស្វក្លា កឃ្សបកាសិតំ”·

១២១៣·

ឥិឌកឃ្ស ចទេឆា ស្វក្លា, ទាឌា អក្កតិ បព្រាចិ;

“តត្ថិ ក្លាទំ ស្វកតិឃា, តិឃតិ [តិឃតំ (ឃ្យា·)] កន្លូ ឥិឌក·

១២១៤·

“ស្វលំ ចា ឃឝិ ចា ត្វក្លូ, តិឃតិឃា កិទ លក្តតិ;

ឆំសារស្មឹ សន្តេនំ, យា ព្យិទេព្វា [ព្យិទេពា (ស្យា.)] អភាគេតា.

១២១៦.

“អហម្បិ បុដ្ឋេ កល្យាណោ, ព្រាហ្មណិទ្ធិក្ខេស្ស ញ្យាចេជេ [ចាចេជេ (ក.)];

ទេចាហារយត្សាសេត្តា , ទេតិហឹតេភា ពគុត្តុទា”.

១២១៧.

“បុភបិ កទេត្ត ឥទេល្លយ្យ, សក្កុតិ ទេច កចិស្សតិ”;

ព្តាត៌ ចត្វាភ ចេចឥទេហា, បដ្ចុកា សភិចេសត៌.

១២១៨.

ពទេពា ទេព្យា ចិចសារេភ, ក្ខុបដ្ឋាភយិអក្កុតិ;

អយចេដ្ឋ សត្តិបិទេពត្វា, ព្តាត៌ ចចភយព្រាចិ.

១២១៩.

“ចក្តុគេ ទេយ ចិយាតស្មឹ, សភា គាទេយ ចិទេឈត្ត្យ ទេយ;

យា ក្ខុបកន្តំ អទេព្ទស្ស, ព្យាឃ្យកាសិទេឃស្ស ច.

១២២០.

“ຈິງເຢາ ຈ ສຸກາເຍາ ຈ, ເສກາປຕິ ອລີຕເກາ;

ຊເຕ ອເຕ្ថ និសីទន្តុ, ເຈາທາຣក្យសលិ ຕເຢາ”.

໑໑໑໑.

ຕຸງ ຈត្វាន ເຈເຄເທາ, ກາເຍຈ ຄາຫុបញ្ញាຈ;

ນ ຈາປិ ព្រាហ្មណិក្ខុເស្ស, អເຕ្ថ កិម្ពិច្ឆិ ញ្ញាចេជិ.

໑໑໑໒.

ຕេតា ខេត្តសត្ថុស្ស, ເຈເຄທស្សព្រនា ປិយា;

ຣាជកញ្ញា រុចា [រុជា (សី. បី.) ឲចយុបរិបិ] ភាយ, ឆាតិយាតរយព្រាចិ.

໑໑໑໓.

‘អលង្ករោឆ យំ លិប្យំ, សលិເຢາ ចាលង្ករោត្ត [ច កេរោត្ត (សី. បី.)] ເຢ;

ສុເຈ បត្ថរេសោ ជិញ្ញា, កង្ហំ ຕុស្សរសត្តិកេ’ [បិត្យស្ស សត្តិកេ (ស្យា.)].

໑໑໑໔.

ຕស្សា យាល្យំ អភិហរិស្ស, ចក្ខុតណ្ហា យហារហំ;

យលិសង្កប្បាតតំ, ភាភារតេ្ត ច អប្បទេ.

໑໑໑໕.

ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩮᩈᩣᨱ᩠ᨱᨾᩮᨿ [ᩮᩈᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᩮᨿ (ᨠ᪨)] ᨷᩦᩮᨮ, ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨻᩉᩩᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩮᨿᩣ;

ᨷᩁᩥᨧᩣᩁᩥᨿ ᨷᩮᨾᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉ [ᩋᩮᨾᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨)], ᨶᨶ᩠ᨴᩴ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᩅᨯ᩠ᨰᨶᩥ᪨

᪑᪑᪑᪙᪨

ᩈᩣ ᨧ ᩈᩦᩃᩅᨲᩦ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᩅᩁᩪᨷᩥᨲᩣ;

ᩈᩮᨲᩁᨲᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩣᨿᩥᩅ, ᨧᨶ᩠ᨴᩴ ᨷᩥᨧᩥᨶᩦ ᨶᨴᩣ᪨

᪑᪑᪒᪐᪨

ᩁᩪᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩮᨧᩮᨧᩉᩴ, ᨧᨲ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨿ ᩁᨲᩥᩴ;

ᩈᩩᨧᩥᨲ᩠ᨲᨷᩦᩮᨮ [ᩈᩩᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᨷᩦ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨷᩦᩮᨮ, ᩃᩮᩣᨠᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᩁᩪᨷᩥᨧᩥᨶᩥ”᪨

᪑᪑᪒᪑᪨

ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨴᩥᩅᩣᨠ ᩮᨧᩮᨧᩉᩣ, ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩣᨽᩥᨧ ᩈᨾ᩠ᨷᩥᩴ;

ᨶᨶ᩠ᨴᩴ ᩈᩦᩃᩅᨲᩦᨷᩴ, ᨷᩁᩴ ᨧᨶ᩠ᨴᨠᨿᨷᩁᩣᨧᩥ᪨

᪑᪑᪒᪒᪨

“ᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴᩮᨿᩈᩥ ᨷᩥᨿᩣᩮᨧ, ᩋᩮᨲ᩠ᨲᩣᩮᨷᩥᨦ᩠ᨣᩃᩥᩴ ᨷᨲᩥ;

ᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻᩣᩉᩩᨧᩥᨶᩴ ᨶᨩ᩠ᨩᩴ, ᩈᨴᩣ ᩋᨽᩥᩉᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᩮᨲ᪨

១១៦០។

“កត្ថិ ពាហុចិនំ យាល្យំ, ឧច្ចិតិត្វា កុយារិនេឃា;

ឈនេក កនេរាឆ បនេច្ចក់, តិដ្ឋារេតិនេតា យុហុំ [អហុ (ស្យា។ ក។)]។

១១៦១។

“នេកត ចា ចិកលំ តុឃ្សាកំ តិបៀ អាហរេត្តុ នេត;

យនេភាករេស្ស កុដ្ឋយុតិ [កុដ្ឋយុតិ (សី។ បី។)], អបិ ចត្ថរយយិត្វិ” [អបិ ចត្ថរយយ្យិ នេត (ក។)]។

១១៦២។

នេចនេឆហស្ស ចនេឆា ឃុត្វា, រុឆា បិតរេយព្រាចិ;

“សព្ពនេមតំ យហារាជ, លព្ភតិស្សរេសត្តិនេក។

១១៦៣។

“ឃុនេច បត្ថរេនេយា ឌិនេញ្យា, សហស្សំ អាហរេត្តុ នេយ;

ឃឆាឌិត្តុញ្ញា ឌស្សាយិ, ឌាតំ សព្ពចតិស្វហំ” [សព្ពចលិស្វហំ (ស្យា។ ក។)]។

១១៦៤។

រុឆាឃ ចឆតំ ឃុត្វា, រាឌា អក្កតិ យព្រាចិ;

“ពាហុំ ចិភាសិតំ ចិត្តា, តិរេត្វា អឋលំ តឃា។

១២២៣។

“ឧបេបិយសេឆ ចសំ តិច្ចំ, អត្តបិតំ ត ក្យញ្ញូសិ;

តិឃេតាតំ អក្យត្តញ្ញំ, ភត្ថិ ប្យញ្ញា អក្យញ្ញូតោ”។

១២២៤។

“ធីឌេកាបិ ហិ ស្យត្វាភ, តកា កស្សបកាសិតំ;

បស្សបេត្តា យ្យហំ ក្លេហ្យាទ្យត់ អស្សុតិ ចត្តយិ។

១២២៥។

“ឃាច ទ្យេឆ ឌីចយាភា [ឌីចសិតោ (សី។ បី។)], យា កត្តយបភាយយិ;

ភត្ថិ កេដ្ក បទោ លេទេកា, កិំ តិទត្តំ ចិហញ្ញសិ”។

១២២៦។

ទេចេហស្ស ចេចា ស្យត្វា, ទ្យចា ទ្យចិទេចល្លិតិ;

ឌាតំ ប្យត្តាបទំ ឆយ្យំ, បិតទំ ឲតខ្រោចិ។

១២២៧។

“ស្យតេយច ប្យទេទ អាសិ, សក្លិ [បជ្ជក្លិ (ក។)] ឌិដ្ឋយិឆំ យឃា;

ᨻᩣᩃᩪᨷᩈᩮᩅᩦ ᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨻᩣᩃᩮᩣᩅ ᩈᨾᨷᨩ᩠ᨩᨳ᪨

᪑᪒᪓᪐᪨

“ᨾᩪᩊ᩠ᩉᩮᩣ ᩉᩥ ᨾᩪᩊ᩠ᩉᩉᨿᩣᨣᨿᩩ, ᨠᩥᩴ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨿᩮᩣᩉᩴ ᨶᩥᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ;

ᨷᨲᩥᩁᩪᨷᩴ ᩋᩃᩣᨲᩮᨶ, ᨻᩦᨩᨠᩮᨶ ᨧ ᨾᩩᨿ᩠ᩉᨲᩥ᪨

᪑᪒᪓᪑᪨

“ᨲ᩠ᩅᨬ᩠ᨧ ᨶᩮᩅᩣᩈᩥ ᩈᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᨵᩦᩁᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᨠᩮᩣᩅᩥᨴᩮᩣ;

ᨠᨳᩴ ᨻᩣᩃᩮᩉᩥ ᩈᨴᩥᩈᩴ, ᩉᩦᨶᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩏᨷᩣᨣᨾᩥ᪨

᪑᪒᪓᪒᪨

“ᩈᨧᩮᨷᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᨷᨳᩮᨶ ᩈᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ, ᨶᩥᩁᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᨣᩩᨱᩔ;

ᨠᩦᨭᩮᩣᩅ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᨩᩃᩥᨲᩴ ᩋᨷᩣᨷᨲᩴ, ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨾᩮᩣᩉᨾᩪᩊ᩠ᩉᩮᩣ [ᨾᩮᩣᨾᩪᩉᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨶᨣ᩠ᨣᨽᩣᩅᩴ᪨

᪑᪒᪓᪓᪨

“ᩈᩴᩈᩣᩁᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ ᨷᩩᩁᩮ ᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩥᨴᩪᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩉᩪ ᩋᨩᩣᨶᩴ [ᨻᩉᩪ ᨷᨩᩣ (ᨠ᪨)];

ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᩃᩦ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣᩅᩋᨲ᩠ᨳᩣ [ᩋᩅᨲ᩠ᨳᩣ (ᨠ᪨), ᨴᩩᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣᩅ’ᨲ᩠ᨳᩣ (?)], ᨴᩩᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨧ ᨿᩣ ᨻᩊᩥᩈᩣ ᩋᨾ᩠ᨻᩩᨩᩮᩣᩅ᪨

᪑᪒᪓᪔᪨

“ᩏᨷᨾᩴ ᨲᩮ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ;

ᩏᨸᨿᩣᨿ ᨿᩥᨡᩮᨠᨧ᩠ᨨᩮ, ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ᪨

᪑᪒᪓᪕᪨

“ᨧᩣᩉᩥᨩᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨶᩣᨧᩣ, ᩋᨸ᩠ᨿᨿᩣᨾᨠᩁᩣ [ᩋᨸ᩠ᨿᨿᩣᨾᩉᩁᩣ (ᨸᩦ.)] ᨣᩁᩩ;

ᩋᨲᩥᨠᩣᩁᩴ ᨶᨿᩣᨠᩣᨿ, ᩋᨱ᩠ᨱᩮᨧ ᩋᨧᨶᩦᨠᨲᩥ᪨

᪑᪒᪓᪖᪨

“ᨿᨧᩮᨿᨧ ᨶᩮᨶᩣ ᨸᩤᨸᩴ, ᨳᩮᩣᨠᩴ ᨳᩮᩣᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩣᨴᩥᨶᩴ;

ᩋᨲᩥᨠᩣᩁᩴ ᨶᨿᩣᨠᩣᨿ, ᨲᩥᩁᩮᨿ ᩋᨧᨶᩦᨠᨲᩥ᪨

᪑᪒᪓᪗᪨

“ᨶ ᨲᩣᩅ ᨠᩣᩁᩮᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩪᩁᩮᩣ, ᩋᩃᩦᨲᩔ ᨣᩉᩦᨸᨲᩥ;

ᩋᩣᨴᩥᨶᩣᨲᩥ ᨧ ᨲᩴ ᨸᩤᨸᩴ, ᨿᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ᪨

᪑᪒᪓᪘᪨

“ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨧᩔ ᨣᨲᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩴ, ᩋᩃᩦᨲᩔ ᨣᩉᩦᨸᨲᩥ;

ᨲᩔᩮᩅ ᨶᩮᨧ ᨲᩥᩔᨲ᩠ᨳᩣ, ᨿᨳ᩠ᨳᩮᩣᩈᩣ ᩃᨠᨲᩮ ᩈᩩᨡᩴ᪨

᪑᪒᪓᪙᪨

“ខីយតេ ចស្ស តំ បុញ្ញំ, តថា ហិ អគុណេ រតោ;

ឧជុមគ្គំ អវហាយ [អបិហាយ (សី.)], កុម្មគ្គមនុធាវតិ.

១២៥០.

“តុលា យថា បគ្គហិតា, ឱហិតេ តុលមណ្ឌលេ;

ឧន្នមេតិ តុលាសីសំ, ភារេ ឱរោបិតេ សតិ.

១២៥១.

“ឯវមេវ នរោ បុញ្ញំ, ថោកំ ថោកម្បិ អាចិតំ;

សក្កាតិមាតោ នាតោវ, ធីឌកោ សាតចេ [សាឆចេ (ក.)] រតោ.

១២៥២.

“យមជ្ជ ធីឌកោ នាសោ, ទុក្ខំ បស្សតិ អត្តនិ;

បុព្វេចស្ស [បុព្វេ តស្ស (សី. បី.)] កតំ បាបំ, តមេសោ បដិសេវតិ.

១២៥៣.

“ខីយតេ ចស្ស តំ បាបំ, តថា ហិ ចិនយេ រតោ;

កស្សបញ្ញា សមាបន្ន, មា ហេតុប្បថមាកមា.

១២៥៤.

“ᨿᩴ ᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᩁᩣᨩ ᨽᨩᨲᩥ, ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨿᨴᩥ ᩅᩣ ᩋᩈᩴ;

ᩈᩦᩃᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᩈᩦᩃᩴ ᩅᩣ, ᩅᩈᩴ ᨲᩔᩮᩅ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨

ᩐᩍᩢᩢ᪨

“ᨿᩣᨴᩥᩈᩴ ᨠᩩᩁᩩᨲᩮ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᩣᨴᩥᩈᩴ ᨧᩪᨷᩈᩮᩅᨲᩥ;

ᩈᩮᩣᨷᩥ ᨲᩣᨴᩥᩈᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩉᩅᩣᩈᩮᩣ ᩉᩥ [ᩈᩉᩅᩣᩈᩮᩣᨷᩥ (ᨠ᪨)] ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩣ᪨

ᩐᩍᩢᨧ᪨

“ᩈᩮᩅᨾᩣᨶᩮᩣ ᩈᩮᩅᨾᩣᨶᩴ, ᩈᨾ᩠ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨹᩩᩈᩴ ᨷᩁᩴ;

ᩈᩁᩮᩣ ᨴᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩃᩣᨷᩴᩅ, ᩋᩃᩥᨲ᩠ᨲᨾᩩᨷᩃᩥᨾ᩠ᨷᨲᩥ;

ᩏᨷᩃᩮᨷᨽᨿᩣ [ᩏᨷᩃᩥᨾ᩠ᨷᨽᨿᩣ (ᨠ᪨)] ᨵᩦᩁᩮᩣ, ᨶᩮᩅ ᨷᩣᨷᩈᨡᩣ ᩈᩥᨿᩣ᪨

ᩐᩍᩢᩃᩥ᪨

“ᨷᩪᨲᩥᨾᨧ᩠ᨨᩴ ᨠᩩᩈᨣ᩠ᨣᩮᨶ, ᨿᩮᩣ ᨶᩁᩮᩣ ᩏᨷᨶᨿ᩠ᩉᨲᩥ;

ᨠᩩᩈᩣᨷᩥ ᨷᩪᨲᩥ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨻᩣᩃᩪᨷᩈᩮᩅᨶᩣ᪨

ᩐᩍᩢᨷᩢ᪨

“ᨲᨣᩁᨬ᩠ᨧ ᨷᩃᩣᩈᩮᨶ, ᨿᩮᩣ ᨶᩁᩮᩣ ᩏᨷᨶᨿ᩠ᩉᨲᩥ;

𑄛𑄖𑄳𑄖𑅅𑄛𑄨 𑄥𑄪𑄢𑄞𑄩 𑄤𑅅𑄠𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄆𑄤𑄁 𑄙𑄩𑄢𑄫𑄛𑄥𑄬𑄤𑄚𑅅𑅁

𑄷𑄻𑄹𑄿𑅁

“𑄖𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄛𑄖𑄳𑄖𑄛𑄪𑄑𑄥𑄳𑄥𑄬𑄤 [𑄜𑄣𑄛𑄪𑄑𑄥𑄳𑄥𑄬𑄤 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁)], 𑄐𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄥𑄟𑄳𑄛𑅅𑄇𑄟𑄖𑄳𑄖𑄚𑄮;

𑄃𑄥𑄚𑄳𑄖𑄬 𑄚𑄮𑄛𑄥𑄬𑄤𑄬𑄠𑄳𑄡, 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄬 𑄥𑄬𑄤𑄬𑄠𑄳𑄡 𑄛𑄕𑄳𑄓𑄨𑄖𑄮;

𑄃𑄥𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄚𑄨𑄢𑄠𑄁 𑄚𑄬𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄛𑅅𑄛𑄬𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄥𑄪𑄉𑄳𑄉𑄖𑄨𑄁”𑅁

𑄷𑄻𑄺𑄶𑅁

𑄃𑄦𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄠𑄮 𑄥𑄖𑄳𑄖, 𑄥𑄢𑄬 𑄥𑄁𑄥𑄢𑄨𑄖𑄖𑄳𑄖𑄚𑄮;

𑄃𑄚𑅅𑄉𑄖𑅅𑄛𑄨 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄬𑄤, 𑄠𑅅 𑄉𑄟𑄨𑄥𑄳𑄥𑄁 𑄄𑄖𑄮 𑄌𑄪𑄖𑅅𑅁

𑄷𑄻𑄺𑄷𑅁

“𑄠𑅅 𑄟𑄬 𑄥𑅅 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄟𑄩 𑄎𑅅𑄖𑄨, 𑄃𑄦𑄪 𑄛𑄪𑄛𑄳𑄝𑄬 𑄎𑄚𑅅𑄙𑄨𑄛;

𑄇𑄟𑄳𑄟𑅅𑄢𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄟𑄉𑄙𑄬𑄥𑄪, 𑄃𑄦𑄪𑄁 𑄢𑅅𑄎𑄉𑄦𑄬 𑄛𑄪𑄢𑄬𑅁

𑄷𑄻𑄺𑄸𑅁

“𑄛𑅅𑄛𑄁 𑄥𑄦𑅅𑄠𑄟𑅅𑄉𑄟𑄳𑄟, 𑄝𑄦𑄪𑄁 𑄛𑅅𑄛𑄁 𑄇𑄖𑄁 𑄟𑄠𑅅;

𑄛𑄢𑄘𑅅𑄢𑄥𑄳𑄥 𑄦𑄬𑄒𑄬𑄚𑄳𑄖𑄮, 𑄌𑄢𑄨𑄟𑄳𑄦𑅅 𑄃𑄟𑄢𑅅 𑄤𑄨𑄠𑅁

𑄷𑄻𑄺𑄹𑅁

“តំ កម្មំ និហិតំ អដ្ឋា, កស្មុជ្ឈេត្ថាវ បីវេកា;

អថ អញ្ញេហិ កម្មេហិ, អជាយិំ វិសក្ខុយិយំ។

១៦៤២។

“កោសម្ពិយំ សេដ្ឋិកុលេ, ឥទ្ធេ ជាតោ មហទ្ធនេ;

ឯកបុត្តោ មហារាជ, និច្ចំ សក្កតបូជិតោ។

១៦៤៣។

“តត្ថ មិត្តំ អសេវិស្សំ, សហាយំ សាតកេ រតំ;

បណ្ឌិតំ សុតសម្បន្នំ, សោ មំ អត្ថេ និវេសយិ។

១៦៤៤។

“ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិំ, ពហុំ រត្តិំ ឧបោសថិំ;

តំ កម្មំ និហិតំ អដ្ឋា, និធីវ ឧទកន្តិកេ។

១៦៤៥។

“អថ បាបាន កម្មានំ, យមេតំ មគធេ កតំ;

ផលំ បរិយាគ មំ [បរិយាគ តំ (សី·), បរិយាគតំ (ស្យា· បី·)] បច្ឆា, ភុត្វា ទុដ្ឋវិសំ យថា។

᪁᪂᪄᪈᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩣᩉᩴ ᩅᩮᨴᩮᩉ, ᩁᩮᩣᩁᩩᩅᩮ ᨶᩥᩁᨿᩮ ᨧᩥᩁᩴ;

ᩈᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ ᩋᨷᨧ᩠ᨧᩥᩔᩴ, ᨲᩴ ᩈᩁᩴ ᨶ ᩈᩩᨡᩴ ᩃᨽᩮ᪨

᪁᪂᪄᪉᪨

“ᨻᩉᩩᩅᩔᨣᨱᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ, ᨡᩮᨸᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩩᩴ ᨴᩩᨡᩴ;

ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮ [ᨽᩮᨱ᩠ᨱᩣᨠᨭᩮ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᩋᩉᩴ ᩁᩣᨩ, ᨨᨠᩃᩦ ᩏᨴ᩠ᨵᨲᨷ᩠ᨹᩃᩦ [ᨨᨠᩃᩦ ᩏᨴ᩠ᨵᩥᨲᨷ᩠ᨹᩃᩦ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)]᪨

᪁᪂᪅᪀᪨

“ᩈᩣᨲᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨿᩣ ᩅᩪᩊ᩠ᩉᩣ, ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨧ ᩁᨳᩮᨶ ᨧ;

ᨲᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨶᩥᩔᨶ᩠ᨴᩮᩣ, ᨷᩁᨴᩣᩁᨣᨾᨶᩔ ᨾᩮ᪨

᪁᪂᪅᪁᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩣᩉᩴ ᩅᩮᨴᩮᩉ, ᨠᨷᩥ ᩋᩣᩈᩥᩴ ᨻᩕᩉᩣᩅᨶᩮ;

ᨶᩥᩃᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲᨹᩃᩮᩣ [ᨶᩥᩃᩥᨬ᩠ᨧᩥᨲᨹᩃᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨿᩮᩅ, ᨿᩪᨳᨷᩮᨶ ᨷᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩣ;

ᨲᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨶᩥᩔᨶ᩠ᨴᩮᩣ, ᨷᩁᨴᩣᩁᨣᨾᨶᩔ ᨾᩮ᪨

᪁᪂᪅᪂᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩣᩉᩴ ᩅᩮᨴᩮᩉ, ᨴᩔᨶᩮᩈᩩ [ᨴᩈᨱ᩠ᨱᩮᩈᩩ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨), ᨴᩈᨶ᩠ᨶᩮᩈᩩ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨷᩈᩩ ᩋᩉᩩᩴ;

និលុញ្ឆិតោ ជវោ ភទ្រោ, យោគ្គំ វុឡ្ហំ ចិរំ មយា;

តស្ស កម្មស្ស និស្សន្ទោ, បរទារគមនស្ស មេ.

១២៦២.

“តតោ ចុតាហំ វេទេហ, វជ្ជីសុ កុលមាគមា;

នេវិត្ថី ន បុមា អាសិំ, មនុស្សត្តេ សុទុល្លភេ;

តស្ស កម្មស្ស និស្សន្ទោ, បរទារគមនស្ស មេ.

១២៦៣.

“តតោ ចុតាហំ វេទេហ, អជាយិំ នន្ទនេ វនេ;

ភវនេ តាវតិំសាហំ, អច្ឆរា កាមវណ្ណិនី [វរវណ្ណិនី (ក.)].

១២៦៤.

“វិចិត្តវត្ថាភរណា, អាមុត្តមណិកុណ្ឌលី;

កុសលា នច្ចគីតស្ស, សក្កស្ស បរិចារិកា.

១២៦៥.

“តត្ថ ឋិតាហំ វេទេហ, សរាមិ ជាតិយោ ឥមា;

អភាគតាបិ សត្តេច, ឃា គមិស្សំ ទ្ទតោ ក្យតា៍

១៦សិសិ៍

“បទិឃាគតំ តំ ក្យសល់, ឃំ យេ កោឃម្ពិឃំ ពតំ;

ទេចេ ទេច យត្យស្សេ ច, សគ្គាចិស្សំ ទ្ទតោ ក្យតា៍

១៦សិប័៍

“សត្ត ជក្ខោ [ជក្ខា (ស្យា៍ បឹ៍)] យហាទាជ, តិក្ខំ សក្កតប្វខិតា;

ឌឹកាចាបិ ត យុក្ខិស្សំ, លក្ខា តិគតិឃោ [លក្ខា គតិឃោ (ស្យា៍)] ទ្ទយា៍

១៦សិដ៍

“សត្តឃឹ ច គតិ ទេច, ទេចបុត្តោ យហិក្ខិកោ;

បុយា ទេចោ កចិស្សាយិ [កចិស្សតិ (ក៍)], ទេចកាឃស្ថិយុត្តយោ៍

១៦ប័០៍

“អញ្ញាបិ សត្តាភយឃំ, យាល់ គត្តេិ ភក្ខភេ;

ទេចបុត្តោ ជចោ ភាយ, ឃោ យេ យាល់ បជិក្ខតិ៍

១៦ប័១៍

“យុហុត្តោ ចិឃ សោ ខិញ្យោ, ទ្ទឆ ចស្សាតិ សោញ្ញអស;

រត្តិន្ទិវោ ច សោ ជិយ្យា, យាត្វសិ នរទោសតំ។

១៥២៥។

“ញតិ កប្បានិ អនន្តានិ, អសង្ខេយ្យាបិ ជាតិយោ;

កល្យាណំ យទិ វា បាបំ, ន ហិ កម្មំ វិនស្សតិ [បនស្សតិ (សី. បី.)]។

១៥២៦។

“យោ ឥច្ឆេ បុរិសោ ហោតុំ, ជាតិ ជាតិ [ជាតិជាតិ (សី. បី.)] បុនប្បុនំ;

បរទារំ វិវជ្ជេយ្យ, ធោតបាទោវ កទ្ទមំ។

១៥២៧។

“យា ឥច្ឆេ បុរិសោ ហោតុំ, ជាតិ ជាតិ បុនប្បុនំ;

សាមិកំ អបចាយេយ្យ, ឥន្ទំវ បរិចារិកា។

១៥២៨។

“យោ ឥច្ឆេ ទិព្វភោគញ្ច, ទិព្វមាយុំ យសំ សុខំ;

បាបានិ បរិវជ្ជេត្វា [បរិវជ្ជេយ្យ (ក.)], តិវិធំ ធម្មមាចរេ។

១៥២៩។

“ກາເຍນ ວາຈາ ມນສາ, ອປ຺ປມເຕ຺ຕາ ວິຈກ຺ຂເຓາ;

ອຕ຺ຕເນາ ເຫາຕິ ອຕ຺ຖາຍ, ອິຕ຺ຖີ ວາ ຍທິ ວາ ປຸມາ.

໑໒໕໗.

“ເຍ ເກຈິເມ ມານຸຊາ ຊີວເລາເກ, ຍສສ຺ສິເນາ ສພ຺ພສມນ຺ຕເຠາຄາ;

ອສໍສຍໍ ເຕຫິ ປຸເຣ ສຸຈິຓ຺ຓໍ, ກມ຺ມສ຺ສກາເສ ປຸຖຸ ສພ຺ພສຕ຺ຕາ.

໑໒໕໘.

“ອິງ຺ຄານຸຈິເນ຺ຕສິ ສຍມ຺ປິ ເທວ, ກຸເຕານິທານາ ເຕ ອິມາ ຊນິນ຺ທ;

ຍາ ເຕ ອິມາ ອຈ຺ຉຣາສນ຺ນິກາສາ, ອລງ຺ກຕາ ກຎ຺ຈນຊາລຉນ຺ນາ”.

໑໒໕໙.

ອິເຈ຺ຈວໍ ປິຕຣໍ ກຎ຺ຎາ, ຣຸຈາ ເຕາເສສິ ອງ຺ຄຕິໍ;

ມູຬ຺ຫສ຺ສ ມຄ຺ຄມາຈິກ຺ຂິ, ຘມ຺ມມກ຺ຂາສິ ສຸພ຺ພຕາ.

໑໒໖໐.

ອຖາຄມາ ພ຺ຣຫ຺ມເລາກາ, ນາຣເທາ ມານຸສິໍ ປຊໍ;

ຊມ຺ພຸທີປໍ ອເວກ຺ຂນ຺ເຕາ, ອທ຺ທາ ຣາຊານມງ຺ຄຕິໍ.

໑໒໖໑.

“ពេពា បតិដ្ឋា បីឡាទេន, ទេចេនហស្ស ប្ញទព្ធេពា [ប្ញទក្លេពា (ស្យា៉ ក៉)];

ពញ្ញា ជិស្វាភាត្យប្បត្តំ, ទ្យធា ព្ពសិយចត្តុច៉

១១៥៦៉

“អធាឞតយ្យាញ្ញុទ្យឃ្យា ទាឌា ញ្យធិពយាតទោ [ញ្យយិញ្យាយាតទោ (សិ៉ ស្យា៉ បិ៉)];

ភាទជំ បរិប្ញន្ធេត្តា, ព្ពជំ ចចតយព្រាចិ៉

១១៥៧៉

“ក្យេពា ត្យ អាកន្ធសិ ទេចចល្លិ, ញ្ញុកាឞយំ ឞព្ពាឝិឞា [ឞំចទិ (សិ៉ បិ៉)] ចត្តិយាច;

អក្លាហិ ទេយ ប្យន្ធិទេពា ភាយទោត្តំ, កចំ ពំ ឌាភត្តិ យត្យស្សទេលិទេក”៉

១១៥៨៉

“អហច្យិញ្ញាទេចទេពា ព្ពជាតិ ឲ្យយិ, ញ្ញុកាឞយំ ឞព្ពាឝិឞា [ឞំចទិ (សិ៉ បិ៉)] ចត្តិយាច;

អក្លាយិ ទេព ប្យន្ធិទេពា ភាយទោត្តំ, ឌាភត្តិ យំ ភាទទោ កស្សទេបិ ច”៉

១១៥៩៉

“អទេន្ធទទ្យប៉ំ ពច [ចព (សិ៉ បិ៉)] ឃាឝិឞញ្ញា, ទេចហាឃឞំ កន្ធសិ ពិដ្ឋសិ ច;

ប្យន្ធាយិ ពំ ភាទេន ឲ្យពយត្តំ, អធ ទេកភ ចទេល្លាភ ពចាឃយិន្ធិ”៉

໑໒໙໖.

“ສຈ຺ຈຎ຺ຈ ຘມ຺ເມາ ຈ ທເມາ ຈ ຈາເຄາ, ຄຸຓາ ມເມເຕ ປກຕາ ປຸຣາຓາ;

ເຕເຫວ ຘມ຺ເມຫິ ສຸເສວິເຕຫິ, ມເນາຊເວາ ເຍນ ກາມໍ ຄເຕາສ຺ມິ”.

໑໒໙໗.

“ອເຈ຺ຉຣມາຈິກ຺ຂສິ ປຸຎ຺ຎມິທ຺ທິໍ, ສເຈ ຫິ ວເຕຫິ [ວເຕ ຕ຺ວໍ (ສີ. ປີ.)] ຍຖາ ວເທສິ;

ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ນາຣທ ເອຕມຕ຺ຖໍ, ປຸເຏ຺ຐາ ຈ ເມ ສາຘຸ ວິຍາກເຣາຫິ”.

໑໒໙໘.

“ປຸຈ຺ຉສ຺ສຸ ມໍ ຣາຊ ຕເວສ ອເຕ຺ຖາ, ຍໍ ສໍສຍໍ ກຸຣຸເສ ຠູມິປາລ;

ອຫໍ ຕໍ ນິສ຺ສໍສຍຕໍ ກເຣາມິ, ນເຍຫິ ຎາເຍຫິ ຈ ເຫຕຸຠີ ຈ”.

໑໒໙໙.

“ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ນາຣທ ເອຕມຕ຺ຖໍ, ປຸເຏ຺ຐາ ຈ ເມ ນາຣທ ມາ ມຸສາ ຠຓິ;

ອຕ຺ຖິ ນຸ ເທວາ ປິຕເຣາ ນຸ ອຕ຺ຖິ, ເລາເກາ ປເຣາ ອຕ຺ຖິ ຊເນາ ຍມາຫຸ”.

໑໓໐໐.

“ອເຕ຺ຖວ ເທວາ ປິຕເຣາ ຈ ອຕ຺ຖິ, ເລາເກາ ປເຣາ ອຕ຺ຖິ ຊເນາ ຍມາຫຸ;

ກາເມສຸ ຄິທ຺ຘາ ຈ ນຣາ ປມູຬ຺ຫາ, ເລາກໍ ປຣໍ ນ ວິທູ ເມາຫຍຸຕ຺ຕາ”.

១២០១។

“អត្ថីតិ ចេ នារទ សទ្ទហាសិ, និវេសនំ បរលោកេ មតំ;

ឥធេវ មេ បញ្ច សតានិ ទេហិ, ទជ្ជាមិ តេ បរលោកេ សហស្សំ”។

១២០២។

“ទជ្ជេមុ ខោ បញ្ច សតានិ ភោតោ, ជញ្ញាមុ ចេ សីលវន្តំ វទញ្ញុំ [វទញ្ញូ (ក.)];

លុទ្ទំ តំ ភោន្តំ និរយេ វសន្តំ, កោ ចោទយេ បរលោកេ សហស្សំ។

១២០៣។

“ឥធេវ យោ ហោតិ អធម្មសីលោ [អកម្មសីលោ (បី.)], បាបាចារោ អលសោ លុទ្ទកម្មោ;

ន បណ្ឌិតា តស្មិំ ឥណំ ទទន្តិ, ន ហិ អាគមោ ហោតិ តថាវិធម្ហា។

១២០៤។

“ទក្ខញ្ច បោសំ មនុជា វិទិត្វា, ឧដ្ឋានកំ [ឧដ្ឋាហកំ (សី.)] សីលវន្តំ វទញ្ញុំ;

សយមេវ ភោគេហិ និមន្តយន្តិ, កម្មំ ករិត្វា បុន មាហរេសិ”។

១២០៥។

“ឥតោ ចុតោ [គតោ (សី. បី.)] ទក្ខសិ តត្ថ រាជ, កាកោលសង្ឃេហិ វិកស្សមានំ [កាកោឡសង្ឃេហិបិ កឌ្ឍមានំ (សី. បី.)];

ຕໍ ຂຊ຺ຊມານໍ ນິຣເຍ ຈຣນ຺ຕໍ, ກາເກຫິ ຄິຊ຺ເຌຫິ ຈ ເສນເກຫິ [ໂສຓເກຫິ (ສ຺ຍາ. ກ.)];

ສຎ຺ຉິນ຺ນຄຕ຺ຕໍ ຣຸຫິຣໍ ສວນ຺ຕໍ, ໂກ ໂຈທເຍ ປຣໂລເກ ສຸວຓ຺ຓໍ.

໑໕໐໖.

“ອນ຺ຘຕມໍ ຕຕ຺ຖ ນ ຈນ຺ທສູຣິຍາ, ນິຣໂຍ ສທາ ຕຸມຸໂລ ໂຆຣຣູໂປ;

ສາ ເນວ ຣຕ຺ຕີ ນ ທິວາ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ຕຖາວິເຘ ໂກ ວິຈເຣ ຘນຕ຺ຖິໂກ.

໑໕໐໗.

“ສພໂລ ຈ ສາໂມ ຈ ທຸເວ ສຸວານາ, ປວທ຺ຘກາຍາ ພລິໂນ ມຫນ຺ຕາ;

ຂາທນ຺ຕິ ທນ຺ເຕຫິ ອໂຍມເຍຫິ, ອິໂຕ ປນຸນ຺ນໍ ປຣໂລກປຕ຺ຕໍ [ປຣໂລເກ ປຕນ຺ຕໍ (ກ.)].

໑໕໐໘.

“ຕໍ ຂຊ຺ຊມານໍ ນິຣເຍ ວຊນ຺ຕໍ, ລຸທ຺ເທຫິ ວາຬເຫິ ອຆມ຺ມິເຄຫິ ຈ;

ສຎ຺ຉິນ຺ນຄຕ຺ຕໍ ຣຸຫິຣໍ ສວນ຺ຕໍ, ໂກ ໂຈທເຍ ປຣໂລເກ ສຸວຓ຺ຓໍ.

໑໕໐໙.

“ອຸສູຫິ ສຕ຺ຕີຫິ ຈ ສຸນິສິຕາຫິ, ຫນນ຺ຕິ ວິຊ຺ຌນ຺ຕິ ຈ ປຈ຺ຈມິຕ຺ຕາ [ໂປຖຍນ຺ຕິ (ກ.)];

ກາຬູປກາຬາ ນິຣຍມ຺ຫິ ໂຆເຣ, ປຸພ຺ເພ ນຣໍ ທຸກ຺ກຏກມ຺ມກາຣິໍ.

໑໕໑໐.

“ຕໍ ຫຎ຺ຎາຍາຕໍ ນິຣເຍ ວທນ຺ຕິ, ກຸຒ຺ຒິສ຺ສິ ປສ຺ສິ ວິປຣາລິຕ຺ຕເທນ຺ຕໍ;

ສຕ຺ຫິຕ຺ຕາຕຸ ຕຸຫິຕໍ ສວນ຺ຕິ, ເກາ ເຄາຣເຍ ປຣເລາເກ ສຫສ຺ສຸ.

໑໒໑໑.

“ສຕ຺ຕີ ຕຸສ຺ສ ເທາຍຣກິລ຺ລິວາລີ, ວິວິສາວຸສາ ວສ຺ສຕ຺ຕິ ທຕ຺ຕ ເທວາ;

ປຕນ຺ຕິ ອງ຺ຄາຣມິວຈ຺ຈິມເນ຺ຕາ, ສິລາສຕີ ວສ຺ສຕິ ລຸທ຺ທກເມ຺ມ.

໑໒໑໒.

“ຕຸເຫາ຺ຍາ ວ ວາເທາ ນິຣຍມ຺ຫິ ຕຸສ຺ສເຫາ, ນ ທມ຺ຫິ ລສ຺ສຕິ [ເສຕິ (ກ.)] ຍຸຕ຺ຕຣມ຺ຫິ;

ຕໍ ຕໍ ວິສາວຕ຺ຕເລນຍາທຸຣໍ, ເກາ ເຄາຣເຍ ປຣເລາເກ ສຫສ຺ສຸ.

໑໒໑໓.

“ສຕ຺ຕາວຍາຍມ຺ຫິ [ສຕ຺ຕາວຍາຕໍ ຕໍ (ສີ. ປີ.)] ຣເທສຸ ຍຸຕ຺ຕ, ສເທາຕິກ຺ຕໍ ປທວິ ກມນ຺ຕິ;

ປເທາຄລລິຫິ ສຸເຄາຄຍນ຺ຕ [ສຸເຄາຄິຍນ຺ຕ (ສີ. ປີ.)], ເກາ ເຄາຣເຍ ປຣເລາເກ ສຫສ຺ສຸ.

໑໒໑໔.

“ຕຍາຣຸຫນ຺ຕ ທຸຣສຕ຺ຕິຕໍ ກິຣິ, ວິກິສຕໍ ປສ຺ລິຕໍ ກຍາຕກໍ;

ສຕ຺ຫິຕ຺ຕາຕຸ ຕຸຫິຕໍ ສວນ຺ຕິ, ເກາ ເຄາຣເຍ ປຣເລາເກ ສຫສ຺ສຸ.

១២១៣។

“ពយាទ្ហហន្តិ បដ្ឋតសត្តិកាយំ, អង្គាររាសិំ ជលិតំ ភយានកំ;

សុទឌ្ឍគត្តំ កបណំ រុទន្តំ, កោ ចោទយេ បរលោកេ សហស្សំ។

១២១៤។

“អច្ចុគ្គត សយា ថូណា, កណ្ដកតិមិតា [កណ្ដកាបមិតា (សី។ បី។), កណ្ដកាហិមិតា (ស្យា។)] ទុមា;

អយោមយេហិ តិក្ខេហិ, នរលោហិតបាយិភិ។

១២១៥។

“ពយាទ្ហហន្តិ នារិយោ, នរា ច បរទារគូ;

ចោទិតា សត្តិហត្ថេហិ, យមនិទ្ទេសការិភិ។

១២១៦។

“ពយាទ្ហហន្តិ និរយំ, សិម្ពលិំ រុហិរមក្ខិតំ;

វិទឌ្ឍកាយំ [វិតឌ្ឍកាយំ (បី។)] វិតចំ, អាតុរំ គាឡ្ហវេទនំ។

១២១៧។

“បស្សសន្តិ មុហុំ ឧស្សាសបុត្តកម្មាបរាធិកំ;

ទុមគ្គេ វិតចំ គត្តំ [ទុមគ្គវិតបក្កតំ (សី។)], កោ តំ យាចេយ្យ តំ ធនំ។

១២២០.

“អត្កកុង សមា ឧក្ខា, អសិបត្តាចិតា ទុមា;

អយោមយេហិ តិក្ខេហិ, នរលោហិតបាយិកំ.

១២២១.

“តមារុហន្តំ អសិបត្តបាទបំ, អសីហិ តិក្ខេហិ ច លិជ្ជមានំ [បភិជ្ជមានំ (ក.)];

សញ្ឆិន្នគត្តំ រុហិរំ សវន្តំ, កោ ចោទយេ បរលោកេ សហស្សំ.

១២២២.

“តតោ និក្ខន្តមត្តំ តំ, អសិបត្តាចិតា ទុមា [អសិបត្តនិរយា ទុខា (សី. បី.)];

សម្បតិតំ វេតរណិំ, កោ តំ យាចេយ្យ តំ នទិំ.

១២២៣.

“ខរា ខរោទកា [ខារោទិកា (សី.), ខរោទិកា (បី.)] តត្តា, ទុគ្គា វេតរណី នទី;

អយោបោក្ខរសញ្ឆន្នា, តិក្ខា បត្តេហិ សន្ទតិ.

១២២៤.

“តត្ថ សញ្ឆិន្នគត្តំ តំ, វុយ្ហន្តំ រុហិរមក្ខិតំ;

ចេតរេដ្ឋា អភាលេដ្ឋ, កោ តំ ឃាទេយ្យ តំ ឆតិ”។

១១១៣។

“ចេឆាយិ ទុកេ្ខា ចិឃ លិដ្ឋយាភោ, ជិសំ ត ឌាភាយិ បយុត្យហសេដ្ឋា;

កឃាត្យតប្យាយិ យហា ធ ទេយ កឃា, ស្វត្តាភ ពឆា [កាឆា (សី។ ស្យា។ បី។)] តច កាសិតា ព្គេស។

១១១៩។

“អាឌិទេត្ត ចាទិយន្ញ្ញច, ឌីបំចេចាឈេ យហណ្ហចេ;

អគ្គកាទេច បដេ្ឋាតោ, ត្វំ ភោសិ សទណ៌ ព្គេស។

១១១៧។

“អត្តញ្ញា ឆយុំ អត្យសាស យំ ព្គេស, អតិតយន្ធា អបទាឌិតំ យឃា;

អាចិក្ខ ទេយ ភាទេគ ស្វន្ទិយក្កំ, ឃឆា អហំ ភោ តិទឃំ បតេឃ្យ”។

១១១៨។

“ឃឆា អហុ ឆតរេដ្ឋា ( ) [ខុត្ត ពិឡ្ហិ ក្លាត់ ចិឃ ចិស្សតិ], ចេស្សាយិទេត្តា អដ្ឋកោ ឃាយតក្កិ;

ក្លសិត្តទោ ធាបិ សិចិ ធ ទាឌា, បរិធាទកា សយណព្រោហ្វុលាត់។

១១១៩។

“ខុទេត ធទេត្តា ធ ទាឌាភោ, ទេឃ សក្កចិសឃំ [សក្កចិសឃំ (សី។ បី។)] ពតា;

អភយំ បរិចជ្ជេត្វា, ភយំ ចរ យហីបតិ។

១២២០។

“អត្ឋហត្ថា ច តេ ញ្យយ្យេឈោសឃត្តា បុរេ តច;

កោ លតោ កោ ច តសិតោ, កោ យាលំ កោ ចិលេបតំ;

ភាភារត្តាតំ ចត្វាតំ, កោ ភក្កោ បរិឌហិស្សតិ។

១២២១។

“កោ បនេត្ថ លត្តយានេតិ [លត្ត’យានេតិ (សី។ ស្យា។ បី។)], បិឡកា ច យុទ្ធ ឬកា;

ឡុតិ សាឃដ្ឋោ បិតោ ច, ឈោសឃត្តា បុរេ តច។

១២២២។

“ឱក្កិ បេសិំ កចស្សដ្ឋោ, យាស្សុ ឃុញ្ញា ឃធា បុរេ;

បរិហារដ្ឋោ ឌញ្ញាសិ, អឆិការកោតា ពាលី។

១២២៣។

“ការឃា តេ រឆសញ្ញោតា, យតោសារឆិកោ លហុ;

អចិហិសាសារិតក្លោ, សំចិកាកបជិឆ្លោឌា។

១១១៦។

“បីឍសញ្ញាយតេមិយោ, ហត្ថសញ្ញាយបក្ខទោ;

ក្សដ្ឋិសញ្ញាយតក្កេត្តា, ចាចារសញ្ញាយក្សងេតោ។

១១១៧។

“សច្ចចាក្យសយត្តេក្កា, អបេប្សញ្ញាប្សញ្ញាតោ;

កិរាសកិលគេលេក្កា, យិតកាហិសិលេសិតោ។

១១១៨។

“សន្ធារលោកស្សសន្លារទោ, តិចាតឡ្ខាលិក្យ្ខទោ;

អឆន្ទតាគតីសារកោ [អត្ថន្ទតាគតីសារកោ (សី។ បី។)], សីលសំចរគន្ទគោ។

១១១៩។

“អកេក្កាឆតយត្ឃ្លាតី, ឆយ្ឫបហ្លទលត្តកោ;

ឥហិប្សច្ចុយបិលេឡ្លា, ជិតចិត្តុយ្យបិឆិយោ [ឆិតិចិត្តុយ្យបិឆិយោ (ក។)]។

១១២០។

“កាលញ្ញាតាចិត្តសារទោ, ទេចសារដ្ឋតិងហ្លកោ;

តិចាតចុត្តិយោត្តកោ [តិចាតចុត្តិយោត្តេក្កា (ក។)], អគតិយាគឃុកោ លហុ។

១២២៩។

“អលីនចិត្តសន្ថារោ, វុឌ្ឍិសេវី រថោ ហោតោ;

សតិ បតោទោ ធីរស្ស, ធិតិ យោគោ ច រស្មិយោ។

១២៣០។

“មនោ ទន្តំ បថំ នេតិ [បថ’ន្តេតិ (សី។ បី។)], សមទន្តេហិ វាហិភិ;

ឥច្ឆា លោភោ ច កុម្មគ្គោ, ឧជុមគ្គោ ច សំយមោ។

១២៣១។

“រូបេ សទ្ទេ រសេ គន្ធេ, វាហនស្ស បធាវតោ;

បញ្ញា អាកោដនី រាជ, តត្ថ អត្តាវ សារថិ។

១២៣២។

“សចេ ឯតេន យានេន, សមចរិយា ទឡ្ហា ធិតិ;

សព្ពកាមទុហោ រាជ, ន ជាតុ និរយំ វជេ”។

១២៣៣។

“អលាតោ ទេវទត្តោសិ, សុនាមោ អាសិ ភទ្ទជិ;

ចិឌឃោ ឃារិបុត្តានិ, យោគ្គល្លាតោនិ ខីឌកោ។

១២៣៣។

“ឃុតក្ខេត្តា លិច្ឆចិបុេត្តា, គុឈោ អាសិ អេធលកោ;

អាតេក្ខា ឃា ភ្ញា អាសិ, ឃា រាជាតិ បឃាឝឃិ។

១២៣៤។

“ក្ខារុចេច្ឆអកឃ្យេបិ រាជា, បិបតិច្ចិ ពកា អហុ;

យហាព្រហ្មា េពាឌិឃេត្តា, ឧចំ ឆារេឆ ជាពក”ន្តិ។

យហាភារេកក្ឃ្យបជាពកំ អដ្ឋមំ។

៤៣៥។ ចិស្សុរជាពកំ (៩)

សោហញ្ញអកណ្ឌុ

១២៣៥។

“បណ្ឌុ កិសិយាសិ ទុព្ពលិ, ចណ្ណរូបំ [ចណ្ណរូបេ (ក។)] តពេចឌិឃំ បុរេ;

ចិយេល អក្ខាហិ បុច្ឆិតា, កីឌិឃី ឝុយ្ហាឃរីរេចកតា”។

១២៣៦។

“ឆេព្ហា យតុេឌឃុ យាពីតំ [យាពិតំ (ឃី។ បី។)], សោហញ្ញា តាយ ឌតិក្ខ ចុច្ចពិ;

ឆព្ទាហតំ ភាកក្យូណាន, ចិត្តស្ស ហឥឃាកិបត្តេឃ”។

១១៣៨

“ឆត្តិ ខោ ត្វំ ខេាហញ្ញអាឃសិ, ឃ្មុនិឃំ ចា អឆ ចាបិ យាលុតំ;

ត្លុល្លភញ្ញា[ត្លុល្លភេ (សី។ បី។)] ចិត្តស្ស ឥស្សតំ [ឥស្សតេ (សី។ បី។)], ខោ ចិត្តយិធ យាតយិស្សតិ”។

១១៣៩

“កិត្តិ ពាត ញុចំ បញ្ញាឃសិ, បក្ខុំ ហត្តកាតំច ខេ យុតំ;

កិត្តិ ត្លុយូតន្ទុបេរិសិ ឲ្យស្សន, យា ត្វំ ខេាឆិ អមិត្តតាបត”។

១១៤០

“យាតា ហិ ពេឆ ឲ្ធនត្តិ [ឲ្ធនត្តិ (សី។ ស្យា។ បី។)], ចិត្តស្ស ហឥឃំ ឆតិឃតិ;

ត្លុល្លភញ្ញាចិត្តស្ស ឥស្សតំ, ខោ ចិត្តយិធ យាតយិស្សតិ”។

១១៤១

“ពស្ស កត្តុបនិខេឃឍតំ [កត្តុបនិខេឃឍតំ (សី។ បី។)] ឆន, ឃោ ចិត្តយិធ យាតយិស្សតិ”;

“បិញុខោ ឆ ឍា ឃុត្តាត ចាញ្ញ, នត្តិ តិក្លូយូ អឆស្សតិ ឆនិ”។

១១៤២

“យេ គន្ធព្ពេ រក្ខសេ ច នាគេ, យេ កិម្បុរិសេ ចាបិ មានុសេ;

យេ បណ្ឌិតេ សព្ពកាមទទេ [សព្ពកាមទេ (សី។ បី។)], ទីឃរត្តំ ភត្តា មេ ភវិស្សតិ”។

១១៣២។

“អស្សាស ហេស្សាមិ តេ បតិ, ភត្តា តេ ហេស្សាមិ អនិន្ទលោចនេ;

បញ្ញា ហិ មមំ តថាវិធា, អស្សាស ហេស្សសិ ភរិយា មម។

១១៣៣។

“អវចាសិ បុណ្ណកំ ឥរន្ធតី [ឥរន្ទតី (សី។ បី។)], បុព្ពបថានុគតេន ចេតសា;

ឯហិ គច្ឆាម បិតុ មមន្តិកេ [បិតុ មម សន្តិកំ (ក។)], ឯសោវ តេ ឯតមត្ថំ បវក្ខតិ។

១១៣៤។

“អលង្កតា សុវសនា, មាលិនី ចន្ទនុស្សទា;

យក្ខំ ហត្ថេ គហេត្វាន, បិតុសន្តិកុបាគមិ”។

១១៣៥។

“នាគវរ វចោ សុណោហិ មេ, បតិរូបំ បដិបជ្ជ សុង្កិយំ;

បត្ថេមិ អហំ ឥរន្ធតិំ, តាយ សមង្គិំ ករោហិ មំ តុវំ។

១១៣៦។

“សតំ ហត្ថី សតំ អស្សា, សតំ អស្សតរីរថា;

សតំ ចលភិយោ បុណ្ណា, ភាភារតនស្ស កេចលិ;

ឯព ភាព បដិបន្នស្ស, ឝឹតាំ ដេហិរន្តិ”៊

១៦៨៤៊

“យាច អាយត្តនេយ នាគតិ, យិនេត្ត ច សុហភន្ទេត [សុហភិដតិ (សី៊ បី៊)];

អភាយត្ត ពតំ ពម្មំ, តំ បច្ឆា អនុតប្បតិ”៊

១៦៨៨៊

តទេតា នេសា ចន្ទេណា ភានោកា, បចិសិត្វា តិនេចសតិ;

ករិយំ អាយត្តយិត្វាភ, ខ្ពស់ ចចភយច្រាចិ៊

១៦៩០៊

“អយំ នេសា បុណ្ណកោ យក្ខោ, យាចតី យំ ខ្ពន្តិ;

ពាហុភា ចិត្តលិកេភ, តស្ស ទេយ បិយំ យមំ”៊

១៦៩១៊

“ភ ឆនេភភ ភ ចិនេត្តភ, លទ្ធា អយំ ខ្ពន្តិ;

សចេ ច ខោ ហទយំ បណ្ឌិតស្ស, ធម្មេន លទ្ធា ឥធ មាហរេយ្យ;

ឯតេន វិត្តេន កុមារិ លព្ភា, នាញ្ញំ ធនំ ឧត្តរិ បត្ថយាម”។

១៦៤៦។

តតោ សោ វរុណោ នាគោ, និក្ខមិត្វា និវេសនា;

បុណ្ណកាមន្តយិត្វាន, ឥទំ វចនមព្រវិ។

១៦៤៧។

“ន ធនេន ន វិត្តេន, លព្ភា អយំ ឥរន្ធតី;

សចេ តុវំ ហទយំ បណ្ឌិតស្ស, ធម្មេន លទ្ធា ឥធ មាហរេសិ;

ឯតេន វិត្តេន កុមារិ លព្ភា, នាញ្ញំ ធនំ ឧត្តរិ បត្ថយាម”។

១៦៤៨។

“យំ បណ្ឌិតោត្យេកេ វទន្តិ លោកេ, តមេវ ពាលោតិ បុនាហុ អញ្ញេ;

អក្ខាហិ មេ វិប្បវទន្តិ ឯត្ថ, កំ បណ្ឌិតំ នាគ តុវំ វទេសិ”។

១៦៤៩។

“កោរព្យរាជស្ស ធនញ្ចយស្ស [ធនញ្ជយស្ស (សី។ ស្យា។ បី។)], យទិ តេ សុតោ វិធុរោ នាម កត្តា;

អានេហិ តំ បណ្ឌិតំ ធម្មលទ្ធា, ឥរន្ធតី បទចរា [បទ្ធចរា (សី។ បី។), បដ្ឋចរា (ស្យា។ ក។)] តេ ហោតុ។

១៥៦៦.

“ឥទញ្ច សុត្វា វរុណស្ស វាក្យំ, ឧដ្ឋាយ យក្ខោ បរមប្បតីតោ;

តត្ថេវ សន្តោ បុរិសំ អសំសិ, អានេហិ អាជញ្ញមិធេវ យុត្តំ.

១៥៦៧.

“ជាតរូបមយា កណ្ណា, កាចម្ហិមយា [កាចម្ហមយា (សី.), កាចម្ពមយា (បី.)] ខុរា;

ជម្ពោនទស្ស បាកស្ស, សុវណ្ណស្ស ឧរច្ឆទោ”.

១៥៦៨.

“ទេវវាហវហំ យានំ, អស្សមារុយ្ហ បុណ្ណកោ;

អលង្កតោ កប្បិតកេសមស្សុ, បក្កាមិ វេហាយសមន្តលិក្ខេ [អន្តលិក្ខំ (ក.)].

១៥៦៩.

“សោ បុណ្ណកោ កាមរាគេន [កាមវេគេន (សី. បី.)] គិទ្ធោ, ឥរន្ធតិំ នាគកញ្ញំ ជិគីសំ [ជិគិំសំ (សី. ស្យា. បី.)];

គន្ត្វាន តំ ភូតបតិំ យសស្សិំ, ឥច្ចព្រវី វេស្សវណំ កុវេរំ.

១៥៧០.

“ភោគវតី នាម មន្ទិរេ, វាសា ហិរញ្ញវតីតិ វុច្ចតិ;

ភគេទ និព្ពុតេ កញ្ញាភយេឃ, បណ្ឌលស្ស ខុរកស្ស តិដ្ឋតិ។

១២៧០

“អង្កាលកា ឧដ្ឌកីចិយោ, លោហិតក្កស្ស បសារកល្លិភោ;

បិសាចេត្ថ សិលិយោ, សោចណ្ណុរតភេហិ លោដិតា។

១២៧១

“អម្ពា តិលកា ច ជម្ពុយោ, សត្តបណ្ណា មុចលិន្ទកេតកា;

បិយង្គុ [បិយកា (សី· បី·), បិយង្គុកា (ស្យា·)] ឧទ្ទាលកា សហា, ឧបរិភទ្ទកា សិន្ទុវារកា [កិន្ទុវារិតា (ស្យា· បី·), កិន្ទុវារិតា (ក·)]។

១២៧២

“ចមេយ្យឃ្យកា ភាគមល្លិកា, ភកិភីមាលិ អថ មេត្ថ កោលិយោ;

ឯតេ ទុមា បរិណាមិតា, សោភយន្តិ ឧបោសថំ [ឧបោសថេ (ស្យា· ក·)]។

១២៧៣

“អជ្ជុនេត្ថ សិលិយោ, សោចណ្ណុច្ចបុប្ផិតា ពហូ;

យត្ថ ចរេតា បបិតិកោ, ភាគរាជា ចន្ទេណា មហិទ្ធិកោ។

១២៧៤

“តស្ស កោយារិកា ករិយា, ចិបលិ កញ្ញាភចល្លិចិក្កហា;

កាលា តរុណាវ ឧគ្គតា, បុថិមត្តត្ថី ចារុទស្សនា ។

១៦៧៦ ។

“លាខារសរត្តសុច្ឆវី , កណិការាវ និវាតបុប្ផិតា [កណិការោវ និវាតបុប្ផិតោ (សី॰ បី॰)];

តិទិវោកចរាវ អច្ឆរា, វិជ្ជុវព្ភឃនា វិនិស្សដា ។

១៦៧៧ ។

“សា មោហញ្ញត្តី សុចិមិត្វា, វិន្ទស្ស ហទយំ ឆតិយតិ;

តំ ទេវំ ទេមិ ភ្ញស្ស, ទេវ ទេ ទេត្តិ ភ្ញរន្តតំ មមំ” ។

១៦៧៨ ។

“ឯសា បុណ្ណោកា ក្វបតិ យសស្សិ, អាមត្តយ វេស្សវណំ កុវេរំ;

ទទេត្ថវ សទេត្តា [សន្ត្វា (បី॰)] បុរិសំ អសំសិ, អាវេនហិ អាជញ្ញមិវេវ យុត្តា ។

១៦៧៩ ។

“ជាតរូបមយា កណ្ណា, កាវមិព្ភមយា ធុរា;

ជេដ្ឋាភទស្ស បិកស្ស, សុវណ្ណស្ស ឧរច្ឆេទោ ។

១៦៨០ ។

“ទេវវាហវហំ យានំ, អស្សមារុយ្ហ បុណ្ណកោ;

អលង្កតោ កប្បិតកេសមស្សុ, បក្កាមិ វេហាយសមន្តលិក្ខេ”.

១២៥៨.

“សោ អគ្គមា រាជគហំ សុរម្មំ, អង្គស្ស រញ្ញោ នគរំ ទុរាយុតំ [ទុរាសទំ (ស្យា.)];

បហូតភក្ខំ ពហុអន្នបានំ, មសក្កសារំ វិយ វាសវស្ស.

១២៥៩.

“មយូរកោញ្ចាគណសម្បឃុដ្ឋំ, ទិជាភិឃុដ្ឋំ ទិជសង្ឃសេវិតំ;

នានាសកុន្តាភិរុទំ សុវង្គណំ [សុវង្កណំ (សី. បី.)], បុប្ផាភិកិណ្ណំ ហិមវំវ បព្ពតំ.

១២៥២.

“សោ បុណ្ណកោ វេបុលមាភិរូហិ [វេបុល្លមាភិរូហិ (សី. បី.)], សិលុច្ចយំ កិម្បុរិសានុចិណ្ណំ;

អន្វេសមានោ មណិរតនំ ឧឡារំ, តមទ្ទសា បព្ពតកូដមជ្ឈេ.

១២៥៣.

“ទិស្វា មណឹ បភស្សរំ ជាតិមន្តំ [ជាតិវន្តំ (សី. ស្យា.)], មនោហរំ [ធនាហរំ (សី. បី. ក.)] មណិរតនំ ឧឡារំ;

ទទ្ទល្លមានំ យសសា យសស្សិនំ, ឱភាសតី វិជ្ជុរិវន្តលិក្ខេ.

១២៥៤.

“ពយក្កហឹ ចេឡ្ហុទិយំ យហក្ឈិ, យភោហទ៑ ភាយ យហាត្ភាចិ;

អាឌដ្ឋាយាទ្ឃ្យាយភោយចណ្ហា, បក្កាយិ ចេហាឃឃយត្តលិច្ចេ៑

១៦ប័៩៑

“ឃេសា អក្កុយា [អកយា (ឃ្យា៑ បឹ៑ ក៑)] ភាកទយិត្តុបត្តុំ, ឱក្ខុឃ្យុបាកន្ធិ ឃកំ ក្យុទ្ធភំ;

ឃយាកេព ឲកឃតំ ឃយេក្កុ, អចេញ្ញ្ញ ឃេក្លា អចិកយ្យយាភោ៑

១៦ប័លិ៑

“កោ ភឹឆ រដ្ឋា ចទយាកិឌេតិ, កយាកិឌេឃ្យាយ ចទជ្ហភេភ [ចទ៑ឆភេភ (សឹ៑ បឹ៑)];

កយត្យត្តទ៑ ទពភចទ៑ ឌិភាយ, កោ ចាបិ ភោ ឌេតិ ចទជ្ហភេភ”៑

១៦ប័ប័៑

“ក្យុហិ ត្យុ ទឌ្ឌេ ពច ឌាតិក្ខុយិ, ភ កោទញ្ញេឃ្យុច ចេចា ពចេចំ;

អកឹពោសិ [អកិភោសិ (សឹ៑ បឹ៑)] ភោ ចណ្ហុតិកាឃ ឃច្ចោ, អក្លាហិ ចេ ភាយច្ចា ពាត្ថុចេ ច”៑

១៦ប័ង៑

“កច្ចាឃភោ យាឈចកោប្លិ ទាឌ, អត្ថុភភាយោ ត្តតិ យចញ្យុយត្តិ;

អច្ចុក្កុ ចេ ចាពចឃោ ពាត្ថុចា ច, អចេក្លុភ ឌេចប្លិ ត្តឆាត្យុបត្តា”៑

១១៥០។

“កឹ មានវស្ស រតនានិ អត្ថិ, យេ តំ ជិនន្តោ ហរេ អក្ខធុត្តោ;

ពហូនិ រញ្ញោ រតនានិ អត្ថិ, តេ ត្វំ ទលិទ្ទោ កថមវ្ហយាសិ”។

១១៥១។

“មនោហរោ នាម មណី មមាយំ, មនោហរំ មណិរតនំ ឧឡារំ;

ឥមញ្ច អាជញ្ញមមិត្តតាបនំ, ឯតំ មេ ជិនិត្វា ហរេ អក្ខធុត្តោ”។

១១៥២។

“ឯកោ មណី មានវ កឹ ករិស្សតិ, អាជានិយេកោ បន កឹ ករិស្សតិ;

ពហូនិ រញ្ញោ មណិរតនានិ អត្ថិ, អាជានិយា វាតជវា អនប្បកា”។

ទោហឡកណ្ឌំ នាម។

មណិកណ្ឌំ

១១៥៣។

“ឥទញ្ច មេ មណិរតនំ, បស្ស ត្វំ ទ្វិបទុត្តម;

ឥត្ថីនំ វិគ្គហា ចេត្ថ, បុរិសានញ្ច វិគ្គហា។

១១៥៤។

“យិកាតំ ចិក្កហា ចេត្វ, សក្យលាគញ្ចា ចិក្កហា;

នាគរាជា សុបណ្ណា ច [នាគរាជេ សុបណ្ណេ ច (សី៑ ស្យា៑ បី៑)], យហិយិម្បសស្ស តិដ្ឋិតំ៑

១២៨៣៑

“ហត្ថានីកំ រថានីកំ, អស្សា បត្តី ច វម្មិនោ [ធជានិ ច (បី៑)];

ចត្បុរង្គិនិំ សេនំ, យហិយិម្បសស្ស តិដ្ឋិតំ៑

១២៨៤៑

“ហត្ថារោហេ អនីកដ្ឋេ, រថិកេ បត្តិការកេ;

ពលគ្គានិ វិយូឡ្ហានិ [វិយូហានិ (ស្យា៑ ក៑)], យហិយិម្បសស្ស តិដ្ឋិតំ៑

១២៨៥៑

“បុរំ ឧទ្ធាបសម្បន្នំ [ឧទ្ធាបសម្បន្នំ (សី៑ បី៑), អដ្ដាលសម្បន្នំ (ស្យា៑)], ពហុបាការតោរណំ;

សិង្ឃាដកេសុ ភូមិយោ, យហិយិម្បសស្ស តិដ្ឋិតំ៑

១២៨៦៑

“ខុសិកា បរិខាយោ ច, បលិខំ អគ្គឡានិ ច;

អដ្ដាលកេ ច ទ្វារេ ច, យហិយិម្បសស្ស តិដ្ឋិតំ៑

១២៩៩។

“បស្ស តោរណយក្កេសុ, នានាទិជា គណា ពហូ;

ហំសា កោញ្ចា មយូរា ច, ចក្កវាកា ច កុក្កុហា។

១៣០០។

“កុណាលកា ពហូ ចិត្រា, សិខណ្ឌី ជីវជីវកា;

នានាទិជគណាកិណ្ណំ, មហិមិយ្យបស្ស និម្មិតំ។

១៣០១។

“បស្ស នគរំ សុបាការំ, អព្ភុតំ លោមហំសនំ;

សមុស្សិតធជំ រម្មំ, សោណ្ណវាលុកសន្ថតំ។

១៣០២។

“បស្សេត្ថ [បស្ស ត្វំ (សី។ បី។)] បណ្ណសាលាយោ, វិភត្តា ភាគសោ មិតា;

និវេសនេ និវេសេ ច, សន្ធិព្យូហេ បថទ្ធិយោ។

១៣០៣។

“បិតាការេ ច ទោរណេ ច, សុភា [សុណា (សី។ បី។), សុគ្គា (ស្យា។ ក។)] ចក្កតិយា ឃរា;

វេសី ច គណិកាយោ ច, មហិមិយ្យបស្ស និម្មិតំ។

១៣០៣។

“មាលិការេ ច រជេក, គន្ធិកេ អថ ទុស្សិកេ;

សុវណ្ណការេ មណិការេ, មណិមិ្រមស្ស តិមុតំ។

១៣០៤។

“អាឡារិកេ ច សូទេ ច, នដនាដកគាយិនោ;

បាណិស្សរេ កុម្ភថូណិកេ, មណិមិ្រមស្ស តិមុតំ។

១៣០៥។

“បស្ស កេរី មុដ្ឋិកា ច, សង្ខា បលាចនិត្តិយា;

សត្តា តាឡាវចរេ, មណិមិ្រមស្ស តិមុតំ។

១៣០៦។

“សម្មតាលង្កា ចិណង្កា, នង្កាមិតំ សុចាឌិតំ;

ឥន្ទិយតាឡាគាតសង្ស្ក្ខ , មណិមិ្រមស្ស តិមុតំ។

១៣០៧។

“លញ្ឈិកា មុដ្ឋិកា ចេតុ, មាឃាការា ច សោភិយា;

ເຈຕາລິເກ [ເຈຕ຺ຕລິເກ (ກ.)] ຈ ຊເລ຺ລ ຈ, ຍຫິຍິ຺ປປ຺ສ຺ສ ຕິຍິ຺ຕິ.

໑໓໐໙.

“ສຍຊ຺ຊາ ເຈຕ຺ຕ ຈຕ຺ຕຕິ, ອາກິນ຺ນາ ກຣກາຣິກິ;

ບຸນ຺ນາຕິບເຍ຺ນາ ກຸຍິໂຍາ, ຍຫິຍິ຺ປປ຺ສ຺ສ ຕິຍິ຺ຕິ.

໑໓໑໐.

“ປສ຺ສ ຍເລ຺ລ ສຍຊ຺ຊສິ, ໂບາເຊເຕ຺ຕ [ປີເຊເຕ຺ຕ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ຂິກຳ ກຸຂັ;

ກິຫເຕ ກິຫຕຍາເກ ຈ, ຍຫິຍິ຺ປປ຺ສ຺ສ ຕິຍິ຺ຕິ.

໑໓໑໑.

“ປສ຺ສ ປຕ຺ຕຕປີເຂສຸ, ກາກາຍິກກນາ ຂຫຸ;

ສີຫາ ຍ຺ຄ຺ຄາ ຈຣາຫາ ຈ, ອຈ຺ຈໂກກຕຣ຺ຈໂຍາ.

໑໓໑໒.

“ປລິສາຂາ ກຈຂາ ຈ, ຍຫິສາ ເຣາຫິຕາ ຣຸຣຸ;

ໂຄເລຍ຺ຍາ ຈ ຈຣາຫາ [ສຣກາ (ສ຺ຍາ.)] ຈ, ກລິເກາ ກີກ [ກິກ຺ກ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ສູກຣາ.

໑໓໑໓.

“ກຂລິຍິກາ ຂຫຸ ຂິຕ຺ຕາ, ຂິຍອາຣາ ສສກຕຸກາ;

នានាមិគគណាកិណ្ណំ, មហិមិព្រស្ស និម្មិតំ។

១៣១៣។

“នន្ទាយោ សុបតិត្ថាយោ, សោណ្ណវាលុកសន្ថតា;

អច្ឆា សវន្តិ អម្ពូនិ, មច្ឆគុម្ពនិសេវិតា។

១៣១៤។

“កុម្ភីលា មករា ចេត្ថ, សុសុមារា ច កច្ឆបា;

បាឋីនា បាវុសា មច្ឆា, ពលជា [វលជា (សី។), វាលជា (បី។)] មុញ្ជរោហិតា។

១៣១៥។

“នានាទិជគណាកិណ្ណា, នានាទុមគណាយុតា;

វេឡុរិយក-រោធាយោ [វេឡុរិយផលករោធាយោ (សី។)], មហិមិព្រស្ស និម្មិតំ។

១៣១៦។

“បេស្សត្ថ បោក្ខរណិយោ, សុវិភត្តា ចតុទ្ទិសា;

នានាទិជគណាកិណ្ណា, បុថុលោមនិសេវិតា។

១៣១៧។

“ສມເຕ຺ຕາຄກສມ຺ຍຸຕ຺ຕໍ, ມຫິ ສາຄຣກຸຓ຺ຑລໍ;

ອຸເປຕໍ ວນຣາເຊຫິ, ມຓິມ຺ຫິ ປສ຺ສ ນິມ຺ມິຕໍ.

໑໓໑໙.

“ປຸຣເຕາ ວິເທເຫ ປສ຺ສ, ເຄາຍານິເຍ ຈ ປຈ຺ຉເຕາ;

ກຸຣຸເຍາ ຊມ຺ພຸທີປຎ຺ຈ, ມຓິມ຺ຫິ ປສ຺ສ ນິມ຺ມິຕໍ.

໑໓໒໐.

“ປສ຺ສ ຈນ຺ທໍ ສູຣິຍຎ຺ຈ, ໂອພາສເນ຺ເຕ ຈຕຸທ຺ທິສາ;

ສິເນຣຸ ອນຸປຣິຍນ຺ເຕ, ມຓິມ຺ຫິ ປສ຺ສ ນິມ຺ມິຕໍ.

໑໓໒໑.

“ສິເນຣຸ ຫິມວນ຺ຕຎ຺ຈ, ສາຄຣຎ຺ຈ ມຫີຕລໍ [ມຫິທ຺ທິກໍ (ສີ. ປີ.), ມຫິທ຺ທິຍໍ (ສ຺ຍາ.)];

ຈຕ຺ຕາເຣາ ຈ ມຫາຣາເຊ, ມຓິມ຺ຫິ ປສ຺ສ ນິມ຺ມິຕໍ.

໑໓໒໒.

“ອາຣາເມ ວນຄຸມ຺ເພ ຈ, ປາຏິເຍ [ປິຏ຺ຐິເຍ (ກ.)] ຈ ສິລຸຈ຺ຈເຍ;

ຣເມ຺ມ ກິມ຺ປຸຣິສາກິເຓ຺ຓ, ມຓິມ຺ຫິ ປສ຺ສ ນິມ຺ມິຕໍ.

໑໓໒໓.

“ផារុសកំ ចិត្តលតំ, មិស្សកំ នន្ទនំ វនំ;

វេជយន្តញ្ច បាសាទំ, យហិមិប្រសស្ស តិមិតំ។

១៣២៣។

“សុធម្មំ ទាវតិំសញ្ច, បារិច្ឆត្តញ្ច បុប្ផិតំ;

ឯរាវណំ នាគរាជំ, យហិមិប្រសស្ស តិមិតំ។

១៣២៤។

“បវស្សត្ត វេចពញ្ញាវេយា, នភា ចិន្ធុរិចុក្កតា;

នន្ទេ ចិរទត្តិវេយា, យហិមិប្រសស្ស តិមិតំ។

១៣២៥។

“បវស្សត្ត វេចពញ្ញាវេយា, វេចបុត្តបវលាកិតី;

វេចបុវេត្ត រយយាវេន [ចរយាវេន (សី° បី°)], យហិមិប្រសស្ស តិមិតំ។

១៣២៦។

“បវរាសហស្សបាសាទេ, វេចញ្ញុរិយផលសត្តវេព;

បជ្ជលន្តេ ច [បជ្ជលន្តេន (សី° ស្យា° បី°)] ចណ្ណោន, យហិមិប្រសស្ស តិមិតំ។

១៣២៨.

“តាចតិសេ ច ឃារេយ ច, ត្យសិតេ ចាបិ តិយ្យិតេ;

បរតិយ្យិតចសចត្តិតោ [បរតិយ្យិតាគិរតិតោ (សី. បី.)], យហិបិ្យសស្ស តិយ្យិតិ.

១៣២៩.

“បស្សេត្ថ បេក្កុរហិឃោ, ចិប្យសេត្តាឌិកា យុធិ;

យត្ថាលកេហិ សញ្ញាត្តា, បក្ខុប្យលកេហិ ច.

១៣២០.

“ចសេត្ថ រាឌិឃោ សេតា, ចសតិលិ [ចស្សតិឃា (ក.)] យភោរយា;

ល បិក្កុលិ បត្តរស, ហលិទ្ធា ច ចត្យទ្ធស.

១៣២១.

“ទិសតិ តត្ថ សោចណ្ឌា, ទិសតិ រឌតាយឃា;

ធ្លក្ខកោបកចណ្ឌាកា, តាច ជិស្សត្តិ តិសតិ.

១៣២២.

“ចសេត្ថ កាញ្ញធ្លឃោ លច្ឆ, យញ្ញេដ្ឋា បត្តទិសតិ;

យិស្សា ជាត្តកបុបេយ្យហិ, តិលុប្យលចិជិត្តិកា.

១៤៣៣។

“ឥទំ សព្ពង្គសម្បន្នំ, អច្ចិមន្តំ បភស្សរំ;

ឱឆិស្សន្តិ មហារាជ, បស្ស ត្វំ ទ្វិបទុត្តម”។

មណិកណ្ឌំ នាម។

អក្ខកណ្ឌំ

១៤៣៤។

“ឧបាគតំ រាជ មុបេហិ លក្ខំ, នេតាទិសំ មណិរតនំ តវត្ថិ;

ធម្មេន ជិស្សាម [ជិយ្យាម (សី។ ស្យា។ បី។)] អសាហសេន, ជិតោ ច នោ ខិប្បមវាករោហិ។

១៤៣៥។

“បញ្ចាល -បច្ចុគ្គត-សូរសេន, មច្ឆា [មច្ចា (ក។)] ច មទ្ទា សហ កេកកេភិ;

បស្សន្តុ នោភេ អសឋេន យុទ្ធំ, ន នោ សភាយំ ន ករោន្តិ កិញ្ចិ”។

១៤៣៦។

“តេ បាវិសុំ អក្ខមទេន មត្តា, រាជា កុរូនំ បុណ្ណកោ ចាបិ យក្ខោ;

រាជា កលិំ វិច្ចិនមគ្គហេសិ, កដំ អគ្គហី បុណ្ណកោ នាម យក្ខោ។

១៣២៧.

“តេ តត្ថ ជូតេ ឧភយេ សមាគតេ, រញ្ញំ សកាសេ សខីនញ្ច មជ្ឈេ

អជេសិ យក្ខោ នរវីរសេដ្ឋំ, តត្ថប្បនាទោ តុមុលោ អជាយថ”.

១៣២៨.

“ជយោ មហារាជ បរាជយោ ច, អាយូហតំ អញ្ញតរស្ស ហោតិ;

ជនិន្ទ ជីនោសិ [ជិន្នោសិ (ស្យា.), ជិតោសិ (បី.) ជិនោម្ហិ (ក.)] វរទ្ធនេន, ជិតោ ច មេ ខិប្បមវាករោហិ”.

១៣២៩.

“ហត្ថី គវស្សា មណិកុណ្ឌលា ច, យញ្ចាបិ មយ្ហំ [អញ្ញំ (ក.)] រតនំ បថព្យា;

គណ្ហាហិ កច្ចាន វរំ ធនានំ, អាទាយ យេនិច្ឆសិ តេន គច្ឆ”.

១៣៣០.

“ហត្ថី គវស្សា មណិកុណ្ឌលា ច, យញ្ចាបិ តុយ្ហំ រតនំ បថព្យា;

តេសំ វរោ វិធុរោ នាម កត្តា, សោ មេ ជិតោ តំ មេ អវាករោហិ”.

១៣៣១.

“អត្តា ច មេ សោ សរណំ គតី ច, ទីបោ ច លេណោ ច បរាយណោ ច;

អសន្តុលេយ្យោ មម សោ ធនេន, បាណេន មេ សាទិសោ ឯស កត្តា”.

᪁᪃᪃᪆᪨

“ᩍᨴᩴ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᩉᩥ ᨾᨾ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᨬ᩠ᨧᩣᩈ᩠ᩈ, ᨠᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨲᨳᩮᩅ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ;

ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᩅᩥᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᩴ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨲᩦ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᨣᨴᩣ [ᨲᨴᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᨷᨠᩥᨲ᩠ᨲᩴ”᪨

᪁᪃᪃᪇᪨

“ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᩉᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨽᨱᩈᩥ, ᨶ ᨧ ᨾᩣᨿᨧ ᩈᩣᩉᩈᩴ;

ᨲᨳᩮᩅ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ, ᩅᩮᨴ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩣᨾᩩᨠᩣ ᨩᨶᩣ”᪨

᪁᪃᪃᪈᪨

“ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᩩ ᨴᩮᩅᩣ ᩅᩥᨴᩉᩪ ᨠᩩᩁᩪᨶᩴ, ᨹᩮᩈ᩠ᨿᩮ ᩅᩥᨳᩴ ᩅᩥᨴᩩᩁᩴ ᨶᩣᨾᨿᨶ᩠ᨲᩴ;

ᨴᩣᩈᩮᩣᩈᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩏᨴ ᩅᩣᩈᩥ ᨬᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨵᩩᩁᩮᩣᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣ ᨠᨲᨾᩣᩈᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ”᪨

᪁᪃᪃᪉᪨

“ᩋᩣᨾᩣᨿᨴᩣᩈᩣᨸᩥ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᨠᩮ, ᨵᨶᩮᨶ ᨠᩦᨲᩣᨸᩥ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩣᩈᩣ;

ᩈᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩉᩮᨠᩮ ᩏᨷᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩣᩈᩣ, ᨽᨿᩣ ᨷᨱᩩᨶ᩠ᨶᩣᨷᩥ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩣᩈᩣ᪨

᪁᪃᪄᪀᪨

“ᩑᨲᩮ ᨶᩁᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᩁᩮᩣᩅ ᨴᩣᩈᩣ, ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᩉᩥ ᨿᩮᩣᨶᩥᨲᩮᩣ ᩋᩉᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᩣᨲᩮᩣ;

ຠເວາ ຈ ຣເຍ຺ຍາ ອຠເວາ ຈ ຣເຍ຺ຍາ, ທາສາຫໍ ເທວສ຺ສ ປຣມ຺ປິ ຄນ຺ຕ຺ວາ;

ຘເມ຺ມນ ມໍ ມາຓວ ຕຸຢ຺ຫ ທຊ຺ຊາ”.

໑໓໓໗.

“ອຢໍ [ອຢມ຺ປິ (ສ຺ຢາ. ກ.)] ທຸຕິເຢາ ວິຊເຢາ ມມຊ຺ຊ, ປຸເຏ຺ຐາ ຫິ ກຕ຺ຕາ ວິວເຣຕ຺ຖ [ວິວຣິຕ຺ຖ (ສີ. ສ຺ຢາ. ກ.)] ປຍ຺ຫໍ;

ອຂມ຺ມເປິ ວຕ ຣາຊເສເຏ຺ຐາ, ສຸຠາສິຕໍ ນານຸຊານາສິ ມຢ຺ຫໍ”.

໑໓໓໘.

“ເອວໍ ເຈ ເນາ ເສາ ວິວເຣຕ຺ຖ ປຍ຺ຫໍ, ທາເສາຫມ຺ຫິ ນ ຈ ເຂາມ຺ຫິ ຍາຕິ;

ຄຓ຺ຫາຫິ ກຈ຺ຈານ ວຣໍ ຘນານໍ, ອາທາຢ ເຢນິຈ຺ຉສິ ເຕນ ຄຈ຺ຉ”.

ອກ຺ຂກຓ຺ຑໍ ນາມ.

ຆຣາວາສປຍ຺ຫາ

໑໓໓໙.

“ວິຘຸຣ ວສມານສ຺ສ, ຄຫຏ຺ຐສ຺ສ ສກໍ ຆຣໍ;

ເຂມາ ວຸຕ຺ຕິ ກຖໍ ອສ຺ສ, ກຖນ຺ນຸ ອສ຺ສ ສງ຺ຄເຫາ.

໑໓໔໐.

“ອພ຺ຢາປຊ຺ຌໍ [ອພ຺ຢາປຊ຺ຊໍ (ສີ. ສ຺ຢາ. ປີ.)] ກຖໍ ອສ຺ສ, ສຈ຺ຈວາທີ ຈ ມາຓເວາ;

ᩋᩈ᩠ᨾᩣ ᩃᩮᩣᨠᩣ ᨸᩁᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ, ᨠᨳᩴ ᨸᩮᨧ᩠ᨧ ᨶ ᩈᩮᩣᨧᨲᩥ”᪨

᪁᪄᪅᪁᪨

ᨲᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨲᩥᨾᩣ ᨵᩥᨲᩥᨾᩣ, ᨾᨲᩥᨾᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨴᩔᩥᨾᩣ;

ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ [ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ (ᨠ᪨)] ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᩅᩥᨵᩩᩁᩮᩣ ᩑᨲᨴᨻᩕᩅᩥ᪨

᪁᪄᪅᪂᪨

“ᨶ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨴᩣᩁᩔ, ᨶ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮ ᩈᩣᨴᩩᨾᩮᨠᨠᩮᩣ;

ᨶ ᩈᩮᩅᩮ ᩃᩮᩣᨠᩣᨿᨲᩥᨠᩴ, ᨶᩮᨲᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᨯ᩠ᨰᨶᩴ᪨

᪁᪄᪅᪃᪨

“ᩈᩦᩃᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨧᨠ᩠ᨡᨱᩮᩣ;

ᨶᩥᩅᩣᨲᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᩩᩁᨲᩮᩣ ᩈᨡᩥᩃᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩ᪨

᪁᪄᪅᪄᪨

“ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᨲᩣ ᨧ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ, ᩈᩴᩅᩥᨽᩣᨣᩦ ᩅᩥᨵᩣᨶᩅᩣ;

ᨲᨸ᩠ᨸᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨶ᩠ᨶᨸᩣᨶᩮᨶ, ᩈᨴᩣ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮ᪨

᪁᪄᪅᪅᪨

“ធម្មកាមោ សុតាធារោ, ភវេយ្យ បរិបុច្ឆកោ;

សក្កច្ចំ បយិរុបាសេយ្យ, សីលវន្តេ ពហុស្សុតេ។

១៣៥៤។

“ជរាមរណភីតស្ស, កហដ្ឋស្ស សកំ ធនំ;

ពោធា ចត្តិ សិយា ឆចំ, ឆចំ ក អស្ស សក្កោហ។

១៣៥៥។

“អញ្ញាតញ្ញ្យសិយា ឆចំ, សច្ចការំ ច យាណចោ;

អប្ពា ពោធកា បទំ ពោធកំ, ឆចំ ពេច្ច ភ សោចតិ”។

ជរាចារសបញ្ញា តាយ។

លក្ខណកណ្ឌំ

១៣៥៦។

“ឆហិ ភាតិ កមិស្សាម, ធិតេត្វា តោ ឋស្សតេ មេ;

មមេចត្តំ [ពមេចត្តំ (បី។)] បឋិបជ្ជ, ឆស ឆមោ្ម សភត្តតោ”។

១៣៥៧។

“ជាភាមិ មាណច ពឃាហមប្លំ, ធិតេត្វាហមប្លំ ពច ឋស្សតេ;

តីហន្តា តំ ជាបេយ្យ អការេ, យេភគ្គា អនុសាសេយ្យ បុត្តេ”។

១៣៩០។

“តំ យេ តថា ហោតុ វសេយ្យ ទីឃំ, កុរុតំ កច្ឆ ឈរេស្ស ពិត្តុំ;

អនុសាសតំ បុត្តទារេ កច្ឆ, យថា តយិ ពេច្ច [បច្ឆា (សី។ ពី។)] យុចិ កចេយ្យ”។

១៣៩១។

“សាធូតិ ចត្វារ បហូតកាយោ, បគ្គយ្ហ យគ្គោ ចិត្តេន សទ្ធិំ;

តំ កុញ្ជរាជញ្ញហយានុចិណ្ណំ, ពិរោចក្ខិ អត្តបុរយទិយយោឌ្ឍោ”។

១៣៩២។

“កោញ្ចា យយូរា ពិយញ្ចា កោតំ, ច្ឆពិកយិ តត្ថ ឃុរយ្ហបំ;

បហូតកក្ខំ ពហុអត្តបិតំ, យសក្កសារំ ចិយ វាសចស្ស”។

១៣៩៣។

“តត្ថ ភត្តិ កាយត្តិ, អច្ឆាយត្តិ ចរាចរំ;

អន្ធរា ចិយ ជេចេស្ស, ភារិយោ សយលក្ខតា។

១៣៩៤។

“ᩈᨿᨦ᩠ᨠᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨿᨴᩣᩉᩥ ᨿᨠ᩠ᨠ, ᩋᩮᨲ᩠ᨳ ᨸᩥᩁᩮᨲ ᨧ ᨽᩩᨸᩥᩁᩮᩃᩥ;

ᩋᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲ [ᩋᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᨲ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨)] ᩁᩮᨷᨧᩣᨲᩩᨻᩥᨻᩥᨲ᩠ᨲᨿᩮᨲ᩠ᨲᩣ, ᨷᩥᩁᩮᨧᨠ᩠ᨠ ᨠᩁᩥᨿᩣᨿ ᨲᨴᩣ ᩈᨠᩣᩁᩮᩈ᪨

᪑᪓᪙᪔᪨

“ᨲᩴ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᨱ᩠ᨱᩈᩣᨲᩩᩃᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩈᩩᨧᨱ᩠ᨱᨯᩮᨷ᩠ᨷᩣᨲᨴᩥᨠ᩠ᨠᩈᩣᨴᩥᩈᩴ;

ᨠᩁᩥᨿᩴᨧᨴᩣ ᨧᩉᩥ ᩈᩩᩁᩮᨱᩣᩉᩥ ᩁᨠᩣᨲᩥ, ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᩣᨿᨲ᩠ᨲᨿ ᨲᨷ᩠ᨷᩮᨲᩮᨲ᩠ᨲ᪨

᪑᪓᪙᪕᪨

“ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨧᩣᩉᩴ ᨷᨲᩥᩁᩮᨲᩣ ᩋᨲᩩᨩ᩠ᨩᩣ [ᩋᩁᩮᨲᩣᨩᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)], ᩈᩩᩉᩥᩴᨧᨧ ᨲᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᩈᩩᩁᩮᨲᨲ᩠ᨲᩴ;

ᩋᩣᨿᨲ᩠ᨲᨿ ᨧᨽᩩᨶᩣᨲᩥ ᩁᨧᩮᨲ, ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨴᨠ᩠ᨡᩦᨧᩁᨷᩩᨷᩮ᩠ᨿᩈᩣᩁᩮᨿ”᪨

᪑᪓᪙᪖᪨

“ᩁᨲ ᩋᩣᨠᩁᩮᨲ ᨿᩩᨴ᩠ᨵᨲᩥ ᨽᩩᨸᩥᩁᩮᩃᩥ, ᨧᩩᨯ᩠ᨯᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᩁᩮᨲ᩠ᨲ ᩋᨻᩥᨠᨿ᩠ᨿᩣᩁᩮᨲᩣ;

ᩋᩣᨿᨲ᩠ᨲᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩋᩁᩮᨧᩣᨧ ᨧᩣᩉᩴ, ᨴᩥᨲ᩠ᨳᩣᩉᩴ ᩁᨯ᩠ᨯᩣ ᨴᩣᨽ ᨿᩣᩃᨧᩈ᩠ᩈ᪨

᪑᪓᪙᪗᪨

“ᨲᩔᩩᨩ᩠ᨩᩉᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᩩᨱᩦ ᨻᩥᩁᩮᨽᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣ, ᩋᩣᨴᩣᨿ ᩁᩮᨿᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩁᨲᨲ ᨠᨭ᩠ᨮᨲᩥ;

ᩋᩉᨬ᩠ᨬ ᩁᩮᨧᩣ ᩈᩣᩈᩥᨲᩩᨿᩣᨠᩁᩮᨲᩣᩈ᩠ᨾᩥ [ᩋᨲᩩᩈᩣᩈᩥᨲᩩᩴ ᩋᩣᨠᩁᩮᨲᩣᩈ᩠ᨾᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)], ᨠᨳᩴ ᩋᩉᩴ ᩋᨷᨴᩥᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨠᩁᩮᨭ᩠ᨮ᪨

᪑᪓᪙᪘᪨

“សចេ វោ រាជា កុរុរដ្ឋវាសី [កុរុខេត្តវាសី (សី។ បី។)], ជនសន្ធោ បុច្ឆេយ្យ បហូតកាមោ;

កិមាភិជានាថ បុរេ បុរាណំ, កិំ វោ បិតា អនុសាសេ បុរត្ថា។

១៣៥០។

“សមាសនា ហោថ មយាវ សព្វេ, កោតីធ រញ្ញោ អព្ភតិកោ មនុស្សោ;

តមញ្ជលិំ ករិយ វទេថ ឯវំ, មា ហេវំ ទេវ ន ហិ ឯស ធម្មោ;

វិយគ្ឃុរាជស្ស និហីនជច្ចោ, សមាសនោ ទេវ កថំ ភវេយ្យ”។

លក្ខណកណ្ឌំ [បេក្ខណកណ្ឌំ (សី។ ក។)] នាម។

រាជវសតិ

១៣៥១។

“សោ ច បុត្តេ [បិត្តេ (សី។ បី។)] អមច្ចេ ច, ញាតយោ សុហទជ្ជនេ;

អលីនមនសង្កប្បោ, វិធុរោ ឯតទព្រវិ។

១៣៥២។

“ឯថយ្យោ [ឯថយ្យា (ស្យា។)] រាជវសតិំ, និសីទិត្វា សុណាថ មេ;

យថា រាជកុលំ បត្តោ, យសំ បោសោ និគច្ឆតិ។

១២៩៥។

“ន ហិ រាជកុលំ បត្តោ, អញ្ញាតោ លភតេ យសំ;

នាសូរោ នាបិ ទុម្មេធោ, នប្បមត្តោ កុទាចនំ។

១២៩៦។

“យថាស្ស សីលំ បញ្ញញ្ច, សោចេយ្យំ ចាធិគច្ឆតិ;

អថ វិស្សសតេ ត្យម្ហិ, គុយ្ហញ្ចស្ស ន រក្ខតិ។

១២៩៧។

“តុលា យថា បគ្គហិតា, សមទណ្ឌា សុធារិតា;

អជ្ឈិដ្ឋោ ន វិកម្បេយ្យ, ស រាជវសតិំ វសេ។

១២៩៨។

“តុលា យថា បគ្គហិតា, សមទណ្ឌា សុធារិតា;

សព្វានិ អភិសម្ភោន្តោ, ស រាជវសតិំ វសេ។

១២៩៩។

“ទិវា វា យទិ វា រត្តិំ, រាជកិច្ចេសុ បណ្ឌិតោ;

អជ្ឈិដ្ឋោ ន វិកម្បេយ្យ, ស រាជវសតិំ វសេ។

១៣៥៨។

“ទិវា វា យទិ វា រត្តិំ, រាជកិច្ចេសុ បណ្ឌិតោ;

ស្ញាតិ អភិសម្ភទាត្តោ, ស រាជវសតិំ វសេ។

១៣៥៩។

“យោ ចស្ស សុកតោ មគ្គោ, រញ្ញោ សុប្បដិយាទិតោ;

ន តេន វុត្តោ គច្ឆេយ្យ, ស រាជវសតិំ វសេ។

១៣៦០។

“ន រញ្ញោ សទិសំ [សមកំ (សី។ ស្យា។ បី។)] ភុញ្ជេ, កាមភោគេ កុទាចនំ;

សព្ពត្ថ បច្ឆតោ គច្ឆេ, ស រាជវសតិំ វសេ។

១៣៦១។

“ន រញ្ញោ សទិសំ វត្ថំ, ន មាលំ ន វិលេបនំ;

អាកប្បំ សរកុត្តិំ វា, ន រញ្ញោ សទិសមាចរេ;

អញ្ញំ ករេយ្យ អាកប្បំ, ស រាជវសតិំ វសេ។

១៣៦២។

“កីឡេ រាជា អមច្ចេហិ, ភរិយាហិ បរិចារិតោ;

នាមច្ចោ រាជភរិយាសុ, ភាវំ កុព្ពេថ បណ្ឌិតោ.

១៤២៣.

“អនុទ្ធតោ អចបលោ, និបកោ សំវុតិន្ទ្រិយោ;

មនោបណិធិសម្បន្នោ, ស រាជវសតិំ វសេ.

១៤២៤.

“នាស្ស ភរិយាហិ កីឡេយ្យ, ន មន្តេយ្យ រហោគតោ;

នាស្ស កោសា ធនំ គណ្ហេ, ស រាជវសតិំ វសេ.

១៤២៥.

“ន និទ្ទំ ពហុ មញ្ញេយ្យ [ន និទ្ទន្តំ ពហុំ មញ្ញេ (សី. បី.)], ន មទាយ សុរំ បិវេ;

នាស្ស ទាយេ មិគេ ហញ្ញេ, ស រាជវសតិំ វសេ.

១៤២៦.

“នាស្ស បីឋំ ន បល្លង្កំ, ន កោច្ឆំ ន នាវំ [នាគំ (សី. បី.)] រថំ;

សម្មតោម្ហីតិ អារូហេ, ស រាជវសតិំ វសេ.

១៤២៧.

“នាតិទូរេ ភជេ [ភវេ (សី។ បី។)] រញ្ញោ, នាច្ចាសន្នេ វិចក្ខណោ;

សម្មុខញ្ចស្ស តិដ្ឋេយ្យ, សន្ទិស្សន្តោ សភត្តុនោ។

១៣៨៨។

“ន វេ [នេ (ស្យា។ ក។)] រាជា សខា ហោតិ, ន រាជា ហោតិ មេថុនោ;

ខិប្បំ កុជ្ឈន្តិ រាជានោ, សូកេន’ក្ខីវ ឃដ្ដិតំ។

១៣៨៩។

“ន បូជិតោ មញ្ញមានោ, មេធាវី បណ្ឌិតោ នរោ;

ផរុសំ បតិមន្តេយ្យ, រាជានំ បរិសំគតំ។

១៣៩០។

“លទ្ធទ្វារោ លភេ ទ្វារំ [លទ្ធវារោលភេ វារំ (បី។)], នេវ រាជូសុ វិស្សសេ;

អគ្គីវ សំយតោ តិដ្ឋេ [អគ្គីវ យតោ តិដ្ឋេយ្យ (សី។ បី។)], ស រាជវសតី វសេ។

១៣៩១។

“បុត្តំ វា ភាតរំ វា សំ, សម្បគ្គណ្ហាតិ ខត្តិយោ;

គាមេហិ និគមេហិ វា, រដ្ឋេហិ ជនបទេហិ វា;

ᨻ᩠ᨿᨾ᩠ᩉᩥᨲᩮᩣ ᨶᨸ᩠ᨸᩮᨠ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᨡᩊᩮ ᩃᩮᩣᨠᨸᩥᨸᨠᩴ.

᪁᪃᪈᪆.

“ᩉᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣᩉᩮ ᩋᨶᩦᨠᨭ᩠ᨮᩮ, ᩁᨳᩥᨠᩮ ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩁᨠᩮ;

ᨲᩮᩈᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᩅᨴᩣᨶᩮᨶ [ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨸᨴᩣᨶᩮᨶ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)], ᩁᩣᨩᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲᩥ ᩅᩮᨲᨶᩴ;

ᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩮ, ᩈ ᩁᩣᨩᩅᩈᨲᩥᩴ ᩅᩈᩮ.

᪁᪃᪈᪇.

“ᨧᩣᨷᩮᩣᩅᩪᨶᩩᨴᩁᩮᩣ ᨵᩦᩁᩮᩣ [ᨧᩣᨷᩮᩣᩅ ᩐᨶᩩᨴᩁᩮᩣ ᨵᩦᩁᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)], ᩅᩴᩈᩮᩣᩅᩣᨸᩥ ᨸᨠᨾ᩠ᨸᨿᩮ;

ᨸᨭᩥᩃᩮᩣᨾᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈ ᩁᩣᨩᩅᩈᨲᩥᩴ ᩅᩈᩮ.

᪁᪃᪈᪈.

“ᨧᩣᨷᩮᩣᩅᩪᨶᩩᨴᩁᩮᩣ ᩋᩔ, ᨾᨧ᩠ᨨᩮᩣᩅᩔ ᩋᨩᩥᩅ᩠ᩉᩅᩤ [ᩋᨩᩥᩅ᩠ᩉᨲᩤ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)];

ᩋᨸ᩠ᨸᩣᩈᩦ ᨶᩥᨸᨠᩮᩣ ᩈᩪᩁᩮᩣ, ᩈ ᩁᩣᨩᩅᩈᨲᩥᩴ ᩅᩈᩮ.

᪁᪃᪈᪉.

“ᨶ ᨻᩤᩊ᩠ᩉᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨾ᩠ᨸᩔᩴ ᨲᩮᨩᩈᨦ᩠ᨡᨿᩴ;

ᨠᩣᩈᩴ ᩈᩣᩈᩴ ᨴᩁᩴ ᨻᩤᩃ᩠ᨿᩴ, ᨡᩦᨱᨾᩮᨵᩮᩤ ᨶᩥᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ.

᪁᪃᪉᪐.

“ນາຕິເວລໍ ປຠາເສຍ຺ຍ, ນ ຕຸຓ຺ຫີ ສພ຺ພທາ ສິຍາ;

ອວິກິຓ຺ຓໍ ມິຕໍ ວາຈໍ, ປເຕ຺ຕ ກາເລ ອຸທີຣເຍ.

໑໓໙໗.

“ອເກ຺ກາຘເນາ ອສງ຺ຆເຏ຺ຏາ, ສເຈ຺ຈາ ສເຓ຺ຫາ ອເປສຸເຓາ;

ສມ຺ຜໍ ຄິຣໍ ນ ຠາເສຍ຺ຍ, ສ ຣາຊວສຕິໍ ວເສ.

໑໓໙໘.

[ອຍໍ ຄາຖາ ນຕ຺ຖິ ປີ. ເປາຕ຺ຖເກ] “ມາຕາເປຕ຺ຕິຠເຣາ ອສ຺ສ, ກຸເລ ເຊຏ຺ຐາປຈາຍິເກາ;

ສເຓ຺ຫາ ສຂິລສມ຺ຠາເສາ [ຫິຣິໂອຕ຺ຕປ຺ປສມ຺ປເນ຺ນາ (ສີ. ກ.)], ສ ຣາຊວສຕິໍ ວເສ [ອຍໍ ຄາຖາ ນຕ຺ຖິ ປີ. ເປາຕ຺ຖເກ].

໑໓໙໙.

“ວິນີເຕາ ສິປ຺ປວາ ທເນ຺ຕາ, ກຕເຕ຺ຕາ ນິຍເຕາ ມຸທຸ;

ອປ຺ປມເຕ຺ຕາ ສຸຈິ ທເກ຺ຂາ, ສ ຣາຊວສຕິໍ ວເສ.

໑໔໐໐.

“ນິວາຕວຸຕ຺ຕິ ວຸເທ຺ຘ ສຸ, ສປ຺ປຕິເສ຺ສາ ສຄາຣເວາ;

ສຸຣເຕາ ສຸຂສໍວາເສາ, ສ ຣາຊວສຕິໍ ວເສ.

១៥០១។

“អារកា បរិវជ្ជេយ្យ, សហិតុំ បហិតំ ជនំ;

កត្តារេញ្ញាថុជិក្លេយ្យ, ត ច អញ្ញាស្ស នាឌិនោ។

១៥០២។

“សយណោ ព្រាហ្មណោ ចាបិ, សីលចត្តោ ពាហុស្សុតេ;

សក្កច្ចំ បយិរុបាសេយ្យ, ស នាឌចសតិ ចសេ។

១៥០២។

“សយណោ ព្រាហ្មណោ ចាបិ, សីលចត្តោ ពាហុស្សុតេ;

សក្កច្ចំ អត្ថចារេសយ្យ, ស នាឌចសតិ ចសេ។

១៥០៣។

“សយណោ ព្រាហ្មណោ ចាបិ, សីលចត្តោ ពាហុស្សុតេ;

ពេប្យឃ្យ អត្កបិនេភត, ស នាឌចសតិ ចសេ។

១៥០៤។

“សយណោ ព្រាហ្មណោ ចាបិ, សីលចត្តោ ពាហុស្សុតេ;

អាសជ្ជ បញ្ញោ សេចេឆ, អាគល្លំ ចុឌ្ឍិយត្តេភា។

១៦០៦។

“ទិន្នបុព្វំ ន ហាបេយ្យ, ទានិ សមណព្រាហ្មណេ;

ន ច កិញ្ចិ និវារេយ្យ, ទានកាលេ វណិព្វកេ។

១៦០៧។

“បញ្ញវា ពុទ្ធិសម្បន្នោ, វិធានវិធិកោវិទោ;

កាលញ្ញូ សមយញ្ញូ ច, ស រាជវសតិំ វសេ។

១៦០៨។

“ឧដ្ឋាតា កម្មធេយ្យេសុ, អប្បមត្តោ វិចក្ខណោ;

សុសំវិហិតកម្មន្តោ, ស រាជវសតិំ វសេ។

១៦០៩។

“ខលំ សាលំ បសុំ ខេត្តំ, គន្ត្វា ចស្ស អភិក្ខណំ;

មិតំ ធញ្ញំ និធាបេយ្យ, មិតំវ បាចយេ ឃរេ។

១៦១០។

“បុត្តំ វា ភាតរំ វា សំ, សីលេសុ អនវដ្ឋិតំ;

អភក្កវា ហិ តេ ទាលិ, យថា បេតា តថេវ តេ;

ចោញអដ្ឋោ តេសំ បិណ្ឌដ្ឋោ, អាសីតាតិំ បឋាបយេ.

១៥១១.

“ទាសេ កម្មករេ បេស្សេ, សីលេសុ សុសមាហិតេ;

ទក្ខេ ឧដ្ឋានសម្បន្នេ, អាធិបច្ចម្ហិ ឋាបយេ.

១៥១២.

“សីលវា ច អលោលោ [អលោភោ (ស្យា. ក.)] ច, អនុរក្ខោ [អនុរត្តោ (សី. បី.)] ច រាជិនោ;

អាវិ រហោ ហិតោ តស្ស, ស រាជវសតិំ វសេ.

១៥១៣.

“ឆន្ទញ្ញូ រាជិនោ ចស្ស, ចិត្តដ្ឋោ អស្ស រាជិនោ;

អសង្កុសកវុត្តិ’ស្ស, ស រាជវសតិំ វសេ.

១៥១៤.

“ន្ហាបេយ ច ត្ហាបយេ [អន្ហាបេត ច ត្ហាបេ ច (ស្យា. ក.)], ធោវេ បាទេ អធោសិរំ;

អាហតោបិ ន កុប្បេយ្យ, ស រាជវសតិំ វសេ.

១៥១៥.

“ក្យុប្បញ្ញលិ ពទិឃា [ក្យទិឃា (សី៍)], ធាជញ្ញាបិ [ចាឃរំ ចា (សី៍ បី៍)] បភក្លឹល៉;

កិរេយច បដ្ឋកាយាតំ, ភាតាទំ ឌឹរេយ្តូយំ៍

១៣១៩៍

“រឃា រេភតិ បឃតំ ចត្វំ, ឃាតំ អាចបធំ ឈទំ;

បដ្ឋរេត្ថាទិច ក្ខតាតិ, រេកាពេហិ អកិចប្សតិ៍

១៣១លិ៍

“ខុបរេឃ្យា ទាឌចបតិ, ចត្តយាវេតា ឃធា តរេទា;

អាទាឈឃតិ ទាឌាតំ, ប្ខុជំ លកតិ កត្តុប្សូ”៍

ទាឌចបតិ ភាយ៍

អត្តទរេបឃ្យាល់

១៣១ប័៍

“ខុចំ បយត្សាសិត្វា, ធាតិបញ្ញ៉ុឌិចក្លូរេហា;

បទិកិរេណ្ណា ប្សូហរេភហិ, ទាឌាតយុបបដ្តយិ៍

១៣១ឌ៍

“វន្ទិត្វា សិរសា បាទេ, កត្វា ច នំ បទក្ខិណំ;

វិធុរោ អវច រាជានំ, បគ្គហេត្វាន អញ្ជលិំ។

១៥២០។

“អយំ មំ មាណវោ នេតិ, កត្តុកាមោ [ហន្តុកាមោ (ក។)] យថាមតិ;

ញាតីនត្ថំ បវក្ខាមិ, តំ សុណោហិ អរិន្ទម។

១៥២១។

“បុត្តេ ច មេ ឧទិក្ខេសិ, យញ្ច មញ្ញំ ឃរេ ធនំ;

យថា បេច្ច [បច្ឆា (ស្យា។ ក។)] ន ហាយេថ, ញាតិសង្ឃោ មយី គតេ។

១៥២២។

“យថេវ ខលតី ភូម្យា, ភូម្យាយេវ បតិដ្ឋតិ;

ឯវេតំ ខលិតំ មយ្ហំ, ឯតំ បស្សាមិ អច្ចយំ”។

១៥២៣។

“សក្កា ន គន្តុំ ឥតិ មយ្យាហោតិ, ឆេត្វា [ភេត្វា (សី។ បី។)] វធិត្វា ឥធ កាតិយានំ;

ឥធេវ ហោហី ឥតិ មយ្យារុច្ចតិ, មា ត្វំ អកា ឧត្តមភូរិបញ្ញ”។

១៥២៤។

“យា ទេហចឆេខ្ទស្ស យត់ បណ្ឌិតហិ, អទេត្ន ច ឆេខ្ទ ច យុត្តោ កចស្ស្យុ;

ឆិទត្ន ពយ្ញុ អក្យុបលិ អភទិយំ, យំ ពត្វា បដ្ឋា តិទយំ ចទេឌយ្យ។

១៣២៣។

“តេចេឋ ឆទេយ្យា ត បុទេតត [បុតេតិ (ស្យា។ ក។)] កិច្ចំ, អយិទោ ហិ ទាបស្ស ឌតិគ្គ ឱ្លស្សទោ;

ឈាទេតតំ ឃាទេបតំ អទេធាបិ ហត្ថំ, ត ច យឃ្យាទេកាឆត្តិ ចឌាយិ ចាហំ”។

១៣២៤។

“ទេឌក្ខុ បុត្តំ ក្ខបក្យឃ្យា ចិទេតយ្យ ហទេយ ទទំ;

អស្សុបុណ្ណេហិ ទេតទេត្តហិ, បិចិឃឹ ទេបា យហាឈទំ”។

១៣២៥។

“បាលិច បយុបតិតា [បយ្យយធិតា (ឃឹ។ បឹ។)], យាលុទេតត បយដ្ឋិតា;

ទេបត្តិ បុត្តា ច ទារា ច, ចិន្ទុរស្ស តិទេចបទេត។

១៣២៦។

“ឱ្លត្តិ្របហស្សំ ករិយាត់, ទាឃិបត្តបតាតិ ច;

ធាហិហា បក្កឃ្យាបក្កត្តិ, ចិន្ទុរស្ស តិទេចបទេត។

៣៥២៩។

“ឆ្ពទោឆា ច ក្យាទា ច, ចេឋិឃាភា ច ព្រាហុណា;

ពាហា បក្ខយាបក្កន្តិំ, ចិន្តស្ស តិចេចសេភ។

៣៥២០។

“ហត្ថារទាហា អតីកដ្ឋា, រឆិកា បត្តិកាទកា;

ពាហា បក្ខយាបក្កន្តិំ, ចិន្តស្ស តិចេចសេភ។

៣៥២១។

“ឋយាកតា ឌាភបដា, ភេកយា ច ឋយាកតា;

ពាហា បក្ខយាបក្កន្តិំ, ចិន្តស្ស តិចេចសេភ។

៣៥២២។

“ឆ្កត្តិឋហឃ្សំ កទិឃាតំ, ឌាឋិឋត្តឋតាតិ ច;

ពាហា បក្ខយាបក្កន្តិំ, កម្ពា ភេតា ចិឌហិឃ្សិ។

៣៥២៣។

“ឆ្ពទោឆា ច ក្យាទា ច, ឌាឋិឋត្តឋតាតិ ច;

ពាហា បក្ខយាបក្កន្តិំ, កម្ពា ភេតា ចិឌហិឃ្សិ។

១៥២៤។

“ហត្ថារោហា អនីកដ្ឋា, ទាសិសត្តសតានិ ច;

ពាហា បក្កឃ្យាបក្កត្តំ, កស្មា នោ វិជហិស្សសិ។

១៥២៥។

“សមាគតា ជានបទា, ទាសិសត្តសតានិ ច;

ពាហា បក្កឃ្យាបក្កត្តំ, កស្មា នោ វិជហិស្សសិ”។

១៥២៦។

“កត្វា គេហេសុ កិច្ចានិ, អនុសាសិត្វា សកំ ជនំ;

មិត្តាមច្ចេ ច ភច្ចេ ច [សុហជ្ជេ (បី។ ក។)], បុត្តទារេ ច ពន្ធវេ។

១៥២៧។

“កម្មន្តំ សំវិធេត្វាន, អាចិក្ខិត្វា ឃរេ ធនំ;

និធិញ្ច ឥណទានញ្ច, បុណ្ណកំ ឯតទព្រវិ។

១៥២៨។

“អវសី តុវំ មយ្ហំ អគារេ, កតានិ កិច្ចានិ ឃរេសុ មយ្ហំ

ອນຸສາສິຕາ ປຸຕ຺ຕທາຣາ ຍຖາ ຈ, ກເຣາມ ກຈ຺ຈານ [ກິຈ຺ຈານິ (ສ຺ຍາ. ກ.)] ຍຖາມຕີ ເຕ”.

໑໓໒໙.

“ສເຈ ຫິ ກເຕ຺ຕ ອນຸສາສິຕາ ເຕ, ປຸຕ຺ຕາ ຈ ທາຣາ ອນຸຊີວິເນາ ຈ;

ຫເນ຺ທຫິ ທານີ ຕຣຍາມຣູເປາ, ທີເຄາ ຫິ ອທ຺ຘາປິ ອຍໍ ທຸຣເນ຺ຕາ.

໑໓໓໐.

“ອສມ຺ພິເຕາຈ [ອພມ຺ພິເຕາຈ (ສີ. ປີ.)] ຄຓ຺ຫາຫິ, ອາຊາເນຍ຺ຍສ຺ສ ວາລທິໍ;

ອິທໍ ປຈ຺ຉິມກໍ ຕຸຍ຺ຫໍ, ຊີວເລາກສ຺ສ ທສ຺ສນໍ”.

໑໓໓໑.

“ເສາຫໍ ກິສ຺ສ ນຸ ພາຍິສ຺ສໍ, ຍສ຺ສ ເມ ນຕ຺ຖິ ທຸກ຺ກຏໍ;

ກາເຍນ ວາຈາ ມນສາ, ເຍນ ຄເຈ຺ຉຍ຺ຍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ”.

໑໓໓໒.

“ເສາ ອສ຺ສຣາຊາ ວິທຸຣໍ ວຫເນ຺ຕາ, ປກ຺ກາມິ ເວຫາຍສມນ຺ຕລິເກ຺ຂ;

ສາຂາສຸ ເສເລສຸ ອສຊ຺ຊມາເນາ, ກາຬາຄິຣິໍ ຂິປ຺ປມຸປາຄມາສິ”.

໑໓໓໓.

“ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສໍ ພຣິຍານໍ, ທາສິສຕ຺ຕສຕານິ ຈ;

ទីហា បក្កឃ្យាបក្កន្តំ, ឃេក្លា ព្រាហ្មណចេណ្ណត;

ចិត្រំ អាកាស គច្ឆតិ។

១៣២២។

“សយាកតា ឌាតបដា, តេកយា ច សយាកតា;

ទីហា បក្កឃ្យាបក្កន្តំ, ឃេក្លា ព្រាហ្មណចេណ្ណត;

ចិត្រំ អាកាស គច្ឆតិ។

១៣២៣។

“ខ្លាត្តិសហស្សំ កទិឃាតំ, ដាសិសត្តសតាតិ ច;

ទីហា បក្កឃ្យាបក្កន្តំ, បណ្ឌិតេតា តេសា ក្យហិ កតេតា។

១៣២៤។

“សយាកតា ឌាតបដា, តេកយា ច សយាកតា;

ទីហា បក្កឃ្យាបក្កន្តំ, បណ្ឌិតេតា តេសា ក្យហិ កតេតា”។

១៣២៥។

“សតេច តេសា សត្តទេត្តត, តាកស្និស្សតិ បណ្ឌិតេតា;

ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥ ᨷᩁᩮᨧ᩠ᨨᩣᨿ [ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪵)], ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣ”᪵

᪑᪕᪓᪘᪵

“ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ, ᩅᩥᨽᩣᩅᩦ ᨧ ᩅᩥᨧᨠ᩠ᨡᨱᩮᩣ;

ᩃᩥᨷ᩠ᨿᩴ ᨿᩮᩣᨵᩥᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ, ᨿᩣ ᨠᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩥᩔᨲᩥ” [ᩃᩥᨷ᩠ᨿᩴ ᨿᩮᩣᨵᩮᩔᨲ’ᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ, ᨿᩣ ᨠᩣᨩ ᩋᩣᨠᩁᩥᩔᨲᩥ (ᩈᩦ᪵ ᨷᩦ᪵)]᪵

ᩋᨲ᩠ᨳᩩᩁᩮᨷᨿ᩠ᨿᩣᩃᩴ ᨲᩣᨿ᪵

ᩈᩣᩈ᩠ᨲᩁᩈᨿ᩠ᨿᨠ᩠ᨸ

᪑᪕᪓᪙᪵

“ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨬ᩠ᨬᩣᨧᨧᩣ ᨶᩮᨲᨲᨠᩣ [ᨶᩮᨲᨲᨲᩣ (ᨠ᪵)] ᨠᨧᨲ᩠ᨲᩥ;

ᨲᩔᨿᩔ ᨡᩥᨶᩮᨲ ᨿᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ, ᩉᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥᨿᩴ ᩉᨶᨿᨿᩣᨲᩥᩔᩴ” [ᩋᩣᨶᩥᨿᩥᩔᩴ (ᩈᩦ᪵ ᨷᩦ᪵)]᪵

᪑᪕᪔᪐᪵

“ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨭ᩠ᨭᨲᨲ᩠ᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ [ᨷᨭ᩠ᨭᨷᩣᨶᩈ᩠ᨾᩥᩴ (ᨠ᪵)], ᩋᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᩁᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨷᨬ᩠ᨧᩁᩥᨶ᩠ᨲᩣ;

ᩋᩈᩴᨡᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᨠᨲᩥᨷ᩠ᨿᨶᩮᩈ, ᩋᨶᩮᩣᩈᩥᨲᩮ ᩋᩣᩁᩈᩥ ᨠᩣᨲᩥᨿᩣᨲᩮᩣ᪵

᪑᪕᪔᪑᪵

“ᩈᩮᩣ ᩃᨭ᩠ᨮᨿᩣᨲᩮᩣ ᨲᩁᨠᩮ ᨷᨷᩥᨲᩮ, ᨿᩉᨠ᩠ᨡᨿᩮ ᩃᩮᩣᨿᩉᩮᩈ ᨧᩥᨲᩕᨣ᩠ᨣᩮ;

ᩋᩈᨲ᩠ᨳᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩢᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᩕᩈᨯ᩠ᨰᩣ, ᨭ᩠ᨮᩣᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨷᩩᨱ᩠ᨱᩣᨠᩴ ᨲᩣᨿ ᨿᨠ᩠ᨡᩴ᪵

១៥៥២។

“អភិយាចការោសាសិ អភិយន្ទុបេ, អសញ្ញតោ សញ្ញតសន្តិកោសា;

អដ្ឋាហិតំ កម្មំ ករោសិ លុទ្ទំ, ភាសេ ច ន តេ កុសលំ តត្ថិ កិញ្ចិ។

១៥៥៣។

“ឃំ យំ បបិតស្មិំ បបិតុមិច្ឆសិ, កោ នុ តចេត្វា យទេហត យយ្ហំ;

អយានុសស្សេច តចេជ្ជ ចណ្ណោ, អាចិក្ខ មេ ត្វំ កតមាសិ ជេចតា”។

១៥៥៤។

“ឃដិ តេ សុតោ បុណ្ណកោ នាម យក្ខោ, ទេញ្ញោ កុវេទស្ស ហិ សោ សខីតោ [សខីទេចា (សី។ បី។)];

ក្ឫមិន្ធទោ ចទុណោ នាម នាគោ, ព្រហា សុចិ ចណ្ណពលូបបន្នោ។

១៥៥៥។

“តស្សានុជំ ធីតរំ កាមយាមិ, ឥរន្ធតី នាម សា នាគកញ្ញា;

តស្សា សុមជ្ឈាយ បិយាយ ហេតុ, បតារយឹ តុយ្ហំ ចធាយ ធីរ”។

១៥៥៦។

“យា ហេច ត្វំ [តេ (ស្យា។ ក។)] ឃគ្គ អហោសិ មុទ្ទហោ, ភដ្ឋា ពហូ ក្ឫក្កហិតោត លោកេ [លោកា (សី។ ស្យា។ ក។)];

កិំ តេ សុញ្ញាយ បិយាយ កិច្ចំ, មនេណាត មេ ឍ្ឈ សុណោយិ [សុណោយ (សី។ បី។)] វត្តុំ”។

១៣៣៧។

“មហានុភាវស្ស មហោរគស្ស, ធិតុកាមោ នាគិកតោ [នាគិកោតោ (បី។)] ហយម្ហិ;

តំ ឃាតយាតំ ឧសុភោ អនេចាន, យថា មមញ្ញិស្ស សុកាមតឹតំ។

១៣៣៨។

“ឥទ្ធ្យុ ទោ តេ សុតត្តុ សុនេតត្តុ, សុចិមិត្តំ ចក្ខុសិត្តវត្តំ;

ឧទេ ធុចំ ហិតំ បណ្ឌិតស្ស, ឥមេថុត លទ្ធា ឥតិ មាហនេមិ;

ឯតេន ចិតេត្តន កុមាទិ លក្ខា, តញ្ញា ឥតិ ខ្លុត្តទិ បត្តមាយ។

១៣៣៩។

“ឯចំ ត មុញ្ញតោហស្មិ សុណោហិ កតេត្តុ, ត ចាបិ មេ ចក្កុហិតត្តំ កិញ្ចិ;

ហិតមេន តេ ឥមេលទ្ធត តាកា, ឥតេន្តតំ តាកពញ្ញា ឥតត្តំ។

១៣៤០។

“តស្មា អហំ ធុម្មាចាយាឃ ឃុតេត្តា, ឯចំ មមេត្តា មទេណាត ធុម្មំ

ឥលេខច តំ តទេក បិតយិត្តា, ហត្ថាត តំ ហិតយាតយិស្សំ”។

១៣៤១។

“លិប្ប៉ំ យមំ ក្ខន្ធុន កាតិឃាត, ហគខេឃត ខេម ឃតិ ខេឆ អត្ថិ កិច្ចំ;

ខេឃ ខេកឩខេម សាឆ្សុតខេស្សា ឆយ្ញា, សខេឡាច ខេឆ បិតុ្យកខេទាយិ អឌ្ឍ”៍

៦៥៩៧៍

“ខេសា បុណ្ណខេកា ក្សត្តំ កត្តុខេសដ្ឋំ, តកយុទ្ធតិ លិប្ប៉ំ បតិដ្ឋខេបត្វា;

អស្សត្ថុយាសិតំ សខេយក្លិឃាត, បទិបុទ្ធិ កត្តាខេយតោយបញ្ញា៍

៦៥៩៧៍

“សយុទ្ធខេទា ខេយសិ ត្យចំ បបិតា, ហគខេឃត ខេឆ អឌ្ឍ យមត្ថិ កិច្ចំ;

ខេឃ ខេកឩខេម សាឆ្សុតខេស្សា ឆយ្ញា, សខេឡាច ខេម បិតុ្យកខេទាហិ អឌ្ឍ”៍

៦៥៩៨៍

“សយុទ្ធខេទា ត្យុម្ហិ អហំ បបិតា, ហគខេឃត ខេម ឃតិ ខេឆ អត្ថិ កិច្ចំ;

ខេឃ ខេកឩខេម សាឆ្សុតខេស្សា ឆយ្ញា, សខេឡាច ខេឆ បិតុ្យកខេទាយិ អឌ្ឍ”៍

៦៥៩៩៍

“ឃាតាត្យឃាឃិ ច កចាហិ យាហច, អល្លញ្ចា [អដ្ឋញ្ចា (សិ៍ បិ៍)] បិហិ បទិចឌ្ឍយស្ស្យ;

យា ចស្ស្យ មិខេត្តស្យ កគាឩ ត្យត្ថិ, យា ច ចសំ អសតីតំ តិកខេច្ឆ”៍

᪑᪓᪖᪖᪨

“ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨥᩣᨲᩴ ᩋᨶᩩᨥᩣᨲᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩃ᩠ᩃᩴ ᨸᩣᨱᩥᩴ ᨴᩉᨲᩮ ᨠᩥᩴ ᩈᩮᩣ;

ᩋᩈᨲᩦ ᨧ ᨠᩣ ᨠᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᨴᩩᨻ᩠ᨽᩮᩣ, ᩋᨠ᩠ᨡᩣᩉᩥ ᨾᩮ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ”᪨

᪑᪓᪖᪗᪨

“ᩋᩈᨶ᩠ᨳᩩᨲᩴ [ᩋᩈᨶ᩠ᨳᩅᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᨶᩮᩣᨸᩥ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨸᩩᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᩮᩣ ᩋᩣᩈᨶᩮᨶᩣᨸᩥ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᨿᩮᨿ᩠ᨿ;

ᨲᩔᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨥᩣᨲᩣᨶᩩᨥᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᨾᩣᩉᩩ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ᪨

᪑᪓᪖᪘᪨

“ᨿᩔᩮᨠᩁᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨥᩁᩮ ᩅᩈᩮᨿ᩠ᨿ, ᨿᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᨸᩣᨶᩴ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩃᨽᩮᨿ᩠ᨿ;

ᨶ ᨲᩔ ᨸᩣᨸᩴ ᨾᨶᩈᩣᨸᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᩮ, ᩋᨴᩩᨻ᩠ᨽᨸᩣᨱᩥᩴ ᨴᩉᨲᩮ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᨴᩩᨻ᩠ᨽᩮᩣ᪨

᪑᪓᪖᪙᪨

“ᨿᩔ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨨᩣᨿᩣᨿ, ᨶᩥᩈᩦᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ;

ᨶ ᨲᩔ ᩈᩣᨡᩴ ᨽᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨾᩥᨲ᩠ᨲᨴᩩᨻ᩠ᨽᩮᩣ ᩉᩥ ᨸᩣᨸᨠᩮᩣ᪨

᪑᪓᪗᪐᪨

“ᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨾᩴ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᨵᨶᩮᨶ, ᨴᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨲᩣᨿ;

ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨡᨱᩴ ᩋᨲᩥᨾᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿ ᨲᨾ᩠ᨸᩥ, ᨲᩣᩈᩴ ᩅᩈᩴ ᩋᩈᨲᩦᨶᩴ ᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᩮ᪨

គាថា ១។

“ឧចំ ឈោ ឃាតំ អគ្ឃាឃី ហោតិ, អលទ្ធា បាហិ កហេទ បុតេចំ;

អសតី ច សា សោ បត ពិត្តក្ខុទោ, សោ ឆល្យិកោ ហោតិ ឌហស្ស អឆល្យ៉ិ”។

សាត្ថុតរឆល្យុកណ្ឌំ តាយ។

កាលិកិទិកណ្ឌំ

គាថា ២។

“អចសិំ អហំ ឮឃ្យាតីហំ អការេរ, អេត្តត បិេតត ក្ខបដ្ឋិតោសិ;

ពិទេត្តា យយាសិ ចិរដ្ឋាយហំ តំ, កាយំ ឈទំ ក្ខត្តយបញ្ញា គច្ឆ។

គាថា ៣។

“អបិ ហាឃត្យ តាគក្យលិ [តាគក្យលស្ស (សី។ ស្យា។ បី។)] អេត្តា, អលយ្យិ ទេយ តាគកញ្ញាឃ ហោត្យ;

សោ ត្ថំ ឋពេតច ស្យកាសិតោត, យុទេត្តាសិ ទេយ អដ្ឋ ចឆាឃ បញ្ញា”។

គាថា ៤។

“ហគ្គ ត្យចំ ឃក្កុ យយ្យិ តេហិ, ឋស្យទំ ទោ [ឋស្យ្យទំ ត្យ ទោ (សី។ ស្យា។ បី។ ក។)] អត្តំ យឃិ ចរស្ស្យ;

យឃត្ថា តាកាឆិបតិំ ចិយាតំ, ឥទេក្កយ្យ តាគស្ស អឌ្ឌិបុគ្គា”។

໑໔໖໔.

“ຍໍ ເຈ ນຣສ຺ສ ອຫິຕາຍ ອສ຺ສ, ນ ຕໍ ປຍ຺ຍາ ອຣຫຕິ ທສ຺ສນາຍ;

ອຖ ເກນ ວຓ຺ເຓນ ອປິຕ຺ຕກາຍໍ, ຕຸວມິຈ຺ຉສິ ໂຕ຺ຕຍປຍ຺ຍາ ຄນ຺ຕຸ”.

໑໔໖໕.

“ອທ຺ຘາ ປຊານາມິ ອຫມ຺ປິ ເອຕໍ, ນ ຕໍ ປຍ຺ຍາ ອຣຫຕິ ທສ຺ສນາຍ;

ປິປຊ຺ຈາ ເມ ນຕ຺ຖິ ຄຕໍ ກຸຫິຍ຺ຈິ, ຕມ຺ຫາ ນ ສທ຺ທ ຍໂຕວາກຍາຍ”.

໑໔໖໖.

“ຫຕ຺ຖ ຈ ຘາຕິ ອຕຸລິຕຸກາວໍ, ຍຖາ ສຫ ທຄ຺ຄສິ ເອຫິ ຄເຕ຺ຕ;

ຍຕ຺ຖ຺ຕິ ນຕ຺ຕກີເຕຫິ ນາເກ, ຣາຊາ ຍຖາ ເວສ຺ສວໂນ ນລິນ຺ຍໍ [ນລິນ຺ຍໍ (ສ຺ຍາ.), ນລິອຍ຺ຍໍ (ກ.)].

໑໔໖໗.

“ຕໍ ນາຄກຍ຺ຍາ ຈຣິຕໍ ຄເຓນ, ນິກີຬິຕໍ ນິຈ຺ຈມໂຫ ຈ ຣຕ຺ຕິ;

ປຫູຕມາລ຺ຍໍ [ພຫຸຕ຺ຕມລ຺ຍໍ (ກ.)] ພຫຸປຸປ຺ຜຉນ຺ນໍ [ພຫຸປຸປ຺ຜສຉ຺ຉນ຺ນໍ (ກ.)], ໂອພາສຕີ ວິຊ຺ຊຸຣິວນ຺ຕລິກ຺ເຂ.

໑໔໖໘.

“ອນ຺ເນນ ປາເນນ ອຸເປຕຣູປໍ, ນເຈ຺ຈຫິ ຄີເຕຫິ ຈ ວາທິເຕຫິ;

ປຣິປູຣໍ ກຍ຺ຍາຫິ ອລງ຺ກຕາຫິ, ອຸປໂສພຕິ ວຕ຺ຖປິລນ຺ເທນ [ວຕ຺ຖປິລນ຺ເທຫິ (ກ.)].

១៩៥០។

“សោ បុណ្ណកោ កុរូនំ កត្តុសេដ្ឋំ, និសីទិយ បច្ឆតោ អាសនស្មិំ;

អាទាយ កត្តារមលោមបញ្ញំ, ឧបានយី ភវនំ នាគរញ្ញោ។

១៩៥១។

“បត្វាន ឋានំ អតុលិត្យការំ, អដ្ឋាសិ កត្វា បច្ឆតោ បុណ្ណកស្ស;

សាយក្កិ វេបុល្លយាតោ [សាយក្កិវេបុល្លិ បត (សី។ ស្យា។ បី។)] នាគរាជា, បុរេត្ថ ខាយាតរេយ្យការេច”។

១៩៥២។

“យត្ថ ហុចិ អគមា យដ្ឋលោកា, អន្វេសយានោ ហទយំ បណ្ឌិតស្ស;

កដ្ឋិ សមិទ្ធេន ពលសាត្យុបេត្វា, អាទាយ កត្តារមលោមបញ្ញំ”។

១៩៥៣។

“អយញ្ហិ សោ អាគតោ មំ ទុយិច្ឆសិ, ឆេយ្យេន លេទ្ធា យយ ឆេយ្យបិ លេខិ;

តំ បស្សេច សយុត្វា [តំ បស្ស ឆេយ្យំ សយុត្វា (ក។)] ការសយាតិ, ឃុរតា ហទេច [ករេច (បី។)] សប្បុរិសេហិ សក្កេយា”។

កាលាគិរិកណ្ឌំ នាម។

១៩៥៤។

“អជិ្ឈបុត្តំ ជិវ្ហាត, យទេ្ឋា យក្ខកឃដ្ឋិទេតា [កឃត្តិទេតា (សី។ បី។)];

ញ្យមិត្វូតា តាកិចានេសិ, តឃិតំ បញ្ញាចតាមិច”។

១២៥២។

“ត ចមិ្ញញ្យមិត្វូតា តាក, ត ច យក្ខកឃដ្ឋិទេតា;

ត ចទ្ឋ្យា អកិចានេឃ្យ, ចឋ្យចា តាកិចាគទេឃ។

១២៥៣។

“គង់ ទេតា អកិចានេឃ្យ, អកិចាគាបទេឃឆ ទេច;

ឃំ តទោ ហត្ថិមិឆ្នេឃ្យ, ថំ គយ្ហំ ត្បបបន្តិ”។

១២៥៤។

“ខុចទេមថំ ឃឆា ច្ចាសិ, សន្តិ កាយសិ បល្ហិត;

ត ចទ្ឋ្យា អកិចានេឃ្យ, ចឋ្យចា តាកិចាគទេឃ។

១២៥៥។

“គង់ ទេតា អកិចានេឃ្យ, អកិចាគាបទេឃឆ ទេច;

ឃំ តទោ ហត្ថិមិឆ្នេឃ្យ, ថំ គយ្ហំ ត្បបបន្តិ”។

១២៥៦។

“ᩋᩈᩔᨲᩴ ᩈᩔᨲᩴ ᨶᩩ ᨲᩅᨿᩥᨴᩴ, ᩍᨴ᩠ᨵᩦᨩᩩᨲᩦᨻᩃᩅᩦᩁᩥᨿᩪᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ [ᩍᨴ᩠ᨵᩥ ᨩᩩᨲᩦ ᨻᩃ ᩅᩦᩁᩥᨿᩪᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ (ᨠ᪨)];

ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᨶᩣᨣᩁᩣᨩᩮᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ, ᨠᨳᩴ ᨶᩩ ᨲᩮ ᩃᨴ᩠ᨵᨾᩥᨴᩴ ᩅᩥᨾᩣᨶᩴ᪨

᪁᪕᪙᪀᪨

“ᩋᨵᩥᨧ᩠ᨧᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨩᩴ ᨲᩮ, ᩈᨿᩴᨠᨲᩴ ᩏᨴᩣᩉᩩ ᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ;

ᩋᨠ᩠ᨡᩣᩉᩥ ᨾᩮ ᨶᩣᨣᩁᩣᨩᩮᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ, ᨿᨳᩮᩅ ᨲᩮ ᩃᨴ᩠ᨵᨾᩥᨴᩴ ᩅᩥᨾᩣᨶᩴ᪨

᪁᪕᪙᪁᪨

“ᨶᩣᨵᩥᨧ᩠ᨧᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨶ ᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨩᩴ ᨾᩮ, ᨶ ᩈᨿᩴᨠᨲᩴ ᨶᩣᨷᩥ ᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ;

ᩈᨠᩮᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩋᨷᩣᨷᨠᩮᩉᩥ, ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨾᩮ ᩃᨴ᩠ᨵᨾᩥᨴᩴ ᩅᩥᨾᩣᨶᩴ”᪨

᪁᪕᪙᪂᪨

“ᨠᩥᩴ ᨲᩮ ᩅᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨷᨶ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨠᩥᩔ ᩈᩩᨧᩥᨱ᩠ᨱᩔ ᩋᨿᩴ ᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ;

ᩍᨴ᩠ᨵᩦᨩᩩᨲᩦᨻᩃᩅᩦᩁᩥᨿᩪᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᩍᨴᨬ᩠ᨧ ᨲᩮ ᨶᩣᨣ ᨾᩉᩣᩅᩥᨾᩣᨶᩴ”᪨

᪁᪕᪙᪃᪨

“ᩋᩉᨬ᩠ᨧ ᨽᩁᩥᨿᩣ ᨧ ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨠᩮ, ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᩏᨽᩮᩣ ᨴᩣᨶᨷᨲᩦ ᩋᩉᩩᨾ᩠ᩉᩣ;

ᩒᨷᩣᨶᨽᩪᨲᩴ ᨾᩮ ᨥᩁᩴ ᨲᨴᩣᩈᩥ, ᩈᨶ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᩥᨲᩣ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᨧ᪨

១៤៨៣។

“មាលញ្ច គន្ធញ្ច វិលេបនញ្ច, បទីបិយំ សេយ្យុបស្សយញ្ច;

អច្ឆាទនំ សយនមថន្នបានំ, សក្កច្ច ទានានិ អទម្ហ តត្ថ។

១៤៨៤។

“តំ មេ វតំ តំ បន ព្រហ្មចរិយំ, តស្ស សុចិណ្ណស្ស អយំ វិបាកោ;

ឥទ្ធីជុតីពលវីរិយូបបត្តិ, ឥទញ្ច មេ ធីរ មហាវិមានំ’។

១៤៨៥។

“ឯវំ ចេ តេ លទ្ធមិទំ វិមានំ, ជានាសិ បុញ្ញានំ ផលូបបត្តិំ;

តស្មា ហិ ធម្មំ ចរ អប្បមត្តា, យថា វិមានំ បុន មាវសេសិ’។

១៤៨៦។

“នយិធ សន្តិ សមណព្រាហ្មណា ច, យេសន្នបានានិ ទទេមុ កេត្តា;

អក្ខាហិ មេ បុច្ឆិតោ ឯតមត្ថំ, យថា វិមានំ បុន មាវសេម”។

១៤៨៧។

“កោចិ ហិ តេ សន្តិ គុណូបបន្នា, បុត្តា ច ទារា អនុជីវិនោ ច;

តេសុ តុវំ វចសា កម្មុនា ច, អប្បទុដ្ឋោ ច កថាហិ កិច្ចំ។

១៣៩៩។

“ទុចំ តុចំ តាត អសយ្ហសាហិ, អត្ថបិលយ ចចសា កយុតា ច;

ញត្វា ព្ហុឆ យាចតាយុកំ ចិយាតេ, ក្ខន្ធិ ព្លុតោ កន្តិ សេចសេលិកំ”។

១៤០០។

“អទ្ធា ហិ សោ សោចតិ រាជសេដ្ឋោ, តយា ចិតា យស្ស តុចំ សជីវោ;

ហ្វក្លុបតឹតោបិ តយា សមេច្ច, ចិន្តេយ្យ សេបិសោ ស្វុលយាតុទោបិ”។

១៤០១។

“អទ្ធា សតំ ភាសសិ តាត ធម្មំ, អត្តត្តទំ អត្ថបទំ សុចិណ្ណំ;

ទុតាឌិសិយាស្វ ហិ អាបទាស្វ, បញ្ញាយតេ យាឌិសាតំ ចិតេសេសា”។

១៤០២។

“អញ្ញាហិ តេភា តាយំ យុឆា តុ លទ្ធា, អញ្ញេហិ តេភា តាយំ អតេជសិ ញ្ញតេ;

ឆត្យុត លទ្ធា ព្លុតិ តាយយាហ [យា’យ’យាហ (ស្យា)], កធំ តុ តុំ ហត្ថយិយស្ស យាកតោ”។

១៤០៣។

“តយា យិស្សទោ តត្ត អតេហាសិ រាជា, តយាយយញ្ញេហិ អតេជសិ ញ្ញតេ;

សោ យំ ឌិតោ រាជា ញាយស្សាមិ, ឆទ្ទុត លទ្ធាម្ពិ អមាហរេត។

១៩០៣។

“យេហារកោ អត្តយតោ ស្មេកា, ស្វាគត ឆឹរស្ស ស្វកាសិតាតិ;

ហត្ថ កោហត្វាត អតោយបញ្ញា, បិរេចក្លិ កទិឃាឃ តទា សកាសេ។

១៩០៤។

“េឃត ត្វំ ចិមេល បណ្ហុ, េឃត កត្វា ត ទុច្ឆតិ;

ត ច េយ តាទិេសា ចេណ្ណា, អឃេយេសា តេយាតុទោ។

១៩០៥។

“ឃស្ស េត ហទេឃតេត្វា, អាកតាឃំ បកន្ថេរា;

តស្ស ចាញ្ញ តិសារេមហិ, ទុល្លកំ ទស្សតំ បុត។

១៩០៦។

“ទិស្វាត តំ ចិមលិ ក្ញុទិបញ្ញា, ទសង្កុលិ អញ្ជលិ បក្កេហត្វា;

ហទេ្ឋត កាេចត បតីតទ្ញបិ, ព្ភច្ឆត្រាចិ ក្យុទ្ញតំ កត្យុេសដ្ឋំ។

១៩០៧។

“អទិដ្ឋបុត្តំ ទិស្វាត, យេច្ឆា យច្ឆកឃដ្ឋិេតា;

ញ្ញបិត្វា នាកិចារេតិ, នឃិតំ បញ្ញាចតាយិច”។

១៩០៨។

“ន ចបិ ញ្ញញ្ញបិត្វា នាកិ, ន ច យក្ខកឃដ្ឋិរេតា;

ន ចស្សា អភិចារេយ្យ, ចស្សចា នាភិចារេយ។

១៩១០។

“កថំ នោ អភិចារេយ្យ, អភិចារាបយេថ ចេ;

ឃំ នរោ ហត្ថបិរេស្សយ្យ, តំ កប្ំ ត្បបព្ពតិ”។

១៩១១។

“ខុចរេយតំ ឃថា ទ្រូមិ, ឃត្ថុ ការឃមិ បណ្ឌិត;

ន ចស្សា អភិចារេយ្យ, ចស្សចា នាភិចារេយ។

១៩១២។

“កថំ នោ អភិចារេយ្យ, អភិចារាបយេថ ចេ;

ឃំ នរោ ហត្ថបិរេស្សយ្យ, តំ កប្ំ ត្បបព្ពតិ”។

១៩១៣។

“អសង្ឃ្យតំ សង្ឃ្យតំ ត្យ ពចឃិធំ, ព្កឌ្ឌិឌ្យពីពលចិរិឃ្សបបត្តិ;

ប្យឆ្នាយិ តំ ភាកាកខ្ញោពយត្ថំ, កធំ ត្យ ខព លទ្ធយិធំ ចិយាតិ។

១៩១៣។

“អឆិច្ចលទ្ធំ បរិណាយឌំ ខព, សឃំកតំ ក្កធាហ្យ ខធខចហិ ធិត្តុំ;

អក្ខាហិ ខយ ភាកាកខ្ញោពយត្ថំ, ឃខឆច ខព លទ្ធយិធំ ចិយាតិ”។

១៩១៤។

“ភាឆិច្ចលទ្ធំ ភ បរិណាយឌំ ខយ, ភ សឃំ កតំ ភាបិ ខធខចហិ ធិត្តុំ;

សខកហិ កខម្ពហិ អបិបខកហិ, ប្យខញ្ញាហិ ខយ លទ្ធយិធំ ចិយាតិ”។

១៩១៥។

“កំ ខព ចតំ កំ បភ ព្រាហ្មចរិឃំ, កិស្ស ស្យចិណ្ណស្ស អឃំ ចិបាខកា;

ព្កឌ្ឌិឌ្យពីពលចិរិឃ្សបបត្តិ, ព្កធម្ពា ខព ភាកិ យហាចិយាតិ”។

១៩១៦។

“អហព្វា ខឃា សាយិខកា ចាបិ យឃ្សា, សទ្ធា ក្កខកា ធាភបតី អហ្យយ្យា;

ឆ្កបិភក្សតំ ខយ ឈទំ ពធាឃិ, សត្តប្បិតា សយណព្រាហ្មណា ច។

១៩១៧។

“មាលញ្ច គន្ធញ្ច វិលេបនញ្ច, បទីបិយំ សេយ្យមុបស្សយញ្ច;

អច្ឆាទនំ សាយនមន្នបានំ, សក្កច្ច ទានានិ អទម្ហ តត្ថ។

១៩១៨។

“តំ មេ វតំ តំ បន ព្រហ្មចរិយំ, តស្ស សុចិណ្ណស្ស អយំ វិបាកោ;

ឥទ្ធីជុតីពលវីរិយូបបត្តិ , ឥទញ្ច មេ ធីរ មហាវិមានំ”។

១៩២០។

“ឯវំ ចេ តេ លទ្ធមិទំ វិមានំ, ញាតាសិ បុញ្ញានំ ផលូបបត្តិំ;

តស្មា ហិ ធម្មំ ចរ អប្បមត្តា, យថា វិមានំ បុន មាវសេសិ”។

១៩២១។

“តយិធ សន្តិ សមណព្រាហ្មណា ច, យេសន្នបានានិ ទទេយ្យុ ភត្តោ;

អក្ខាហិ មេ បុច្ឆិតោ ឯតមត្ថំ, យថា វិមានំ បុន មាវសេម”។

១៩២២។

“ភោគី ហិ តេ សន្តិ ឥធូបបន្នា, បុត្តា ច ទារា អនុជីវិនោ ច;

តេសុ ត្វំ វចសា កម្មុនា ច, អសម្បទុដ្ឋោ ច ភវាហិ និច្ចំ។

១៤៦១។

“ឧចំ ឲុចំ តាកិ អសយ្យទោសំ, អត្ថុបិលយ ចចសា ពយ្ហុតា ច;

ចត្វា ឡូឆ ឃាចតាឃុកំ ចិយាតេ, វុឌ្ឍិ ឡូតោ កច្ឆិ ឆេចលិកំ”។

១៤៦២។

“អទ្ធា ហិ សោ សោចតិ រាជសេដ្ឋោ, តយា ចិតា យស្ស តុចំ សជិដ្ឋោ;

ភ្ជុបតីតោបិ តយា សយេច្ឆ, ចិគ្គេឃ្យ សេបិសោ ស្មុឫយាតុសោបិ”។

១៤៦៣។

“អទ្ធា សតំ ភាសសិ តាកិ ធម្មំ, អត្តុតួ អត្ថបជំ សុចិណ្ណំ;

ឲតាឌិសិឃាសុ ហិ អាបទាសុ, បញ្ញាយតេ យាឌិសាតំ ចិសេសោ”។

១៤៦៤។

“អញ្ញាហិ តេតា តាឃំ យុឆា តុ លទ្ធា, អញ្ញាហិ តេតា តាឃំ អជេសិ ឌ្មុតោ;

ឆយុត លទ្ធា ឡូតិ តាឃយាហ, កថំ តុ តុំ ហត្ថយិយស្ស យាកេតា”។

១៤៦៥។

“ឃោ យិស្សរោ តត្ថ អហោសិ រាជា, តយាឃយញ្ញូហិ អជេសិ ឌ្មុតោ;

សោ យំ ឌិតោ រាជា ឡូយស្សាសិ, ឆយុត លទ្ធាស្មិ អយាហសេត។

១៩១៨។

“យថេវ ចន្ទោហា ភាកោ, បញ្ញាបុទ្ធិត្តុ បណ្ឌិតំ;

តថេវ ភាកកញ្ញាបិ, បញ្ញាបុទ្ធិត្តុ បណ្ឌិតំ។

១៩១៩។

“យថេវ ចន្ទំ ភាកំ, សីហោ តោហោសិ បុទ្ធិតោ;

តថេវ ភាកកញ្ញាយបិ, សីហោ តោហោសិ បុទ្ធិតោ។

១៩២០។

“ស្វេកាបិ តេ អត្តយតេ ចិន្តិត្វា, យថោហាកំ ភាកកញ្ញាញ្ញា សីហោ [ចិន្តហោ (ក។)];

អលម្ពិ អកិតោ អលោបយហដ្ឋា, ព្លក្ខព្រាចិ ចន្ទំ ភាកហាឌាភំ។

១៩២១។

“យា ហោឃឹ [យា តេឃឹ (បី។)] ភាក អាឃាហយន្តិ, តឃភ ពចត្វា ព្លាងំ សទិទំ;

ហឌឃភ យំតឃភ កហោហិ កិច្ចំ, សឃំ កទិស្សាយិ ឃឆាយតិ តេ”។

១៩២២។

“បញ្ញា ហវេ ហទយំ បណ្ឌិតានំ, តេ ត្យម្យបញ្ញាយ យឃំ ស្វាតុដ្ឋា;

អត្ថកាមោ លកតញ្ញូ ចារំ, អជ្ជេវ តំ កុរុយោ បាបយាតុ”.

១៩២២.

“ស បុណ្ណកោ អត្តមនោ ឧទគ្គោ, ឥរន្ធតឹ នាគកញ្ញំ លភិត្វា;

ហដ្ឋេន ភាវេន បតីតរូបោ, ឥច្ចព្រវិ កុរូនំ កត្តុសេដ្ឋំ.

១៩២៣.

“ភរិយាយ មំ ត្វំ អករិ សមង្គិំ, អហញ្ច តេ វិធុរ ករោមិ កិច្ចំ;

ឥទញ្ច តេ មណិរតនំ ទទាមិ, អជ្ជេវ តំ កុរុយោ បាបយាមិ”.

១៩២៤.

“អជេយ្យមេសា តវ ហោតុ មេត្តិ, ភរិយាយ កច្ចាន បិយាយ សទ្ធិំ;

អានន្ទិ វិត្តោ [អានន្ទចិត្តោ (ស្យា. បី.)] សុមនោ បតីតោ, ទត្វា មណិំ មញ្ច នយិន្ទបត្ថំ.

១៩២៥.

“ស បុណ្ណកោ កុរូនំ កត្តុសេដ្ឋំ, និសីទយី បុរតោ អាសនស្មិំ;

អាទាយ កត្តារមនោមបញ្ញំ, ឧបានយី នគរំ ឥន្ទបត្ថំ.

១៩២៦.

“មនោ មនុស្សស្ស យថាបិ គច្ឆេ, តតោបិស្ស ខិប្បតរំ [តតោបិ សំខិប្បតរំ (សី. បី.)] អហោសិ;

ស បុណ្ណកោ កុរូនំ កត្តុសេដ្ឋំ, ឧបានយី នគរំ ឥន្ទបត្តំ”។

១៩២៨។

“ឯតិន្ទបត្តំ នគរំ បវិស្សតិ, រម្មានិ ច អម្ពវនានិ កានេសា;

អហញ្ច ករិយាម សមង្គិភូតា, តុវញ្ច បច្ចេតាសិ សកំ និកេតំ”។

១៩២៩។

“ស បុណ្ណកោ កុរូនំ កត្តុសេដ្ឋំ, ឱរោបិយ ធម្មសភាយ មជ្ឈេ;

អាជញ្ញមារុយ្ហ អនោមវណ្ណោ, បក្កាមិ វេហាយសមន្តលិក្ខេ”។

១៩៣០។

“តំ ទិស្វា រាជា បរមប្បតីតោ, ឧដ្ឋាយ ពាហាហិ បលិស្សជិត្វា;

អវិកម្បយំ ធម្មសភាយ មជ្ឈេ, និសីទយី បមុខមាសនស្មិំ”។

១៩៣១។

“ត្វំ នោ វិនេតាសិ រថំវ នទ្ធំ, នន្ទន្តិ តំ កុរយោ ទស្សនេន;

អក្ខាហិ មេ បុច្ឆិតោ ឯតមត្ថំ, កថំ បមោក្ខោ អហុ មាណវស្ស”។

១៩៣២។

“យំ មាណវោត្យាភិវទី ជនិន្ទ, ន សោ មនុស្សោ នរវីរសេដ្ឋ;

យទិ តេ សុតោ បុណ្ណកោ នាម យក្ខោ, រញ្ញោ កុវេរស្ស ហិ សោ សជីវោ។

១៥៣២។

“ភូមិន្ធរោ វរុណោ នាម នាគោ, ព្រហា សុចី វណ្ណពលូបបន្នោ;

តស្សានុជំ ធីតរំ កាមយានោ, ឥរន្ធតី នាម សា នាគកញ្ញា។

១៥៣៣។

“តស្សា សុមជ្ឈាយ បិយាយ ហេតុ, បតារយិត្ថ មរណាយ មយ្ហំ;

សោ ចេវ ភរិយាយ សមង្គិភូតោ, អហញ្ច អនុញ្ញាតោ មណិ ច លទ្ធោ”។

១៥៣៤។

“វុឌ្ឍា ហិ យយ្ហាបន្ធរេ [ឈរន្ធរេ (ស្យា។)] សុជាតោ, បញ្ញាបក្ខន្ធោ សីលវយស្ស សាធា;

អត្តោ ច ឆេយ្យោ ច ធិតោ តិបិតកោ, គចប្បសេលី ហត្ថិគចស្សលេក្តា។

១៥៣៥។

“នច្ចគីតតុរិយាភិនាទិតេ, ភុញ្ជិ សេតំ [សេយ្យំ (សី។ បី។)] បុរិសោ អហាសិ;

សោ នោ អយំ អាគតោ សន្តិកេតំ, ទុក្ខស្សិបស្សាបទិតិ គេនាធ។

១៥៣៦។

“យេ កេចិ ចិត្តា មម បច្ចយេន, សព្ពេ ច តេ បាតុករោន្តុ អជ្ជ;

តិព្ពានិ កត្វាន ឧបាយនានិ, រុក្ខស្សិមស្សាបចិតិំ ករោថ។

១៩៣៥។

“យេ កេចិ ពទ្ធា មម អត្ថិ រដ្ឋេ, សព្ពេ ច តេ ពន្ធនា មោចយន្តុ;

យថេវ យំ ពន្ធនស្មា បមុត្តោ, ឯវមេតេ មុញ្ចរេ ពន្ធនស្មា។

១៩៣៦។

“ឧន្នង្គលា មាសមិមំ ករោន្តុ, មំសោទនំ ព្រាហ្មណា ភក្ខយន្តុ;

អមជ្ជបា មជ្ជរហា បិវន្តុ, បុណ្ណាហិ ថាលីហិ បលិស្សុតាហិ។

១៩៣៧។

“មហាបថំ និច្ច សមវ្ហយន្តុ, តិព្ពញ្ច រក្ខំ វិទហន្តុ រដ្ឋេ;

យថាញ្ញមញ្ញំ ន វិហេឋយេយ្យុំ, រុក្ខស្សិមស្សាបចិតិំ ករោថ”។

១៩៣៨។

ឱរោធា ច កុមារា ច, វេសិយានា ច ព្រាហ្មណា;

ពហុំ អន្នញ្ច បានញ្ច, បណ្ឌិតស្សាភិហារយុំ។

១៩៥២។

ហត្ថារោហា អនីកដ្ឋា, រថិកា បត្តិការកា;

ពហុំ អន្នញ្ច បានញ្ច, បណ្ឌិតស្សាភិហារយុំ។

១៩៥៣។

សមាគតា ជានបទា, នេគមា ច សមាគតា;

ពហុំ អន្នញ្ច បានញ្ច, បណ្ឌិតស្សាភិហារយុំ។

១៩៥៤។

ពហុជនោ បសន្នោសិ, ទិស្វា បណ្ឌិតមាគតេ;

បណ្ឌិតម្ហិ អនុប្បត្តេ, ចេលុក្ខេបោ បវត្តថាតិ។

ឧមង្គជាតកំ បញ្ចមំ។

៥៤៣។ ភូរិទត្តជាតកំ (១០)

នគរកណ្ឌំ

១៩៥៥។

“ឃុស្សតិ [ឃុសតិ (សី។ បី។)] ចរចណ្ណាគេ, ចរស្សុ នគរា ចេរ;

បញ្ញា ចារុបុត្តកំ, ឃំ តុឃ្យាយតរោ បិឃំ”។

១៩៨៦។

“ទេវរាជ នមោ ត្យត្ថុ, កិំ បាបំ បកតំ មយា;

រម្មា ចាវេសិ មំ ឋានា, វាតោវ ធរណីរុហំ”។

១៩៨៧។

“ន ចេវ តេ កតំ បាបំ, ន ច មេ ត្វមសិ អប្បិយា;

បុញ្ញញ្ច តេ បរិក្ខីណំ, យេន តេវំ វទាមហំ។

១៩៨៨។

“សន្តិកេ មរណំ តុយ្ហំ, វិនាភាវោ ភវិស្សតិ;

បដិគណ្ហាហិ មេ ឯតេ, វរេ ទស បវេច្ឆតោ”។

១៩៨៩។

“វរំ ចេ មេ អទោ សក្ក, សព្ពភូតានមិស្សរ;

សិវិរាជស្ស ភទ្ទន្តេ, តត្ថ អស្សំ និវេសនេ។

១៩៩០។

“នីលនេត្តា នីលភមុ, នីលក្ខី ច យថា មិគី;

ផុស្សតី នាម នាមេន, តត្ថបស្សំ បុរិន្ទទ។

១១៩១។

“បុត្តំ លភេថ វរទំ, យាចយោគំ [យាចយោគី (ក.)] អមច្ឆរិំ;

បូជិតំ បដិរាជូហិ, កិត្តិមន្តំ យសស្សិនំ។

១១៩២។

“គព្ភំ មេ ធារយន្តិយា, មជ្ឈិមង្គំ អនុន្នតំ;

កុច្ឆិ អនុន្នតោ អស្ស, ចាបំវ លិខិតំ សមំ។

១១៩៣។

“ថនា មេ នប្បបតេយ្យុំ, បលិតា ន សន្តុ វាសវ;

កាយេ រជោ ន លិម្បេថ, វជ្ឈញ្ចាបិ បមោចយេ។

១១៩៤។

“មយូរកោញ្ចាភិរុទេ, នារិវរគណាយុតេ;

ខុជ្ជចេលាបកាកិណ្ណេ, សូតមាគធវណ្ណិតេ។

១១៩៥។

“ចិត្រគ្គឡេរុឃុដ្ឋេ, សុរាមំសបពោធនេ;

ᬲᬶᬯᬶᬭᬵᬚᬲ᭄ᬲ ᬓᬤ᭄ᬥᬾᬢ᭄ᬢ, ᬧᬢ᭄ᬢᬲ᭄ᬲᬶ ᬬᬳᬾᬲᬷ ᬧᬶᬣᬵ”᭞

᭑᭔᭔᭔᭞

“ᬬᬾ ᬢᬾ ᬏᬯ ᬯᬭᬵ ᬚᬶᬢ᭄ᬢᬵ, ᬬᬣᬵ ᬲᬢ᭄ᬢᬸᬓ᭄ᬓᬲᭀᬓᬾᬢ;

ᬲᬶᬯᬶᬭᬵᬚᬲ᭄ᬲ ᬯᬶᬚᬶᬢᬾ, ᬲᬦ᭄ᬢᬾ ᬢᬾ ᬮᬤ᭄ᬥᬲᬷ ᬯᬦᬾ᭞

᭑᭔᭔᭕᭞

“ᬢᬵᬓᬾ ᬯᬢ᭄ᬯᬵᬦ ᬬᬪᬯᬵ, ᬦᬾᬯᬭᬵᬚᬵ ᬲᬸᬚᬬᬦ᭄ᬢᬶ;

ᬧᬸᬲ᭄ᬲᬦ᭄ᬢᬶᬣᬵ ᬯᬦᬾ ᬦᬢ᭄ᬯᬵ, ᬅᬢ᭄ᬣᬸᬬᬵᬚᬶᬢ᭄ᬢ ᬯᬵᬲᬯᬵ᭞

ᬦᬲᬯᬭᬓᬣᬵ ᬦᬵᬬ᭞

ᬳᬾᬬᬯᬢ᭄ᬢᬶ

᭑᭔᭔᭖᭞

“ᬧᬦ᭄ᬢᬳᬓᬤ᭄ᬥᬢᬶᬮᬾᬫᬬᬵ , ᬧᬓ᭄ᬓᬦ᭄ᬢᬵ ᬭᬚᬲ᭄ᬲᬶᬭᬵ;

ᬧᬓ᭄ᬓᬬᬵᬦᬓ᭄ᬮᬶᬂ ᬤᬶᬳᬂ, ᬓᬶᬂ ᬬᬂ ᬬᬵᬦ᭄ᬢᬶ ᬤ᭄ᬭᬵᬳ᭄ᬫᬡᬵ”᭞

᭑᭔᭔᭗᭞

“ᬭᬢ᭄ᬢᬶᬂ ᬦᬾᬯ ᬬᬵᬯᬵᬬ, ᬲᬶᬯᬶᬢᬶᬂ ᬭᬝ᭄ᬞᬯᬤ᭄ᬥᬦᬶᬂ;

ᨴᨴᩣᩉᩥ ᨷᩅᩁᩴ ᨶᩣᨣᩴ, ᩎᩈᩣᨴᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᩁᩪᩊ᩠ᩉᩅᩴ”᪨

᪁᪉᪇᪀᪨

“ᨴᨴᩣᨾᩥ ᨶ ᩅᩥᨠᨾ᩠ᨷᩣᨾᩥ, ᨿᩴ ᨾᩴ ᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ;

ᨷᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩩᨬ᩠ᨩᩁᩴ ᨴᨾ᩠ᨾᩥ, ᩒᨷᩅᨿ᩠ᩉᩴ ᨣᨩᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴ”᪨

᪁᪉᪇᪁᪨

“ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨲᩮᩣ ᩒᩁᩩᨿ᩠ᩉ ᩁᩣᨩᩣ ᨧᩣᨣᩣᨵᩥᨾᩣᨶᩈᩮᩣ;

ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᩋᨴᩣ ᨴᩣᨶᩴ, ᩈᩥᩅᩦᨶᩴ ᩁᨭ᩠ᨮᩅᨯ᩠ᨰᨶᩮᩣ”᪨

᪁᪉᪇᪂᪨

“ᨲᨴᩣᩈᩥ ᨿᩴ ᨽᩥᩴᩈᨶᨠᩴ, ᨲᨴᩣᩈᩥ ᩃᩮᩣᨾᩉᩴᩈᨶᩴ;

ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨶᩣᨣᩮ ᨷᨴᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᩉᩥ,ᨾᩮᨴᨶᩦ ᩈᨾᨠᨾ᩠ᨷᨳ᪨

᪁᪉᪇᪃᪨

“ᨲᨴᩣᩈᩥ ᨿᩴ ᨽᩥᩴᩈᨶᨠᩴ, ᨲᨴᩣᩈᩥ ᩃᩮᩣᨾᩉᩴᩈᨶᩴ;

ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨶᩣᨣᩮ ᨷᨴᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᩉᩥ,ᨡᩩᨽᩥᨲ᩠ᨳ ᨶᨣᩁᩴ ᨲᨴᩣ᪨

᪁᪉᪇᪄᪨

“ᩈᨾᩣᨠᩩᩃᩴ ᨷᩩᩁᩴ ᩋᩣᩈᩥ, ᨥᩮᩣᩈᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᨷᩩᩃᩮᩣ ᨾᩉᩣ;

ຫຕ຺ຖິນາເຄ ປຏິຄ຺ຄຍ຺ຫ, ສິວີນໍ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒເນ”.

໑໔໕໓.

“ອຸຄ຺ຄາ ຈ ຣາຊປຸຕ຺ຕາ ຈ, ເວສິຢານາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ;

ຫຕ຺ຖາໂຣຫາ ອນີກຏ຺ຐາ, ຣຖິກາ ປຕ຺ຕິກາຣກາ.

໑໔໕໔.

“ເກວໂລ ຈາປິ ນິຄໂມ, ສິວໂຢ ຈ ສມາຄຕາ;

ທິສ຺ວາ ນາຄໍ ນີຢມານໍ, ເຕ ຣັຍ຺ຍາ ປຏິເວທຢຸໍ.

໑໔໕໕.

“ວິຘມໍ ເທວ ເຕ ຣຏ຺ຐໍ, ປຸຕ຺ໂຕ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຕວ;

ກຖໍ ໂນ ຫຕ຺ຖິນໍ ທຊ຺ຊາ, ນາຄໍ ຣຏ຺ຐສ຺ສ ປູຊິຕໍ.

໑໔໕໖.

“ກຖໍ ໂນ ກຸຍ຺ຊຣໍ ທຊ຺ຊາ, ອີສາທນ຺ຕໍ ອຸຣູຬ຺ຫວໍ;

ເຂຕ຺ຕຍ຺ຍຸໍ ສພ຺ພຢຸທ຺ຘານໍ, ສພ຺ພເສຕໍ ຄຊຸຕ຺ຕມໍ.

໑໔໕໗.

“ປຓ຺ຑຸກມ຺ພລສຎ຺ຉນ຺ນໍ, ປກິຓ຺ຓໍ ສຕ຺ຕຍງ຺ຄຕໍ;

ຣຖ຺ຖໍ ສຈາຍອທີຣຕີ, ເສຕໍ ເກລາສສາທິສໍ໌

໑໙໐໌

“ສເສຕຉ຺ຕ຺ຕໍ ອິສາປໍເຣຍ຺ຍໍ, ສາຮຉ຺ຑຕໍ ສຫຕ຺ຖິປໍ;

ອຄ຺ຄຍາຕໍ ຣາຊຈາຫິ, ຠ຺ຣາຫ຺ມຓາຕໍ ອທາ ທຎ຺ [ຉຕໍ (ສີ໌ ປີ໌), ທາຕໍ (ສ຺ຍາ໌)]໌

໑໙໑໌

“ອຕ຺ຖໍ ປໍາຕຍ຺ຍາ ເຍາ [ເສາ (ສີ໌ ສ຺ຍາ໌ ກ໌)] ທຉ຺ຉາ, ຈຕ຺ຕເສຕາສຕາຕິ ຈ;

ຊຕໍ ເທາ ທາຕໍ ປຕິກ຺ຂປໍ, ຊຕໍ ເທາ ຠ຺ຣາຫ຺ມຓາເຣຫໍ໌

໑໙໒໌

“ອຍໍ ເຕ ຈັສຣາຊາ ເກາ, ສີຈີຕໍ ຣຊ຺ຊວຑ຺ຒເກາ [ຣຊ຺ຊວຑ຺ຒຕໍ (ສີ໌), ຣຊ຺ຊວຑ຺ຒກ (ປີ໌)];

ກຍໍ ເວສ຺ສຕ຺ຕເຣາ ປຸຕ຺ຕາ, ທຎ຺ ກາເຣຕິ ສຉ຺ຉຍ໌

໑໙໓໌

“ສເຈ ຕ຺ວໍ ນ ກຣິສ຺ສສິ, ສີວີນໍ ວຈນໍ ອິທໍ;

ຍເຉ຺ຉ ຕໍ ສຫ ປຸຕ຺ເຕນ, ສີວີ ຫເຕ຺ຖ ກຣິສ຺ສເຣ”໌

໑໙໔໌

“កាយំ ឌតបតោ យាសិ, រដ្ឋញ្ញាបិ ចិតស្សព្យ;

ភាហំ សិចិតំ ចឆតា, រាឌបុត្តំ អក្ខុសក៌;

បញ្ញាតេឌយ្យំ សកា រដ្ឋា, បុតេត្តា ហិ យយ ឌ្ឋរតសា៓

១៩ប៉ី៓

“កាយំ ឌតបតោ យាសិ, រដ្ឋញ្ញាបិ ចិតស្សព្យ;

ភាហំ សិចិតំ ចឆតា, រាឌបុត្តំ អក្ខុសក៌;

បញ្ញាតេឌយ្យំ សកា រដ្ឋា, បុតេត្តា ហិ យយ អ្រតឌោ៓

១៩ប៉៩៓

“ភ ឆាហំ ពស្ទំ ក្ខុតយ្យំ, អទិឃសិលចតពា ហិ តសា;

អសិតលិតកាបិ តយ អស្ស, បិបញ្ញា បសតច ឌាហុំ;

កាឆំ តចស្សត្តុទំ បុត្តំ, សតព្វត ឈាពឃាយតស”៓

១៩ប៉សិ៓

“យា តំ ឆតល្លត សតព្វត, ភ ហិ តសា ឌាត្ឋភារតហា;

បញ្ញាតេហិ ឆ តំ រដ្ឋា, ចតក្ក ចសព្យ បញ្ញាតព”៓

໑໙໗໗.

“ອຸເສາ ເຈ ນິຈິຕໍ ຉເຕ຺ວາ, ຉຕ຺ວິ ຕ ປຕ຺ຍາຍເສ;

ຕ຺ວາຍໍ ເສາ ວສຕຸ ຣຕ຺ຕີ, ກາເຍ ຈ ປຣິກ຺ຂາຕຸ.

໑໙໗໘.

“ຕເຕາ ຣຕ຺ຍາ ວິວສາເຕ, ສ຺ສິຣິຍສ຺ສຸກ຺ກຍໍ ປຕິ [ສ຺ສິຣິຍສຸກ຺ກເຍເຕ ສຕິ (ກ.)];

ສຍກ຺ກາ ນິວເຍາ ຫຸຕ຺ວາ, ຣຏ຺ຐາ ປພ຺ພາຊຍນ຺ຕຸ ຕໍ”.

໑໙໘໐.

“ອຸເຏ຺ຐຫິ ກເຕ຺ຕ ຕຣມາເນາ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ວທ;

ສິວເຍາ ເທວ ເຕ ກຸທ຺ຘາ, ເນຄມາ ຈ ສມາຄຕາ.

໑໙໘໑.

“ອຸຄ຺ຄາ ຈ ຣາຊປຸຕ຺ຕາ ຈ, ເວສິຍານາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ;

ຫຕ຺ຖາເຣາຫາ ອນີກຏ຺ຐາ, ຣຖິກາ ປຕ຺ຕິກາຣກາ;

ເກວເລາ ຈາປິ ນິຄເມາ, ສິວເຍາ ຈ ສມາຄຕາ.

໑໙໘໒.

“ອທ຺ທາ ຣຕ຺ຍາ ວິວສາເຕ, ສ຺ສິຣິຍສ຺ສຸກ຺ກຍໍ ປຕິ;

សយក្កា សិចឈោ ហុត្វា, ឧដ្ឋា បត្ថាខយត្តិ ពំ។

១៩៨៦។

“ស កត្វា តរយាតោច, សិចិរាឌេត ឞេបសិតោ;

អាយុត្តហត្វាករណា, ស្វចេត្វា ចក្ខុតក្ខុសិតោ។

១៩៨៧។

“សីសំ ត្យាតោ ខ្ចឧតេក ឞេសា, អាយុត្តយលិក្យល្លលេលី;

ខ្ចបិកយិ បុទំ រយ៉ុំ, ឞេចឃ្យត្តុទតិឞេចសតំ។

១៩៨៨។

“តត្ថ្ចស កុយាទំ ឞេសា, រយយាតំ សឞេក បុឞេរ;

បរិកិល្លា អយឞេច្ឆហិ, តិឧសាតំច ចាសចំ។

១៩៨៩។

“ឞេសា តត្វ កត្តា តរយាឞេតា, កត្តា ឞេចឃ្យត្តុទំព្រាចិ;

ទុក្លួ ឞេត ឞេចឧឃិឃ្យាយិ, យា ឞេយ កុដ្ឋ្យិរឞេឆសក។

១៩៨ល៑។

“ចត្តិ្វា ទេវាធយាទេភា ទសា, ពត្តា រាខាគយព្រាចិ;

កត្តា ទេយសិ យហារាខ, សន្តាកាយទសាហទេរា៉

១៩៨ប៉

“ទ្យត្ត្លុ ទេត ទេចឥឃិស្សាយិ, តត្ត អស្សាសឃត្តួ យំ;

សិចទេឃា ទេឥច ទេត ក្យន្តា, ទេភាយា ច សយាកតា៉

១៩៨៨៉

“ក្ខា ច រាខបុត្តា ច, ទេចសិឃាភា ច ទ្រាហ្វុលា;

ហត្ថារោហា អនីកដ្ឋា, រថិកា បត្តិការកា;

ទេពចទេលិ ចាបិ តិកទេយា, សិចទេឃា ច សយាកតា៉

១សិ០០៉

“អស្វា រត្យា ចិចសាទេភ, ស្វុទ្រឃស្សុក្កយត៌ បតិ;

សយក្កា សិចទេឃា ហ្យត្វា, រដ្ឋា បន្តាខឃត្តិ តំ”៉

១សិ០១៉

“កិស្វិ ទេយ សិចទេឃា ក្យន្តា, ភាហំ បស្សាយិ ទ្យក្ខជំ;

តំ ទេយ ពទេត្ត ចិឃាចិក្ល, ពស្វា បន្តាខឃត្តិ យំ”៉

១៤០៥។

“ឧគ្គា ច រាជបុត្តា ច, វេសិយានា ច ព្រាហ្មណា;

ហត្ថារោហា អនីកដ្ឋា, រថិកា បត្តិការកា;

នាគទានេន ខិយ្យន្តិ, តស្មា បព្វាជយន្តិ តំ”។

១៤០៦។

“ហទយំ ចក្ខុម្បហំ ទជ្ជំ, កឹ មេ ពាហិរកំ ធនំ;

ហិរញ្ញំ វា សុវណ្ណំ វា, មុត្តា វេឡុរិយា មណិ។

១៤០៧។

“ទក្ខិណំ វាបហំ ពាហុំ, ទិស្វា យាចកមាគតេ;

ទទេយ្យំ ន វិកម្បេយ្យំ, ទានេ មេ រមតេ មនោ។

១៤០៨។

“កាមំ មំ សិវយោ សព្វេ, បព្វាជេន្តុ ហនន្តុ វា;

នេវ ទានា វិរមិស្សំ, កាមំ ឆិន្ទន្តុ សត្តធា”។

១៤០៩។

“ឧទំ តំ សីធេយា អាហុ, ភេគយា ច សមាគតា;

កោត្តិយារាម តីរេន, គិរិយារញ្ញេ បតិ;

យេន បដ្ឋាបិតា យន្តិ, តេន គច្ឆន្តុ សុដ្ឋុតា”។

១៥០៥។

“សោហំ តេន គមិស្សាមិ, យេន គច្ឆន្តិ ទូសកា;

រត្តិន្ទិវំ មេ បមេធ, យាច ធាតំ ធនាយតំ”។

១៥០៧។

“អាយត្តយិត្វា រាជានំ, យញ្ញំ សព្ពង្គសោភនំ;

យំ តេ កិញ្ចិ មយា ទិន្នំ, ធនំ ធញ្ញញ្ញា ចិដ្ឋតិ។

១៥០៨។

“ហិរញ្ញំ ចា សុវណ្ណំ ចា, មុត្តា វេឡុរិយា ពហូ;

សព្ពំ តំ និធេហស្សាមិ, យត្ថ តេ បេត្តិកំ ធនំ។

១៥១០។

“តយព្រាចិ រាជបុត្តិំ, យញ្ញំ សព្ពង្គសោភនា;

គុហិំ នេច និធហាមិ, តំ មេ អក្ខាហិ បុច្ឆិតា”។

១៧១១។

“សីលវន្តេសុ ទជ្ជាសិ, ទានំ មច្ចេ យថារហំ;

ន ហិ ទានា បរំ អត្ថិ, បតិដ្ឋា សព្ពបាណិនំ។

១៧១២។

“បុត្តេសុ មទ្ទិ ទយេសិ, សស្សុយា សសុរម្ហិ ច;

យោ ច តំ ភត្តា មញ្ញេយ្យ, សក្កច្ចំ តំ ឧបដ្ឋហេ។

១៧១៣។

“នោ ចេ តំ ភត្តា មញ្ញេយ្យ, មយា វិប្បវសេន តេ;

អញ្ញំ ភត្តារំ បរិយេស, មា កិសិត្ថោ [មា កិលិត្ថ (សី។ បី។)] មយា វិនា”។

១៧១៤។

“អហញ្ហិ វនំ គច្ឆាមិ, ឃោរំ វាឡមិគាយុតំ;

សំសយោ ជីវិតំ មយ្ហំ ឯកកស្ស ព្រហាវនេ”។

១៧១៥។

“តមព្រវិ រាជបុត្តី, មទ្ទី សព្ពង្គសោភនា;

“ᩋᨠᩩᨿᩮ᩠ᨿ ᨲᨵᩴ ᨲᩩ ᨠᨱᩣᨾᩥ, ᨷᩥᨷᨠᩴ ᩅᨲ ᨶᩣᩅᩈᩥ᪨

᪑᪗᪑᪖᪨

“ᨶᩮᩈᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨿᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ ᩑᨠᨠᩮᩣ;

ᩋᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ, ᨿᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᩈᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿ᪨

᪑᪗᪑᪗᪨

“ᨾᩁᨱᩴ ᩅᩣ ᨲᨿᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ, ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨲᨿᩣ ᩅᩥᨶᩣ;

ᨲᨴᩮᩅ ᨾᩁᨱᩴ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ, ᨿᩴ ᨾᩮ ᨩᩦᩅᩮ ᨲᨿᩣ ᩅᩥᨶᩣ᪨

᪑᪗᪑᪘᪨

“ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᩏᨩ᩠ᨩᩣᩃᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ [ᨶᩥᨩ᩠ᨩᩣᩃᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)], ᩑᨠᨩᩣᩃᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩴ;

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩮ [ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᨾᩁᨱᩴ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ, ᨿᩴ ᨾᩮ ᨩᩦᩅᩮ ᨲᨿᩣ ᩅᩥᨶᩣ᪨

᪑᪗᪑᪙᪨

“ᨿᨳᩣ ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᩴ ᨶᩣᨣᩴ, ᨴᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨶ᩠ᩅᩮᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨶᩦ;

ᨩᩮᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨣᩥᩁᩥᨴᩩᨣ᩠ᨣᩮᩈᩩ, ᩈᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᩈᨾᩮᩈᩩ ᨧ᪨

᪑᪗᪒᪐᪨

“ᩑᩅᩴ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ, ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨴᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ;

ᩈᩩᨠᩁᩣ ᨡᩮᩣ ᨠᨳᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨶ ᨡᩮᩣ ᩉᩮᩔᩣᨾᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᩣ᪨

᪖᪕᪑᪐᪨

“ᨮᨲ᩠ᩅᩮᨿ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣ, ᨿᨬ᩠ᨬᩮᨠ ᨷᩥᨿᨠᩣᩃᩥᨶᩮ;

ᩋᩣᩈᩦᨶᩮ [ᩋᩣᩈᨶᩮ (ᨠ᪨)] ᨧᨶ᩠ᨴᨣᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ, ᨶ ᩁᨩ᩠ᨩᩔ ᩈᩁᩥᩔᩈᩥ᪨

᪖᪕᪑᪑᪨

“ᨮᨲ᩠ᩅᩮᨿ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣ, ᨿᨬ᩠ᨬᩮᨠ ᨷᩥᨿᨠᩣᩃᩥᨶᩮ;

ᨠᩦᩊᨶ᩠ᨲᩮ ᨧᨶ᩠ᨴᨣᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ, ᨶ ᩁᨩ᩠ᨩᩔ ᩈᩁᩥᩔᩈᩥ᪨

᪖᪕᪑᪒᪨

“ᨮᨲ᩠ᩅᩮᨿ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣ, ᨿᨬ᩠ᨬᩮᨠ ᨷᩥᨿᨠᩣᩃᩥᨶᩮ;

ᩋᩔᩮᨿ ᩁᨿᩃᩦᨿᨾᩮᩣᨶ ᩁᨩ᩠ᨩᩔ ᩈᩁᩥᩔᩈᩥ᪨

᪖᪕᪑᪓᪨

“ᨮᨲ᩠ᩅᩮᨿ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣ, ᨿᨬ᩠ᨬᩮᨠ ᨷᩥᨿᨠᩣᩃᩥᨶᩮ;

ᨠᩦᩊᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᩔᩮᨿ ᩁᨳᩮ, ᨶ ᩁᨩ᩠ᨩᩔ ᩈᩁᩥᩔᩈᩥ᪨

᪖᪕᪑᪔᪨

“ឥមេ កុមារេ បស្សន្តោ, មាលធារី អលង្កតេ;

អស្សមេ រមណីយម្ហិ, ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ។

២៧១៦។

“ឥមេ កុមារេ បស្សន្តោ, មាលធារី អលង្កតេ;

កីឡន្តេ អស្សមេ រម្មេ, ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ។

២៧១៧។

“យទា ទក្ខិសិ នច្ចន្តេ, កុមារេ មាលធារិនេ;

អស្សមេ រមណីយម្ហិ, ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ។

២៧១៨។

“យទា ទក្ខិសិ នច្ចន្តេ, កុមារេ មាលធារិនេ;

កីឡន្តេ អស្សមេ រម្មេ, ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ។

២៧១៩។

“យទា ទក្ខិសិ មាតង្គំ, កុញ្ជរំ សដ្ឋិហាយនំ;

ឯកំ អរញ្ញេ ចរន្តំ, ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ។

២៧២០។

“យទា ទក្ខិសិ មាតង្គំ, កុញ្ជរំ សដ្ឋិហាយនំ;

សាយំ បាតោ វិចរន្តំ, ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ។

៦៧២០។

“យទា ករេណុសង្ឃស្ស, យូថស្ស បុរតោ វជំ;

កោញ្ចំ កាហតិ មាតង្គោ, កុញ្ជរោ សដ្ឋិហាយនោ;

តស្ស តំ នទតោ សុត្វា, ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ។

៦៧២១។

“ឧភតោ វនវិកាសេ, យទា ទក្ខិសិ កាមទោ;

វនេ វាឡមិគាកិណ្ណេ, ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ។

៦៧២២។

“មិគំ ទិស្វាន សាយន្ហំ, បញ្ចមាលិនមាគតំ;

កិម្បុរិសេ ច នច្ចន្តេ, ន រជ្ជស្ស សរិស្សសិ។

៦៧២៣។

“យទា សោស្សសិ និគ្ឃោសំ, សន្ទមានាយ សិន្ធុយា;

គីតំ គិយ្យុវិសានញ្ចា, ន វឌ្ឍស្ស ភវិស្សតិ។

១៥២៣។

“យថា សោស្សតិ តិណ្ណោយំ, គិរិកន្ទរចារិនោ;

ចស្សយាតស្សុល្ហកស្ស, ន វឌ្ឍស្ស ភវិស្សតិ។

១៥២៤។

“យថា សីហស្ស ព្យគ្ឃស្ស, ភក្កស្ស កចយស្ស ច;

ចេត សោស្សតិ ចាទ្យអាតំ, ន វឌ្ឍស្ស ភវិស្សតិ។

១៥២៥។

“យថា យោធីហិ បរិកិណ្ណា, ថរិហីតំ យត្ថកាសិតំ;

យោធំ គក្កិសិ តត្ថត្ថំ, ន វឌ្ឍស្ស ភវិស្សតិ។

១៥២៦។

“យថា យោធីហិ បរិកិណ្ណា, អល្លាខំ ចិត្រពក្កិតំ;

យោធំ គក្កិសិ តត្ថត្ថំ, ន វឌ្ឍស្ស ភវិស្សតិ។

១៥២៧។

“យថា យោធីហិ បរិកិណ្ណា, តីលកិចំ សិពល្លិតំ;

មោរំ ទក្ខិសិ នច្ចន្តំ, ន រដ្ឋស្ស សរិស្សសិ។

១៩៤០។

“យទា ទក្ខិសិ ហេមន្តេ, បុប្ផិតេ ធរណីរុហេ;

សុរភិំ សម្បវាយន្តេ, ន រដ្ឋស្ស សរិស្សសិ។

១៩៤១។

“យទា ហេមន្តិកេ មាសេ, ហរិតំ ទក្ខិសិ មេទនិំ [មេទិនិំ (សី។ បី។)];

ឥន្ទគោបកសញ្ឆន្នំ, ន រដ្ឋស្ស សរិស្សសិ។

១៩៤២។

“យទា ទក្ខិសិ ហេមន្តេ, បុប្ផិតេ ធរណីរុហេ;

កុដជំ ពិម្ពជាលញ្ច, បុប្ផិតំ លោទ្ទបទ្ធកំ [លោមបទ្ធកំ (សី។ បី។)];

សុរភិំ សម្បវាយន្តេ, ន រដ្ឋស្ស សរិស្សសិ។

១៩៤៣។

“យទា ហេមន្តិកេ មាសេ, វនំ ទក្ខិសិ បុប្ផិតំ;

ឱបុប្ផានិ ច បទ្មានិ, ន រដ្ឋស្ស សរិស្សសិ”។

េហយចក្ត ភាយ`

ខាភកញ្ហ

១លិ៣៣`

“េតសំ លាលប្បិតំ សុត្វា, បុត្តស្ស សុហិសាឃ ច;

ការុណំ [ការុណំ (សី` ឞី`), ការុញ្ញំ (ស្យា` ក`)] បរិេទេចសិ, រាជបុត្តី ឃសស្សិនី`

១លិ៣៥`

“េសេឃ្យា ចិនំ េយ ញាឃិតំ, បបិតា បបេតឃ្យហំ;

រជ្ជុឃា ពន្ធឃិឃ្យាហំ, កស្មា េចស្សត្តទេ បុត្តំ;

បញ្ញាេដត្តិ អក្ខុសក៌`

១លិ៣៩`

“អញ្ញាឃក៌ ខាភបតិ, ឃាឆេឃាក៌ អឃច្ឆទិ;

ប្ញឌិតំ បដិរាច្ឆហិ, កិត្តិឃត្ត ឃសស្សិតំ;

កស្មា េចស្សត្តទេ បុត្តំ, បញ្ញាេដត្តិ អក្ខុសក៌`

១លិ៣លិ`

“ឃាចាេបត្តិកទេ ដត្តុ, ក្យេល េដដ្ឋាបឆាឃិក៌;

ពន្ធា ចេយ្យត្តូនំ បុត្តំ, បញ្ចាលេត្តិ អក្ខសតិ។

១៥៣៨។

“រញ្ញោ ហិតំ ទេវិហិតំ, ញាតីនំ សខីនំ ហិតំ;

ហិតំ សព្ពស្ស រដ្ឋស្ស, ពន្ធា ចេយ្យត្តូនំ បុត្តំ;

បញ្ចាលេត្តិ អក្ខសតិ។

១៥៣៩។

“មក្ខិតំ បលិតាគិ, អប្ពាច បតិតា លយា;

ឧចំ ទេហស្សតិ ទេ រដ្ឋំ, បញ្ចាលេត្តិ អក្ខសតិ។

១៥៤០។

“ហំរេសា គិលិណបវេត្តាច, បល្លលស្មិំ អត្ថុគេក;

អបចិតេដ្ឋា អយេច្ចហិ, ឧកោ រាជា ចិហិឃ្យសិ។

១៥៤១។

“តំ តំ ព្រូមិ មហារាជ, អទេត្តា ទេ មា ក្លបច្ចកា;

មា តំ និចិតំ ចចតា, បញ្ចាលេសិ អក្ខសតិ”។

១៦៣០។

“ឆមូស្សាបឌិទិំ កុយូិ, ឃិឌិតំ ចិតឃំ ឆដំ;

បញ្ញារេដយិ ឃកំ បុត្តំ, បិណា បិឃតេទា ហិ ទេយ”។

១៦៣១។

“ឃស្ស បុត្តោ ឆដក្កាតិ, កណិការាច បុប្ផិតា;

ឃាឃត្តយត្យាឃត្តិ, ស្វេឌ្ឍេកោច គមិស្សតិ។

១៦៣២។

“ឃស្ស បុត្តោ ឆដក្កាតិ, កណិការេចតាតិច;

ឃាឃត្តយត្យាឃត្តិ , ស្វេឌ្ឍេកោច គមិស្សតិ។

១៦៣៣។

“ឃស្ស បុត្តោ អតីកាតិ, កណិការាច បុប្ផិតា;

ឃាឃត្តយត្យាឃត្តិ, ស្វេឌ្ឍេកោច គមិស្សតិ។

១៦៣៤។

“ឃស្ស បុត្តោ អតីកាតិ, កណិការេចតាតិច;

ឃាឃត្តយត្យាឃត្តិ, ស្វេឌ្ឍេកោច គមិស្សតិ។

១៧៣៧។

“ឰត្ថកោបកចណ្ណាភា, កន្ធារា បណ្ឌុកម្ពលិ;

ឃាឃត្តុយត្យឃាឃត្តិ, ស្វេឌ្ឌកោច កយិស្សតិ។

១៧៣៨។

“ឈោ បុត្ត ហត្ថិកា ឃាតិ, សិចិកាឃ រថេន ច;

ស្វេជ្ជ ចេស្សត្តទោ រាជា, កឹ កន្ទតិ បត្តិកោ។

១៧៣៩។

“កឹ ចក្កតលិត្តង្គា, តច្ចុកិតប្បពោធតោ;

ច្ចរាឌិតំ ឋទស្វញ្ញា, តាទិការញ្ញា ហាហិតិ [ហារិតិ (ស្យា។ ក។)]។

១៧៤០។

“កម្ពា តាកិហរិស្សន្តិ, កាឃាច អឌិតាតិ ច;

បចិឃត្តំ ព្រាហារព្ញា, កម្ពា ជិរំ ត ពន្ទ្យេរ។

១៧៤១។

“កឹ ត្យ ជិរំ ឆារេត្តិ, រាឌបច្ចាឌិតា ឌតា;

ກຖໍ ກຸສມຍໍ ຈີຣໍ, ມທ຺ທີ ປຣິຫຣິສ຺ສຕິ.

໖໗໕໑.

“ກາສິຍານິ ຈ ຘາເຣຕ຺ວາ, ໂຂມໂກຏຸມ຺ພຣານິ ຈ;

ກຸສຈີຣານິ ຘາເຣນ຺ຕີ, ກຖໍ ມທ຺ທີ ກຣິສ຺ສຕິ.

໖໗໕໒.

“ວຍ຺ຫາຫິ ປຣິຍາຍິຕ຺ວາ, ສິວິກາຍ ຣເຖນ ຈ;

ສາ ກຖຊ຺ຊ ອນຸຊ຺ຌງ຺ຄີ, ປຖໍ ຄຈ຺ຉຕິ ປຕ຺ຕິກາ.

໖໗໕໓.

“ຍສ຺ສາ ມຸທຸຕລາ ຫຕ຺ຖາ, ຈຣຓາ ຈ ສຸເຂຘິຕາ;

ສາ ກຖຊ຺ຊ ອນຸຊ຺ຌງ຺ຄີ, ປຖໍ ຄຈ຺ຉຕິ ປຕ຺ຕິກາ.

໖໗໕໔.

“ຍສ຺ສາ ມຸທຸຕລາ ປາທາ, ຈຣຓາ ຈ ສຸເຂຘິຕາ;

ປາທຸກາຫິ ສຸວຓ຺ຓາຫິ, ປີຬມານາວ ຄຈ຺ຉຕິ;

ສາ ກຖຊ຺ຊ ອນຸຊ຺ຌງ຺ຄີ, ປຖໍ ຄຈ຺ຉຕິ ປຕ຺ຕິກາ.

໖໗໕໕.

“ឃាស្សុ ឌ្ពត្តិ៍សហស្សាត់, ប្ុរះតា កន្ឆតិ យាលិតិ;

សា កេចន្ទ អត្ថូរ្ណ៍ប្ដឹ, ចត់ កន្ឆតិ ៤កិកា៎

១ស៍៩ស៍៎

“ឃាស្សុ សិចាឃ ស្ុត្វាត, ឃ្ុហ៊ុ ក្តួលះត ប្ុរះ;

សា កេចន្ទ អត្ថូរ្ណ៍ប្ដឹ, ចត់ កន្ឆតិ គីទ្ុកា៎

១ស៍៩ប៍៎

“ឃាស្សុ ឌ្កក្ពសះកាត្តស្ស, ក្តល្ុកស្ស បចស្សះតា;

ស្ុត្វាត តដះតា គីតា, ចាទ្ុលិច បះចឆតិ;

សា កេចន្ទ អត្ថូរ្ណ៍ប្ដឹ, ចត់ កន្ឆតិ គីទ្ុកា៎

១ស៍៩ង៍៎

“សក្ុលិ ហតប្ុត្តាច, ស្ុត្ថា ឌិស្វា ក្ុលិចក់;

ឌិទ ដុះក្លួត ឆសាឃិស្ស៊, ស្ុត្ថា អាកយ៉ិយ ប្ុទ៎

១ស៍ស៍០៎

“សក្ុលិ ហតប្ុត្តាច, ស្ុត្ថា ឌិស្វា ក្ុលិចក់;

ᨠᩥᩈᩣ ᨸᨱ᩠ᨯᩩ ᨽᩅᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨸᩥᨿᩮ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨸᩔᨲᩦ᪨

᪁᪉᪉᪁᪨

“ᩈᨠᩩᨱᩦ ᩉᨲᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅ, ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩃᩣᩅᨠᩴ;

ᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᨸᨵᩣᩅᩥᩔᩴ, ᨸᩥᨿᩮ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨸᩔᨲᩦ᪨

᪁᪉᪉᪂᪨

“ᨠᩩᩁᩁᩦ [ᨠᩩᩁᩩᩁᩦ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᩉᨲᨨᩣᨸᩣᩅ, ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩃᩣᩅᨠᩴ;

ᨧᩥᩁᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨫᩣᨿᩥᩔᩴ, ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᨣᨾᩥᨾᩴ ᨸᩩᨶ᪨

᪁᪉᪉᪃᪨

“ᨠᩩᩁᩁᩦ ᩉᨲᨨᩣᨸᩣᩅ, ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩃᩣᩅᨠᩴ;

ᨠᩥᩈᩣ ᨸᨱ᩠ᨯᩩ ᨽᩅᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨸᩥᨿᩮ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨸᩔᨲᩦ᪨

᪁᪉᪉᪄᪨

“ᨠᩩᩁᩁᩦ ᩉᨲᨨᩣᨸᩣᩅ, ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩃᩣᩅᨠᩴ;

ᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᨸᨵᩣᩅᩥᩔᩴ, ᨸᩥᨿᩮ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨸᩔᨲᩦ᪨

᪁᪉᪉᪅᪨

“ᩈᩣ ᨶᩪᨶ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᨠᩦᩅ, ᨸᩃ᩠ᩃᩃᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨶᩮᩣᨴᨠᩮ;

ឥទំ ទុក្ខេន ឈាយិស្សំ, សុត្វា អាគម្មិយំ បុរំ។

១៧៧៦។

“សា នូន ចក្កវាកីវ, បល្លលស្មិំ អនូទកេ;

កិសា បណ្ឌុ ភវិស្សាមិ, បិយេ បុត្តេ អបស្សតី។

១៧៧៧។

“សា នូន ចក្កវាកីវ, បល្លលស្មិំ អនូទកេ;

តេន តេន បធាវិស្សំ, បិយេ បុត្តេ អបស្សតី។

១៧៧៨។

“ឯវំ មេ វិលបន្តិយា, រាជា បុត្តេ អទូសកេ;

បព្វាជេសិ វនំ រដ្ឋា, មញ្ញេ ហិស្សាមិ ជីវិតំ”។

១៧៧៩។

“តស្សា លាលប្បិតំ សុត្វា, សព្វា អន្តេបុរេ ពហូ [អហុ (ស្យា។ ក។)];

ពាហា បគ្គយ្ហ បក្កន្ទុំ, សិវិកញ្ញា សមាគតា។

១៧៨០។

“សាលិច សប្យបឆិតា, យាលុតេត បយឌ្ឍិតា;

សេត្តិ បុត្តា ច ទារា ច, ចេស្យត្តទតិចេសនេត៍

ឲលិប័ឲ៍

“ឱ្គទោរាឆា ច ក្សុយារា ច, ចេសិឃាតា ច ព្រាហ្មណា;

ឥហា បក្កឃ្យាបក្កន្តំ, ចេស្យត្តទតិចេសនេត៍

ឲលិប័ព៍

“ហត្ថារោហា អតឹកដ្ឋា, រថិកា បត្តិការកា;

ឥហា បក្កឃ្យាបក្កន្តំ, ចេស្យត្តទតិចេសនេត៍

ឲលិប័ព្វ៍

“តេតា រត្យា ចិចសាតេត, ឃ្ញុរិឃស្យុក្កយត់ បតិ;

អឆ ចេស្យត្តទេរា រាឌា, ទាត់ ទាញុ់ ខ្លបិកឃិ៍

ឲលិប័ឱ៍

“ចត្តាតិ ចត្តកាយាត់, សោណ្ណាត់ ទេឆ ចាទុលិ;

ទេកាឌត់ ទេកាឌតត្តិត់, សបុទេច បទេចត្ថឆ៍

ឲលិប័ឱ៉៍

“យា ច កិញ្ចិ ចតិឡ្ឋាគេ, ហេដ្ឋ ឃិត្វ ព្ទឃាគេព;

ពេប្យឆ អត្តបិតេត, កច្ឆត្ត បដិប្ុខិពា.

១៥៦៤.

“អេឆត្វ ចត្តារី សន្ត្ឋា, ព្ុយ្ុលេ េករេចា យហា;

ដាតេត ព់ តីហរត្តិ, ប្ុត ដាត់ អដា ព្ុចំ [អយំ កាឋា សី. ស្យា. បី. បោត្ថកេស្ុ ត ឌិស្សតិ].

១៥៦៥.

“េពស្ុ យព្តា កិលត្តាច, សយ្យពត្តិ ចតិឡ្ឋកា;

តិក្លូយេត្ត យហារាទេ, សិចិត់ រដ្ឋចន្លេត.

១៥៦៦.

“អេង្គត្ថិ ចព េកា រ្ុក្ល, តាតាបលឆេរ ទ្ុយ;

ឃនា ចេយ្យុក្តូរ រដ្ឋា, បញ្ញាទេត្តិ អទ្ទសក៏.

១៥៦៧.

“អេង្គត្ថិ ចព េកា រ្ុក្ល, សញ្ញកាយឆេ ទ្ុយ;

ឃនា ចេយ្យុក្តូរ រដ្ឋា, បញ្ញាទេត្តិ អទ្ទសក៏.

១៥៨០។

“អនេច្ឆត្ថិ ចព េកា ទុក្ល, សព្ហកាយនេសាហរំ;

ឃថា េចយ្យត្តរំ ទេ្ឋា, បព្ហាេឌត្តិ អឆ្នសកំ។

១៥៨១។

“េឃ ចុណ្ណា េឃ ច ឥហទា, េឃ ច យព្ហិយេបរិទិសា;

ពាហា បក្កឃ្យាបក្កត្ថំ, តិក្លយេត្ត យហាទាេឌ;

សិចិតំ ទេ្ឋចណ្ឌេត។

១៥៨២។

“អតិឃក្លា ចយ្យចទា, ឡព្វាកាទា ច ទាឌិេតា;

ពាហា បក្កឃ្យាបក្កត្ថំ, តិក្លយេត្ត យហាទាេឌ;

សិចិតំ ទេ្ឋចណ្ឌេត។

១៥៨៣។

“ឌិេឃាបិ តព្វ បក្កត្ថំ, ឃា តយិ្យកាេទ អហ្យ;

តិក្លយេត្ត យហាទាេឌ, សិចិតំ ទេ្ឋចណ្ឌេត។

១៥៨៤។

“យេ ព្រាហ្មណា យេ ច សមណា, អញ្ញេ វាបិ វនិព្ពកា;

ពាហា បគ្គយ្ហ បក្កន្ទុំ, អធម្មោ កិរ ភោ ឥតិ។

១៥៨៣។

“យថា វេស្សន្តរោ រាជា, យជមានោ សកេ បុរេ;

សិវីនំ វចនត្ថេន, សម្ហារដ្ឋា និរជ្ជតិ។

១៥៨៤។

“សត្ត ហត្ថិសតេ ទត្វា, សព្ពាលង្ការភូសិតេ;

សុវណ្ណកច្ឆេ មាតង្គេ, ហេមកប្បនវាសសេ។

១៥៨៥។

“អារូឡ្ហេ គាមណីយេហិ, តោមរង្កុសបាណិភិ;

ឯស វេស្សន្តរោ រាជា, សម្ហារដ្ឋា និរជ្ជតិ។

១៥៨៦។

“សត្ត អស្សសតេ ទត្វា, សព្ពាលង្ការភូសិតេ;

អាជានីយេវ ជាតិយា, សិន្ធវេ សីឃវាហនេ។

໑໕໙໙໌

“ອາຣູຬ຺ເຫ ກາມຓີເຍຫິ, ອິລ຺ລິຍາຈາປທາຣິຠິ;

ເອສ ເວສ຺ສນ຺ຕເຣາ ຣາຊາ, ສກາຣຏ຺ຐາ ນິຣຊ຺ຊຕິ໌

໑໖໐໐໌

“ສຕ຺ຕ ຣຖສເຕ ທຕ຺ວາ, ສນ຺ນທ຺ເຘ ອຸສ຺ສິຕທ຺ເຘ;

ທີເປ ອເຖາປິ ເວຍ຺ຍຄ຺ເຄ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິເຕ໌

໑໖໐໑໌

“ອາຣູຬ຺ເຫ ກາມຓີເຍຫິ, ຈາປຫຕ຺ເຖຫິ ວມ຺ມິຠິ;

ເອສ ເວສ຺ສນ຺ຕເຣາ ຣາຊາ, ສກາຣຏ຺ຐາ ນິຣຊ຺ຊຕິ໌

໑໖໐໒໌

“ສຕ຺ຕ ອິຕ຺ຖິສເຕ ທຕ຺ວາ, ເອກເມກາ ຣເຖ ຐິຕາ;

ສນ຺ນທ຺ຘາ ນິກ຺ຂຣຊ຺ຊູຫິ, ສຸວຓ຺ເຓຫິ ອລງ຺ກຕາ໌

໑໖໐໓໌

“ປີຕາລງ຺ກາຣາ ປີຕວສນາ, ປີຕາຠຣຓຠູສິຕາ;

ອຬາຣປມ຺ຫາຫສຸລາ, ສຸສຊ຺ຎາ ຕນຸມຊ຺ຌິມາ;

ឯស វេស្សន្តរោ រាជា, សម្ហា រដ្ឋា និរជ្ជតិ។

១៨០៣។

“សត្ត ធេនុសតេ ទត្វា, សព្ពា កំសុបធារណា [កំសុបធារិនេ (ក.)];

ឯស វេស្សន្តរោ រាជា, សម្ហា រដ្ឋា និរជ្ជតិ។

១៨០៤។

“សត្ត ទាសិសតេ ទត្វា, សត្ត ទាសសតានិ ច;

ឯស វេស្សន្តរោ រាជា, សម្ហា រដ្ឋា និរជ្ជតិ។

១៨០៥។

“ហត្ថី អស្សរថេ [អស្សេ រថេ (ស្យា.)] ទត្វា, នារិយោ ច អលង្កតា;

ឯស វេស្សន្តរោ រាជា, សម្ហា រដ្ឋា និរជ្ជតិ។

១៨០៦។

“តទាសិ យំ ភិំសនកំ, តទាសិ លោមហំសនំ;

មហាទានេ បទិន្នម្ហិ, មេទនី សមកម្បថ។

១៨០៧។

“ຕທາສິ ມໍ ກີສຕກໍ, ຕທາສິ ເລີມຫໍສຕໍ;

ມໍ ປຎ຺ຎລິກເຕາ ຣາຊາ, ສມ຺ມາຣຸຒ຺ຫາ ຕິຣຎ຺ຎຕິ.

໑໕໐໘.

“ອເຉຕ຺ວ ຈຕ຺ຕາຣິ ສເຕ຺ວາ, ຕຸມຸເລາ ເຄຣເຈາ ມຫາ;

ຕາເຕຕ ທໍ ຕີຫຕ຺ຕິ, ປຸຕ ຕາຕໍ ອຕາ ຕຸຈໍ.

໑໕໑໐.

“ເຕສ຺ສ ມຕ຺ຕາ ກິລຕ຺ຕາຈ, ສມ຺ມຕ຺ຕິ ຈຕິຕ຺ຕກາ;

ຕິປ຺ປມເຕ຺ຕ ມຫາຣາເຊ, ສິຈິຕໍ ຣຑ຺ຈຑ຺ເຕ”.

໑໕໑໑.

“ອາມນ຺ຕຍິຕ຺ວ ຣາຊານໍ, ສຎ຺ຎາມໍ ຂມ຺ໂປຕໍ ຈເຣ [ຂມ຺ໂປກັຈເຣ (ສ຺ຍາ. ກ.)];

ອຈຸຣຸທ຺ທສິ ມໍ ເທວ, ຈກ຺ກໍ ຄຑ຺ຍາມິ ປຕ຺ຕໍ.

໑໕໑໒.

“ເຍ ຫິ ເກຈິ ມຫາຣາຊ, ຠູຕາ ເຍ ຈ ຠວິສ຺ສເຣ;

ອຕິຕ຺ຕາເຍວ ກາເມຫິ, ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ຍມສາຘນໍ.

໑໕໑໓.

“ស្វាហំ សកេ អភិស្សសិំ, យជមានោ សកេ បុរេ;

សិធិំនំ ធធនេត្វន, សម្បាដ្ឋា និរជ្ជតិ។

១៦១៣។

“អហំ តំ បដិសេធិស្សំ, ធនេ ធញ្ញអយិការិកេណ្ហា;

ទក្ខីបិនិសេធិតោ, អហំ បុញ្ញានិ ករោមិ;

តុមេ ព្រហ្មចរិយំ ព្រហ្មេច”។

១៦១៤។

“អនុជានាហិ មំ អយ្យ, បព្វជ្ជា មម រុច្ចតិ;

ស្វាហំ សកេ អភិស្សសិំ, យជមានោ សកេ បុរេ;

សិធិំនំ ធធនេត្វន, សម្បាដ្ឋា និរជ្ជតិ។

១៦១៥។

“អហំ តំ បដិសេធិស្សំ, ធនេ ធញ្ញអយិការិកេណ្ហា;

ទក្ខីបិនិសេធិតោ, អហំ បុញ្ញានិ ករោមិ;

តុមេ ព្រហ្មចរិយំ ព្រហ្មេច [ធក្កំ កណ្ឌាមិ បត្តំ (ក។)]។

໑໘໑໗.

“ອນຸຊານາມິ ຕໍ ປຸຕ຺ຕ, ປພ຺ພຊ຺ຊາ ເຕ ສມິຊ຺ຌຕຸ;

ອຍຎ຺ຈ ມທ຺ທີ ກລ຺ຍາຓີ, ສຸສຓ຺ຫາ ຕນຸມຊ຺ຌິມາ;

ອຈ຺ຉຕໍ ສຫ ປຸເຕ຺ຕຫິ, ກິໍ ອຣເຎ຺ຎ ກຣິສ຺ສຕິ”.

໑໘໑໘.

“ນາຫໍ ອກາມາ ທາສິມ຺ປິ, ອຣຎ຺ຎໍ ເນຕຸມຸສ຺ສເຫ;

ສເຈ ອິຈ຺ຉຕິ ອເນ຺ວຕຸ, ສເຈ ນິຈ຺ຉຕິ ອຈ຺ຉຕຸ”.

໑໘໑໙.

“ຕໂຕ ສຸຓ຺ຫໍມຫາຣາຊາ, ຍາຈິຕຸໍ ປຏິປຊ຺ຊຖ;

ຍາ ຈນ຺ທນສມາຈາເຣ, ຣໂຊຊລ຺ລ ອຘາຣຍິ.

໑໘໒໐.

“ຍາ ກາສິການິ ຘາເຣຕ຺ວາ [ກາສິການິ ຈ ຘາເຣຕ຺ວາ (ກ.)], ກຸສຈີຣໍ ອຘາຣຍິ;

ທຸກ຺ຂາ ຈາເຣສາ ອຣຎ຺ຎສ຺ມິໍ, ຍາ ຫິ ຕ຺ວໍ ລກ຺ຂເຓ ຄມິ.

໑໘໒໑.

“ນມ຺ພາຈິ ຣາຊປຸຕ຺ຕິໍ, ຍມ຺ຫິ ສພ຺ພງ຺ຄໂສຠນາ;

នាហំ តំ សុខមិច្ឆេយ្យំ, យំ មេ វេស្សន្តរំ វិនា”។

៦៧១១។

“តមព្រវិ មហារាជា, សិវីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនោ;

ឥង្ឃ មទ្ទី និសាមេហិ, វនេ យេ ហោន្តិ ទុស្សហា។

៦៧១២។

“ពហូ កីដា បដង្គា ច, មកសា មធុមក្ខិកា;

តេបិ តំ តត្ថ ហិំសេយ្យុំ, តំ តេ ទុក្ខតរំ សិយា។

៦៧១៣។

“អបរេ បស្ស សន្តាបេ, នទីនុបនិសេវិតេ;

សប្បា អជគរា នាម, អវិសា តេ មហព្ពលា។

៦៧១៤។

“តេ មនុស្សំ មិគំ វាបិ, អបិ មាសន្នមាគតំ;

បរិក្ខិបិត្វា ភោគេហិ, វសមានេន្តិ អត្តនោ។

៦៧១៥។

“អញ្ញាបិ កញ្ជរវរោ [កញ្ជរវរិ (ក.)], អដ្ឋា តាយ អឈយ្យិកា;

ត ទេហិ បុរិសោ ខិទ្ធា, ទុក្ខយាទុឃ្យាយុច្ចតិ.

១ប៉៧៤.

“សញ្ជ ឃត្តា និក្ខាតិ, តិក្ខក្កាតិប្បហារិនោ [តិក្ខក្កាតិ បហារិនោ (សី. ស្យា.)];

យហិសា ចិចរទេត្តត្ត, តង៉ិ សោតាយុដ្ឋារ៉ំ បតិ.

១ប៉៧ប៉.

“ឥទ្ធា យិកាត់ ឃ្ញថាត់, កចំ សញ្ចារបំ ចតេ;

ឆេតុច ចង្ហកិច្ឆាច, កផំ យគ្គិ កទិស្សសិ.

១ប៉៧ដ.

“ឥទ្ធា សយ្យតិទេ ឈារេទ, ក្យខេក្កស្ស ប្លចក្កេយ;

អទេលត្តញ្ញាឃ ទេ យគ្គិ, កចិស្សទេ យហត្កុឃំ.

១ប៉៦០.

“ឃា ត្តំ សិចាឃ ស្យត្តាត, យុហុំ ក្លត្តសឃិ [ក្លត្តសសេ (សី. ស្យា. ក.)] បុនេទ;

សា ត្តំ ចក្កយត្យប្បត្តា, កផំ យគ្គិ កទិស្សសិ.

១ប៉៦១.

“ᨩᩮᩅ ᨿᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᨠ [ᨿᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮ (ᩈᩦ. ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨸᩦ.)] ᨠᩣᩃᩮ, ᩈᨲ᩠ᨳᩥᩈᩥᨲ᩠ᨳᩔ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᩔ;

ᩈᩉᩮᨲᨧ ᨷᩕᩣᩉᩣᩁᨬ᩠ᨬᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩈᩥ”.

᪆᪅᪁᪁.

“ᨲᨿᨷᩕᩣᨧᩥ ᩁᩣᨩᨸᩩᨲ᩠ᨲᩦ, ᨿᩈ᩠ᩈᩦ ᩈᨶ᩠ᨲᨣᩮᩈᩣᨠᨲᩣ;

ᨡᩣᨲᩥ ᨷᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᩈᩥ, ᨧᩮᨲ ᨸᨩᩥᨠᨡᩣᨲᩥ ᨾᩮ;

ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᩔᩩ, ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨶ᩠ᨲᩣᨧ ᩁᩮᨨᩈᨽ.

᪆᪅᪁᪂.

“ᨠᩣᨿᩴ ᨠᩩᩈᩴ ᨷᩮᩃᩥᨯᨠᩥᩃᩴ, ᩕᨠᩈᩥᩁᩴ ᨿᩩᨬ᩠ᨬᩣᨸᨲ᩠ᨲᩴ [ᨿᩩᨬ᩠ᨬᩣᨻᨲ᩠ᨲᩴ (ᩈᩦ.)];

ᩕᨠᩁᩈᩣ ᨸᨲ᩠ᨳᩉᩥᩔᩣᨾᩥ, ᨲᩔ ᩉᩮᩔᩣᨾᩥ ᨽᩁᩥᨿᩣ.

᪆᪅᪁᪃.

“ᨻᩣᩉ᩠ᩅᩥ ᨧᩅ ᨧᩁᩥᨡᩣᩉᩥ, ᨠᩩᨿᩣᩁᩦ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩅ ᨸᨲᩥ;

ᩕᨠᩁᩔᩩᨸᩮᩁᩣᩮᨨᨲ, ᩮᨣᩣᩉᨲ᩠ᨿᩮᨧᨩᩮᨲᨲ ᨧ.

᪆᪅᪁᪄.

“ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩔ ᨸᩥᩁᩥᨧᩁᩥᨡᩣᨿ, ᩕᨠᨣᩩᨿᩩᨬ᩠ᨬᩮᨲᨲ ᨧ;

វេធព្យំ [វេធព្ពំ (សី. បី.)] កដុកំ លោកេ, គច្ឆញ្ញេវ រថេសភ.

១៥២៣.

“អបិស្សា ហោតិ អប្បត្តោ, ឧច្ឆិដ្ឋមបិ ភុញ្ជិតុំ;

យោ នំ ហត្ថេ គហេត្វាន, អកាមំ បរិកឌ្ឍតិ;

វេធព្យំ កដុកំ លោកេ, គច្ឆញ្ញេវ រថេសភ.

១៥២៤.

“កេសគ្គហណមុក្ខេបា , ភូម្យា ច បរិសុម្ភនា;

ទត្វា ច នោបក្កមតិ, ពហុទុក្ខំ អនប្បកំ;

វេធព្យំ កដុកំ លោកេ, គច្ឆញ្ញេវ រថេសភ.

១៥២៥.

“សុក្កច្ឆវី វេធវេរា, ទត្វា សុភគមានិនោ;

អកាមំ បរិកឌ្ឍន្តិ, ឧលូកញ្ញេវ វាយសា;

វេធព្យំ កដុកំ លោកេ, គច្ឆញ្ញេវ រថេសភ.

១៥២៦.

“អបិ ញាតិកុលេ ផីតេ, កំសបជ្ជោតនេ វសំ;

ᨶᩮᩅᩣᨣᩥᩅᩣᩊ᩠ᨿᩴ ᨶ ᩃᩮᨠᩮ, ᨠᩣᩊ᩠ᩉᩥ ᨿᩃᩥᨲᩦᩉᩥᨸᩥ [ᨿᩃᩥᨠᩣᩉᩥ ᨧ (ᩈᩦ᩺ ᨸᩦ᩺)];

ᩅᩮᨵᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᨭᩩᨠᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮ, ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᩁᨳᩮᩈᨽ᩺

᪑᪖᪓᪐᩺

“ᨶᨣ᩠ᨣᩣ ᨶᨴᩦ ᩋᨶᩩᨴᨠᩣ, ᨶᨣ᩠ᨣᩴ ᩁᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᩁᩣᨩᨠᩴ;

ᩍᨲ᩠ᨳᩦᨸᩥ ᩅᩥᨵᩅᩣ ᨶᨣ᩠ᨣᩣ, ᨿᩔᩣᨸᩥ ᨴᩈ ᨽᩣᨲᩁᩮᩣ;

ᩅᩮᨵᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᨭᩩᨠᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮ, ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᩁᨳᩮᩈᨽ᩺

᪑᪖᪓᪑᩺

“ᨵᨩᩮᩣ ᩁᨳᩔ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᨵᩪᨾᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨱᨾᨣ᩠ᨣᩥᨶᩮᩣ;

ᩁᩣᨩᩣ ᩁᨭ᩠ᨮᩔ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᨽᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ;

ᩅᩮᨵᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᨭᩩᨠᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮ, ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᩁᨳᩮᩈᨽ᩺

᪑᪖᪓᪒᩺

“ᨿᩣ ᨴᩃᩥᨴ᩠ᨴᩦ ᨴᩃᩥᨴ᩠ᨴᩔ, ᩋᨯ᩠ᨰᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᩔ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨾᩴ;

ᨲᩴ ᩅᩮ ᨴᩮᩅᩣ ᨸᩈᩴᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᨬ᩠ᩉᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩈᩣ᩺

᪑᪖᪓᪓᩺

“ᩈᩣᨾᩥᨠᩴ ᩋᨶᩩᨻᨶ᩠ᨵᩥᩔᩴ, ᩈᨴᩣ ᨠᩣᩈᩣᨿᩅᩣᩈᩥᨶᩦ;

ᨸᨳᨻ᩠ᨿᩣᨸᩥ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲ᩠ᨿᩣ [ᩋᨽᩮᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲ᩠ᨿᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)], ᩅᩮᨵᨻ᩠ᨿᩴ ᨠᨭᩩᨠᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ᪨

᪁᪂᪃᪃᪨

“ᩋᨸᩥ ᩈᩣᨣᩁᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ, ᨻᩉᩩᩅᩥᨲ᩠ᨲᨵᩁᩴ ᨾᩉᩥᩴ;

ᨶᩣᨶᩣᩁᨲᨶᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩴ , ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩮ ᩅᩮᩔᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩅᩥᨶᩣ᪨

᪁᪂᪃᪄᪨

“ᨠᨳᩴ ᨶᩩ ᨲᩣᩈᩴ ᩉᨴᨿᩴ, ᩈᩩᨡᩁᩣ ᩅᨲ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ;

ᨿᩣ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᨾ᩠ᩉᩥ, ᩈᩩᨡᨾᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ᪨

᪁᪂᪃᪅᪨

“ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩮ, ᩈᩥᩅᩦᨶᩴ ᩁᨭ᩠ᨮᩅᨯ᩠ᨰᨶᩮ;

ᨲᨾᩉᩴ ᩋᨶᩩᨻᨶ᩠ᨵᩥᩔᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᨾᨴᨴᩮᩣ ᩉᩥ ᨾᩮ”᪨

᪁᪂᪃᪆᪨

“ᨲᨾᨻᩕᩅᩥ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ, ᨾᨴ᩠ᨴᩥᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᩈᩮᩣᨽᨶᩴ;

ᩍᨾᩮ ᨲᩮ ᨴᩉᩁᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨩᩣᩃᩦ ᨠᨱ᩠ᩉᩣᨩᩥᨶᩣ ᨧᩩᨽᩮᩣ;

ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸ᩠ᨸ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨣᨧ᩠ᨨ, ᨾᨿᩴ ᨲᩮ ᨸᩮᩣᩈᨿᩣᨾᩈᩮ” [ᨸᩮᩣᩈᩥᨿᩣᨾᩈᩮ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)]᪨

១៨៦៨។

“តមព្រាបិ រាជបុត្តី, មទ្ទី សព្ពង្គសោភនា;

បិយា មេ បុត្តកា ទេវ, ជាលី កណ្ហាជិនា ឧភោ;

ត្យមំ ញាត្វ រមេស្សន្តិ, អរញ្ញេ ជីវសោកិនំ”។

១៨៦៩។

“តមព្រាបិ មហារាជា, សិវីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនោ;

សាលីនំ ឱទនំ ភុត្វា, សុចឹ មំសូបសេចនំ;

រុក្ខផលានិ ភុញ្ជន្តា, កថំ កាហន្តិ ទារកា។

១៨៧០។

“ភុត្វា សតបលេ កំសេ, សោវណ្ណេ សតរាជិកេ;

រុក្ខបត្តេសុ ភុញ្ជន្តា, កថំ កាហន្តិ ទារកា។

១៨៧១។

“កាសិយានិ ច ធារេត្វា, ខោមកោដុម្ពរានិ ច;

កុសចីរានិ ធារេន្តា, កថំ កាហន្តិ ទារកា។

១២៨៥។

“វយ្ហាហិ បរិយាយិត្វា, សិវិកាយ រថេន ច;

បត្តិកា បរិធាវន្តា, កថំ កាហន្តិ ទារកា។

១២៨៦។

“កូដាគារេ សយិត្វាន, និវាតេ ផុសិតគ្គឡេ;

សយន្តា រុក្ខមូលស្មិំ, កថំ កាហន្តិ ទារកា។

១២៨៧។

“បល្លង្កេសុ សយិត្វាន, គោនកេ ចិត្តសន្ថតេ;

សយន្តា តិណសន្ថារេ, កថំ កាហន្តិ ទារកា។

១២៨៨។

“គន្ធកេន វិលិម្បិត្វា, អគរុចន្ទនេន ច;

រជោជល្លានិ ធារេន្តា, កថំ កាហន្តិ ទារកា។

១២៨៩។

“ចាមរមោរហត្ថេហិ, ពីជិតង្គា សុខេធិតា [សុខេ ឋិតា (ស្យា។ បី។)];

ផុដ្ឋា ឌំសេហិ មកសេហិ, កថំ កាហន្តិ ទារកា”។

១៨៣៧។

“តមព្រវិ រាជបុត្តី, មទ្ទី សព្វង្គសោភនា;

មា ទេវ បរិទេវេសិ, មា ច ត្វំ វិមនោ អហុ;

យថា មយំ ករិស្សាម, តថា ហេស្សន្តិ ទារកា។

១៨៣៨។

“ឥទំ វត្វាន បក្កាមិ, មទ្ទី សព្វង្គសោភនា;

សិវិមគ្គេន អន្វេសិ, បុត្តេ អាទាយ លក្ខណា”។

១៨៣៩។

តតោ វេស្សន្តរោ រាជា, ទានំ ទត្វាន ខត្តិយោ;

បិតុ មាតុ ច វន្ទិត្វា, កត្វា ច តំ បទក្ខិណំ។

១៨៤០។

ចតុវាហិំ រថំ យុត្តំ, សីឃមារុយ្ហ សន្ទនំ;

អាទាយ បុត្តទារញ្ច, វង្កំ បាយាសិ បព្វតំ។

១៨៤១។

ຫເຫາ ເຕສ຺ສຸຕ຺ຕເຣາ ຣາຊາ, ເຝສາມິ ຄາຫຸເກາ ຊເສາ;

“ອາຍຕ຺ຕ ເທາ ທໍ ກສ຺ສາຍ, ອເຣາກາ ເຫາຕ຺ຕຸ ຄາາຫເຝາ”໌

໑໐໔໑໌

“ຄຸນ຺ຍຸຍຕ຺ຕິ ຄິນາເຍຫິ, ຣຍຸຣ຺ຮປໍຕ ຊິສ຺ສຸຫິ;

ອາຕານໍ ມິຕິເນຕ຺ຕສ຺ສ, ເປຕ຺ຕິກໍ ກຕສໍ ຍຍ”໌

໑໐໔໑໌

“ທໍ ໂຄາຫຸທາ ອຕ຺ຕກຍໍ, ເຕ ສໍ ອເສ຺ສ ອຝາຮິນໍ;

ຝາຮິເຕາ ປຊີປິເຣມິ, ຕຕຸຕ຺ຕ ຕຕຸເຣາ ທເຝ”’໌

໑໐໔໓໌

“ຄຸນ຺ຍຸຍຕ຺ຕິ ຄິນາເຍຫິ, ຮິຕ຺ຕຣ຺ຮປໍຕ ຊິສ຺ສຸຫິ;

ຍິກເຣາຫິຕ຺ຕຕເນ຺ນກ, ຄກ຺ກິລາສ຺ສາ ຕຫຕ຺ຕິ ຍໍ”໌

໑໐໔໓໌

“ອເຕຕຸ ປຕ຺ຕເຍາ ອາກາ, ເນາ ທໍ ຣຕຍຝາຕຕ;

ຫສ຺ສ ທໍ ຝາຮິເຫາກາມິ, ສ ຕສ຺ສຸປຫເຫາ ຍເສາ໌

໑໐໔໔໌

“តតោ វេស្សន្តរោ រាជា, ឱរោបេត្វា [ឱតារេត្វា (ក.)] សកំ ជនំ;

អស្សាសយិ អស្សរថំ, ព្រាហ្មណស្ស ធនេសិនោ”។

១៨៦៧។

“ត្វំ មទ្ទិ កណ្ហំ គណ្ហាហិ, លហុ ឯសា កនិដ្ឋិកា;

អហំ ជាលិំ គហេស្សាមិ, គរុកោ ភាតិកោ ហិ សោ”។

១៨៦៨។

“រាជា កុមារមាទាយ, រាជបុត្តី ច ទារិកំ;

សម្មោទមានា បក្កាមុំ, អញ្ញមញ្ញំ បិយំវទា”។

ទានកណ្ឌំ នាម។

វនបវេសនំ

១៨៦៩។

“យទិ កេចិ មនុជា ឯន្តិ, អនុមគ្គេ បដិបថេ;

មគ្គំ តេ បដិបុច្ឆាម, កុហិំ វង្កតបព្វតោ។

១៨៧០។

“តេ តត្ថ អម្ហេ បស្សិត្វា, កលុនំ បរិទេវយុំ;

ទុក្ខា តេ បដិវេទេន្តិ, ទ្វេ វនប្បព្វតេតា”។

១៦៨១។

“យទិ បស្សន្តិ បវនេ, ទារកា ផលិនេ [ផលិតេ (សី។ ស្យា។ បី។)] ទុមេ;

តេសំ ផលានំ ហេតុម្ហិ ឧបរោទន្តិ ទារកា។

១៦៨២។

“រោទន្តេ ទារកេ ទិស្វា, ឧព្ពិទ្ធា [ឧព្ពិគ្គា (សី។ ស្យា។ បី។)] វិបុលា ទុមា;

សយមេវោនមិត្វាន, ឧបគច្ឆន្តិ ទារកេ។

១៦៨៣។

“ឥទំ អច្ឆេរកំ ទិស្វា, អព្ភុតំ លោមហំសនំ;

សាធុការំ បវត្តេសិ, មទ្ទី សព្ពង្គសោភនា។

១៦៨៤។

“អច្ឆេរំ វត លោកស្មិំ, អព្ភុតំ លោមហំសនំ;

វេស្សន្តរស្ស តេជេន, សយមេវោនតា ទុមា”។

១៦៨៥។

“ᩈᩘ᩠ᨡᩥᨷᩥᩴᩈᩩ ᨷᨳᩴ ᨿᨠ᩠ᨡᩣ, ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᩣᨿ ᨴᩣᩁᨠᩮ;

ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᨴᩥᩅᩈᩮᨶᩮᩅ, ᨧᩮᨲᩁᨭ᩠ᨮᩴ ᩏᨷᩣᨣᨾᩩᩴ”᪨

᪁᪆᪅᪄᪨

“ᨲᩮ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩦᨥᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ, ᨧᩮᨲᩁᨭ᩠ᨮᩴ ᩏᨷᩣᨣᨾᩩᩴ;

ᩍᨴ᩠ᨵᩴ ᨹᩦᨲᩴ ᨩᨶᨷᨴᩴ, ᨻᩉᩩᨾᩴᩈᩈᩩᩁᩮᩣᨴᨶᩴ”᪨

᪁᪆᪅᪅᪨

“ᨧᩮᨲᩥᨿᩮᩣ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩥᩴᩈᩩ, ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨾᩣᨣᨲᩴ;

ᩈᩩᨡᩩᨾᩣᩃᩦ ᨧ ᩋᨿ᩠ᨿᩣ, ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨷᩁᩥᨵᩣᩅᨲᩥ᪨

᪁᪆᪅᪆᪨

“ᩅᨿ᩠ᩉᩣᩉᩥ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᩥᩅᩥᨠᩣᨿ ᩁᨳᩮᨶ ᨧ;

ᩈᩣᨩ᩠ᨩ ᨾᨴ᩠ᨴᩦ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨷᩁᩥᨵᩣᩅᨲᩥ”᪨

᪁᪆᪅᪇᪨

“ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᨲᨷᩣᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ, ᩁᩮᩣᨴᨾᩣᨶᩣ ᩏᨷᩣᨣᨾᩩᩴ;

ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨶᩩ ᨽᩮᩣᨲᩮᩣ ᨠᩩᩈᩃᩴ, ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨽᩮᩣᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨾᨿᩴ;

កច្ចិ បិតា អរោគោ តេ, សិវីនញ្ច អនាមយំ។

១៥៥០។

“កោ តេ ពលំ មហារាជ, កោ នុ តេ រថមណ្ឌលំ;

អនស្សកោ អរថកោ, ទីឃមទ្ធានមាគតោ;

កច្ចាមិត្តេហិ បកតោ, អនុប្បត្តោសិមំ ទិសំ”។

១៥៥១។

“កុសលញ្ចេវ មេ សម្ម, អថោ សម្ម អនាមយំ;

អថោ បិតា អរោគោ មេ, សិវីនញ្ច អនាមយំ។

១៥៥២។

“អហញ្ហិកុញ្ជរំ ទជ្ជំ, ឦសាទន្តំ ឧរូឡ្ហវំ;

ខេត្តញ្ញុំ សព្វយុទ្ធានំ, សព្វសេតំ គជុត្តមំ។

១៥៥៣។

“បណ្ឌុកម្ពលសញ្ឆន្នំ, បភិន្នំ សត្តុមទ្ទនំ;

ទន្តិំ សវាឡពីជនិំ, សេតំ កេលាសសាទិសំ។

១៥៥៤។

“សសេតច្ឆត្តំ ទិសាបិនេយ្យំ, សាឆប្បតិំ សហត្ថិបិំ;

អក្កយាតិំ រាជវាហិ, ព្រាហ្មណាតិំ អធាសហំ។

១៦៦៣។

“តស្មិំ មេ សិវយោ កុទ្ធា, បិតា ចុបហតោមនោ;

អវរុទ្ធសិ មំ រាជា, វង្កំ គច្ឆាមិ បព្វតំ;

ឱកាសំ សម្មា ជានាថ, វនេ យត្ថ វសាមសេ”។

១៦៦៤។

“ស្វាគតំ តេ មហារាជ, អថោ តេ អទុរាគតំ;

ឥស្សរោសិ អនុប្បត្តោ, យំ ឥធត្ថិ បវេទយ។

១៦៦៥។

“សាកំ ភិសំ មធុំ មំសំ, សុទ្ធំ សាលិនមោទនំ;

បរិភុញ្ជ មហារាជ, បាហុនោ នោសិ អាគតោ”។

១៦៦៦។

“បដិគ្គហិតំ យំ ទិន្នំ, សព្ពស្ស អគ្ឃិយំ កតំ;

ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩈᩥ ᨾᩥ ᩁᩣᨩᩣ, ᨶᨠ᩠ᨠᩴ ᨠᨱ᩠ᨯᩣᨿᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨲᩴ;

ᨬᨠᩣᨶᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩣ ᨩᩣᨲᩣᨶ, ᨶᩮᨲ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨶᨿᩣᨾᩈᩮ”᪨

᪑᪘᪘᪙᪨

“ᨬᩮᨨᨶ ᨲᩣᨶ ᩋᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩔᩩ, ᨶᩮᨲᩁᩮᨭ᩠ᨮ ᩁᩮᨴᩈᨠ;

ᨿᩣᨶ ᨶᩮᨲᩣ ᨣᨾᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩁᨭ᩠ᨮᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᩥᨠ ᨿᩣᨩᩥᨲᩴ᪨

᪑᪘᪙᪐᪨

“ᨲᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨶᩥᨧᩥᨲᩴ ᩁᨭ᩠ᨮᩅᨯ᩠ᨰᨶᩴ;

ᨲᩴ ᨲᩴ ᨶᩮᨲᩣ ᨸᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᩅᩣ, ᨸᨲᩦᨲᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ;

ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨩᩣᨲᩣᩉᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿ”᪨

᪑᪘᪙᪑᪨

“ᨿᩣ ᨶᩮᩣ ᩁᩩᨴ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅ ᨠᨿᨲᩴ, ᩁᨭ᩠ᨮᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᩥᨠ ᨿᩣᨩᩥᨲᩴ;

ᨲᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩁᩣᨩᩣᨸᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩥᩔᩮᩁᩣ᪨

᪑᪘᪙᪒᪨

“ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᩉᩥ ᨶᩥᨶᩮᨿᩣ, ᨻᩃᨣ᩠ᨣᩣ ᨽᩮᨠᨿᩣ ᨶ ᨿᩮ;

ᨲᩮ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᨲ᩠ᨿᩥᨶ᩠ᨲᩥ, ᩁᩣᨩᩣᨲᩴ ᨾᨾ ᨠᩣᩁᨱᩣ”᪨

១២៤៥។

“សចេ ឯសា បចេត្តុ, រដ្ឋំ រដ្ឋចន្ទត;

ធុវេឆច រជ្ជំ ការេហិ, វេទេហិ បរិចារិតោ។

១២៤៦។

“ធុវន្ទ ហិតស្មិគំ រដ្ឋំ, ធុវន្ទា ឧភមេកោ យហា;

យតិ ការេហិ ត្វំ វេទ, រជ្ជស្ស យនុសាសិតុំ”។

១២៤៧។

“ន មេ លភេត្វា យតិ អត្ថំ, រជ្ជស្ស អនុសាសិតុំ;

បណ្ឌិតស្ស រដ្ឋស្មា, វេទបុត្តា សុណាថ មេ។

១២៤៨។

“អត្ថា សិចទេឃា អាសុំ, ពលគ្គា នេកាយា ច យេ;

បណ្ឌិតស្ស រដ្ឋស្មា, វេទា ទេវជ្ជកិសេវច្ឆុំ។

១២៤៩។

“អយោធ្យាកិឃយ្យិ ទោ អស្ស, អច្ឆត្តំ យយ ការណា;

សិវីហិ ភណ្ឌនញ្ចាបិ, វិគ្គហោ មេ ន រុច្ចតិ។

១៨៩៨។

“អជ្ជស្ស ភណ្ឌនំ ឃោរំ, សម្បហារោ អនប្បកោ;

ឯកស្ស ការណា មយ្ហំ, ហិំសេយ្យ ពហុកេ ជនេ។

១៨៩៩។

“បដិគ្គហិតំ យំ ទិន្នំ, សព្វស្ស អគ្ឃិយំ កតំ;

អវរុទ្ធសិ មំ រាជា, វង្កំ គច្ឆាមិ បព្វតំ;

ឱកាសំ សម្មា ជានាថ, វនេ យត្ថ វសាមសេ”។

១៩០០។

“តគ្ឃ តេ មយមក្ខាម, យថាបិ កុសលា តថា;

រាជីសី យត្ថ សម្មន្តិ, អាហុតគ្គី សមាហិតា។

១៩០១។

“ឯស សេលោ មហារាជ, បព្វតោ គន្ធមាទនោ;

យត្ថ ត្វំ សហ បុត្តេហិ, សហ ភរិយាយ វច្ឆសិ។

១៩០២។

“តំ ចេតា អនុសាសិំសុ, អស្សុនេត្តា រុទំមុខា;

ឥតោ គច្ឆ មហារាជ, ឧជុំ យេនុត្តរា មុខោ។

១៥០៦។

“អថ ទក្ខសិ ភទ្ទន្តេ, វេបុល្លំ នាម បព្វតំ;

នានាទុមគណាកិណ្ណំ, សីតច្ឆាយំ មនោរមំ។

១៥០៧។

“តមតិក្កម្ម ភទ្ទន្តេ, អថ ទក្ខសិ អាបគំ;

នទិំ កេតុមតិំ នាម, គម្ភីរំ គិរិគព្ភរំ។

១៥០៨។

“បុថុលោមមច្ឆាកិណ្ណំ, សុបតិត្ថំ មហោទកំ;

តត្ថ ន្ហាត្វា បិវិត្វា ច, អស្សាសេត្វា សបុត្តកេ។

១៥០៩។

“អថ ទក្ខសិ ភទ្ទន្តេ, និគ្រោធំ មធុបិប្ផលំ;

រម្មកេ សិខរេ ជាតំ, សីតច្ឆាយំ មនោរមំ។

១៩០៧។

“អថ ឯក្កិសិ កដ្គេត្តុ, តាញព្លាក៌ តាយ បត្តាតិ;

តាតាឌិដកាណាកិណ្ណា, សេលិ កិយ្យុទិសាឃុតិ។

១៩០៨។

“តស្ស ងត្តាវបុត្តេត, យុចលិត្តេក្ត តាយ សោ សរោ;

បុណ្ឌរីកេហិ សញ្ញោត្ត, សោគន្ធិកេហិ ច។

១៩០៩។

“សោ ចតំ មេឃសង្កាសំ, ធុចំ ហរិតសទ្ទលំ;

សីហោ ចាយិសមេក្ខិច ចតសណ្ឌំ ចិកាហយ;

បុប្ផរុក្ខេហិ សញ្ញត្តំ, ផលរុក្ខេហិ ចូភយំ។

១៩១០។

“តត្ថ ពិន្ទុស្សរា ចគ្គុ, តាតាចណ្ណា ពហូ ឌិជា;

កូជន្តមុបកូជន្តិ, ឧតុសំបុប្ផិតេ ទុមេ។

១៩១១។

“កន្ត្វា គិរិចិទុគ្គាតំ, តទីតំ បភចាតិ ច;

សោ អទ្ទស [ទក្ខសិ (សី. បី.)] បោក្ខរណិំ, ករញ្ជកកុធាយុតំ.

១៥១២.

“បុថុលោមមច្ឆាកិណ្ណំ, សុបតិត្ថំ មហោទកំ;

សមញ្ច ចតុរំសញ្ច, សាទុំ អប្បដិគន្ធិយំ.

១៥១៣.

“តស្សា ឧត្តរបុព្វេន, បណ្ណសាលំ អមាបយ;

បណ្ណសាលំ អមាបេត្វា, ឧញ្ឆាចរិយាយ ឦហថ”.

វនបវេសនំ នាម.

ជូជកបព្វំ

១៥១៤.

“អហុ វាសី កលិង្គេសុ, ជូជកោ នាម ព្រាហ្មណោ;

តស្សាសិ ទហរា ភរិយា, នាមេនាមិត្តតាបនា.

១៥១៥.

“តា នំ តត្ថ គតាវោចុំ, នទិំ ឧទកហារិយា;

ឆិេឃា ត៌ បទិកាឃិឃ្យ, ឃយាកត្ត្វា ក្យត្នហលិ៍

១៥១៩៍

“អយិត្តា ត្នូត េត យាតា, អយិេត្តា ត្នូត េត បិតា;

េឃ ត៌ ឌិល្លឃ្សូ បិឆ៌ឃ្យ, ឲឆ៌ ឌហទិឃំ ឃតិ៍

១៥១លិ៍

“អហិត៌ ឆត េត ឌាតាតឹ, យត្តឃិឃ្យ ឌេហាកតា;

េឃ ត៌ ឌិល្លឃ្សូ បិឆ៌ឃ្យ, ឲឆ៌ ឌហទិឃំ ឃតិ៍

១៥១ប៉៍

“អយិត្តា ឆត េត ឌាតាតឹ, យត្តឃិឃ្យ ឌេហាកតា;

េឃ ត៌ ឌិល្លឃ្សូ បិឆ៌ឃ្យ, ឲឆ៌ ឌហទិឃំ ឃតិ៍

១៥១៥៍

“ក្យត្តឆ៌ ឆត េត ឌាតាតឹ, យត្តឃិឃ្យ ឌេហាកតា;

េឃ ត៌ ឌិល្លឃ្សូ បិឆ៌ឃ្យ, ឲឆ៌ ឌហទិឃំ ឃតិ៍

១៥២០៍

“បិបក៌ ឆត េត ឌាតាតឹ, យត្តឃិឃ្យ ឌេហាកតា;

យេ តំ ជិណ្ណស្ស បាទំសុ, ឯវំ ទហរិយំ សតិំ.

១២៧៦.

“អមនាបំ វត តេ ញាតី, មន្តយិំសុ រហោគតា;

យេ តំ ជិណ្ណស្ស បាទំសុ, ឯវំ ទហរិយំ សតិំ.

១២៧៧.

“អមនាបវាសំ វសិ, ជិណ្ណេន បតិនា សហ [ឯវំ ទហរិយា សតី (សី. បី.)];

យា ត្វំ វសសិ ជិណ្ណស្ស, មតំ តេ ជីវិតា វរំ.

១២៧៨.

“ន ហិ នូន តុយ្ហំ កល្យាណិ, បិតា មាតា ច សោភនេ;

អញ្ញំ ភត្តារំ វិន្ទិំសុ, យេ តំ ជិណ្ណស្ស បាទំសុ;

ឯវំ ទហរិយំ សតិំ.

១២៧៩.

“ទុយិដ្ឋំ តេ នវមិយំ, អកតំ អគ្គិហុត្តកំ;

យេ តំ ជិណ្ណស្ស បាទំសុ, ឯវំ ទហរិយំ សតិំ.

໑໗໒໓.

“ສມເຓ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ກຸສ, ພ຺ຣາຫ຺ມຈຣິຍປຣາຍເຓ;

ສາ ຕ຺ວໍ ໂລເກ ອຠິສປິ, ສີລວນ຺ເຕ ພຫຸສ຺ສຸເຕ;

ຍາ ຕ຺ວໍ ວສສິ ຊິຓ຺ຓສ຺ສ, ເອວໍ ທຫຣິຍາ ສຕີ.

໑໗໒໔.

“ນ ທຸກ຺ຂໍ ອຫິນາ ທຏ຺ຐໍ, ນ ທຸກ຺ຂໍ ສຕ຺ຕິຍາ ຫຕໍ;

ຕຎ຺ຈ ທຸກ຺ຂຎ຺ຈ ຕິພ຺ພຎ຺ຈ, ຍໍ ປສ຺ເສ ຊິຓ຺ຓກໍ ປຕິ.

໑໗໒໕.

“ຕຕ຺ຖ ຂິຑ຺ຑາ ຕຕ຺ຖ ຣຕິ, ຊິຓ຺ເຓນ ປຕິນາ ສຫ;

ຕຕ຺ຖ ອລ຺ລາປສລ຺ລາໂປ, ຊຄ຺ຆິຕ຺ຍປິ [ຊຄ຺ຆິຕ຺ຍປິ (ສີ. ປີ.)] ນ ໂສຈຕິ.

໑໗໒໖.

“ຍທາ ຈ ທຫໂຣ ທຫຣາ, ມນ຺ຕຍນ຺ຕິ [ມນ຺ຕຍິໍສຸ (ສ຺ຍາ. ກ.)] ຣໂຫຄຕາ;

ສພ຺ເພສໍ ໂສກາ ນສ຺ສນ຺ຕິ, ເຍ ເຄຈິ ຫທຍສ຺ສິຕາ.

໑໗໒໗.

“ທຫຣາ ຕ຺ວໍ ຣູປວຕີ, ປຸຣິສານໍຠິປຕ຺ຖິຕາ;

ᨣᨧ᩠ᨨ ᨬᩣᨲᩥᨠᩩᩃᩮ ᩋᨧ᩠ᨨ, ᨠᩥᩴ ᨩᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩁᨾᨿᩥᩔᨲᩥ”᪨

᪑᪖᪗᪐᪨

“ᨶ ᨲᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ, ᨶᩉᩴ ᩏᨴᨠᩉᩣᩁᩥᨿᩣ;

ᨳᩥᨿᩮᩣ ᨾᩴ ᨸᩁᩥᨽᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨿᩣ ᨩᩥᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ”᪨

᪑᪖᪗᪑᪨

“ᨾᩣ ᨾᩮ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩋᨠᩁᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨾᩣ ᨾᩮ ᩏᨴᨠᨾᩣᩉᩁᩥ;

ᩋᩉᩴ ᩏᨴᨠᨾᩣᩉᩥᩔᩴ, ᨾᩣ ᨽᩮᩣᨲᩥ ᨠᩩᨸᩥᨲᩣ ᩋᩉᩩ”᪨

᪑᪖᪗᪒᪨

“ᨶᩣᩉᩴ ᨲᨾ᩠ᩉᩥ ᨠᩩᩃᩮ ᨩᩣᨲᩣ, ᨿᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩏᨴᨠᨾᩣᩉᩁᩮ;

ᩑᩅᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ ᨩᩣᨶᩣᩉᩥ, ᨶ ᨲᩮ ᩅᨧ᩠ᨨᩣᨾᩉᩴ ᨥᩁᩮ᪨

᪑᪖᪗᪓᪨

“ᩈᨧᩮ ᨾᩮ ᨴᩣᩈᩴ ᨴᩣᩈᩥᩴ ᩅᩣ, ᨶᩣᨶᨿᩥᩔᩈᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ;

ᩑᩅᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ ᨩᩣᨶᩣᩉᩥ, ᨶ ᨲᩮ ᩅᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ”᪨

᪑᪖᪗᪔᪨

“នត្ថិ មេ សិប្បឋានំ វា, ធនំ ធញ្ញញ្ច ព្រាហ្មណិ;

កុតោហំ ទាសំ ទាសិំ វា, អានយិស្សាមិ ភោតិយា;

អហំ ភោតិ ឧបដ្ឋិស្សំ, មា ភោតិ កុបិតា អហុ”។

១៨៩៣។

“ឯហិ តេ អហមក្ខិស្សំ, យថា មេ វចនំ សុតំ;

ឯស វេស្សន្តរោ រាជា, វង្កេ វសតិ បព្ពតេ។

១៨៩៤។

“តំ ត្វំ គន្ត្វាន យាចស្សុ, ទាសំ ទាសិញ្ច ព្រាហ្មណ;

សោ តេ ទស្សតិ យាចិតោ, ទាសំ ទាសិញ្ច ខត្តិយោ”។

១៨៩៥។

“ជិណ្ណោហមស្មិ ទុព្ពលោ [អពលោ (សី។ បី។ ក។)], ទីឃោ ចទ្ធា សុទុគ្គមោ;

មា ភោតិ បរិទេវេសិ, មា ច ត្វំ [មា ភោតិ (ស្យា។ ក។)] វិមនា អហុ;

អហំ ភោតិ ឧបដ្ឋិស្សំ, មា ភោតិ កុបិតា អហុ”។

១៨៩៦។

“យថា អគន្ត្វា សង្គាមំ, អយុទ្ធោវ បរាជិតោ;

ឯវមេវ តុវំ ព្រហ្មេ, អកត្វាវ បរាជិតោ។

១៥២៩។

“សចេ មេ ទាសំ ទាសិំ វា, នានយិស្សសិ ព្រាហ្មណ;

ឯវំ ព្រាហ្មណ ជានាហិ, ន តេ វច្ឆាមហំ ឃរេ;

អមនាបំ តេ ករិស្សាមិ, តំ តេ ទុក្ខំ ភវិស្សតិ។

១៥៣០។

“នក្ខត្តេ ឧតុបុព្វេសុ, យទា មំ ទក្ខិសិលង្កតំ;

អញ្ញេហិ សទ្ធិំ រមមានំ, តំ តេ ទុក្ខំ ភវិស្សតិ។

១៥៣១។

“អទស្សនេន មយ្ហំ តេ, ជិណ្ណស្ស បរិទេវតោ;

ភិយ្យោ វង្កា ច បលិតា, ពហូ ហេស្សន្តិ ព្រាហ្មណ”។

១៥៣២។

“តតោ សោ ព្រាហ្មណោ ភីតោ, ព្រាហ្មណិយា វសានុគោ;

អដ្ដិតោ កាមរាគេន, ព្រាហ្មណិំ ឯតទព្រវិ”។

១៨៣២.

“បិធេយ្យំ មេ ករោហិ ត្វំ, និក្កល្យា សក្ខេយ្យអាតិ ច [សក្កលិ សក្ខេយ្យអាតិ ច (ស្យា.), អក្ខេយ្យអា សកលិតិ ច (ក.)];

យគុបិដ្ឋិកា ច សុកតារេយា, សត្តកត្តញ្ញា ព្រាហ្មណិ.

១៨៣៣.

“អានយិស្សំ មេធុនកេ, ឧេកា ទាសកម្មករេ;

តេ តំ បរិចរិស្សន្តិ, រត្តិន្ទិវមតន្ទិតា”.

១៨៣៤.

“ឥទំ សុត្វា ព្រាហ្មណពន្ធុ, បដិមុញ្ចិ ឧបាហនា;

តតោ សោ មន្តយិត្វាន, ភរិយំ កត្វា បទក្ខិណំ.

១៨៣៥.

“បក្កាមិ សោ រុណ្ណមុខោ, ព្រាហ្មណោ សហិតព្វតោ;

សិវីនំ នគរំ ផីតំ, ទាសបរិយេសនំ ចរំ”.

១៨៣៦.

“សោ តត្ថ គន្ត្វា អវច [អវចាសិ (ស្យា. ក.)], យេ តត្ថាសុំ សមាគតា;

កុហិំ វេស្សន្តរោ រាជា, កត្ថ បស្សេមុ ខត្តិយំ”.

១២៣៥។

“តេ ជនា តំ អចទិំសុ, យេ តត្ថាសុំ សមាគតា;

តុយេហ្មិំ ព្រាហ្មេ បកេតា, អតិទានេន លត្តិយោ;

បញ្ញាខិតោ សកា រដ្ឋា, ចេញ្ញ ចរតិ បញ្ញតោ។

១២៣៦។

“តុយេហ្មិំ ព្រាហ្មេ បកេតា, អតិទានេន លត្តិយោ;

អាទាយ បុត្តទារញ្ច, ចេញ្ញ ចរតិ បញ្ញតោ”។

១២៤០។

“សោ ចោទិតោ ព្រាហ្មណិយា, ព្រាហ្មណោ កាមគិទ្ធិមា;

អឃំ តំ បដិសេវិត្ថ, វនេ វាឡមិគាកិណ្ណេ;

ខគ្គទីបិនិសេវិតេ។

១២៤១។

“អាទាយ ពេឡុវំ ទណ្ឌំ, អគ្គិហុត្តំ កមណ្ឌលុំ;

សោ បាវិសិ ព្រហារញ្ញំ, យត្ថ អស្សោសិ កាមទំ។

១៥៨៦។

“តំ បវិដ្ឋំ ព្រហារញ្ញំ, កោកា នំ បរិវារយុំ;

វិក្កន្ទិ សោ វិប្បតន្តោ, ទូរេ បត្តា អបក្កមិ។

១៥៨៧។

“តតោ សោ ព្រាហ្មណោ កត្វា, ភោគលុទ្ធោ អសញ្ញតោ;

ចក្កស្សោរោហណោ តដ្ឋេ, ទុយា កាថា អការសថ”។

១៥៨៣។

“កោ រាជបុត្តំ តិសកំ, ជយត្តយបរាជិតំ;

ធេយ ពេយស្ស ធាតារំ, កោ មេ វេស្សន្តរំ វិទូ។

១៥៨៨។

“យោ យាចតំ បតិដ្ឋាសិ, ភូតានំ ធរណីរិវ;

ធរណូបមំ មហារាជំ, កោ មេ វេស្សន្តរំ វិទូ។

១៥៨៩។

“យោ យាចតំ គតី អាសិ, សវន្តីនំវ សាគរោ;

សាគរូបមំ [ឧទកូបមំ (សី॰ ស្យា॰ បី॰), ទហូបមំ (ក॰)] មហារាជំ, កោ មេ វេស្សន្តរំ វិទូ។

១៩៣៧.

“កល្យាណតិត្ថំ សុចិមំ, សីតូទកំ មនោរមំ;

បុណ្ឌរីកេហិ សញ្ឆន្នំ, យុត្តំ កិញ្ជក្ខរេណុនា;

រហទូបមំ [សទូបមំ (ក.)] មហារាជំ, កោ មេ វេស្សន្តរំ វិទូ.

១៩៣៨.

“អស្សត្ថំច បថេ ជាតំ, សីតច្ឆាយំ មនោរមំ;

សន្តានំ វិសមេតារំ, កិលន្តានំ បដិគ្គហំ;

តទូបមំ មហារាជំ, កោ មេ វេស្សន្តរំ វិទូ.

១៩៣៩.

“និគ្រោធំច បថេ ជាតំ, សីតច្ឆាយំ មនោរមំ;

សន្តានំ វិសមេតារំ, កិលន្តានំ បដិគ្គហំ;

តទូបមំ មហារាជំ, កោ មេ វេស្សន្តរំ វិទូ.

១៩៤០.

“អម្ពំ ព្ទច បថេ ជាតំ, សីតច្ឆាយំ មនោរមំ;

សន្តានំ វិសមេតារំ, កិលន្តានំ បដិគ្គហំ;

តថូបមំ មហារាជំ, កោ មេ វេស្សន្តរំ វិធូ។

១៥៩១។

“សាលំ យត្ថ បថេ ជាតំ, សីតច្ឆាយំ មនោរមំ;

សន្តានំ វិសមេតារំ, កិលន្តានំ បដិគ្គហំ;

តថូបមំ មហារាជំ, កោ មេ វេស្សន្តរំ វិធូ។

១៥៩២។

“ទុមំ យត្ថ បថេ ជាតំ, សីតច្ឆាយំ មនោរមំ;

សន្តានំ វិសមេតារំ, កិលន្តានំ បដិគ្គហំ;

តថូបមំ មហារាជំ, កោ មេ វេស្សន្តរំ វិធូ។

១៥៩៣។

“ឯវញ្ច មេ វិលបតោ, បវិដ្ឋស្ស ព្រហាវនេ;

អហំ ជានន្តិ យោ វញ្ឈា, នន្ទិ សោ ជនេម មម។

១៥៩៤។

“ឯវញ្ច មេ វិលបតោ, បវិដ្ឋស្ស ព្រហាវនេ;

អហំ ជានត្តិ យោ វឌ្ឍា, តាយ សោ លកវាវាយ;

បសវេ បុញ្ញំ អនប្បកំ”។

១៥៩៣។

“តស្ស ចេតោ បដិស្សោសិ, អរញ្ញេ លុទ្ទកោ ចរំ;

តុម្ហេហិ ព្រហ្មេ បកតោ, អតិទានេន ខត្តិយោ;

បព្ពាជិតោ សកា រដ្ឋា, វង្កេ វសតិ បព្ពតេ។

១៥៩៤។

“តុម្ហេហិ ព្រហ្មេ បកតោ, អតិទានេន ខត្តិយោ;

អាទាយ បុត្តទារញ្ច, វង្កេ វសតិ បព្ពតេ។

១៥៩៥។

“អកិច្ចការី ទុម្មេធោ, រដ្ឋា បវនមាគតោ;

រាជបុត្តំ គវេសន្តោ, ពកោ មច្ឆមិវោទកេ។

១៥៩៦។

“តស្ស ត្យាហំ ន ទស្សាមិ, ជីវិតំ លុទ្ធ ព្រាហ្មណ;

អយសិក្ខោវ យឃា ត្វុត្ថា [យឃា'ទ្វេឱ្យហោ (ក៓)], សមេរា បិយ្យតិ លោហិតំ៓

១៨៤៨៓

“សិមេរា មេវ ចន្ទឃិត្វាត, ហងឃំ លេត្វា សឝាត្តុតំ;

បត្តូសក្យូលំ [ឝាត្តុសក្យូលំ (ក៓)] ឃឌិយ្យាយិ, ឥ្យឃំឿរ្យបិសេត ព្រោហ្មណ៓

១៨៩០៓

“ឥ្យឃំឿរ្យបិសេត មេឈត, យត្វុគោត ច ព្រោហ្មណ;

អាហុតិំ បក្កហេយ្យាយិ, លេត្វាត ហងឃំ ឥច៓

១៨៩១៓

“តំ មេ សុឃិដ្ឋុំ សុហុតំ, ឥ្យឃំឿរ្យបិសេត ព្រោហ្មណ;

ត ច ត្វំ រាជបុត្តស្ស, កទិឃំ បុត្តេ ច គេស្សសិ”៓

១៨៩២៓

“អចន្ទ្យា ព្រោហ្មណោ គ្វេតា, ចេតបុត្ត សុណោហិ មេ;

ឥស្សា ហិ គ្វតំ ត ហន្តិ, ឲស ឈមេុា សតត្តុគោ៓

១៨៩៣៓

“តិញ្ញា សិចឃោ សត្តា, បិតា តំ ឥដ្ឋេយិច្ឆតិ;

មាតា ច ទុត្តាលិ តស្ស, អចិរា ចក្ខុតិ ជីយរេ។

១២៦៣។

“តេសាហំ បហិតោ ទូតោ, ចេតបុត្ត សុណោហិ មេ;

រាជបុត្តំ នយិស្សាមិ, យទិ ជានាសិ សំស មេ។

“បិយស្ស មេ បិយោ ទូតោ, បុណ្ណបត្តំ ទទាមិ តេ”;

១២៦៤។

“ឥមញ្ច មធុនោ តុម្ពំ, មិគសត្ថិញ្ច ភជ្ជិតំ;

តញ្ច តេ ទេសមក្ខិស្សំ, យត្ថ សម្មតិ កាមទោ”។

ជូជកបព្វំ នាម។

ចូឡវនវណ្ណនា

១២៦៥។

“ឯស សេលោ មហាព្រហ្មេ, បព្ពតោ គន្ធមាទនោ;

យត្ថ វេស្សន្តរោ រាជា, សហ បុត្តេហិ សម្មតិ។

១២៦៦។

“ᨵᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩅᨱ᩠ᨱᩴ, ᩋᩣᩈᨴᨬ᩠ᨧ [ᩋᩣᩈᨯᨬ᩠ᨧ (ᨠ᪨)] ᨾᩈᩴ ᨩᨭᩴ;

ᨧᨾ᩠ᨾᩅᩣᩈᩦ ᨨᨾᩣ ᩈᩮᨲᩥ, ᨩᩣᨲᩅᩮᨴᩴ ᨶᨾᩔᨲᩥ᪨

᪁᪉᪇᪈᪨

“ᩑᨲᩮ ᨶᩦᩃᩣ ᨸᨴᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩣᨶᩣᨹᩃᨵᩁᩣ ᨴᩩᨾᩣ;

ᩏᨣ᩠ᨣᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᨠᩪᨭᩮᩅ, ᨶᩦᩃᩣ ᩋᨬ᩠ᨩᨶᨸᨻ᩠ᨻᨲᩣ᪨

᪁᪉᪇᪉᪨

“ᨵᩅᩔᨠᨱ᩠ᨱᩣ ᨡᨴᩥᩁᩣ, ᩈᩣᩃᩣ ᨹᨶ᩠ᨴᨶᨾᩣᩃᩩᩅᩣ;

ᩈᨾ᩠ᨸᩅᩮᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣᨲᩮᨶ, ᩈᨠᩥᩴ ᨸᩦᨲᩣᩅ ᨾᩣᨱᩅᩣ᪨

᪁᪉᪈᪀᪨

“ᩏᨸᩁᩥ ᨴᩩᨾᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᩈᩩ, ᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥᨿᩮᩣᩅ ᩈᩩᨿ᩠ᨿᩁᩮ;

ᨶᨩ᩠ᨩᩩᩉᩣ ᨠᩮᩣᨠᩥᩃᩈᨦ᩠ᨥᩣ [ᨠᩮᩣᨠᩥᩃᩣ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣ (ᨠ᪨)], ᩈᨾ᩠ᨸᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨾᩣ ᨴᩩᨾᩴ᪨

᪁᪉᪈᪁᪨

“ᩋᩅ᩠ᩉᨿᨶ᩠ᨲᩮᩅ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩴ, ᩈᩣᨡᩣᨸᨲ᩠ᨲᩈᨾᩦᩁᩥᨲᩣ;

ᩁᨾᨿᨶ᩠ᨲᩮᩅ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩴ, ᨾᩮᩣᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩅᩣᩈᩥᨶᩴ;

ᨿᨲ᩠ᨳ ᩅᩮᩔᨶ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ, ᩈᩉ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩅᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨

១៨៩២។

“ឆាទេន្តា ព្រាហុលចណ្ណិ, អាសន្នា យសំ ឌង;

ចមុចាសឹ លយា សេតិ, ឌាតេចន្ទំ ភយស្សតិ។

១៨៩៣។

“អម្ពា កបិត្ថា បនសា, សាលា ជម្ពូ វិភីតកា;

ហរីតកី អាមលកា, អស្សត្ថា ពទរានិ ច។

១៨៩៤។

“ចារុតិម្ពរុក្ខា ចេត្ថ, និគ្រោធា ច កបិត្ថនា;

មធុមធុកា ថេវន្តិ, នីចេ បក្កា ចុទុម្ពរា។

១៨៩៥។

“បារេវតា ភវេយ្យា ច, មុទ្ទិកា ច មធុត្ថិកា;

មធុំ អនេឡកំ តត្ថ, សកមាទាយ ភុញ្ជរេ។

១៨៩៦។

“អញ្ញេត្ថ បុប្ផិតា អម្ពា, អញ្ញេ តិដ្ឋន្តិ ទោវិលា;

អញ្ញេ អាមា ច បក្កា ច, ភេកវណ្ណា តទូភយំ។

១៩៨៧

“អថេត្ថ ហេដ្ឋា បុរិសោ, អម្ពបក្កានិ គណ្ហាតិ;

អាមានិ ចេវ បក្កានិ, វណ្ណគន្ធរសុត្តមេ។

១៩៨៨

“អតេវ មេ អច្ឆរិយំ, ហិង្ការោ បដិភាតិ មំ;

ទេវានមិវ អាវាសោ, សោភតិ នន្ទនូបមោ។

១៩៨៩

“វិភេទិកា នាឡិកេរា, ខជ្ជុរីនំ ព្រហាវនេ;

មាលាវ គន្ថិតា ឋន្តិ, ធជគ្គានេវ ទិស្សរេ;

នានាវណ្ណេហិ បុប្ផេហិ, នភំ តារាចិតាមិវ។

១៩៩០

“កុដជី កុដ្ឋតគរា, បាដលិយោ ច បុប្ផិតា;

បុន្នាគា គិរិបុន្នាគា, កោវិឡារា ច បុប្ផិតា។

១៩៩១

“ឧទ្ទាលកា សោមរុក្ខា, អគរុភល្លិយា [អគរុកល្លិយា (សី។ ស្យា។ បី។)] ពហូ;

បុត្តជីវា [បុដជីវា (ក។)] ច កកុធា, អសនា ចេត្ថ បុប្ផិតា។

១៥៥៦។

“កុដជា សលឡា នីបា [និម្ពា (ក។)], កោសម្ពា លពុជា ធវា;

សាលា ច បុប្ផិតា តត្ថ, បលាលខលសន្និភា។

១៥៥៧។

“តស្សាវិទូរេ បោក្ខរណី, ភូមិភាគេ មនោរមេ;

បទុមុប្បលសញ្ឆន្នា, ទេវានមិវ នន្ទនេ។

១៥៥៨។

“អថេត្ថ បុប្ផរសមត្តា, កោកិលា មញ្ជុភាណិកា;

អភិនាទេន្តិ បវនំ, ឧតុសម្បុប្ផិតេ ទុមេ។

១៥៥៩។

“ភស្សន្តិ មករន្ទេហិ, បោក្ខរេ បោក្ខរេ មធូ;

អថេត្ថ វាតា វាយន្តិ, ទក្ខិណា អថ បច្ឆិមា;

ᨸᨴᩩᨾᨠᩥᨬ᩠ᨩᨠ᩠ᨡᩁᩮᨱᩪᩉᩥ, ᩒᨠᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩔᨾᩮᩣ᪨

᪁᪅᪅᪂᪨

“ᨧᩪᩃᩦ ᨶᩦᩅᩣᩁᨠᩣ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ, ᩈᩴᩈᩣᨴᩥᨿᩣ ᨸᩈᩣᨴᩥᨿᩣ [ᩈᩴᩈᩣᩁᩥᨿᩣ ᨸᩈᩣᩁᩥᨿᩣ (ᨠ᪨)];

ᨾᨧ᩠ᨨᨠᨧ᩠ᨨᨷᨻ᩠ᨿᩣᩅᩥᨴ᩠ᨵᩣ, ᨻᩉᩪ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨾᩩᨸᨿᩣᨶᨠᩣ;

ᨾᨵᩩᩴ ᨽᩥᩈᩮᩉᩥ ᩈᩅᨲᩥ, ᨡᩦᩁᩈᨸ᩠ᨸᩥᨾᩩᩊᩣᩃᩥᨽᩥ᪨

᪁᪅᪅᪃᪨

“ᩈᩩᩁᨽᩦ ᨲᩴ ᩅᨶᩴ ᩅᩣᨲᩥ, ᨶᩣᨶᩣᨣᨶ᩠ᨵᩈᨾᩮᩣᨴᩥᨲᩴ [ᨶᩣᨶᩣᨣᨶ᩠ᨵᩈᨾᩮᩣᩁᩥᨲᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨸᩦ᪨)];

ᩈᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᨴᩮᩅ [ᩈᨾᩮᩣᨴᩮᩅ (ᨠ᪨)] ᨣᨶ᩠ᨵᩮᨶ, ᨸᩩᨷ᩠ᨹᩈᩣᨡᩣᩉᩥ ᨲᩴ ᩅᨶᩴ;

ᨽᨾᩁᩣ ᨸᩩᨷ᩠ᨹᨣᨶ᩠ᨵᩮᨶ, ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨾᨽᩥᨶᩣᨴᩥᨲᩣ᪨

᪁᪅᪅᪄᪨

“ᩋᨳᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨠᩩᨱᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩣᨶᩣᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᨻᩉᩪ ᨴᩥᨩᩣ;

ᨾᩮᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩉ ᨽᩁᩥᨿᩣᩉᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬ ᨸᨠᩪᨩᩥᨶᩮᩣ᪨

᪁᪅᪅᪅᪨

“ᨶᨶ᩠ᨴᩥᨠᩣ ᨩᩦᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ, ᨩᩦᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩥᨿᩣ ᨧ ᨶᩮᩣ;

ᨸᩥᨿᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩥᨿᩣ ᨶᨶ᩠ᨴᩣ, ᨴᩥᨩᩣ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩦᨥᩁᩣ᪨

១០០០.

“មាលីវ គន្ថិតា ឋន្តិ, ធជគ្គានេវ ទិស្សរេ;

នានាវណ្ណេហិ បុប្ផេហិ, កុសលេហេវ សុគន្ថិតា [សុគន្ថិកា (សី. បី.)];

យត្ថ វេស្សន្តរោ រាជា, សហ បុត្តេហិ សម្មតិ.

១០០១.

“ធារេន្តោ ព្រាហ្មណវណ្ណំ, អាសទញ្ច មសំ ជដំ;

ចម្មវាសី ឆមា សេតិ, ជាតវេទំ នមស្សតិ”.

១០០២.

“ឥទញ្ច មេ សត្តុភត្តំ, មធុនា បដិសំយុតំ;

មធុបិណ្ឌិកា ច សុកតាយោ, សត្តុភត្តំ ទទាមិ តេ”.

១០០៣.

“តុយ្ហេវ សម្ពលំ ហោតុ, នាហំ ឥច្ឆាមិ សម្ពលំ;

ឥតោបិ ព្រហ្មេ គណ្ហាហិ, គច្ឆ ព្រហ្មេ យថាសុខំ.

១០០៤.

“អយំ ឯកបទី ឯតិ, ឧជុំ គច្ឆតិ អស្សមំ;

ឥសីបិ អច្ចុតោ តត្ថ, បង្កទន្តោ រជស្សិរោ;

ធារេន្តោ ព្រាហ្មណវណ្ណំ, អាសទញ្ច មសំ ជដំ។

១០០៥។

“ចម្មវាសី ឆមា សេតិ, ជាតវេទំ នមស្សតិ;

តំ ត្វំ គន្ត្វាន បុច្ឆស្សុ, សោ តេ មគ្គំ បវក្ខតិ”។

១០០៦។

ឥទំ សុត្វា ព្រហ្មពន្ធុ, ចេតំ កត្វា បទក្ខិណំ;

ឧទគ្គចិត្តោ បក្កាមិ, យេនាសិ អច្ចុតោ ឥសិ។

ចូឡវនវណ្ណនា។

មហាវនវណ្ណនា

១០០៧។

គច្ឆន្តោ សោ ភារទ្វាជោ, អទ្ទស្ស អច្ចុតំ ឥសិំ;

ទិស្វាន តំ ភារទ្វាជោ, សម្មោទិ ឥសិនា សហ។

១០០៨។

“កច្ចិ នុ ភោតោ កុសលំ, កច្ចិ ភោតោ អនាមយំ;

កច្ចិ ឧញ្ឆេន យាបេសិ, កច្ចិ មូលផលា ពហូ។

១០០៩។

“កច្ចិ ឌំសា មកសា ច, អប្បមេវ សរីសបា;

វនេ វាឡមិគាកិណ្ណេ, កច្ចិ ហិំសា ន វិជ្ជតិ”។

១០១០។

“កុសលញ្ចេ មេ ព្រហ្មេ, អថោ ព្រហ្មេ អនាមយំ;

អថោ ឧញ្ឆេន យាបេមិ, អថោ មូលផលា ពហូ។

១០១១។

“អថោ ឌំសា មកសា ច, អប្បមេវ សរីសបា;

វនេ វាឡមិគាកិណ្ណេ, ហិំសា មយ្ហំ ន វិជ្ជតិ។

១០១២។

“ពហូនិ វស្សបូគានិ, អស្សមេ វសតោ មម;

នាភិជានាមិ ឧប្បន្នំ, អាពាធំ អមនោរមំ។

១០១២។

“ស្វាគតំ តេ មហាព្រហ្មេ, អថោ តេ អទុរាគតំ;

អន្តោ បវិស ភទ្ទន្តេ, បាទេ បក្ខាលយស្សុ តេ។

១០១៣។

“តិន្ទុកានិ បិយាលានិ, មធុកេ កាសុមារិយោ;

ផលានិ ខុទ្ទកប្បានិ, ភុញ្ជ ព្រហ្មេ វរំ វរំ។

១០១៤។

“ឥទម្បិ បានីយំ សីតំ, អាភតំ គិរិគព្ភរា;

តតោ បិវ មហាព្រហ្មេ, សចេ ត្វំ អភិកង្ខសិ”។

១០១៥។

“បដិគ្គហិតំ យំ ទិន្នំ, សព្ពស្ស អគ្ឃិយំ កតំ;

សញ្ជយស្ស សកំ បុត្តំ, សិវីហិ វិប្បវាសិតំ;

តមហំ ទស្សនមាគតោ, យទិ ជានាសិ សំស មេ”។

១០១៦។

“ន ភវំ ឯតិ បុញ្ញត្ថំ, សិវិរាជស្ស ទស្សនំ;

ᨿᨬ᩠ᨬ ᨠᨧᩥ ᨷᨲ᩠ᨳᨿᨲᩥ, ᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᩁᩥᨿᩴ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ;

ᨿᨬ᩠ᨬ ᨣᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᨲᩴ ᨴᩤᩈᩥᩴ, ᨴᩤᩃᩥᩴ ᨴᩤᩈᨻ᩠ᨻᩤ ᨷᨧ᩠ᨨᩈᩥ᪨

᪑᪐᪐᪘᪨

“ᩋᨳ ᨧᩤ ᨲᩔᩤ ᨿᩤᨲᩤᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩤ ᨶᩮᨠᨿᩤᨶᩥᨠᩤ;

ᨶ ᨲᩔ ᨷᨠᩤᨠᩤ ᨧᩥᨯ᩠ᨲᩥ, ᨴᨲ᩠ᨳ ᨴᨬ᩠ᨬᩤᨻ᩠ᨻᩤ ᨸᩤᩉᩩᩃ”᪨

᪑᪐᪐᪙᪨

“ᩋᨦ᩠ᨣᩩᨭ᩠ᨮᨷᩮᨷᩥᩉᩴ ᨷᨠᩤᨲᩤ [ᨷᨠᩤᨲᩤ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)], ᨳᩤᩉᩴ ᨿᩤᨵᩥᨶᨿᩤᨠᩤᨲᩤ;

ᩈᩤᩉᩩ ᨴᩔᨶᨿᩁᩥᨿᩤᨲᩴ, ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨧᩤᨷᩈᩤ ᩈᨴᩤ ᩈᩩᨷᩃᩤ᪨

᪑᪐᪑᪐᪨

“ᩋᨦ᩠ᨣᩦᩁᩈᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩥᩅᩥᩁᩣᨩᩣ, ᩈᩥᩅᩦᩉᩥ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨧᩤᩁᩥᨶᩮᩣ;

ᨲᨿᩴ ᨴᩔᨶᨿᩤᨠᩤᨲᩤ, ᨿᨴᩥ ᨩᩤᨶᩤᩈᩥ ᩈᩴᩈ ᨷᨿ”᪨

᪑᪐᪑᪑᪨

“ᩅᩩᩈ ᨷᩈᩃᩥ ᨿᩉᩤᨷᩤᨷᩉᩩ, ᨷᨭ᩠ᨮᨲᩤ ᨠᨯ᩠ᨰᨿᩤᨴᨳᩤ;

ᨿᨲ᩠ᨳ ᨷᨧᩔᨲ᩠ᨲᨷᩁᩤ ᩁᩣᨩᩣ, ᩈᩉ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩈᨿᩩᨲᩥ᪨

១០១១។

“ឆាទេន្តា ព្រាហ្មណចណ្ឌិ, អាសណ្ឋា យសំ ឌជំ;

ចយុចាឃឹ លយា សេតិ, ឌាតចេង តយស្សតិ។

១០១២។

“ឧទេត តិលា បដិស្សន្តិ, ភាភាបលឆរា ទុយា;

ស្កុកុតា អក្ខក្សុជាច តិលា អញ្ញាតបន្តតា។

១០១៣។

“ឆចស្សកណ្ណា ពឌិរា, សាលិ ឆត្តភយាលុចា;

សយ្យេចឆន្តិ ចារេតភ, សកិ បឹតាច យាណចា។

១០១៤។

“ស្កបរិ ទុយបរិយាទេយុ, សក្កិតិទេយាច សុឃ្យេទេ;

តន្ទុហា ពោកិលសញ្ញា, សយ្យតន្តិ ទុយា ទុយិ។

១០១៥។

“អចញ្ឆនេត្តច កណ្តត្ថិ, សាចាបត្តសយឹទិតា;

ទេយឃនេត្តច អាកត្តិ, ទេយាឌឃន្តិ តិចាសិតំ;

ຍຕ຺ຖ ເວສ຺ສນ຺ຕເຣາ ຣາຊາ, ສຫ ປຸເຕ຺ຕຫິ ສມ຺ມຕິ.

໑໐໑໗.

“ສາເຣເຣຕ຺ຕາ (ວາຫຸລຈ຺ຸລີ, ອາສຂ຺ຸຍາ ຍນິ ຂຂິ;

ຈຍຸຈາສີ ລຍາ ເສຕິ, ຂາຕເຈຊ ຕຍ຺ຍຕິ.

໑໐໑໘.

“ກເຣຣິຍາລິ ຈິຕຕາ, ກ຺ຸຍິກາເກ ຍເຕາເຣຍ;

ສຂ຺ຸລີຫຣິຕາ ກ຺ຸຍິ, ຕ ຕຕ຺ຖ໌ສເຕ ຣເຂາ.

໑໐໑໙.

“ຍພ຺ຸຣກິຈສກ຺ກາສາ, ຕ຺ຸລຜສ຺ຍສຍ຺ຸບຍາ;

ຕິຫາຕິ ຕາຕິຈຕ຺ຕິ, ສຍຕ຺ຕາ ຈຕຸຣຂ຺ຸລີ.

໑໐໒໐.

“ອມ຺ພາ ຂມ຺ພູ ກປິຕ຺ຖາ ຈ, ຕີເຈ ປກ຺ກາ ຈຸທຸມ຺ພຣາ;

ປຣິເກາເກຫິ ຣຸເກ຺ຂຫິ, ຈຕ຺ ຕ຺ ຣຕິຈຂ຺ຕ໌.

໑໐໒໑.

“ចេញ្ញុទិយចល្លាសត្តិកំ , យច្ឆក្បូល្លតិសេចិតំ;

សុចិំ សុគន្ធំ សលិលំ, អាបោ តត្ថបិ សន្តិ៍

១០៦១៍

“តស្សាចិន្ទេទេ ទេបិក្លួទេហិ, ក្ខុយិកាគេ យេភោទេយ;

បក្ខុប្បលសញ្ញាត្តា, ទេចាភយិច ភត្តេភ៍

១០៦២៍

“តីលិ ក្ខប្បលឌាតាតិ, តស្មិំ សទសិ ព្រោហ្មណ;

ជិជិត្វា តីលិកេភកាតិ, សេតា លោហិតកាតិ ច៍

១០៦៣៍

“ទេលាយាច តត្ថ បក្ខុយា, សេតសេវាគន្ធិកេហិ ច;

គលម្ពុកេហិ សញ្ញាទេត្តា, មុចលិន្ទេត្តា ភាយ សោ សទេរា៍

១០៦៤៍

“អទេឆត្ត បក្ខុយា ផុល្លា, អបទិឃត្តាច ជិស្សទេ;

គិយ្យាទេហយត្តិកា ផុល្លា, ឌណ្ឌុតល្លា ក្ខបត្តទេរា៍

១០៦៥៍

“ສຸຣຠີ ສມ຺ປວາຍນ຺ຕິ, ວິຈິຕ຺ຕປຸປ຺ຜສນ຺ຖຕາ;

ຠມຣາ ປຸປ຺ຜຄເນ຺ຘນ, ສມນ຺ຕາ ອຠິນາທິຕາຯ

໑໐໒໗ຯ

“ອເຖຕ຺ຖ ຫໍສຄຕ຺ຕສຸຂີ, ນຸກ຺ລາ ທິຕ຺ຖິ ໂຕາຫຸລາ;

ກຓ຺ຏາ ປາຕລີ ຜຸລ຺ລາ, ໂກວິລາຣາ ຈ ປຸປ຺ຜິຕາຯ

໑໐໒໘ຯ

“ອເງ຺ກາລາ ກຕ຺ຖິກາຣາ ຈ, ປາເວຣຎ຺ຎາ ຈ ປຸປ຺ຜິຕາ;

ວາຣຓາ ວຍຕາ [ມາຍຕາ (ສີ. ປີ.), ວຸຍ຺ຫາ (ສ຺ຍາ.)] ຣຸກ຺ຂາ, ມຸຈລິນ຺ທກ຺ມຸກເຕາ [ມຸຈລິນ຺ທມຸກເຕາ (ສີ. ປີ.)] ມເຫຯ

໑໐໒໙ຯ

“ສິຣີສາ ເສຕປາຣີສາ [ເສຕວາຣີສາ (ສີ. ປີ.)], ສາຣຸ ວາຍນ຺ຕິ ປທ຺ມກາ;

ຕິຄ຺ຄຸລີ ສິຣີຕິຄ຺ຄຸລີ [ສຣຕິຄ຺ຄຸລີ (ກ.)], ອສນາ ເຈຕ຺ຖ ປຸປ຺ຜິຕາຯ

໑໐໓໐ຯ

“ປກ຺ກຣາ [ປກ຺ຂຣາ (ສ຺ຍາ.), ປກ຺ກລີ (ກ.)] ພາຫຸລີ ໂສລີ, ໂສາກຍ຺ຎຸຕາ ຈ ປຸປ຺ຜິຕາ;

ເກຕກາ ກຓິກາຣາ ຈ, ກຓເວຣາ ຈ ປຸປ຺ຜິຕາຯ

᪁᪀᪃᪅᪨

“ᩋᨩ᩠ᨩᩩᨶᩣ ᩋᨩ᩠ᨩᩩᨠᨱ᩠ᨱᩣ ᨧ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾᩣ ᨧ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩥᨲᩣ;

ᩈᩩᨸᩩᨸ᩠ᨹᩥᨲᨣ᩠ᨣᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨩ᩠ᨩᩃᨶ᩠ᨲᩮᩅ ᨠᩥᩴᩈᩩᨠᩣ᪨

᪁᪀᪃᪆᪨

“ᩈᩮᨲᨸᨱ᩠ᨱᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨸᨱ᩠ᨱᩣ, ᨠᨴᩃᩥᨿᩮᩣ ᨠᩩᩈᩩᨾ᩠ᨽᩁᩣ;

ᨵᨶᩩᨲᨠ᩠ᨠᩣᩁᩦ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩮᩉᩥ, ᩈᩦᩈᨸᩣᩅᩁᨱᩣᨶᩥ ᨧ᪨

᪁᪀᪃᪇᪨

“ᩋᨧ᩠ᨨᩥᩅᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᩅᩣ [ᩈᨻᩃᩥ (ᩈᩦ᪨), ᩈᩥᨾᩃᩥ (ᨸᩦ᪨)] ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ, ᩈᩃ᩠ᩃᨠᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩥᨲᩣ;

ᩈᩮᨲᨣᩮᩁᩩ ᨧ ᨲᨣᩁᩣ, ᨾᩴᩈᩥᨠᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᩩᩃᩣᩅᩁᩣ᪨

᪁᪀᪃᪈᪨

“ᨴᩉᩁᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨧ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩣ ᨧ, ᩋᨠᩩᨭᩥᩃᩣ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩥᨲᩣ;

ᩋᩔᨾᩴ ᩏᨽᨲᩮᩣ ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨣ᩠ᨿᩣᨣᩣᩁᩴ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ᪨

᪁᪀᪃᪉᪨

“ᩋᨳᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨴᨠᨶ᩠ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨻᩉᩩᨩᩣᨲᩮᩣ ᨹᨱᩥᨩ᩠ᨩᨠᩮᩣ;

ᨾᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨠᩁᨲᩥᨿᩮᩣ, ᩈᩮᩅᩣᩃᩈᩦᩈᨠᩣ ᨻᩉᩪ᪨

᪑᪐᪓᪖᪨

“ᩑᩖᩣᨷᨧᨲ᩠ᨲᩣ [ᩑᩖᩣᨷᨧᨲ᩠ᨲᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᩑᩃ᩠ᩃᩣᨻᩦᨭᩴ, ᨿᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣ ᩉᩥᨦ᩠ᨣᩩᨩᩣᩃᩥᨠᩣ;

ᨣᩣᩈᩥᨿᨠᨬ᩠ᨧᩩᨠᩮᨠᩣ [ᨣᩣᩈᩥᨿᩣ ᨠᩮᨠᩣᨬ᩠ᨧᩩᨠᩮᨠᩣ (ᨠ᪨)] ᩮᨧᨲ᩠ᨳ, ᨻᩉᩪ ᨲᩥᨶᩮᨧᨠᩅᩋᨷ᩠ᨷᨠᩣ᪨

᪑᪐᪓᪗᪨

“ᨩᩃᨿᩪᨳᩮᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩣ [ᨩᩃᨿᩪᨳᩮᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨), ᨩᩃᩋᨿᩪᨳᩮᨠᩉᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)], ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩤᨴᨷᩣ;

ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨶᩣᩁᩥᨿᩣᨾᩣᨲᩴ, ᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨶᩴ ᨽ ᩃᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

᪑᪐᪓᪘᪨

“ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩈᩁᩴ ᨾᩩᨧᩃᩥᨶ᩠ᨴᩴ, ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨽᨶᩣ;

ᨯᩣᨠᩮᩣᨧᩮᩁᩉᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩣ, ᩅᨶᩴ ᨲᩴ ᩏᨷᩈᩮᩣᨽᨲᩥ᪨

᪑᪐᪓᪙᪨

“ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩣᨾᩴ ᨶᩣᩁᩥᨿᩣᨾᩣᨲᩴ, ᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨶᩴ ᨽ ᩃᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ;

ᨶᩦᩃᨷᩩᨷ᩠ᨹᩦ ᩈᩮᨲᩅᩣᩁᩦ, ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩥᨲᩣ ᨣᩥᩁᩥᨠᨱ᩠ᨱᩥᨠᩣ;

ᨠᩃᩮᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ [ᨠᨭᩮᩁᩩᨠᩮᩉᩥ (ᩈᩦ᪨), ᨠᨭᩮᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ (ᨷᩦ᪨)] ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩣ, ᩅᨶᩴ ᨲᩴ ᨲᩩᩃᩈᩦᩉᩥ ᨧ᪨

᪑᪐᪔᪐᪨

“សម្ពុទ្ធេពច កេត្តក, បុប្ផសាខាហិ តំ ចតំ;

កមរា បុប្ផកេត្តក, សមត្ថា មកិតាឌិតា។

១០៨៤។

“តិលិ កក្ការុជាតាតិ, តុម្ពិ សរសិ ព្រាហុល;

កុម្ភមត្ថាតិ ឆេកាតិ, មុរជមត្ថាតិ តា ស្វេកា។

១០៨៥។

“អនេឆត្ថ សាសេបិ ពហុកា, ភាឌិមោ [ភាទិមោ (ក។)] ហរិតាឃុតា;

អសី តាលិច តិដ្ឋន្តិ, ឆេជ្ជា ព្ទក្តិចរា ពហុ។

១០៨៦។

“អបេយ្យាជិ ឃុទិឃចល្លី ច, កាញ្ច្រាមា [កោញ្ច្រាមា (ក។)] មធុកត្តិមា;

អសោកា មុឌមត្តិ ច, ចល្លិកា ផុឌ្ឍបុប្ផិមា។

១០៨៧។

“កោរណ្ឌកា អនោជា ច, បុប្ផិតា ភាគមល្លិកា [ភាគចល្លិកា (សី។ បី។)];

រុក្ខមារុយ្ហ តិដ្ឋន្តិ, ផុល្លា កិំសុកវល្លិយោ។

១០៨៨។

“កដេរុហា ច វាសន្តិ, យូថិកា មធុគន្ធិយា;

និលិយា សុមនា ភណ្ឌី, សោភតិ បទុមុត្តរោ។

១០៣៦។

“បាដលី សមុទ្ទកប្បាសី, កណិការា ច បុប្ផិតា;

ហេមជាលេវ ទិស្សន្តិ, រុចិរគ្គិ សិខូបមា។

១០៣៧។

“យានិ តានិ ច បុប្ផានិ, ថលជានុទកានិ ច;

សព្ពានិ តត្ថ ទិស្សន្តិ, ឯវំ រម្មោ មហោទធិ។

១០៣៨។

“អថស្សា បោក្ខរណិយា, ពហុកា វារិគោចរា;

រោហិតា នឡបី [នឡបេ (ក។)] សិង្គូ, កុម្ភិលា មករា សុសូ។

១០៣៩។

“មធុ ច មធុលដ្ឋិ ច, តាលិសា ច បិយង្គុកា;

កុដន្ទជា ភទ្ទមុត្តា [ឧត្តកា ភទ្ទមុដ្ឋា ច (ក។)], សេតបុប្ផា ច លោលុបា។

១០៩០.

“សុរភី ច រុក្ខា តគរា, ពហុកា តុង្គវណ្ដកា [តុង្គវល្លិកា (ក.)];

បទ្មកា នរទា កុដ្ឋា, ឈាមកា ច ហរេណុកា.

១០៩១.

“ហលិទ្ទកា គន្ធសិលា, ហិរិវេរា ច គុគ្គុលូ;

វិភេទិកា ចោរកា កុដ្ឋា, កប្បូរា ច កលិង្គុកា.

១០៩២.

“អថេត្ថ សីហព្យគ្ឃា ច, បុរិសាលូ ច ហត្ថិយោ;

ឯណេយ្យា បសទា ចេវ, រោហិច្ចា សរភា មិគា.

១០៩៣.

“កោដ្ឋសុណា សុណោបិ ច, តុលិយា នឡសន្និភា;

ចាមរី ចលនី លង្ឃី, ឈាបិតា មក្កដា បិចុ.

១០៩៤.

“កក្កដា កដមាយា ច, ឥក្កា គោណសិរា ពហូ;

ខគ្គា វរាហា នកុលា, កាឡកេត្ថ ពហូតសោ.

១០៩៣។

“មហិំសា សោណសិង្គាលី, បម្បកា ច សមន្តតោ;

អាកុច្ឆា បចលិកា ច, ចិត្រកា ចាបិ ទីបិយោ។

១០៩៤។

“បេលកា ច វិឃាសាទា, សីហា គោគណិសាទកា;

អដ្ឋបាទា ច មោរា ច, ភស្សរា ច កុកុត្ថកា។

១០៩៥។

“ចង្កោរា កុក្កុដា នាគា, អញ្ញមញ្ញំ បកូជិនោ;

ពកា ពលាកា នជ្ជុហា, ទិន្ទិភា កុញ្ជវាជិតា [កុញ្ជវាទិកា (សី. បី.)]។

១០៩៦។

“ព្យគ្ឃិនសា លោហបិដ្ឋា, បម្មកា [បម្បកា (សី. បី.), ចប្បកា (ស្យា.), បព្ពកា (ក.)] ជីវជីវកា;

កបិញ្ជរា តិត្តិរាយោ, កុលា ច បដិកុត្ថកា។

១០៩៧។

“មន្ទាលកា ចេលកេដុ, ភណ្ឌុតិត្តិរនាមកា;

ចេលាវកា បិង្គលិយោ [បិង្គុលិយោ (សី។ បី។)], គោដកា អង្គហេតុកា។

២០៧០។

“ករវិយា ច សក្កា ច, ឧហុង្ការា ច កុក្កុហា;

នានាទិជគណាកិណ្ណា, នានាសរវិកូជិតា។

២០៧១។

“អថេត្ថ សកុណា សន្តិ, នីលកា [សាដ្ដកា (ក។)] មញ្ជុភាណិកា;

មោទន្តិ សហ ភរិយាហិ, អញ្ញមញ្ញំ បកូជិនោ។

២០៧២។

“អថេត្ថ សកុណា សន្តិ, ទិជា មញ្ជុស្សរា សិតា;

សេតច្ឆិកូដា ភទ្រក្ខា, អណ្ឌជា ចិត្រពេខុណា។

២០៧៣។

“អថេត្ថ សកុណា សន្តិ, ទិជា មញ្ជុស្សរា សិតា;

សិខណ្ឌី នីលគីវាហិ, អញ្ញមញ្ញំ បកូជិនោ។

២០៧៤។

“កុកុត្ថកា កុឡីរកា, កោដ្ឋា បោក្ខរសាតកា;

កាឡេមយ្យា ពាលិយក្ខា, កទម្ពា សុវសាឡព្ពកា។

១០៥៣។

“ហលិទ្ទា លោហិតា សេតា, អថេត្ថ នលកា ពហូ;

ចារណា ភិក្ករាគា ច, កទម្ពា សុវកោកិលា។

១០៥៤។

“ឧក្កុសា កុររា ហំសា, អាដា បរិវទេន្តិកា;

បាកហំសា អតិពលា, នជ្ជុហា ជីវជីវកា។

១០៥៥។

“បារេវតា រវិហំសា, ចក្កវាកា នទីចរា;

វារណាភិរុទា រម្មា, ឧភោ កាលូបកូជិនោ។

១០៥៦។

“អថេត្ថ សកុណា សន្តិ, នានាវណ្ណា ពហូ ទិជា;

មោទន្តិ សហ ភរិយាហិ, អញ្ញមញ្ញំ បកូជិនោ។

១០៥៧។

“ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨠᩩᨱᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩣᨶᩣᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᨻᩉᩪ ᨴᩥᨩᩣ;

ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨾᨬ᩠ᨩᩪ ᨶᩥᨠᩪᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᨧᩃᩥᨶ᩠ᨴᨾᩩᨽᨲᩮᩣᩈᩁᩴ.

᪂᪀᪆᪀.

“ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨠᩩᨱᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩁᩅᩥᨿᩣ ᨶᩣᨾ ᨲᩮ ᨴᩥᨩᩣ [ᨠᩁᩅᩦ ᨶᩣᨾ ᨲᩮ ᨴᩥᨩᩣ (ᩈᩦ. ᨸᩦ.)];

ᨾᩮᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩉ ᨽᩁᩥᨿᩣᩉᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᨠᩪᨩᩥᨶᩮᩣ.

᪂᪀᪆᪁.

“ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨠᩩᨱᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩁᩅᩥᨿᩣ ᨶᩣᨾ ᨲᩮ ᨴᩥᨩᩣ;

ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨾᨬ᩠ᨩᩪ ᨶᩥᨠᩪᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᨧᩃᩥᨶ᩠ᨴᨾᩩᨽᨲᩮᩣᩈᩁᩴ.

᪂᪀᪆᪂.

“ᩑᨱᩮᨿ᩠ᨿᨸᩈᨴᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩴ, ᨶᩣᨣᩈᩴᩈᩮᩅᩥᨲᩴ ᩅᨶᩴ;

ᨶᩣᨶᩣᩃᨲᩣᩉᩥ ᩈᨬ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ, ᨠᨴᩃᩦᨾᩥᨣᩈᩮᩅᩥᨲᩴ.

᪂᪀᪆᪃.

“ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᩣᩈᩮᨸᩥ ᨻᩉᩩᨠᩣ [ᩈᩣᨾᩣ ᨻᩉᩩᨠᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)], ᨶᩦᩅᩣᩁᩮᩣ ᩅᩁᨠᩮᩣ ᨻᩉᩩ;

ᩈᩣᩃᩥ ᩋᨠᨭ᩠ᨮᨸᩣᨠᩮᩣ ᨧ, ᩏᨧ᩠ᨨᩩ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᨸ᩠ᨸᨠᩮᩣ.

᪂᪀᪆᪄.

“អយំ ឯកបទី ឯតិ, ឧជុំ គច្ឆតិ អស្សមំ;

លុខំ [លុក្ខំ (ស្យា. ក.)] បិបាសំ អរតី, តត្ថ បត្តោ ន ចិន្តតិ;

យត្ថ វេស្សន្តរោ រាជា, សហ បុត្តេហិ សម្មតិ.

១០៨៣.

“ធារេន្តោ ព្រាហ្មណវណ្ណំ, អាសទញ្ច មសំ ជដំ;

ចម្មវាសី ឆមា សេតិ, ជាតវេទំ នមស្សតិ”.

១០៨៤.

ឯតំ សុត្វា ព្រាហ្មពន្ធុ, ឥសិំ កត្វា បទក្ខិណំ;

ឧទគ្គចិត្តោ បក្កាមិ, យត្ថ វេស្សន្តរោ អហុ”.

មហាវនវណ្ណនា.

ទារកបព្វំ

១០៨៥.

“ឧដ្ឋេហិ ជាលិ បតិដ្ឋ, បោរាណំ វិយ ទិស្សតិ;

ព្រាហ្មណំ វិយ បស្សាមិ, នន្ទិយោ មាភិកីររេ”.

១០៨៨។

“អហម្បិ តាត បស្សាមិ, យោ សោ ព្រហ្មាវ ទិស្សតិ;

អទ្ធិកា វិយ [អដ្ឋិកា វិយ (សី។ បី។)] អាយាតិ, អតិថី នោ ភវិស្សតិ”។

១០៨៩។

“កច្ចិ នុ ភោតោ កុសលំ, កច្ចិ ភោតោ អនាមយំ;

កច្ចិ ឧញ្ឆេន យាបេថ, កច្ចិ មូលផលា ពហូ។

១០៩០។

“កច្ចិ ឌំសា មកសា ច, អប្បមេវ សរីសបា;

វនេ វាឡមិគាកិណ្ណេ, កច្ចិ ហិំសា ន វិជ្ជតិ”។

១០៩១។

“កុសលញ្ចេវ នោ ព្រហ្មេ, អថោ ព្រហ្មេ អនាមយំ;

អថោ ឧញ្ឆេន យាបេម, អថោ មូលផលា ពហូ។

១០៩២។

“អថោ ឌំសា មកសា ច, អប្បមេវ សរីសបា;

វនេ វាឡមិគាកិណ្ណេ, ហិំសា អម្ហំ [មយ្ហំ (ស្យា។ ក។)] ន វិជ្ជតិ”។

១០៥២។

“សត្ត នោ មាសេ វសតំ, អរញ្ញេ ជីវសោកិនំ [ជីវិសោកិនំ (ស្យា)];

ឥទម្បិ បឋមំ បស្សាម, ព្រាហ្មណំ ទេវវណ្ណិនំ;

អាទាយ វេឡុវំ ទណ្ឌំ, អគ្គិហុត្តំ កមណ្ឌលុំ។

១០៥៣។

“ស្វាគតំ តេ មហាព្រហ្មេ, អថោ តេ អទុរាគតំ;

អន្តោ បវិស ភទ្ទន្តេ, បាទេ បក្ខាលយស្សុ តេ។

១០៥៤។

“តិន្ទុកានិ បិយាលានិ, មធុកេ កាសុមារិយោ;

ផលានិ ខុទ្ទកប្បានិ, ភុញ្ជ ព្រហ្មេ វរំ វរំ។

១០៥៥។

“ឥទម្បិ បានីយំ សីតំ, អាភតំ គិរិគព្ភរា;

តតោ បិវ មហាព្រហ្មេ, សចេ ត្វំ អភិកង្ខសិ។

១០៥៦។

“អថ ត្វំ កេន វណ្ណេន, កេន វា បន ហេតុនា;

អនុប្បត្តោ ព្រហារញ្ញំ, តំ មេ អក្ខាហិ បុច្ឆិតោ”។

១០៩៨។

“យថា វារិវហោ បូរោ, សព្ពកាលំ ន ខីយតិ;

ឯវំ តំ យាចិតាគច្ឆិំ, បុត្តេ មេ ទេហិ យាចិតោ”។

១០៩៩។

“ទទាមិ ន វិកម្បាមិ, ឥស្សរោ នយ ព្រាហ្មណ;

បាតោ គតា រាជបុត្តី, សាយំ ឧញ្ឆាតោ ឯហិតិ”។

១១០០។

“ឯករត្តិំ វសិត្វាន, បាតោ គច្ឆសិ ព្រាហ្មណ;

តស្សា ន្ហាតេ ឧបឃាតេ, អថ នេ មាលធារិនេ”។

១១០១។

“ឯករត្តិំ វសិត្វាន, បាតោ គច្ឆសិ ព្រាហ្មណ;

នានាបុប្ផេហិ សញ្ឆន្នេ, នានាគន្ធេហិ ភូសិតេ;

នានាមូលផលាកិណ្ណេ, គច្ឆ ស្វាទាយ ព្រាហ្មណ”។

១០០១៍

“ភ ចាសយកិទោចាយិ, កយតិ យឃ្យារុក្ខតិ;

អត្តទាឃោបិ យេ អស្ស, កន្ធ្ឋេញ្ញាច ទេឆសក៍

១០០២៍

“ភ ហេតា ឃាចឃោកិ តំ, អត្តទាឃស្ស កាទិឃា;

ត្ថត្វិឃោ យត្ត [ត្ថត្វិកាយត្ត (ក៍)] ឌាតត្តិ, សត្តា កណ្ហត្តិ ចាយតោ៍

១០០៣៍

“សទ្ធាឃ ទាតិ ទទតោ, យាសិ អទក្ខិ យាចតេ;

អត្តទាឃយោ សា កឃិទា, កន្ធ្ឋេញ្ញាច ទេឆសក៍

១០០៤៍

“អាយត្តឃស្ស តេ បុត្តេ, យា តេ យាចទយង្គស្ស;

សទ្ធាឃ ទាតិ ទទតោ, ឧចិ បុញ្ញា បចន្តិ៍

១០០៥៍

“អាយត្តឃស្ស តេ បុត្តេ, យា តេ យាចទយង្គស្ស;

ມາທິສສ຺ສ ທນໍ ທ຺ວາ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ”

໑໑໐໗

“ສເຈ ຕ຺ວໍ ນິຈ຺ຉເສ ທຏ຺ຐຸໍ, ມມ ພຣິຍໍ ປຕິຎ຺ຎາຕໍ;

ອຍ຺ຍກສ຺ສປິ ເນສ຺ສຫິ, ຊາລິໍ ກຓ຺ຫາຊິນໍ ອຸເພ

໑໑໐໘

“ອິເມ ກຸມາເຣ ທິສ຺ວານ, ມຎ຺ຊຸເກ ປິຍພາຓິເນ;

ປຕີເຕາ ສຸມເນາ ວິເຕ຺ຕາ, ພຫຸໍ ທສ຺ສຕິ ເຕ ທນໍ”

໑໑໐໙

“ອເຈ຺ຉທສ຺ສ ກາມາຫິ, ຣາຊປຸຕ຺ຕ ສຸເຓາຫິ ເມ;

ຣາຊທຓ຺ຑາຍ ມໍ ທຊ຺ຊາ, ວິກ຺ກິເຓຍ຺ຍ ຫເນຍ຺ຍ ວາ;

ຊິເນາ ທນຎ຺ຈ ທາເສ ຈ, ຄາຣຍ຺ຫສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ”

໑໑໑໐

“ອິເມ ກຸມາເຣ ທິສ຺ວານ, ມຎ຺ຊຸເກ ປິຍພາຓິເນ;

ອເຍ຺ຍ ວິເຕາ ມຫາຣາຊາ, ສິວີນໍ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒເນາ;

ລທ຺ຘາ ປີຕິເສາມນສ຺ສໍ, ພຫຸໍ ທສ຺ສຕິ ເຕ ທນໍ”

៧១១១.

“នាហំ តយិ ករិស្សាមិ, យំ មំ ត្វំ អនុយាចសិ;

ទារកេ ច អហំ តេស្សំ, ព្រាហ្មណា បរិចារកេ”.

៧១១២.

“តតោ កុមារា ព្យថិតា [ព្យធិតា (សី. បី. ក.)], សុត្វា លុទ្ទស្ស ភាសិតំ;

តេន តេន បធាវិំសុ, ជាលិ កណ្ហាជិនា ចុភោ”.

៧១១៣.

“ឯហិ តាត បិយបុត្ត, បូរេថ មម បារមិំ;

ហទយំ មេភិសិញ្ចេថ, ករោថ វចនំ មម.

៧១១៤.

“យានា នាវា ច មេ ហោថ, អចលា ភវសាគរេ;

ជាតិបារំ តរិស្សាមិ, សន្តារេស្សំ សទេវកំ”.

៧១១៥.

“ឯហិ អម្ម បិយធីតិ, បូរេថ មម បារមិំ [បិយា មេ ទានបារមី (ស្យា. ក.)];

ហទយំ មេភិសិញ្ចថ, ករោថ វចនំ មម។

២១១៦។

“យាននាវា ច មេ ហោថ, អចលា ភវសាគរេ;

ជាតិបារំ តរិស្សាមិ, សន្តារេស្សំ សទេវកំ”។

២១១៧។

“តតោ កុមារេ អាទាយ, ជាលិំ កណ្ហាជិនំ ឧភោ;

ព្រាហ្មណស្ស អទា ទានំ, សិវីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនោ។

២១១៨។

“តតោ កុមារេ អាទាយ, ជាលិំ កណ្ហាជិនំ ឧភោ;

ព្រាហ្មណស្ស អទា វិត្តោ, បុត្តកេ ទានមុត្តមំ។

២១១៩។

“តទាសិ យំ ភិំសនកំ, តទាសិ លោមហំសនំ;

យំ កុមារេ បទិន្នម្ហិ, មេទនី សម្បកម្បថ។

២១២០។

“តទាសិ យំ ភិំសនកំ, តទាសិ លោមហំសនំ;

យំ បញ្ជលិកតោ រាជា, កុមារេ សុខវច្ឆិតេ;

ព្រាហ្មណស្ស អទា ទានំ, សិវីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនោ”។

១០១០។

“តតោ សោ ព្រាហ្មណោ លុទ្ទោ, លតំ ទន្តេហិ ឆិន្ទិយ;

លតាយ ហត្ថេ ពន្ធិត្វា, លតាយ អនុមជ្ជថ [អនុបជ្ជថ (ក។)]។

១០១១។

“តតោ សោ រជ្ជុមាទាយ, ទណ្ឌញ្ចាទាយ ព្រាហ្មណោ;

អាកោដយន្តោ តេ នេតិ, សិវិរាជស្ស បេក្ខតោ”។

១០១២។

“តតោ កុមារា បក្កាមុំ, ព្រាហ្មណស្ស បមុញ្ចិយ;

អស្សុបុណ្ណេហិ នេត្តេហិ, បិតរំ សោ ឧទិក្ខតិ។

១០១៣។

“វេធមស្សត្ថបត្តំវ, បិតុ បាទានិ វន្ទតិ;

បិតុ បាទានិ វន្ទិត្វា, ឥទំ វចនមព្រវិ។

១១១២។

“អម្មា ច តាត និក្ខន្តា, ត្វញ្ច នោ តាត ទស្សសិ;

យាវ អម្មម្បិ បស្សេយ្យុ, អថ នោ តាត ទស្សសិ។

១១១៣។

“អម្មា ច តាត និក្ខន្តា, ត្វញ្ច នោ តាត ទស្សសិ;

មា នោ ត្វំ តាត អទទា, យាវ អម្មាបិ ឯតុ នោ;

តទាយំ ព្រាហ្មណោ កាមំ, វិក្កិណាតុ ហនាតុ វា។

១១១៤។

“ពលង្កបាទោ [បិលង្កបាទោ (ក។)] អន្ធនខោ [អទ្ធនខោ (សី។ ស្យា។ បី។)], អថោ ឱវទ្ធបិណ្ឌិកោ [ឱពទ្ធបិណ្ឌិកោ (ក។)];

ទីឃុត្តរោដ្ឋោ ចបលោ, កឡារោ ភគ្គនាសកោ។

១១១៥។

“កុម្ភោទរោ ភគ្គបិដ្ឋិ, អថោ វិសមចក្ខុកោ;

លោហមស្សុ ហរិតកេសោ, វលីនំ តិលកាហតោ។

១១១៦។

“បិង្គលោ ច វិនតោ ច, វិកដោ ច ព្រហា ខរោ;

អឌិតានិ ច សន្តេន្ធា, អបត្យេស្សា កឃាតពោ។

២១២០។

“បត្យេស្សា ក្តកាហុ ឃតេក្លា, បំសេលាហិពេកាឌេតា;

កាយា អនព្ពាយាកយ្ល, ឆត៌ ហ៌ ពាព ឃាចតិ។

២១២១។

“តិឃយាតេ បិសាតេចត, ក៌ តុ ពាព ក្តកិក្លសិ;

អស្ថា ត្មុត តេព ហតយំ, អាឃសំ ចត្យហចាត្ថត៌។

២១២២។

“តេឃា តេតា ចាតេន្ធ ត ឌាតាសិ, ព្រាហ្មេណត ឆតេតសិតា;

អង្ហាឃិតេកត លុតេន្គត, តេឃា តេតា កាតេចាច ឃុប្អតិ។

២១២៣។

“ព្តតេឆច អង្គហំ កណ្យា, ត សា ឌាតាតិ កិស្ថិត្ហិ;

ឃិកិច សិនសប្ទត្ហា, ឃ្មចា ហិតា បកត្គតិ។

២១២៤។

“ភ ខេ ញ្ញាណំ តឆា ឧក្កំ, លទ្ធា ហិ បុយុភា ញ្ញាណំ;

ឃញ្ញា អយុំ ភ បឃ្សាយិ, ចំ ខេ ឧក្កតទំ ញ្ញាខេតា៍

១១១៣៍

“ភ ខេ ញ្ញាណំ តឆា ឧក្កំ, លទ្ធា ហិ បុយុភា ញ្ញាណំ;

ឃញ្ញា តាចំ ភ បឃ្សាយិ, ចំ ខេ ឧក្កតទំ ញ្ញាខេតា៍

១១១៩៍

“ឃា ភ្ញភ កបលា អយុា, ចិននតួាឃ នុឆ្ឆតិ [នុឌ្ឍតិ (ឃ្យា៍ ក៍)];

កលាឌិភំ អបឃ្សត្តិ, កុយាទិ ចានុឆឃ្សតិ៍

១១១ល៍

“ខឃា ភ្ញភ កបខលា តាខតា, ចិននតួាឃ នុឆ្ឆតិ;

កលាឌិភំ អបឃ្សខត្តា, កុយាទិ ចានុឆឃ្សតិ៍

១១១ប៍

“ឃា ភ្ញភ កបលា អយុា, ចិនំ នុឆ្ឆតិ អឃ្សខយ;

កលាឌិភំ អបឃ្សត្តិ, កុយាទិ ចានុឆឃ្សតិ៍

១១១ង៍

“សោ នូន កបណោ តាតោ, ចិរំ រុច្ឆតិ អស្សមេ;

កណ្ហាជិនំ អបស្សន្តោ, កុមារិំ ចារុទស្សនិំ។

២១៣០។

“សា នូន កបណា អម្មា, ចិររត្តាយ រុច្ឆតិ;

អឌ្ឍរត្តេ វ រត្តេ វា, នទីវ អវសុច្ឆតិ។

២១៣១។

“សោ នូន កបណោ តាតោ, ចិររត្តាយ រុច្ឆតិ;

អឌ្ឍរត្តេ វ រត្តេ វា, នទីវ អវសុច្ឆតិ។

២១៣២។

“ឥមេ តេ ជម្ពុកា រុក្ខា, វេទិសា សិន្ទុវារកា [សិន្ទុវារិតា (ពហូសុ)];

វិវិធានិ រុក្ខជាតានិ, តានិ អជ្ជ ន ទិស្សរេ។

២១៣៣។

“អស្សត្ថា បនសា ចេមេ, និគ្រោធា ច កបិត្ថនា;

វិវិធានិ ផលជាតានិ, តានិ អជ្ជ ន ទិស្សរេ។

១២៣៣។

“ឥមេ តិដ្ឋន្តិ អារាមា, អយំ សីតូទកា [សីតោទិកា (សី។ បី។)] នទី;

យត្ថស្សុ បុត្តេ កីឡាយ, តានិ អជ្ជ ជហាមសេ។

១២៣៤។

“វិវិធានិ បុប្ផជាតានិ, អស្មិំ ឧបរិបព្ពតេ;

យានស្សុ បុត្តេ ធារេម, តានិ អជ្ជ ជហាមសេ។

១២៣៥។

“វិវិធានិ ផលជាតានិ, អស្មិំ ឧបរិបព្ពតេ;

យានស្សុ បុត្តេ ភុញ្ជាយ, តានិ អជ្ជ ជហាមសេ។

១២៣៦។

“ឥមេ នោ ហត្ថិកា អស្សា, ពលិពទ្ទា ច នោ ឥមេ;

យេហិស្សុ បុត្តេ កីឡាយ, តានិ អជ្ជ ជហាមសេ”។

១២៣៧។

“នីយមានា កុមារា តេ, បិតរំ ឯតទព្រវុំ;

អម្មំ អារោគ្យំ វជ្ជាសិ, ត្វញ្ច តាត សុខី ភវ។

២១៦៩។

“ឥមេ នោ ហត្ថិកា អស្សា, ពលិពទ្ទា ច នោ ឥមេ;

តានិ អយ្យាយ ទជ្ជេសិ, សោកំ តេហិ វិនេស្សតិ។

២១៧០។

“ឥមេ នោ ហត្ថិកា អស្សា, ពលិពទ្ទា ច នោ ឥមេ;

តានិ អយ្យា ឧទិក្ខន្តី, សោកំ បដិវិនេស្សតិ។

២១៧១។

“តតោ វេស្សន្តរោ រាជា, ទានំ ទត្វាន ខត្តិយោ;

បណ្ណសាលំ បវិសិត្វា, កលុណំ បរិទេវយិ”។

២១៧២។

“កំ ន្វជ្ជ ឆាតា តសិតា, ឧបរុជ្ឈន្តិ ទារកា;

សាយំ សំវេសនាកាលេ, កោ នេ ទស្សតិ ភោជនំ។

២១៧៣។

“កំ ន្វជ្ជ ឆាតា តសិតា, ឧបរុជ្ឈន្តិ ទារកា;

សាយំ សំវេសនាកាលេ, អយ្យា លាតយញ្ឆេ តោ។

១៨៤៣។

“កចិំ នុ បចិំ កណ្ហត្តិ, បត្តិកា អនុបាហតា;

សត្តា សុ្វេតហិ បិវេតហិ, កោ តេ ហត្ថេ ករេស្សតិ។

១៨៤៤។

“កចិំ នុ សោ ន លញ្ឆេយ្យ, សយុតា បហរិ យយ;

អហ្វសកាតំ បុត្តាតំ, អលញ្ជិ ចត ត្រោហ្វណោ។

១៨៤៥។

“ឃោបិ យេ ទាសិទាសស្ស, អញ្ញា ចា បត បេសិយោ;

តស្សាបិ សុចិហឹតស្ស, កោ លញ្ជី បហរិស្សតិ។

១៨៤៦។

“ចារិជេស្សច យេ សតោ, ខត្តស្ស កុបិតាយុនេ;

អកោ្កាសតិ បហតិ, បិតេយ បុតេ្ត អបស្សតោ។

១៨៤៧។

“អជ្ជ ចាហំ គេហត្វាន, លក្កំ ខត្តិយ ចាយតោ;

អានេស្សាមិ សកេ បុត្តេ, បុត្តានពិញ្ញាវេសា ទុវេលា.

២១៥៦.

“អដ្ឋានមេតំ [អដ្ឋា ហិ ឯតំ (បី.)] ទុក្ខរូបំ, យំ កុមារា វិហញ្ញរេ;

សតណ្ហា ឆយូមញ្ញាយ, កោ ទត្វា អត្ថបយតិ”.

២១៩០.

“សន្តិ កិរេទវយាហំសុ, តទា ឯកន្តិយា ខុស;

យស្ស នត្ថិ សកា មាតា, យថា នត្ថិ [បិតា អត្ថិ (ក.)] តថេវ សោ.

២១៩១.

“ឯហិ កញ្ហេ មរិស្សាម, នត្ថិ អត្ថោ ជីវិតេន នោ;

ទិន្នម្ហាតិ [ទិន្នម្ហាបិ (សី. ស្យា.), ទិន្នម្ហាសិ (ក.)] ជនិន្ទេន, ព្រាហ្មណស្ស ធនេសិនោ;

អច្ចាយិកស្ស លុទ្ធស្ស, យោ នោ គាវោវ សុម្ភតិ.

២១៩២.

“ឥមេ តេ ជម្ពុកា រុក្ខា, វេទិសា សិន្ទុវារកា;

វិវិធានិ រុក្ខជាតានិ, តានិ កញ្ហេ ជហាមសេ.

១០៩២។

“អស្សត្ថា បនសា ចេមេ, និគ្រោធា ច កបិត្ថនា;

វិវិធានិ ផលជាតានិ, តានិ កល្យាជហាមសេ។

១០៩៣។

“ឥមេ តិដ្ឋន្តិ អារាមា, អយំ សីតូទកា នទី;

យត្ថស្សុ បុព្វេ កីឡាយ, តានិ កល្យាជហាមសេ។

១០៩៤។

“វិវិធានិ បុប្ផជាតានិ, អស្មិំ ឧបរិបព្វតេ;

យានស្សុ បុព្វេ ធារេម, តានិ កល្យាជហាមសេ។

១០៩៥។

“វិវិធានិ ផលជាតានិ, អស្មិំ ឧបរិបព្វតេ;

យានស្សុ បុព្វេ ភុញ្ជាម, តានិ កល្យាជហាមសេ។

១០៩៦។

“ឥមេ នោ ហត្ថិកា អស្សា, ពលិពទ្ទា ច នោ ឥមេ;

យេហិស្សុ បុព្វេ កីឡាយ, តានិ កល្យាជហាមសេ”។

២១៤៨។

“នីយមានា កុមារា តេ, ព្រាហ្មណស្ស បមុញ្ចិយ;

តេន តេន បធាវិស្សុ, ជាលី កណ្ហាជិនា ចុភោ”។

២១៤៩។

“តតោ សោ រជ្ជុមាទាយ, ទណ្ឌញ្ចាទាយ ព្រាហ្មណោ;

អាកោដយន្តោ តេ នេតិ, សិវិរាជស្ស បេក្ខតោ”។

២១៥០។

“តំ តំ កណ្ហាជិនាវោច, អយំ មំ តាត ព្រាហ្មណោ;

លដ្ឋិយា បដិកោដេតិ, ឃរេ ជាតំវ ទាសិយំ។

២១៥១។

“ន ចាយំ ព្រាហ្មណោ តាត, ធម្មិកា ហោន្តិ ព្រាហ្មណា;

យក្ខោ ព្រាហ្មណវណ្ណេន, ខាទិតុំ តាត នេតិ នោ;

នីយមានេ បិសាចេន, កិំ នុ តាត ឧទិក្ខសិ”។

២១៥២។

“ឡ្ហេយ ភោ បិឌកា ទុក្ខា, ឌីឈោ ចន្ទា សុទុក្កេយា;

ទឹនេច ចោលប្ពតេ ស្នុទិឃោ, (ព្រាហ្មណោ ច ឆាទេតិ [ពទេតិ (សី. ស្យា. បី.)] ភោ.

១៧៦២.

“ឃូកត្ថាយនេ [ឃូក្កត្តាយនិ (ក.)] កុតានិ, បត្តតានិ ចភានិ ច;

សរស្ស និរសា ចត្ថាយ, សុបតិទេទ្ធ ច អាបនេក [អាចនេក (ក.)].

១៧៦៣.

“ពិលាលតានិ ឃូសន្សា, បត្តតានិ ចភានិ ច;

អយុំ អាទេរាក្យ ចន្ទាឆ, អយំ ភោ ភេតិ ព្រាហ្មណោ.

១៧៦៤.

“ចន្ទុត្ត កោរត្តា អយុញ្ញា, យត្ថិ អស្វាក យាតវំ;

សនេច អត្ថបតិត្យកាយាសិ, ពិបៀ អត្ថបតិឃាសិ ភោ.

១៧៦៥.

“អយំ ឯកបទី ឯតិ, ឧជុំ គច្ឆតិ អស្សមំ;

តេនចានុបតេយ្យាសិ, អបិ បស្សេសិ ភេ លហុំ.

១៧៦៦.

“អហោ វត រេ ជដិនី, វនមូលផលហារិកេ [ហារិយា (ស្យា. ក.)];

សុញ្ញំ ទិស្វាន អស្សមំ, តំ មេ ទុក្ខំ ដហិស្សតិ.

១៧៤៨.

“អតិវេលំ នុ អម្មាយ, ឧញ្ឆា លទ្ធោ អនប្បកោ [ឧញ្ឆាលទ្ធំ អនប្បកំ (ស្យា.)];

យា នោ ពទ្ធេ ន ជានាសិ, ព្រាហ្មណេន ធនេសិនា.

១៧៤៩.

“អដ្ឋាយិកេន លុទ្ទេន, យោ នោ គាវោវ សុម្ភតិ;

អបជ្ជ អម្មំ បស្សេយ្យុ, សាយំ ឧញ្ឆាតោ អាគតំ.

១៧៥០.

“ទិន្នា អម្ហា ព្រាហ្មណស្ស, ពលំ ពុទ្ធេន យិស្សិតំ;

តទាយំ អសិតោ ធាតោ, ន ទាទ្យំ ធារេយ្យ [ធារេយ្យ (សី. ស្យា. បី.)] នោ.

១៧៥១.

“សុតា ច វត នោ បិតា, ទាឡ្ហំ ធារេតិ ព្រាហ្មណោ;

ឋាតិ ពទ្ធ ចិលបិស្ស, ក្យរាទា យាត្យកិន្ទិតោ”.

ᨩᩣᨲᨠᨸᩣᩊᩥ ᨽᩣᨣ᪨

ᨾᩪᩃᨸᩣᩊᩥ

᪑᪗᪖᪑᪨

“ᨲᩮᩈᩴ ᩃᩣᩃᨸ᩠ᨸᩥᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᨿᩮᩣ ᩅᩣᩊᩣ ᩅᨶᩮ ᨾᩥᨣᩣ;

ᩈᩦᩉᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᩮᩣ ᨧ ᨴᩦᨸᩥ ᨧ, ᩍᨴᩴ ᩅᨧᨶᨾᨻ᩠ᩁᩅᩩᩴ᪨

᪑᪗᪖᪒᪨

“ᨾᩣ ᩉᩮᩅ ᨶᩮᩣ ᩁᩣᨩᨸᩩᨲ᩠ᨲᩦ, ᩈᩣᨿᩴ ᩏᨬ᩠ᨨᩣᨲᩮᩣ ᩋᩣᨣᨾᩣ;

ᨾᩣ ᩉᩮᩅᨾ᩠ᩉᩣᨠ ᨶᩥᨻ᩠ᨽᩮᩣᨣᩮ, ᩉᩮᨮᨿᩥᨲ᩠ᨳ ᩅᨶᩮ ᨾᩥᨣᩣ᪨

᪑᪗᪖᪓᪨

“ᩈᩦᩉᩮᩣ ᨧ ᨶᩴ ᩅᩥᩉᩮᨮᩮᨿ᩠ᨿ, ᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᩮᩣ ᨴᩦᨸᩥ ᨧ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ;

ᨶᩮᩅ ᨩᩣᩃᩥᨠᩩᨾᩣᩁᩔ, ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨠᨱ᩠ᩉᩣᨩᩥᨶᩣ ᩈᩥᨿᩣ;

ᩏᨽᨿᩮᨶᩮᩅ ᨩᩦᨿᩮᨳ, ᨸᨲᩥ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨧ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ”᪨

᪑᪗᪖᪔᪨

“ᨡᨱᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨾᩮ ᨸᨲᩥᨲᩴ, ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨠ᩠ᨡᩥ ᨧ ᨹᨶ᩠ᨴᨲᩥ;

ᩋᨹᩃᩣ ᨹᩃᩥᨶᩮᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᨾᩩᨿ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩮ ᨴᩥᩈᩣ᪨

២១៨៦។

“តស្សា សាយណ្ហកាលស្មិំ, អស្សមាគមនំ បតិ;

អត្ថង្គតម្ហិ សូរិយេ, វាឡា បន្ថេ ឧបដ្ឋហុំ។

២១៨៧។

“នីចេ ចោលម្ពតេ សូរិយោ, ទូរេ ច វត អស្សមោ;

យញ្ច នេសំ ឥតោ ហស្សំ [ហិស្សំ (ក។)], តំ តេ ភុញ្ជេយ្យុ ភោជនំ។

២១៨៨។

“សោ នូន ខត្តិយោ ឯកោ, បណ្ណសាលាយ អច្ឆតិ;

តោសេន្តោ ទារកេ ឆាតេ, មមំ ទិស្វា អនាយតិំ។

២១៨៩។

“តេ នូន បុត្តកា មយ្ហំ, កបណាយ វរាកិយា;

សាយំ សំវេសនាកាលេ, ខីរបីតាវ អច្ឆរេ។

២១៩០។

“តេ នូន បុត្តកា មយ្ហំ, កបណាយ វរាកិយា;

ᩈᩣᨿᩴ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩣᨠᩣᩃᩮ, ᩅᩣᩁᩥᨸᩦᨲᩣᩅ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨶᩮ᪨

᪑᪐᪕᪐᪨

“ᨲᩮ ᨶᩪᨶ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨠᨸᨱᩣᨿ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ;

ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨣ᩠ᨣᨲᩣ ᨾᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨧ᩠ᨨᩣ ᨻᩣᩃᩣᩅ ᨾᩣᨲᩁᩴ᪨

᪑᪐᪕᪑᪨

“ᨲᩮ ᨶᩪᨶ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨠᨸᨱᩣᨿ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ;

ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨣ᩠ᨣᨲᩣ ᨾᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩉᩴᩈᩣᩅᩩᨸᩁᩥᨸᩃ᩠ᩃᩃᩮ᪨

᪑᪐᪕᪒᪨

“ᨲᩮ ᨶᩪᨶ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨠᨸᨱᩣᨿ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ;

ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨣ᩠ᨣᨲᩣ ᨾᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩔᨾᩔᩣᩅᩥᨴᩪᩁᨲᩮᩣ᪨

᪑᪐᪕᪓᪨

“ᩑᨠᩣᨿᨶᩮᩣ ᩑᨠᨸᨳᩮᩣ, ᩈᩁᩣ ᩈᩮᩣᨻ᩠ᨽᩣ ᨧ ᨸᩔᨲᩮᩣ;

ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨶ ᨸᩔᩣᨾᩥ, ᨿᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᩔᨾᩴ᪨

᪑᪐᪕᪔᪨

“ᨾᩥᨣᩣ ᨶᨾᨲ᩠ᨳᩩ ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ, ᨠᩣᨶᨶᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨾᩉᨻ᩠ᨻᩃᩣ;

ឆេយូភ កាតរោ ហោច, យក្កុំ មេ គេឆ ឃាធិតា។

១០៩៧។

“អចរុន្ទស្សាហំ ករិយា, រាជបុត្តស្ស សិរីមតោ;

តំ ចាហំ ភាតិយញ្ញាយិ, រាយំ សិតាចភ្ញាតា។

១០៩៨។

“ចុមេឡួច បុត្តេ បស្សេច, សាយំ សំចេសតំ បតិ;

អហគ្ឃា បុត្តេ បស្សេយ្យំ, ខាលិ គណ្យាខិតំ ភុកា។

១០៩៩។

“ខាហុំ ចិនំ មូលផលំ, ករេក្លា ចាឃំ អភប្បេតោ;

តតោ ក្លុបន្ធិ ទស្សាយិ, យក្កុំ មេ គេឆ ឃាធិតា។

១០៩៩។

“រាជបុត្តី ច នោ មាតា, រាជបុត្តោ ច នោ បិតា;

ឆេយូភ កាតរោ ហោច, យក្កុំ មេ គេឆ ឃាធិតា”។

១១០០។

“ຕສ຺ສາ ລິລປ຺ຍາກາຍ, ຍາຫຸ ກາຣຸຍ຺ຍາສມີ຺ຣຸທັ;

ສຸຕ຺ວາ ເກລປຕິ ວາຈັ, ວາຍ຺ຫາ ປກ຺ຂາ ອປກ຺ກມຸ”.

໑໑໐໘.

“ຂ຺ວຍມິຕ຺ເຕ ປເຣສມິ຺ຣາປຸຕ຺ຕກາ ປັສຸກ຺ຸຄິຕາ;

ປຫ຺ວກຕາ ຍັ ທິຮຸກ຺ຕີ, ຈກ຺ຂາ ນາລິໂຈ ຍາຕເຣ.

໑໑໐໑.

“ຂ຺ວຍມິຕ຺ເຕ ປເຣສມິ຺ຣາປຸຕ຺ຕກາ ປັສຸກ຺ຸຄິຕາ;

ປຫ຺ວກຕາ ຍັ ທິຮຸກ຺ຕີ, ທັສາຮຸປຣິປລ຺ລເລ.

໑໑໐໒.

“ຂ຺ວຍມິຕ຺ເຕ ປເຣສມິ຺ຣາປຸຕ຺ຕກາ ປັສຸກ຺ຸຄິຕາ;

ປຫ຺ວກຕາ ຍັ ທິຮຸກ຺ຕີ, ອສ຺ສຍສ຺ສາຈິກ຺ຂເຕາ.

໑໑໐໓.

“ເຂ຺ວ ຍິກາ ຈິຍ [ເຕ ຍິກາຈິຍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ປີ.)] ຂ຺ກຸມ຺ຍາ [ຍ຺ກຸມ຺ຍາ (ກ.)], ສຍຕ຺ຕາ ຍກິສາຈິເຕາ;

ອາຄຕ຺ຂິເຕາ ປຍຸຊິຕາ, ຈກ຺ກຍາຄາຈ ກຍ຺ເຣ;

ຫ຺ຍຊ຺ຊ ປຸເຕ຺ຕ ຄ ປສ຺ສາຍິ, ຂາລິ ກຫ຺ຍາຂິຄັ ຄຸເກາ.

᪑᪑᪐᪓᪨

“ᨨᨠᩃᩦᩅ ᨾᩥᨣᩥ ᨨᩣᨷᩴ, ᨷᨠ᩠ᨡᩦ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅ ᨷᨬ᩠ᨩᩁᩣ;

ᩒᩉᩣᨿ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᩴ, ᩈᩦᩉᩦᩅᩣᨾᩥᩈᨣᩥᨴ᩠ᨵᩥᨶᩦ;

ᨲᩮ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨶ ᨷᩔᩣᨾᩥ, ᨩᩣᩃᩥᩴ ᨠᨱ᩠ᩉᩣᨩᩥᨶᩴ ᨧᩩᨽᩮᩣ᪨

᪑᪑᪐᪔᪨

“ᩍᨴᩴ ᨶᩮᩈᩴ ᨷᨴᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨶᩣᨣᩣᨶᨾᩥᩅ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮ;

ᨧᩥᨲᨠᩣ ᨷᩁᩥᨠᩥᨱ᩠ᨱᩣᨿᩮᩣ, ᩋᩔᨾᩔᩣᩅᩥᨴᩪᩁᨲᩮᩣ;

ᨲᩮ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨶ ᨷᩔᩣᨾᩥ, ᨩᩣᩃᩥᩴ ᨠᨱ᩠ᩉᩣᨩᩥᨶᩴ ᨧᩩᨽᩮᩣ᪨

᪑᪑᪐᪕᪨

“ᩅᩣᩃᩥᨠᩣᨿᨷᩥ ᩒᨠᩥᨱ᩠ᨱᩣ, ᨷᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨷᩴᩈᩩᨠᩩᨱ᩠ᨮᩥᨲᩣ;

ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨾᨽᩥᨵᩣᩅᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᨶ ᨷᩔᩣᨾᩥ ᨴᩣᩁᨠᩮ᪨

᪑᪑᪐᪖᪨

“ᨿᩮ ᨾᩴ ᨷᩩᩁᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩮᨶ᩠ᨲᩥ [ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨)], ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩪᩁᨾᩣᨿᨲᩥᩴ;

ᨲᩮ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨶ ᨷᩔᩣᨾᩥ, ᨩᩣᩃᩥᩴ ᨠᨱ᩠ᩉᩣᨩᩥᨶᩴ ᨧᩩᨽᩮᩣ᪨

໑໑໐໙.

“ລກລິຈ ມິກິ ລາປິ, ປຊ຺ກຄ຺ຄນ ຍາຕໍ;

ຂຸເທ ມໍ ປຈິເລິເກຕ຺ຕິ [ອປເລິເກຕ຺ຕິ (ກ.), ປຕິຈິເລິເກຕ຺ຕິ (ສ຺ຍາ.)], ເຕ ນ ປສ຺ສາມິ ດາຣເກ.

໑໑໑໐.

“ອິທໍ ເນສໍ ກີຬາຄຕໍ, ປຕິຕໍ ປຓ຺ຑຸເພລຸວໍ;

ຕຸຍ຺ຫໍ ປຸເຕ຺ຕ ນ ປສ຺ສາມິ, ຊາລິໍ ກຓ຺ຫາຊິນໍ ຈຸເຠາ.

໑໑໑໑.

“ຖນາ ຈ ມຍິ຺ຫເມ ປູຣາ, ອຸເຣາ ຈ ສມ຺ຫາລຕິ;

ຕຸຍ຺ຫໍ ປຸເຕ຺ຕ ນ ປສ຺ສາມິ, ຊາລິໍ ກຓ຺ຫາຊິນໍ ຈຸເຠາ.

໑໑໑໒.

“ອຸຈ຺ຉງ຺ເຄກາ ວິວິນາຕິ, ຖເນກາວລຸມ຺ພຕິ;

ຕຸຍ຺ຫໍ ປຸເຕ຺ຕ ນ ປສ຺ສາມິ, ຊາລິໍ ກຓ຺ຫາຊິນໍ ຈຸເຠາ.

໑໑໑໓.

“ຍສ຺ສຸ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ, ປຸຕ຺ຕກາ ປໍສຸກຸນ຺ຖິຕາ;

ອຸຈ຺ຉງ຺ເຄ ເມ ວິວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເຕ ນ ປສ຺ສາມິ ດາຣເກ.

១១៨៣។

“អយំ សោ អស្សមោ បុព្ពេ, សមជ្ជោ បដិភាតិ មំ;

ត្យជ្ជ បុត្តេ អបស្សន្ត្យា, ភមតេ វិយ អស្សមោ។

១១៨៤។

“កិមិទំ អប្បសទ្ទោវ, អស្សមោ បដិភាតិ មំ;

កាកោលាបិ ន វស្សន្តិ, មតា មេ នូន ទារកា។

១១៨៥។

“កិមិទំ អប្បសទ្ទោវ, អស្សមោ បដិភាតិ មំ;

សកុណាបិ ន វស្សន្តិ, មតា មេ នូន ទារកា។

១១៨៦។

“កិមិទំ តុណ្ហិភូតោសិ, អបិ រត្តោវ មេ មនោ;

កាកោលាបិ ន វស្សន្តិ, មតា មេ នូន ទារកា។

១១៨៧។

“កិមិទំ តុណ្ហិភូតោសិ, អបិ រត្តោវ មេ មនោ;

សកុណាបិ ន វស្សន្តិ, យថា មេ នូន ទារកា។

១១០៩។

“កច្ចិ នុ មេ អយ្យបុត្ត, មិគា ខាទិំសុ ទារកេ;

អរញ្ញេ ឥរិណេ វិវនេ, កេន នីតា មេ ទារកា។

១១១០។

“អជ្ជ មេ បហិតា ទូតា, អជ្ជ សុត្តា បិយំវទា;

អជ្ជ ពហិ នោ និក្ខន្តា, ខិឌ្ឌាសុ បសុតា នុ មេ។

១១១១។

“នេវាសំ កេសា ទិស្សន្តិ, ហត្ថបាទា ច ជាលិនោ;

សកុណានញ្ច ឱបាតេន, កេន នីតា មេ ទារកា។

១១១២។

“ឥទំ តតោ ទុក្ខតរំ, សល្លវិទ្ធោ យថា វណោ;

យជ្ជ បុត្តេ ន បស្សាមិ, ជាលិំ កណ្ហាជិនំ ចុភោ។

១១១៣។

“ឥមម្បិ ទុតិយំ សល្លំ, កម្បេតិ ហទយំ មម;

ᨿᨬ᩠ᨧ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨶ ᨸᩔᩣᨾᩥ, ᨲ᩠ᩅᨬ᩠ᨧ ᨾᩴ ᨶᩣᨽᩥᨽᩣᩈᩈᩥ᪨

᪑᪑᪑᪓᪨

“ᩋᨩ᩠ᨩᩮᩅ [ᩋᨩ᩠ᨩ ᨧᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨾᩮ ᩍᨾᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ, ᩁᩣᨩᨸᩩᨲ᩠ᨲ ᨶ ᩈᩴᩈᩈᩥ;

ᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᩋᩮᩣᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨲᩴ [ᩋᩮᩣᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩈᨲ᩠ᨲᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨾᩴ, ᨸᩣᨲᩮᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᩈᩥ ᨶᩮᩣ ᨾᨲᩴ”᪨

᪑᪑᪑᪔᪨

“ᨶᩪᨶ ᨾᨴ᩠ᨴᩦ ᩅᩁᩣᩁᩮᩣᩉᩣ, ᩁᩣᨩᨸᩩᨲ᩠ᨲᩦ ᨿᩈᩔᩥᨶᩦ;

ᨸᩣᨲᩮᩣ ᨣᨲᩣᩈᩥ ᩏᨬ᩠ᨨᩣᨿ, ᨠᩥᨾᩥᨴᩴ ᩈᩣᨿᨾᩣᨣᨲᩣ”᪨

᪑᪑᪑᪕᪨

“ᨶ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᨾᩈᩮᩣᩔᩣᩈᩥ, ᨿᩮ ᩈᩁᩣ ᨸᩥᩅᩥᨲᩩᨾᩣᨣᨲᩣ;

ᩈᩦᩉᩔᨸᩥ ᨶᨴᨶ᩠ᨲᩔ, ᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᩔ ᨧ ᨶᩥᨠᩩᨩ᩠ᨩᩥᨲᩴ᪨

᪑᪑᪑᪖᪨

“ᩋᩉᩩ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᩮ, ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲ᩠ᨿᩣ ᨻ᩠ᩁᩉᩣᩅᨶᩮ;

ᨡᨱᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨸᨲᩥᨲᩮᩣ, ᩏᨣ᩠ᨣᩦᩅᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ [ᩏᨣ᩠ᨣᩦᩅᩴᨧᩣᨸᩥ (ᨠ᪨)] ᩋᩴᩈᨲᩮᩣ᪨

᪑᪑᪑᪗᪨

“តទាហំ ព្យធិតា ភីតា, បុថុ កត្វាន បញ្ជលិ;

សព្ពទិសា នមស្សិស្សំ, អបិ សោត្ថិ ឥតោ សិយា.

១១១៩.

“យា ហេវ នោ រាជបុត្តា, ហតោ សីហេន ទីបិនា;

ទារកា វា បរាមដ្ឋា, អច្ឆកោកតរច្ឆិហិ.

១១២០.

“សីហោ ព្យគ្ឃោ ច ទីបិ ច, តយោ វាឡា វនេ មិគា;

តេ មំ បរិយាវរុំ មគ្គំ, តេន សាយម្ហិ អាគតា.

១១២១.

“អហំ បតិញ្ច បុត្តេ ច, អាចេរមិវ មាណវោ;

អនុដ្ឋិតា ទិវារត្តិំ, ជដិនី ព្រហ្មចារិនី.

១១២២.

“អជិនានិ បរិទហិត្វា, វនមូលផលហារិយា;

វិចរាមិ ទិវារត្តិំ, តុម្ហំ កាមា ហិ បុត្តកា.

១១២៣.

“អហំ សុវណ្ណហលិទ្ទិំ, អាភតំ បណ្ឌុពេលុវំ;

រុក្ខបក្កានិ ចាហាសិំ, ឥមេ វោ បុត្ត កីឡនា។

១១១៣។

“ឥមំ មូឡាលិវត្តកំ, សាលុកំ ចិញ្ចកេឡកំ;

ភុញ្ជ ខុទ្ទេហិ សំយុត្តំ, សហ បុត្តេហិ ខត្តិយ។

១១១៤។

“បទុមំ ជាលិនោ ទេហិ, កុមុទញ្ច កុមារិយា;

មាលិនេ បស្ស នច្ចន្តេ, សិវិ បុត្តានិ អវ្ហយ។

១១១៥។

“តតោ កណ្ហាជិនាយបិ, និសាមេហិ រថេសភ;

មញ្ជុស្សរាយ វគ្គុយា, អស្សមំ ឧបយន្តិយា [ឧបគន្តិយា (ស្យា។ ក។)]។

១១១៦។

“សមានសុខទុក្ខម្ហា, រដ្ឋា បព្វាជិតា ឧភោ;

អបិ សិវិ បុត្តេ បស្សេសិ, ជាលិំ កណ្ហាជិនំ ចុភោ។

១១២៨។

“សមណេ ព្រាហ្មណេ តាត, ព្រហ្មចរិយបរាយណេ;

អហំ លោកេ អភិស្សបិំ, សីលវន្តេ ពហុស្សុតេ;

អជ្ជ បុត្តេ ន បស្សាមិ, ជាលិំ កណ្ហាជិនំ ឧភោ”។

១១២៩។

“ឥមេ តេ ជម្ពុកា រុក្ខា, វេទិសា សិន្ទុវារកា;

វិវិធានិ រុក្ខជាតានិ, តេ កុមារា ន ហេស្សរេ។

១១៣០។

“អស្សត្ថា បនសា ចេមេ, និគ្រោធា ច កបិត្ថនា;

វិវិធានិ ផលជាតានិ, តេ កុមារា ន ហេស្សរេ។

១១៣១។

“ឥមេ តិដ្ឋន្តិ អារាមា, អយំ សីតូទកា នទី;

យត្ថស្សុ បុព្ពេ កីឡិំសុ, តេ កុមារា ន ហេស្សរេ។

១១៣២។

“វិវិធានិ បុប្ផជាតានិ, អស្មិំ ឧបរិបព្ពតេ;

ឃាតស្សុ បុត្តេ ឆាទិស្សុ, ពេ ពុយារា ត ជិស្សរេ។

១១៣២។

“ចិចិឆាតិ ឋលខាតាតិ, អស្មិំ ក្ខបរិបត្តពេ;

ឃាតស្សុ បុត្តេ កុញ្ចិំសុ, ពេ ពុយារា ត ជិស្សរេ។

១១៣៣។

“ឰយេ ពេ ហត្ថិកា អស្សា, ឥលិឥក្ខា ច ពេ ឰយេ;

យេហិស្សុ បុត្តេ កីឡិំសុ, ពេ ពុយារា ត ជិស្សរេ”។

១១៣៤។

“ឰយេ សាយា សយេសាលូកា, ឥហុកា កេលិយិកា;

យេហិស្សុ បុត្តេ កីឡិំសុ, ពេ ពុយារា ត ជិស្សរេ។

១១៣៥។

“ឰយេ ហំសា ច កោញ្ចា ច, យយូរា ចិត្រេបតុណា;

យេហិស្សុ បុត្តេ កីឡិំសុ, ពេ ពុយារា ត ជិស្សរេ”។

១១៣៦។

“ឥមា តា វនគុម្ពាយោ, បុប្ផិតា សព្ពកាលិកា;

យត្ថស្សុ បុត្តា កីឡិំសុ, តេ កុមារា ន ទិស្សរេ។

១១៣៨។

“ឥមា តា បោក្ខរណី រម្មា, ចក្កវាកូបកូជិតា;

មន្ទាលកេហិ សញ្ឆន្នា, បទុមុប្បលកេហិ ច;

យត្ថស្សុ បុត្តា កីឡិំសុ, តេ កុមារា ន ទិស្សរេ។

១១៣៩។

“ន តេ កដ្ឋានិ ភិន្នានិ, ន តេ ឧទកមាហតំ;

អគ្គិបិ តេ ន ហាបិតោ, កិំ នុ មន្ទោវ ឈាយសិ។

១១៤០។

“បិយោ បិយេន សង្គម្ម, សមោ មេ [សមោហំ (ស្យា។), សម្មោហំ (ក។)] ឧបហញ្ញតិ;

ត្យជ្ជ បុត្តេ ន បស្សាមិ, ជាលិំ កណ្ហាជិនំ ចុភោ”។

១១៤១។

“ន ខោ តេ ទេវ បស្សាមិ, យេន តេ នីហតា មតា;

កាកោលាបិ ន វស្សន្តិ, មតា មេ នូន ទារកា។

១១៤១។

“ន ខោ នោ ទេវ បស្សាមិ, យេន តេ នីហតា មតា;

សកុណាបិ ន វស្សន្តិ, មតា មេ នូន ទារកា”។

១១៤២។

“សា តត្ថ បរិទេវិត្វា, បព្ពតានិ វនានិ ច;

បុនទេវស្សមំ គន្ត្វា, រោទិ សាមិកសន្តិកេ [សាមិកសន្តិកេ រោទិ (សី។ ស្យា។ ពី។)]។

១១៤៣។

“‘ន ខោ នោ ទេវ បស្សាមិ, យេន តេ នីហតា មតា;

កាកោលាបិ ន វស្សន្តិ, មតា មេ នូន ទារកា។

១១៤៤។

“‘ន ខោ នោ ទេវ បស្សាមិ, យេន តេ នីហតា មតា;

សកុណាបិ ន វស្សន្តិ, មតា មេ នូន ទារកា។

១១៤៥។

“‘ន ខោ នោ ទេវ បស្សាមិ, យេន តេ នីហតា មតា;

វិចរន្តិ រុក្ខមូលេសុ, បព្ពតេសុ គុហាសុ ច’។

១១៨៧។

“ញាតិ យក្ខី ចររោហា, រាជបុត្តិ ឃសស្សិតិ;

ឥហា បក្កឃ្យាកន្តិត្វា, តេត្វច បតិតា ភយា”។

១១៨៨។

“តយដ្ឋបុត្តំ រាជបុត្តិំ, វូកេកភាកិសិញ្ចរ;

អស្សុត្វំ តំ ចិជិត្វាន, អជ្ជ តំ ខាទិស្សតិ”។

១១៨៩។

“អាកិរេយេតេច តេ យក្ខិ, ទុក្ខំ តក្ខាតុយិត្ថិសំ;

ចលិតេ្ត យាចេកា ចុតេ្ត, ឱ្វាទុណោ ឈរយាកតោ។

១១៩០។

“តស្ស ជិត្វា យថា បុត្តា, យក្ខិ យា កាយិ អស្សស;

ឥំ បស្ស យក្ខិ យា បុត្តេ, យា ញាតិំ បរិវេចមិ;

លទ្ធាយ បុត្តេ ឌីចត្តា, អតោកា ច កចាយតោ។

១១៩១។

“ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᩈᩩᨬ᩠ᨧ ᨵᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ, ᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨥᩁᩮ ᨵᨶᩴ;

ᨴᨩ᩠ᨩᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨴᩣᨶᩴ, ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᨧᨠᨾᩣᨣᨲᩴ;

ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᩣᩉᩥ ᨾᩮ ᨾᨴ᩠ᨴᩥ, ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᨴᩣᨶᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴ”᪨

᪁᪁᪉᪁᪨

“ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᩣᨾᩥ ᨲᩮ ᨴᩮᩅ, ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᨴᩣᨶᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴ;

ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩈᩣᨴᩮᩉᩥ, ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨴᩮᩣ ᨽᩅ᪨

᪁᪁᪉᪂᪨

“ᨿᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᨧ᩠ᨨᩮᩁᨽᩪᨲᩮᩈᩩ, ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᨩᨶᩣᨵᩥᨸ;

ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ ᩋᨴᩣ ᨴᩣᨶᩴ, ᩈᩥᩅᩦᨶᩴ ᩁᨭ᩠ᨮᩅᨯ᩠ᨰᨶᩮᩣ”᪨

᪁᪁᪉᪃᪨

“ᨶᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩥᨲᩣ ᨲᩮ ᨸᨳᩅᩦ, ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨲᩮ ᨲᩥᨴᩥᩅᨦ᩠ᨣᨲᩮᩣ;

ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩩᨲᩣ ᩋᩣᨣᩩᩴ, ᨣᩥᩁᩦᨶᩴᩅ ᨸᨭᩥᩔᩩᨲᩣ᪨

᪁᪁᪉᪄᪨

“ᨲᩔ ᨲᩮ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᩮᩣ ᨶᩣᩁᨴᨸᨻ᩠ᨻᨲᩣ;

ឥន្ទោ ច ព្រហ្មា បជាបតិ, សោមោ យមោ វេស្សវណោ;

សព្ពេ ទេវានុមោទន្តិ, តាវតិំសា សឥន្ទកា។

១១៩៤។

“ឥតិ មទ្ទី វរារោហា, រាជបុត្តី យសស្សិនី;

វេស្សន្តរស្ស អនុមោទិ, បុត្តកេ ទានមុត្តមំ”។

មទ្ទីបព្វំ នាម។

សក្កបព្វំ

១១៩៥។

តតោ រត្យា វិវសានេ, សុរិយស្សុគ្គមនំ បតិ;

សក្កោ ព្រាហ្មណវណ្ណេន, បាតោ តេសំ អទិស្សថ។

១១៩៦។

“កច្ចិ នុ ភោតោ កុសលំ, កច្ចិ ភោតោ អនាមយំ;

កច្ចិ ឧញ្ឆេន យាបេថ, កច្ចិ មូលផលា ពហូ។

១១៩៧។

“កច្ចិ ឌំសា មកសា ច, អប្បមេវ សរីសបា;

វនេ វាឡមិគាកិណ្ណេ, កត្ថិ ហិំសា ន វិជ្ជតិ”៕

១១៥០៕

“កុសលេហោច នោ ព្រហ្ម, អថោ ព្រហ្ម អនាមយំ;

អថោ ឧញ្ឆេន យាបេម, អថោ មូលផលា ពហូ៕

១១៥១៕

“អថោ ឌំសា មកសា ច, អប្បមេវ សរីសបា;

វនេ វាឡមិគាកិណ្ណេ, ហិំសា មយ្ហំ ន វិជ្ជតិ៕

១១៥២៕

“សត្ត នោ មាសេ វសតំ, អស្សមេ ឧញ្ឆមាកិតំ;

ទិដ្ឋំ ទុតិយំ បស្សាម, ព្រាហ្មណំ ទេវវណ្ណិតំ;

អាទាយ វេឡុវំ ទណ្ឌំ, ធារេន្តំ អជិនក្ខិបំ៕

១១៥៣៕

“ស្វាគតំ តេ មហាព្រហ្ម, អថោ តេ អទុរាគតំ;

អន្តោ បវិស ភទ្ទន្តេ, បាទេ បក្ខាលយស្សុ តេ៕

១១ល៊ិ៓

“តិត្កកាតិ បិឃាលិតិ, យឆ្វេក កាឞ្យាទិឃោ;

ឋលិតិ ឲ្យក្កបុ្យាតិ, ក្សប្អា ប្រោហូ ចទ៑ ចទ៑៓

១១ល៊ិ៓

“ឌ្កងយ្យិ បរិតិឃំ ឃិតំ, អាកតំ កិទិកត្កទា;

ពទេតា បិច យហាប្រោហូ, សេច ត្វំ អកិកប្លឃិ៓

១១ល៊ិ៩

“អឆ ត្វំ ទេកត ចណ្ហត, ទេកត ចា បត ទេហត្យា;

អត្យប្យទេត្វា ប្រាហាទេញ្ញា, តំ ទេយ អក្ខាហិ បុន្ធិទេតា”៓

១១ល៊ិល៊ិ៓

“ឃឆា ចាទិចទេហា ប្អូទេវា, សន្ទកាលំ ត ល្វឹឃតិ;

ឲ្ចំ តំ ឃាឌិតាកន្ធិ, កទិឃំ ទេយ ទេឝហិ ឃាឌិទេតា”៓

១១ល៊ិប៉៓

“ឝឝាយិ ត ចិកយ្យាយិ, ឃំ យំ ឃាចឃិ ប្រាហូណ;

សត្តំ តប្យដិក្យឃ្យាយិ, ឝាទេត ទេយ ទយតិ យទេតា”៓

១១៤៩។

“យស្មិំ ហទេត្ថ កទេហត្ថាត, ស្វេកស្ស កយល្វាលុំ;

ទ្រាហុណស្ស អតា តាតំ, សិចិតំ វេឌ្ឍ ចន្ទេតា។

១១៥០។

“ឋតាសិ ឃំ ភិសតក៏, ឋតាសិ លេអិយហ៊សតំ;

យស្មិំ បរិចឌត្ថស្ស, យេតតី សយ្យកយ្យឆ។

១១៥១។

“តេតច សា យស្មិំ កាក្យដិ, ត សត្ថិឃតិ ត ទេវាតតិ;

បេក្លុទេតចស្ស ត្យល្សិ្យឃា, ឲ្យេសា ឌាតាតិ ឃំ ចទំ”។

១១៥២។

“កេាយារឹ ឃស្សាហ៊ំ កទិឃា, សាយិកោ យយ ព្ហស្សទេរា;

ឃស្សិទ្ធេ ឋស្ស យំ តញ្ញា, ចិក្កិលោឃ្យ ហទេតឃ្យ ចា”។

១១៥៣។

“ទេឋសំ សក្កប្បយញ្ញាឃ, ទេតចិតេត្កា ឲ្យឋត(ទាចិ;

ᩈᩮᨭ᩠ᨮ ᨴᩥᨲᩣ ᨲᩮ ᨸᨬ᩠ᩉᩣ, ᨿᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨿᩮ ᨧ ᨾᩣᨲᩩᩃᩣ.

᪁᪁᪇᪃.

“ᨶᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩥᨲᩣ ᨲᩮ ᨸᨳᩅᩦ, ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨲᩮ ᨲᩥᨴᩥᩅᨦ᩠ᨣᨲᩮᩣ;

ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩩᨲᩣ ᩋᩣᨣᩩᩴ, ᨣᩥᩁᩦᨶᩴᩅ ᨸᨲᩥᩔᩩᨲᩣ.

᪁᪁᪇᪄.

“ᨲᩔ ᨲᩮ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᩮᩣ ᨶᩣᩁᨴᨸᨻ᩠ᨻᨲᩣ;

ᩍᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨧ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩣ ᨸᨩᩣᨸᨲᩥ, ᩈᩮᩣᨾᩮᩣ ᨿᨾᩮᩣ ᩅᩮᩔᩅᨱᩮᩣ;

ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨴᩮᩅᩣᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᨬ᩠ᩉᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ.

᪁᪁᪇᪅.

“ᨴᩩᨴ᩠ᨴᨴᩴ ᨴᨴᨾᩣᨶᩣᨶᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᩴ ᨠᨾ᩠ᨾ ᨠᩩᨻ᩠ᨻᨲᩴ;

ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨶᩩᨠᩩᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨴᩩᩁᨶ᩠ᨶᨿᩮᩣ.

᪁᪁᪇᪆.

“ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᩈᨲᩴ, ᨶᩣᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩍᨲᩮᩣ ᨣᨲᩥ;

ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨣ᩠ᨣᨸᩁᩣᨿᨱᩣ.

᪁᪁᪇᪇.

“ឃរេមតំ ក្យារេវ អគា, កទិឃំ អគា ចរេត ចឃំ;

ព្រាហ្វ ឃាគយរេភាក្កយ្វ, ឃរេក្កុ រេត តំ ចិបច្ចត្យ”៍

១១ប៉ដ៍

“ងងាយិ រេការេតា កទិឃំ, យក្តិ៍ ឃញ្ញដ្ឋរេឃាកត៌;

ត្វរេញ្ញាច យក្តិឃា ឈរេភ្លា, យក្តិ ច បតិភា ឃហ៍

១១ដ័០

“ឃឆា បរេឃា ច ឃរេញ្លា ច, ្តរេកា ឃយាភចល្លិរេភា;

ខុចំ ត្យចញ្ញា យក្តិ ច, ឃយាភយភរេចតឃា៍

១១ដ័ព

“អចទ្យរេក្ខត្វ អទញ្ញាឃ្វិ, ្តរេកា ឃយ្វឆ អឃ្យូរេយ;

ពត្តិឃា រេកាត្តឃយ្យភ្លា, ឃ្យុងាតា យាត្យរេបត្តិរេតា;

ឃឆា ប្យុញ្ញាតិ កឃិទាឆ, ងងត្តា អបទាបទំ”៍

១១ដ័១

“ឃរេក្កាហយឃ្វិ រេធចិរេក្ដា, អាការេតាឃ្វិ តចត្តិរេក;

ວຣໍ ວຣສ຺ສຸ ຣາຊິສິ, ວເຣ ອຏ຺ຐ ທທາມິ ເຕ”.

໑໑໘໑.

“ວຣໍ ເຈ ເມ ອເທາ ສກ຺ກ, ສພ຺ພຠູຕານມິສ຺ສຣ;

ປິຕາ ມໍ ອນຸເມາເທຍ຺ຍ, ອິເຕາ ປຕ຺ຕໍ ສກໍ ຆຣໍ;

ອາສເນນ ນິມເນ຺ຕຍ຺ຍ, ປຐເມຕໍ ວຣໍ ວເຣ.

໑໑໘໒.

“ປຸຣິສສ຺ສ ວຘໍ ນ ເຣາເຈຍ຺ຍໍ, ອປິ ກິພ຺ພິສກາຣກໍ;

ວຊ຺ຌວຘມ຺ຫາເມາເຈຍ຺ຍໍ, ທຸຕິເຍຕໍ ວຣໍ ວເຣ.

໑໑໘໓.

“ເຍ ວຸຑ຺ຒາ ເຍ ຈ ທຫຣາ, ເຍ ຈ ມຊ຺ຌິມເປາຣິສາ;

ມເມວ ອຸປຊີເວຍ຺ຍຸໍ, ຕຕິເຍຕໍ ວຣໍ ວເຣ.

໑໑໘໔.

“ປຣທາຣໍ ນ ຄເຈ຺ຉຍ຺ຍໍ, ສທາຣປສຸເຕາ ສິຍໍ;

ຖີນໍ ວສໍ ນ ຄເຈ຺ຉຍ຺ຍໍ, ຈຕຸເຕ຺ຖຕໍ ວຣໍ ວເຣ.

໑໑໘໕.

“បុត្តោ មេ សក្ក ជាយេថ, សោ ច ទីឃាយុកោ សិយា;

ធម្មេន ជិនេ បថវិំ, បញ្ចមេតំ វរំ វរេ។

១១៩៨។

“តតោ រត្យា វិវសានេ, សុរិយុគ្គមនំ បតិ;

ទិព្វា ភក្ខា បាតុភវេយ្យុំ, ឆដ្ឋមេតំ វរំ វរេ។

១១៩៩។

“ទទតោ មេ ន ខីយេថ, ទត្វា នានុតបេយ្យហំ;

ទទំ ចិត្តំ បសាទេយ្យំ, សត្តមេតំ វរំ វរេ។

១២០០។

“ឥតោ វិមុច្ចមានាហំ, សគ្គគាមី វិសេសគូ;

អនិវត្តិ តតោ អស្សំ, អដ្ឋមេតំ វរំ វរេ”។

១២០១។

“តស្ស តំ វចនំ សុត្វា, ទេវិន្ទោ ឯតទព្រវិ;

អចិរំ វត តេ តតោ, បិតា តំ ទដ្ឋុមេស្សតិ”។

១៩០១។

“ឥទំ វត្វាន មឃវា, ទេវរាជា សុជម្បតិ;

វេស្សន្តរេ វរំ ទត្វា, សគ្គកាយំ អបក្កមី”។

សក្កបព្វំ នាម។

មហារាជបព្វំ

១៩០២។

“កស្សេតំ មុខមាភាតិ, ហេមំ វុត្តត្តមគ្គិនា;

និក្ខំវ ជាតរូបស្ស, ឧក្កាមុខបហំសិតំ។

១៩០៣។

“ឧភោ សទិសបច្ចង្គា, ឧភោ សទិសលក្ខណា;

ជាលិស្ស សទិសោ ឯកោ, ឯកា កណ្ហាជិនា យថា។

១៩០៤។

“សីហា ពិលាវ និក្ខន្តា, ឧភោ សម្បតិរូបកា;

ជាតរូបមយាយេវ, ឥមេ ទិស្សន្តិ ទារកា”។

១៩០៥។

“កុតោ នុ ភវំ ភារទ្វាជ, ឥមេ អានេសិ ទារកេ;

អជ្ជ រដ្ឋំ អនុប្បត្តា, កុហិំ គច្ឆសិ ព្រាហ្មណ” [ឥទំ គាថាទ្វយំ បី បោត្ថកេ នត្ថិ].

១១០៧.

“មយ្ហំ តេ ទារកា ទេវ, ទិន្នា វិត្តេន សញ្ជយ;

អជ្ជ បន្នរសា រត្តិ, យតោ លទ្ធា [ទិន្នា (សី. បី.)] មេ ទារកា”.

១១០៨.

“កេន វា វាចបេយ្យេន, សម្មាញាយេន សទ្ទហេ;

កោ តេតំ ទានមទទា, បុត្តកេ ទានមុត្តមំ”.

១១០៩.

“យោ យាចតំ បតិដ្ឋាសិ, ភូតានំ ធរណីរិវ;

សោ មេ វេស្សន្តរោ រាជា, បុត្តេទាសិ វនេ វសំ.

១១១០.

“យោ យាចតំ គតី អាសិ, សវន្តីនំវ សាគរោ;

សោ មេ វេស្សន្តរោ រាជា, បុត្តេទាសិ វនេ វសំ”.

᪑᪑᪗᪐᪨

“ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᩴ ᩅᨲ ᨽᩮᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᩈᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨥᩁᨾᩮᩈᩥᨶᩣ;

ᩍᨴᩴ ᨲᩩ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᩋᩅᩁᩩᨴ᩠ᨵᨠᩮᩣ᪨

᪑᪑᪗᪑᪨

“ᨻᩩᨾᩥᩴ ᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩣᨾᩮᨳ, ᨿᩣᨧᨠᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨾᩣᨣᨲᩣ;

ᩍᨴᩴ ᩅᩮᩔᨶ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ, ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᨴᩣᩈᩥ ᩅᨶᩮ ᩅᩈᩴ᪨

᪑᪑᪗᪒᪨

“ᨴᩣᩈᩥ ᨴᩣᩈᩴ ᨧ [ᨴᩣᩈᩴ ᨴᩣᩈᩥ ᨧ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩈᩮᩣ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᩔᩴ ᨧᩔᨲᩁᩦᩁᨳᩴ;

ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨬ᩠ᨧ ᨠᩩᨬ᩠ᨩᩁᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ, ᩍᨴᩴ ᩈᩮᩣ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᩁᨠᩮ”᪨

᪑᪑᪗᪓᪨

“ᨿᩔ ᨲᩔ [ᨲᨲ᩠ᨳ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨥᩁᩮ ᨴᩣᩈᩮᩣ, ᩋᩔᩮᩣ ᨧᩔᨲᩁᩦᩁᨳᩮᩣ;

ᩉᨲ᩠ᨳᩦ ᨧ ᨠᩩᨬ᩠ᨩᩁᩮᩣ ᨶᩣᨣᩮᩣ, ᨠᩥᩴ ᩈᩮᩣ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᨲᩣᨾᩉ”᪨

᪑᪑᪗᪔᪨

“ᨴᩣᨶᨾᩔ ᨸᩈᩴᩈᩣᨾ, ᨶ ᨧ ᨶᩥᨶ᩠ᨴᩣᨾ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣ;

ᩍᨴᩴ ᨲᩩ ᩉᨴᨿᩴ ᩋᩣᩈᩥ, ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨠᨶᩥᨭ᩠ᨮᨠᩮ”᪨

១២០៦។

“ទុក្ខស្ស ហទយំ អាសិ, អថោ ឧណ្ហម្បិ បស្សសិ;

រោហិណីហេវ តម្ពក្ខី, បិតា អស្សូនិ វត្តយិ”។

១២០៧។

“យំ តំ កណ្ហាជិនាវោច, អយំ មំ តាត ព្រាហ្មណោ;

លដ្ឋិយា បដិកោដេតិ, ឃរេ ជាតំវ ទាសិយំ។

១២០៨។

“ន ចាយំ ព្រាហ្មណោ តាត, ធម្មិកា ហោន្តិ ព្រាហ្មណា;

យក្ខោ ព្រាហ្មណវណ្ណេន, ខាទិតុំ តាត នេតិ នោ;

នីយមានេ បិសាចេន, កិំ នុ តាត ឧទិក្ខសិ”។

១២០៩។

“រាជបុត្តី ច វោ មាតា, រាជបុត្តោ ច វោ បិតា;

បុព្ពេ មេ អង្កមារុយ្ហ, កិំ នុ តិដ្ឋថ អារកា”។

១២១០។

“រាជបុត្តី ច នោ មាតា, រាជបុត្តោ ច នោ បិតា;

ទាសា មយំ ព្រាហ្មណស្ស, តស្មា តិដ្ឋាម អារកា”។

១២១០។

“មា សម្មេវំ អវចុត្ថ, ឌយ្ហតេ ហទយំ មម;

ចិតកាយំវ មេ កាយោ, អាសនេ ន សុខំ លភេ។

១២១១។

“មា សម្មេវំ អវចុត្ថ, ភិយ្យោ សោកំ ជនេថ មំ;

និក្កិណិស្សាមិ ទព្ពេន, ន វោ ទាសា ភវិស្សថ។

១២១២។

“កិមគ្ឃិយញ្ហិ វោ តាត, ព្រាហ្មណស្ស បិតា អទា;

យថាភូតំ មេ អក្ខាថ, បដិបាទេន្តុ ព្រាហ្មណំ”។

១២១៣។

“សហស្សគ្ឃញ្ហិ មំ តាត, ព្រាហ្មណស្ស បិតា អទា;

អថ [អច្ឆ (សី។ ស្យា។ ក។)] កណ្ហាជិនំ កញ្ញំ, ហត្ថិនា ច សតេន ច” [ហត្ថិអាទិសតេន ច (ស្យា។), ហត្ថិនាទិសតេន ច (ក។)]។

១២១៤។

“វុដ្ឋេហិ ពេត្ត តេរយាភោ, ព្រាហ្មណស្ស អចាពេរ;

ភាសិនតំ ភាសនតំ, ពចំ ហត្ថនកំ នតំ;

ឌាតន្ទបនហស្សញ្ញ , បុត្តាតំ ភេហិ តិក្កយំ៍

១១១៥៍

“តេតា កត្តា តេរយាភោ, ព្រាហ្មណស្ស អចាពេរិ;

ភាសិនតំ ភាសនតំ, ពចំ ហត្ថនកំ នតំ;

ឌាតន្ទបនហស្សញ្ញ, បុត្តាតំភាសិ តិក្កយំ”៍

១១១៦៍

“តិក្កិលិត្វា តហារេបត្វា, កោឌឃិត្វាត ភារេព;

នយលក្កទិត្វា កល្លោត, វុឆ្ឆេក្ក វុបេចនយុំ៍

១១១៧៍

“សឹសំ តា្យេត បុចិចេត្ត, នព្ទាកេរលាក្ខសិតេ;

រាឌា អេក្ក ពទិត្វាត, អឃ្យេកា បទិបុឆ្ឆ៍

១១១៨៍

“កុញ្ជរេ ឃុសិតេ យានេ, សន្តាករេហក្ខសិតេ;

រាជា អង្កេ ករិត្វាន, បុត្តំ វចនមព្រវិ។

១១១០។

“កច្ចិ ឧភោ អរោគា តេ, ជាលិ មាតាបិតា តវ;

កច្ចិ ឧញ្ឆេន យាបេថ, កច្ចិ មូលផលា ពហូ។

១១១១។

“កច្ចិ ឌំសា មកសា ច, អប្បមេវ សរីសបា;

វនេ វាឡមិគាកិណ្ណេ, កច្ចិ ហិំសា ន វិជ្ជតិ”។

១១១២។

“អថោ ឧភោ អរោគា មេ, ទេវ មាតាបិតា មម;

អថោ ឧញ្ឆេន យាបេន្តិ, អថោ មូលផលា ពហូ។

១១១៣។

“អថោ ឌំសា មកសា ច, អប្បមេវ សរីសបា;

វនេ វាឡមិគាកិណ្ណេ, ហិំសា នេសំ ន វិជ្ជតិ។

១១១៤។

“ឈហត្តាលុកលម្ពានិ, ពិឡានិ តក្កឡានិ ច;

កោលំ ភល្លាតកំ ពេល្លុំ, សា នោ អាហត្វ ទេហិតិ។

១១១៣។

“យញ្ច សា អាហរតិ, វនមូលផលហារិយា;

តំ នោ សព្ពេ សមាគន្ត្វា, រត្តិំ ភុញ្ជាម នោ ទិវា។

១១១៤។

“អយ្យា ច នោ កិសា បណ្ឌុ, អាហរន្តី ទុមប្ផលំ;

វាតាតបេន សុខុមាលី, បទុមំ ហត្ថគតាមិវ។

១១១៥។

“អយ្យាយ បតនុកេសា, វិចរន្ត្យា ព្រហាវនេ;

វនេ វាឡមិគាកិណ្ណេ, ខគ្គទីបិនិសេវិតេ។

១១១៦។

“កេសេសុ ជដំ ពន្ធិត្វា, កច្ឆេ ជល្លមធារយិ;

ចម្មវាសី ឆមា សេតិ, ជាតវេទំ នមស្សតិ។

១១២៩។

“បុត្តា បិយា មនុស្សានំ, លោកស្មិំ ឧទបជ្ជិសុំ;

ន ហិ នូនម្ហាកំ អយ្យស្ស, បុត្តេ ស្នេហោ អជាយថ”។

១១៣០។

“ទុក្កដញ្ច ហិ នោ បុត្ត, ភូនហច្ចំ កតំ មយា;

យោហំ សិវីនំ វចនា, បព្វាជេសិមទូសកំ។

១១៣១។

“យំ មេ កិញ្ចិ ឥធ អត្ថិ, ធនំ ធញ្ញញ្ច វិជ្ជតិ;

ឯតុ វេស្សន្តរោ រាជា, សិវិរដ្ឋេ បសាសតុ”។

១១៣២។

“ន ទេវ មយ្ហវចនា, ឯហិតិ សិវិសុត្តមោ;

សយមេវ ទេវោ គន្ត្វា, សិញ្ច ភោគេហិ អត្រជំ”។

១១៣៣។

“តតោ សេនាបតិំ រាជា, សញ្ជយោ អជ្ឈភាសថ;

ហត្ថី អស្សា រថា បត្តី, សេនា សន្នាហយន្តុ នំ;

នេគមា ច មំ អន្វេន្តុ, ព្រាហ្មណា ច បុរោហិតា។

១៦៣៣។

“តតោ សដ្ឋិ សហស្សានិ, យោធិនោ [យុធិនោ (ក។)] ចារុទស្សនា;

ខិប្បមាយន្តុ សន្នទ្ធា, នានាវណ្ណេហិ លក្ខិតា។

១៦៣៤។

“នីលវត្ថធរា នេកេ [នីលវណ្ណធរានេកេ (សី។ បី។), នីលវត្ថធរា ឯកេ (?)], បីតានេកេ និវាសិតា;

អញ្ញេ លោហិតឧណ្ហីសា, សុទ្ធានេកេ និវាសិតា;

ខិប្បមាយន្តុ សន្នទ្ធា, នានាវណ្ណេហិ លក្ខិតា។

១៦៣៥។

“ហិមវា យថា គន្ធធរោ, បព្ពតោ គន្ធមាទនោ;

នានារុក្ខេហិ សញ្ឆន្នោ, មហាភូតគណាលយោ។

១៦៣៦។

“ឱសធេហិ ច ទិព្វេហិ, ទិសា ភាតិ បវាតិ ច;

ខិប្បមាយន្តុ សន្នទ្ធា, ទិសា ភន្តុ បវន្តុ ច។

᪁᪁᪈᪈᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩣᨣᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᨿᩮᩣᨩᨿᨶ᩠ᨲᩩ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈ;

ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨠᨧ᩠ᨨᩣ ᨾᩣᨲᨦ᩠ᨣᩣ, ᩉᩮᨾᨠᨸ᩠ᨸᨶᩅᩤᩈᩈᩣ᪨

᪁᪁᪈᪉᪨

“ᩋᩣᩁᩪᩊ᩠ᩉᩣ ᨣᩣᨾᨱᩦᨿᩮᩉᩥ, ᨲᩮᩣᨾᩁᨦ᩠ᨠᩩᩈᨸᩣᨱᩥᨽᩥ;

ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨿᨶ᩠ᨲᩩ ᩈᨶ᩠ᨶᨴ᩠ᨵᩣ, ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩉᩥ ᨴᩔᩥᨲᩣ᪨

᪁᪁᪉᪀᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᨿᩮᩣᨩᨿᨶ᩠ᨲᩩ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈ;

ᩋᩣᨩᩣᨶᩦᨿᩣᩅ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ, ᩈᩥᨶ᩠ᨵᩅᩣ ᩈᩦᨥᩅᩤᩉᨶᩣ᪨

᪁᪁᪉᪁᪨

“ᩋᩣᩁᩪᩊ᩠ᩉᩣ ᨣᩣᨾᨱᩦᨿᩮᩉᩥ, ᩍᩃ᩠ᩃᩥᨿᩣᨧᩣᨸᨵᩣᩁᩥᨽᩥ;

ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨿᨶ᩠ᨲᩩ ᩈᨶ᩠ᨶᨴ᩠ᨵᩣ, ᩋᩔᨸᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᩋᩃᨦ᩠ᨠᨲᩣ᪨

᪁᪁᪉᪂᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᩁᨳᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᨿᩮᩣᨩᨿᨶ᩠ᨲᩩ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈ;

ᩋᨿᩮᩣᩈᩩᨠᨲᨶᩮᨾᩥᨿᩮᩣ, ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨧᩥᨲᨸᨠ᩠ᨡᩁᩮ᪨

១១៦៥។

“អាទោបេត្ត ឆេឌ តត្ថ, ចយ្វាតិ គចចាតិ ច;

ចិប្យាលេត្ត [ចិប្យាលេត្ត (សី។ ស្យា។ បី។)] ច ចាបិតិ, ឆ្យហឆយ្វា បហារិតោ;

ពិប្យាឃត្ត សត្តន្ធា, ទទេទ្ស ទេឌីចិតោ”។

១១៦៦។

“លិខាឆ្លលេិបិឃា [លិខា ឆ្លលេិកិទា (ក។)] បុប្ផា, យាលិកន្ធចិលេបតា;

អង្ឈិឃាតិ ច ពិន្ទត្ត, ឃេត យេក្កត ឲហិតិ។

១១៦៧។

“កាយេ កាយេ សតំ កុម្ភា, យេទេឃស្ស ស្ទាឃ ច;

យក្កយិស្សតិពិន្ទត្ត [បតិតា ឆត្ត (ស្យា។ ក។)], ឃេត យេក្កត ឲហិតិ។

១១៦៨។

“មំសា ប្វចា សន្តិលេឃា, កុយោសា យន្ធសិឃុតា;

យក្កយិស្សតិពិន្ទត្ត, ឃេត យេក្កត ឲហិតិ។

១១៦៩។

“សប្បិ តេលំ ទធិ ខីរំ, កង្គុពីជា [កង្គុវីហិ (សី· បី·), កង្គុបិដ្ឋា (ស្យា·)] ពហូ សុរា;

មគ្គម្ហិ បតិតិដ្ឋន្តុ, យេន មគ្គេន ឯហិតិ។

១១៨៨។

“អាឡារិកា ច សូទា ច, នដនដ្ដកគាយិនោ;

បាណិស្សរា កុម្ភថូណិយោ, មន្ទកា សោកជ្ឈាយិកា [សោកជ្ឈាយិកា (ក·)]។

១១៨៩។

“អាហញ្ញន្តុ សព្ពវីណា, ភេរិយោ ទិន្ទិមានិ ច;

ខរមុខានិ ធមេន្តុ [វទន្តុ (សី· បី·)], នទន្តុ ឯកបោក្ខរា។

១១៩០។

“មុទិង្គា បណវា សង្ខា, គោធា បរិវទេន្តិកា;

ទិន្ទិមានិ ច ហញ្ញន្តុ, កុតុម្ព [កុដុម្ព (សី· ស្យា· បី·)] ទិន្ទិមានិ ច”។

១១៩១។

“សា សេនា មហតី អាសិ, ឧយ្យុត្តា សិវិវាហិនី;

ជាលិនា មគ្គនាយេន, វង្កំ បាយាសិ បព្វតំ។

១១៩២។

“ໂກຎ຺ຈ ນທຕິ ມາຕໂງ຺ຄ, ກຸຎ຺ຊໂຣ ສຏ຺ຐິຫາຍໂນ;

ຄຈ຺ຉາຍ ພຸທ຺ຘຍາກາຍ, ໂກຎ຺ຈ ນທຕິ ວາຣໂຓ.

໑໒໔໒.

“ອາຊາຕິຍາ ຫນິຍຕ຺ຕີ [ຫນິຍ຺ຍິສຸ (ສີ. ປີ.)], ໂຕຍິໂຌາໂສ ອຊາຍຣ;

ອຕ຺ຖ ຣໂຊາ ອຕ຺ຖາໂຣນິ, ສໍຍຸຕ຺ຕາ ນິຈິຈາຫິຕີ.

໑໒໔໓.

“ສາ ໂສຕາ ຍຫຕີ ອານິ, ສໍຍຸຕ຺ຕາ ຫາຣຫາຣິນີ;

ຊາລິຕາ ຍກ຺ຄຕາໂຍຕ, ຈນ຺ທ ປິຍານິ ປນ຺ນຕີ.

໑໒໔໔.

“ໂຕ ປຣິຈຶສຸ ຈາຫາໂຣຄ຺ຄ, ພຫຸສາຄຳ ຍໂຫາງຄຳ [ພຫຸຊິຊ (ປີ.)];

ປຸປ຺ຜຸຕ຺ຕໂຣຫິ ສຎ຺ຈ຺ຈນ຺ນໍ, ຜລຸຕ຺ຕໂຣຫິ ຕູພຍໍ.

໑໒໔໔.

“ຕຕ຺ຖ ພິນ຺ທຸສ຺ສຣາ ວຄ຺ຄູ, ນານາວຓ຺ຓາ ພຫູ ທິຊາ;

ກູຊນ຺ຕມຸປກູຊນ຺ຕິ, ອຸຕຸສໍປຸປ຺ຜິໂຕ ທຸໂມ.

໑໑໔໗.

“ເຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທີຆມທ຺ຘານໍ, ອເຫາຣຕ຺ຕານມຈ຺ຈເຍ;

ປເທສໍ ຕໍ ອຸປາຄຈ຺ຉຸໍ, ຍຕ຺ຖ ເວສ຺ສນ຺ຕເຣາ ອຫຸ”.

ມຫາຣາຊປພ຺ພໍ ນາມ.

ຉຂຕ຺ຕິຍກມ຺ມໍ

໑໑໔໘.

“ເຕສໍ ສຸຕ຺ວານ ນິຄ຺ເຆາສໍ, ຠີເຕາ ເວສ຺ສນ຺ຕເຣາ ອຫຸ;

ປພ຺ພຕໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ, ຠີເຕາ ເສນໍ ອຸທິກ຺ຂຕິ.

໑໑໔໙.

“ອິງ຺ຆ ມທ຺ທິ ນິສາເມຫິ, ນິຄ຺ເຆາເສາ ຍາທິເສາ ວເນ;

ອາຊານີຍາ ຫສິຍນ຺ຕິ, ຘຊຄ຺ຄານິ ຈ ທິສ຺ສເຣ.

໑໑໕໐.

“ອິເມ ນູນ ອຣຎ຺ຎສ຺ມິໍ, ມິຄສງ຺ຆານິ ລຸທ຺ທກາ;

ວາຄຸຣາຫິ ປຣິກ຺ຂິປ຺ປ, ເສາພ຺ຠໍ ປາເຕຕ຺ວາ ຕາສເຍ;

ວິກ຺ເກາສມານາ ຕິພ຺ພາຫິ, ຫນ຺ຕິ ເນສໍ ວຣໍ ວຣໍ.

᪒᪒᪗᪑᪨

“ᨿᨳᩣ ᨾᨿᩴ ᩋᨴᩪᩈᨠᩣ, ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᩋᩅᩁᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣ;

ᩋᨾᩥᨲ᩠ᨲᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨲᩣ, ᨸᩔ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᨥᩣᨲᨠᩴ”᪨

᪒᪒᪗᪒᪨

“ᩋᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᨸ᩠ᨸᩈᩉᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᩋᨣ᩠ᨣᩦᩅ ᩏᨴᨠᨱ᩠ᨱᩅᩮ;

ᨲᨴᩮᩅ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩅᩥᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᩋᨸᩥ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨳᩥ ᩍᨲᩮᩣ ᩈᩥᨿᩣ”᪨

᪒᪒᪗᪓᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩮᩔᨶ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ, ᩒᩁᩮᩣᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨸᨻ᩠ᨻᨲᩣ;

ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ ᨸᨱ᩠ᨱᩈᩣᩃᩣᨿᩴ, ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨾᩣᨶᩈᩴ”᪨

᪒᪒᪗᪔᪨

“ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩁᨳᩴ, ᩅᩩᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩈᩮᨶᩥᨿᩮᩣ;

ᩑᨠᩴ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩴ, ᨸᩥᨲᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᩣᨣᨾᩥ᪨

᪒᪒᪗᪕᪨

“ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨲᩮᩣ ᩒᩁᩩᨿ᩠ᩉ, ᩑᨠᩴᩈᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨩᩃᩦᨠᨲᩮᩣ;

បរិកិណ្ណា [បរិក្ខិត្តា (សី។ បី។)] អមច្ចេហិ, បុត្តំ សិញ្ចិតុមាគមិ។

១១៥៤។

“តត្ថទ្ទស កុមារំ សោ, រម្មរូបំ សមាហិតំ;

និសិន្នំ បណ្ណសាលាយំ, ឈាយន្តំ អកុតោភយំ។

១១៥៥។

“តញ្ច ទិស្វាន អាយន្តំ, បិតរំ បុត្តគិទ្ធិនំ;

វេយ្យត្តទោ ច យទ្ធិ ច, បច្ចុគ្គន្ត្វា អវន្ទិសុំ។

១១៥៦។

“យទ្ធិ ច សិរសា បាទេ, សម្មុរស្សាកិចាតយំ;

‘យទ្ធិ អហញ្ញោទេ វេទ, បាទេ វន្ទាមិ តេ សុណ្ហា’ [ហុសា (សី។ ស្យា។ បី។)];

តេសុ តត្ថ បលិសជ្ជ, បាលិភា បរិមជ្ជថ”។

១១៥៧។

“កច្ចិ វោ កុសលំ បុត្ត, កច្ចិ បុត្ត អនាមយំ;

កច្ចិ ឧញ្ឆេន យាបេថ, កច្ចិ មូលផលា ពហូ។

១១៦០។

“កច្ចិ ឌំសា មកសា ច, អប្បមេវ សរីសបា;

វនេ វាឡមិគាកិណ្ណេ, កច្ចិ ហិំសា ន វិជ្ជតិ”។

១២៦០

“អត្ថិ នោ ជីវិកា ទេវ, សា ច យាទិសកីទិសា;

កសិរា ជីវិកា ហោម [អហោសិ (?)], ឧញ្ឆាចរិយាយ ជីវិតំ។

១២៦១

“អនិទ្ធិនំ មហារាជ, ទមេតស្សំវ សារថិ;

ត្យម្ហាអនិទ្ធិកា ទន្តា, អសមិទ្ធិ ទមេតិ នោ។

១២៦២

“អបិ នោ កិសានិ មំសានិ, បិតុ មាតុ អទស្សនា;

អវរុទ្ធានំ មហារាជ, អរញ្ញេ ជីវសោកិនំ”។

១២៦៣

“យេបិ តេ សិវិសេដ្ឋស្ស, ទាយាទាបត្តមានសា;

ជាលី កណ្ហាជិនា ចុភោ, ព្រាហ្មណស្ស វសានុគា;

ອຏ຺ຐາຍິກສ຺ສ ລຸທ຺ທສ຺ສ, ເຍາ ເນ ກາເຈາຈ ສຸຂຸຕີ໌

໑໒໖໓໌

“ເຕ ຣາຊປຸຕ຺ຕິຍາ ປຸເຕ຺ຕ, ຍທິ ຊານາສ ສັສສ;

ປຣິຍາປຸຬາສ ເນາ ທິປ຺ປໍ, ສປ຺ປເທ຺ຄໍ ຈ ຍາຬາຈໍ”໌

໑໒໖໔໌

“ໂກເຣາ ກຸຍາຣາ ຄິກ຺ກີຕາ, ຊາລິ ກຍ຺ຍາຂຶນາ ທຸເຣາ;

ພາຫຸຬສ຺ສ ສຄໍ ທຕ຺ວາ, ປຸຕ຺ຕ ຍາ ຣາຍິ ອສ຺ສສ”໌

໑໒໖໕໌

“ກຈ຺ຈິ ນຸ ຕາຕ ກຸສລັ, ກຈ຺ຈິ ຕາຕ ອນາມຍັ;

ກຈ຺ຈິ ນຸ ຕາຕ ເມ ມາຕາ, ຈກ຺ຂຸ ນ ປຣິຫາຍຕີ”໌

໑໒໖໖໌

“ກຸສລັເຈ຺ຈວ ເມ ປຸຕ຺ຕ, ອເຖາ ປຸຕ຺ຕ ອນາມຍັ;

ອເຖາ ຈ ປຸຕ຺ຕ ເຕ ມາຕາ, ຈກ຺ຂຸ ນ ປຣິຫາຍຕີ”໌

໑໒໖໗໌

“ກຈ຺ຈິ ອເຣາຄັ ເຍາຄ຺ຄັ ເຕ, ກຈ຺ຈິ ວຫຕິ ວາຫນັ;

ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨹᩦᨲᩮᩣ ᨩᨶᨸᨴᩮᩣ, ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥ ᨶ ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ”᪨

᪑᪑᪘᪐᪨

“ᩋᨳᩮᩣ ᩋᩁᩮᩣᨣᩴ ᨿᩮᩣᨣ᩠ᨣ ᨾᩮ, ᩋᨳᩮᩣ ᩅᩉᨲᩥ ᩅᩣᩉᨶᩴ;

ᩋᨳᩮᩣ ᨹᩦᨲᩮᩣ ᨩᨶᨸᨴᩮᩣ, ᩋᨳᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥ ᨶ ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ”᪨

᪑᪑᪘᪑᪨

“ᩍᨧ᩠ᨧᩮᩅᩴ ᨾᨶ᩠ᨲᨿᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ, ᨾᩣᨲᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨴᩥᩔᨳ;

ᩁᩣᨩᨸᩩᨲ᩠ᨲᩦ ᨣᩥᩁᩥᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ, ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᩋᨶᩩᨸᩣᩉᨶᩣ᪨

᪑᪑᪘᪒᪨

“ᨲᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨶ ᩋᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥᩴ, ᨾᩣᨲᩁᩴ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨣᩥᨴ᩠ᨵᩥᨶᩥᩴ;

ᩅᩮᩔᨶ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨧ ᨾᨴ᩠ᨴᩦ ᨧ, ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᨶ᩠ᨴᩥᩈᩩᩴ᪨

᪑᪑᪘᪓᪨

“ᨾᨴ᩠ᨴᩦ ᨧ ᩈᩥᩁᩈᩣ ᨸᩣᨴᩮ, ᩈᩔᩩᨿᩣ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩥᨿ;

ᨾᨴ᩠ᨴᩦ ᩋᩉᨬ᩠ᩉᩥᨲᩮ ᩋᨿ᩠ᨿᩮ, ᨸᩣᨴᩮ ᩅᨶ᩠ᨴᩣᨾᩥ ᨲᩮ ᩈᩩᨱ᩠ᩉᩣ”᪨

᪑᪑᪘᪔᪨

“មទ្ទិញ្ច បុត្តកា ទិស្វា, ទូរតោ សោត្ថិមាគតា;

កន្ទន្តា មភិធាវិំសុ, វច្ឆពាលីវ មាតរំ។

១១៨៤។

“មទ្ទី ច បុត្តកេ ទិស្វា, ទូរតោ សោត្ថិមាគតេ;

វារុណីវ បវេធេន្តី, ថនធារាភិសិញ្ចថ”។

១១៨៥។

“សមាគតានំ ញាតីនំ, មហាឃោសោ អជាយថ;

បព្ពតា សមនាទិំសុ, មហី បកម្បិតា អហុ។

១១៨៦។

“វុដ្ឋិធារំ បវត្តេន្តោ, ទេវោ បាវស្សិ តាវទេ;

អថ វេស្សន្តរោ រាជា, ញាតីហិ សមគច្ឆថ។

១១៨៧។

“នត្តារោ សុណិសា បុត្តា, រាជា ទេវី ច ឯកតោ;

យទា សមាគតា អាសុំ, តទាសិ លោមហំសនំ។

១១៨៨។

“បញ្ជលិកា តស្ស ឃាចន្តិ, ទោឥត្តា កេរចេ ចតេ;

ចេស្សត្តរញ្ញោ យឌ្ឌិញ្ញា, សត្តេ រដ្ឋា សយាកតា;

តុំ តោសិ ត្តស្សទោ រាឌា, រជ្ជំ កាទោឆ តោ ក្ខកោ”។

លលត្តិឃកយុំ តាយ។

១៣០០។

“ឆយុតេ រជ្ជំ កាទេត្តិ, រដ្ឋា បត្តាឌឃិត្ត យំ;

តុញ្ញោ ឌាតបកា ចេច, តោកយា ច សយាកតា”។

១៣០១។

“ក្រុក្កងញ្ញោ ហិ តោ បុត្តា, ក្ខតហត្ថំ កតំ យឃា;

ឃោហំ សិចិតំ ចចតា, បត្តាឌេសិយក្ខសកំ”។

១៣០២។

“ឃេត កោតចិ ចល្លេត, បិត្យ ក្រុក្លុំ ក្ខតេត្តហេ;

យាត្យ កកិតិឃា ចាបិ, អបិ បិលោហិ អត្តតោ”។

១៣០៣។

“តតោ វេស្សន្តរោ រាជា, រជោជល្លំ បវាហយិ;

រជោជល្លំ បវាហេត្វា, សង្ខវណ្ណំ [សង្ឃវណ្ណំ (សី។ ស្យា។)] អធារយិ”។

១៣០៣។

“សីសំ ន្ហាតោ សុចិវត្ថោ, សព្ពាភរណភូសិតោ;

បច្ចយំ នាគមារុយ្ហ, ខគ្គំ ពន្ធិ បរន្តបោ។

១៣០៤។

“តតោ សដ្ឋិសហស្សានិ, យោធិនោ ចារុទស្សនា;

សហជាតា បកិរឹសុ, នន្ទយន្តា រថេសភំ។

១៣០៥។

“តតោ មទ្ទិម្បិ ន្ហាបេសុំ, សិវិកញ្ញា សមាគតា;

វេស្សន្តរោ តំ បាលេតុ, ជាលី កណ្ហាជិនា ឧភោ;

អថោបិ តំ មហារាជា, សញ្ជយោ អភិរក្ខតុ”។

១៣០៦។

“ឥទញ្ច បច្ចយំ លទ្ធា, បុព្ពេ សំក្លេសមត្តនោ;

អានន្ទិយំ អាចរឹសុ, រមណីយេ គិរិព្ពជេ។

៦៣០៧។

“កតញ្ញូ បច្ចយំ លទ្ធា, បុត្តេ និក្លេសយត្តកោ;

អាកត្តិ ចិត្តា សុយកា, បុត្តេ សព្វ លក្ខណា។

៦៣០៨។

“កតញ្ញូ បច្ចយំ លទ្ធា, បុត្តេ និក្លេសយត្តកោ;

អាកត្តិ ចិត្តា បតីតា, សហ បុត្តេហិ លក្ខណា”។

៦៣១០។

“ឧកកត្តា បុត្តេ អាសិំ, តិដ្ឋំ ឆឌ្ឌិលសាយិតិ;

កាតិ ទេវតំ ចតំ អាសិ, តុប៊ិព្រកាយា ហិ បុត្តកា។

៦៣១១។

“តំ ទេ ចតំ សមិទ្ធិ, តុទេព្រសព្វ បុត្តកា;

យាតុឌយ្យិ តំ បិទេលតុ, បិតុឌយ្យិ ច បុត្តក;

អទេឆាបិ តំ យហារាជា, សញ្ញោឃា អភិទក្ខតុ។

៦៣១២។

“ຢໍ ກິຍ຺ຈິຕ຺ຖໍ ກຕໍ ປຸຍ຺ຍໍ, ມຢ຺ຫຍ຺ເຈວ ປິຕຸຈ຺ຈ ເຕ;

ສພ຺ເພນ ເຕນ ກຸສເລນ, ອຊເຣາ ອມເຣາ ພວ”.

໑໓໐໗.

“ກປ຺ປາສິກຍ຺ຈ ເກາເສຢ຺ຢໍ, ເຂາມເກາຏຸມ຺ພຣານິ ຈ;

ສສ຺ສຸ ສຸຫ຺ນາຍ ປາເຫສິ, ເຢຫິ ຢຕ຺ຖີ ອເສາກຮ.

໑໓໐໘.

“ຕເຕາ ເຫຢ຺ຍ ກາຢູຣ, ກິເຈຢ຺ຢ ຣຕກາຢຍໍ;

ສສ຺ສຸ ສຸຫ຺ນາຍ ປາເຫສິ, ເຢຫິ ຢຕ຺ຖີ ອເສາກຮ.

໑໓໐໙.

“ຕເຕາ ເຫຢ຺ຍ ກາຢູຣ, ອຕ຺ຕົ ຢລິເຢລັ;

ສສ຺ສຸ ສຸຫ຺ນາຍ ປາເຫສິ, ເຢຫິ ຢຕ຺ຖີ ອເສາກຮ.

໑໓໑໐.

“ວຏ຺ຏໍ ຢຸຣປຸລ຺ຍ, ກາກາຣເຕ຺ຕ ຈ ຢາລິເກ [ຢາລິເຢ (ສີ. ປີ.)];

ສສ຺ສຸ ສຸຫ຺ນາຍ ປາເຫສິ, ເຢຫິ ຢຕ຺ຖີ ອເສາກຮ.

໑໓໑໑.

“ᨠᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩥᨦ᩠ᨠᨱᩥᨠᩴ, ᨿᩮᨿ᩠ᨿᩈᩥ ᨷᩥᨭᩥᨷᩥᨭᨠᩴ [ᨷᨭᩥᨷᩥᨭ᩠ᨿᨠᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᨷᩥᩊᩥᨷᩥᨭᨠᩴ (ᨷᩦ᪨)];

ᨿᩔ᩠ᩈ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩥᩉᩮᩈᩥ, ᨿᩮᩉᩥ ᨿᨠ᩠ᨡᩦ ᩋᩈᩮᩣᨠᨠ᪨

᪑᪓᪑᪖᪨

“ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩪ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨧᨦ᩠ᨣᨬ᩠ᨬᩪ, ᨠᨷᨲᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨿᩮᩈᩥ;

ᩋᩈᩮᩣᨠᨠ ᩁᩣᨩᨷᩩᨲ᩠ᨲᩥ, ᨯᩮᨧᨣ᩠ᨬᩣᨧ ᨽᨣ᩠ᨣᩮᨽ᪨

᪑᪓᪑᪗᪨

“ᩈᩦᩈᩴ ᨶ᩠ᩉᩣᨲᩣ ᩈᩩᨧᩥᩅᨲ᩠ᨳᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᨽᩪᩈᩥᨲᩣ;

ᩋᩈᩮᩣᨠᨠ ᩁᩣᨩᨷᩩᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᨧᨲᩥᩮᩈᨧ ᩋᨭ᩠ᨮᩁᩣ᪨

᪑᪓᪑᪘᪨

“ᨣᨯᩃᩦᨧ ᨧᩣᨲᨭ᩠ᨮᨷᩥᨲᩣ, ᨩᩣᨲᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩃᨲᩣᨧᩮᨽ;

ᨯᨲ᩠ᨲᩣᨧᩁᩉᩈᨿ᩠ᨿᨽ᩠ᨽᩣ, ᩁᩣᨩᨷᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩈᩮᩣᨠᨠ᪨

᪑᪓᪑᪙᪨

“ᩈᨠ᩠ᨡᩥ ᨿᩣᨽ᩠ᨿᩈᩥᨽᩦᨧ, ᨩᩣᨲᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨲᩦ;

ᨽᩥᩮᨸ᩠ᨸᩣᨨᨷᨠ᩠ᨠᨻᩥᩮᨿ᩠ᨿᩣᨦ᩠ᨣᩦ, ᩁᩣᨩᨷᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩈᩮᩣᨠᨠ᪨

១៖១១៍

“តស្សា ច ភាគយានេភស្មិំ, ភាតិពាទ្ធិច ក្យញ្ជាទំ;

សត្តិក្លូយំ សទក្លូយំ, ព្រាសាគត្តិ ក្ន្ទឡហចំ៍

១៖១១៍

“សា យគ្គ្ឹ ភាគយាទ្យហិ, ភាតិពាទ្ធិច ក្យញ្ជាទំ;

សត្តិក្លូយំ សទក្លូយំ, ព្រាសាគត្តិ ក្ន្ទឡហចំ”៍

១៖១៖៍

“សន្ថាយិ ព្រហ៌អទន្ថាយិ ព្រាឃាចនេត្តត្រូ យិកា អហំ;

នេចស្សត្តទស្ស នេពនេឌភ, ភន្ថាយន្ថាំ ចិនេហធឃំ៍

១៖១៖៍

“សន្ថាយិ ព្រហ៌អទន្ថាយិ ព្រាឃាចនេត្តត្រូ ជិឌា អហំ;

នេចស្សត្តទស្ស នេពនេឌភ, ភន្ថាយន្ថាំ ចិនេហធឃំ៍

១៖១៩៍

“សន្ថាយិ ព្រហ៌អទន្ថាយិ ព្រាឃាចនេត្តត្រូ យិកា អហំ;

ខុគន្ថ្យសត្ថិបិតិំស្ប, នេចស្សត្តនេទ បឃាពយិព្យា

᭑᭓᭑᭗

᭑᭓᭑᭘

᭑᭓᭑᭙

᭑᭓᭒᭐

“បដិយត្តា រាជយោគ្គា, ចិត្រត្តា បុប្ផសន្ថតា;

វេស្សន្តរោ យន្ត, យាចតាច ទេវតា៍

១៣១០៍

“តតោ សដ្ឋិសហស្សានិ, យោធិនោ ចារុទស្សនា;

សមន្តា បរិកិរិំសុ, វេស្សន្តរេ បយាតម្ហិ

សិវីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនេ៍

១៣១១៍

“ឱរោធា ច កុមារា ច, វេសិយានា ច ព្រាហ្មណា;

សមន្តា បរិកិរិំសុ, វេស្សន្តរេ បយាតម្ហិ

សិវីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនេ៍

១៣១២៍

“ហត្ថារោហា អនីកដ្ឋា, រថិកា បត្តិការកា;

សមន្តា បរិកិរិំសុ, វេស្សន្តរេ បយាតម្ហិ

សិវីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនេ៍

១៣១៣៍

“ນຍາກຕາ ຂາຕປຕາ, ເຕກຍາ ຈ ນຍາກຕາ;

ນຍຕ຺ຕາ ປຣິກິຣິຍ຺, ເຍສ຺ສຸຕ຺ຕເຣ ປພາຕຍິ຺ຍາ

ນິຈິຕ຺ ຣຸຊຈ຺ຊເຕ

໑໓໑໓

“ກເຣຣາຝິ ຍາ ຈຍຸຊຣາ, ຊຼລິ຺ຫຕາ [ຊຼຕິ຺ຫຕາ (ຍຸາ ກ), ຕກຸຫຕາ (ສີ ປີ)] ນຸຈຍຸເຕາ;

ປຸຣເຕາ ປຝິປຊີ຺ນຸ, ເຍສ຺ສຸຕ຺ຕເຣ ປພາຕຍິ຺ຍາ

ນິຈິຕ຺ ຣຸຊຈ຺ຊເຕ

໑໓໑໔

“ເຕ ປົຈິນຸ ປຸຣ ຣຍຸ, ຍທາປົກາຣເຕາຣຸ;

ຊຸເປຕ຺ ອຕ຺ຖປິເຕຫິ, ຕຊ຺ຈຶເຕຫິ ຊຸຄຍ຺

໑໓໑໕

“ຈິຕ຺ຕາ ຂາຕປຕາ ອານຸ, ເຕກຍາ ຈ ນຍາກຕາ;

ອຕຸປຸເຕ຺ຕ ກຸຍາຣຍິ຺ນິຈິຕ຺ ຣຸຊຈ຺ຊເຕ

໑໓໑໖

“ចេលុក្ខេបោ អវត្តិត្ថ, អាគតេ ធនទាយកេ;

នន្ទិ បវេសិ [នន្ទិ-ប្បវេសិ (សី។ ស្យា។ បី។)] នគរេ, ពន្ធនា មោក្ខោ អឃោសថ។

១៣២៩។

“ជាតរូបមយំ វស្សំ, ទេវោ បាវស្សិ តាវទេ;

វេស្សន្តរេ បវិដ្ឋម្ហិ, សិវីនំ រដ្ឋវឌ្ឍនេ។

១៣៣០។

“តតោ វេស្សន្តរោ រាជា, ទានំ ទត្វាន ខត្តិយោ;

កាយស្ស ភេទា សប្បញ្ញោ, សគ្គំ សោ ឧបបជ្ជថា”តិ។

វេស្សន្តរជាតកំ ទសមំ។

មហានិបាត និដ្ឋិតា។

ជាតកបាឡិ និដ្ឋិតា។